

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

642

Πρακτικά συνεδρ. Μέσης Εκπαίδευσης
1984 Δ-112

ΠΡΑΞΗ 80/1984

Σήμερα, 21-9-84, ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς και Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήσαν στη ΣΕΛΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ανατύπωση διδ. βιβλίων Γυμνασίου και Λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο – Συγκρότηση Επιτροπής Κρίσεως για το βιβλίο "Αρχές Λειτουργίας Γραφείου". Εισηγητής: Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο – Ανακοινώσεις.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Το Β΄ τμήμα της Δ/νσης Εφαρμογής προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ με το έγγραφό του Γ2/2759/13-9-84 παρακαλεί να εισηγηθούμε την Επιτροπή Κρίσεως του βιβλίου "ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ" της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου (5η δέσμη), για το οποίο έχει γίνει προκήρυξη.

./.

Ύστερα από επαφές που είχα με ειδικούς επιστήμονες στο χώρο των ΑΕΙ και των ΤΕΙ εισηγούμαι να συγκροτηθεί η Επιτροπή ως εξής:

1) Λογοθέτης Λιαρμακόπουλος, καθηγητής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Αθήνας, ως πρόεδρος, και

2) Γεώργιος Γεωργόπουλος, καθηγητής της ίδιας Σχολής του ίδιου ΤΕΙ,

3) Θεμιστοκλής Κόντης, καθηγητής της ίδιας Σχολής του ΤΕΙ Πειραιά,

4) Βασιλική Σταμουλακάτου, φιλόλογος Γυμνασιάρχης, αποσπασμένη στο ΚΕΜΕ,

5) Άννα Σαββοπούλου, καθηγήτρια κλάδου 8 του ΚΕΤΕ Κερατσινίου-Δραπετσώνας, ως μέλη.

Παρακαλώ το Τμήμα να εγκρίνει την εισήγηση.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου.

ΘΕΜΑ 3ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 3475/14-9-84
2) 3542/19-9-84
3) 3493/17-9-84

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Ν. Βαρουχάκης προτείνει να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση για το σχολ. έτος 1985-86:

1) Μαθηματικά Ι΄ Γ΄ Λυκείου Αναλυτική Γεωμετρία και το αντίστοιχο τεύχος των Λύσεων των ασκήσεων.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη.

Ο κ. Φ. Βώρος προτείνει να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση για το σχολ. έτος 1985-86 το βιβλίο Ιστορίας Γ΄ Λυκείου Νεότερη και Σύγχρονη (Γεν. Παιδεία) τεύχος Β΄.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Φ. Βώρου.

Στο σημείο αυτό τερματίστηκε η συνεδρίαση.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 81/1984

Σήμερα, 24-9-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή, προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδ. Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Λ. Αδαμόπουλος, γιατί απουσίαζε στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους και Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίου και λυκείου για το σχολικό έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο – Παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα της Γερμανικής Σχολής Θεσσαλονίκης. Εισηγητής Δ. Σακκάς.

ΘΕΜΑ 3ο – Διδακτέα ύλη στην Κοινωνιολογία Δ΄ δέσμης (εξαίρεση του κεφ. Ιδεολογία-Κουλτούρα). Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Ομάδα Εργασίας για την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο – Ανάθεση συγγραφής του βιβλίου καθηγητή για την Οδύσσεια και Ιλιάδα. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 6ο – Ανάθεση συμπληρωματικής συγγραφής του βιβλίου "Αρχές Πολιτικής Επιστήμης και στοιχεία του Δημοκρατικού Πολιτεύματος της Γ΄ Λυκείου. Εισηγητές: Ηλ. Σπυρόπουλος και Β. Θεοδωρακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΠΡΑΞΗ 81/1984

ΘΕΜΑ 1ο

Οι κ.κ. Ηλ. Σπυρόπουλος και Δ. Τομπαΐδης λέγουν: Προτείνουμε την ανατύπωση των εξής βιβλίων:

1.- Νεοελληνική Γραμματική, όπως εκδόθηκε το 1984, αφού στη θέση προλόγου προστεθεί το παρακάτω σημείωμα:

Η αναπροσαρμογή της "Μικρής Νεοελληνικής Γραμματικής" του Μανόλη Τριανταφυλλίδη στα σύγχρονα δεδομένα της νεοελληνικής και σχολικής πραγματικότητας έγινε από Ομάδα Εργασίας που συγκρότησε το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης (ΚΕΜΕ). Την Ομάδα αποτέλεσαν οι:

Αλέξανδρος Καρανικόλας, Πρόεδρος
Αντώνης Κατσουρός
Καλλιόπη Μουστάκα
Κώστας Παπανικολάου
Ιγνάτιος Σακαλής
Ανθή Σεφεριάδου
Ηλίας Σπυρόπουλος
Δημήτρης Τομπαΐδης και
Χρήστος Τσολάκης, μέλη

Τις προτάσεις που υπέβαλε η Ομάδα Εργασίας, τις μελέτησε, τις ενέκρινε και έδωσε λύσεις σε προβλήματα που είχαν παρουσιαστεί ειδική επιτροπή, που είχε Πρόεδρο τον Μ. Στασινόπουλο, πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας και ακαδημαϊκό και μέλη τον Αλ. Καρανικόλα, Πρόεδρο του ΚΕΜΕ, Εμ. Κριαρά, Α. Πολίτη και Αγ. Τσοπανάκη, ομότιμους καθηγητές Πανεπιστημίου και Π. Χάρη, αντιπρόεδρο της Ακαδημίας.

2.- Συντακτικό της Νέας Ελληνικής για την Α , αφού στη σελ. 3 του βιβλίου καταχωιστεί το παρακάτω σημείωμα:

Από το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης ανατέθηκε η συγγραφή του Συντακτικού της Νέας Ελληνικής σε Ομάδα Εργασίας, που την αποτέλεσαν οι:

./.

Αλέξανδρος Καρανικόλας, Πρόεδρος του ΚΕΜΕ, Πρόεδρος,
Ηλίας Σπυρόπουλος
Δήμητρα Αγγελίδου
Μαρία Βετσοπούλου
Νικόλαος Γρηγοριάδης
Παναγιώτης Κανδρός
Δέσποινα Καρπουζά
Εμμανουήλ Λάνάρης
Αναστάσιος Μουμτζάκης
Δημήτρης Τομπαΐδης και
Χρήστος Τσολάκης, μέλη

Την εργασία της Ομάδας αυτής τη θεώρησε Επιτροπή, που την αποτελούσαν οι: Αγ. Τσοπανάκης, Κων. Μπότσογλου, Βασ. Φόρης και Αλ. Καρανικόλας. Η Επιτροπή αυτή, σε συνεργασία με τα μέλη της Ομάδας Εργασίας Π. Κάνδρο, Εμ. Λανάρη, Α. Μουμτζάκη και Χρ. Τσολάκη, στους οποίους προστέθηκε και ο Ιγν. Σακαλής, παρέδωσε το βιβλίο στο ΚΕΜΕ σε νέα μορφή. Ο ΔΗμ. Τομπαΐδης, Εισηγητής του ΚΕΜΕ, είχε την επιμέλεια της οριστικής διατύπωσης του κειμένου.

Τέλος το βιβλίο να διανεμηθεί στους μαθητές Α΄ και Β΄ Γυμνασίου σχ. έτους 1985-86.

Το Τμήμα αποφαίνεται ομόφωνα: Δέχεται την κοινή εισήγηση των κ.κ. Ηλ. Σπυρόπουλου και Δ. Τομπαΐδη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΜΕ

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Σακκάς λέγει: Η Διεύθυνση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων με το έγγραφό της Ζ2/396/10-9-84 αποστέλλει στο ΚΕΜΕ αίτηση της Γερμανικής Σχολής Θεσ/κης με συνημμένο διαβιβαστικό έγγραφο του Προϊσταμένου του Γραφείου Ξένων Σχολείων της Μ.Ε., Νομαρχίας Θεσ/κης που αφορά παρέκκλιση από το πρόγραμμα σχολ. έτους 1984-85 για γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.186/1975.

Με αφορμή το ωρολόγιο πρόγραμμα αυτής της σχολής, παραφράζοντας εκείνο το γνωστό ενός τυφλού λαχειοπώλη των Χαυτείων της Αθήνας "αυτό το λαχείο ποιος θα το πάρει", θα έλεγα "αυτά τα παιδιά ποι φοιτούν σ' αυτή τη σχολή και σ' άλλα ξένα σχολεία ποιος θα τα σώσει;". Γιατί εδώ συντελείται παιδαγωγικό-διδακτικό έγκλημα για το οποίο κάποιος αρμόδιος πρέπει να αντιδράσει αποφασιστικά.

Υποβάλλει η ανωτέρω σχολή ένα πρόγραμμα 40 ωρών εβδομαδιαίως για πενθήμερη εβδομάδα σ' αυτό το εξοντωτικό συνεχές 8ωρο ημερησίως δεν υπάρχει καμιά διακοπή απ' αυτές για τις οποίες το Τμήμα έχει εισηγηθεί επανειλημμένα-διακοπή διάρκειας που να επιτρέπει στα παιδιά να φάνε, να παίξουν και να ξεκουραστούν. Και το χειρότερο και εντελώς ξένο προς τα διδάγματα της διδακτικής και τη σχολική πρακτική σ' αυτό το πρόγραμμα έχουν καταργηθεί τα διαλείμματα. Σ' όλο το 8ωρο υπάρχουν μόνο δύο διαλείμματα αντι των 7 που θα έπρεπε να είναι. Να έκαναν λάθος μήπως οι μεγάλοι παιδαγωγοί και ψυχολόγοι που υποστήριξαν ότι η μεσολάβηση διαλείμματος ανάμεσα στη μια διδασκαλία και την άλλη είναι απολύτως απαραίτητη; Και είναι λαθεμένη η τακτική που επικράτησε στα σχολεία τα δικά μας και τα ξένα σ' αυτό το θέμα: διάλειμμα ύστερα από κάθε διδακτική ώρα; Πώς τότε η σχολή αυτή το καταργεί; Και πώς το εγκρίνει ο Προϊστάμενος του Γραφείου Ξένων Σχολείων που ως εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει κάποια ιδέα από διδακτική;

Οι θέσεις του Τμήματος στις παρεκκλίσεις που ζητούν τα ιδιωτικά και ξένα σχολεία είναι γνωστές στη Διοίκηση. Να εφαρμόσουν και τα ιδιωτικά και ξένα σχολεία το ωράριο που εφαρμόζουν τα ελληνικά δημόσια σχολεία. Μπορούν να υπερβούν το ωράριο αυτό μόνο σε δύο περιπτώσεις:

./.

α) Εφόσον το μεσημέρι (12-1) μεσολαβεί διακοπή των μαθημάτων τουλάχιστο μισής ώρας για να τρώνε κάτι οι μαθητές, να παίζουν και να ξεκουράζονται από την πνευματική εργασία.

β) Εφόσον τις πέρα από τις 30 ώρες την εβδομάδα τις κάνουν το απόγευμα.

Ως προς τα διαλείμματα τονίσαμε ότι είναι απολύτως απαραίτητα. Μπορεί να μην υπάρχει διάλειμμα μόνο ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη διδακτική ώρα.

Αυτό εισηγούμαι να ισχύσει και για τη Γερμανική Σχολή Θεσ/κης. Βέβαια τα σχολεία αυτά θέλουν να καλλιεργήσουν ιδιαίτερα την ξένη γλώσσα. Αυτό μπορούν να το πετύχουν με τη διδασκαλία της σε πρόσθετες απογευματινές ώρες καθώς και με τη διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων επιστημονικού τύπου στην ξένη γλώσσα σε τάξεις βέβαια που δε θα δημιουργηθούν προβλήματα με τις γενικές εξετάσεις των μαθητών και εφόσον ακολουθείται το ελληνικό αναλυτικό πρόγραμμα.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Βαρουχάκης λέγει: Θά ήθελα να υπογραμμίσω ένα σημείο διαφωνίας μου με την εισήγηση, στο οποίο άλλωστε το Τμήμα έχει ήδη αποφανθεί με πλήρη αιτιολόγηση κατά την πρόσφατη συζήτηση σε ανάλογο αίτημα της Ελληνογγαλικής Σχολής. Αρνήθηκε δηλαδή το Τμήμα να δεχτεί - και νομίζω πολύ σωστά - διδασκαλία ορισμένων επιστημονικών μαθημάτων αποκλειστικά στην ξένη γλώσσα γιατί αυτό θα σήμαινε όχι παρέκκλιση αλλά κατάργηση του ελληνικού προγράμματος και των αντίστοιχων διδακτικών βιβλίων για τα μαθήματα αυτά. Εκείνο που μπορούμε να δεχτούμε είναι: ορισμένα επιστημονικά μαθήματα πέρα από την κανονική διδασκαλία τους να ενισχυθούν με ορισμένες συμπληρωματικές ώρες στην ξένη γλώσσα για την εκμάθηση ορολογίας π.χ. κατά τη λύση ασκήσεων, την εκτέλεση πειραμάτων κτλ.

Τέλος το Τμήμα μετά από ανταλλαγή απόψεων και αφού έλαβε υπόψη του τις ως τώρα γνωμοδοτήσεις του για ανάλογα αιτήματα ιδιωτικών και ξένων σχολείων, δέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά σε ό,τι αφορά το σύνολο των ωρών διδασκαλίας καθώς και την κατάργηση του διαλείμματος μεταξύ 1ης και 2ης ώρας, εφόσον τηρηθούν οι προϋποθέσεις που θέτει η

./.

εισήγηση.

Ως προς τη διδασκαλία ορισμένων επιστημονικών μαθημάτων στην ξένη γλώσσα διεξάγεται ψηφοφορία μεταξύ της άποψης που διατυπώνεται στην εισήγηση και της άποψης του κ. Ν. Βαρουχάκη.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Β
Τομπαΐδης	Β
Παπαδόπουλος	Α
Βώρος	Β
Βαρουχάκης	Β
Σακκάς	Α
Σπυρόπουλος	Β

Το Τμήμα με ψήφους 5:2 δέχεται την άποψη του κ. Ν. Βαρουχάκη.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Η Ομάδα Εργασίας για την εισαγωγή της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία Μ.Ε. που συγκροτήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και εργάστηκε με ευθύνη του ΚΕΜΕ το σχ. έτος 1983-84 έφερε το έργο της σε πέρας και μάλιστα με επιτυχία. Υπέβαλε εμπρόθεσμα τις προτάσεις της στο Υπουργείο, εφάρμοσε πολύ ικανοποιητικά τα πειραματικά προγράμματα στα Γυμνάσια Βαρβάκειο και Βούλας, εκπροσώπησε πολύ ευπρόσωπα τη χώρα μας στο συνέδριο του DEVERTER Ολλανδίας (Ιούνιος 1984) και προπάντων οργάνωσε και διεξήγαγε με ιδιαίτερη επιτυχία και, για πρώτη φορά, μόνο με ελληνικές δυνάμεις, σεμινάριο δεκαήμερο (Αύγουστος-Σεπτέμβριος 1984) στη Θεσσαλονίκη, όπου επιμορφώθηκαν 30 καθηγητές της Βόρειας Ελλάδας. Για όλη τους αυτή την προσφορά τα μέλη της Ομάδας Εργασίας δεν είχαν καμιά υπηρεσιακή διευκόλυνση - δίδασκαν στα Γυμνάσιά τους ολόκληρο το ωράριο τους και συνεδρίαζαν για την Π.Ε. πάντοτε Σάββατο.

Επειδή η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί, και ειδικότερα:

α) Να συνεχιστεί η εφαρμογή πειραματικών προγραμμάτων και το 1984,5,

β) Να ενθαρρυνθούν όπου το δυνατό περισσότερα σχολεία για εφαρμογή προγραμμάτων Π.Ε. σύμφωνα με τις δυνατότητές τους και με καθοδήγηση από την Ομάδα Εργασίας,

γ) Να υποβληθούν έγκαιρα τεκμηριωμένες προτάσεις για την εισαγωγή της Π.Ε. στα σχολεία Μ.Ε. κατά το σχ. έτος 1985-6,

δ) Να εκδοθεί φυλλάδιο κατατοπιστικό για την Π.Ε.,

ε) Να οργανωθούν ένα ή δύο σεμινάρια, παρόμοια με αυτά που οργανώθηκαν στη Θεσσαλονίκη,

προτείνω:

α) Η Ομάδα Εργασίας που εργάζονται με ευθύνη του ΚΕΜΕ και υπό την Προεδρία μου, με μέλη τους: Στ. Παπασημακόπουλο, Σύμβουλο Β΄ ΚΕΜΕ; Σ. Ορεινού, καθηγήτρια αποσπασμένη στο ΚΕΜΕ, Ελένη Βύζα, καθηγήτρια Βαρβακείου, Σοφία Γαρδέλη, καθηγήτρια Γυμνασίου Βούλας, Γ. Κούσουλα, καθηγητή Λυκείου Κηφισιάς και Δ. Κωστόπουλο, καθηγητή που φοιτά φέτος στη ΣΕΛΜΕ Αθήνας να συνεχίσει να εργάζεται και κατά το σχολ. έτος 1984-5.

./.

ФИЛА 10

β) Για να μπορούν να ανταποκριθούν στα αυξημένα καθήκοντά τους, να αποσπαστούν για μια μέρα την εβδομάδα (και ειδικότερα την Τετάρτη) οι: Γ. Κούσουλας, Σ. Γαρδέλη, Ελ. Βύζα και Σ. Ορεινού (όταν παύσει να είναι εξολοκλήρου αποσπασμένη στο ΚΕΜΕ) και να ελαφρυνθεί το ωράριο διδασκαλίας στα σχολεία τους κατά το 1/5,

Το Τμήμα, ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση,

αποφαίνεται ομόφωνα

δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Το Τμήμα γνωρίζει τη σημασία του βιβλίου του καθηγητή για τη σύγχρονη σχολική πράξη και το επιτακτικό αίτημα του κλάδου να εφοδιάσουμε τους καθηγητές μας με χρηστικό βιβλίο καθηγητή. Στον τομέα των φιλολογικών μαθημάτων τέτοιο βιβλίο χρειάζονται προπάντων για τη διδασκαλία ομηρικής ποίησης στο Γυμνάσιο, που αποτελεί τη βάση για τη διδασκαλία όλων των άλλων αρχαιοελληνικών κειμένων στο Γυμνάσιο και το Λύκειο.

Προτείνω λοιπόν να αναθέσουμε τη συγγραφή Βιβλίο Καθηγητή για τη διδασκαλία της Οδύσσειας στην Α΄ Γυμνασίου και την Ιλιάδα στη Β΄ Γυμνασίου σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 80 του Ν.309/76 και της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 749/1970. Το βιβλίο θα αποτελείται από 2 τεύχη, ως εξής:
Τεύχος Ι: Α΄ ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, Β΄ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ,
Τεύχος ΙΙ: Α΄ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΙΛΙΑΔΑΣ, Β΄ Αναλυτική χρηστική βιβλιογραφία

Προτείνω η συγγραφή να ανατεθεί στη διδάκτορα Φιλολογίας Ελένη Ι. Κακριδή, που παρουσιάζει εξαίρετα εχέγγυα για ικανοποιητική συγγραφή, αφού: α) Έχει εκδόσει διδακτορική διατριβή που αναφέρεται στην ομηρική ποίηση, β) Έχεο διδάξει ομηρική ποίηση από μετάφραση σε Γυμνάσιο. γ) Έχει αναλάβει εισηγήσεις για τη διδασκαλία ομηρικής ποίησης στα σεμινάρια που οργάνωσε το ΚΕΜΕ και έχει δημοσιεύσει στους τόμους "Εισηγήσεις του ΚΕΜΕ" και στο αξιόλογο φιλολογικό περιοδικό "Φιλόλογος" εξαίρετα άρθρα για τη διδασκαλία ομηρικής ποίησης. δ) Δίδαξε επό έξι χρόνια στη ΣΕΛΜΕ Αθήνας ερμηνεία Ιλιάδας του Ομήρου. ε) Είναι συγγραφέας των εισαγωγών και των ερμηνευτικών σημειώσεων τόσο του διδακτικού εγχειριδίου της Οδύσσειας για την Α΄ Γυμνασίου όσο και της Ιλιάδας για τη Β΄ Γυμνασίου.

Όλα αυτά καθιστούν την Ελένη Κακριδή ιδιαίτερα φερέγγυα για τη συγγραφή του βιβλίου του καθηγητή. Όμως, η κατάσταση της υγείας της (ιδιαίτερα των ματιών της) καθιστά αδύνατη τη συγγραφή, αν δεν αποσπάσει το Υπουργείο φιλόλογο της εκλογής της Ελένης Κακριδή για όσο καιρό απαιτηθεί για τη συγγραφή. Με την απαραίτητη λοιπόν προϋπόθεση της απόσπασης φιλολόγου, η συγγραφή μπορεί να ολοκληρωθεί ως εξής: Το πρώτο τεύχος να

./.

να κατατεθεί στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ ως την 30 Ιουνίου 1985 και το δεύτερο ως τις 31 Οκτωβρίου του 1985. Η αμοιβή να οριστεί σε 4.000 κατά τυπωμένη σελίδα συνηθισμένου σχήματος σχολικού εγχειριδίου. Δεν μπορεί, λόγω της ιδιοτυπίας της συγγραφής, να καθοριστεί από τώρα η έκταση του βιβλίου, γιατί η διαπραγμάτευση της καθεμιάς από τις περίπου 100 συνολικά διδακτικές ενότητες θα απαιτεί διαφορετική έκταση. Συγκεκριμένα, ύστερα από το γενικό μέρος θα πρέπει η συγγραφή να πραγματευθεί όλες τις ενότητες που, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα, αποτελούν τη διδακτέα ύλη Οδύσσειας και Ιλιάδας.

Ως Επιτροπή κρίσεως, σύμφωνα με την παρ. 30 του άρθρου 80 του Ν.309/76 προτείνω τους: 1) Ηλία Σπυρόπουλο, Σύμβουλο ΚΕΜΕ, ως Πρόεδρο, 2) Π. Παναγιώτου, Σχ. Σύμβουλο και 3) Ι. Νούσκαλη, φιλόλογο καθηγητή, μέλη. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταθέσει την τελική πράξη της ένα μήνα ύστερα από την παράδοση στον Πρόεδρό της του κάθε τεύχους της συγγραφής.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

1.- Κανένας νομίζω δε θα εύρισκε αρμοδιότερο άνθρωπο γι' αυτό το έργο.

2.- Για μια αμοιβή ανάλογη προς το έργο που θα προσφέρει είναι σκόπιμο να αναζητηθεί δρόμος πιο ικανοποιητικός.

3.- Νομίζω ότι είναι ευκαιρία σε τούτο το θέμα που όλους μας βρίσκει ομόφωνους να συζητήσουμε παράλληλα "τι είναι το βιβλίο του δασκάλου;".

4.- Για την Επιτροπής Κρίσης φρονώ ότι χρήσιμη θα ήταν η παρουσία ενός προσώπου από αυτά που χωρίς να είναι ειδικοί ομηρολόγοι έχουν ασχοληθεί σοβαρά με τη συγγραφή βιβλίων για το δάσκαλο (π.χ. Μ. Σαμαρά, Κ. Καλοκαιρινός).

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέει: Για τα ΜΙΝΙΜΑ του θέματος έχω την εξής γνώμη:

α) Ο κ. Ηλ. Κωτόπουλος παρέχει περισσότερες εγγυήσεις για την ορθότητα της κρίσης από επιστημονική άποψη, αφού εκείνος έχει φρέσκες ενασχολήσεις με τον Όμηρο. Ας μπει και ο κ. Παναγιώτου μαζί. Ας διευ-

./.

ρυνθεί η Επιτροπή.

β) Η ανάθεση ας γίνει με την παλαιά διαδικασία, όχι με τη διαδικασία του Ν.1143/81 (άρθρο 33), γιατί έτσι θα έχουμε γραπτές τις παρατηρήσεις της Επιτροπής κρίσης.

γ) Το ότι δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε στενότερα το περιεχόμενο είναι για τον καθηγητή, είναι επιστημονικό και γι' αυτό δεν έχουμε Α.Π. που να μας δεσμεύει ή να μας κατευθύνει, όπως συμβαίνει με τα βιβλία του μαθητή.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση, αποφαίνεται ομόφωνα: Δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της και παρακαλεί τη συγγραφέα κ. Ελένη Κακριδή να προτείνει το συντομότερο φιλόλογο της εκλογής της για να αποσπαστεί στο ΚΕΜΕ ως βοηθός της στη συγγραφή.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει: Θυμίζω στα μέλη του Τμήματος ότι πέρυσι προτείναμε να εξαιρεθεί από την εξεταστέα ύλη το κεφ. Ιδεολογία και Κουλτούρα λόγω του ότι δημιούργησε πολλές δυσκολίες σε διδάσκοντες και μαθητές κατά τη διδασκαλία. Είναι γεγονός ότι είναι ένα δύσκολο θέμα και σύγχρονα ευαίσθητο σε ερμηνείες και συσχετίσεις. Χρειάζεται ιδιαίτερη κοινωνιολογική κατάρτιση κα ιδιδακτική ικανότητα-εμπειρία, ώστε να αντιμετωπιστεί με επιτυχία. Το βιβλίο στο κεφάλαιο αυτό δε βοηθάει σ' αυτή την κατεύθυνση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν είναι γραμμένο με ορισμένες αρετές, αλλά έχει οπωσδήποτε και αδυναμίες. Η Ομάδα Εργασίας εξέτασε κατά πόσο έχουν γίνει διορθώσεις και τροποποιήσει ειδικά σ' αυτό το κεφάλαιο στην ανατύπωση του βιβλίου. Και η διαπίστωση είναι ότι αυτές είναι ασήμαντες.

Η Ομάδα εκτιμώντας ακόμη το γεγονός ότι έχουν πολλές - περισσότερες υποδείξεις για παράλειψη του κεφαλαίου αυτού και από τη διδασκαλία και εκτιμώντας τα υπέρ και κατά, παρά το γεγονός ότι είναι έναβασικό θέμα στο όλο Α.Π., θεωρεί σκόπιμο και προτείνει ομόφωνα στο Τμήμα να γίνει πρόταση, ώστε να μη διδαχτεί και κατά συνέπεια να μην εξεταστεί φέτος το κεφάλαιο αυτό και στη Δ΄ δέσμη.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Κατσιμάνης λέγει: Το κεφάλαιο για την Ιδεολογία πάσχει και γλωσσικά και εννοιολογικά. Ο συγγραφέας παρασύρεται σε μεθοδολογικά σφάλματα, ενώ η πλημμελής χρήση των φιλοσοφικών εννοιών σε ένα θέμα κατά μεγάλο μέρος φιλοσοφικό τον παρασύρει σε αδέξιες αναλύσεις. Χαρακτηριστικά είναι όσα γράφονται για τις ιδέες και τη συνείδηση. Χαρακτηριστικό επίσης είναι το ότι σε έναν από τους αρνητικούς ορισμούς της ιδεολογίας (ιδεολογία δεν είναι...) παρατηρείται λήψη του αιτουμένου: για να κατανοηθεί η ιδεολογία, δηλώνεται ότι η Ιδεολογία είναι κάτι φιαφορετικό από άλλες επιμέρους Ιδεολογίες. Και όταν γίνεται αναφορά στις τελευταίες χρησιμοποιείται έμμεσα η έννοια της Ιδεολογίας που είναι, ακριβώς, το ζητούμενο άγνωστο.

./.

Το κεφάλαιο, επομένως, δεν πρέπει να εξεταστεί. Επειδή όμως το θέμα είναι πολύ ενδιαφέρον, κατά τη γνώμη μου ενδείκνυται προαιρετικά και δυνητικά να διδαχτεί από όσους καθηγητές θα έχουν την ευχέρεια να το κάνουν και θα κρίνουν ότι οι μαθητές τους θα μπορέσουν να το κατανοήσουν. Εννοείται ότι η διδασκαλία πρέπει να αποσκοπεί σε μια γενική ενημέρωση-κατατόπιση που θα περιοριστεί με τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια στα ουσιώδη και δε θα ξεπεράσει τις 2-3, το πολύ, διδακτικές ώρες.

Ο κ. Τομπαΐδης λέγει: Το κεφ. "Ιδεολογία-κουλτούρα" είναι πολύ χρήσιμο, από τα πιο κεντρικά της ύλης της κοινωνιολογίας. Η παράλειψη της διδασκαλίας του είναι, κατά τη γνώμη μου, αδικαιολόγητη και ίσως φανεί και ύποπτη σε πολλούς. Επειδή, όπως είναι γραμμένο - κυρίως συσσώρευση ορισμών, χωρίς τις αναγκαίες χρήσιμες διασαφήσεις - διδάσκεται δύσκολα, καταλήγω στην εξής πρόταση: Να μην εξετάζεται το κεφάλαιο αυτό αλλά να διδάσκεται κατά την κρίση του διδάσκοντος, ο οποίος αναλαμβάνει έτσι και την ευθύνη της διδακτικής του προσέγγισης.

Ο κ. Β. Βώρος λέγει: Το κεφάλαιο Ιδεολογία:

α) Είναι μέρος της συγγραφής και της Κοινωνιολογίας· είναι εκεί η θέση του.

β) Εικάζω ότι ο συγγραφέας-προσπαθώντας να αποφύγει εμπλοκή στην πολιτική (ίσως και κομματική) ιδεολογία που πολιορκεί εύλογα τη ζωή μας-παρέλειψε τα αναγκαία παραδείγματα και το θεωρητικοποίησε σε βαθμό που το κάνει δύσπεπτο για εκμάθηση με τελικό στόχο την εξέταση.

γ) Να το παρακάμψουμε ή να το διαγράψουμε από τη σχολική εργασία; θα προκληθούν απορίες και ίσως και επικρίσεις.

δ) Προτείνω: να διδάσκεται (να διατεθούν συνολικά γι' αυτό 6-7 ώρες) αλλά να μην περιλαμβάνεται στις εξεταστικές διαδικασίες.

ε) Και φυσικά συμφωνώ με πρόταση που ακούστηκε από τον κ. Βαρουχάκη να αρχίσει αμέσως η προσπάθεια για νέα συγγραφή του κεφαλαίου αυτού.

Μετά από συζήτηση διατυπώνονται οι εξής προτάσεις:

Α.- (Εισήγηση) το κεφάλαιο Ιδεολογία-Κουλτούρα: ούτε να διδαχτεί, ούτε να εξεταστεί.

Β.- Πρόταση κ. Φ. Βώρου: Να διδαχτεί το κεφάλαιο αλλά να μην εξεταστεί.

./.

Γ.- Να μην εξετάζεται και να διδάσκεται κατά την κρίση του διδάσκοντος.

Δ.- Να διατεθεί 1 ώρα για να κατατοπίσει ο καθηγητής τους μαθητές για το περιεχόμενο του κεφαλαίου Ιδεολογία-Κουλτούρα.

Ακολουθεί ψηφοφορία.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Γ
Τομπαΐδης	Γ
Παπαδόπουλος	Α
Βώρος	Β
Βαρουχάκης	Α
Σακκάς	Γ
Σπυρόπουλος	Δ

Γ:3 Α:2 Β:1 Δ:1

Ακολουθεί ψηφοφορία ανάμεσα στις προτάσεις Γ και Α.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Γ
Τομπαΐδης	Γ
Παπαδόπουλος	Α
Βώρος	Λευκή - Ο κ. Βώρος ψηφίζει με ψήφο λευκή, γιατί
Βαρουχάκης	Α η τρίτη πρόταση-που θα την προτιμούσε-
Σακκάς	Γ δημιουργεί εμπλοκή ανισοταχούς πορείας
Σπυρόπουλος	Α μάθημα "δέσμης".

Γ:3 Α: 3 Λευκή: 1

Το Τμήμα με ψήφους 3 + 1 λευκή αποδέχεται την Α΄άποψη, δηλ. το κεφάλαιο Ιδεολογία-Κουλτούρα ούτε να διδάσκεται, ούτε να εξετάζεται.

Η συζήτηση για το 6ο θέμα αναβάλλεται.

Ο Πρόεδρος

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 82/1984

Σήμερα, 26-9-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος,

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Δ. Τομπαΐδης και Λ. Αδαμόπουλος γιατί ήσαν στη ΣΕΛΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ανάθεση συμπληρωματικής συγγραφής του βιβλίου "Αρχές Πολιτικής Επιστήμης και Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος" της Γ΄ Λυκείου. Εισηγητές Ηλίας Σπυρόπουλος, Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο – Ανατύπωση διδ. βιβλίων Γυμνασίου και Λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 3ο – Επιστολή της Μ. Μανωλάκου με απόψεις για μαθητικές δραστηριότητες. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Ανάθεση εικονογράφησης του πειραματικού φλικού της αγγλικής γλώσσας. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο – Κρίση του ελεύθερου βοηθήματος Αγγλικής. ENGLISH 2000 BOOK 3 του Οίκου Ευσταθιάδη. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 6ο – Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΠΡΑΞΗ 80/1984

Σήμερα, 26-9-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 09.00 το Τμήμα Κ.Β. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β' κ. Νικ. Σταυρ κοινός.

Παρόντα μέλη αυτού ήταν οι κ.κ. Ν. Θερμός, Φ. Σέρρος, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπαευαγγέλου, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδάς, Βιβλιο Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιγιάννη, Β. Θεοφυλακόπουλος, Κ. Βούλγαρ Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Σαραφιάνου, πρ Απών ήταν ο κ. Δ. Σακκάς, Σύμβουλος και Υ. Αδαμόπουλος νόμιμα απών ΣΕΚΑΜΕ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Αναθεση συντηρητικής συλλογής του Βυζαν "Χαλκέ Πολι-
τικής Επιτροπής και Γενικού Δημοκρατικού Πολεμιστού" τ
Γ. Ανικέου. Εισηγητής Κ.Χαλ Σύμβουλος, Β. Θεοφυλακόπου

ΘΕΜΑ 2ο - Ανατύπωση φιλ. Βυζ Σύμβουλου και Δικεόν για το εχοχ.
έτος 1983-86. Εισηγητής κατά εφ

ΘΕΜΑ 3ο - Ανταλλαγή της Μ. Μακεδόνα με νομίσμ για παράτυπες βοηθη-
ρεσίατες. Εισηγητής Β. Θεοφυλακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο - Ανάθεση επιστολοδιφικού του νεοελληνικού αρχού της αλλη
λιμόσας. Εισηγητής Β. Θεοφυλακόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο - Κρέση του εκτιθέσιν βοηθήματος Αγγλικής. Ενδιάμ 2000 3000
του Οξφορδ Ουνιβερσίτυ. Εισηγητής Β. Θεοφυλακόπουλος.

ΘΕΜΑ 6ο - Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθη
το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Τμήμα άκουσε την εξέταση
των θεμάτων της Η.Υ.

Προτάσσεται το 2ο θέμα.

Ο κ. Βαρουχάκης λέγει: Υπάρχει το θέμα της ανατύπωσης του βιβλίου "Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος γ΄ Γυμνασίου" που παραμένει εκκρεμές σύμφωνα με την πράξη 74/1984 για να διαπιστωθεί η θέση που είχε λάβει το Τμήμα στην προηγούμενη ανατύπωση του βιβλίου. Θέτω λοιπόν υπόψη σας την πράξη 111/1983 σύμφωνα με την οποία το Τμήμα πέρυσι πρότεινε να μη ανατυπωθεί το βιβλίο αυτό. Επειδή ο αρμόδιος εισηγητής κ. Βώρος, όπως προκύπτει από την πράξη 74/1984 εισηγείται μονολεκτικά την ανατύπωση του βιβλίου, πράγμα που επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι συνθήκες δεν άλλαξαν από πέρυσι ως τώρα. Νομίζω λοιπόν ότι το Τμήμα για λόγους στοιχειώδους συνέπειας πρέπει να εμμείνει στην περυσινή του θέση και να προτείνει για τους ίδιους λόγους τη μη ανατύπωση του βιβλίου.

Ο κ. Βώρος λέγει:

1.- Έχω εισηγηθεί ανατύπωση του βιβλίου αυτού από τα τέλη Αυγούστου. Είχε τότε διατυπωθεί επιφύλαξη από τον κ. Βαρουχάκη - κι έγινε ομόφωνα δεκτή - για τους λόγους που έγραφε ο ίδιος στο πρακτικό (74/84).

2.- Τώρα για την ουσία του ζητήματος: το Τμήμα επιθυμεί να έχει συνέπεια με τις προηγούμενες κρίσεις του για το βιβλίο αυτό, που ήταν αρνητικές. Σεβαστό.

3.- Αλλά παρατηρώ ότι: στο βιβλίο που τώρα προτείνω την ανατύπωση του έχουν ενσωματωθεί σε πολύ υψηλό ποσοστό τους οι παρατηρήσεις - βελτιώσεις που είχαν προταθεί από το Τμήμα. Κατά συνέπεια, αυτό το αντικείμενο που κρίνεται - κατά συνέχεια - αρνητικά είναι διάφορο από κείνο που αρχικά απορρίφτηκε. Και από τότε δε διατύπωσε κανείς τους λόγους της απόρριψης του βιβλίου στην τωρινή του μορφή (τα επισήμανα και στο παρελθόν).

4.- Η συνέπεια είναι αρετή. Αλλά και χρειάζεται εσωτερική συνέπεια, που εδώ ουσιαστικά απουσιάζει.

5.- Επιπλέον, οι αποφάσεις - υπαγορεύονται από την παρούσα κάθε φορά κατάσταση. Η παρούσα κατάσταση είναι:

α) Διαμαρτυρίες δεν ακούστηκαν.

β) Έπαινοι ναι, από διδάσκοντες.

./.

Προτάσεται το Βο θέμα.

Ο κ. Βασουκάκης λέγει: Υπάρχει το θέμα της ιατρείου του Βρβλίου. Θέλω λοιπόν να ρωτήσω τον κ. Δήμαρχο, εάν προκήρυξε αυτό τον μήνα 74/1984 εισιτήριο ποινικής διαδικασίας για αυτόματη του Βρβλίου, πράξη που εκδικάζεται το τελευταίο δίτι οι ανάγκη μας κέρδη ζήλιας από κέρδος με τιμή. Ποιές λοιπόν δεν το Τμήμα για δε μπορεί να ρωτήσει τον τομέα ζήλους τι μη αυτόματη του Βρβλίου.

Ο κ. Βάσος λέγει:

1.- Έχω ειδοποιηθεί αυτόματα του Βρβλίου αυτού και δε είμαι λογιστής. Εκτός τούτου διατυπώθηκε επιβολή από τον κ. Δημοτικό - κλείσιμο σύμφωνα δεκατή - για τους λόγους ο ζήλος ούτε κανείς (74/84

2.- Έτσι για την ουσία του ζητήματος: το Τμήμα επιμένει να είχε συνέπεια με τις προϋποθέσεις κρίσεις του για το Βρβλίο αυτό. Και ήταν αρνητικές. Βεβαιωτό.

3.- Αλλά παρατηρώ ότι: ούτε βρβλίο του τόμο προτείνω την ανατύπωση ού του εχουν επιμείνει σε ποιό υψηλό ποσοστό του ελαττώματος - βεβαιώσεις που είχαν ποσταθεί από το Τμήμα. Κατά συνέπεια, αυτό το αντικείμενο που κρίνεται - κατά συνέχεια - ποιότητα είναι βρβλίο από κείνο που αφορμή αποφάσεις. Εκ μιά τότε θε βιατικώς κανείς τους λόγους της ανεξάρτητης του βρβλίου στην ίσως τον ποδοπ (σε επιβάλλουν και στο παρελθόν).

4.- Η συνέπεια είναι αρετή. Αλλά πως χρεωθέτει εσωτερική συνέπεια. Μου εδώ συνάρτησή απουσιάζει.

5.- Επιμένω, δε αποφάσεις - παραβιάσεις από τη μορφή κάθε φορά κατάσταση. Η μορφή κατάστασή είναι:

α) ελαττωματός δεν ακούστηκα.

β) Έπαιρνα νέα, από βεβαιώσεις.

6.- Κι εγώ για το επόμενο θέμα έχω γράψει: Η Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη της γ΄ λυκείου νομίζω ότι πρέπει να γραφτεί από άλλους με προκήρυξη (θα εκθέσω τους λόγους παρακάτω), αλλά για το 1985-86 εφικτή είναι μόνο η ανατύπωση με όσες βελτιώσεις μπορούν να γίνουν. Κι εγώ επικαλούμαι συνέπεια, παραθέτω τους λόγους της αρνητικής κρίσης μου, αλλά αποδέχομαι ως λύση ανάγκης την ανατύπωση.

Μετά από συζήτηση ακολούθησε ψηφορορία ανάμεσα στην Α΄ άποψη του κ. Φ. Βώρου (ανατύπωση) και στη Β΄ άποψη του κ. Ν. Βαρουχάκη (το Τμήμα να εμμείνει στην προηγούμενη απόφασή του και να μην προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση).

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Β
Παπασημακόπουλος	Α
Παπαδόπουλος	Β
Βώρος	Α
Βαρουχάκης	Β
Σπυρόπουλος	Β

Το Τμήμα με ψήφους 4:2 αποδέχεται την πρόταση του κ. Ν. Βαρουχάκη.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Το βιβλίο είναι καλό και πέτυχε, αλλά, όπως από την αρχή και οι συγγραφείς το είπαν και εμείς το διαπιστώσαμε, η ύλη που περιέχει δεν επαρκεί για να καλύψει δίωρη διδασκαλία του μαθήματος για ολόκληρη τη χρονιά.

Εισηγούμαστε λοιπόν να ανατεθεί στους συγγραφείς του χρησιμοποιούμενου βιβλίου Δημήτρη Αποστολόπουλο, Ερευνητή στο Ε.Ι. Ερευνών, και Μάχη Παΐζη-Αποστολοπούλου, φιλόλογος, Αλεξάνδρου Σούτσου 24, η συμπλήρωση του βιβλίου ως εξής:

Σε καθένα από τα τρία μέρη του βιβλίου να προστεθεί ένα τέταρτο κεφάλαιο που να συνδέει τα στοιχεία των τριών άλλων με την καθημερινή ζωή του πολίτη. Συγκεκριμένα:

Μέρος πρώτο: Αρχές πολιτικής επιστήμης.

Κεφάλαιο 4: Οι αρχές της πολιτικής επιστήμης στην καθημερινή τους εφαρμογή (με συγκεκριμένα παραδείγματα).

Μέρος δεύτερο: Στοιχεία δημοκρατικού πολιτεύματος.

Κεφάλαιο 4: Ο πολίτης και το δημοκρατικό πολίτευμα (με παραδείγματα καταπάτησης ή εφαρμογής δικαιωμάτων, υποχρεώσεων κτλ.).

Μέρος τρίτο: Η Ελλάδα και η διεθνής κοινωνία.

Κεφάλαιο 4: Οι επιπτώσεις των διεθνών σχέσεων, συμφωνιών κτλ. στη ζωή του πολίτη (με παραδείγματα από την ελληνική πραγματικότητα: στρατός, γεωργοί, έμποροι, επιστήμονες, εργάτες κτλ.).

Έκταση: Συνολικά 30 περίπου σελίδες (10 περίπου για κάθε κεφάλαιο) συν ∓ 25% για εικονογράφηση, πίνακες κτλ.)

Προθεσμία: 28 Φεβρουαρίου 1985.

Αμοιβή: 90.000 δρχ. συνολικά.

Ακολουθεί συζήτηση. Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

1.- Πριν δώσουμε νέα συμπληρωματική ανάθεση οφείλουμε να εκφράσουμε το βαθμό της ικανοποίησής μας για το γνωστό τμήμα της συγγραφής.

./.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος ζητεί: Το βιβλίο είναι καλό και πετυχε-
αγγέ, όμως από την αρχή και σε συλλογείς το είναι και επειδή το βιβ-
λιοπωλείο, η όλη του πορεία θα εισφέρει για να καλύψει όλους βιβ-
σκαλία του παιδικού για συμπόνια τα χρόνια.

Σπουδάσατε χοληά να μιλάτεσ στους συλλόγεσ του χαμηλοτοκ
Μαχη Πωλ-Χιοσταγουσιου, φιλόλογος. Αλεξάνδρου Σοφιανου 24, η σιδηρ-
πεσοι βιβλίου Δημήτρη Δημοτογιουλου, Βεσιλιμή στο Β΄Σ. Βεσιλιμ, κα
ρωμι του βιβλίου με εξής:

Σε καθένα από τα τρία πεδί του βιβλίου να προστεθεί ένα τετρατο
κεφάλαιο που να συμβεί τα στοιχεία της τρίτη ξύλου με την καθημερινή
ζωή του ποιητή. Συγκεκριμένα:

Μέσος ποιητο: Δράση πολιτικής επιστήμης.

Κεφάλαιο 4: Οι αρχές της πολιτικοποιημένης σάλα καθημερινή τους εφα
πολή (με συγκεκριμένα παραδείγματα).

Μέσος θεατρου: Σκηνικά φιλοσοφικού πολιτεύματος.

Κεφάλαιο 4: Ο πολίτης και το φιλοσοφικό πολίτευμα (με παραδείγματα
καταναλωτού ή εφαρμογής ρήκατημάτων, παιχνιδιών κτλ.).

Μέσος τρίτου: Η ζωγράφα και η ρεαλιστ κοτσιώνη.

Κεφάλαιο 4: Οι επιπτώσεις των ρεαλιστ σχέσεων, επίθεσης κτλ. στη ζωή
του ποιητή (με παραδείγματα από την ελληνική πραγματικότητα: σταστός,
λεμπρος, ξηπορ, επιστήμονες, εφάρεσ κτλ.).

Σημείωση: Συνολικά 30 περίπου σελίδες (10 περίπου για κάθε κεφάλαιο)
απο ± 25% για επιπλοφορίαν, πίνακες κτλ.)

Προθεσμία: 28 Φεβρουαρίου 1985.

Αμοιβή: 30.000 δρχ. συνολικά.

Σχολιάσει συζήτηση. Ο κ. Θ. Θέμος γέλασε:

1.- Πρέπει φυσικά μέσα σύντομη παράσταση σφείλουμε να εκφρασ
το βαθμό της πλατυκοπιάς που για το λαμπρό πλήθος της συλλογής.

Προσωπικά - και με όλες τις επιφυλάξεις του μη ειδικού - διαπιστώνω ότι έχει τούτες τις μορφές ατέλειας:

α) Ο συγγραφεάς δεν έχει επιστημολογικό πλαίσιο που πάνω σ' αυτό να κινηθεί και να οργανώσει τη δουλειά του, η συγγραφή. Μάταια αναζητεί κανείς τα στοιχειώδη:

- τι είναι επιστήμη;
- τι πολιτική επιστήμη;
- ποιο το αντικείμενό της, οι αρχές, η μέθοδός της;
- ποιες είναι οι μορφές της πολιτικής οργάνωσης που απ' αυτές μια είναι η δημοκρατία, ώστε να αιτιολογείται και η μετάβαση στο β' μέρος της συγγραφής.

β) Ο συγγραφεάς δεν προσφέρει εννοιολογική ενάργεια, ούτε συνέπεια, ούτε σαφήνεια εννοιολογική.

Δειγματοληψία:

- στη σελ. 18, στίχους 4-8 μαθαίνουμε ότι πολιτικά φαινόμενα και πολιτική είναι σχεδόν ταυτόσημαι (σύγχυση επιστημονική)
- στη σελ. 29 (στίχους 1-5) διαβάζουμε ότι η πολιτική επιστήμη επιδιώκει να περιγράφει και να ερμηνεύσει τα πολιτικά φαινόμενα, δηλ. τα φαινόμενα αυτά είναι αντικείμενο της επιστήμης (σωστά, νομίζω).

Στην προηγούμενη έκδοση υπήρχε ένα γλωσσάρι όπου (στη σελ. 204) ο μαθητής αγωνιζόταν να μάθει τι είναι τα πολιτικά φαινόμενα, χωρίς να βρίσκει ένα στοιχειώδη ορισμό· τώρα το έχασε κι αυτό.

γ) Φτάνοντας στο τέλος του 3ου κεφαλαίου αναζητεί κανείς ποιές είναι τέλος πάντων οι αρχές της πολιτικής επιστήμης (τα αξιώματα, η μεθοδολογία της και ποιές οι μορφές πολιτικής οργάνωσης, που θα έπρεπε να αποτελούν χωριστό και ευδιάκριτο τμήμα του βιβλίου. Μάταια.

δ) Επίσης μάταια αναζητεί ο αναγνώστης κάποια πρόταση που να του εξηγεί τι σημαίνει πολιτική κοινωνία, όπου εκδηλώνονται τα πολιτικά φαινόμενα.

2.- Προσωπικά φρονώ ότι ο συγγραφεάς συνηθισμένος στην ιστορική έρευνα-τεκμηρίωση, δεν ήταν οπλισμένος για συστηματική προσέγγιση και παρουσίαση ενός θέματος απ' τη φύση του δύσκολου.

./.

3.- Επειδή ο συγγραφέας (και ο κ. Κακριδής) φρόντισαν να στείλουν αντίτυπα της συγγραφής σε πολλούς ειδικούς πέρυσι, νομίζω η εισήγηση οφείλει να μας πει - αν γνωρίζει - ποιες απαντήσεις δόθηκαν.

4.- Προτείνω:

α) Να συνεχίζουμε κατ' ανάγκη ανατύπωση με τις δυνατές διορθώσεις αν γίνονται.

β) Να προκηρύξουμε τη συγγραφή νέου βιβλίου....

Επειδή οι συνάδελφοι Παπαδόπουλος και Σπυρόπουλος έθιξαν δύο συναφή θέματα, σημειώνω με την ίδια σειρά τις παρατηρήσεις μου:

- Δε συζητούμε εδώ πόσο είναι καταξιωμένος ο συγγραφέας, αλλά πόσο είναι πειστική η παρούσα συγγραφή.

- Η μετάφραση "Πολιτικές Κοινωνίες στον Όμηρο", που ανέφερε ο κ. Σπυρόπουλος (ως έργο του κ. Αποστολόπουλου) επιβεβαιώνει ότι σημείωσα στην παρ. 2: ότι ο κ. Αποστολόπουλος έχει ιστορική ενημέρωση στο θέμα και δυσκολεύεται στη συστηματική αντιμετώπισή του.

Ο κ. Παπασημακόπουλος λέγει: Το βιβλίο αυτό (Αγωγή του Πολίτη Γ΄ Λυκείου) αν διδαχτεί με κατάλληλο τρόπο και αν αναπτυχθούν τα άρθρα του συντάγματος, καλύπτει το χρόνο διδασκαλίας δύω ωρών εβδομαδιαία όλο το χρόνο. Άρα η προσθήκη και άλλης ύλης θα στερήσει τους μαθητές από την ενημερία να κάνουν την παραπάνω ανάπτυξη στο σχολείο.

Τα "περί μελέτης του συντάγματος από τους μαθητές στο σπίτι" τα θεωρώ εξωπραγματικά. Οι μαθητές στο σπίτι τους τη χρονική αυτή (Γ΄ Λυκείου) διαβάζουν στο σπίτι μόνο τα μαθήματα της δέσμης που παρακολουθούν.

Ο κ. Κ. Κατσιμάνης λέγει: Τα τμήματα που προτείνεται να προστεθούν είναι πολύ χρήσιμα και ενδιαφέροντα. Νομίζω ότι η ανάθεση πρέπει να γίνει. Επειδή συζητήθηκε η ποιότητα του βιβλίου, δηλώνω ότι εκτιμώ πολύ τη νηφαλιότητα, τη μετροπάθεια, την αντικειμενικότητα και τον ήπιο τόνο, με τον οποίο έχει γραφεί.

Όσο για την αμοιβή, πιστεύω ότι δεν πρέπει να είναι μεγάλη. Δεδομένου ότι δεν είναι μόνο υποχρέωση αλλά και συμφέρον του κάθε συγγραφέα ο εμπλουτισμός του έργου του, πιστεύω ότι το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) δρχ. και για τους δύο συγγραφείς, για τριάντα περίπου σελίδες, είναι αρκετό.

./.

Δευτερολογώντας ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Ως προς τα όσα παρατήρησε ο κ. Βώρος: Νομίζω ότι το βιβλίο δε συγχέει τα πολιτικά φαινόμενα με την πολιτική επιστήμη· απλώς στη σελ, 18, που επικαλέστηκε ο κ. Βώρος, προσπαθεί να προσδιορίσει στα ελληνικά τον όρο "POLITICS" που υπάρχει στον τίτλο του δοκιμίου του Χιουμ. Όπως και να έχει όμως το πράγμα αυτή τη στιγμή δεν κρίνουμε την καταλληλότητα του βιβλίου, την οποία έχει δεχθεί το Τμήμα όταν γίνηκε η κρίση του με τις νόμιμες διαδικασίες.

Για τα όσα παρατήρησε ο κ. Παπασημακόπουλος: Η ευρύτερη ανάπτυξη ο ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος έχει γίνει στο βιβλίο της Γ΄ γυμνασίου. Άλλοι είναι οι στόχοι του σημερινού βιβλίου, τους οποίους νομίζω ότι επιτυγχάνουν οι συγγραφείς.

Σχετικά με τις παρατηρήσεις του κ. Παπαδόπουλου σημειώνω ότι ίσα ίσα που με τα κεφάλαια, που ζητάμε με την ανάθεση να προστεθούν, το βιβλίο θα γίνει πρακτικά πιο ωφέλιμο.

Για το ύψος της αμοιβής δηλώνω ότι θα δεχθώ ό,τι αποφασίσει το Τμήμα.

Στη συνέχεια ακολούθησε ψηφοφορία.

Ψηφοφορία (ΝΑΙ ή ΟΧΙ στην ανάθεση)

Σκορδίλης	ΝΑΙ	στην	εισήγηση
Παπασημακόπουλος	ΟΧΙ	"	"
Παπαδόπουλος	ΝΑΙ	"	"
Βώρος	ΟΧΙ	"	"
Βαρουχάκης	ΝΑΙ	"	"
Σπυρόπουλος	ΝΑΙ	"	"

Το Τμήμα με ψήφους 4:2 αποδέχεται την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ με το έγγραφό της Γ2/1370/7-5-84 μας διαβιβάζει επιστολή στα Αγγλικά της ομογενούς από την Αυστραλία κας Μ. Μανωλάκου (Πλάτωνος 12, Αιγάλεω 122.44), με την οποία η επιστολογράφος εισηγείται στο ΥΠΕΠΘ ως δασκάλα και μητέρα, όπως σημειώνει: α) Να καθιερώσει στα σχολεία δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης και στις μονάδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης την "Εκπαιδευτική Εβδομάδα", ενδεχομένως μέσα στο Φεβρουάριο, όπου θα μπορεί το κοινό ναεπισκέπτεται τα σχολεία και να ανταλλάσσει με το εκπαιδευτικό προσωπικό απόψεις για την εργασία που γίνεται σ' αυτά και για τα προβλήματα που υπάρχουν. β) Να εισαγάγει στα γυμνάσια και τα λύκεια μαθήματα πρακτικής ωφελιμότητας και γενικότερης ενημέρωσης (η επιστολογράφος μιλάει για "Εργαστήρι"), που θα γίνονται μια φορά την εβδομάδα, π.χ. το μεσημέρι κάθε Τετάρτης. Εκεί θα μπορούν τα παιδιά, χωρισμένα σε ομάδες ενδιαφερόντων ("CLUBS"), να ασχολούνται με θέματα θεάτρου, μουσικής, χορού, ιστορίας, υγείας, γεωργίας, πληροφόρησης κτλ. γ) Να καθιερώσει τα Σάββατα οι μαθητές του γυμνασίου και του λυκείου να ασχολούνται με τη γυμναστική ή τον αθλητισμό.

Εισηγούμαι η επιστολή αυτή της κας Μ.Μανωλάκου να κατατεθεί στον ειδικό φάκελο των προτάσεων για τα Προγράμματα, ώστε να τα λάβουν υπόψη τους οι αρμόδιες επιτροπές, όταν θα προκύψει θέμα αναθεώρησης των προγραμμάτων. Στο μεταξύ το Τμήμα ας απευθύνει στην κα Μ. Μανωλάκου επιστολή, με την οποία να της εκφράζει τις ευχαριστίες του για το ενδιαφέρον που δείχνει για τα εκπαιδευτικά θέματά μας και για τον κόπο που έκανε να μας γράψει τις απόψεις της.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος διαβάζει την ακόλουθη εισήγηση του κ. Τρ. Τριανταφύλλου, Ειδικού Επιστήμονα στο ΚΕΜΕ, την οποία δηλώνει και προσυπογράφει:

"Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων, Τμήμα Β΄, με το Φ.211.25/8/Γ2/2670/6-9-84 έγγραφό της διαβιβάζει στο ΚΕΜΕ το βιβλίο Αγγλικής ENGLISH 2000, BOOK THREE του οίκου Π. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ μαζί με δύο επιστολές του οίκου αυτού από τις οποίες η πρώτη (13-6-84) πληροφορούσε το ΥΠΕΠΘ ότι το βιβλίο αυτό θα κυκλοφορούσε τον Αύγουστο ενώ η δεύτερη επιστολή (31-8-84) πληροφορεί το Υπουργείο ότι το βιβλίο αυτό κυκλοφόρησε και παρακαλεί να φροντίσει για την έγκρισή του και την ενημέρωση των γυμνασίων της χώρας.

Πριν προχωρήσουμε πρέπει να πούμε ότι το νεοεκδομένο βιβλίο είναι το τρίτο της σειράς ENGLISH 2000 της οποίας το πρώτο και το δεύτερο έχουν ήδη εγκριθεί και συμπεριληφθεί στον κατάλογο των εγκεκριμένων βοηθημάτων Αγγλικής για το σχ. έτος 1984-85.

Επίσης πρέπει να αναφερθεί ότι η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων στο διαβιβαστικό έγγραφό της υπενθυμίζει ότι "η διαδικασία επιλογής των ελευθέρων βοηθημάτων ξενόγλωσσων βιβλίων έχει τελειώσει".

Μετά από την πιο πάνω ενημέρωση το θέμα αυτό έχει δύο σκέλη:

α) Η υποβολή του βιβλίου ENGLISH 2000, BOOK 3 είναι εκπρόθεσμη, άρα υπάρχει τυπικό πρόβλημα διαδικασίας.

β) Η κρίση του περιεχομένου του βιβλίου, δηλαδή θέμα ουσίας. Επειδή:

1) Το σχολικό έτος έχει ήδη αρχίσει και οι μαθητές έχουν προφανώς προμηθευτεί τα βιβλία τους για φέτος.

2) Η υποβολή του βιβλίου είναι εκπρόθεσμη και, αν γινόταν δεκτό το αίτημα του εκδότη να κριθεί τώρα και να συμπεριληφθεί στον εγκεκριμένο κατάλογο για το σχ. έτος 1984-85, θα ήταν παράτυπη ενέργεια.

Εισηγούμαι στο Τμήμα την απόρριψη του αιτήματος του εκδότη για κρίση του βιβλίου του τώρα με την πρόταση προς αυτόν να το υποβάλει ξανά όταν γίνει η νέα πρόσκληση ενδιαφέροντος την άνοιξη του 1985 μαζί με τους άλλο ενδιαφερόμενους.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Τρ. Τριανταφύλλου.

./.

ΘΕΜΑ 4ο

Το θέμα αναβάλλεται για συγκέντρωση στοιχείων που αφορούν το ύψος αμοιβής του σκιτσογράφου και του συλλέκτη.

ΘΕΜΑ 6ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 3598/24-9-84
2) 3618/24-9-84
3) 3522/21-9-84
4) 3606/24-9-84
5) 3619/24-9-84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

ΗΛ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Γραμματέας

Δ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΘΕΜΑ 4ο

Το θέμα αναβάλλεται για συνεδρίαση σύμφωνα με σχετική απόφαση του ίδιου του σώματος.

ΘΕΜΑ 5ο

Αναλαμβάνει το καθήκοντο της εξής ενορίας:

1) 3598/24-9-84
2) 3618/24-9-84
3) 3522/21-9-84
4) 3606/24-9-84
5) 3619/24-9-84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση και λύθηκε η Π.Σ.

Η Γραμματέας

Η Πρόεδρος

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 83/1984

Σήμερα, 1.10.84 ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής), με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Κατσιμάνης, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δ. Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Α. Αδαμόπουλος, γιατί ήταν στο εξωτερικό και ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος, γιατί ήταν απασχολημένος σε άλλη υπηρεσιακή απασχόληση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – α) Αίτημα για παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα κτλ. του Κολλεγίου "ΑΝΑΤΟΛΙΑ". Εισηγητής Δ. Σακκάς.
β) Παρέκκλιση από το ΩΠ των Γυμνασίων που εφαρμόζουν την Περιβαλλοντική εκπ/ση. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο – Ανάθεση συγγραφής ενός κεφαλαίου Ιστορίας Β΄ Λυκείου. Εισηγητής Φ. Βώρος.

ΘΕΜΑ 3ο – Ανάθεση συγγραφής βιβλίου "Λατινική Γραμματική" για τη Γ΄ Λυκείου. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Αμοιβή σκιτσογράφου και συλλέκτη υλικού της Ο.Ε. για τα Αγγλικά. Εισηγητής Τρ. Τριανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 5ο – Ανατύπωση διδ. βιβλίων Γυμνασίου και Λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 6ο – Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 7ο – Προγράμματα Παν/κών Σχολών των οποίων οι απόφοιτοι διορίζονται σε σχολεία Μ.Ε. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλοι κατά ειδικότητα.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίας, άρχισε η εξέταση των θεμάτων.

Προτάσσεται το 5ο θέμα.

Το Τμήμα ομόφωνα αποδέχεται την εισήγηση των κ.κ. Δ. Τομπαΐδη, Φ. Βώρου και Κ. Φούσκα να προωθηθούν στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση για το σχολ. έτος 1985-86 τα εξής βιβλία:

1) Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Λυκείου με διορθώσεις,

2) α) Ιστορία του ανθρώπινου γένους Α΄ Λυκείου του Λ. Σταυριανού (με διορθώσεις).
   β) Ιστορία του ανθρώπινου γένους (Βιβλίο του Καθηγητή) των Β. Σταυριανού (με διορθώσεις).

3) Θέματα Χριστιανικής Ηθικής Γ΄ Λυκείου (με διορθώσεις).

./.

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Ύστερα από προφορική εντολή του κ. Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας, ο οποίος επιθυμεί να έχει υπεύθυνη και εμπεριστατωμένη γνωμοδότηση του Τμήματος, εισάγεται για συζήτηση το θέμα "προσαρμογή των προγραμμάτων των "καθηγητικών" Σχολών των Πανεπιστημίων στις απαιτήσεις της γενικής μέσης εκπαίδευσης". Συγκεκριμένα, καλούμαστε να εκφράσουμε τη γνώμη μας, με σεβασμό βέβαια στη συνταγματική αρχή της αυτονομίας των πανεπιστημιακών Σχολών, ύστερα από τη διαπίστωση ότι οι απόφοιτοι των Σχολών αυτών, όταν αναλαμβάνουν διδακτικά καθήκοντα σε σχολεία Μ. Εκπαιδεύσεως, ανεξάρτητα από την επιστημονική κατάρτιση που πήραν στα Πανεπιστήμια, δεν έχουν όλα εκείνα τα απαραίτητα εφόδια που εγγυούνται την επιτυχία το του διδακτικού τους έργου. Πώς πρέπει λοιπόν να συμπληρωθεί η κατάρτιση που δίνεται σε αυτούς στα Πανεπιστήμια, ώστε από την πρώτη διδακτική ώρα που θα τους ανατεθεί να μπορούν να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σύγχρονης σχολικής πράξης; Επειδή το θέμα είναι μεγάλο και πολυσύνθετο, παρακαλώ να αναλάβει το συντονισμό των εισηγήσεών μας και στη συνέχεια του πρακτικού μας ο συνάδελφος κ. Ν. Βαρουχάκης, επικουρούμενος από τον εισηγητή ΚΕΜΕ κ. Κ. Κατσιμάνη.

Θα ήθελα όμως, πριν αρχίσει η συζήτηση, να διατυπώσω ορισμένες γενικότερες απόψεις. Πιο συγκεκριμένα:

α) Εφόσον η Ηγεσία του Υπουργείου εντόπισε τα προβλήματα που παρουσιάζει το πρόγραμμα των πανεπιστημιακών σχολών, νομίζω ότι πρέπει να συμπληρώσει την σύνθεση του ΕΣΑΠ με έγκυρους φορείς της γενικής εκπαίδευσης (π.χ. Συμβούλιυς του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και, έως ότου αυτό ιδρυθεί, του ΚΕΜΕ), εφόσον μάλιστα στο Ανώτερο Συντονιστικό όργανο που ο νέος νόμος για τη γενική παιδεία προβλέπει θα υπάρχουν εκπρόσωποι των ΑΕΙ.

β) Να εμπιστευθεί η Πολιτεία την ευθύνη για τη γενική εκπαίδευση (η οποία θα εκπροσωπείται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο) στους φορείς της. Πιστεύουμε ότι, από τους 80.000 περίπου επιστήμονες της Δημοτικής

./.

και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, από τους οποίους πολλοί έχουν υψηλά επιστημονικά προσόντα μπορεί να εξασφαλιστεί η ηγεσία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Γιατί αν ψηφιστεί το σχέδιο του νέου νόμου για την παιδεία που προβλέπει την κάλυψη των θέσεων Προέδρου και Αντιπροέδρου του Παιδ. Ινστιτούτου (πιθανότατα) από πανεπιστημιακούς,τότε η άποψη του νέου αυτού οργάνου θα διαβιβάζεται στο Υπουργείο από από πανεπιστημιακούς δασκάλους - καταξιωμένους βέβαια στην επιστήμη τους, αλλά που δεν ζουν τα προβλήματα της γενικής εκπαίδευσης όπως οι εκπρόσωποί της.

Ο κ. Σακκάς λέγει: Το πρόβλημα της σωστής εκπαίδευσης του διδακτικού προσωπικού των σχολείων ιδιαίτερα της Μέσης Εκπαίδευσης, που ποτέ δεν αντιμετωπίστηκε στη χώρα μας και που τα τελευταία χρόνια (με την είσοδο στα σχολεία της ΜΕ επιστημόνων από διάφορες σχολές, στις οποίες δεν παίρνουν καμιά παιδαγωγική-διδακτική κατάρτιση και γι' αυτό δεν έχουν ετοιμαστεί καθόλου για το εκπαιδευτικό επάγγελμα, έγινε οξύτατο, είναι απόλυτη ανάγκη πλέον να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά από την Πολιτεία και τις καθηγητικές σχολές. Σωστή γενική εκπαίδευση δεν μπορεί να έχουμε ούτε είναι δυνατόν να πετύχει καμιά αναγεννητική εκπαιδευτική προσπάθεια, αν δεν έχουμε σωστούς εκπαιδευτικούς. Και σωστούς εκπαιδευτικούς δεν μπορεί να έχουμε αν δεν τους ετοιμάζουμε για το έργο που θα ασκήσουν από τότε που είναι φοιτητές, αν δηλαδή στο Πανεπιστήμιο δεν τους προσφέρουμε:

α) Επαρκή επιστημονική κατάρτιση στην επιστήμη της ειδικότητάς τους,

β) Την αναγκαία παιδαγωγική-διδακτική κατάρτιση που θα τους κάνει ικανούς να διδάσκουν μεθοδικά και να ασκούν ορθά το έργο της αγωγής,

γ) Μια γενικότερη φιλοσοφική-κοινωνιολογική συγκρότηση που θα τους διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες και θα τους επιτρέψει να λειτουργούν ως δάσκαλοι και ως πνευματικοί άνθρωποι της εποχής τους.

Από τα τρία παραπάνω απαραίτητα στοιχεία για τον εκπαιδευτικό το δεύτερο έχει υποτιμηθεί ή αγνοηθεί τελείως όσο αφορά τους εκπαιδευτικούς της Μέσης Εκπαίδευσης και το τρίτο έχει αγνοηθεί επίσης ολότελα για όλους τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων.

./.

Προβάλλει λοιπόν επιτακτική η ανάγκη ριζικής μεταρρύθμισης στο σύστημα της βασικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών της χώρας (όσο και στο σύστημα της επιμόρφωσής τους).

Έχω μιλήσει και έχω γράψει επανειλημμένα γι' αυτό το καίριο εκπαιδευτικό πρόβλημα. Για να μην επαναλαμβάνω εδώ τις σκέψεις μου υποβάλλω συνημμένα τις δύο ακόλουθες μελέτες μου:

α) "Το πρόβλημα της επιμόρφωσης των εκπαιδευκών λειτουργών ΜΕ σε συνάρτηση με το πρόβλημα της βασικής τους εκπαίδευσης" που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Λόγος και Πράξη της ΟΛΜΕ, τεύχος 8 του 1979 και

β) "Η βασική εκπαίδευση και η επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων" 1979 που με τη μορφή υπομνήματος υποβλήθηκε στην ηγεσία του Υπουργείου, για να παραμείνει σε κάποιο συρτάρι και έπειτα να λάβει το δρόμο για τον κάλαθο των αχρήστων.

Και οι δύο αυτές μελέτες δείχνουν τον προβληματισμό ενός μέλους του ΚΕΜΕ, που εντούτοις δεν κλήθηκε ποτέ, πουθενά σε καμιά επιτροπή να εκφράσει τη γνώμη του για ένα καίριο εκπαιδευτικό πρόβλημα που μελέτησε και είχε κάτι να πει, και εξακολουθούν, μολονότι γράφηκαν πριν από χρόνια, να είναι επίκαιρες, ιδίως η δεύτερη από αυτές.

Εδώ περιορίζομαι στη διατύπωση των προτάσεών μου για τη λύση του προβλήματος αυτού που είναι οι ακόλουθες:

1.- Οι καθηγητικές σχολές να προσαρμόσουν τα προγράμματά τους, ώστε να μην προετοιμάζουν απλώς επιστήμονες, αλλά επιστήμονες που θα ασκήσουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Τουλάχιστο στις σχολές οι οποίες "παράγουν" το μεγαλύτερο μέρος των εκπαιδευτικών της Μέσης Εκπαίδευσης (Φιλοσοφικές-Φυσικομαθηματικές) από το δεύτερο έτος να διαζωρίζονται οι σπουδές σε σπουδές που θα προσανατολίζουν και θα ετοιμάζουν για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού και σε σπουδές που θα παρέχουν ειδίκευση σε επιμέρους επιστημονικούς τομείς. Οι φοιτητές που θα ακολουθούν κύκλους σπουδών της δεύτερης κατηγορίας δε θα εισέρχονται στην εκπαίδευση. Για τα προγράμματα της πρώτης κατηγορίας σπουδών είναι απαραίτητο να ακούονται και οι γνώμες εκπροσώπων του ΚΕΜΕ (Παιδαγωγικού Ινστιτούτου) καθώς και των εκπαιδευτικών λειτουργών των σχολείων της Μέσης Εκπαίδευσης.

./.

2.- Υποχρεωτικά όσοι επιθυμούν να ασκήσουν το έργο του δάσκαλου να περνούν από μια παιδαγωγική σχολή-ανάλογη με την ΑΣΕΤΕΜ-- διάρκειας ενός έτους ή έστω ενός εξαμήνου, στην οποία οι φοιτητές - μελλοντικοί εκπαιδευτικοί θα παίρνουν την απαραίτητη παιδαγωγική-διδακτική μόρφωση, ιδιαίτερα θα παρακολουθούν διδασκαλίες σε σχολεία, θα διδάσκουν οι ίδιοι και θα μετέχουν σε συζητήσεις και κριτική διδασκαλιών. Στο τέλος θα παίρνουν παιδαγωγικό δίπλωμα και μόνο τότε θα έχουν το δικαίωμα να ασκούν το εκπαιδευτικό έργο στη δημόσια ή την ιδιωτική εκπαίδευση. Αυτή η πρακτική ακολουθείται στις περισσότερες προηγμένες χώρες του κόσμου.

Αυτές οι παιδαγωγικές σχολές είναι ανάγκη να ανήκουν στα Πανεπιστήμια, για να κρατηθούν σε υψηλή στάθμη, θα είναι όμως πλαισιωμένες από διδακτικό προσωπικό το οποίο απαραίτητα θα έχει υπηρετήσει σε σχολεία και θα έχει ασκήσει το διδακτικό έργο, ώστε να διαθέτει την αναγκαία διδακτική πείρα.

3.- Οι διοριζόμενοι κάθε φορά στην εκπαίδευση πριν αρχίσουν το διδακτικό έργο να παρακολουθούν υποχρεωτικά σεμινάρια που θα οργανώνονται από τις ΣΕΛΜΕ; ιδιαίτερα στην περίοδο 20 Αυγ. - 10 Σεπτεμβρίου, στα οποία θα διδάσκουν κυρίως σχολικοί σύμβουλοι και άλλοι έμπειροι και ικανοί κεπαιδευτικοί. Τα σεμινάρια αυτά είναι απολύτως απαραίτητα, γιατί από το χρόνο της αποφοίτησης ως το χρόνο του διορισμού μεσολαβεί αδιοριστία, η οποία σε μερικές ειδικότητες διαρκεί πολλά χρόνια.

4.- Ο νεοσκαθηγητής που μπαίνει στο σχολείο να είναι υπό την στενή καθοδήγηση και παρακολούθηση του ειδικού σχολικού συμβούλου της περιοχής του ή του Διευθυντή του σχολείου ή άλλου έμπειρου εκπαιδευτικού της ίδιας ειδικότητας τουλάχιστο επό ένα τρίμηνο.

Ο κ. Βαρουχάκης προτείνει να κατατεθούν ως την Τετάρτη σημειώματα με τις απόψεις των συναδέλφων για το θέμα, έτσι ώστε να ετοιμαστεί, από τον ίδιο και τον κ. Κατσιμάνη ως την Παρασκευή, μια κοινή εισήγηση που θα αποτελέσει, αν είναι δυνατόν σύγκλιση αυτών των απόψεων άρα και των ολοκληρωμένη τελική άποψη του Τμήματος για το σημαντικότατο θέμα που μας απασχολεί.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την παραπάνω μεθόδευση και αναβάλλει τη συζήτηση για την Παρασκευή 5-10-84.

ΘΕΜΑ 1ο

Α.- Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει: Η Διεύθυνση Ξένων και Μειον. Σχολείων με το έγγραφό της Ζ2/405, Ζ2/209/14-9-84 αποστέλλει στο ΚΕΜΕ αιτήσεις του Αμερικανικού Κολεγίου ΑΝΑΤΟΛΙΑ με συνημμένη τη σχετική αλληλογραφία για παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα κτλ. για γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.186/1975.

Για τα επιμέρους αιτήματα της σχολής εισηγούμαι τα εξής:

1.- Παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα των δημόσιων σχολείων ΜΕ

Επαναλαμβάνω την εισήγηση που διατύπωσα και παλαιότερα και σε δύο πρόσφατες συνεδρίες (πρ. 75/7-9-84 και πρ. 81/24-9-84 και είναι και γνωμοδότηση του Τμήματος. Παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα που οδηγούν σε υπέρβαση του εβδομαδιαίου ωρολογίου προγράμματος των 30 ωρών σε πενθήμερη βάση μπορούν να γίνονται σε δύο περιπτώσεις:

α) Εφόσον το μεσημέρι μεσολαβεί διακοπή των μαθημάτων που να επιτρέπει στους μαθητές να τρώγουν, να παίζουν και να ξεκουράζονται πνευματικά. Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι να μην περικόπτεται ο χρόνος της κάθε διδακτικής ώρας (εκτός της τελευταίας που μπορεί να περικοπεί ο χρόνος της κατά 5 λεπτά) και να υπάρχει διάλειμμα δέκα λεπτών ανάμεσα στη μια διδακτική ώρα και την άλλη (διάλειμμα μπορεί να μην υπάρχει μόνο ύστερα από την πρώτη διδακτική ώρα).

β) Σε απογευματινές ώρες πέρα από το κανονικό πρόγραμμα.

2.- Χρησιμοποίηση της αγγλικής γλώσσας για τη διδασκαλία της Μουσικής, των Τεχνικών και της Φυσικής Αγωγής.

Και πάλι προβάλλουν την ανάγκη και το αίτημα καλλιέργειας της ξένης γλώσσας σ' αυτά τα σχολεία. Το υποστήριξα και σε πρόσφατη συνεδρία (πρ. 81/24-9-84) ότι το αίτημα αυτό είναι λογικό και εγώ τουλάχιστο δεν μπορώ να το παραβλέψω. Πραγματικά ορισμένα μαθήματα σε περιορισμένες ώρες μπορούν να διδάσκονται στην ξένη γλώσσα για να εξοικειώνονται περισσότερο οι μαθητές με αυτή.

Όμως τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι επιστημονικά μαθήματα, όπως η Βιολογία, η Ψυχολογία, Η Χημεία κτλ., όχι όμως η Φυσική Αγωγή και η Μουσική, γιατί αυτά τα μαθήματα συνδέουν τους μαθητές με την

./.

ΘΕΜΑ 1ο

Α.- Ο κ. Δ. Σακκάς λέγεται: Η ανεξαρτησία ξέρω και ξέχασα. Σχολείο με το ενυφαφ της ΣΡ/1025, 22/309/14-3-84 αποστέλλει στο ΧΣΜΣ αιτιάσεις των Δημοκρατικού Κολεγίου ΑΝΑΤΟΛΙΑ με σωρεία λόγων τη σχετική αγωγή για παρεκκλίσεις από το προϋπάρχον κτλ. για λαμπρόχρωμη σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.1056/1987Β

Για τα επιτρεπόμενα αιτήματα απο σχολές επιλογέων τα εξής:

1.- Παρεκκλίσεις από το προϋπάρχον των σύμφωνων σχολείων ΜΕ

Επαναληπτέων των εισαγωγών που ψευτικόμα και παλαιότερα και σε όχι προφορτες απαντήσεις (πρ. 75/Α-3-84 και πρ. 81/24-3-84 και είναι λαμπρόχρωμη των Σημάτων. Παρεκκλίσεις από το προϋπάρχον που σύμφωνα με παλαιότερα απαντήσεις προηγούμενα των 30 μονάδων σε μεγάλου βάθους μπορούν να γίνονται σε όχι περισσότερες:

α) Σχολεία το πεντάχρονο περιλαμβανόμενη σύγκρουσή των παραπάνω και σε επιτρέπει ατομικ παρόντες να ταξιώσω, να καλέσω και να ξεκουμπώσω τμήματα. Αναβαθμισμένα προϋποθέσεις είναι να μην περιφέρεται ο χρόνος της σχολικ ορίων (εκτός της τελευταίας που μπορεί να πάρει μόνο μία φορά στις κατά 5 λεπτά) και να μπόρεσε φτάνει ξένα περιπολεί ο χρόνος της κατά 5 λεπτά) και να μπόρεσε φτάνει ξένα γεγονότα αυτούσια στη μία φορά και μία ΔΥΟ (φτάνει μπορεί να μην μπόρεσε φτάνει μόνο μόνο μία φορά στις μόνο μία φορά).

Β) Σε συνεπιστρεπτέ ώρες κάθε από το καλούμενο τουρισμού.

2.- Χορηγηθούσης της κλήρωσης γίνονται για τη δεξαμενή της Μονοκλής, των Τεχνικών και της βασικής ομάδας.

Και πρέπει προσβλέπουν την παιδική και το αξιόπιστο καλλιεργείας της ξένης γλώσσας ο μαστ να αχούσεται. Το υποστήριξη και σε τοποθετημένες (πρ. 81/24-3-84) ότι το αξιόπιστο είναι χαλκή και ευχαριστούμε χάρτο ξεν πιστού να το παραβλέψω. Παγίωτικά ορίσεων παρήγαγε σε περίπτωση σφόδρα μερικών σχολείων ΣΡ/1025, 22/309/14-3-84 αποστέλλει στο ΧΣΜΣ κεκτημένων περιοχών σφόδρα να ελέγχουν τώρα ξένη λύσιμο για να ελέγχονται μόνο μπορεί να είναι επιτυχιακή παγίωση.

Όπως τα παγίωτα αυτά μπορεί να είναι επιτυχιακή παγίωση, ομως η Βαγονάδα. η Ευχάριστα, Η Χάπελη κτλ., ότι όπως η βασική χάκκη η Μονοκλή, γίνεται αυτά τα παγίωτα απαρέσκοντα τους παγίωτε με τον

ελληνική παράδοση και ζωή (τραγούδι, χορός κτλ.) και γι' αυτό απαραίτητα πρέπει να διδάσκονται στην ελληνική από Έλληνες εκπαιδευτικούς.

3.- Χρησιμοποίηση αλλοδαπού διδακτικού προσωπικού.

Το αίτημα συνδέεται με το προηγούμενο. Εφόσον επιτραπεί να διδάσκονται ορισμένα μαθήματα στην Αγγλική, εύλογο είναι αυτά τα μαθήματα να τα διδάσκουν αλλοδαποί εκπαιδευτικοί.

Ακολούθησε συζήτηση.

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει: Φρονώ ότι -- και πέρα από το να είμαστε συνεπείς προς την προηγούμενη συναφή γνωμοδότησή μας -- είναι χρήσιμο να καταγράψουμε τους λόγους των ενδοιασμών μας έναντι παρόμοιων αιτημάτων, ώστε να προσφέρουμε και στην πολιτική ηγεσία πλήρη και ισχυρή επιχειρηματολογία για αντιμετώπισή τους.

Πρώτα, νομίζω είναι θλιβερό φαινόμενο για μας ως κοινωνία να βλέπουμε ότι μέσα στην καρδιά της χώρας μας υπάρχουν γονείς έλληνες που συνωστίζονται στην είσοδο ξένων σχολείων. Το φαινόμενο είναι πολλαπλά δυσοίωνο.

Έπειτα, το να διδάσκονται σε αυτά τα σχολεία λίγες ώρες μαθηματικά ή φυσική στην ξένη γλώσσα έχει επιτέλους μια δικαιολογία: προετοιμασία για ανάλογες σπουδές. Αλλά να ζητούν το ίδιο προνόμιο για τη φυσική αγωγή, για τα τεχνικά και τη μουσική· αυτά είναι μεθόδευση πλήρους πιθηκισμού.

Τρίτο και αποκαλυπτικό: οι παραχωρήσεις αυτές συνοδεύονται από το αίτημα για ξένο προσωπικό. Δηλαδή; Δηλαδή; Κάθε τέτοια τακτοποίηση ενός ξένου, άγγλου ή αμερικάνου, θα σημαίνει ανεργία για έναν Έλληνα. Και θαρθεί κάποια ώρα που μέσα σε αυτά τα σχολεία, στο σύλλογο των διδασκόντων οι Έλληνες θα αποτελούν μειοψηφία.

Τέταρτο και γενικό· το έλεγα τις προάλλες με αφορμή το Γαλλικό Σχολείο: η ιστορία μάς διδάσκει ότι τα εκπαιδευτήρια υπήρξαν μέσο διείσδυσης και εξάρτησης.

Συνοψίζω: καμιά παραχώρηση με τη γνώμη μας.

./.

Ο κ. Ι. Σκορδίλης λέγει: Επιθυμώ να αναφέρω στο Τμήμα πως με κατάπληξη άκουσα την πρόταση "να διδαχτεί η Φυσ. Αγωγή σ@ο κολέγιο ΑΝΑΤΟΛΙΑ από αλλοδαπή καθηγητή".

Προσωπικά νομίζω πως δεν είναι δυνατό να δεχτεί το Τμήμα μια παρόμοια πρόταση. Είναι γνωστό σε όλους μας πως η Φυσ. Αγωγή και κατά συνέπεια και ο λειτουργός της, δεν αποτελούν απλώς μια σχολική δραστηριότητα και έναν εκπρόσωπο μαθήματος που μπορούν εύκολα να αλλάξουν κατεύθυνση και στόχους. Η Φυσική Αγωγή είναι μια σχολική λειτουργία που έχει άμεση σχέση με τη βιολογική εξέλιξη του έλληνα μαθητή, τη σχέση του με πολλά από τα εθιμογραφικά και λαογραφικά στοιχεία της πατρίδας μας και κατά συνέπεια η διδασκαλία της είναι ανάγκη να γίνεται από έλληνες δασκάλους.

Ο κ. Βαρουχάκης λέγει: Το θέμα είναι γνωστό και εντελώς πρόσφατα αντιμετωπίστηκε από το Τμήμα στην περίπτωση ανάλογου αιτήματος της γερμανικής σχολής. Νομίζω ότι δεν έχουμε παρά να επαναλάβουμε τη θέση του Τμήματος: "Το Τμήμα μετά από ανταλλαγή απόψεων και αφού έλαβε υπόψη του τις ως τώρα γνωμοδοτήσεις του για ανάλογα αιτήματα ιδιωτικών και ξένων σχολείων, δέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά σε ό,τι αφορά το σύνολο των ωρών διδασκαλίας καθώς και την κατάργηση του διαλείμματος μεταξύ 1ης και 2ης ώρας, εφόσον τηρηθούν οι προϋποθέσεις που θέτει η εισήγηση".

Ως προς τη διδασκαλία μαθημάτων στην ξένη γλώσσα, η θέση του Τμήματος (μειοψηφεί ο κ. Σακκάς ο οποίος εμμένει στην εισήγησή του) είναι η εξής: "Ορισμένα επιστημονικά μαθήματα πέρα από την κανονική διδασκαλία τους να μπορεί να ενισχυθούν με ορισμένες συμπληρωματικές ώρες στην ξένη γλώσσα για την εκμάθηση ορολογίας π.χ. κατά τη λύση ασκήσεων, την εκτέλεση πειραμάτων κτλ.

ΘΕΜΑ 10ο

Β.- Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Όπως και κατά το σχ. έτος 1983-84 και φέτος ένας αριθμός σχολείων, ύστερα από εγκύκλιό μας, θα εφαρμόσει προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, με διάρκεια έως 3 μηνών (με εξαίρεση τα Γυμνάσια Βούλας και Βαρβάκειο που εφαρμόζουν πειραματικό πρόγραμμα στα πλαίσια δικτύου σχολείων της ΕΟΚ και που μπορούν να παρατείνουν την εφαρμογή του προγράμματος για άλλους 3 μήνες), δύο ώρες την εβδομάδα. Οι ώρες αυτές μπορούν να εξαιρεθούν ως εξής:

α) Εφόσον η τάξη του Γυμνασίου που εφαρμόζει πρόγραμμα Π.Ε. δεν υπερβαίνει τις 28 ώρες την εβδομάδα, συμπληρώνεται με το δίωρο της Π.Ε.

β) Εφόσον το πρόγραμμα της τάξης περιορίζεται στις 23 ώρες, η 1 ώρα του προγράμματος Π.Ε. συμπληρώνει τις 30 ώρες και η 1 εξασφαλίζεται από τα μαθήματα του ωραρίου του καθηγητή-συντονιστή του προγράμματος ΠΕ.

γ) Εφόσον το τμήμα έχει πλήρες το πρόγραμμα των μαθημάτων (30 ώρες), τότε η μία ώρα του προγράμματος Π.Ε. εξασφαλίζεται από τα μαθήματα του ωραρίου του καθηγητή-συντονιστή του προγράμματος Π.Ε. και η δεύτερη από άλλο μάθημα, ύστερα από απόφαση του Συλλόγου των καθηγητών που επικυρώνεται από τον Δ/ντή Μ.Ε., στην οποία ανήκει το Γυμνάσιο

Τέλος, για ενίσχυση του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μπορούν τα τμήματα που την εφαρμόζουν να αξιοποιούν ολόκληρο το ωράριο των ημερών και τις οποίες το υπόλοιπο σχολείο θα εκτελεί περίπατο.

Το Τμήμα, ύστερα από συζήτηση,

αποφαίνεται ομόφωνα:

Δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλία Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 1ο

Θ έ μ α 2ο.- Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

1. Ενημέρωση

Με πρότασή μας (πράξη 60/1983) ανατέθηκε η συγγραφή θεματικής ιστορίας για τη Β΄Λυκείου σε ομάδα συγγραφέων.

Με άλλη πράξη (110/1983) προτείναμε τη συγκρότηση Επιτροπής Κρίσης.

2. Η πορεία της συγγραφής δεν υπήρξε ιδιαίτερα ικανοποιητική· τούτο οφείλεται βέβαια και στο ότι τα θέματα της συγγραφής είναι γενικά και δύσκαμπτα και αποκλίνουν από τις παραδοσιακές σχολικές γραφές.

Ειδικότερα, αντιμετωπίζουμε και αποχώρηση ενός μέλους της συγγραφικής ομάδας· η δεσποινίδα Άννα Καρτσώνη για λόγους προσωπικούς έχει αναχωρήσει στην Αμερική.

3. Προτείνω την αντικατάστασή της με τον κ. Ν. Βαρμάζη, σχολικό σύμβουλο Μ.Ε. στη Χαλκιδική. Η γενική φιλολογική κατάρτιση του κ. Ν. Βαρμάζη είναι γνωστή. Θυμίζω, επιπλέον, ότι παλαιότερα έλαβε μέρος σε διαγωνισμό για Βυζαντινή Ιστορία β΄γυμνασίου· και ανεξάρτητα από το ότι δεν προκρίθηκε ως σύνολο η συγγραφή του- είχα την ευκαιρία να εκτιμήσω τον τρόπο της γραφής του. Τον ρώτησα πριν δύο μήνες, επιφυλάχτηκε πρώτα να δει το θέμα και μετά να απαντήσει. Πρόχθές μου είπε ότι η πρώτη σύνθεση γραφής του θέματος ε΄ (πρ. 60/1983): πολιτισμική φυσιογνωμία του ύστερου Βυζαντίου έγινε· και υπολογίζει ως τέλος Οκτώβρη να το έχει έτοιμο στην τελική μορφή του.

4. Αυτά σημαίνουν-εύλογη η παρατήρηση του κ. Σπυρόπουλου - και εισήγηση για παράταση της προθεσμίας συγγραφής του όλου έργου:

Θεματική Ιστορία Β΄λυκείου ως τις 15 Νοέμβρη 1984.

Στη συνέχεια, μετά από συζήτηση ο Προεδρεύων του Τμήματος θέτει σε ψηφοφορία τις 2 προτάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη συζήτηση.

Α. Παράταση ανάθεσης συγγραφής μέχρι 15 Νοεμβρίου.

Β. Ανάθεση της συγγραφής του τελευταίου κεφαλαίου στον κ. Βαρμάζη.

./.

Ψηφοφορία (ΝΑΙ ή Ο ΧΙ στην Α΄πρόταση).

Σκορδίλης	ΝΑΙ
Τομπαΐδης	ΝΑΙ
Πασασημακόπουλος	ΝΑΙ
Παπαδόπουλος	ΝΑΙ
Βώρος	ΝΑΙ
Βαρουχάκης	ΝΑΙ
Σακκάς	ΝΑΙ
Σπυρόπουλος	ΟΧΙ (αν και δεν προτείνω άλλη λύση, για να μην εισηγηθώ άλλη μια φορά στον Υπουργό παράταση προθεσμίας ή να εισαχθεί στο σχολείο βιβλίο μετά την λήξη της προθεσμίας).

Ψηφοφορία (ΝΑΙ ή ΟΧΙ στην ανάθεση).

Σκορδίλης	ΟΧΙ
Τομπαΐδης	ΟΧΙ
Πασασημακόπουλος	ΝΑΙ
Παπαδόπουλος	ΝΑΙ
Βώρος	ΝΑΙ
Βαρουχάκης	ΟΧΙ
Σακκάς	ΝΑΙ
Σπυρόπουλος	Λευκή.

Το Τμήμα με ψήφους 4 + 1 λευκή αναθέτει τη συγγραφή στον κ. Βαρμάζη.

Θ έ μ α 4ο.- Ο κ. Τρ. Τριαντοφύλλου λέγει:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ Σ. ΤΑΞΕΩΝ
Αε/3651/22-11-1983
ΟΜΑΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

25 Σεπτεμβρη, 1984

Προς
το Τμήμα Μέσης
ΚΕΜΕ

Θέμα: Πρόσληψη βιντεογράφου και βοήθειας εικονογραφημένου υλικού.

Με την έναρξη λειτουργίας των σχολών ξυλογραφίας και εφαρμογή του πιλοτικού διδακτικού υλικού Αγρτικής (Αε/21895/28-8-84 αποφ. ΥΠΕΠΘ) για τα Α, Β και Γ τάξεις Γυμνασίου, προκύπτει ανάγκη ενός βιντεογράφου και ενός βοηθείου εικονογραφημένου υλικού.
Ήδη από φετινή χρονιά, διαφήμιση και ενημέρωση καλύπτει για τις νέες πρόσληψης:

1. Βιντεογράφο: Για την παραγωγή αυτή φάση προτείνεται ο κ. Δημήτρης ΜΙΤΙΔΗΣ ο οποίος πρόσφατα σε δραστηριότητα του ως βιντεογράφου (εφημερίδα ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ κ.τ.λ.), είναι και καθηγητής Αγρτικής, φωτογράφος του Αγρτικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για το είδος του διδακτικού υλικού που περιγράφουν οι Θρύλοι γιατί ο βιντεογράφος κατέχει την ξένη

βάσιμα που μπορεί να κινηματογραφήσει το έργο του
των ενόρασεων που κανείς το μόδε μέτρο ή κανόνα.

Η προσφορά του κ. Μιχάλη υποστήριξης θαν ευχαρι
τία να συνδυάστηκε εδώ μαζί με δημιουργία των
δουλειών του.

Οι τιμές που φυσικά για τα κινήσεις σύντομα
έχουν ως εξής:

- Σύντομο σχόλιο εφίδος 4.000 δραχμές
- Σύντομο μικρής εκτίδος 2.000 "
- Σύντομα μικρότερης σημασίας 1.000 "

2. Συλλέκτες διαφημιστικού υλικού: Όπως είναι γνωστό, δια μικρά ξένων φίλων τα σύντομα, οι σινιάλα ή φωτογραφίες κατατελούν πρωταρχικό διαφημιστικό υλικό.

Πέρα από τα σύντομα που δε είναι ευθύνη του διαφημιστή, οι οπαδοί έχουν κρύβει κάρτες και σινιάλα, αφίσες και φωτογραφίες ποικίλης ύλης. Αυτά πρέπει να κυκλοφορούν παντού, να ταξινομηθούν και να εξιστορούνται σε πάσα βιβλιοθήκη από τους οπαδούς. Συνεπώς θα χρειαζόταν ένα άτομο το οποίο να ασχολείται συνεχώς με το συγκεκριμένο κλάδο.

Πιο κατώτερα, ο συλλέκτης θα έχει ως έργο:

2.1. — Να συλλέγει πάσης φύσεως υλικό σχετικό με τις κινήσεις των οπαδών σε φωτογραφίες, περιοδικά, εφημερίδες, σχολικό υλικό από διάφορα αρχεία, σινιάλα, αφίσες, εσπιναρα φωτογραφικά θέματα (σου εθνικό και ξένο είδος κ.τ.λ.).

2.2. — Να ταξινομεί όλο αυτό το υλικό σε ειδικά οργανωμένο "αρχείο" για χρήση των μελών των οπαδών με σχετική ομοιόμορφη διαφοροποίηση.

2.3.— Να ανατρέχει σε φωτογραφική αρχεία ή και να κυκλοφορεί ανεπίσημη φωτογραφία, εφόσον αυτό μπορεί να βλάψει το μέλλον της ομάδας.

2.4.— Να λειτουργεί ο σύνδεσμος επικοινωνίας μεταξύ ΟΦΑΣ για δήλωση αγώνων, ανακοίνωση ημερομηνιών ή μεταβολών αγώνων κ.τ.λ.

2.5.— Να συνεργάζεται στενά με τον καλλιτέχνη και με τις δακτυλογράφους.

2.6.— Να ενημερώνεται για πομπές και κάθε σύνθεση αγώνων, γεφυρών κ.τ.λ.

2.7.— Να κοινοποιείται γενικά με οτιδήποτε έχει σχέση με το φυσικό υφικό χρήσιμο στις Ομάδες.

Παρατήρηση: Ένα τέτοιο πρόσωπο πρέπει να έχει τα εξής προσόντα:

α.— Να είναι μελετητής φιλόδοξος και Αγωνιστής

β.— Να έχει κάποιες καλλιτεχνικές κλίσεις και ευαισθησίες

γ.— Να μπορεί να είναι σωστή ισορροπημένη ψυχή

δ.— Να έχει κάποιες γνώσεις και ενδιαφέρον με βάση τον σωστό τρόπο το υφικό.

ε.— Να μπορεί να κοινοποιείται με όλα τα καθημερινά καθημερινά, δηλαδή με σταθερό σύγχρονο ωράριο (Δευτέρα - Παρασκευή)

Πρόταση:

Η επιτροπή προτείνει για το έργο του συμβούλου τη δεσποινίδα Βασιλική Κοζανίτη η οποία:

1. Είναι πτυχιούχος (χημικός & καλλιτέχνης) της Φιλοσοφικής του Παν/μίου Αθηνών (καλλιτεχνικής)

2.— Έχει καθιερωθεί διαδικασία που έχει κληροδοτηθεί από διαπλεκόμενα συμφέροντα, καθώς συμμετοχή και αρχικώνας πληρώνουν υψηλά ενοίκια και φωτογραφίζονται για χάρη της δημοσιογραφικής φωτιάς των φωτιάρηδων.

Η πρόταση προέρχεται κυρίως από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία η νομοθετική πλειοψηφία υπερψήφισε.

— Για μια τέτοια πρόσφορα φορολογία, η Ευρωπαϊκή προσέγγιση των πρόβλεψη από διευθυντήρα Β. Κομισιόν με πρώτο μέχρι τη 30 Ιουνίου 1985.

Ως αποτέλεσμα της προσέγγισης το ποσό αυτό λιγότερο το φόρο (συνολικά). Το ποσό αυτό επιβεβαιώθηκε και από την Ευρωπαϊκή η Ιωαννοπούλου το διευθυντή ότι η δ. Κομισιόν

α.— Έχει πλειοψηφική πλειοψηφία

β.— Θα έχει ανάγκη εξόδων μεταβάσεως στις διάφορες υπηρεσίες (αρχεία κ.τ.λ.) στις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνεται για την ενεργοποίηση του αντικειμένου υψηλού.

Ως προς τον επιτυχοφόρο κ. Μιτσίδη, πέρα από τη επιτυχοφορική πλειοψηφία του περιφερειακού υψηλού, η Ευρωπαϊκή προσέγγιση χρονικά δέσμευση δύο μηνών, δηλαδή πέρασμα παράδοσης των οποία περίοδο θα είναι υποχρεωτικός να βρίσκεται μέχρι τις 15 Οκτωβρίου.

Η υπογραφή συμφωνίας των δύο μερών συνεργασίας της Ευρωπαϊκής θα γραφεί όπως διαφαίνεται και ο πρόεδρος του ΟΣΑΣ κ.

Τουρκίας, του προϋπολογισμού του Οργανισμού Ενιαίων Διδακτικών Βιβλίων.

Μετά απ' όλα τα παραπάνω, η Επιτροπή ενημέρωσε την Ομάδα εν τριμήνω πρόοδο των δύο αυτών προβλημάτων τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής για την ομαλοποίηση των σχέσεων που επικρατούν.

Με τιμή
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τρίκκ. Χριστοφύλλου
Σύμβουλος ΚΕΜΕ και Επιτροπής Ε.Γ.

Συνημμένα:
1. Έγγραφο προόδου Β. Μιτίδη
2. Αίτηση δημοσίευσης Μ. Μιτίδη

Γιώργος Μιτσίδης
Λεωφ. Τατοΐου 6, Άνω Ηλιούπολη
Τηλ: 9984702

25 Σεπτεμβρίου 1985

Προς
Το ΚΕΘΕ
(Για την Επιτροπή Ξένων Γραμμάτων: Φ2/3653/22-11-85)

Προσφορά υπηρεσιών επιμορφώτριας

Μετά από συνεννόηση που είχα με την Επιτροπή Ξένων Γραμμάτων και ιδιαίτερα με την Πρόεδρο κ. Β. Δενδρινού και τον κ. Χατζηκυριάζη που μου έκαμε ενδιαφέρουσα για το είδος των διαφανειών που χρήσιμα και αναγκαία για τις ενιαίες επιμορφώτριες (χαμηλοπρόβολο βιντεο) των περιφερειακών διδασκαλικών υπηρεσιών Α, Β, Γ ζώνης Γυμνασίου, κάνω την εξής προσφορά:

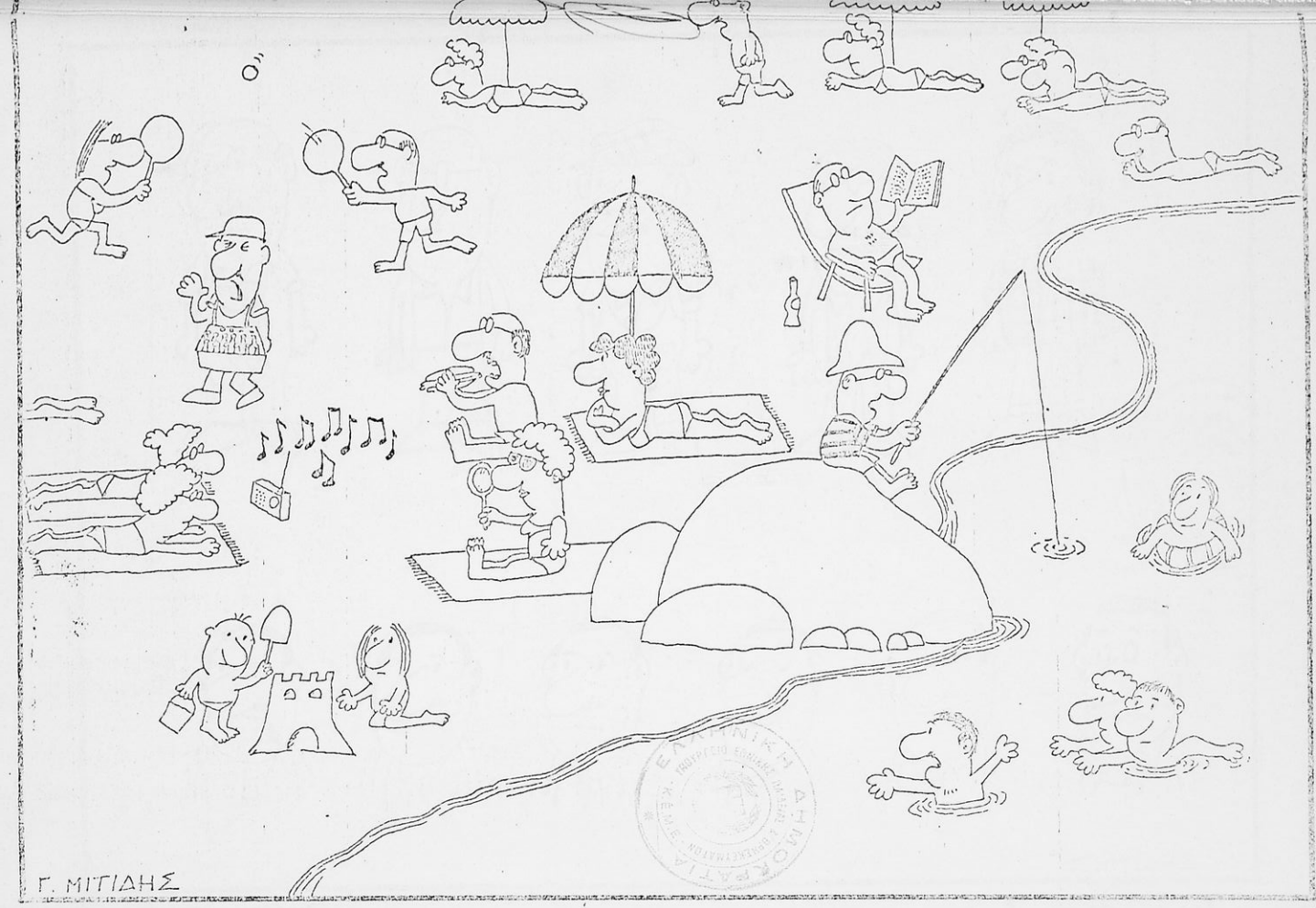
- Για βιντεο σχολικής εφημ. -- 4.000 δρχ
- Για βιντεο μικρής εφημ. -- 2.000 "
- Για βιντεο μικροσκοπικής εφημ. -- 1.000 "

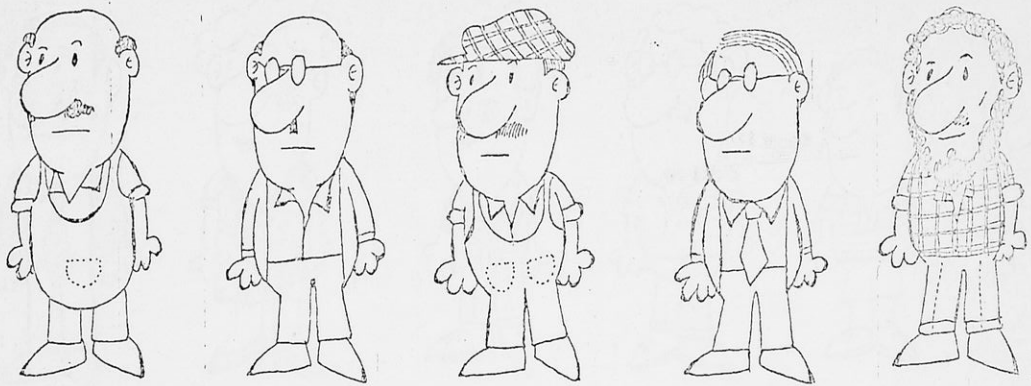
Επίσης αναλαμβάνω την υποχρέωση να συνεργάζομαι με τη διευθύντρια κάθε φορά των Ομάδων μιάς πέμπτης και παρασκευής από 9.30-12.30 περ. και την υποχρέωσή μου να σχεδιάσω τα βιντεο που χρειάζονται οι Ομάδες στο πρόγραμμά μου εργάσιμο.

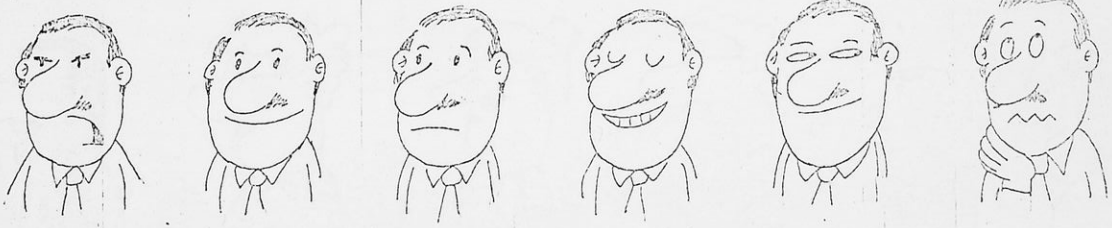
Είμαι εντάξει σήμερα ότι η συνεργασία μου θα διαρκέσει μέχρι την 30 Ιουνίου 1985.

Με τιμή

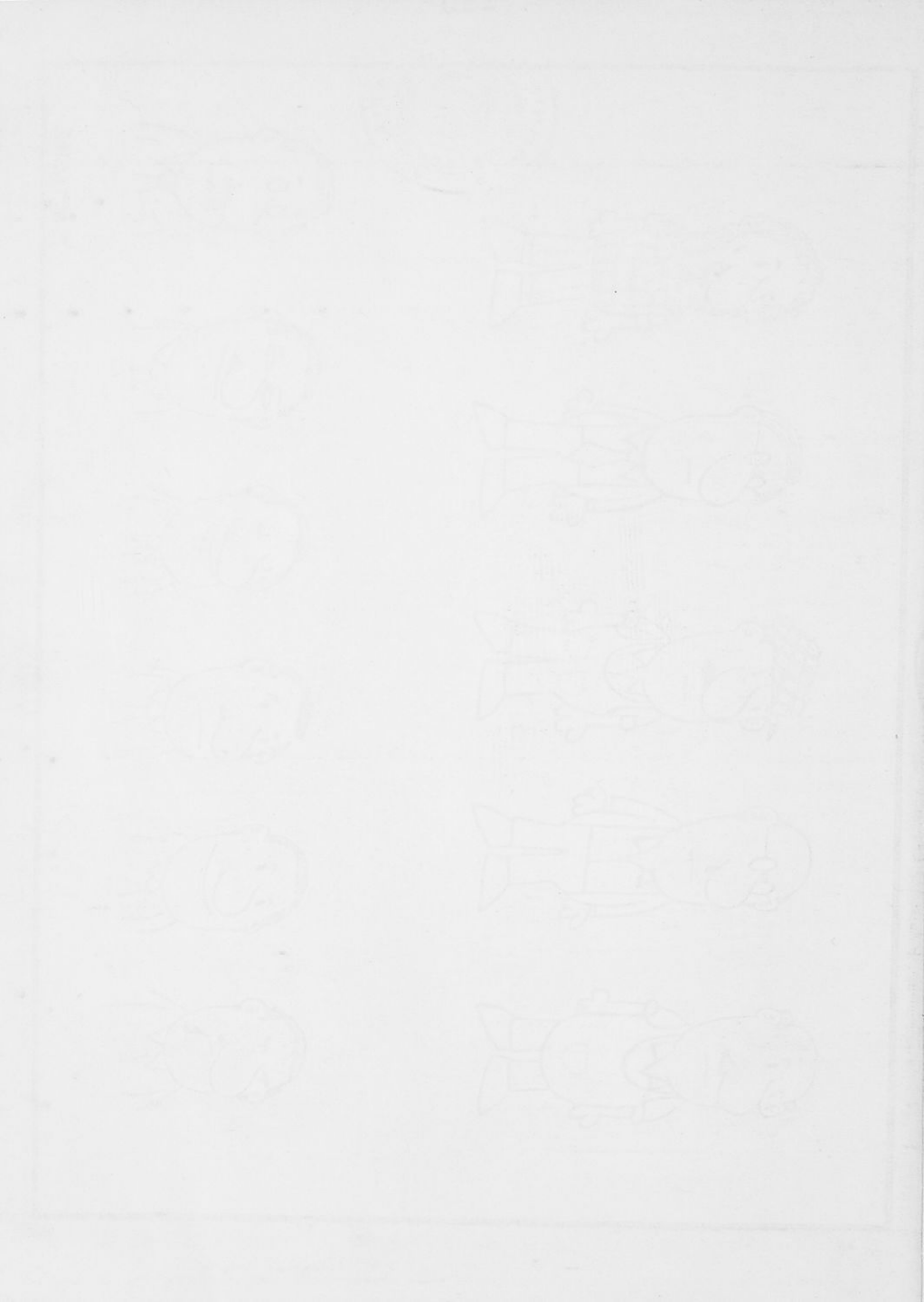
Γιώργος Μιτσίδης


Γ. ΜΙΤΙΔΗΣ



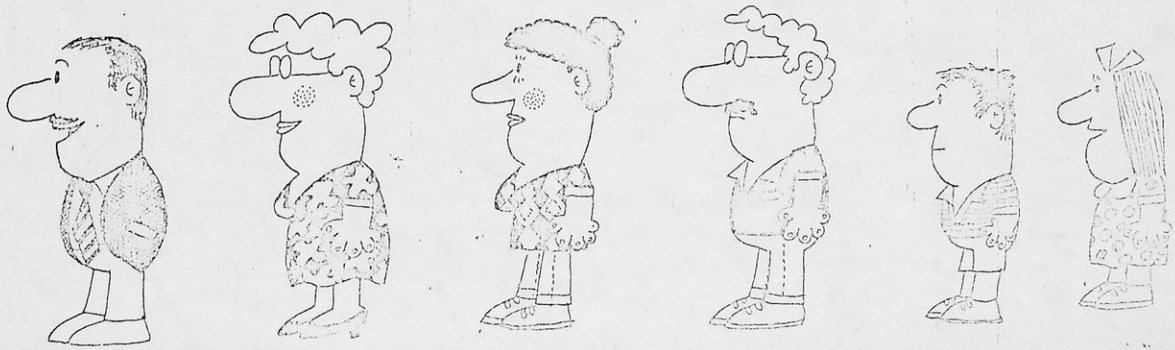


Γ. ΜΙΤΙΔΗΣ



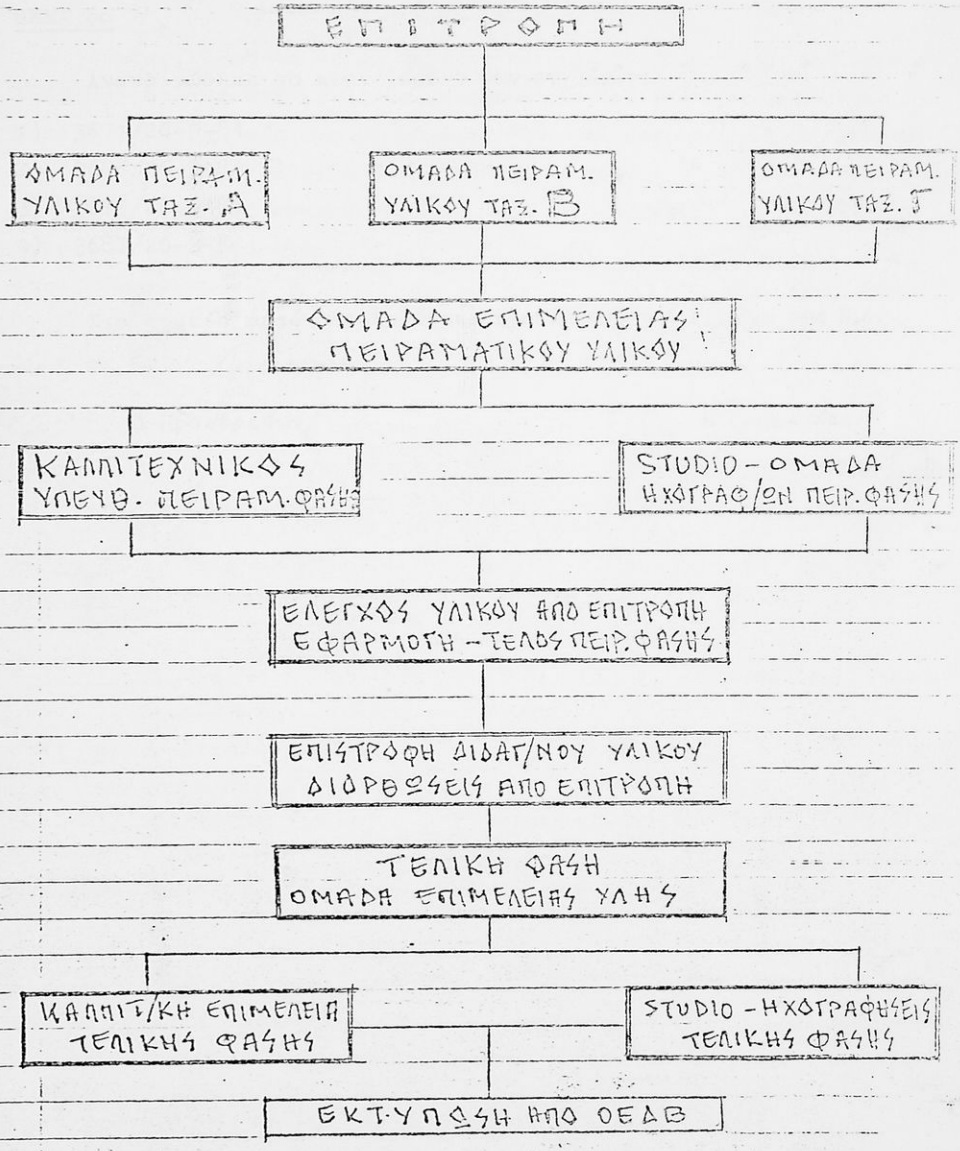
Γ. ΜΙΤΙΔΗΣ





Συγγραφή διδακτικού υλικού δημοτικού
για το Γυμνάσιο

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ



Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Τρ. Τριανταφύλλου.

Η συζήτηση για το 3ο θέμα αναβάλλεται.

ΘΕΜΑ 6ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εγγράφων:

1) 3671/26-9-84
2) 3676/26-9-84
3) 3675/26-9-84
4) 3687/26-9-84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

Το Τμήμα υποβάλλει σήμερα επιβεβαιωτική του κ. Πρ. Πρωτοπαπαδάκη,

Η συζήτηση νέα το θέμα αναβάλλεται.

ΘΕΜΑ 6ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εγγράφων:

1) 2671/26-9-84
2) 2676/26-9-84
3) 2675/26-9-84
4) 2681/26-9-84

Το σώμα είναι ομόφωνα υπέρ της χορήγησης της ζητούμενης Κ.Υ.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Αν. Παπαδόπουλος

Α. Σαββοπούλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 84/1984

Σήμερα, 3-10-84 ημέρα Τετάρτη και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Διαδικασία κρίσης για το βιβλίο του καθηγητή Νέων Ελληνικών.

ΘΕΜΑ 2ο - Διαδικασία κρίσης για το βιβλίο του καθηγητή Βιολογίας Γ΄ Λυκείου (δέσμη).

ΘΕΜΑ 3ο - Ανάθεση συγγραφής βιβλίου "Λατινικά Γραμματική" για τη Γ΄ Λυκείου. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο - Εικονογράφηση του διδ. βιβλίου, Ηροδότου Ιστορία Α΄ Γυμνασίου του Ιγνάτιου Σακαλή.

ΘΕΜΑ 5ο - Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 1ο

Παραβρέθηκαν οι κ.κ. Ηλ. Κατσούλης, Αν Παπαδόπουλος και Δημ. Σκλαβενίτης και Στ. Διαλησμάς που ορίστηκαν για την κρίση του βιβλίου του Καθηγητή Νέων Ελληνικών με την απόφαση Φ.211.13/2/Γ2/201/23-1-84 του ΥΠΕΠΘ.

Πρώτος έλαβε το λόγο ο κ. Σκλαβενίτης ο οποίος είπε:

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για το βιβλίο "ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ"
από τους ΙΛΙΑ ΚΑΤΣΟΥΛΗ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ
ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗ, που ορίστηκαν για την κρίση
του βιβλίου με την Φ. 211.13/2/Γ2/201/23-1-1984
Απόφαση του ΥΠΕΠΘ

Η προσμονή ολοκλήρων δεκαετιών για τη συγγραφή βοηθητικών βιβλίων γιά τον καθηγητή γίνεται τώρα πραγματικότητα. Αξίζει να επισημάνουμε εφαρά αυτή την προσπάθεια.

Η συγγραφή του βοηθητικού βιβλίου για τον καθηγητή ανατέθηκε στους ίδιους συγγραφείς, που έγραψαν τα Κ.Ν.Α. Γυμνασίου-Λυκείου. Στη γνωστή ομάδα προστέθηκε και ο κ. Λουκάς Κούσουλας.

Από τους συγγραφείς, που προβλέπει η ανάθεση, δεν συνεργάστηκε και δεν περιλαμβάνεται στο βιβλίο ο Ελύτης.

Ο σκοπός του βιβλίου είναι να βοηθήσει τον καθηγητή στη διδασκαλία του μαθήματος των Ν.Ε. Οι όροι της συγγραφής τηρήθηκαν. Οι προδιαγραφές ήταν πολύ περιορισμένες.

Ι. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Δομή-διάταξη της ύλης.

Η διάταξη της ύλης δεν είναι ομοιόμορφη σε όλους τους συγγραφείς, που ανθολογούνται. Δεν δεχόμαστε βέβαια ότι υπάρχουν στεγανά στη διάταξη της ύλης, και μάλιστα γι' αυτό το βιβλίο, όμως νομίζουμε ότι πρέπει να τηρηθεί μιά σειρά και για λόγους χρηστικούς και για την καλή εμφάνιση του βιβλίου.

Ενδεικτικά προτείνουμε την πιο κάτω σειρά:

1.- Χρονολογική κατάταξη των ποιητών και πεζογραφών, μεικτή, αλλά χρονολογική.
2.- Όνομα συγγραφέα και χρονολογία.
3.- Βιογραφικά σημειώματα πληρέστερα από αυτά που καταχωρούνται στα Κ.Ν.Α. με αναφορές και τοποθέτηση του συγγραφέα στο κλίμα της εποχής (κοινωνικό, πολιτικό) και στα κυρίαρχα αισθητικά, φιλοσοφικά, επιστημονικά και ιδεολογικά ρεύματα.
4.- Απόψεις μελετητών για το εξεταζόμενο λογοτεχνικό είδος και το όλο έργο του συγγραφέα.

./.

5.- Γενικές οδηγίες προσέγγισης του συγγραφέα (βασικά χαρακτηριστικά της όλης δημιουργίας του, το περιεχόμενο και τη μορφή των έργων του).

6.- Πίνακα ανθολογουμένων κειμένων κατά τάξη.

7.- Τίτλος του έργου με παραπομπή στα Κ.Ν.Λ.
Σύντομη γραμματολογική ένταξή του.

8.-"Απόψεις" της κριτικής, εφ'όσον υπάρχουν, μέ πλήρεις παραπομπές.

9.- Διδακτικές οδηγίες.

10.- Χειρόγραφα - Βασικές ή σπάνιες εκδόσεις - Επιλογή βιβλιογραφίας.
(γενική - ειδική - αφιερώματα).

Β. ΑΠΟΨΕΙΣ

Ο όρος "απόψεις" περιλαμβάνει τις γνώμες άλλων συγγραφέων ή μελετητών για το συγκεκριμένο έργο και τον προβληματισμό τους πάνω σ'αυτό. Σχετικά με τις απόψεις παρατηρείται μεγάλη ποσοτική διαφορά απο συγγραφέα σε συγγραφέα, αλλά και από έργο σε έργο του ίδιου συγγραφέα. Αυτό οφείλεται στο ότι για ορισμένους, ποιητές πιο πολύ, υπάρχει πλούσια βιβλιογραφία και για το σύνολο της δημιουργίας τους, αλλά και για συγκεκριμένα τους κείμενα, πράγμα που δεν συμβαίνει με πολλούς άλλους. Πορόλα αυτά όμως για ορισμένα έργα υπάρχουν ίσως αξιόλογες απόψεις που δεν ανθολογούνται. Γενικά απο την άποψη της ποιότητας και των δυνατοτήτων που προσφέρονται στον καθηγητή να προσεγγίσει το έργο που ερμηνεύει, η επιλογή των απόψεων είναι πολύ επιτυχής.

Γ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Από τα σπουδαιότερα στοιχεία του βιβλίου είναι οι "Διδακτικές οδηγίες" που θα βοηθήσουν τον καθηγητή να προσεγγίσει και να ερμηνεύσει, όσο γίνεται, το έργο. Οι προσφερόμενες διδακτικές οδηγίες δεν έχουν πάντα την ίδια βαρύτητα ποσοτικά και ποιοτικά.

Οι διδακτικές οδηγίες, αυτές άλλωστε δείχνουν την προσωπική συμβολή των συγγραφέων του νέου βιβλίου, πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεγμένες, να βοηθούν ουσιαστικά τον καθηγητή στη διδακτική πράξη. Ανάλογα βέβαια με το έργο πρέπει να έχουν συγκεκριμένες αναφορές στη μορφή και το περιεχόμενο, Να μην είναι μονόπλευρες και απλοϊκές. Να αναφέρονται στα κύρια σημεία του έργου, να συνδυάζονται κάποτε με τις "απόψεις" και τις ερωτήσεις των Κ.Ν.Λ., να αποκαλύπτουν τον χαρακτήρα του έργου (λυρικό,επικό, δραματικό, ηθογραφικό, ρεαλιστικό, κοινωνικό κ.λ.π.) και την ιδιαιτερότητ-

./.

τα του ύφους του. Εξάλλου δέν θα ήταν άστοχο να δίνονται κατά περίπτωση παράλληλα κείμενα είτε απο τον ίδιο τον συγγραφέα ή απο άλλους ομοτέχνους του, που να έχουν κάποια μορφική ή θεματική συγγένεια. Η γνώση των παραλλήλων κειμένων προσφέρει στον καθηγητή την ευκαιρία να διευκρινίσει πολλά προβλήματα που συνδέονται με τη μορφή και το περιεχόμενο του ερμηνευόμενου κειμένου.

ΙΙ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

1.- Διονύσιος Σολωμός.

Η εκτενής βιογραφία δεν εξυπηρετεί ουσιαστικά. Δεν προσφέρονται γραμματολογικά στοιχεία για όλα τα κείμενα. Οι σπάνεις δεν είναι επαρκείς στους "Ελεύθερους Πολιορκημένους;" Το Β' μάλιστα σχεδίασμα καλύπτεται μόνο απο τον Θέμελη. Η εργασία γενικά είναι άνιση. Ενώ για τα νεανικά και εύκολα ποιήματα του Σολωμού παρέχονται αρκετές διδακτικές οδηγίες, οι ώριμες συνθέσεις του ποιητή "Ελεύθεροι Πολιορκημένοι" και "Πάφυρας" παραμένουν ασχολίαστες, μολονότι εδώ θα χρειαζόταν περισσότερο απο οποιαδήποτε άλλο κείμενο εξονυχιστικά ερμηνεία στίχο στο στίχο δεδομένου ότι η αποσπασματικότητα και μόνο δημιουργεί διδακτικά προβλήματα συχνά ανυπέρβλητα. Γιατί βέβαια ελάχιστα βοηθούν την οργάνωση του μαθήματος και την παρουσίαση μέσα στην τάξη οι μελέτες του Αποστολάκη, του Θέμελη και του Καψωμένου. Ασφαλώς βοηθούν τον καθηγητή να εμβαθύνει περισσότερο στη σολωμική ποίηση όμως ούτε για την πορεία της διδασκαλίας τον διαφωτίζουν ούτε σε τρόπους ερμηνείας τον προσανατολίζουν. "Σκοπός της διδασκαλίας του Πάφυρα " σημειώνει ο επιμελητής στη σελίδα 72, "είναι να ερμηνευτεί το ποίημα και ταυτόχρονα να εφτεί το βάθος της ποιητικής σύλληψης του Σολωμού και η ποιότητα του Σολωμικού λόγου".

Με ποιά μέθοδο ερμηνευτικής προσέγγισης θα επιχειρηθεί η αποκρυπτογράφηση του ποιήματος; Πώς θα φανεί το βάθος της ποιητικής σύλληψης; Με ποιούς τρόπους ο καθηγητής θα κατευθύνει την τάξη ώστε να απολαύσουν οι μαθητές τη μοναδικότητα του σολωμικού λόγου; Όπως έχει παρατηρηθεί ο Σολωμός κατέκτησε τον καθαρό λυρισμό μισό αιώνα πριν από τον Mallarmé και τον Valery σε μιά εποχή που ο ρομαντικός στόμφος κατέκλυζε τα ποιητικά πράγματα και χαρακτήριζε αιώρη και κορυφαίους δημιουργούς όπως ο Hugo. Δεν είναι επίσης ίσως απαραίτητο να τεθεί ένα παρόμοιο πρόβλημα μέσα στην τάξη, είναι όμως αναγκαίο να

./.

φανεί ότι ο Σολωμός υπήρξε ένας μεγάλος πρωτοπόρος. Παράλληλα νομίζουμε ότι θα έπρεπε να δοθούν πληροφορίες για τη θέση του Σολωμού μέσα στο ευρύτερο ρεύμα του ρομαντισμού, την απόσταση που πήρησε από τις σκρότητες και την κλασικίζουσα ροπή του, ώστε να γίνει αντιληπτή, με συγκεκριμένα παραδείγματα απο τους "Ελεύθερους Πολιορκημένους" και τον "Πόφυρα" η ιδιοτυπία της "Ποιητικής" του.

Για τα ποιήματα "Η σκιά του Ομήρου" και "Ελεύθεροι Πολιορκημένοι" χρήσιμη είναι η εργασία του Κώστα Κουλουράκου στο βιβλίο του "Κείμενα και αναλύσεις".

2.- Ανδρέας Κάλβος.

Ο επιμελητής προτάσσει ένα απόσπασμα από το βιβλίο του Κ. Θ. Δημαρά "Ελληνικός Ρομαντισμός" στο οποίο δίνονται πολύ σύντομα ορισμένα χαρακτηριστικά της καλβικής ποίησης. Νομίζουμε ότι προτιμότερο θα ήταν να προταχθεί το κεφάλαιο για τον Ζακύνθιο ποιητή απο την "Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας" του ίδιου μελετητή, γιατί και πληρέστερο είναι και γιατί δίνει πολύ εύστοχα τη συνάντηση του ρομαντισμού και κλασικισμού στην ποίηση του Κάλβου, Είναι απαραίτητη η γνώση αυτών των δύο ρευμάτων για την κατανόηση των Ωδών. Η ιδιοτυπία του κάλβειου ύφους οφείλεται ως ένα σημείο στη σύζευξη του ρομαντισμού και του κλασικού.

Οι απόψεις που ανθολογούνται είναι πλούσιες και διευκρινίζουν αρκετά σημεία των ποιημάτων. Οι διδακτικές οδηγίες είναι πεχιχρές. Περιορίζονται κυρίως στην επισήμανση ορισμένων σχημάτων, ενώ τα παραθέματα διαφόρων μελετητών δεν λύνουν τις διδακτικές δυσκολίες. Ο Κάλβος είναι ποιητής δύσκολος και πολύ μακρινός για την εποχή μας. Η πείρα μας έχει διδάξει ότι οι μαθητές σπάνια συγκινούνται με τις Ωδές, το αυστηρό ύφος του Κάλβου τους απωθεί...

Χρειάζεται και γνώση και αισθητική καλλιέργεια προχωρημένη για την απόλαυση των Ωδών. Πώς θα υπερνικηθούν όλα αυτά τα εμπόδια μέσα στην τάξη, με ποιούς τρόπους ο καθηγητής θα καθοδηγήσει τους μαθητές του να συλλάβουν το μεγαλείο που αποτυπώνει το υψηλό ύφος του Κάλβου; Η αισθητική κατηγορία του υψηλού έχει ήδη προσελκύσει το ενδιαφέρον της αρχαίας κριτικής. Ποιά είναι τα ιδιαίτερα γνωρίσματά της και πώς πραγματώνονται στον Κάλβο; Εδώ χρειάζεται να προσδιορισθούν συγκεκριμένα σχέδια μαθήματος. Η απλή επισήμανση των ενοτήτων και των σχη-

./.

μάτων δεν διευκολύνουν την ερμηνευτική προσέγγιση.

3.-Κ.Π. Καβάφης

Οι γενικές οδηγίες για την προσέγγιση του ποιητή είναι ουσιαστικές, θα μπορούσε ίσως να προστεθεί μια συνολική θεώρηση της ποίησης του Καβάφη όπως π.χ. 1. Αντρέα Καραντώνη, εισαγωγή στη νεώτερη ποίηση, εκδόσεις Γαλαξία σελ. 158-161. 2 Κίμωνα Φράϊερ. Ησύγχρονη ελληνική ποίηση, Κέδρος σελ. Η1-Η7.
Οι σπάνιες είναι πλούσιες και οι διδακτικές οδηγίες εύστοχες, βοηθούν αποτελεσματικά τον καθηγητή στο έργο του. Λείπουν τα γραμματολογικά στοιχεία. Γενικά ο σχολιασμός του Καβάφη είναι διεξοδικός. Δεν θα ήταν άστοχο να δοθούν και ορισμένες άλλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις που συνδέονται με τη διδακτική πράξη, όπως: 1) Δ.Λ.Κοσμά, Κ.Π. Καβάφη, 27 Ιουνίου 1906, 2μ.μ. Ν. Παιδεία Τ.13 σελ. 127-132. 2) Δελαβέρα Πρ., Κ.Π. Καβάφη, Σατραπεία, Ν. Παιδεία Τ.30 σελ. 116. 3) Αναστασίου Στέφου, Κ.Π. Καβάφη, Σατραπεία Ν. Παιδεία Τ.20 σελ. 117-183 4) Άρη Δρουκόπουλου. Η θρησκευτική αλληλουχία ως ερμηνευτική βάση στα σχολικά ποιήματα του Καβάφη, Ν. Παιδεία Τ.28, σελ.133-142. 5) Κ.Ε. Προκόβα, Κ.Π. Καβάφη, στα 200 π.χ, φιλόλογος 36 σελ.92-108. 6) Άρτεμις Λεοντή, Κ.Π. Καβάφη "Απολείπειν ο θεός Αντώνιον" φιλόλογος 33, σελ. 218-222.

4.- Κωστής Παλαμάς

Ο σχολιασμός των κειμένων είναι διεξοδικός και βοηθάει ουσιαστικά τον καθηγητή στη διδακτική πράξη. Στις γενικές οδηγίες καλό θα ήταν να δοθούν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ποιητικής δημιουργίας του Παλαμά.

5.- Άγγελος Σικελιανός

1.-Ο επιμελητής δεν δίνει τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ποιητικής του Σικελιανού. 2. Τα κείμενα που ανθολογούνται δεν συνοδεύονται απο γραμματολογικά στοιχεία. 3. Δεν παρατίθενται βιβλιογραφικά στοιχεία. 4. Ο σχολιαστής αντλεί τις απόψεις για τον Σικελιανό σχεδόν αποκλειστικά απο το βιβλίο του Θ. Ξύδη.4. Παραθέτει διδακτικές οδηγίες σε όλα τα ποιήματα, αλλά τις πιο πολλές φορές δεν καλύπτεται

./.

το ποίημα και μάλιστα το δύσκολο.

Οι διδακτικές οδηγίες περιορίζονται σε ορισμένες πολύ σύντομες σημειώσεις, οι οποίες ελάχιστα καθοδηγούν τον καθηγητή να συλλάβει και να μεταδώσει την μεγαλοσύνη του Σικελιανού. Συχνά διατυπώνονται ασάφειες του τύπου: "Τελικά το σονέτο είναι μια ένδειξη κι απόδειξη βέβαια, του τι ήθελε πετύχει το φώσημα του μελτεμιού εάν κρατούσε περισσότερο". Δηλαδή: Τόσο η "Ιερά οδός" όσο και το "Αγραφον" αποτελούν δύο κορυφαίες στιγμές στην ποίηση του Σικελιανού. Εδώ οι διδακτικές οδηγίες είναι εντελώς ανεπαρκείς, ενώ η προτασσόμενη για την "Ιερά οδό" ανάλυση του Θ. Βύζη αφήνει πολλές πτυχές του ποιήματος ανερμήνευτες. Το απόσπασμα άλλωστε από το μελέτημα του Ν. Φαρά δεν προσθέτει πολλά στοιχεία για την προσέγγισή του. Περισσότερο διαφωτιστικές θα ήταν οι παρατηρήσεις του Ε. Παπανούτσου από το βιβλίο του "Παλαμάς-Σικελιανός-Καβάφης". Για το "Αγραφον" ισχύουν οι ίδιες παρατηρήσεις. Εδώ δεν θα ήταν άστοχο, κατά τη γνώμη μας, να προστεθεί ως παράλληλο κείμενο το γνωστό ποίημα του Charles Baudelaire "La Charogne" (Το ψοφίμι) με το οποίο έκθηλα συγγενεύει το "Αγραφον". Μεταφράσεις του υπάρχουν.

Επειδή οι εργασίες για την ερμηνευτική προσέγγιση του Σικελιανού μέσα στην τάξη είναι ελάχιστες προτείνουμε και τις παρακάτω:

1.- Κ. Φράϊερ, Σύγχρονη Ελληνική ποίηση, σελ. 51 (για το "Αγραφον".

2.- Κ. Πουτού-Ξυλά, η "ΙεράΟδός" του Σικελιανού, μια προσέγγιση, Ν. Παιδεία Τ.22 σελ. 172-183.

3.- Ε.Π. Παπανούτσου, Παλαμάς-Σικελιανός-Καβάφης, σελ. 264-267, για την "Ιερά Οδό".

4.- Κ. Παλάσκα, Νεοελληνικά δοκίμια (Δείπνον, Τρεχαντήρες).

5.- Ζ.Ι. Σιαφλέκη, Ο λυρισμός του Σικελιανού και η ποιητική του Valéry, Ν. Παιδεία Τ.26 σελ. 127-142.

6.- Κ. Στεργιόπουλου, Αγγελος Σικελιανός, περιοδ. ΝΕΑ ΔΟΜΗ Τ.2, σελ. 37-39.

7.- Φιλολογικά Τ.6 Αφιέρωμα στο Σικελιανό.

6.- Κώστας Καρυωτάκης.

Η γενική παρουσίαση είναι ικανοποιητική. Η βιβλιογραφία επαρκής. Δεν παρατίθενται γραμματολογικά στοιχεία. Οι γενικές οδηγίες είναι κα-

./.

τατοπιστικές, αλλά έπρεπε να θίγεται σ'αυτές η κάποια ιδιαιτερότητα του Καρυωτάκη για τη μετάβαση από την παραδοσιακή στη μοντέρνα ποίηση. Οι διδακτικές οδηγίες είναι ανεπαρκείς. Ο επιμελητής προτείνει να συγκριθεί η μπαλάντα του Καρυωτάκη με τη γνωστή νοσταλγική μπαλάντα του Villon. Τα δύο κείμενα εκτός απο την μορφή δεν έχουν καμία άλλη συγγένεια, εκτός αν κατανοήσουν οι μαθητές το είδος της μπαλάντας.

Οι μελέτες για τον Καρυωτάκη και το έργο του είναι αξιόλογες.

7.- Γιώργος Σεφέρης

Ο επιμελητής επεδίωξε και κατόρθωσε να παρουσιάσει διεξοδικά όλες τις πλευρές της Σεφερικής ποίησης. Οι διδακτικές οδηγίες είναι απόλυτα κατατοπιστικές και βοηθούν ουσιαστικά τον καθηγητή. Ωστόσο προτείνουμε και μερικές άλλες προσεγγίσεις, χρήσιμες για τη διδακτική πράξη:

1) Τάσου Λιγνάδη, Δύο ορνήσεις μια κατάσταση, Λέξη Τ.2, σελ.126-135.
2) Αποστόλου Ζορμπά, Γυρεύοντας το Βασιλιά της Ασίνης, Ν. Παιδεία Τ.30, σελ. 126-135. 3)Ν. Γρηγοριάδη. Η σύγχρονη ποίηση και η διδασκαλίας της, Ν. Παιδεία Τ.18, σελ. 131-216. 4) Κ.Π. Μιχαηλίδη, Γιώργος Σεφέρης,Ν. Παιδεία Τ.20 σελ. 184-191 (Για τα ποιήματα Τελευταίος Σταθμός, Ο Βασιλιάς της Ασίνης, Ελένη).5)Χ. Σακελλαρίου:Ο Βασιλιάς της Ασίνης του Γ. Σεφέρη, μια νοηματική προσέγγιση, Νεοελληνικός Λόγος Τ.26.

8.- Γιάννης Ρίτσος

Οι πληροφορίες που δίνονται για το έργο του ποιητή, οι απόψεις των μελετητών, τα γραμματολογικά στοιχεία και η βιβλιογραφία ενημερώνουν οπωσδήποτε τον καθηγητή. Όμως, οι διδακτικές οδηγίες δεν είναι πάντοτε ικανοποιητικές. Οι υποδείξεις που γίνονται για τη διδασκαλία των ποιημάτων παροπέμπουν είτε στις ερωτήσεις του βιβλίου είτε εξαντλούνται με την υπογράμμιση καίριων στίχων κ'εκφράσεων χωρίς σχόλια. π.χ. στη σελ. 22 "Εκμεταλλευτείτε τον επαναλαμβανόμενο στίχο. Ακούστε αυτό το τρίξιμο της πόρτας". Προτείνουμε τις ακόλουθες προσεγγίσεις για την ποίηση του Ρίτσου:

./.

1.- Δ.Ν. Μαρωνίτης: Προβλήματα ποιητικής οικονομίας στό έργο του Γ. Ρίτσου, περιοδικό Λέξη 8.
2.- Τάκη Καρβέλη, Η Νεώτερη Ποίηση-Θεωρία και Πράξη, εκδόσεις Κάδικας (Για τα ποιήματα "Ρωμιοσύνη" και "Ο Τόπος μας".
3.- Κώστα Μπαλάσκα, Η νεώτερη ποίηση (για το ποίημα "Οι τοίχοι του σπιτιού μας".
4.- Ν. Γραφοριάδη, Η σύγχρονη ποίηση και η διδασκαλία της Ν. Παιδείσ Τ.18, σελ. 218-220.
5.- Μ.Γ. Μερακλή, Κριτική της Λογοτεχνίας, εκδ. Κωνσταντινίδη.

9.- Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Η βιβλιογραφία είναι πλούσια και οι ανθολογούμενες απόψεις κατατοπιστικές. Οι διδακτικές οδηγίες για τη "Φόνισσα" είναι πενιχρές. Ο επιμελητής παραπέμπει σε άλλες μελέτες ή θεωρεί ότι το ερωτηματολόγιο του σχολικού βιβλίου αρκεί για την οργάνωση του μαθήματος. Αλλά και για τα άλλα κείμενα του Παπαδιαμάντη δεν προσφέρονται σκιρίδς οδηγίες όσο υποδεικνύονται ορισμένοι στόχοι χωρίς να αναπτύσσονται. Π.χ. στη σελίδα 14 "Να εκμεταλλευτείτε την ιδιοτυπία των προσώπων σε συνδυασμό με την αφηγηματική ύλη και τη νυχτερινή φύση".
Τα προσπάσματα απο τη "Φόνισσα" συνοδεύονται στα Κ.Ν.Λ. με δύο γραπτές εργασίες και είναι θέμα για ανάπτυξη που αναφέρονται στην προσωπικότητα της ηρωΐδας, τη θέση της γυναίκας, τις ψυχογραφικές ικανότητες του Παπαδιαμάντη και το ρεαλισμό του. Νομίζουμε ότι όλα αυτά τα θέματα απαιτούσαν κάποια ανάπτυξη. Όσον αφορά μάλιστα την τέχνη του Παπαδιαμάντη θα έπρεπε να τονιστεί με ιδιαίτερη έμφαση η ποιητική διάσταση του λόγου του και να υποδειχθούν στον καθηγητή τρόποι που θα του επιτρέψουν να μεταδώσει μέσα στην τάξη τη μαγεία που ασκεί το ιδιότυπο ύφος του Σκιαθίτη πεζογράφου.

10.- Γεώργιος Βιζυηνός

Δίνονται γραμματολογικές πληροφορίες για την Αθηναϊκή Σχολή, την πεζογραφία της εποχής, το Βιζυηνό και πλούσιες απόψεις για το έργο του. Τα κείμενα τις περισσότερες φορές είναι καλά σχολιασμένα, οι απόψεις διαφωτιστικές και οι διδακτικές οδηγίες ικανοποιητικές. Θα έπρεπε ωστόσο να προσφέρουν στον καθηγητή τη δυνατότητα, ίσως

./.

με ένα συγκεκριμένο σχέδιο μαθήματος, να συλλάβει και να μεταδώσει στην τάξη το ιδιότυπο ύφος του συγγραφέα, τις ψυχογραφικές του ικανότητες, τη διαφορά του απο τους άλλους εκπροσώπους της ηθογραφίας και γενικά όλα εκείνα τα στοιχεία που συνιστούν την παιστοτυπία και τη γοητεία του Βιζυηνού. Στη βιβλιογραφία για το Βιζυηνό προτείνουμε να προστεθούν:

1.- Άλκη Θρύλου, Μορφές της Ελληνικής Πεζογραφίας. Δίφρος σελ.9-44.

2.- Mario Vitti, Ιδεολογική λειτουργία της ελληνικής ηθογραφίας, κείμενα σελ. 74-76.

11.- Κωνσταντίνος Θεοτόκης

Η εργασία στο σύνολό της είναι ικανοποιητική. Οι ανθολογούμενες μελέτες, ο σχολιασμός των κειμένων με τις πλούσιες απόψεις και τις κατατοπιστικές οδηγίες φωτίζουν σημαντικά την πεζογραφία του Θεοτόκη. Για τα αποσπάσματα από την νουβέλλα "Η τιμή και το χρήμα" δεν παρέχονται διδακτικές οδηγίες. Η ανάλυση του κ. Παγανού καλύπτει όλο το αφήγημα αλλά δεν προσφέρει λύσεις για την παρουσίαση των συγκεκριμένων αποσπασμάτων μέσα στην τάξη. Προτιμότερο ήταν να δοθεί η διδακτική προσέγγιση του κ. Παγανού απο το βιβλίο του "Νεοελληνική Πεζογραφία". Ορισμένες ενδιαφέρουσες αναλύσεις για το έργο του Θεοτόκη θα ήταν δυνατό να αντληθούν απο το βιβλίο του Αιμίλιου Χουρμούζιου "Κωνσταντίνος Θεοτόκης", οι εκδόσεις των Φίλων.

12.- Γιάννης Μπεράτης

Τα δύο αποσπάσματα σχολιάζονται ικανοποιητικά με απόψεις και διδακτικές οδηγίες.
Η βιβλιογραφία είναι επαρκής.

13.- Κοσμάς Πολίτης - Δημήτρης Χατζής.

Τα κείμενα των δύο συγγραφέων σχολιάζονται διεξοδικά με πλούσιες απόψεις και μελέτες για το έργο τους. Οι διδακτικές οδηγίες ικανοποιητικές. Η βιβλιογραφία επαρκής.
Για το Δ. Χατζή προσθέτουμε την ακόλουθη βιβλιογραφία:

1.-Δ. Φαυτόπουλου, Οι ιδέες και τα έργα. Δίφρος.

2.-Κ. Παπαγεωργίου, περ. Αντί, Τ.60.

3.-Γιάννη Καλιόρη, Το αδιέξοδο των μεταιχμίων. Πολίτης Τ.9

./.

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α

Το κρινόμενο βιβλίο συντάχτηκε σύμφωνα με τους όρους συγγραφής του ΥΠΕΠΘ. Επισημάνομε τεχνικές και ουσιαστικές αδυναμίες. Πρέπει να γίνουν βελτιώσεις του βιβλίου προτού τυπωθεί.

Επειδή καλύπτει ένα μεγάλο κενό που υπάρχει στο χώρο της Ν.Ε.Α.σχετικά με το βοηθητικό βιβλίο του καθηγητή και επειδή πιστεύουμε ότι θα εκπληρώσει απόλυτα το σκοπό για τον οποίο γράφτηκε, το κρίνουμε κατάλληλο κ' ευχόμαστε να κυκλοφορήσει σύντομα, αφού προηγηθούν οι απαραίτητες προσθήκες και διορθώσεις.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ε Ι Σ

1.- Να συνεχιστεί η συγγραφή των βοηθητικών βιβλίων, για να συμπεριληφθούν και οι λοιποί συγγραφείς των Κ.Ν.Α. και οπωσδήποτε οι: Βάρναλης, Βρεττάκος, Ουράνης, Παπατσώνης, Ελύτης, Εμπειρίκος, Εγγονόπουλος, Σαραντάρης, Σινόπουλος, Αναγνωστάκης, Βαλαωρίτης, Νικηφοριάννης, Καζαντζάκης, Τερζάκης, Βενέζης, Θεοτόκης, Μαγκλής, Τσίρκας, Παναγιωτόπουλος, Σκιαθάκης, Μυριβήλης, Κόντογλου.

2.- Να προστεθούν στην αρχή του βιβλίου οι παλαιότερες και οι νεότερες απόψεις της κριτικής σχετικά με την προσέγγιση και την ερμηνεία των λογοτεχνικών κειμένων.

3.- Να προσδιοριστούν τα διαφοριτικά γνωρίσματα της παραδοσιακής και της νεότερης ποίησης.

4.- Να προστεθεί μια σύντομη έκθεση των αισθητικών ρευμάτων.

5.- Να πλουτισθεί τέλος το έργο με ένα σύντομο λεξικό των αισθητικών κατηγοριών και όρων με την ερμηνεία τους.

6.- Να προστεθούν, ενδεικτικά έστω, εργασίες και ασκήσεις.

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Η. ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Δ. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Στη συνέχεια πήρε το λόγο ο κ. Στ. Διαλησμάς ο οποίος είπε:

Στέφανος Διαλησμάς

Σημείωμα
πρό τό «Βιβλίο τοῦ Καθηγητή Νέων Ἑλληνικῶν»

Α' Τό ἐκπαιδευτικό, πού ἀναγράφεται σ' ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου, ὅπως διαγιγνώσκεται ἀπό τήν ἀκόλουθη ἐνότητα (ἀνάλυση), ἡ ἐπιλογή του πιθανόν νά ἦταν σέ μεγάλο βαθμό ἐπιτυχής.

Μέ τίς «Ἀπόψεις» (ἤ βιβλιογραφία) παρέχονται ἔγκυρα ἐπιστημονικά ἐργαλεῖα, πού ἀναμφίβολα θά διέκειντο σέ ἐκτενῆ μελέτη τῶν ἀναλυτικῶν ἤ πρόσθετων ὑλικῶν ἀπό τή διδακτική συναίσθηση καθ' ὅλων. Παράλληλα ἡ ἐρμηνευτική «Διδακτική ὁδηγία» προτείνει ἐναλλακτικές ἀναγνώσεις - ἑρμηνεῖες, ἔτσι ὥστε νά ἀποφεύγεται ἡ ἐρμηνευτική μονόπλευρη διαπίστωση ἤ ἀκαμψία τοῦ καθηγητοῦ.

Ὑπάρχει ὅμως ἕνα κενό ἤ ἀπορία ἤ ἀσάφεια. Ὑπάρχει ἔτσι μία ἀόριστη ἐντύπωση· τό «Βιβλίο τοῦ Καθηγητοῦ ...» δέν βλέπω ὡς ἄνομο ὁλοκλήρωμα ἤ ὅπως ἀκριβῶς. Ἀπαιτεῖται ἕνα ἐνημερωτικό κεφάλαιο, κάποια «Γενική ὁδηγία» περιεκτική μέ ἐνότητα πού ἐπάρχουν καί καθόλου π.χ. ἤ τῶν ἐπιμέρους. Ἡ δομή αὐτή:

- Τί ἀναμένεται ἀπό τόν ἀναγνώστη τοῦ βιβλίου,
- Τί ἐκπαιδευτικά κάποιας τάξεως σχολείου τά «ἀποσπάσματα» ἤ τά «Διδακτικά ὁδηγίες»,
- Τί ἀκολουθεῖ τήν ἐπιλογή τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐργαλείων,
- Τί τεκμηρίζεται τήν παιδική ἀναπτυξιακή της, κ.λ.π.

Ἀπαιτεῖται ἐπίσης ἡ κατάταξη τῶν ἐργαλείων σέ ἐρμηνευτικές (ἀναγνωστική, ἐννοιολογική, γλωσσική - πληροφόρηση, κλπ. σχολικές ἤ γενικότερα) ἐξειδικευτικά ἀνάλογα ἄρθρα.

Επιλογή μιᾶς δέ ἄλλων νά προστεθεῖ ἀπό ἄλλη γλωσσική βιβλιογραφία (πχ. «Ιστορία ἀρχαίας λογοτεχνίας», «Μυκηναϊκά», «Ἑλληνικά διάλεκτα», «Ἐπιλογή ἀπό βιβλία κλπ.).

Β' Ἀναγνῶση ἀρχικῆς παραγράφου ἤ κεφαλαίου πολλές φορές ἐπιβάλλεται ἀνάλογα μέ περιστάσεις.

Σχόλια—

Βιβλιογραφία: Νά χάνουν τά βιβλία τοῦ Γ. Βαλεντάκη ἤ τοῦ «Σταχυοῦ» ἤ νά προστεθοῦν: α) τό ἀνάλογο μέ τόν «Ἑλληνικό» πρόχειρο βιβλίο τοῦ Ε.Λ.Ι.Α. «Ἐκλεκτά κριτικά Στάση - Λογοῦς - Ζαμπέλιος» Ἀθῆναι 1980 β) Ὁ Σημειώσεις τοῦ Ν.Β. Τωμαδάκη γ) Ἡ μετάφραση τῶν ξενικῶν παραθέσεων ἀπό τόν καθηγητή «κειμένων».
Ἡ παραπομπή σέ Τσοντσέλογλου νά γίνει σέ ἀρχική ἔκδοση τοῦ «Ἑρμῆ» Ἀθῆναι 1970.

σ. 23: Ἡ χρονολογία ἀπόκτησης τοῦ Βυτινᾶ εἶναι 1809

σ. 26: Ἡ «Ἀλή στή Σφάκα» ἀναφέρεται σέ «Ὀδύσσεια», ἀλλ' ἀπό ἄθυρμα

σ. 54: Σέ κείμενο τοῦ καφενείου νά προστεθεῖ ἡ ἐπιφώνηση, σέ ὅποιο σ.κ. διδάσκεται τό ρήμα καί γιά τίς νέο ἐνότητα τοῦ «Πανεπιστήμιο»

σ. 73: Μετάφραση (ἤ σχόλια) τῆς «Ὑπερκάλυψης» τοῦ Foscolo ἀρχίει νά μεροδιάνεται ἀπό περ. Σπάρτη σχ. L (καφενεῖο -84) 2-36.

ΚΑΛΒ-Σ

σ. 54: Τό ἀνάθεμα τοῦ Ἀνδρούτσου σέλιδο, ἀν καμία ἡ τοῦ Ἀνδρούτσου.

ΠΑΛΑΜΑΣ

Βιβλιογραφία : σ. 30 : Ε Τσάτσος Μίλτος Κοντογιάννης ή όχι Πανάγος.

σ. 10-12 : Τό „Μιά πίκρα ..." ἔχει μετρικότητα ἀπό τό Σολωμό (Ἀδελφούς Η')

σ. 19 : „Ὅλα πέρνω τό χρόνο μου" : τό μέτρο 1, 3, 5 ἴδιας προσεκτικότητας

σ. 62 : Νά διευκρινιστεῖ ἡ ἀναφορά „ἀπ' ἄλλης ἐποχῆς" μέ τό „Δωδεκάμορφο".

ΚΑΒΑΦΗΣ

Βιβλιογραφία : Νά προστεθοῦν τά πρόσφατα ἀνακοινώματα τῶν κκ. Χάρη, Λίτσα, Δανιάλου, τοῦ Κύκλου Καβάφη, τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας, τοῦ Συμποσίου Πάτρας ἡ μερῶν μέ τά ὁποῖα ἔρχονται σχετικές ἀνακοινώσεις καί Βιβλιογραφία. Νά προστεθεῖ τό ἄρθρο τοῦ Ἄλκη Δρανδάκη, „Ἡ θεματική ἀλληλουχία στή δομική βάση τῶν ἐποχικῶν ποιημάτων τοῦ Καβάφη", Νέα Πολιτεία 28 (Φθιν. 1983) 133-142.

ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Λείπει ἡ βιβλιογραφία

Λίγη σχετικά μέ „Δημόκριτο"

ΣΕΦΕΡΗΣ

„Θ' μοιάζω τό ξενιτεμένο", „Ἡ ἄμμος", ἰδ. „Λίγο ἀκόμα" ἔχουν μετρικότητα

ΡΙΤΣΟΣ
Λίγες σ' «Αλάφρω»
«Η: Φ. Άγνω ή ζήση για τη Κίνα» Ύλη μεταπολ.

ΒΙΖΥΗΝΟΣ
Πλήλη ε βιβλιογραφία

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
Ολική βιβλιογραφία για τη «Στάνιεβς» βλ. δε
Σλάβη γενική βιβλιογραφία για τον Παπαδιαμάντη.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση μεταξύ των μελών του Τμήματος και των μελών της Επιτροπής Κρίσεως και στη συνέχεια αποφασίστηκε το θέμα να' έρθει για κρίση στο Τμήμα το ταχύτερο δυνατόν.

ΘΕΜΑ 2ο

Παραβρέθηκαν οι συγγραφείς κ.κ. Ε. Γκέλτη-Δούκα και Α. Γαβαλά-Λιναρδοπούλου. Επίσης παραβρέθηκαν τα μέλη της Επιτροπής Κρίσεως κ.κ. Γεωργία Κουρμαδά, καθηγήτρια 30ου Λυκείου και Κώνστας Κων/νος, Βιολόγος καθηγητής Μ.Ε.

Πρώτος πήρε το λόγο ο κ. Κ. Κώνστας ο οποίος είπε:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

/..

Ακολούθησε ηλεκτρονική συζήτηση μεταξύ των μελών του Συμβουλίου και των μελών της Βιντεοδιάσκεψης Κρήτης και συνέχεια αποφασίστηκε να θέμα να' εφέρει για κρίση στο Συμβούλιο το ταχύτερο δυνατόν.

ΘΕΜΑ 2ο

Παραθεώρηση απολογισμού κ.κ. Β. Γκελτή-Βούκα και Δ. Ταβουλαρόπουλου. Συζήτηση παραθεώρηση το μέλη της Βιντεοδιάσκεψης Κρήτης κ.κ. Γεωργία Κονδυλά, καθηγήτρια Ζώων Λυκείου και Πάνατος Συμβουλος. Βλογόλογος καθηγητής Κ.Β.

Πρώτος πήρε το λόγο ο κ. Κ. Κόνατας ο οποίος είπε:

Η έκδοση του νέου βιβλίου Βιολογίας δέσμης (Γ. Λεχύρη κ.α.) φαρά τις αδυναμίες κα λάθη της πρώτης βιαστικής έκδοσης θεωρήθηκε από τη βιβλιοψηφία των βιολόγων και διδασκόντων το μάθημα καθηγητών για καλή θεοβάδιση αναβάθμισης της εκπαίδευσης Βιολογίας. Συγχρονως ορως δημιουργήθε και καλο θεοβλημα στους μαθητές και καθηγητές. Θα φάνηκε να βρίσκε τους καθηγητες του μάθου Αη λίγο απροετοίμαστους να διδάξουν ένα τέτοιο βιβλίο βιολογίας που θε περιέχει δημεία απαιτούθε και καλοίες ειδικές γνώσεις ενός βιολόγου.

Η έλλειψη κατάλληλου βοηθήματος για τη προετοιμασία του καθηγητή μπροστά στο άγχος των εξετάσεων για τα Α.Ε.Ι. έκανε το πρόβλημα οξύτερο.

Σαν προοπτική για την επίλυση αυτού του προβλήματος, θα θέλαμε να δούμε την έκδοση του βιβλίου Καθηγητή Βιολογίας της Γ' Λυκείου, με το γνωστικό της πρώτης έκδοσης ενός τέτοιου βιβλίου, αλλά και την αναγκαιότητα του στην κατάλληλη προετοιμασία του καθηγητή.

Το μεγαλύτερο μέρος του βοηθήματος καλύπτεται από τις απαντήσεις των ερωτήσεων του βιβλίου του μαθητή και αυτό είναι αρ-

νητικό. Δίνει την επιδίωξη ότι ωφελος ένα-
πόδ' του βοηθήματος είναι να εξαφανίσει τον
καθηγητή τις έωστες απαντήσεις στις ερω-
τήσεις (προφανώς λόγω αδυναμίας του) κι' αντί
γε τη θέρα του να τις μετατρέψει στη τάξη.
Ας δούμε όμως αυτές τις ίδιες τις απαντή-
σεις των ερωτήσεων. Αν διαφτούμε ότι
στο βιβλίο του μαθητή υπάρχουν ερωτήσεις που
οι απαντήσεις δεν είναι απόλυτες και οι εκ-
στήμονες μάχονται μεταξύ τους γι' αυτές, η ερωτή
σεις που δεν επιδέχεται η έωστη απάντηση
αλλά η αναζήτηση της λογικής για την υπε-
ρέπ παίδοιας λογικής απάντησης, η ανοιχτή
ερωτήσεις ερεθίσματα για να δεσμεύσουν παι-
δικούς προβληματισμούς και συζητήσεις τότε κα-
ταλαβαίνουμε ότι η αποστολή των συγγραφέ-
ων αρκετά δύσκολη. Πιστεύω ότι χίνεται
μια πολύ σοβαρή προσπάθεια να δοθεί όσο
το δυνατό για δια σολληρωμένη απάντηση
και μέσα στα όρια του εφικτού, τουλάχιστον
ως προς το επιστημονικό-γνωστικό μέρος
των ερωτήσεων οι συγγραφείς έχτυχαν το σκο-
πό τους. Το διδαντικό μέρος όμως (στόχοι
σκοποί, υποδείξεις για την πορεία ανάπτυξης
της απάντησης κ.λ.π) δεν αναπτύσσεται ικανο-
ποιητικά ή αποσιάζει τελείως.

Δεν περιλαμβάνονται στο "Βοήθημα" συ-
στηματικές διευκρινήσεις, παρατηρήσεις ή άλλες
υποδείξεις για το κύρος του βιβλίου του

καθηγητή στα σημεία όπου η δεύτερη εκφρασή του έδειξε ότι είναι αδιαφιλονίκητες. Όπου έχουμε τέτοιες αναφορές στο κείμενο, αυτό έχει συναισθηματικό χαρακτήρα και γίνεται με την συναίσθηση της αδυναμίας σε κάποια ερωτήματα.

Η διεξαγωγή πειραμάτων και η χρήση εποπτικών μέσων για την αποτελεσματική εμπέδωση του μαθήματος δεν αξιοποιούνται και αγνοούνται τελείως.

Οι πινακοποιημένες γνώσεις, αναμφισβήτητες, σημερίσεις δεν γίνονται βοηθούν στην αποτελεσματικότητα και καλύτερη εμπέδωση της διδακτικής ύλης.

Στο κεφάλαιο της χημείας οι λυμένες ασκήσεις και πολύ περισσότερο οι προτεινόμενες ιδέες για την κατασκευή θεωρητικών ασκήσεων είναι απαραίτητα χρήσιμες για το καθηγητή.

Το κεφάλαιο της οικολογίας, με την οξύτητα των σημερινών περιβαλλοντικών προβλημάτων και την επικαιρότητα του οικολογικού προβλήματος έπρεπε ν' αντιμετωπιστεί με ιδιαίτερη ευαισθησία. Πέρα όμως από τις απαντήσεις των ερωτήσεων αυτού του κεφαλαίου δεν αναπτύσσονται τόσο περισσότερο στο βιβλίο του καθηγητή (π.χ. κάποια περιβαλλοντική πραγματική άσκηση της φυσικής όπου επιτρέπουν οι συνθήκες).

Η βιβλιογραφία δεν παρατίθεται αρκετά χρόνια, κύρια ελληνική, και με συχνότερες παραπομπές παρέχει στον καθηγητή τις απαιτούμενες γνώσεις για πληρέστερη ανάλυση των επί μέρους θεμάτων και τυχόν προβληματισμών.

Ο προτεινόμενος προγραμματισμός της ύλης (σχηματικά, χωρίς ανάλυση-τυπικώσεις) σε ωριαίες διδακτικές ενότητες είναι χωρίς δεσμευτική αξία, αφού δεν χίνεται και η ανάπτυξη του βαθμήματος κατά ωριαίες διδακτικές ενότητες αν' όλου θα φανούν η ευφορία ή μή της κάθε διδακτικής ώρας για την αντίστοιχη ενότητα. Μία τέτοια ανάπτυξη (εάν θεωρηθεί είναι χρήσιμη) θα αφήσει τους καθηγητές από το άγχος του ρυθμού που πρέπει να ακολουθούν στη διδασκαλία της ύλης και δεν θα υπήρχαν μεγάλες διαφορές από σχολείο σε σχολείο ως προς την έκταση της διδασκόμενης ύλης.

Βλέποντας συνολικά κανείς το βιβλίο διαπιστώνει ότι, ο χαρακτήρας και περιεχόμενό του είναι κύρια γνωστικός και λιγότερο διδακτικός, με εξαίρεση την ιδιαίτερη μεθοδολογία που ακολουθεί η διδασκαλία του μαθήματος της Βιολογίας.

Παρά τις αδυναμίες του - κύρια στο διδακτικό μέρος - και δεδομένου ότι η βιολογία δεν θα διδάσκεται αν' όλη τη

ειδικότητες του κλάδου ΑΗ, θεωρώ ότι αυτό θα βοηθήσει τους καθηγητές παρέχοντας τους τις απαιτούμενες επιστημονικές γνώσεις, ούτως ώστε ν' αντιμετωπίζονται με μεγάλη ευκολία οι ερωτήσεις και δύσκολα θέματα του βιβλίου του μαθητή.

Επιμένοντας τα θετικά και αρνητικά του σημεία νομίζω ότι η προσφορά του είναι μια θετική, όχι όμως στον επιθυμητό βαθμό των διδασκόντων το μάθημα της βιολογίας καθηγητών. Με τις κατάλληλες βελτιώσεις και προσθήκες μελλοντικών εκδόσεων θα μπορέσει να γίνει ένα χρήσιμο βοήθημα για κάθε καθηγητή που θα διδάξει Βιολογία.

Αγία Παρασκευή 1982

Κώστας Κων/νος
Βιολόγος Καθηγητής
Μέσης Εκπ/σης.

Στη συνέχεια πήρε το λόγο η κα Γ. Κουρμαδά η οποία είπε:

ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΟΥ ΠΡΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ Ε. ΓΚΕΛΤΗ-ΔΟΥΚΑ ΚΑΙ Α. ΓΑΒΑΛΑ-ΑΥΝΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ

Μελέτησα το βιβλίο του καθηγητή και έχοντας υπ'όψη τους όρους συγγραφής διεπίστωσα τ'ακόλουθα γενικά.

Πρέπει να συνεχιστεί ο ενοειικτικός προγραμματισμός της ύλης και στις υπόλοιπες ενότητες.

Ο περιορισμός να τελειώσει το πρώτο μέρος του βιβλίου μέχρι τις 10 Ιανουαρίου με πρόγραμμα 60 περίπου διδακτικές ώρες δεν βοηθάει στην εμπέδωση της ύλης. Χρειάζεται να διατεθούν περισσότερα μαθήματα.

Πολλά από τα βιβλία που υποδεικνύονται στην βιβλιογραφία δεν υπάρχουν στο εμπόριο (Αθήνα). Έτσι περιορίζεται σημαντικά η βοήθεια που προσφέρουν στον διδάσκοντα για την αρτιότερη προπαρασκευή του.

Το πρόβλημα μπορεί να διευθετηθεί με την πραγματοποίηση της σχεδιαζόμενης λειτουργίας των σχολικών βιβλιοθηκών ή τη δωρεά των υποδεικνυόμενων πανεπιστημιακών βοηθημάτων στους συναδέλφους.

Σημαντική κρίνεται για τον διδάσκοντα η προσφορά των εικόνων και σχεδιαγραμμάτων καθώς και των πινάκων με ανακεφαλαιώσεις και συγκρίσεις.

Το βιβλίο ανταποκρίνεται στο επιστημονικό μέρος σε ορισμένες ενότητες πλήρως, ενώ άλλες μένουν ακάλυπτες.

Χωρίς να αποτελέσει δέσμευση για τους συναδέλφους η παρουσίαση ενός σχεδίου μαθήματος, αν όχι και θα τοποθετούσα σ'ενδεικτικό κεφάλαιο η ενότητα, θα ήταν θετική.

Οι αναφορές στο σχολικό βιβλίο πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες σελίδες του π.χ. σελίδα 10(βλ. σελ. σχολ. 104 εικ. 2-42) κ.ο.κ.

Επίσης να συμπληρωθούν τα κενά όπως π.χ. (βλέπε στη σελίδα....;)

Να συμπεριληφθούν οι καινούργιες ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου στη σελίδα 21 οι 7,8,9 και στη σελίδα 32 οι (7),10,11.

Να μεταφραστούν στα Ελληνικά οι λέξεις των σχεδιαγραμμάτων στις σελίδες 18,21,37,48,51,96.

Υπάρχουν σημεία στο βιβλίο που θα πρέπει να συμπληρωθούν ή να διορθωθούν ή να διευκρινιστούν περισσότερο

Αναλυτικά τέτοια σημεία είναι στις σελίδες:

Σελ. 6 στο 23 Μάθημα να συμπληρωθεί η επεξεργασία των ερωτήσεων

Σελ. 10. Οι ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου που έχουν αφαιρεθεί ή ν'απαντηθούν σαν συμπληρωματικές ή ν'αφαιρεθούν τελείως και εδώ.

Σελ. 12. Ερώτηση 6 να συμπληρωθεί

Σελ. 19. Να διατυπωθεί σωστά η πρόταση στη 16 σειρά από το τέλος.

Σελ. 24. Να δοθεί απάντηση στην ερώτηση 5

Σελ. 27. Ερωτ. 9(δ). Να διευκρινιστεί: οι μικροσωληνίσκοι αποτελούνται από τουμπουλίνη και επί πλέον από αντίνη και μυοσίνη;

Σελ. 30. Να συμπληρωθεί: επιλογές στην ύλη 1.2Β σε συνδυασμό με την ύλη 2.6

Σελ. 45. Ένατη σειρά από το τέλος γ ερώτημα. Να διευκρινιστεί στο εσωτερικό της εσωτερικής μεμβράνης όπως δείχνει η εικόνα 6.7 σελ. 39 και όπως λέει το σχολικό βιβλίο σελ.

Σελ. 50. Ερώτηση 3. Περισσότερα για τον ρόλο των νημάτων της ατράκτου.

Σελ. 53. Στο 4 να συμπληρωθεί η εικόνα
Στη μείωση το 5 πρέπει να διορθωθεί σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο που λέι ότι στο τέλος της πρόφασης σχηματίζουν τα ομόλογα χρωματσώματα τετράδες χρωματίδων.
Στη μίτωση ν'αφαιρεθεί το πρώτο 5 γιατί υπάρχει πιο κάτω με το νούμερο 6

Σελ. 56. 1(β) να φύγει το 4 μετά το υπάρχουν
Το 3 απαντάει σ'ερώτηση παλιά που έχει αφαιρεσεί τώρα.
Ας προστεθεί η ερώτηση με κατάλληλο νούμερο.

Σελ. 57. Να διορθωθεί το πρώτο τετράγωνο της τελευταίας σειράς αντί Σακι σε Σοκι

Σελ. 59. Στην ερώτηση 4 γράφεται: βλέπε στην επόμενη σελίδα όπου δεν υπάρχει τίποτα σχετικό. Η σελίδα 6 έχει σχέσει αλλά δεν είναι η απάντηση.

Σελ. 60 Εφ. 6. Στο σχολικό βιβλίο ο συμβολισμός των γονιδίων της φυλοσύνδετης κληρονομικότητας γίνεται μ'ένα μικρό ή κεφαλαίο γράμμα σαν ενθέτης στο Χ χρωμόσωμα. Νομίζω ότι πρέπει ν'ακολουθηθεί ο ίδιος συμβολισμός για να μη δημιουργηθούν προβλήματα
Η αναλογία των γονοτύπων δεν είναι 3:1 αλλά 1:1:1:1 ($X^AX^A:X^AX^a:X^AY:X^aY$)
Η αναλογία των φαινοτύπων δεν είναι 1:2:1 αλλά 3:1 αν μας ενδιαφέρει μόνο η εμφάνιση της αιμορροφιλίας ή όλα τα κορίτσια κανονικά και τ'αγόρια 1:1 αν μας ενδιαφέρει συγχρόνως και το φύλο

Σελ. 63. Εδώ επαναλαμβάνεται η ερώτηση 1 ή να καθιερωθεί αυτός ο τρόπος (προτιμότερο) ή ν'αφαιρεθεί η ερώτηση

Σελ. 66. Δέκατη σειρά από το τέλος να διορθωσεί ευπλοειδίες σε πολυπλοειδίες

Σελ. 68. Να διευκρινιστεί το δεύτερο σχήμα
Πέμπτη σειρά από το τέλος το το να γίνει τι

Σελ. 72. Ερώτηση 6 όπου υπάρχει βαλίνη να προστεθεί το κωδικόνιο GUC
Στο ασπαρτικό οξύ να διαγραφούν τα δυό τελευταία κωδικόνιο με το ερωτηματικό γιατί κωδικοποιούν ασπαραγίνη
Στη λευκίνη να διορθωθεί το πρώτο κωδικόνιο από UUC να γίνει UUA
Στην αργινίνη να προστεθούν τα κωδικόνια CGC,CGA,CGG, AGA,AGG

Σελ. 74. Στο τέλος να συμπληρωθεί το σχήμα των μεταγγίσεων και από τις ίδιες τις ομάδες π.χ. A→A

Σελ. 76. α και β μεσογειακή αναιμία ν'αναφερθεί ότι δεν συντίθενται οι α και β αλυσίδες και γι αυτό το ποσό της αιμοσφαιρίνης Α είναι μικρότερο
Στην α-μεσογειακή αναιμία δεν είναι δυνατόν η F να βρίσκεται σε μεγάλη ποσότητα αφού αποτελείται και από δυο αλυσίδες α

Σελ. 79. Ερώτηση 3. Να συμπληρωθεί και η διασταύρωση κκμμ Χ κκμμ

Σελ. 83. Αναφέρεται ότι το χρωμόσωμα Ψ συμβολίζεται > και ότι οι συμβολισμοί που υπάρχουν θα είναι άγνωστοι στο μαθητή, γι'αυτό να προσαρμοστούν με αυτούς του σχ. βιβλίου.
Επίσης να μη δοθούν οι γονότυποι υπό μορφή κλάσματος.

Σελ. 90. Εικόνα: Επεξήγηση για την διάκριση σε θετικά και αρνητικά κατά GRAM βακτήρια.

Σελ. 96. Επεξήγηση για τον παράγοντα F

Σελ. 97. Στο τέλος της 7 ερώτησης να γίνει η αναφορά στα σχήματα
Να μετατοπισθεί ο αριθμός 8 μια σειρά πιο πάνω

Σελ. 107. Η ενδέκατη σειρά από επάνω ν'αφαιρεθεί γιατί έγινε η διόρθωση στο σχολικό βιβλίο. Να διορθωθεί η απάντηση
Σελ. 113. Στο σχήμα χρειάζεται να ξεκινούν τόξα και τ'αριστερό συγκεντρικό κύτταρο;
Σελ. 123. β. Οι βλέννες παγιδεύουν κύτταρα. Ποιά κύτταρα των παραγόνων και μη μικροοργανισμών;
Σελ. 125. Δεύτερη σειρά από το τέλος να διορθωθεί η πέμπτη λέξη.
Σελ. 139. Στον πίνακα τ'αστεράκια πού αναφέρονται;
Σελ. 143-148. Ν'αλλάξει η αρίθμηση των σελίδων. Η ερώτηση 5(β) ν'απαντηθεί με λίγα λόγια και να γίνει παραπομπή στα υπόλοιπα που πρέπει να πάνε σαν ύλη επιλογής.
Να ενοποιηθούν σε μια οι δύο απαντήσεις στην ερώτηση 6
Σελ. 143. Ν'αναφερθεί τι λέει ο κανόνας των ALLEN και BERGMAN.

Νομίζω ότι θα βοηθούσαν οι διευκρινίσεις και οι συμπληρωματικές γνώσεις για ορισμένες έννοιες που συναντιώνται στο σχολικό βιβλίο ή, αν είναι πρακτικά αδύνατο λόγω έκτασης του περιεχόμενου του βιβλίου και του σκοπού του να μην αποτελέσει σύγγραμμα, η παραπομπή σε συγκεκριμμένα βιβλία

Στη σελ. 12: Δεσμοί ή δυνάμεις VAN DER WAALS (τι σχέσει έχουν με τις δυνάμεις LONDON;)
Σελ. 15. Φωσφοδιεστερικός δεσμός
Σελ. 17. Γλυκοζιτικός δεσμός
Σελ. 20 Περισσότερα για τον ρόλο και τις ιδιότητες του νερού
Σελ. 34-35. Περισσότερα για τα ένζυμα
Σελ. 40,41,42. Διευκρινίσεις ή παραπομπές
Σε πια αναλογία υπάρχουν τα φωτοσυστήματα I και II στα θυλακοειδή; Ποιές άλλες χρωστικές περιέχουν
Σελ. 78. και ερώτηση 5 σελ. 81. Να διευκρινιστεί ο συμβολισμός των γονιδίων της φαλάκρας (γονότυποι ανδρών-γυναικών) γιατί υπάρχει σύγχυση ως προς τον τρόπο συμβολισμού στα πανεπιστημιακά βιβλία και στα βιβλία απαντήσεων στις ερωτήσεις που κυκλοφορούν στο εμπόριο.
Σελ. 94. Επιλογή ύλης ανεξάρτητα βιβλιογραφίας για την πρωτεϊνοσύνθεση. Ποιές θέσεις μπορεί να καταλάβει το TRNA πάνω στο ριβόσωμα; Πως ξεκινάει η πρωτεϊνοσύνθεση; Γιατί δεν γίνονται λάθη;
Σελ. 122. Τι είναι το πλασμίδιο;
Σελ. 127. Ποιοί λόγοι συντελούν στο να μεταπέσει ο προφάγος στον λυτικό κύκλο;
Σελ. 193. Με ποιά κριτήρια έγινε η κατάταξη στις 5 φυλές που αναφέρονται στο βιβλίο;
Σελ. 196. Παράγραφος 5. Περισσότερες πληροφορίες και επεξηγήσεις γιατί δεν υποδεικνύονται ιδιαίτερα βιβλία για την Οικολογία ούτε γίνεται επιλογή ύλης
Σελ. 198. Να σχολιαστεί η εικόνα 5-2 ιδιαίτερα οι στήλες 3 και 4
Σελ. 202. Εικόνα 5-6. Δημιουργεί απορίες. Να σχολιαστούν οι καμπύλες.

Η προσφορά του βιβλίου κρίνεται θετική αν λάβουμε υπ'όψη ότι το μάθημα βάσκεται και απο συναδέλφους των άλλων ειδικοτήτων
Με την ελπίδα ότι στην επόμενη έκδοση θα έχουν γίνει οι προσθέσεις και βελτιώσεις με τις υποδείξεις των συναδέλφων πρέπει να δοθεί για ν'αποφύγουν ένα πρώτο βοήθημα γι'αυτούς.

Κουρμαδά Γεωργία
Καθηγήτρια 30ού Λυκείου

Στη συνέχεια ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση μεταξύ των μελών του Τμήματος και των μελών της Επιτροπής Κρίσεως για το βιβλίο του Καθηγητή Βιολογίας Γ΄ Λυκείου.

Τέλος το Τμήμα αποφάσισε να φέρει το θέμα για τελική κρίση το ταχύτερον δυνατόν.

./.

Σας ευχόμαστε επιτυχημένη συζήτηση θεμάτων της ημέρας
τον Σεπτέμβριο και την ημέρα της Εκτέλεσης Κοζάνης για το βούλευς τον
Καραμάλλη Βλογοκλάς Ι. Υπεύθυνος.

Τέγος το Σεπτέμβριο να φέρει το φέτι για τεγκαί κρέμ το
ταχυδρόμο φυλακή.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Στη συνεδρία μας 78/1984, όπου εισηγήθηκα ύστερα από ανάγκη την ανατύπωση της Γραμματικής Τζαρτζάνου για το σχολικό έτος 1985-86, είχα υποσχεθεί ότι "σύντομα θα φέρω στο Τμήμα για συζήτηση πρόταση για ανάθεση ή προκήρυξη συγγραφής νέου βιβλίου, που, αν κριθεί κατάλληλο, θα χρησιμοποιηθεί από το σχολικό έτος 1986-87". Σήμερα πραγματοποιώ την υπόσχεσή μου αυτή, πολύ έγκαιρα νομίζω, και θέτω υπό την κρίση του Τμήματος την ακόλουθη ανάθεση. Δεν προτείνω προκήρυξη, γιατί οι προθεσμίες δε θα μας επιτρέψουν να έχουμε βιβλίο το 1986-87 και, για τους λόγους που εξέθεσα στην παραπάνω συνεδρία μας, είναι ανάγκη να αντικατασταθεί η Γραμματική Τζαρτζάνου όσο γίνεται συντομότερα.

Προτείνω λοιπόν την ανάθεση συγγραφής του βιβλίου ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ για τη Γ΄ Λυκείου σύμφωνα με το άρθρο 33 του Ν.1143/81 με τους ακόλουθους όρους:

./.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Β. Θεοφυλακόπουλος λέγει: Στη συνεδρία μας 78/1984, όπου εταυλίσθηκε πρόταση από κάμαρη για ανατύπωση της Πρακτικής Τεχνητέων για το σχολικό έτος 1985-86, εκρίθη υποχρεωτική στη "ορίστοτα θα φέρω στο βι-βλίον για συζήτηση πρόταση για ανάθεση η προκήρυξη συλλογικής νέου βι-βλίου, που, αν κρίνει κατεξοχήν, θα χρησιμοποιηθεί από το σχολικό έτος 1986-87". Σήμερα παρατηρούμε ότι υπάρχει ήδη αυτή, πολύ εύκαιρα κα-τέλθει, και θέτω από κοινή την Πρόταση για ακόλουθη ανάθεση. Υπεν προτείνω πρόκηρυξη, ώστε οι ποσοστικές θε θα μας επιτρέψουν να εχου-με βιβλίο το 1986-87 και, για τους γόνους που εξέφεσα ούτε παράνεμα σπεύδει μας, είναι ανάγκη να σπιτκατασταθεί η Παιδιατική Τεκατέων φορο λέγεται σπατοπόστεο.

Προτείνω γονικά την κατάθεση συλλογικής του βιβλίου ΑΑΤΙΝΙΚΗ ΠΑΙΔΙΑ-ΜΑΤΙΚΗ για τη Δ' Δυκείου σύμφωνα με το άρθρο 33 του Ν.1143/81 με τους ακόλουθους όρους:

Αποφαίνεται ὁμόφωνα ~~ὑπατό πλειοψηφία~~

Προτείνει τήν ἀνάθεση τῆς συγγραφῆς τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου βάση τό ἄρθρο 33 τοῦ Ν.1143/81 .....

1) Τίτλος : ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ~~ΑΛΛΑΛΑΛΑ

Επιτροπή κρίσεως

Επιτροπή κρίσεως ορίζεται από τους

α) Καρυδής Φάνης Αντιπρόεδρος ΚΕΜΕ
Επώνυμο, Όνομα, Ιδιότητα, Δ/νση

β) ~~Καλογεράκος~~ Καλογερόπουλος Νικόλαος, Σχολικός Σύμβουλος ΔΕ, Νομού Κοζάνης
~~Καλογεράκος Μανώλης, Διευθυντής Τμήματος Εκδόσεων Σχολικών Βιβλίων~~

γ) Κούνουπας Γεώργιος, Καθηγητής Μ.Ε., Μ.Χ.Τ. του Ιωαννίνων
Προϊστάμενος Σχολής Θηραϊκά

δ) Διάρκεια περατώσεως του έργου ως τις 15 Οκτωβρίου ~~Δεκεμβρίου~~ 1985

ε) ~~Περιοριστικός όρος του άρθρου 5 του Νομοσχεδίου~~

Συμπληρωματικές οδηγίες για την κρίση α. ορθολογικά και π.χ. ως προς τη χρησιμοποίηση στην ανάλυση και σύνθεση των γραμμικών γραφημάτων. β. που χρησιμοποιείται στην επιλογή των κειμένων για τη διδασκαλία του μαθήματος στη Γ' Λυκείου

α) Αμοιβή συγγραφέων (τρόπος) 250x3 750.000

β) Αμοιβή μελών της Επιτροπής κρίσεως (τρόπος) 50.000 ο καθένας

γ) Στοιχεία από τα όποια η Δ/νση Εφαρμ. Προγρ. όφειλει να εφοδιάσει τους συγγραφείς και τα μέλη της Επιτροπής κρίσεως

Παλλαγή από τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα των
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗ
ΑΥΤΗ ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ
ΕΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

που ανήκουν στη Δημόσια Εκπ/ση

~~Άλλες λεπτομέρειες~~

Μειοψήφησαν οί

Αφού εξαντλήθηκαν τα θέματα της ημερησίας διατάξεως τελείωσε συνεδρίαση.

Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Το Τμήμα μετά από συζήτηση αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Το βιβλίο "Ηροδότου Ιστορία" της Α΄ Γυμνασίου, του οποίου η συγγραφή ανατέθηκε στο φιλόλογο Ιγν. Σακαλή, είναι απαραίτητο δια διδακτικούς λόγους να συμπληρωθεί με καταλλήλους, επιστημονικά ελεγμένους και καλαίσθητους χάρτες. Συγκεκριμένα χρειάζονται 20 χάρτες.

Προτείνω ο σχεδιασμός τους να ανατεθεί στην κ. Βασιλική Πριτσιούλη, η οποία να αμειφθεί με 2.000 δρχ. για κάθε χάρτη.

Ως Επιτροπή παραλαβής και εργασίας προτείνω τους εξής: Σουρμελής Γεώργιος, Μουσταφέας Αναστάσιος και Σακαλής Ιγνάτιος.

Το Τμήμα αποφαίνεται ομόφωνα: Δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

./.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. ΝΙΚ. Σπυρόπουλος λέγει: Το ρήγμα "Νοσβόπου Ιστορία" της Α' Τυπανέου, του οποίου η συμμορφή ανατόπινε στο ρήγμα Σαμάλι, είναι σταφερώτατο δεν δημιτικούς λόγους να συμπεριλεχθεί κατάλληλος, επιστημονικά εκτιμήσεις και καλοδουλεμένος χάρτες. Συμπεριλαμβάνει χοειζόμενα 20 χάρτες.

Ποσοτικών ο αναβιβασμός τους να ανατεθεί στην κ. Βασιλική Βρεττοσάκη ύποκα να απεμφερεί με 2.000 δρχ. για κάθε χάρτη.

Ως βιτρονή παραλαβής και εξοφλεί ποσοτικών τους εξής: Εκπόνηση Τεκμηρίου, Πόνος εκθέσεων/ανατύπου και Σακαλής Σχεδίασης.

Το Τμήμα αποφασίζεται ομοφώνως: Δέχεται την εισήγηση του κ. Νικ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 5ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1.- 3699/28-9-84

2.- 3713/28-9-84

3.- 3712/28-9-84

4.- 3704/28-9-84

5.- 3709/28-9-84 με το οποίο ο κ. Ν. Κορέσης ζητεί να του χορηγήσει το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ αντίγραφο πράξεως με την οποία κρίθηκαν ακατάλληλα τα βιβλία του

"Προβλήματα Ανόργανης Χημείας" και

"Προβλήματα Οργανικής Χημείας".

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα να χορηγηθεί αντίγραφο στον κ. Ν. Κορέση.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ФИРМА "О"

Алфавитният регистър на клиентите към 28-9-84 г.:

1.- 3699/28-9-84
2.- 3713/28-9-84
3.- 3715/28-9-84
4.- 3704/28-9-84
5.- 3709/28-9-84 не се откъсва от кн. Н. Ходжата ляга на тази страница

Тинка М.Е. от КЕМП адвокат подава на дъската молбата ока-
зала да бъде
"Добрият Адвокат Христос" мат
"Добрият Овладял Христос".

Тя тинка подсъдната отбягва да ходи/вее/ адвокат освен к. Н.
Ходжа.

Това общото мата оцокълбяне и оцъбрал тия вещи пре Н.Ч.

Председател

Н. Гаврилов

Д. Гаврилов

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 85/1984

Σήμερα, 5-10-84, ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα Ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Βώρος και Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Προγράμματα Παν/κών Σχολών των οποίων οι απόφοιτοι διορίζονται σε σχολεία Μ.Ε. Εισηγητές Ν. Βαρουχάκης και Κυρ. Κατσιμάνης.

ΘΕΜΑ 2ο - Ανατύπωση διδ. εγχειριδίων γυμνασίου και λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως. Προ της ΗΔ ο κ. Σπυρόπουλος διαβάζει το σημείωμα του κ. Βώρου:

" --Επειδή θα απουσιάζω μακριά από την πρωτεύουσα,

--Επειδή ως τώρα για το θέμα της βασικής μόρφωσης και επιμόρφωσης δεν είπα τίποτε, επιθυμώ να σημειώσω αυτά τα σύντομα που είπα την Τετάρτη (3-10-84) ευκαιριακά:

./.

Το ζήτημα απαιτεί ολοκληρωμένες υπεύθυνες προτάσεις. Αυτές πιθανό είναι να συμπίπτουν σε κάποια σημεία τους. Σύνθεση τέτοιων προτάσεων δε γίνεται· μόνο ακέραιη παράθεση.

Ο αποδέκτης έχει στενότητα χρόνου, αλλά είναι τόσο σοβαρό το θέμα (ως εισήγηση στο ΕΣΑΠ), ώστε θεωρώ βέβαιο ότι θα χαρεί να δει ακέραιες πλήρεις προτάσεις-εισηγήσεις."

και λέγει:

Τώρα πληροφορούμαι ότι ο συνάδελφος κ. Φ. Βώρος θα απουσιάσει από τη σημερινή συνεδρίαση. Επειδή κρίναμε ότι το θέμα είναι εξαιρετικά σημαντικό και επείγει, παρεκάλεσα όλους να είμαστε στη σημερινή συνεδρία. Οπωσδήποτε δεν μπορώ να υιοθετήσω την πρόταση του κ. Βώρου και να αναβάλω τη συνεδρίαση, αφού το θέμα και συνεχώς, εδώ και χρόνια, μας έχει απασχολήσει και το Τμήμα εδώ και 10 περίπου μέρες ασχολείται με αυτό. Κι ακόμα πιστεύω ότι θα εξυπηρετήσει πολύ περισσότερο τη Διοίκηση του Υπουργείου ένα συνοπτικό, σαφές και περιεκτικό κείμενο παρά δεκάδες πολυσέλιδες ατομικές απόψεις. Η γνωμοδότηση του Τμήματος έχει όλη την υπευθυνότητα που θέλει ο κ. Βώρος όπως θα φανεί αμέσως μετά την ανάγνωση του κειμένου των συντονιστών της συζήτησης κ.κ. Ν. Βαρουχάκη και Κ. Κατσιμάνη.

Στη συνέχεια το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Προτάσσεται το 3ο θέμα.

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 3671/26-9-84
2) 3784/3-10-84
3) 3734/2-10-84
4) 3786/3-10-84
5) 3741/2-10-84
6) 3769/3-10-84
7) 3767/3-10-84
8) 3783/3-10-84

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

ΘΕΜΑ 2ο

Το θέμα αυτό αναβάλλεται.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο πρώτος από τους εισηγητές κ. Ν. Βαρουχάκης παρακαλεί να διαβαστούν πρώτα τα σημειώματα με τις απόψεις των συναδέλφων τα οποία χρησίμευσαν ως βάση για τη σύνταξη της εισήγησης, σύμφωνα με τη μεθόδευση που αποφάσισε το Τμήμα στη συνεδρίαση της 1-10-84. Διαβάζονται τα σημειώματα των Ν. Παπαδόπουλου, Δ. Τομπαΐδη, Ι. Σκορδίλη, Κ. Φούσκα, Στ. Παπασημακόπουλου και Λ. Αδαμόπουλου. (Το σημείωμα μὲ τις απόψεις του Δ. Σακκά περιέχεται στο πρακτικό της 1-10-84). Επίσης διαβάζεται η σχετική με το θέμα περικοπή του σχεδίου "Βοήθεια στην έδρα".

Στη συνέχεια ο κ. Βαρουχάκης λέγει: Θα ήθελα να τονίσω ότι το κύριο βάρος της εισήγησης μας επωμίστηκε ο κ. Κατσιμάνης, ο οποίος με την γνωστή του άνεση και ικανότητα διατύπωσε με ακρίβεια και σαφήνεια όσα κατά τις επανειλημμένες συνεργασίες μας αποφασίσαμε να παρουσιάσουμε στο Τμήμα. Ελπίζω ότι η κοινή αυτή εισήγηση καλύπτει τις βασικές απόψεις των συναδέλφων πάνω στο σημαντικό θέμα που μας απασχολεί, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι εκφράζει την τελική άποψη του Τμήματος, πράγμα το οποίο ήταν η βασική μας επιδίωξη. Το περιεχόμενο της εισηγήσης έχει ως εξής:

Η ΔΥΣΑΡΜΟΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΕΙ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατά τη σύνταξη της εισήγησης που ακολουθεί καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε:

-- Να ληφθούν υπόψη οι πιο χαρακτηριστικές προτάσεις που περιέχονται στα σημειώματα των μελών του ΚΕΜΕ.

-- Να επισημανθούν και να υπογραμμιστούν τα σημεία σύγκλισης και επαφής αυτών των προτάσεων και, όπου κάτι τέτοιο δεν ήταν δυνατόν, να παρουσιαστούν οι διαφορετικές απόψεις ως εναλλακτικές λύσεις και

-- Να έχουν οι προτάσεις του κειμένου μας ευρύ και γενικό χαρακτήρα, ώστε να μην προκαλέσουν αντιδράσεις ή να προσκρούσουν σε τεχνικές δυσχέρειες (που δεν είναι δυνατόν να τις προβλέψουμε, εφόσον αναφερόμαστε σε διαφορετική εκπαιδευτική βαθμίδα), αλλά να αποτελέσουν ένα ρεαλιστικό πλαίσιο ρυθμίσεων που θα αξιοποιηθούν εποικοδομητικά από

./.

ΘΕΜΑ 1ο

διοικητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Είναι κοινή πεποίθηση που ολοένα και περισσότερο ενισχύεται ότι οι απόφοιτοι των λεγόμενων "καθηγητικών σχολών" των ΑΕΙ (κυρίως της Φιλοσοφικής και της Φυσικομαθηματικής και σε μικρότερο βαθμό της Θεολογικής) είναι ελάχιστα --ή δεν είναι καθόλου-- προετοιμασμένοι για το έργο του εκπαιδευτικού, μολονότι στη συντριπτική πλειοψηφία τους αναζητούν επαγγελματική διέξοδο στη ΜΕ, στην οποία διορίζονται καθηγητές. Έτσι διαπιστώνει κανείς τα εξής:

1.- Στο χώρο της επιστημονικής ειδίκευσης;

α) Απόφοιτοι που είχαν παρακολουθήσει ένα συγκεκριμένο τμήμα μιας σχολής (π.χ. κλασικό ή ιστορικό στη Φιλοσοφική, γεωλογικό ή βιολογικό στη Φυσική) να θεωρούνται αρμόδιοι να διδάξουν όλα ανεξαιρέτως τα μαθήματα που προβλέπει το Αναλυτικό Πρόγραμμα της ειδικότητάς τους τα οποία όμως αντιστοιχούν σε τμήματα της οικείας πανεπιστημιακής σχολής διαφορετικά από αυτά που οι ίδιοι είχαν παρακολουθήσει.

β) Να μην υπάρχουν καθηγητές ειδικοί για τη διδασκαλία όχι μόνο των καινούριων μαθημάτων που συμπεριλήφθηκαν πρόσφατα στα Α.Π. όπως λ.χ. της Κοινωνιολογίας και της Πολιτικής Οικονομίας αλλά και ορισμένων "παραδοσιακών" μαθημάτων όπως π.χ. της Γεωγραφίας και των Στοιχείων Δημοκρατικού Πολιτεύματος.

2.- Στο χώρο της παιδαγωγικής ικανότητας:

Οι καθηγητές της ΜΕ να αυτοσχεδιάζουν διδακτικά, αφού η παιδαγωγική κατάρτισή τους είναι πλημμελής ή τελείως ανύπαρκτη. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι μόνο οι Φιλοσοφικές και Θεολογικές Σχολές έχουν τα παιδαγωγικά ως υποχρεωτικό μάθημα, που όμως σπάνια η διδασκαλία του παίρνει μια ειδικότερη -- πιο συγκεκριμένη και πιο "χρηστική"-- μορφή.

Η δυσάρεστη αυτή κατάσταση οφείλεται στο ότι:

α) Τα ΑΕΙ δε λαμβάνουν καθόλου -- ή λαμβάνουν ελάχιστα-- υπόψη τους τη μελλοντική επαγγελματική απασχόληση των αποφοίτων τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το ότι τα Αρχαία Ελληνικά από μετάφραση, μολονότι αποτελούν μάθημα του γυμνασίου από το 1964, περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα μιας, μόνο, Φιλοσοφικής Σχολής, της Φιλοσοφικής Σχολής

./.

του Πανεπιστημίου των Ιωαννίνων.

β) Ένα μεγάλο μέρος της ασυντόνιστης επιστημονικής και της υποτυπώδους έστω παιδαγωγικής κατάρτισης που προσφέρεται από τα ΑΕΙ στους φοιτητές τους χάνεται κατά το χρονικό διάστημα που παρεμβάλλεται μεταξύ της αποφοίτησης των τελευταίων και του διορισμού τους ως καθηγητών.

γ) Στις εκπαιδευτικές βαθμίδες της Μ.Ε. και ιδιαίτερα στο λύκειο, παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια μια έντονη τάση αναπροσαρμογής και εκσυγχρονισμού των ΑΠ, γεγονός που επιδεινώνει την έλλειψη κατάλληλης προετοιμασίας των καθηγητών στις σχολές των βασικών επιστημονικών σπουδών τους, με αποτέλεσμα πολλές φορές αυτοί να περιέρχονται σε απόγνωση όταν καλούνται να διδάξουν.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ξεκινώντας από την αρχή ότι σωστή εκπαίδευση δεν είναι δυνατόν να έχουμε χωρίς σωστούς εκπαιδευτικούς και ότι σωστούς εκπαιδευτικούς δεν είναι δυνατόν να έχουμε αν δεν τους ετοιμάσουμε κατάλληλα και έγκαιρα για το έργο που θα ασκήσουν, πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο τα ΑΕΙ να λάβουν σοβαρά υπόψη τους τις διδακτικές ανάγκες των σχολείων της ΜΕ και να τάξουν ως έναν από τους στόχους τους την κατάρτιση καθηγητών ικανών να ανταποκριθούν ουσιαστικά στο λειτούργημά τους ως εκπαιδευτικών. Στο εξής, οι υποψήφιοι για διορισμό σε γυμνάσια ή λύκεια απόφοιτοι των ΑΕΙ πρέπει οπωσδήποτε να έχουν λάβει από τις σχολές τους ειδικό πτυχίο καθηγητή για της ΜΕ.

Πιο συγκεκριμένα:

1.- Για την επιστημονική κατάρτιση στα ΑΕΙ των αυριανών καθηγητών της ΜΕ χρήσιμο είναι:

α) Είτε να δημιουργηθούν σε κάθε καθηγητική σχολή των ΑΕΙ ειδικά τμήματα για μελλοντικούς λειτουργούς της ΜΕ, στα οποία θα κατευθύνονται, από μια ορισμένη στιγμή των σπουδών τους και μετά, όσοι φοιτητές το επιθυμούν, είτε να υποχρεωθούν οι φοιτητές κάθε τμήματος να παρακολουθούν οπωσδήποτε ορισμένα βασικά μαθήματα και άλλων τμημάτων της ίδιας Σχολής, αφού μόνο έτσι θα αποκτήσουν στοιχειωδώς την επιστημονική κατάρτιση του "πολυδύναμου" καθηγητή που χρειάζεται η ΜΕ. π.χ. Έτσι π.χ. όλοι οι φοιτητές της Φιλοσοφικής Σχολής και όχι μόνο όσοι παρα

του Διευθυντηρίου του Συμβουλίου.

Β) Για πεζώνο πέρασε της συναλλαγτικής επιστολογικής και της υποτιμήσεως έχουν μεταβληθεί κεφαλαιακές καταστάσεις που προσφέρεται από τα ΔΕΙ στόσος ρυθμιστές τους κλείνει κατά το τρόπον δημοσίευσης του παρόντος πέντε μεταβολών τους αναφορικά με τον καθορισμό της τελευταίας του ξεκινήματος τους με τον λόγο.

γ) Στις εκκαθαριστικές βαθμίδες της Μ.Ε. και ρευστοποίησης του λόγου, προσαρμόζονται τα τελευταία χρόνια ένταση των μαθηματικών και εκσυγχρονισμών των ΔΕΙ, λεγόμενο που επιβεβαιώνει την ενεργή κατάληξη προσεταιριστικά της καθημερινής στις οχοφέ της βασικής επιστημονικής σύνολης τους, με αποτέλεσμα πολλές μικρές να πετάξουν σε τμήματα λόγου στα καθηγητικά να βρεθούν.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Εκκινώντας από την άποψη ότι ουσιαστικά δεν επιφέρει μεταβολή να έχουμε ζημιές ομοιόμορφα κατανεμημένες και ότι ουσιαστικά επιφέρεται δεν είναι δυνατόν να έχουμε αν δεν τους επιτρέπουμε ποσοστιαία να μη λέμε τα εξής το εύλογο που θα ακόλουθη, πλατείαν ότι είναι ευαίσθητο να ΔΕΙ να ήδειν σοβαρά μεσή που της βρίσκεται ταμείου της σφαλερά της ΜΕ και να τέλειο με είναι από τους σχέσεις τους την ποσοστιαία ανάλογα βιώσιμη ικανών να ανταποκρίνουν οικειακά στο λειτουργικό τους με εκκινήσεων. Στο εξής, οι υποθέτει για ύπαρξη σε υπαίθρια ν ΔΕ- κείτε τυφώνων την ΔΕΙ πρέπει σύμφωνοι να έχουν λάβει από τις σχολές τους επιφορά κανόνα παράλληλη για της ΜΕ.

Πιο συγκεκριμένα:

1.- Για την επιστημονική κατάταση στα ΔΕΙ την αφορικά παράλληλα της ΜΕ χαρακτηρίστηκε ως εξής:

α) Είτε να ομιλούσαμε σε κάθε παράλληλη σχολή των ΔΕΙ επιφορά της ηγεμονικής λειτουργικής της ΜΕ, στα οποία θα καταλάμβανε τιμήματα για ορισμένη στάληη των σχολών τους και ήτε, όπως μπορεί το επιφάνειαν, είτε να υιοθετούν οι φορείς κάθε τμήματος να καταλογί- δουν σύμφωνοι σοβαρένα βασική ρεαλήτα και όλων τιμήματα της ίδιας σχολής, αφού ήταν έτσι θα αποκτήσουν στοιχεία για επιστημονική κα- τάταξη του "μοναδιαίου" παράλληλη που χαρακτήρα η ΜΕ. π.χ. ίσως μπορεί να θεωρηθεί ότι φορείς της φιλοσοφικής σχολής και όχι ήταν ίδιοι

κολουθούν το κλασικό τμήμα θα διδάσκονται αρχαία ελληνική γραμματεία από το πρωτότυπο αλλά και από μετάφραση, καθώς επίσης, όλοι οι φοιτητές της Σχολής αυτής και όχι μόνο οι γραμμένοι στα γλωσσολογικό τμήμα θα διδάσκονται εφαρμοσμένη γλωσσολογία.

β) Τα αναλυτικά προγράμματα της ΜΕ να κοινοποιούνται τακτικά στις σχολές των ΑΕΙ με την υπουργική παράκληση να τα λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τους όταν συντάσσουν τα δικά τους προπτυχιακά προγράμματα. Και, ακόμη, στην κατάρτιση των πανεπιστημιακών προγραμμάτων που ενδιαφέρουν και τουςαυριανούς λειτουργούς της ΜΕ να λαμβάνεται υπόψη και η γνώμη του ΚΕΜΕ/ΠΙ καθώς και καθηγητών με διδακτική πείρα σε γυμνάσια και λύκεια.

2.- Για την παιδαγωγική κατάρτιση στα ΑΕΙ των αυριανών καθηγητών της ΜΕ.

Η βασική αρχή που πρέπει να πρυτανεύσει επί του προκειμένου είναι η ακόλουθη: κανένας απόφοιτος ΑΕΙ να μη διορίζεται καθηγητής ΜΕ εφόσον δεν έχει την απαραίτητη κατάρτιση σε θέματα παιδαγωγικής και ψυχολογίας και κυρίως δεν είναι ενημερωμένος στη διδακτική μεθοδολογία του κλάδου της ειδικότητάς του.

Δύο είναι οι δυνατότητες για να τηρηθεί η πιο πάνω αρχή:

α) Οι παιδαγωγικοί τομείς των Φιλοσοφικών Σχολών να συμπεριλάβουν στην ύλη των μαθημάτων τους την παιδαγωγική ψυχολογία καθώς και τη γενική και την ειδική διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων. Παράλληλα να ιδρυθούν στα ΑΕΙ ειδικές θέσεις επιστημόνων και ψυχολόγων για τη διδασκαλία της παιδαγωγικής ψυχολογίας καθώς και της γενικής και της ειδικής διδακτικής των φυσικομαθηματικών και των θεολογικών μαθημάτων των αντίστοιχων σχολών. Οι θέσεις αυτές μπορεί να υπάγονται στον παιδαγωγικό τομέα που, βέβαια, θα εξακολουθήσει να αποτελεί μέρος των Φιλοσοφικών Σχολών ώσπου να λειτουργήσουν τα νέα παιδαγωγικά τμήματα.

β) Όσοι θα διοριστούν στην εκπαίδευση να περνούν υποχρεωτικά από μία παιδαγωγική σχολή -- ανάλογη με την ΑΣΕΤΕΜ -- με διάρκεια ενός έτους ή έξι μηνών, όπου θα παίρνουν την απαραίτητη ψυχολογική και παιδαγωγική-διδακτική μόρφωση. Οι σχολές αυτές θα υπάγονται στα Πανεπιστήμια.

../.

Σημείωση: Ανάλογες ρυθμίσεις να προβλεφθούν και για την επιστημονική και την παιδαγωγική κατάρτιση των φοιτητών εξωπανεπιστημιακών σχολών, οι οποίοι προορίζονται για λειτουργοί της ΜΕ (καθηγήτριες Οικιακής Οικονομίας, Μουσικοί κτλ.).

Όποια και να προτιμηθεί από τις πιο πάνω δυνατότητες, είναι σκόπιμο, σε όλα τα ΑΕΙ που έχουν καθηγητικές σχολές, να προσαρτηθούν πλήρεις σχολικές μονάδες (δημοτικό-γυμνάσιο-λύκειο), στις οποίες οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί θα είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν και να κάνουν οι ίδιοι πρακτικές διδασκαλίες.

3.- Για την ομαλή ένταξη των νεοδιόριστων καθηγητών στο κλίμα του σχολείου και την πληρέστερη διδακτική ενίσχυση και αξιοποίησή τους κρίνεται σκόπιμο:

α) Οι νεοδιοριζόμενοι καθηγητές, πριν αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να περνούν από ένα σεμινάριο με εικοσαήμερη ή και μηνιαία διάρκεια στο οποίο θα διδάσκουν σχολικοί σύμβουλοι, μέλη του ΚΕΜΕ/ΠΙ και άλλοι ικανοί και έμπειροι εκπαιδευτικοί.

β) Να "νοικοκυρευτεί" στον εκπαιδευτικό χώρο η πανσπερμία των ειδικοτήτων που προέρχονται από τις καθηγητικές σχολές (προβλ. τα τμήματα κλασικών, ιστορικών, μέσων και νεοελληνικών, αρχαιολογικών, γλωσσολογικών και παιδαγωγικών σπουδών των Φιλοσοφικών Σχολών, καθώς και το φυσικό, το χημικό, το βιβλογικό και το γεωλογικό τμήμα της Φυσικής Σχολής). Αυτό επιβάλλει:

β1) Να καταρτιστεί ένας πίνακας των ειδικοτήτων και της συγγένειάς τους με τα συγκεκριμένα μαθήματα που διδάσκονται στα σχολεία.

β2) Να δοθεί στα σχολεία η ακόλουθη ρητή υπουργική εντολή: όταν οι διευθυντές των σχολείων καταρτίζουν τα προγράμματα, να σέβονται όσο γίνεται περισσότερο τις ειδικότητες του προσωπικού που έχουν στη διάθεσή τους, παραμερίζοντας κάθε άλλο κριτήριο όπως οι προσωπικές προτιμήσεις ή η αρχαιότητα. Ο σεβασμός προς την ειδικότητα μπορεί να τηρείται, σε μια πρώτη φάση, στο λύκειο.

β3) Να καταγραφούν κατά ειδικότητες οι καθηγητές που υπηρετούν και να προγραμματιστεί -- μακροπρόθεσμα -- οι μελλοντικοί διορισμοί

./.

να γίνονται με κριτήριο την προτεραιότητα των ειδικοτήτων οι οποίες παρουσιάζουν κενά σε προσωπικό.

γ) Οι νεοδιόριστοι καθηγητές να έχουν τη συνεχή συμπαράσταση και καθοδήγηση του ειδικού σχολικού συμβούλου της περιοχής τους ή του διευθυντή του σχολείου ή κάποιου άλλου έμπειρου εκπαιδευτικού.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση των κ.κ. Ν. Βαρουχάκη και Κυρ. Κατσιμάνη στο σύνολό της.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Πράξη 86/1984

Σήμερα, 8-10-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Μεεντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Βακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Ι. Σκορδίλης, Σύμβουλοι Β΄, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Δ. Τομπαΐδης γιατί ήταν στη Θεσσαλονίκη απασχολημένος σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση και ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος γιατί ήταν στον ΟΕΔΒ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίων και λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητέςκατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο Εξεταστέα ύλη γενικών εξετάσεων 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 3ο Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 4ο Τα Λατινικά στα Κλασικά Λύκεια. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ΗΔ.

./.

ΘΕΜΑ 1ο

Το Τμήμα ομόφωνα αποδέχεται εισήγηση του κ. Φ. Βώρου να σταλούν στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση (Με διορθώσεις) για το σχολ. έτος 1985-86 τα εξής βιβλία:

1) Θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας από τις πηγές, τεύχος Α,
Γ΄ Λυκείου
Δέσμη γ΄
Δέσμη δ΄

2) Θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας από τις πηγές, τεύχος β΄
Γ΄ Λυκείου
Δέσμη γ΄
Δέσμη δ΄

ΘΕΜΑ 2ο

Το Τμήμα Μέσης Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ ύστερα από το εξαιρ. επείγον έγγραφο της Διευθ. Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του Υπουργείου Παιδείας Γ2/2892/24-9-1984, με το οποίο η Διοίκηση ζητεί τη γνώμη του για την εξεταστέα ύλη στις γενικές εξετάσεις του έτους 1985, ώστε να τη γνωστοποιήσει έγκαιρα στα σχολεία, ασχολήθηκε κατά προτεραιότητα με το θέμα, το συνεζήτησε και τελικά συνέταξε την ακόλουθη πράξη που περιέχει: α) τις εισηγήσεις των ειδικών για το μάθημα, β) τις απόψεις που διατυπώθηκαν κατά τη συζήτησε που ακολούθησε τις εισηγήσεις και γ) τη γνωμοδότησή του.

Α.- Οι εισηγήσεις κατά μάθημα

1.- Αρχαία Ελληνικά. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

Ο κ. Σπυρόπουλος εισηγείται τα ακόλουθα: Έχοντας υπόψη:

α) Την ύλη που ορίστηκε ως εξεταστέα για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών (γ΄ δέσμης) στις γενικές εξετάσεις σχ. έτος 1983-4,

β) Τα αποτελέσματα που σημειώθηκαν ύστερα από τη βαθμολόγηση των γραπτών των μαθητών,

γ) Τη σύσκεψη που είχαμε μαζί με τους Σχ. Συμβούλους της ειδικότητας στο σεμινάριο τον Ιούλιο 1984, και

δ) Το κείμενο των "Οδηγιών για τη διδακτέα ύλη" που εκδόθηκε ύστερα από την παραπάνω σύσκεψη και πήρα υπόψη το αναλυτικό πρόγραμμα, τα διδακτικά εγχειρίδια και το διαθέσιμο ωράριο για το μάθημα,

εισηγούμαι για τον καθορισμό της εξεταστέας ύλης του μαθήματος και τις γενικές εξετάσεις του σχ. έτους 1984-5.

Α.- Διδαγμένο κείμενο:

1.- Από το βιβλίο "Σοφοκλή Οιδίπους Τύραννος" του ΚΕΜΕ (έκδοση ΟΕΔΒ 1984):

ι) Η εισαγωγή του βιβλίου (σελ. 5-12)· στην εξεταστέα ύλη περιλαμβάνεται και η αντίστοιχη εισαγωγή από το βιβλίο "Κείμενα Αρχαίων Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου" του ΚΕΜΕ, σελ. 27-50, έκδοση ΟΕΔΒ 1924 (ή από το βιβλίο "Λυσία Λόγος Υπέρ του Αδυνάτου-Σοφοκλή Αντιγόνη Β΄ Λυκείου", έκδοση ΟΕΔΒ 1983, σελ. 27-50).

./.

ιι) Οι στίχοι: 1-150
216-275
300-462
697-862
911-949
1047-1085 και 1110-1185

2.- Από το βιβλίο "Θουκυδίδη Περικλέους Επιτάφιος, Γ΄ Λυκείου" του Ηλ. Σπυρόπουλου, έκδοση ΟΕΔΒ 1984:

ι) Η εισαγωγή του βιβλίου (σελ. 5-17)· στην εξεταστέα ύλη περιλαμβάνονται και οι σελ. 5-13 του βιβλίου "Θουκυδίδη Ιστορία Β΄ Λυκείου", έκδοση ΟΕΔΒ 1983 (ή 1984).

ιι) Τα κεφάλαια 34-46 του β΄ βιβλίου της Ιστορίας του Θουκυδίδη (Περικλέους Επιτάφιος).

3.- Από το βιβλίο "Ανθολόγιο Αρχαίων Ελλήνων Συγγραφέων Γ΄ Λυκείου" του ΚΕΜΕ (έκδοση ΟΕΔΒ 1984), τα κείμενα:
1ο, 2ο, 5ο, 6ο, 7ο, 8ο, 10ο, 26ο, 27ο, 12ο, 17ο, 22ο και 23ο.

Β.- Αδίδακτο κείμενο από πεζό έργο της αττικής διαλέκτου.

2.- Λατινικά. Εισηγητής Βασ. Θεοδωρακόπουλος

Εισηγείται να οριστεί ως διδακτέα και εξεταστέα ύλη η ύλη του βιβλίου Λατινικών Πασχάλη-Σαββαντίδη ως και το XL (40ο) μάθημα.

3.- Ιστορία. Εισηγητής Φαν. Βώρος

Ο κ. Φ. Βώρος ανάπτυξε τις απόψεις που περιέχονται στο ακόλουθο κείμενο του:

1.- Προοίμιο

Για να προταθεί η διδασκαλία κάποιας συγγραφής στο σύνολό της και η εξέταση αυτής της συγγραφής σε κρίσιμες γενικές εξετάσεις, νομίζω ότι πρέπει πρώτα να έχουν γίνει οι παρακάτω διαπιστώσεις:

α) Ότι το περιεχόμενο αυτής της συγγραφής ανταποκρίνεται γενικά στην αντιληπτική ικανότητα των μαθητών που γι' αυτούς γράφτηκε.

β) Ότι η συγκεκριμένη μορφή αυτής της συγγραφής έχει διδακτική βατότητα (γλώσσα απλή, διατύπωση σαφή, οργάνωση ορατή).

γ) Ότι οι διδάσκοντες έχουν ενημέρωση επαρκή, ώστε να προσφέρουν

./.

μια άνετη διδασκαλία.

δ) Ότι η συγκεκριμένη συγγραφή ανταποκρίνεται και εκτατικά προς το διαθέσιμο διδακτικό χρόνο.

Με το πνεύμα αυτό: νομίζω ότι ορισμένες συγγραφές δεν είναι παιδαγωγικά συνετό να τις χαρακτηρίζουμε διδακτέα και εξεταστέα ύλη.

Εδώ προκύπτει ένα ακόμη κριτήριο: ορισμένα κείμενα είναι κατανοητά αλλά δύσκολα μπορεί κανείς έπειτα να τα αποδώσει σε μια εξέταση. Από τη σκοπιά του μαθητή το πρόβλημα έχει τρεις φάσεις: κατανόηση, προφορική απόδοση και γραπτή απόδοση.

Οφείλουμε να έχουμε εξακριβώσει και τη δυνατότητα να φτάσουν οι πολλοί μαθητές στην τρίτη φάση, για να πούμε τούτη η ύλη ορίζεται ως διδακτέα.

Η ευθύνη είναι μεγάλη και η παιδαγωγική σύνεση υποδεικνύει επιφύλαξη.

2.- Πρόταση για διδακτέα και εξεταστέα ύλη στην Ιστορία.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω και την περυσινή εμπειρία και τους καλούς οιωνούς της φετινής εκκίνησης εισηγούμαι να οριστούν ως διδακτέα και εξεταστέα ύλη:

α) Από τα θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας:

- το τεύχος α΄ ολόκληρο
- από το τεύχος β΄ το θέμα: Μικρασιατικός Πόλεμος και τα τρία πρώτα κεφάλαια από το θέμα Κοινότητες.

Η πρόταση είναι σύμφωνη με τις Οδηγίες (σελ. 96-97) και με τον Πρόλογο του β΄ τεύχους (σελ. 7-8).

β) Από την Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές: Το ~~κεφ~~ τμήμα του βιβλίου ως τη σελ. 114, με τη σειρά που ορίζεται με τις Οδηγίες (σελ.97)

Διευκρίνιση: Ως προς τα δύο σκέλη της εισήγησης: φρονώ ότι η Διοίκηση -αφού παρακολουθήσει τις εξελίξεις -- μπορεί να έχει μια διαπραγματευτική ευχέρεια για περικοπή ενός κεφαλαίου τόσο από το θέμα Κοινότητες (σελίδες 65-70) όσο και από την Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (σελ. 58-71).

./.

(Κάθε σχετική εγκύκλιος καλό είναι να θυμίζει στους διδάσκοντες να ξαναδούν τις Οδηγίες (σελ. 96-99).

4.- Μαθηματικά. Εισηγητές Ν. Βαρουχάκης και Λ. Αδαμόπουλος

Η εισήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη για την εξεταστέα ύλη στα Μαθηματικά είναι η ακόλουθη:

Προτείνω ως εξεταστέα ύλη των Μαθηματικών στις Δέσμες, την ύλη που περιλαμβάνεται στις "Οδηγίες διδασκαλίας για τα Μαθηματικά της Γ΄ Λυκείου", εκτός από το Κεφ. 5 της Αναλυτικής Γεωμετρίας. Και τούτο γιατί οι παραπάνω Οδηγίες συντάχτηκαν με βασική επιδίωξη τη δυνατότητα ολοκλήρωσης της διδακτέας ύλης.

Θυμίζω ότι οι Οδηγίες διατυπώθηκαν σε αρχικό κείμενο το καλοκαίρι, ύστερα από επανειλημμένες συνεργασίες που είχαμε με καθηγητές που δίδαξαν τα νέα βιβλία και που προσκόμισαν τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με την πορεία διδασκαλίας του μαθήματος. Η τελική διαμόρφωση των Οδηγιών έγινε αφού τέθηκαν υπόψη και των Σχολ. Συμβούλων και συζητήθηκαν κατά την 1η Σύσκεψη τους τον περασμένο Ιούλιο.

Συγκριτικά με την περυσινή χρονιά πρέπει να τονιστεί ότι:

α) Έγινε ορθολογικότερη κατανομή του ωραρίου κατά κλάδους. Έτσι, για να ολοκληρωθεί η διδασκαλία της Ανάλυσης και ειδικότερα των δύο βασικών κεφαλαίων "Παράγωγος" και "Ολοκλήρωμα" διατίθεται πάνω από 40% του συνολικού ωραρίου.

β) Δε θα υπάρξουν οι περυσινές καθυστερήσεις λόγω της τμηματικής εκτύπωσης και διανομής των βιβλίων.

γ) Αφαιρέθηκε από την ύλη ό,τι ήταν δυσκολονόητο ή χρονοβόρο.

Οι Οδηγίες δόθηκαν στο τέλος Αυγούστου. Από τότε, κανένα νέο στοιχείο δε δικαιολογεί οποιαδήποτε τροποποίησή τους σήμερα.

Πάντως πρέπει να σημειωθεί ότι στην ομαλή πορεία της διδασκαλίας και στην αντικειμενική αξιολόγηση θα συμβάλει η τήρηση δύο προϋποθέσεων:

α) Να γνωστοποιηθεί από τώρα η εξεταστέα ύλη και

β) Η ύλη των Μαθηματικών της Ι Δέσμης, που είναι συσσωρευμένη ύλη 8ωρης εβδομαδιαίας διδασκαλίας, να εξεταστεί κατά κλάδους σε δύο διαφορετικές ημέρες (Οι κλάδοι αντιστοιχούν σε 3ωρη και 5ωρη διδασκαλία

./.

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος εξέφρασε για το ίδιο θέμα απόψεις και προτάσεις διαφοροποιημένες σ' ορισμένα σημεία από τις προτάσεις του κ. Ν. Βαρουχάκη, όπως φαίνεται από το ακόλουθο σημείωμά του που κατάθεσε για το πρακτικό.

Η γνωστοποίηση της εξεταστέας ύλης από την αρχή του σχολικού έτους αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προόδου στην όλη διαδικασία διεξαγωγής των γενικών εξετάσεων. Γι' αυτό η έκταση της εξεταστέας ύλης πρέπει να καθοριστεί με ρεαλισμό και με δεδομένη την απόφαση της πολιτείας να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να μην αναγκαστεί εκ των υστέρων να αναθεωρήσει την οποιαδήποτε απόφαση της. Αυτή τη στιγμή βέβαια δεν έχουμε άλλα δεδομένα, εκτός από εκείνα που είχαμε τον περασμένο Ιούλιο, στη σύσκεψη των σχολικών συμβούλων, με βάση τα οποία προσδιορίσαμε την έκταση της διδακτέας ύλης των μαθηματικών στις δέσμες για το σχολικό έτος 1984-85. Όμως επειδή θα εφαρμοστεί από φέτος για πρώτη φορά το μέτρο της γνωστοποίησης της εξεταστέας ύλης από την αρχή του σχολικού έτους και επειδή εξακολουθώ να έχω τη γνώμη ότι, παρ' όλες τις περικοπές, η έκταση της διδακτέας ύλης των μαθηματικών στην Γ΄ Λυκείου υπερβαίνει τη δυνατότητα αφομοίωσης του μέσου μαθητή, προτείνω ως εξεταστέα ύλη αυτήν που καθορίζεται ως διδακτέα από τις σχετικές οδηγίες, εκτός από τις παρακάτω ενότητες:

Δέσμη Ι

α) Ανάλυση: Το 5ο κεφάλαιο του αντίστοιχου διδακτικού βιβλίου με τίτλο "Ολοκλήρωμα".

β) Αναλυτική Γεωμετρία: Το 5ο κεφάλαιο του αντίστοιχου διδακτικού βιβλίου με τίτλο "Στοιχεία από την Αναλυτική Γεωμετρία του χώρου".

Δέσμη ΙΙ και ΙV

Το 8ο κεφάλαιο του διδακτικού βιβλίου με τίτλο "Ολοκλήρωμα".

5.- Φυσική, Χημεία, Βιολογία. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος

Για τα τρία παραπάνω μαθήματα ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος κατάθεσε για το πρακτικό την εξής εισήγησή του:

Το πρόβλημα του προγραμματισμού της ποσότητας της διδακτέας ύλης με απασχολεί από το 1978 όταν με μια ομάδα συναδέλφων προγραμματίσαμε τη Φυσική και τη Χημεία της Γ΄ Λυκείου (Επιλογή). Ήταν όμως δυνητικό.

Σήμερα με τον υποχρεωτικό καθορισμό της ύλης θεωρώ καθήκον μου να αναφέρω μερικές προϋποθέσεις:

1) Καθορισμός των εργασίμων ημερών του διδακτικού έτους μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας.

2) Καθορισμός του χρόνου μη διδακτικής εργασίας στις αίθουσες π.χ. ομιλίες, περίπατοι, εκδηλώσεις μαθητών, δραστηριότητες καθηγητών, συνεδριάσεις κτλ.

Επειδή με απασχολούσε από καιρό ο χρόνος της πραγματικής διδακτικής εργασίας στις αίθουσες διδασκαλίας έκανα μια ανεπίσημη έρευνα σε 80 σχολεία της Ανατολικής Αττικής και του κέντρου εξετάζοντας το βιβλίο της ύλης το έτος 1982-83 κατά το οποίο δεν έγινε καμία απεργία καθηγητών. Το αποτέλεσμα ήταν απαγορευτικό. Τα μονόωρα μαθήματα διδάσκονται κατά μέσο όρο 21 ώρες το έτος πράγμα που αντιστοιχεί προς 21 εργάσιμες εβδομάδες. Φυσικά υπάρχουν και σχολεία με 17 ώρες ετησίως Τα δίωρα γύρω στις 43, τα τρίωρα γύρω στις 64 κ.ο.κ. Αν τα μαθήματα της δέσμης ακολουθούν την ίδια αναλογία η ύλη θα είναι αρκετά περιορισμένη. Θα δεχτούμε όμως επίσημα ότι τα σχολεία μας κάνουν διδακτικό έργο 600 ωρών ετησίως; Βεβαίως όχι.

Ύστερα από αυτά οι προτάσεις μου θα γίνουν με βάση τις εμπειρίες της περασμένης χρονιάς και ύστερα από συζητήσεις με συναδέλφους της "μαχόμενης" εκπαίδευσης.

Προτείνω λοιπόν:

Α΄ και Β΄ Δέσμη

Η Φυσική να διδαχτεί και να εξεταστεί μέχρι τη σελίδα 420 του διδ. βιβλίου δηλαδή και το 11ο κεφάλαιο.

Α΄ και Β΄ Δέσμη

Η Χημεία να διδαχτεί και να εξεταστεί μέχρι τη σελίδα 200 δηλαδή και το κεφάλαιο 14.

Β΄ Δέσμη

Η Βιολογία να διδαχτεί και να εξεταστεί μέχρι τη σελίδα 386 δηλαδή και το κεφάλαιο 6 (κυκλοφοριακό σύστημα).

./.

6.- Κοινωνιολογία. Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος

Για τη διδακτέα ύλη στην Κοινωνιολογία ο κ. Ν. Παπαδόπουλος εισηγείται τα εξής: Προτείνεται η ύλη που θα εξεταστεί φέτος (Ιούνιο 85) στην Κοινωνιολογία να είναι η εξής: σελ. του βιβλίου 15-108, 143-252 και 280-303. Σύνολο σελ. 224. Ανάμεσα σ' αυτές υπάρχουν περίπου 25-30 σελ. με εικόνες και σχήματα.

Σημείωση:

Σε σχέση με πέρυσι γίνεται διευκόλυνση των μαθητών με το ότι δεν διδάσκεται καθόλου το κεφάλαιο "Ιδεολογία - Κουλτούρα", οπότε και η προσθήκη που γίνεται κατά 25 περίπου σελ. συμψηφιζόμενη με αυτό μειώνεται ακόμη πιο πολύ.

Τα κεφάλαια "στάσεις " και "κοινή γνώμη" εξαιρούνται επίσης, γιατί παρουσιάζουν ορισμένα προβλήματα κατανόησης και συνοχής.

./.

Β_Απόψεις_που_διατυπώθηκαν_κατά_την_συζήτηση

Τις εισηγήσεις ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία τα μέλη του τμήματος ανάπτυξαν τις απόψεις τους. Ο κ. Δ. Σακκάς υποστήριξε ότι δεν θα πρέπει να αυξηθεί η διδακτέα ύλη α) σε μαθήματα δύσκολα στα οποία σημειώνονται υψηλά ποσοστά αποτυχίας· β) σε μαθήματα που το εγκεκριμένο σχολικό εγχειρίδιο παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες στην κατανόησή του και γενικά δεν είναι κατάλληλο σε ικανοποιητικό βαθμό· και γ) σε μαθήματα στα οποία η εξεταστέα ύλη που προβλεπόταν στις φετινές γενικές εξετάσεις (1984) ήταν τόσο αρκετή, ώστε να μη χρειάζεται περισσότερη για να διαπιστωθούν οι προσπάθειες, οι γνώσεις και οι ικανότητες των μαθητών. Η γνώμη μου, είπε, είναι ότι δε θα είναι συνετό να δυσκολέψει η Πολιτεία τα πράγματα με την προσθήκη και άλλης ύλης σε μαθήματα που δεν υπάρχει λόγος· και επιπλέον νομίζει ότι θα είναι όχι μόνο ασύνετο αλλά και άδικο να δυσκολέψει τα πράγματα σε μαθήματα που λόγω δύσκολης ύλης ή και ακατάλληλων διδακτικών βιβλίων παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες ή απαιτούν παθητική απομνημόνευση και στις εξετάσεις, παρά την εξαντλητική μελέτη των περισσότερων υποψηφίων, σημειώνοντας σ'αυτά υψηλά ποσοστά αποτυχίας.

Στη συνέχεια ο κ. Φαν. Βώρος είπε τα εξής :

Σύμφωνα με τις αρχές που διατύπωσα στο προοίμιο της ειδικής εισήγησης για την ιστορία, εκφράζω:

α) επιφυλάξεις για τα αρχαία ελληνικά ως προς την Ιλιάδα (γιατί η μετάφραση των πολυαρίθμων μορίων του ομηρικού λόγου είναι πρόβλημα δυσεπίλυτο για το μαθητή·

β) έντονες επιφυλάξεις για τα μαθηματικά, γιατί από όσες εισηγήσεις έχουν γίνει από το Μάη και ύστερα και από το αποτέλεσμα των Γενικών Εξετάσεων έχω πειστεί, ότι η ύλη που προσδιορίστηκε πέρυσι και που αποδεικνύεται τώρα είναι πολλή και δύσκολη για τους μαθητές.

Γ΄ Η γνωμοδότηση του Τμήματος

Το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του: α)το έγγραφο της Διευθ.Εφαρμογής Προγρ. Μ.Ε. του Υπουργείου Παιδείας Γ2/2892/24-9-1984, β) τις εισηγήσεις που διατυπώθηκαν παραπάνω ιδιαίτερα για το κάθε εξεταζόμενο μάθημα στις Γενικές εξετάσεις· και γ) τις απόψεις που εξέφρασαν τα μέλη του Τμήματος κατά τη συζήτηση,

α π ο φ α ί ν ε τ α ι:

Γνωμοδοτεί να είναι η διδακτέα και εξεταστέα ύλη στις Γενικές Εξετάσεις του 1985 η ακόλουθη κατά μάθημα.

1. Αρχαία Ελληνικά

Η ύλη που αναφέρεται αναλυτικά παραπάνω στην εισήγηση του κ. Η. Σπυρόπουλου.

2. Λατινικά

Η ύλη του διδακτικού βιβλίου των Λατινικών του Πασχάλη-Σαββαντίδη ως και το 40 μάθημα.

3. Ιστορία

Η ύλη που αναφέρεται παραπάνω στην εισήγηση του κ. Φαν. Βώρου.

4. Μαθηματικά

Το Τμήμα περιορίζεται στην παράθεση των απόψεων των δυο ειδικών για το μάθημα

Μαθηματικά: Ο κ.Βαρουχάκης προτείνει ως εξεταστέα ύλη αυτή που περιλαμβάνεται στις Οδηγίες, με εξαίρεση το κεφ. 5 της Αναλ. Γεωμετρίας. Ο κ. Αδαμόπουλος προτείνει να εξαιρεθεί επιπλέον το κεφάλαιο "Ολοκλήρωμα" απο την εξεταστέα ύλη και τη Δέσμη I και τη Δέσμη IV.

5. Φυσική, Χημεία, Βιολογία

Η διδακτέα και εξεταστέα ύλη να είναι η ύλη που προτείνει στην εισήγησή του ο κ. Στεφ. Παπασημακόπουλος.

6. Κοινωνιολογία

Η διδακτέα και εξεταστέα ύλη να είναι η ύλη που προτείνει ο κ. Ν. Παπαδόπουλος στην εισήγησή του.

Ο κ. Δ. Σακκάς και ο κ. Φαν. Βώρος διατηρούν τις επιφυλάξεις τους ως πρός την αύξηση της εξεταστέας ύλης που διατύπωσαν παραπάνω κατά την συζήτηση.

β) Είναι τόσο δύσκολο να καταλάβουμε ότι το ΚΕΜΕ, ως επιτελικό όργανο, παίρνει βέβαια υπόψη του ρεαλιστικά δεδομένα, αλλά δεν γνωμοδοτεί συναισθηματικά, δεχόμενο ανεξέλεγκτα εντυπώσεις και δημιουργώντας, με τη σειρά του, εντυπώσεις που οδηγούν τη Διοίκηση σε "εκπτώσεις" που τελικά υποβαθμίζουν όχι μόνο ποσοτικά - αυτό δεν θα πείραζε πολύ - αλλά ποιοτικά την παρεχόμενη στους νέους παιδεία; Δεν χρειάζεται να ξαναπούμε ότι η εξίσωση προς τα κάτω, που εξυπηρετείται με τις "εκπτώσεις", τελικά αποβαίνει σε βάρος της παιδείας, σε βάρος του ελληνικού λαού, σε βάρος, σε τελευταία ανάλυση, των ίδιων των παιδιών, που σε λίγο θα υποχρεωθούν σε σκληρό συναγωνισμό με ομηλίκους τους των ξένων χωρών. Όσο μας συγκινούν οι "αποτυχίες" νέων ανθρώπων που κατά τεκμήριο δεν κατανβάλλουν τον απαιτούμενο - όχι απάνθρωπο ούτε υπερβολικό - κόπο, άλλο τόσο πρέπει να μας ανακαλούν στην αίσθηση της ευθύνης μας τα απειλητικά σημάδια που άρχισαν να εμφανίζονται στον ορίζοντα από τη μειωμένη προσπάθεια που με τις ευλογίες μας καταβάλλουν οι μαθητές - λιγότερο στο Λύκειο, πολύ περισσότερο στο Γυμνάσιο.

Προσθέτω μερικές σκέψεις που αφορούν μια λεπτομέρεια: ο κ. Βώρος εισηγείται την εξαίρεση από τη διδακτέα ύλη των 150 στίχων της Ιλιάδας (που περιλαμβάνονται στο Ανθολόγιο Αρχαίων Ελλήνων Συγγραφέων) προβάλλοντας υποθετικές - θα έλεγα και σχολαστικές - δυσκολίες. Όμως, από την ώρα που το κείμενο δίνεται στο παιδί γραμμένο, και δε ζητιέται παρά μόνο η μετάφρασή του και ιδεολογικές παρατηρήσεις από αυτό, ποιο από τα άλλα κείμενα που διδάσκονται στη Γ΄Λυκείου είναι περισσότερο του χεριού των μαθητών: Αγνοεί ο κ. Βώρος ότι, αν εξαιρέσουμε από την εξέταση αυτή την ενότητα, θα υποβιβάσουμε εντελώς τη σημασία της για τους μαθητές - η πείρα μας είναι πλούσια σε ανάλογες περιπτώσεις. Όμως, αν υποβιβαστεί η μοναδική σε ανθρωπιστικό περιεχόμενο, που μάλιστα βρίσκεται τόσο κοντά στα προβλήματα της σύγχρονης εποχής, εννοώ της συνάντησης Έκτορα - Ανδρομάχης έχει ο κ. Βώρος έτσι πράγματα τίποτε άλλο που θα πάρουν τα παιδιά για ν'αποζημιωθούν; Ή μπορούμε να δώσουμε απολυτήριο Λυκείου σαφώς κλασικού τύπου στα παιδιά (για τη γ΄ δέσμη μιλάμε) χωρίς να έχουν μάθει ούτε ένα ομηρικό στίχο από το πρωτότυπο;

Οι κκ Δ. Σακκάς και Φ. Βώρος βρίσκουν υπερβολικές και μειωτικές της φράσεις που χρησιμοποιεί ο κ. Βλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Θεοδωρακόπουλος λέγει:

1.- Ο υφυπουργός κ. Π. Μώραλης με το έγγραφό του Γ2/2938/26-9-1984 ζητεί "να έχει τη γνώμη μας για την αναπροσαρμογή του ΑΠ των Λατινικών των Προτύπων Ελληνικών Κλασικών Λυκείων, ώστε το μάθημα να διδάσκεται στα σχολεία αυτά μόνο στη Γ΄ τάξη τους, όπως και στο Γενικά Λύκεια. Σ' αυτή την περίπτωση θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί και το ΩΠ των Α΄ και Β΄ τάξεων των ανωτέρω σχολείων και ειδικά της Α΄ Λυκείου από εφέτος".

2.- Ύστερα από το έγγραφο αυτό και από συνεργασία με τους κ.κ. Σακκά, Τομπαΐδη και Κατσιμάνη εισηγούμαι στο Τμήμα τα ακόλουθα:

α) Η κατάργηση του μαθήματος των Λατινικών από τις Α΄ και Β΄ τάξεις των Προτύπων Ελληνικών Κλασικών Λυκείων και ο περιορισμός της διδασκαλίας του στη Γ΄ τάξη, δηλαδή η εξίσωση ως προς τα Λατινικά των ειδικών αυτών σχολείων με τα Λύκεια Γενικής Κατεύθυνσης, προσκρούει στη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 30 του Ν.309/76, η οποία ορίζει ρητά ότι στα σχολεία αυτά "θα διδάσκωνται προεχόντως η Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, η Αρχαία Ιστορία και τα Λατινικά". Έτσι μόνο αν τροποποιηθεί η διάταξη αυτή θα μπορέσουμε να συζητήσουμε για περιορισμό των Λατινικών στη Γ΄ τάξη των κλασικών λυκείων και μάλιστα στις ίδιες ώρες που έχει το μάθημα αυτό στα Γενικά Λύκεια. (Εδώ σημειώνουμε ότι το Τμήμα με την πράξη του 92/82 πρότεινε την κατάργηση των Κλασικών Λυκείων).

Μπορούμε όμως να εισηγηθούμε την κατάργηση των Λατινικών στην Α΄ κλασικού Λυκείου από εφέτος. Οι ώρες 2/1 που προβλέπονται από το Ω.Π. του άρθρου 9 του ΠΔ 91/1984 για τηντάξη αυτή να διατεθούν ως εξής: Μία (1) ώρα για όλο το έτος στη Φυσική Αγωγή και από 1/2 ώρα για το Α΄ τετράμηνο στη συνεχιζόμενη ξένη γλώσσα (Αγγλικά-Γαλλικά) και 1/2 ώρα για το ίδιο τετράμηνο στα Γερμανικά.

β) Ύστερα από την παραπάνω ρύθμιση το ΑΠ για τα Λατινικά της Γ΄ κλασικού Λυκείου θα είναι αυτό που καθορίζεται για το ίδιο μάθημα με το άρθρο 7 του ΠΔ 91/1984 και το ΑΠ για το ΑΠ των Λατινικών στη

./.

ΘΕΜΑ 4ο

Β΄ τάξη των σχολείων αυτών θα είναι το προβλεπόμενο από το ΠΔ 922/80.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου

ΘΕΜΑ 3ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο του εγγράφου αρ. 3748/3-10-84.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της ΗΔ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

Π Ρ Α Ξ Η 87/84

Σήμερα, 10.10.84 ημέρα Τετάρτη και ώρα 0.9.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Καμπιδή προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασταμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Τομπαΐδης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, γιατί απουσίαζαν σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίου και Λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86 Εισηγητές κατά ειδικότητα.
2. Προβλήματα με τα διδ. βοηθήματα Αγγλικής Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.
3. Έγκριση πράξεως Επιτροπής κρίσεως για το βιβλίο, Γεωργία και Ανάπτυξη της Α΄ Λυκείου Πολυκλαδικού. Εισηγητής κ. Στ. Παπασταμόπουλος.
4. Ανακοινώσεις.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Προ της Η.Δ. ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος διαβάζει σημείωμα του κ. Σακκά:

Προς

Το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ

Εχω την τιμή να γνωρίσω στο Τμήμα τα εξής:

Κατά τύχη είδα το πρακτικό του Τμήματος 86/8-10-84 που αφορά την εξεταστέα ύλη των Γενικών Εξετάσεων, στο οποίο όχι χωρίς έκπληξη διαπίστωσα ότι:

α) καταχωρίζεται αναλυτικό απαντητικό κείμενο του κ. Σπυρόπουλου σε απόφεις δικές μου και του κ. Βώρου ύστερα από τη γνωμοδότηση του Τμήματος αντί να καταχωριστεί στο Τμήμα του πρακτικού που αφορά τη συζήτηση κατά την πάγια ταχτική που ακολουθεί το Τμήμα·

β) στο κείμενο αυτό περιέχονται απόφεις που ο κ. Σπυρόπουλος δεν ανάπτυξε στη συζήτηση και επομένως έμειναν αναπάντητες καθώς και απόφεις που δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια· και

γ) το χειρότερο, διατυπώνονται μειωτικοί χαρακτηρισμοί, πού, παρά την περίτεχνη και έμμεση διατύπωση, εύκολα διαφαίνεται ότι αναφέρονται στον κ. Βώρο και το πρόσωπό μου ιδιαίτερα.

Για τη διαφύλαξη των στενών φιλικών και συναδελφικών σχέσεων που με τη συνεργασία οκτώ χρόνων σ'αυτό το χώρο αναπτύξαμε είμαι πρόθυμος να παραβλέφω το πράγμα, αν το κείμενο του κ. Σπυρόπουλου, απαλλαγμένο από τους χαρακτηρισμούς και τα άλλα αρνητικά στοιχεία που το βαρύνουν, καταχωριστεί στη θέση της συζήτησης του πρακτικού. Διαφορετικά με λύπη μου είμαι υποχρεωμένος να ζητήσω να καταχωριστεί αυτό το σημείωμά μου στο πρακτικό και να παρακαλέσω τον Προεδρεύοντα του Τμήματος κ. Η. Σπυρόπουλο να ορίσει συνεδρία για τη συζήτηση του θέματος με την παρουσία απαραιτήτως και του κ. Βώρου που τον αφορά, η οποία μπορεί να οριστεί και σήμερα στις 11 ή στις 12 (αφού στο μεταξύ ειδοποιηθεί ο κ. Βώρος ύστερα από το μάθημά του στη ΣΕΛΜΕ να έρθει στο ΚΕΜΕ). Ευνόητο είναι ότι το πρακτικό δεν πρέπει να σταλεί στη Διοίκηση πριν πραγματοποιηθεί αυτή η συζήτηση.

Με τιμή

16-10-1984

Δ. ΣΑΚΚΑΣ

Στη συνέχεια ο κ. Σακκάς λέγει:

Οπως αναφέρω στο παραπάνω σημείωμά μου προς Το Τμήμα Μ.Ε., στο κείμενο του συνάδελφου κ. Σπυρόπουλου καταχωρίστηκε στην πράξη 86/8-10-1984 περιέχονται απόψεις που δεν αναπτύχθηκαν στη συζήτηση καθώς και απόψεις που δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια· πέρα απ'αυτό διατυπώνονται μειωτικοί χαρακτηρισμοί που έμμεσα αλλά σαφώς αναφέρονται σε μένα και τον κ. Βώρο.

Καταρχήν επισημαίνω το διαφορετικό ύφος των δύο κειμένων που υπάρχουν στην πράξη 86/8-10-84, του δικού μου και του κ. Σπυρόπουλου. Εγώ με ύφος απλό, λιτό, χωρίς ανάπτυξη των επιχειρημάτων, αληθινά για να μην πικράνω τους κ.κ. Ηλ. Σπυρόπουλο και Ν. Βαρουχάκη που με επιμονή υποστηρίζουν την αντίθετη από μένα άποψη, να μην οξύνω τη συζήτηση, χωρίς αναφορά σε πρόσωπα ή μαθήματα απλώς αναφέρω (στη σελ. 9 της πράξης 86/84) ότι δε θα είναι συνετό ούτε δίκαιο να αυξηθεί η εξεταστέα ύλη στις γενικές εξετάσεις του 1985, εφόσον δεν εξασφαλιστούν ορισμένες προϋποθέσεις ή εφόσον η εξεταστέα ύλη στις εξετάσεις του 1984 ήταν ήδη τόσο εκτεταμένη, ώστε να μην χρειάζεται να προστεθεί και άλλη. Του κ. Σπυρόπουλου όμως το κείμενο είναι πολύ διαφορετικό. Μιλάει για ασέβεια στο μόχθο και την υπευθυνότητα συναδέλφων, για "εμπτώσεις" και για εξίσωση της παιδείας προς τα κάτω κτλ., που βέβαια αναφέρονται σε κάποιους και αυτοί οι κάποιοι είμαστε εγώ και ο κ. Βώρος· εμείς κάνουμε τις "εμπτώσεις", σε βάρος της παιδείας και των παιδιών του ελληνικού λαού. Και όλοι αυτοί οι χαρακτηρισμοί βέβαια δεν είναι επαινετικοί για μας. Σχολιάζω ιδιαίτερα κάποια σημεία του κειμένου του κ. Σπυρόπουλου.

Γράφει "Με πολλή λύπη άκουσα ορισμένους συναδέλφους να προσπαθούν να πείσουν το Τμήμα" κτλ. Αυτοί οι συνάδελφοι πάντα είμαστε εγώ και ο κ. Βώρος. Διερωτώμαι πρώτα, γιατί να δοκιμάσει τόση λύπη ο κ. Σπυρόπουλος από τις διαφορετικές απόψεις δυό συναδέλφων του; Τόσο ενοχλεί η διαφωνία; Έπειτα μιλάει για συναδέλφους που "προσπαθούν να πείσουν το Τμήμα". Αλλά για μένα τουλάχιστο δεν μπορεί να υποστηριχτεί κάτι τέτοιο. Γιατί όχι μόνο δε μίλησα σε κανένα συνάδελφο για να συνταχτεί με τη γνώμη μου, αλλά και το κείμενό μου που καταχωρίστηκε στην πράξη είναι, όπως είπα, σύντομο και άχρωμο, συνταγμένο με όχι ιδιαίτερη προσπάθεια για να είναι όσο το δυνατόν πειστικό.

Στην ίδια παράγραφο (πρώτη) με μια περίτεχνη διατύπωση και με τη χρησιμοποίηση του όρου "να περιοριστεί ... η εξεταστέα ύλη" δίνεται η εντύπωση ότι πρότεινα τον περιορισμό της διδακτέας και εξεταστέας ύλης, ενώ εκείνο που είπα εγώ και φαίνεται καθαρά στο κείμενο που κατέθεσα για την πράξη είναι να μη γίνει αύξηση της ύλης αν δεν εξασφαλίστούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Η έννοια "περιορισμός της ύλης", που βγαίνει από την ευρύτερη έκφραση, χρησιμεύει στον κ. Σπυρόπουλο να διανθίσει το κείμενό του, πάλι βέβαια με τρόπο περίτεχνο, με φράσεις "έτσι σεβόμαστε τον κόπο ... των συναδέλφων μας"; ... "είναι τόσο δύσκολο να καταλάβουμε ότι το ΚΕΜΕ ... δε γνωμοδοτεί συναισθηματικά"; "εκπτώσεις που τελικά υποβαθμίζουν ... την παιδεία", "εξίσωση προς τα κάτω, που εξυπηρετείται με τις εκπτώσεις" κτλ. Όλα αυτά, να συσχετιστούν με τις απόψεις τις δικές μου και του κ. Βώρου που προηγούνται, δε μένει καμιά αμφιβολία ότι αφορούν εμάς τους δυό. Εγώ που προτείνω "περιορισμό της ύλης", κι ας μην προτείνω κάτι τέτοιο, δε σέβομαι το μόχθο των συναδέλφων, αδυνατώ να καταλάβω, εισηγούμαι υπό το κράτος συναισθηματισμού και εντυπώσεων, κάνω "εκπτώσεις" και εξισώνω την παιδεία προς τα κάτω. Δε χρειάζεται να επιμείνω.

Σημειώνω μόνο τούτο ακόμα. Ο κ. Σπυρόπουλος ανησυχεί με την παρατηρούμενη πτώση στη στάθμη της εκπαίδευσής μας (μειωμένη προσπάθεια των μαθητών κτλ.). Συμφωνώ σ' αυτό. Και ανησυχώ μαζί του. Όμως η πτώση αυτή ανταναπλά κοινωνικές καταστάσεις, είναι επακόλουθο αιτιών που ανάγονται στους προσανατολισμούς και τη λειτουργία των σχολείων, τη σχέση των προγραμμάτων με την πραγματικότητα και με τις ανάγκες της ζωής, την ποιότητα του διδακτικού προσωπικού της. "Η μειωμένη προσπάθεια των μαθητών" είναι αποτέλεσμα, δεν είναι αίτιο. Και για να θεραπεύσεις ένα κακό αποτέλεσμα (μειωμένη προσπάθεια των μαθητών), χρειάζεται να πολεμήσεις τα αίτια που το προκαλούν. Επομένως τα πράγματα του σχολείου μας δεν πρόκειται να θεραπευτούν με την αύξηση της διδακτέας και εξεταστέας ύλης.

Δ. ΣΑΚΚΑΣ

17-10-84

Στη συνέχεια το ζήτημα επανέρχεται στην Η.Δ.
Η συζήτηση για το 1ο θέμα αναβάλλεται.

Θέμα 2ο

ΚΕΜΕ

Τρ. Τριανταφύλλου

Ε.Ε. Αγγλικής

10 Οκτώβρη, 1984

Προς
Το Τμήμα Μ.Ε.
ΚΕΜΕ

Θέμα: Προβλήματα με σχέση με τα διδ. βοηθήματα Αγγλικής

Ο Υφυπουργός κ. Π. Μώραλης, με το αριθ. 3824/21-9-84 έγγραφό του, διαβιβάζει στο ΚΕΜΕ, ή διαφραβάτο στο ελληνικά, κοίμαφο της σελίδας 44 του πρώτου βιβλίου της σειράς QUARTET με περιεχόμενο προβληματικό για τον Έλληνα.

Στο ίδιο έγγραφο, ο κ. Υφυπουργός αναφέρεται επίσης σε δυο ακόμη σημεία σχετικά με τα βοηθήματα Αγγλικής:

α. — Να φροντίσει το ΚΕΜΕ, από σήμερα κιόλας, να εξασφαλίσει η χρησιμοποίηση όσο το δυνατό περισσότερων ελληνικών βιβλίων αγγλικής.

β. — Να εξεταστεί η δυνατότητα προσαρμογής των βοηθημάτων ξ.γ. στην ελληνική πραγματικότητα.

Και στα δυο αυτά σημεία, ο κ. Υφυπουργός θέτει σχετική υπόμνηση του ΚΕΜΕ.

Ως προς το τελευταίο θέμα στη προβληματική για τον εφιάλτη επικοινωνίας έχουμε να πούμε τα εξής:

Τα βιβλία QUARTET (1 & 2) του Εκδοτικού Οίκου Oxford University Press, εγκρίθηκαν για όλες τις τάξεις του Λυκείου από την Επιτροπή κρίσης διδακτικών βοηθημάτων Αθήνας που συγκροτήθηκε με την αριθ. Φ.211.21/1/Τ2/1008/3-4-84 υπουργική απόφαση.

Τα βιβλία όμως αυτά εγκρίθηκαν μόνο για τα Πρότυπα, Πειραματικά ή ξένα σχολεία όπου η ξένη γλώσσα διδάσκεται με αυξημένο εβδομαδιαίο ωράριο και όχι για όλα τα σχολεία της χώρας.

Το πρακτικό της Επιτροπής υποβλήθηκε στο ΚΕΜΕ και εγκρίθηκε, με κάποιες τροποποιήσεις, με την αριθ. 62/1984 Πράξη του Πρύτανεως Μ.Ε.

Η επίμαχη επιστολή, με θεωρητικό μεν το ελαφρύ περιεχόμενο, θα έπρεπε να διέφυγε την προσοχή των μελών της Επιτροπής. Σε αντίθεση περίπτωση θα έπρεπε να υπήρχε κάποιο σοβαρότατο με το οποίο η Επιτροπή να δικαιολογούσε γιατί το θεώρησε ακίνδυνο ή και προβληματικό για τον Ελληνα.

Επειδή όμως το ΚΕΜΕ φέρει την τελική ευθύνη, θα πρέπει να ενημερωθούμε όσο γρήγορα διαδικασία από τη στιγμή που το Πρακτικό της Επιτροπής φτάνει στο ΚΕΜΕ. Ενώ η Επιτροπή αφιερώνει περίπου δύο μήνες με τη μελέτη και κρίση των βιβλίων που έχουν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΠΘ, οι κριτές του ΚΕΜΕ πιέζονται χρονικά με αποτέλεσμα η μελέτη και κρίση των βοηθημάτων (υπερεπιβάρυνση) στη βασική δομή και μεθοδολογία να μην είναι τόσο ικανοποιητική, κυρίως για δύο λόγους: (1) Ο αριθμός των βιβλίων είναι πολύ μεγάλος (2) Έχουν ήδη εμπεδωθεί στη συνείδηση των μελών της Επιτροπής.

Βέβαια ο παράγοντας χρόνος δεν προβλέπεται εδώ ως δυσκολία, αλλά δίνει οπωσδήποτε το μέτρο των χρονικών συγκρούσεων των αρμοδίων του ΚΕΜΕ για εξειδίκευση πληροφορίας και σε βάθος ώστε βιβλίο που έχει εγκριθεί ή απορριφθεί η Επιτροπή.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το βιβλίο που περιέχει των προσδοκιών για την Ελληνική επιστροφή είναι ο επαναδούλος τόμος του οποίου δεν επρεπε να εξετάζεται με τη σειρά που εμφανίζονται τα βιβλία στο πρακτικό για να αποφευχθούν λάθη τόμοι φονδυλίων των προκριτικών χρόνων (γραμματικών, ανορθογραφικών, ειδικών δεξιοτήτων και βαθμών κ.τ.λ., κ.ε.λ.).

Σχετικά με τα άλλα δυο σημεία της επιστολής του κ. Υφυπουργού η άποψη μας είναι η εξής:

— Ως προς το χρονοβόρο φάσης των εγκρίνων συγγραφέων ή εκδοτικών οίκων, τόσο από πλευρά Επιτροπής όσο και από την πλευρά του ΚΕΜΕ, έχει πάντοτε γίνει μάλλον δυνατή προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή με μια πολύ ρεαλιστική προϋπόθεση — ότι τα βιβλία αυτά δεν πληρούν τις σύγχρονες προϋποθέσεις σχετικά με την οργάνωση της ύλης, τη θεματολογία και πορεία σε σύγχρονη διδακτική και μεθοδολογία. Δηλαδή, το γεγονός μας μόνο ότι κάποια βιβλία γράφτηκαν και εγκρίνονται η επιδοτούνται όσων εκδοτών δεν τα καθιστά κατάλληλα για τα σχολεία.

— Ως προς το δεύτερο σημείο — την προβληματική των ξένων βιβλίων στην εκπαιδευτική πραγματικότητα η άποψή μας είναι η εξής:

Δεν είναι εύκολο να προσδιορισθούν 25 σειρές που είναι σήμερα εμπορεύσιμες, δηλαδή 105 εθνικοί βιτρόφιλοι διαφόρων ενδοτικών οίνων εκτός εθνικής παραγωγικότητας - και όσον ξέρουμε εθνικής παραγωγικότητας ενδοσύμφωνα να ικανοποιούν τις βασικές βιομηχανικές ανάγκες του έθνους μαζί οι δυσχέρειες είναι μεγάλες, όπως:

1. — Μια τέτοια ενέργεια συνεπάγεται ιδιαίτερες διαπραγματεύσεις του ΥΠΕΠΘ με όλους τους ενδιαφερόμενους ενδοτικούς οίνους.

2. — Στην περίπτωση τέτοιων διαπραγματεύσεων το ΥΠΕΠΘ θα πρέπει να δεσμευτεί για τη χρησιμοποίηση των βιτρόφιλων αυτών για κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο (οπωσδήποτε μεγαλύτερη ετών)

3. — Από τη στιγμή που η σειρά ή τα βιτρόφιλα κάποιου ενδοτικού οίνου δε θα είναι τα φυσικά για χρήση στη μαθητική αλλά θα εξασφαλίζεται η επιλογή από τους παραγωγούς, είναι μέλλον ανάλογο να γίνουν αποδεκτά από τους ενδότες.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει προσπάθειες εισαγωγής ξένων φύλλων σειράς και προσαρμογής στις συνθήκες εθνικής παραγωγικότητας. Όμως, το ΥΠΕΠΘ που ενδιαφέρεται παραμερίζει στις λίστες των βιτρόφιλων, δε έχει δεχτεί κάτι τέτοιο.

Μετά τα παραπάνω, οι προτάσεις μας για την άμεση αντιμετώπιση του όλου προβλήματος, οι οποίες εξάλλου συμπίπτουν και στη πρόταση 62/1984 του ΚΕΟΕΕ, είναι οι εξής:

Επειδή:

1. - Υπάρχουν από φέτος νέα κανονιστικά προγράμματα σχολικών και σχολικών βιβλίων σε νέα μεθοδολογία και διδακτική ανάπτυξη με εκπαιδευτικούς δε συμπεριλαμβάνουν όλες οι ήδη εγκεκριμένες θεωρές,

2. - Από φέτος θα ισχύει νέος τύπος εξετάσεων Β.Μ.Ε. που έχει θα βάση τη νέα μεθοδολογία των κανονιστικών προγραμμάτων (και επομένως δε βοηθάνε όλα τα εγκεκριμένα βιβλία προς την κατεύθυνση αυτή)

3. - Ο νέος τύπος των Πανελλαδικών εξετάσεων για τη εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. συμφωνεί με τα νέα αναλυτικά (άρα πολλές θεωρές δε εξυπηρετούν)

4. - Το περιεχόμενο των εισαγωγικών θεμάτων των τελευταίων δύο ετών είναι βασισμένο στα νέα αναλυτικά

5. - Τα νέα προγράμματα της ΕΣΥΜΕ βασίζονται στην επιστημονική προσέγγιση

Προτείνουμε:

α. - Να μη γίνει εκ νέου εξέταση (όπως γίνεται σήμερα) νέα σχολικών βιβλίων κατηγορίας για κάθε μάθημα:

α.1. Ο ήδη εγκεκριμένος καταλόγος περιλαμβάνει πολλές θεωρές οι οποίες είναι σύγχρονες και επομένως καταλληλες για τις απαιτήσεις των νέων αναλυτικών προγραμμάτων

α.2.- Ο αριθμός των θεμάτων που είναι αφιερωμένα στην εφημερίδα είναι πολύ μεγάλος και δημιουργεί προβλήματα στην επιλογή των θεμάτων και του παδημού.

β.- Να αναθεί στην Επιτροπή Σύνταξης Προσωπικού (Φ.Γε/3651/22-11-1983) η οποία αυτή την περίοδο εξετάζεται μετά τη συμμετοχή του Πανεπιστημιακού υλικού για το Γυμνάσιο και η οποία φέρει την πατρότητα του νέου Αναλυτικού Προγράμματος (χωρίς ξέρω παιδαγωγικά από ποιες αρχές), να αξιολογήσει όλες τις εφημερίδες για φέτος θέματα και να επιλέξει μόνο εκείνες που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νέου Α.Π. Η νέα αυτή επιλογή να αποτελέσει τον κατάλογο των εφημερίδων θεμάτων που θα ισχύσει από το νέο σχολικό έτος 1985-86.

γ.- Η ανάθεση αξιολόγησης των ήδη εφημερίδων θεμάτων στην Επιτροπή, να γίνει το συντομότερο δυνατό, π.χ. μέχρι το Νοέμβριο, ώστε η όλη διαδικασία να έχει τελειώσει μέχρι το Χριστούγεννα. Έτσι από την περίοδο των Χριστουγέννων και μετά θα έχουν επιλεγεί οι πάνω ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα και ερωτηματικά για το τι θα γίνει τον επόμενο εξαμήνο.

Παρατηρήσεις: Η άποψη ότι αν θα γίνει νέα προσθήκη των ενδιαφερόμενων θα δίνονται ίδες ευκαιρίες συμμετοχής σε άλλες συγγραφές και επιλογή δεν εύστοχη γιατί:

i.— Δεν παραρτήται το διπλοκύμα συμφωνίας κλπ ἀπ' ὅπου γίνεται μεταβάσεις της διαδικασίας μεσά ἑνα χρόνο. Μία η επιλογή δυσή είναι διαδικασία της πολιτικής μας ὄχι ικανοποίηση της ἀμεσης ζωής της ενόδου.

ii.— Η ἀποψη δεν ενδέχεται να ενδοδούν νέες μας ἰδιες παρόμοιες βουλήσεις μέχρι το Μάρτη η Απρίλη δεν είναι εξασφαλισμένη. Μία ἀν ὅμως βγεί μιά τέτοια, οι ενδιαφερόμενοι μορφή να υποχρεώσουν για περίπου φέρνουν αρχόντα.

iii.— Το σενάριο της δεύτερης περίπτωσης που ήδη ανακύφθηκε, συνδρομεύεται οξύμερη εν προβλήματι του ΥΠΕΠΘ να πάρει τη δική του βιβλία. Θα πρέπει, δηλαδή να θεωρηθούν ξεπερασμένα πριν μας ενδιάφερε

4.— Με τη νέα επιτροπή που θα γίνει από την Επιτροπή, να καταφθεί και η θεμά των βιβλίων QUARTET με μια επιτόμη επιτροπή που είναι προσβλητική για την Εξ/κή Δ.

Ζητείται οι προτάσεις της συνοψίσουμε εξής:

α.— Να μελετηθεί ο χρόνος επιλογής διδακτικών βουλευτών από την ἀνοιξη 1985 έως φθινόπωρο (ο χειμώνας η Νοέμβρη το αργότερο) για το μέλλον.

β.— Για το σχ. έτος 1985/86 ενδιάμεσα να γίνει νέα προσωρινή ενδιαφέρουσα και επιτροπή κλπ να αναζητηθεί όταν ήδη υπάρχουν επιτροπή Σ.Γ. Να επιλέξει από τον επιστημονικό καταλόγο την θεμά που αναπτύσσεται για νέα Α.Π.

Συνέχεια: Εφαίρεση, εφόσον όλα εξελιχθούν σύμφωνα με τον προγραμματισμό, όπως όλα τα δείχνουν στην χώρα θα ΥΠΕΠΘ θα έχει τη δική του διδακτική ρουτίνα από το σχολικό έτος 1986/87.

Για να μπορεί η Επιτροπή να κάνει ουσιαστική επιλογή βοηθητικών από τον ήδη εμπορικό υλικό προτείνεται να οριοθετηθούν τα παρακάτω βασικά σημεία.

1. — Τα βιβλία να συμφωνούν με τη σύγχρονη κατάσταση των νέων ανακαλύψεων προσεγγίσεων (επιστημονικής προσέγγισης)
2. — Η θεματολογία τους να μη δίνει σε μεγάλα περιθώρια στη φαντασία και τους εξωτισμούς.
3. — Να αντανακλώνται στο φάσμα του δυνατού τις βασικές ανάγκες π.χ. του έλληνα μαθητή ή έφηβου γενικά ή ενηλίκου περιπλανώμενη στην Ευρώπη γενικότερα και όχι π.χ. στις ανάγκες του Αβιάτη, Λατίνο αμερικάνου ή αφρικανού μαθητή.
4. — Να προτιμώνται βιβλία εξωτικών συγγραφέων ή συνεργασιών σύνταξη φόνου εφόσον αυτά ικανοποιούν τις απαιτήσεις του νέου Α. Προγράμματος και έχουν δωθεί επιτυχημένα και ευρύτατα (Δεν είναι παπαγαλάκια)

Συμπέρασμα: Η Επιτροπή να καθοριστεί μόνο με τις διδακτικές αρχές και όχι με τα βουλήματα προκρατικής χούντας. Με τιμή

Στη συνέχεια ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Προσυπογράφω την εισήγηση του κ. Τρ. Τριανταφύλλου, γιατί συμφωνώ με τα βασικά της σημεία. Ειδικότερα:

α) Ως προς την επίμαχη επιστολή: δέχομαι ότι υπάρχει ευθύνη των αγγλομαθών μελών του Τμήματος ΜΕ, στο βαθμό όμως που ο περιορισμένος χρόνος επέτρεπε (;) να ιδούν λεπτομερώς εκατοντάδες τόμους.

β) Ως προς τη χρησιμοποίηση ελληνικής προέλευσης βοηθημάτων: νομίζω ότι κρίθηκαν και κρίνονται με κάθε επιείκεια, αλλά τα περισσότερα δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τα ξένα βιβλία. Έχουν πολλές αδυναμίες.

γ) Ως προς την προσαρμογή των ξένων βοηθημάτων στην ελληνική πραγματικότητα: πιστεύω ότι ένα τέτοιο εγχείρημα θα πέσει στο κενό, γιατί είναι πρακτικά αδύνατο (οι λόγοι αναλύονται στην εισήγηση). Μπορεί όμως και πρέπει να ελέγχονται τα συνιστώμενα ξένα βιβλία ως προς το περιεχόμενό τους, για να μην αντιμετωπίζουμε δυσάρεστα για τη χώρα μας κείμενα, όπως αυτό που επισημαίνει ο κ. Υφυπουργός.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει: Η επιστολή αυτή βέβαια δεν μπορεί να υπάρχει σε βιβλίο που προορίζεται για μαθητές. Από λόγους καθαρής εθνικής σκοπιμότητας. Γιατί από άλλη άποψη η επιστολή λέει την αλήθεια για την οργάνωση των ατμοπλοϊκών και σιδηροδρομικών συγκοινωνικών καθώς και των υπηρεσιών της χώρας μας. Έχει ειλικρίνεια. Και από την άποψη αυτή δεν είναι δυσφημιστική και πολύ περισσότερο συκοφαντική. Δε δυσφημείς ούτε συκοφαντείς, όταν λες την αλήθεια. Το βιβλίο βέβαια να αποσυρθεί.

Ο Προεδρεύων κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει ότι το ΚΕΜΕ αποδέχεται την ευθύνη του στο μέτρο της αρμοδιότητας που ορίζει ο νόμος. Επίσης και η επιτροπή κρίσης έχει την ευθύνη της που οριοθετείται από τις αντικειμενικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει κατά την εκτέλεση του έργου της. Προτείνω ύστερα από τις διευκρινίσεις αυτές, το Τμήμα να δεχτεί την εισήγηση του κ. Τριανταφύλλους ως έχει.

Το Τμήμα στη συνέχεια αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Τρ. Τριανταφύλλου στο σύνολό της.

./.

Θ έ μ α 3ο.- Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Μελέτησα το δεύτερο μέρος του βιβλίου "Γεωργία και ανάπτυξη" των Χριστοδούλου, Μαλλίδη, Ντελή, Ζαχαριάδη Ματζούκα, Σταυροπούλου και Σταθοπούλου. για την Α΄ΕΠΛ. Έχω επίσης υπόψη μου την προσεγμένη αξιολόγηση του μέρους αυτού από το Ο. Ντοβίδη, Ε. Σταυρακάκη και Κ. Τσίτσια.

Ύστερα από αυτό έχω να παρατηρήσω τα ακόλουθα:

Το μέρος αυτο του βιβλίου είναι αγκοδέστερο του πρώτου περισσότερο πυκνογραμμένο και έχει έννοιες και περιεχόμενο που επικαλύπτει αν όχι την υπερκαλύπτει το βιβλίο της Πολ. Οικονομίας της Δ΄Δέσμης Γ΄Λυκείου. Ενδεικτικά αναφέρω στο κεφάλαιο περί Κόστους σελ. 55. Αν το συγκρίνω με το κεφ. 6 της Πολ. Οικονομίας της Γ΄Λυκείου δεν ξέρω πόσο αναπτύσσει περισσότερο το θέμα αυτό και αν είναι σκόπιμο να διδάσκεται Πολ. Οικονομία στη Δ΄Δέσμη σαν επανάληψη τούτων που οι μαθητές διδάχτηκαν στη Α΄Λυκείου.

Παρόλα αυτά και αφού πρόκειται για την πειραματική εφαρμογή προγραμμάτων του θεσμού εισηγούμαι την έγκριση του Β΄μέρους του βιβλίου από το τμήμα με κάθε επιφύλαξη.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 4ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εγγράφων:

1) 3846/8-10-84
2) 3845/8-10-84

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ.ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Π Ρ Α Ξ Η 88/84

Σήμερα, 12-10-84, ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του Κ Ε Μ Ε συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής)

Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄κ. Ηλ. Σπυρόπουλος. Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, ειδικός Σύμβουλος, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φοβόσκας, Εισηγητής και η γραμματέας του τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήταν στη Σ Ε Λ Μ Ε, Δ. Τομπαΐδης, γιατί ήταν στη Θεσ/νίκη, Κυρ.Κατσιμένης, γιατί ήταν ασθενής.

Θέματα Ημερήσιας Διάταξης

Θ Ε Μ Α 1ο. Α.Π. Καλλιτεχνικών μαθημάτων. Εισηγητής: Λ. Αδαμόπουλος

Θ Ε Μ Α 2ο. Γνωμοδότηση για την καταλληλότητα των βιβλίων του Γ. Μεϊντάνη. Εισηγητής: Λ. Αδαμόπουλος.

Θ Ε Μ Α 3ο. Γνωμοδότηση για την καταλληλότητα βιβλίου Μαθηματικών των "ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΤΙΣΤΗ" Αλγεβρικές δομές-Διανυσματικοί χώροι. Εισηγητής: Λ. Αδαμόπουλος.

Θ Ε Μ Α 4ο. Διανομή των νέων Βιβλίων των Μαθηματικών σε καθηγητές Γυμνασίου. Εισηγητής: Ν. Βαρουχάκης.

Θ Ε Μ Α 5ο. Αντικατάσταση μέλους της Ομάδας εργασίας για τα εποπτικά όργανα. Εισηγητής: Ι. Σκορδίλης.

Θ Ε Μ Α 6ο. Ανακοινώσεις.

Θ Ε Μ Α 7ο. Έκδοση απο τον Ο Ε Δ Β βιβλίου Εισηγήσεως Γ΄Κ Ε Μ Ε. Εισηγητής: Β. Θεοδωρακόπουλος.

Θ Ε Μ Α 8. Πρόγραμμα Ε΄δέσμης Γ΄εσπερινού Λυκείου Εισηγητής: Ι. Σκορδίλης.

Θ Ε Μ Α 9ο. Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίου και λυκείου σχολ. έτους 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

Στην αρχή της συνεδρίασης, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το Προσωπικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Θ Ε Μ Α 1ο.

Ο κ. Αδαμόπουλος λέγει:

Ύστερα απο συζήτηση που είχα με τον σχολικό σύμβουλο των καλλιτεχνικών Μουζάκη Αναστάσιο και με εκπροσώπους της ένωσης των καθηγητών καλλιτεχνικών κατέληξα στο συμπέρασμα ότι μετά την αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων του Δημοτικού Σχολείου επιβάλλεται η άμεση αναθεώρηση και του αναλυτικού προγράμματος των καλλιτεχνικών στο Γυμνάσιο και το Λύκειο. Το πρόγραμμα αυτό παρ'όλες τις κατά καιρούς μερικές τροποποιήσεις είναι σήμερα ξεπερασμένο και όχι σύμφωνο με τις σύγχρονες απόψεις για την έννοια της τέχνης.

Το αίτημα για την αναμόρφωση του προγράμματος των καλλιτεχνικών τονίσθηκε ιδιαίτερα στο συνέδριο καλλιτεχνικής παιδείας του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας (1983) και στο σεμινάριο των καθηγητών καλλιτεχνικών μαθημάτων Μ.Ε. (1983) Ύστερα απο τα παραπάνω για τη σύνταξη σχεδίου νέου αναλυτικού προγράμματος καλλιτεχνικών προτείνω τη συγκρότηση Ο. Ε. απο τους:

α) Μουγάκη Αναστάσιο Σχολικό σύμβουλο ως πρόεδρο
β) Κάνιστρα Ανδρομάχη καθηγήτρια καλλιτεχνικών του 31ου Γυμνασίου Αθηνών απεσπασμένη στη Μ.Π.Α.
γ) Νικολαΐδου Αλκμήνη καθηγήτρια καλλιτεχνικών του 2ου πρότυπου Γυμνασίου Αθηνών, αποσπασμένη στη Μ.Π.Α.
δ) Γρυπάρη Απόστολο καθηγητή καλλιτεχνικών αποσπασμένο στη Μ.Π.Α.
ε) Δημοπούλου Ανδρομάχη καθηγήτρια καλλιτεχνικών του Γυμνασίου Κερατέας και
στ) Χατζή Ζωή καθηγήτρια καλλιτεχνικών του 53 Γυμνασίου Αθηνών.

Η ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής θα γίνει ως το τέλος Νοεμβρίου.

Ακολούθησε συζήτηση. Ο κ. Ν.Βαρουχάκης προτείνει να περιληφθεί στην επιτροπή και η Αλαφούζου Ζωή.

Ο κ. Σπυρόπουλος λέγει: εκφράζω την απορία μου για το ότι τα κατά τεκμήριον ικανότερα στελέχη του κλάδου που μπορούν να ενισχύσουν τη θέση του μαθήματος στη σχολική πράξη με τη διδασκαλία τους στα γυμνάσια, υπηρετούν με απόσπαση σε ανώτερες Σχολές, αποδυναμώνοντας το μάθημα στη Μ.Ε.

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος ορίζεται ομόφωνα σύνδεσμος του Τμήματος Μ.Ε. του Κ.Ε.Μ.Ε. με την ομάδα εργασίας για το μάθημα των καλλιτεχνικών.

Θ Ε Μ Α 2ο.

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος λέγει:

Η Δ/νση εφαρμογής προγραμμάτων με τα έγγραφα της Γ2/2180/28-6-1984 και Γ2/2876/21-9-1984 μας διαβιβάζει αιτήσεις του Μεϊντάνη Γιάννη του Δημητρίου Βοηθού Γυμνασιάρχη με τις οποίες μας παρακαλεί να γνωματεύσουμε για την καταλληλότητα των βιβλίων του:

1. Πίνακες-Ορίζοντες-Γραμ. συστήματα
2. Μαθηματικά 4ης δέσμης (α΄και β΄τεύχη)
3. Μαθηματικά Β΄Λυκείου (α΄τεύχος) και
4. Αλγεβρικές δομές-Διανυσματικός χώρος.

Τα βιβλία αυτά δεν μπορούν να κριθούν ως χρήσιμα για τους μαθητές σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του Ν. 186/75 επειδή έχουν "φροντιστηριακό" χαρακτήρα και επειδή υπάρχουν εγκεκριμένα διδακτικά εγχειρίδια που καλύπτουν πλήρως τις διδακτικές ανάγκες. Όσο για τους καθηγητές, στο ελεύθερο εμπόριο κυκλοφορούν πολλά σοβαρά έργα ανάμεσα στα οποία ο κάθε καθηγητής ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις του μπορεί να κάνει την επιλογή του.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Λ. Αδαμόπουλου στο σύνολό της.

Θ Ε Μ Α 3ο.

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος λέγει:

Η Δ/νση εφαρμογής Προγραμμάτων με το έγγραφό της Γ2/534/22-2-1984 μας διαβιβάζει την αρ. Γ2/483/17-2-84 αίτηση της Κτίστης Σπυριδούλας με την οποία αυτή ζητά να κριθούν τα βιβλία της " Τα μαθηματικά σήμερα " ως κατάλληλα για χρήση απο τους μαθητές Γυμνασίου,Λυκείου, τους καθηγητές και τις σχολικές βιβλιοθήκες.

Τα παραπάνω βιβλία παρουσιάζουν αρκετά θετικά στοιχεία, όπως είναι π.χ. η σωστή παιδαγωγική παρουσίαση και η εξαντλητική πραγμάτευση των διαφόρων θεμάτων. Όμως δεν μπορούμε να εισηγηθούμε ότι είναι χρήσιμα σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του Ν. 186/75.

α) για τους μαθητές επειδή γι'αυτούς είναι αρκετά τα όσα διαλαμβάνονται στα εγκεκριμένα διδακτικά εγχειρίδια.

β) για τους καθηγητές επειδή πραγματεύονται τετριμένα θέματα. Άλλωστε στο ελεύθερο εμπόριο κυκλοφορούν πολλά σοβαρά έργα ανάμεσα στα οποία κάθε καθηγητής ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις του μπορεί να κάνει την επιλογή του.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Λ. Αδαμόπουλου στο σύνολό της

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

Θ Ε Μ Α 4ο.

Ο κ. Ν. Βαρουχάκης λέγει:

Πολλοί καθηγητές μαθηματικών Γυμνασίου διατυπώνουν το αίτημα να χορηγούνται και σ'αυτούς τα νέα βιβλία των Μαθ/κων ώστε να είναι ενημερωμένοι πάνω στην ύλη που διδάσκεται στο Λύκειο, ιδιαίτερα στις δέσμες, και συνεπώς να είναι επαρκώς προετοιμασμένοι σε περίπτωση υπηρεσιακής μετακίνησης τους σε Λύκειο.

Νομίζω ότι το παραπάνω αίτημα, (που έχει υιοθετηθεί και απο Σχ. Συμβούλους),είναι δικαιολογημένο και πρέπει να ικανοποιηθεί. Μάλιστα πρέπει και να γενικευτεί και για τις άλλες ειδικότητες. Δε νοείται να υπάρχει καθηγητής που να μη διαθέτει τα σχολικά βιβλία της ειδικότητάς του ανεξάρτητα πόσα απο αυτά θα χρησιμοποιήσει κατά την διάρκεια του σχολικού έτους.

Προτείνω λοιπόν κάθε χρόνο να εφοδιάζονται όλοι οι,καθηγητές με όλα τα διδακτικά βιβλία της ειδικότητάς τους Γυμνασίου και Λυκείου

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη στο σύνολό της.



Θ Ε Μ Α 5ο.

Ο κ. Ιωάννης Σκορδίλης λέγει:

Στην ομάδα εργασίας για τον καθορισμό των Ε.Μ.Δ. που συγκροτήθηκε με την αρ. ΣΤ2/1343/7-7-84 απόφαση του Κου Υπουργού συμπεριλαμβάνεται και η Κα Ολυμπία Κοκκέβη, καθηγήτρια της οικιακής οικονομίας συνταξιούχος.

Η Κα Κοκκέβη όμως απουσιάζει στο εξωτερικό και όπως είναι φυσικό δεν προσήλθε σε καμμιά από τις συνεδρίες της ομάδας με αποτέλεσμα να καθυστερεί η όλη εργασία της.

Για την κάλυψη του κενού εισηγούμαι στο Τμήμα να αντικαταστήσουμε την κ. Ο. Κοκκέβη με τη Σχολική Σύμβουλο της Οικιακής Οικονομίας Κα Αθανασία Ζαφειροπούλου, η οποία πρόθυμα δέχεται να συνεργαστεί μαζί μας, και να παρακαλέσουμε τον Κ. Υπουργό να προβεί με μιά νέα του απόφαση, στην αναφερόμενη αντικατάσταση.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Ι. Σκορδίλη στο σύνολό της.



Θ Ε Μ Α 6ο.

Οκ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει:

'Οπως είναι γνωστό, το Τμήμα Μ.Ε., με την πράξη του 11/2-2-1983 είχε αποφασίσει, ανάμεσα στα άλλα, να προχωρήσει στην έκδοση τόμου με τίτλο "Εισηγήσεις Γ'" ως συνέχεια των "Εισηγήσεων α'" (1976) και "Εισηγήσεων β'" (1978). Το υλικό ανάλαβε να το συγκεντρώσει ο κ. Κακριδής. Το παρουσιάζω σήμερα στο Τμήμα και παρακαλώ να προτείνουμε την εκτύπωσή του απο τον ΟΕΔΒ σε 20.000 αντίτυπα σε σχήμα 18 Χ 25 εκατ. Θα εφοδιάσουμε τις βιβλιοθήκες όλων των σχολείων Μ.Ε. καθώς και τους φιλολόγους και θεολόγους καθηγητές Γυμνασίων και Λυκείων.
Ακολούθησε συζήτηση. Ο κ. Σακκάς λέγει ότι στην αρχή του βιβλίου και σε εμφανές σημείο θα πρέπει να αναγραφεί ότι τα κείμενα που δημοσιεύονται εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους και όχι οπωσδήποτε και τις απόψεις του Κ Ε Μ Ε.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου στο σύνολό της, και συμφωνεί να αναγραφεί στην αρχή του βιβλίου, ότι τα κείμενα που δημοσιεύονται εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους.



ΘΕΜΑ 9ο

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα εισήγηση του κ. Κ. Φούσκα να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση για τους μαθητές της Α΄ Γυμνασίου σχολ. έτους 1985-86 το βιβλίο, Οικιακή Οικονομία των Ολυμπίας Κοκκέβη και λοιπών.

ΘΕΜΑ 8ο

Το θέμα αναβάλλεται.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΘΕΜΑ 5ο

Το Τμήμα αποδέχεται σκόπιμα εισήγηση του κ. Κ. βουλευτή να προσθέσει στον ΟΕΔΒ για αναζήτηση για τους μαθητές της Α' Τμηματων έχουν έτους 1985-86 το βιβλίο, Οικιακή Οικονομία των Οικιακός Βοηθών και Λοιπών.

ΘΕΜΑ 6ο

Το θέμα αναβάλλεται.

Για σύμεσο αυτό συνυπόβαλε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Η Γραμματέας

Α. Σαραφιανέου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 89/1984

Σήμερα, 15 Οκτωβρίου 1984, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σαυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Προσαρμογή προγραμμάτων Εσπερινού γυμνασίου. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο – Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίου και λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 3ο – Συμπληρωματικές οδηγίες για τη διδασκαλία της Κοινωνιολογίας (σε συνάρτηση με το σεμινάριο Σχολ. Συμβούλων). Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 5ο – Ανάθεση σχεδιασμού βιβλίων του ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 6ο – Παρέγκλιση από το ΩΠ της Γερμ. Σχολής Αθηνών. Εισηγητής Δ. Σακκάς.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΠΡΑΞΗ 80/1984

Σήμερα, 15 Οκτωβρίου 1984, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το πρωί στο κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Ανατολικής Αττικής (αίθουσα συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου Β'). Μετά την κ. Β. Καλογερά προεδρεύει του Πρύτανη ο κ. Ν. Σαμπούνης, Σύμβουλος Β'. Παρόντα μέλη του συνεδρίου από κ.κ. Δ. Σακκά, Ν. Βασιλάκη, Σ. Βλάχου, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Λαμπρόπουλος, Σπ. Παπαπαναγιώτου, Δ. Σοφιανός, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδύλης, Βιβλιακός Σύμβουλος του ΕΣΠΕ. Κω. Καταβάς, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φουσκάς, Εκπρόσωποι και Μέλη του Πρύτανεως, Αθήνησι παραμένων, ασχόλουσ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Προσαρτησή προσωπικών Βοηθητικού Υπηρεσιών. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο – Ανατύπωση φύλ. Φοιτητών Υπηκόων και Δικείων για το σχολ. έτος 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 3ο – Συμπληρωματικές οδηγίες για τη διεξαγωγή της Εισαγωγικής Εξέτασης (σε συνέχεια με το σεπτέμβριο Σχολ. Συμβουλίων). Εισηγητής Μ. Παπαβασιλείου.

ΘΕΜΑ 4ο – Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 5ο – Ανάθεση σχεδιασμού διάβασμα του ΣΠΑ. Εισηγητής Σπ. Παπαπαναγιώτου.

ΘΕΜΑ 6ο – Παρεκκλίσεις από το ΠΔ της Τεχν. Σχολής Δήμνα. Εισηγητής Δ. Σακκάς.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Πρύτανη άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει: Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με το έγγραφό της Γ2/3032/2-10-84 ζητεί από το ΚΕΜΕ να καθορίσει τη διδακτέα ύλη:

α) των μαθημάτων που υπάρχει διαφορά στις ώρες διδασκαλίας τους μεταξύ ημερησίων και εσπερινών γυμνασίων, β) των θρησκευτικών και της Ιστορίας της Γ΄ τάξης εσπερινών λυκείων και γ) των Νέων Ελληνικών όλων των τάξεων των εσπερινών Λυκείων. Επίσης ζητεί να εκφράσει γνώμη για τη διάθεση των ωρών του μαθήματος της Εης δέσμης - Διαδικασία παραγωγής και Διοίκηση που προβλέπονται για επισκέψεις των μαθητών σε δημόσιες υπηρεσίες και χώρους παραγωγής.

Ύστερα απ' αυτό το Τμήμα στη συνεδρία τούτη άκουσε τους ειδικούς κατά μάθημα οι οποίοι εισηγούνται τις εξής προσαρμογές του προγράμματος των ημερήσιων γυμνασίων και λυκείων στο ωράριο των Εσπερινών,

Α.- Θρησκευτικά. Εισηγητής Κ. Φούσκας.

Για το σχολ. έτος 1984-85 το μάθημα των Θρησκευτικών στη Γ΄ τάξη εσπερινών Γυμνασίων θα διδαχτεί με βάση το ΑΠ που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 35 τ.Α΄/23-3-84 και το διδακτικό βιβλίο που χρησιμοποιείται και στα ημερήσια Γυμνάσια με τίτλο "Ανθολόγιο Πατερικών Κειμένων" του Ευαγ. Θεοδώρου. Η επιλογή μόνο των διδ. ενοτήτων που απαιτούνται για μονόωρη διδασκαλία θα γίνει κατά την κρίση του διδάσκοντος, αλλά από τις 62 δ.ε. που περιλαμβάνει το ΑΠ και που αναγράφονται και στις "Οδηγίες Διδασκαλίας" για το σχολ. έτος 1984-85, τεύχος Γ΄ σελ. 9.

Για τη Γ΄ τάξη των εσπερινών Λυκείων δεν υφίσταται θέμα επιλογής της διδακτέας ύλης, αφού το μάθημα των Θρησκευτικών στα ημερήσια και εσπερινά Λύκεια διδάσκεται στην τάξη αυτή επί ίσο χρόνο, δηλαδή 1 ώρα την εβδομάδα (Π.Δ. 91/84 άρθρο 3 παρ. 1 και άρθρο 5 παρ. 1). Ευνόητο είναι ότι και για τη Γ΄ τάξη εσπερινών Λυκείων θα χρησιμοποιηθεί το νέο βιβλίο των Θρησκευτικών "Θέματα Χριστ. Ηθικής", το οποίο διδάσκεται και στο Γενικό Λύκειο. Στη Δ΄ τάξη των εσπερινών Λυκείων το μάθημα των Θρησκευτικών δε διδάσκεται.

./.

Β.- Αρχαία Ελληνικά. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

Από τις τρεις τάξεις, ουσιαστικά μόνο στη δεύτερη έχουμε σημαντικό διαφορετικό ωράριο: αντί τεσσάρων (4) ωρών, έχουμε στο εσπερινό τρεις (3).

Γι' αυτό εισηγούμαι; Το αναλυτικό πρόγραμμα στην Α΄ και Γ΄ τάξη του εσπερινού Γυμνασίου να είναι το ίδιο με των αντίστοιχων τάξεων του ημερήσιου, αλλά το πρόγραμμα της Β΄ τάξης να πάρει την εξής μορφή:

1.- Επική ποίηση, 2 ώρες από την αρχή του διδακτικού έτους ως τα τέλη Φεβρουαρίου.

2.- Πλουτάρχου Βίοι, 1 ώρα από την αρχή του διδακτικού έτους ως τα τέλη Φεβρουαρίου.

3.- Αττικοί Ρήτορες, ώρες 3 από την 1 Μαρτίου ως το τέλος του διδακτικού έτους.

Γ.- Νέα Ελληνική γλώσσα και γραμματεία. Εισηγητής Α. Τομπαΐδης.

Στο μάθημα της Νέας ελληνικής γλώσσας και γραμματείας στις δύο πρώτες τάξεις του εσπερινού γυμνασίου θα εφαρμοστεί το νέο αναλυτικό πρόγραμμα γλωσσικής διδασκαλίας του ημερήσιου γυμνασίου. Η διαφορά της μιας ώρας στο ωράριο της Α΄ τάξης είναι φαινομενική, γιατί σ' ένα τετράμηνο η ώρα αυτή διατίθεται για τον ΣΕΠ). Στο εσπερινό λύκειο ισχύει το αντίστοιχο ΑΠ του ημερήσιου.

Δ.- Ιστορία. Εισηγητής Φ. Βώρος.

Πρόγραμμα ιστορίας για την α΄ τάξη του εσπερινού γυμνασίου. Επειδή οι ώρες διδασκαλίας είναι δύο μόνο (έναντι τριών του ημερήσιου γυμνασίου) προτείνεται για το εσπερινό γυμνάσιο το ακόλουθο πρόγραμμα:

"Αρχαία ελληνική Ιστορία από την εποχή του λίθου ως το 30 π.Χ. (υποταγή στους Ρωμαίους)", όπως έχει γραφτεί για την α΄ ημερήσιου γυμνασίου.

Οι διδάσκοντες παρακαλούνται αυτοί με μια σύντομη σπουδή εικόνων και χαρτών να ενημερώνουν τους μαθητές τους για όσα κεφάλαια του ίδου βιβλίου αναφέρονται στους άλλους λαούς, ανατολικούς και Ρωμαίους.

./.

Β.- Δοκιμή Συγγραφής. Εξοπλισμός ΗΥ. Σκοπός και περιγραφή εφαρμογών.

Από τις τρεις τάξεις, ομαδοποιημένο είναι σε δεύτερη εξαιτίας μόνο στη διαφορετική μορφή: εκεί τελειώνουν (4) μονάδων, εξαιτίας στο τελευταίο τρεις (3).

Γ.- Δοκιμή εξοπλισμού: Το παγκτικό προϋπόθεση στην Α' και Γ' τάξη. Σε κανονικό Σημαίνον να είναι το ίδιο με την αντίστοιχη τάξεων των υπολοίπων, αγγλικό το προϋπόθεση της Β' τάξης να ήμουν μόνο: γη θεβοσυμβουλιον.

1.- Δικτυακή κοινότητα. Ο μόνο ένα από την δομή του δημόσιου έτους σε τάξη

2.- Προσανάλωση Βιβλ. 1 μόνο ένα ένα από την δομή του δημόσιου έτους σε τάξη θεβοσυμβουλιον.

3.- Δομικού Σύστασης. μόνο 3 ένα από 1 Μαθητών σε το τέλος του δημόσιου έτους.

Γ.- Μέσα Συγγραφής Αγωγών και Δομικοτήτων. Βιβλιοτεχνικός Β. Σκοπός.

Στο πρώτο της Μέσα συγγραφέων και δομικοτήτων στις φάσεις τάξεις του εσωτερικού λιμανιού σε εφαρμογές το νέο ανάγνωσμα μόνο μόνο στο μόνο της Α' τάξης είναι φυσικό, τρεις α' ένα τεσσάρων ή μόνο ένα δημόσιο (ένας τάξη του ΣΕΠ). Στο εσωτερικό γλώσσα τεχνικό το ανάγνωσμα ΥΠ του μαθητών.

Δ.- Ιστορία. Βιβλιοτεχνικός Φ. Σκοπός.

Προϋπόθεση ιστορίας για μια α' τάξη του εσωτερικού λιμανιού.

Βιβλίο αναφέρονται στους έμμεσους γλώσσες, ενστατικός και Σημαίνον.

Οι ερμηνευτές παρακολουθούν αυτοί δε για ορισμένο συνολικό εκκίνημα και χώρισμα με εκπαιδευτικό τους παρέχει τους για ένα κεφάλαια του ίδιου εξέλιξη.

Εσπερινό Λύκειο

Προτείνεται το ακόλουθο πρόγραμμα:

α΄ τάξη: Ιστορία του Ανθρώπινου Γένους

β΄ τάξη: Ιστορία του Νεοελληνικού Κράτους (Αν δεν έχουμε νέο βιβλίο θα διδαχτούν κεφάλαια από τη συγγραφή της παραγράφου δ΄ Οι μαθητές είναι ενήλικοι).

γ΄ τάξη: Θεματική Ιστορία της β΄ ημερήσιου λυκείου.

δ΄ τάξη: Νεοελληνική Ιστορία από τη συγγραφή Β. Σκουλάτου-Σωτ. Κόνδη-Μ. Δημακόπουλου (κεφάλαια κατ' επιλογή, όπως έχει υποδειχτεί με Οδηγίες και για το ημερήσιο λύκειο).

Ε.- Μαθηματικά: Εισηγητές Ν. Βαρουχάκης και Λ. Αδαμόπουλος.

Το ΑΠ για τα εσπερινά Γυμνάσια είναι το προβλεπόμενο για τα ημερήσια. Η μικρή διαφορά του ωρολόγιου προγράμματος των δύο τύπων σχολείου δε δημιουργεί πρόβλημα στον καθηγητή ο οποίος μπορεί να προσαρμόσει τη διδασκαλία του δεδομένου ότι οι μαθητές του είναι ωριμότεροι από εκείνους για τους οποίους γράφτηκαν τα διδακτικά βιβλία.

ΣΤ.- Φυσική, Γεωγραφία, Βιολογία. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

Εσπερινό Γυμνάσιο (Μαθήματα κλάδου Α4)

1) Στην Α΄ τάξη η γεωγραφίαδιδάσκεται 2 ώρες ένα τριμηνο. Θα διδαχτούν (αντί όλων μερικά κράτη της Αφρικής, όλα της Β. Αφρικής) και Ν. Αμερικής κατά την κρίση του καθηγητή που διδάσκει.

2) Στην Α΄ τάξη η Βοτανική-Ζωολογία διδάσκεται 2 ώρες το 1 τριμηνο. Θα διδαχτούν όλα τα κεφάλαια γιατί κατά τη γνώμη μας η ωριμότητα των μαθητών (άνω των 15 ετών) επιτρέπει την διδασκαλία περισσότερο εκτεταμένων διδ. ενοτήτων.

3) Στη Φυσική Γ΄ Γυμνασίου διδάσκεται 1 1/2 ώρα (Μείωση 1/2 ώρας). Η ύλη θα προσαρμοστεί στις ώρες που διαθέτονται με περιληπτική διδασκαλία ορισμένων κεφαλαίων κατά την κρίση του καθηγητή.

Ζ.- Ξένη Γλώσσα. Εισηγητές Κυρ. Κατσιμάνης και Β. Θεοδωρακόπουλος,

Οι ξένες γλώσσες, και λόγω της φύσης τους ως μαθημάτων και λόγω των σύγχρονων τάσεων που υιοθετούνται από τα νέα Α.Π., δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα. Η διδασκαλία θα προσαρμοστεί στην αντιληπτικότητα

./.

Παιδικό Χάσκο

Προτείνεται το ακόλουθο πρόγραμμα:

α΄ τάξη: Ιατρός του Χαβριλιού Τέλος

β΄ τάξη: Ιατρός του Νεοελληνικού Σχολείου (Αν δεν έχουμε νέο βιβλίο
θα χρησιμοποιήσουμε κεφάλαια από τη συλλογή της παραλιάου χ΄. Θε
παιδικές ελαιες επιλογή).

γ΄ τάξη: Θεματική Ιατορία της β΄ πιεσμένου χωκείου.

δ΄ τάξη: Νεοελληνική Ιατορία από τη συλλογή Β. Σκουλάου-Δω. Κοινό-
Μ. Χιλιακόπουλου (κεφάλαια και επιλογή, όπως έχει υποβληθεί
με Οδηγίες και για το μπεσμένο χώκειο).

Ε΄- Μαθηματικά: Εναλλαξ Ν. Βασοκλικός και Χ. Χριμόπουλος.

Το ΝΠ για τα εαυτερινά Σπιμάκια είναι το προβλεπόμενο για τα μπεσμέ-
να. Η πιχρή γραφορ του μοσογλίου προσδιπιατος τον φύο τρόπο σχολεί-
ου θε ομπονόμει μοβλιπα ούσα καθιμή ο σπόλος μπορεί να χρησιμοποιεί
τη γραμμάτια του θεσμένου ούσι οι παιδιές του είναι μοπιμένοι από
σκεμμού για τους σπόλους Χαβιπιμού το γραμπικά βιβλία.

ΣΤ΄- Φυσική. Τεχνολογία. Βιολογία. Επομπιδής Στ. Παπαπαναγιώτου.

Συμβουλή Σπιμάκου (Μαθήματα κλάσου Α΄)

1) Στην Α΄ τάξη η εκπαίδευση 2 ώρες ένα τετράμηνο. Θα ε-
γκατοχή (γιατί όχι πεσπή κορίκι στις μάσκες. ούτε στις Β. Αθανάκης)

Κατ Ν. Αμεσπκή κατά στη κόλη του καθιμή του γραφείου.

2) Στην Α΄ τάξη η Βοτανική-Σωολογία γράφονται 2 ώρες το 1 τετράμηνο.
Θα γραφτούν ούτε τα κεφάλαια γίνεται κατά τη λήψη πας η μπτηδιτα της
παιδιάς (ζήτω της 15 εταν) επιτρέπει στη γραφαυλή κεφαλαίου επίτα-
πεσμα γρ. εναλλαγμα.

3) Στη Φυσική Γ΄ Σπιμάτου γράφονται 1 1/2 ώρα (Μεσμοι 1/2 ώρες).
Η ύλη θα προσαρμοστεί στις ώρες που γραφόνται με περιωσιακή γρα-
σκαλία σπιτικής κεφαλαίου κατά στη κόλη του καθιμή.

Σ΄- Σεχνά Σλάσα. Επομπιδής Κυρ. Κατσιβιανός και Β. Θεοφιλοκόπουλος.

Οι ζένες λύσεις, και γιάτι της μόνιμης τους με παιδιάτικα και γιάτι
τρόπαιτα ποσβιμάτα. Η γραφαυλή θα προσαρμοστεί σύμφωνα με τις ανά-
γκες αυξόμενα τάξεων που πλεφετοπιάται ανά τα νέα Α.Π.. θεν παραπλέ-
πει σε καμία περίπτωση η γραφαυλή να μη μπορεί να χρησιμοποιήσει
τα βιβλία που έχουν εκδοθεί για τα μπεσμένα χώκεια.

της τάξης και με αυτό το κριτήριο ο αρμόδιος καθηγητής θα ρυθμίσει την ύλη που θα μεταδώσει.

Η.- Διαδικασία παραγωγής και Διοίκηση. Εισηγητής Ι. Σκορδίλης.

Α΄ πρόταση. Για την 5η δέσμη και ιδιαίτερα για τα Εσπερινά Λύκεια, σύμφωνα με το ωρολόγιο και το αναλυτικό πρόγραμμα Δ.Π.91/23-3-84, το μάθημα αυτό έχει και από την άποψη του αριθμού των ωρών που διατίθενται 4 στις 20, και από την άποψη του περιεχομένου του μια σημαντική θέση. Με τη σκέψη λοιπόν αυτή λέγω πως σκόπιμο θα ήταν οι μαθητές να παίρνουν ανά 15ήμερο μια τετράωρη άδεια εργασίας που θα τη χρησιμοποιούν για την επίσκεψη των χώρων παραγωγής και Διοίκησης. Οι ενδιάμεσες ώρες του προγράμματος θα χρησιμοποιούνται όπως ορίζει το Α.Π. για συζήτηση, ανταλλαγή των κατασταλαγμένων κ.α. εντυπώσεων συστηματοποίηση και καταγραφή.

Η υλοποίηση της πρότασης αυτής προϋποθέτει φυσικά έναν σωστό προγραμματισμό, καθορισμό των διαφόρων επισκέψεων, προσαρμογή του Ωρολογίου προγράμματος και εξασφάλιση της 4ωρης άδειας των μαθητών από τις εργασίες τους κάθε 15 ημέρες.

Β΄ πρόταση. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη παραπάνω λύση δεν γίνει αποδεκτή, εισηγούμαι οι ώρες του μαθήματος "Μελέτη διαδικασιών παραγωγής και διοίκησης" να κατανεμηθούν στα εξής μαθήματα· Ξένη γλώσσα 1, Αρχές λειτουργίας γραφείου 1, Εισαγωγή στην Κοινωνιλογία 2.

Ακολούθησε συζήτηση και το Τμήμα, αφού έλαβε υπόψη του το ανωτέρω Γ2/3032/2-10-1984 έγγραφο της Διευθ. Εφαρμ. Προγρ. Μ.Ε., τις εισηγήσεις των ειδικών κατά μάθημα και τη συζήτηση που ακολούθησε,

α π ο φ α ί ν ε τ α ι:

Γνωμοδοτεί να ισχύσουν στα εσπερινά σχολεία οι προσαρμογές των προγραμμάτων των ημερήσιων σχολείων που προτείνονται παραπάνω κατά μάθημα. Στο μάθημα Διαδικασία παραγωγής και Διοίκηση να ισχύσει η δεύτερη πρόταση του εισηγητή κ. Σκορδίλη.

Θ έ μ α 2ο.- Το Τμήμα ο μ ό φ ω ν α αποδέχεται Α) την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου να προωθηθούν στην ΟΕΔΒ για ανατύπωση για το σχολ. έτος 1985-86 τα βιβλία:

1. Φυσική Β΄ Λυκείου του Α. Μάζη όπως είναι.
2. Φυσική Γ΄ Λυκείου (Α και Β δέσμη) και οι Λύσεις των ασκήσεων της Φυσικής Γ΄ Λυκείου των Π. Κόκκοτα κ.λπ.

Β) Την εισήγηση του κ. Κυρ. Κατσιμάνη να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση για το σχ. έτος 1985-86 το βιβλίο Φιλοσοφία Γ΄Λυκείου των Κυρ. Κατσιμάνη, Ευαγγ, Ρούσου.

Θ έ μ α 4ο.- Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1. 3913/11.10.84
2. 3912/11.10.84
3. 3897/10.10.84
4. 3893/10.10.84
5. 3894/10.10.84
6. 3879/9.10.84
7. 3873/9.10.84
8. 3921/11.10.84
9. 3920/11.10.84
10. 3865/9.10.84
11. 3867/9.10.84
12. 3870/9.10.84
12. 3874/9.10.84

Β Ε Ρ Ο 2ο.- Το Τμήμα ο χ ρ έ φ ε ι ν ο ... αποφάσισε ότι η ετήσια σε τον κ.Τ. πρέπει να προσαρμοσθούν στην ΟΕΒΒ για το έτος 1985-86 το ποσοστό:

Β Ι Β Α Ι Ο:

1. ουσιαστικό Α' Λυκείου του Α. Μέση ζήτηση είναι.

2. ουσιαστικό Γ' Λυκείου (Α και Β δέσμη) και οι λίστες των ασκήσεων της ουσιαστικό Γ' Λυκείου του Π. Κάκκοτα κ.λπ.κλπ.

3) Την εισήγηση του κ. Κυρ. Κοτταράνη να προσθεί υπεν ΟΕΒΒ για ανατύπωση για το εν. Έτος 1985-86 το βιβλίο είχαμε Γ' Λυκείου του Κυρ. Κοτταράνη, Βούνη, Ροδόπου.

Β Ε Β Ο 4ο.- Ανακοίνωσε το περιεχόμενο των αξιών επιμόνου

1. 3913/11.10.84
2. 3912/11.10.84
3. 3897/10.10.84
4. 3889/10.10.84
5. 3884/10.10.84
6. 3879/9.10.84
7. 3878/9.10.84
8. 3871/11.10.84
9. 3870/11.10.84
10. 3868/9.10.84
11. 3867/5.10.84
12. 3870/5.10.84
13. 3874/5.10.84

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει: Για τα σχέδια των βιβλίων του πολυκλαδικού εισηγούμαι τα ακόλουθα:

1.- Για το Α΄ τεύχος του βιβλίου Βιολογία - Στοιχεία Βιοτεχνολογίας τα σχέδια να ανατεθούν στην κ. Ελαφροπούλου Ευαγγελία.

2.- Για το Α΄ τεύχος της Τεχνολογίας και παραγωγής τα σχέδια να ανατεθούν στην κ. Ελαφροπούλου Ευαγγελία.
Για το Β΄ τεύχος της τεχνολογίας & παραγωγής τα σχέδια να ανατεθούν στην κ. Σανζίππη Μίχα-Μπανιά.

3.- Για το βιβλίο Οργανισμός του ανθρώπου τα σχέδια να ανατεθούν στην κ. Σανζίππη Μίχα-Μπανιά.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.

ΘΕΜΑ 6ο

Το θέμα αναβλήθηκε.

./.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Στ. Παπαδημητρίου λέγει: Για τα οχέδια των βιβλίων του πολυτεχνικού εξαιρούμαι τα εξής ονόματα:

1.- Για το Α' τεύχος του βιβλίου Στοιχεία - Στοιχεία Τηλεπικοινωνιών το οχέδιο να ανατεθούν στην κ. Παναγιωτίδου Ευαγγελία.

2.- Για το Β' τεύχος της Τεχνολογίας και κατασκευής τα οχέδια να ανατεθούν στην κ. Παναγιωτίδου Ευαγγελία.

3.- Για το βιβλίο Ορυκτολογίας του ομότιμου να οχεδίαι να ανατεθούν στην κ. Παναγιωτίδου Μελπομένη.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπαδημητρίου.

ΘΕΜΑ 6ο

Το θέμα αναβλήθηκε.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει: Πρόκειται για διευκρινιστικές σημειώσεις που θα αποτελέσουν τη βάση των εισηγήσεων και της συζήτησης κατά το σεμινάριο Σχολ. Συμβούλων που θα γίνει στις 19 και 22 του μήνα στην Θεσ/νίκη και Αθήνα αντίστοιχα, όπως έχει ήδη αποφασιστεί και καθοριστεί, έπειτα από πρόταση μας, από το Υπουργείο. Οι σημειώσεις αυτές που είναι 40 σελίδες έχουν αφορμή τις γραπτές κυρίως παρατηρήσεις των Σχολ. Συμβούλων, των καθηγητών του μαθήματος και μαθητών που έγιναν απ' το προηγούμενο σχολ. έτος. Ως τα μέσα Σεπτεμβρίου έρχονταν ακόμη τέτοιες παρατηρήσεις, έπειτα μάλιστα από κατηγορηματική παράκλησή μου κατά το σεμινάριο με θέμα τις "Οδηγίες του ΚΕΜΕ" τον Ιούλιο στη ΣΕΛΕΤΕ και με αφορμή τις προφορικές τους τότε παρατηρήσεις πάνω σε θέματα διδακτικής και κατανόησης του βιβλίου.

Οι σημειώσεις αυτές έγιναν έπειτα από πολλή συνεργασία των μελών της Ομάδας και κυρίως των Κοινωνιολόγων Γκιζελή, Κασιμάτη και Χιωτάκη. Δυστυχώς το τελικό κείμενο δεν μπόρεσαν να μας το παραδώσουν πριν από την περασμένη Παρασκευή το μεσημέρι. Έτσι είχα και εγώ τον ίδιο χρόνο με σας στη διάθεσή μου για γνώμες, προτάσεις και τροποποιήσεις.

Έχω ορισμένες παρατηρήσεις στα κείμενα των Γκιζελή και Κασιμάτη και αρκετές για το κείμενο του Χιωτάκη, το οποίο θέλει οπωσδήποτε περισσότερη προσοχή τόσο νοηματικά όσο και πολύ περισσότερο γλωσσικά (σελ. 2,3,6,8,10,13,23 κτλ.). Είναι όμως πράγματα που διορθώνονται σήμερα-αύριο.

Εισηγούμαι κατά συνέπεια την έγκριση των σημειώσεων αυτών ώστε να δακτυλογραφηθούν στη συνέχεια και να φωτοτυπηθούν σε 150-200 αντίγραφα ως την Πέμπτη το μεσημέρι, δηλ. στις 18 του μήνα, αφού τα μέλη του σεμιναρίου θα είναι συνολικά γύρω στα 140. Οι σημειώσεις αυτές προορίζονται βέβαια για κάθε καθηγητή που διδάσκει το μάθημα. Για την παραπέρα προώθησή τους θα φροντίσουν ασφαλώς οι Σχολ. Σύμβουλοι.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Βώρος λέγει:

1.- Όσες Οδηγίες είναι διευκρινιστικές εννοιών, φράσεων ή παραγράφων είναι χρήσιμες· αρκεί να ελεγχθεί πάλι η ακρίβεια και η πλη-

ВЕЧЕР 20

О к. И. Парадоксалното чувство: Поемането на безкомпромисната позиция за самоотдаване на Бъдещето като най-сигурната защита срещу Миналото. Емпирично-научно то остатъкът, който ехът още ще чуе от 22 тон ме-ката то остатъкът Ехо. Емпирично ще да чуем само 19 как 22 тон ме-ханизирани Ехо-та. Ако Бъдещето е само един друг израз за Миналото, тогава ще имаме безкрайно как Бъдещи остатъци, които ехът още ще чуе от 22 тон ме-ханизирани Ехо-та. Ако Бъдещето, както Миналото, е само един друг израз за Настоящето, тогава ще имаме безкрайно как Настоящи остатъци, които ехът още ще чуе от 22 тон механизирани Ехо-та. Ако Бъдещето, както Миналото, е само един друг израз за Настоящето, тогава ще имаме безкрайно как Настоящи остатъци, които ехът още ще чуе от 22 тон механизирани Ехо-та. Емпирично-научно то остатъкът Ехо. Емпирично ще да чуем само 19 как 22 тон ме-ханизирани Ехо-та. Ако Бъдещето е само един друг израз за Миналото, тогава ще имаме безкрайно как Бъдещ

ρότητα με την επιμέλεια που είναι ευδιάκριτη σ' όλα σχεδόν τα σημειώματα.

Ένα δείγμα πιθανής επανεξέτσης: σελ. 9 "παγκοσμιοποίηση της αγοράς". Νομίζω ότι δεν είναι μόνο εκτατικό το φαινόμενο· είναι κυρίως ποιοτικό (διακυμάνσεις της εσωτερικής αγοράς από την παγκόσμια).

2.- Οδηγίες που προσθέτουν ερμηνείες χρειάζονται πολλή προσοχή: για λόγους ορθότητας και πληρότητας και αντικειμενικότητας π.χ. στη σελ. 13, στίχο 5: "Έτσι..... φιλελευθερισμός" κλπ.

Το έτσι δεν προκύπτει από τα προηγούμενα· ο νεοφιλελευθερισμός ως συνέπεια οικον. κρίσεων δεν είναι θέση αμάχητη. Προτείνω τέτοιες προσθήκες να αποφευχθούν.

3.- Άρθρα που δεν αντιπροσωπεύουν όλες τις απόψεις φοβάμαι ότι είναι ολισθηρά. Να αποφευχθούν.

4.- Αντίθετα, νομίζω ότι είναι χρήσιμες οι παραπομπές στα βιβλία γενικής ιστορίας της γ' λυκείου, όπου υπάρχουν πολλά κείμενα κοινωνιολογικής υφής και οικονομικής.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση εγκρίνει τις συμπληρωματικές οδηγίες για τη διδασκαλία της Κοινωνιολογίας που προτείνει ο κ. Ν. Παπαδόπουλος (επισυνάπτονται).

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ
ΟΜΑΔΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Προς όλους τους καθηγητές Μ.Ε.
που διδάσκουν Κοινωνιολογία στη Γ' Λυκείου (Δ'και Ε'Δέσμη)

Στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς που πέρασε, τα μέλη της Ομάδας Κοινωνιολογίας του Κ Ε Μ Ε προσπαθήσαμε να παρακολουθήσουμε τη λειτουργικότητα του βιβλίου Κοινωνιολογίας από κοντά και να εντοπίσουμε τις δυσκολίες που παρουσίαζε στην πράξη. Αυτό, ως ένα σημείο, πραγματοποιήθηκε μέσα από προφορικές συζητήσεις, επίσημες ή ανεπίσημες, που επακολουθήσαμε με καθηγητές και σχολικούς συμβούλους, μέσα από γραπτές παρατηρήσεις μαθητών και καθηγητών, μέσα από τη διαμόρφωση δικού μας προβληματισμού και απόψεων, κι ακόμα μέσα από την ίδια τη διδασκαλία του μαθήματος που είχαν αναλάβει ορισμένοι από εμάς. Έτσι λοιπόν, εκμεταλλευόμενοι την πείρα που αποκτήσαμε, συντάξαμε τις σημειώσεις αυτές.

Απηχούν τις απόψεις ολόκληρης της Ομάδας, αλλά συντάχτηκαν από τα τρία μέλη της, που έχουν την ειδικότητα του κοινωνιολόγου, Εξάλλου, σε πολύ μικρό βαθμό και, όσο επέτρεπε η πίεση του χρόνου, έγινε και μια άτυπη, προφορική συνεργασία με ορισμένους από τους συγγραφείς. Αυστηρή προϋπόθεση ήταν να μην παρεμβούμε ούτε στο περιεχόμενο του "αναλυτικού προγράμματος", ούτε στη διάρθρωση της ύλης, ούτε στο γράμμα και το πνεύμα των συγγραφέων στα επιμέρους κεφάλαια. Απλώς, με τις παρατηρήσεις που ακολουθούν επιχειρήσαμε να διευκρινίσουμε κάποια σημεία του βιβλίου που στην πράξη αποδείχτηκαν ασαφή ή αρκετά βαρειά για τους ώμους των μαθητών.

Η ομάδα κοινωνιολογίας

Ν. Παπαδόπουλος, ψυχολόγος,-Σύμβουλος-συντονιστής

Β. Γκιζελή, κοινωνιολόγος
Κ. Κασιμάτη, κοινωνιολόγος
Α. Παπαευθυμίου, φιλόλογος

1.-ΓΕΝΙΚΑ

Η Κοινωνιολογία αποτελεί μαζί με την Αγωγή του Πολίτη, την Πολιτική Οικονομία, την Ψυχολογία, τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό, την Ιστορία και την Φιλοσοφία ένα μέρος γενικότερων μέτρων εκσυγχρονισμού της Μέσης Εκπαίδευσης (νέα αναλυτικά προγράμματα, θέσπιση καινούργιων θεσμών κτλ.) σύμφωνα με τα σύγχρονα κοινωνικά δεδομένα. Οι γενικότεροι στόχοι του μαθήματος της κοινωνιολογίας αναφέρονται στον πρόλογο και την εισαγωγή του σχολικού εγχειριδίου. Ειδικά για τους μαθητές της Δ΄Δέσμης χρειάζεται να καταβληθεί μεγαλύτερη φροντίδα για την πληρέστερη εμπέδωση όρων και εννοιών του εγχειριδίου. Αυτό επιβάλλεται από τη σημασία που έχει το μάθημα στην ύλη της Δ΄ Δέσμης. Το γεγονός αυτό σχετίζεται, εξάλλου, και με τις περισσότερες ώρες διδασκαλίας του μαθήματος της κοινωνιολογίας στη δέσμη αυτή.

2.-ΕΙΣΑΓΩΓΗ

α) Υπογραμμίζεται ότι η Κοινωνιολογία ως επιστήμη δεν εμφανίστηκε τυχαία και ανεξάρτητα από την εξέλιξη της κοινωνίας,αλλά αποτέλεσε μέρος τεράστιων οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών μετασχηματισμών και συνδέθηκε με την απομάκρυνση από τη θεοκρατική αντίληψη, την απομυθοποίηση και ενλογίκευση στην ερμηνεία του κόσμου, την καθυποταγή της φύσης από τον άνθρωπο, την ανάπτυξη των αστικών στρωμάτων ταυτόχρονα με την άνθηση των πόλεων κτλ. Όλα αυτά αποτελούν ένα μεθοδολογικό εργαλείο στα χέρια του καθηγητή, για να κάνει το μαθητή να κατανοήσει τόσο την έκταση και σοβαρότητα της Κοινωνιολογίας όσο και την άμεση σύνδεσή της με την καθημερινή ζωή μας.

β) Ο μαθητής μπορεί να προβληματιστεί για τους στόχους του μαθήματος και για τις προσδοκίες που έχει ο ίδιος απ'αυτό.

3.-ΜΕΡΟΣ Α΄ και ΜΕΡΟΣ Β΄

Η Κοινωνιολογία ερευνά την κοινωνική συμπεριφορά συσχετίζοντάς την με τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές δομές και συνθήκες που τη διαμορφώνουν. Αυτό το νόημα έχει και η διάρθρωση του βιβλίου

σε δύο αλληλοσυμπληρούμενα μέρη, από τα οποία:

Το Α' Μέρος παρουσιάζει τα δεδομένα της δομής της κοινωνίας μας σήμερα (κράτος και μηχανισμοί του κράτους, θεσμοί, κοινωνική διαστρωμάτωση, ιδεολογία και κουλτούρα κτλ.).

Το Β' Μέρος εξετάζει τα πράγματα από τη σκοπιά του ατόμου, αναφέρεται στην κοινωνική ένταξη του ατόμου και στη διαδικασία αλληλεπίδρασής του με όλα εκείνα τα "στοιχεία" της κοινωνίας που έχουν αναφερθεί ήδη στο πρώτο μέρος.

4.-ΜΕΡΟΣ Α': Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

4.1.-ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΤΥΠΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Η ανάλυση του πρώτου κεφαλαίου είναι κοινωνικοϊστορική. Προσφέρει μια πρώτη γνωριμία του μαθητή με τις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές δομές, με τους θεσμούς κτλ. Έτσι δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την καλύτερη κατανόηση και προσέγγιση των επόμενων κεφαλαίων.

Ο μαθητής δηλαδή παίρνει τις πρώτες γνώσεις των κοινωνιολογικών εννοιών και όρων μέσα από συγκεκριμένα ιστορικά παραδείγματα και όχι από αφηρημένες θεωρίες. Από τη μελέτη αυτή και από διαχρονικές ιστορικές συγκρίσεις πρέπει να εξασκηθεί ο μαθητής να βλέπει τις κοινωνικές δομές και σχέσεις, τους ισχύοντες θεσμούς κτλ. όχι ως "φυσικά" ή "υπερφυσικά" φαινόμενα αλλά σε συσχετισμό με ευρύτερες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές μεταβολές. Αυτό το σκοπό έχει η ανάλυση παλαιότερων προβιομηχανικών κοινωνιών παράλληλα με το πέρασμα από τη φεουδαρχία στη βιομηχανική κοινωνία.

Εξάλλου, δεν πρέπει να επιχειρείται μόνο η πληροφόρηση του μαθητή αναφορικά με τα στοιχεία των αγροτικών κοινωνιών των παλαιότερων εποχών αλλά και η σύγκριση (ομοιότητες, διαφορές) με αντίστοιχες κοινωνίες της σύγχρονης εποχής. Με τον ίδιο τρόπο, οι πληροφορίες που δίνονται για την ανάπτυξη του καπιταλισμού, την εξέλιξη της βιομηχανικής κοινωνίας κτλ. πρέπει να βοηθήσουν στην κατανόηση των δεδομένων, των προβλημάτων, των αντιφάσεων και αδιεξόδων ακόμη της σύγχρονης βιομηχανικής κοινωνίας.

Ειδικές παρατηρήσεις:

Στη σελ. 21, με τον όρο "κοινοκτησία" μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο ορισμός που εμφανίζεται στη σελ. 29 : η ομάδα που κατοικεί στην ίδια στέγη.

Δεν πρέπει να ξενίζει το γεγονός ότι χρησιμοποιούνται πολλοί όροι

για την ίδια έννοια: "νοικοκυριό", "οικογένεια", "οικιακή μονάδα", "οικονομική μονάδα στα πλαίσια της αγροτικής κοινωνίας και οικονομίας".

Στη σελ. 22, ο όρος "οικολογικό περιβάλλον" δηλώνει ότι το περιβάλλον εδώ δεν πρέπει να θεωρηθεί στα φυσικά και γεωγραφικά του πλαίσια μόνο, αλλά να θεωρηθεί ως χώρος μέσα στον οποίο και σε συσχετισμό με τον οποίο συμβαίνουν όλα τα φυσικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά, τεχνολογικά, πολιτισμικά κτλ. φαινόμενα της ζωής.

Στη σελ. 22, η πρόταση "η ισορροπία σπάει" εννοεί ότι η ισορροπία διαταράσσεται, ανατρέπεται, καταργείται ...

Στη σελ. 22, η πρόταση "οι άνθρωποι υποσιτίζονται .... μεγαλύτερο υποσιτισμό" σημαίνει ότι το έδαφος εξασθενεί ως προς τις ιδιότητές του και οι φυσικοί πόροι εξαντλούνται με αποτέλεσμα ο πληθυσμός να μην μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του και τα άτομα να υποσιτίζονται.

Στη σελ. 23, φαίνεται να υπάρχει μια αντίφαση ανάμεσα στην έννοια του υπερπροϊόντος, όπως ερμηνεύεται εδώ, και στην ίδια έννοια (του υπερπροϊόντος) όπως ερμηνεύεται στη σελ. 60 ("Η εργασία του ανθρώπου .... ό,τι του περίσσευε").
Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει αντίφαση: Στην πρωτόγονη κοινωνία ό,τι περισσεύει από ένα νοικοκυριό ανταλλάσσεται με κάποιο άλλο περίσσευμα (κάποιου άλλου προϊόντος) ενός άλλου νοικοκυριού. Έτσι, σε επίπεδο κοινότητας, δεν περισσεύει τίποτα, δεν υπάρχει υπερπροϊόν. (Αυτό ακριβώς αναφέρεται και στη σελ. 60).
Τα πράγματα διαφοροποιούνται, όπως φαίνεται πιο κάτω, στις επόμενες φάσεις της κοινωνικής εξέλιξης.

Στη σελ. 23, με την πρόταση "Η ισορροπία του οικολογικού περιβάλλοντος με τον ανθρώπινο πληθυσμό βρίσκεται πίσω από την οργάνωση της οικονομίας" εννοείται ότι: Η σχέση του ανθρώπινου πληθυσμού με το (οικολογικό) περιβάλλον του - σχέση ισορροπίας ή δυσαρμονίας - επηρεάζει την οργάνωση της οικονομίας: άλλη οικονομία έχει μια χώρα που είναι αυτάρκης ως προς όλα τα απαιτούμενα προϊόντα, κι άλλη οικονομία έχει μια χώρα που παράγει π.χ. ζαχαροκάλαμο, αλλά δεν παράγει τίποτα άλλο από τα προϊόντα που είναι απαραίτητα για τη διατροφή των κατοίκων της. Ασφαλώς και το οικονομικό σύστημα με τη

σειρά του επηρεάζει το οικολογικό περιβάλλον.
(Όλα αυτά δίνουν απάντηση και στην ερώτηση 3 της σελ. 36).

Στη σελ. 24, σχετικά με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της αγροτικής κοινωνίας, η έμφαση δεν πρέπει να δοθεί στις συγκεκριμένες ηλικίες ή στα ποσοστά, που αναφέρονται, αλλά στην εξήγηση του φαινομένου, κατά το οποίο τα άτομα στην αγροτική κοινωνία αναγκάζονται να εργάζονται από τη νεαρή τους ηλικία.

Στη σελ. 29, η "πυρηνική οικογένεια" θα μπορούσε ενδεχομένως να αποκαλείται και "οικογένεια - πυρήνας", αν αυτός ο όρος είναι πιό κατανοητός στους μαθητές.

Στη σελ. 31, με την πρόταση "Την εποχή εκείνη το φεουδαρχικό σύστημα έχει φτάσει τα όριά του" ο συγγραφέας εννοεί ότι την εποχή εκείνη το φεουδαρχικό σύστημα πλησιάζει τα όρια της κρίσης, της κατάρρευσής του.

Στη σελ. 31 στην πρόταση "... γιατί ζητούν περισσότερο εισόδημα" εννοείται ότι οι φεουδάρχες είναι εκείνοι που ζητούν όλο και περισσότερο να αυξήσουν το εισόδημά τους σε βάρος των χωρικών.

Στη σελ. 38, το κεφάλαιο "Η βιομηχανική κοινωνία" πραγματεύεται το πέρασμα από τη φεουδαρχία στην ελεύθερη οικονομία και κατόπιν στη βιομηχανική κοινωνία. Με τον όρο "αστική ανάκαμψη" είναι χρήσιμο να ξέρει ο μαθητής προκαταρτικά ότι εννοείται η "αναβάθμιση", η "δραστηριοποίηση", η "αναζωπύρωση" των αστικών κέντρων (όροι που ακολουθούν στη συνέχεια).

Στη σελ. 40-42, η πρόταση "ο καπιταλιστικός τύπος αστού ... παρενέβη αναδιαρθρωτικά στη σφαίρα της παραγωγής" σημαίνει ότι ο καπιταλιστικός τύπος αστού δεν επέδρασε μόνο στο αποτέλεσμα της παραγωγής, αλλά άλλαξε την ίδια τη διάρθρωση των διαδικασιών παραγωγής.

Έννοιες παρεμφερείς που δείχνουν επίσης έντονες και βαθειές "δομικές" παρεμβάσεις, συναντούμε και στη συνέχεια: Στη σελ. 45 "επανα-στατικοποιείται η μεταλλουργία", στη σελ. 45-46 "πραγματοποιείται

η λεγόμενη επανάσταση των σιδηροδρόμων", στη σελ. 46 "Η λειτουργία του κεφαλαίου ... εννοείται ως ο κύριος διαμορφωτικός συντελεστής των παραγωγικών σχέσεων", στη σελ. 47 "αναπτύσσονται σοσιαλιστικά κινήματα με αίτημα τη ριζική αλλαγή των κοινωνικών δομών", και φυσικά στη σελ. 45 "η εισαγωγή της μηχανής στην παραγωγή είναι εκείνη που προαλείφει την βιομηχανική επανάσταση".
Πρόκειται δηλαδή για μια επίδραση έντονη και βαθειά, για μια "τομή" στις διαδικασίες παραγωγής, για μια παρέμβαση "δομική" και αναδιαρθρωτική".

Επίσης στη σελ. 40-42, η πρόταση "Ο καπιταλιστικός τύπος αστού .... παρέμεινε στη σφαίρα της κυκλοφορίας, σε συνάρτηση..των παραγωγικών δυνάμεων" σημαίνει ότι ο καπιταλιστικός τύπος αστού μπορεί να περιορίζεται σε χρηματιστικές - τραπεζικές, μεσολαβητικές (μεταπρατικές) και εμπορικές δραστηριότητες, που δε συνδέονται άμεσα με την παραγωγή (βλέπε και σελ. 51).

Στη σελ. 45, παραδείγματα δευτερογενούς παραγωγής (μεταποίησης) είναι το ψωμί (σε σχέση με το σιτάρι που είναι προϊόν πρωτογενούς παραγωγής) τα ενδύματα (σε σχέση με το μαλλί, βαμβάκι κτλ.) κ.ο.κ.

Στη σελ. 46 η έκφραση "παγκοσμιοποίηση της αγοράς" δείχνει ότι τα προϊόντα δεν διακινούνται στα περιορισμένα πλαίσια της μικρής αγροτικής κοινωνίας αλλά σ'ολόκληρη την υδρόγειο. Και φυσικά το θέμα δεν αναφέρεται μόνο στην έκταση της αγοράς αλλά και στους επηρεασμούς που υφίστανται από τα δεδομένα της διεθνούς οικονομίας η ίδια η διαμόρφωση της παραγωγής, των τιμών κτλ.
Για παράδειγμα στην Ελλάδα σήμερα καταναλώνουμε καφέ από την Αφρική, ενώ παράλληλα τα δικά μας προϊόντα φτάνουν και σ'άλλες χώρες σύμφωνα με τις γενικότερες συνθήκες της διεθνούς αγοράς.

Στη σελ. 47 η "αγοραστική δύναμη των λαϊκών μαζών" είναι η δυνατότητα που έχουν ή δεν έχουν οι λαϊκές μάζες, ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση να καταναλώνουν τα προϊόντα της αγοράς.

Στη σελ. 48-49 διευκρινίζεται ότι ή παραγωγή όπλων είναι ένας μόνο τομέας της βαρειάς βιομηχανίας. Άλλοι τομείς είναι η χαλυβουργία, η τσιμεντοβιομηχανία, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Το κεφάλαιο πραγματεύεται την αλληλεξάρτηση κοινωνίας και κράτους. Στόχος είναι να παρουσιαστεί η γένεση και η διαμόρφωση του κράτους, όπως αυτό καθορίζεται από τις διάφορες οικονομικές και κοινωνικές μορφές οργάνωσης.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη σελ. 58-59 και στη φράση "στη σύγχρονη σκέψη ... οικονομική ανάπτυξη". Με τον όρο "οικονομική ανάπτυξη" υποκρύπτονται οικονομικές, τεχνικές και κοινωνικές διαδικασίες που στο σύνολό τους δίνουν τελικά μια ορισμένη μορφή στην κοινωνία, όπως παραδοσιακή αγροτική ή βιομηχανική.

Στη σελ. 59 με τον όρο "ταξικές κοινωνίες" και όσο αφορά τα μέσα της παραγωγής επισημαίνεται ότι ανήκουν στους ιδώτες και η παραγωγή γίνεται με πρωταρχικό σκοπό το ιδιωτικό κέρδος και όχι την εξυπηρέτηση των αναγκών του συνόλου. Αντίθετα, με τον όρο "αταξικές κοινωνίες" εννοείται ότι τα μέσα παραγωγής ανήκουν στο "κράτος" και οι στόχοι καθορίζονται σύμφωνα με τις ανάγκες του συνόλου.

Στη σελ. 68, στο τέλος της τελευταίας παραγράφου αναφέρεται: "Τα κύρια χαρακτηριστικά του, ... είναι: οι κρατικοποιήσεις, ο προγραμματισμός, η στρατιωτικοποίηση της οικονομίας ...". Σχετικά με τους όρους που υπογραμμίζονται σημειώνουμε τα εξής: Ο "προγραμματισμός": Σύμφωνα με τη μαρξιστική αντίληψη που παρουσιάζει εδώ ο συγγραφέας, η καπιταλιστική παραγωγή χαρακτηρίζεται από αναρχία. Ο κάθε επιχειρηματίας φροντίζει μόνο για τη δική του παραγωγή και μόνο στο βαθμό που αυτή του αποκομίζει κέρδος. Το γεγονός αυτό της αναρχίας επιβάλλει στο κράτος την ανάγκη να παίξει ένα ρυθμιστικό και συντονιστικό ρόλο στην οικονομία. Έτσι, το κράτος με αναπτυξιακά προγράμματα καθορίζει τα γενικά πλαίσια, μέσα στα οποία κινείται η οικονομία και επηρεάζει την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη.

"Στρατιωτικοποίηση της Οικονομίας: Είναι η τάση, σύμφωνα με την οποία η βιομηχανία των όπλων και οι στρατιωτικοί εξοπλισμοί γενικά αυξάνονται σε σχέση με το σύνολο της παραγωγής. Ο όρος χρησι-

γούν στην κορυφή της με βάση πάντα τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν και κάποια άλλα σε χαμηλότερα επίπεδα.

Στη σελ. 77 αναγράφεται "... η ιεράρχηση αποδίδει μια αξία ... ανάλογα με την ωφελιμότητα ή αναγκαιότητα που έχει για το κοινωνικό σύνολο ή τη σκοπιμότητα που έχει για τη διατήρηση της υπάρχουσας κοινωνικής κατάστασης". Αυτό το τελευταίο, η διατήρηση δηλαδή της υπάρχουσας κοινωνικής κατάστασης, σημαίνει ότι μια ορισμένη κοινωνική κατάσταση έχει διαμορφωθεί μέσα από ένα σύστημα ρόλων και αξιών, όπου η αξιολόγηση, το κριτήριο δηλαδή για την κατάταξη του συγκεκριμένου ρόλου ως καλύτερου ή όχι βασίζεται στο κατά πόσο αυτός ο ρόλος εξυπηρετεί την ισορροπία της κοινωνίας. Σε ορισμένες κοινωνίες, για παράδειγμα, ο ρόλος της θρησκείας και των λειτουργιών της αξιολογούνταν ως πολύ σημαντικός (Βυζάντιο, μεσαίωνας) και αυτό βοηθούσε την κρατούσα κοινωνική κατάσταση, αφού και η πολιτική εξουσία επηρεαζόταν σημαντικά από τη θρησκεία.

Δεν υπάρχει αντίφαση στον ορισμό για τις κοινωνικές θέσεις στη σελ. 78 και στις σελ. 182 και 190. Πρόκειται για διαφορετικές εκφράσεις και διαφορετικές ίσως οπτικές γωνίες αλλά όχι αντίθετες. Πρέπει να τονιστεί ότι στην κοινωνιολογία σε πολλές περιπτώσεις οι έννοιες είναι ρευστές, γιατί δεν τις χαρακτηρίζει η νομοτέλεια των άλλων θετικών επιστημών. Αυτό επισημαίνεται στη σελ. 89 στην ενότητα για το MAX WEDER, όπου με τον όρο STATUS κι ανάλογα με την οπτική γωνία (ιστορική) δίνεται κατά περίπτωση η έννοια της επαγγελματικής θέσης της Εθνικής Ομάδας ή ακόμα της Κάστας. Κατά την βασική μαρξιστική άποψη οι τάξεις είναι δύο: αστοί και προλετάριοι. Υπάρχουν εντούτοις περιπτώσεις όπου ο Μάρξ μιλάει για περισσότερες από δύο τάξεις (άλλοτε 4 ή 5, 6 ...).

Στη σελ. 92 "υφή των μετακινήσεων". Για την καλύτερη κατανόηση των όρων "γνήσια και δομική κινητικότητα" μπορεί να αναφερθεί ένα παράδειγμα. Για την άσκηση του ρόλου "Δ/ντής Τράπεζας" κατά την προπολεμική περίοδο απαιτούνταν απολυτήριο σχολαρχείου (εκπαίδευση δηλαδή 7 χρόνων). Σήμερα για την ανάλογη θέση απαιτείται πτυχίο ανωτάτης σχολής δηλ. εκπαίδευση 16-17 χρόνων. Αυτή η μεγαλύτερη εκπαίδευση υποδηλώνει μία ανοδική εκπαιδευτική κινητικότητα.
Σήμερα, ωστόσο αυτή η μεγαλύτερη εκπαίδευση "αναλώνεται" για την άσκηση του ίδιου ρόλου, που έχει γίνει πολυπλοκότερος. Αυτή η εκπαι-

δευτική ανοδική κινητικότητα είναι δομική, γιατί καλύπτει τις ανάγκες του καταμερισμού της εργασίας. Αντίθετα, όταν ο γιός ενός θυρωρού έγινε αρχιτέκτονας, εργάζεται όμως ως οδηγός ταξί, πραγματοποιεί κι αυτός ανοδική εκπαιδευτική κινητικότητα. Εφόσον όμως ο καταμερισμός της εργασίας δεν απαιτεί αυτή την εκπαίδευση για την άσκηση του επαγγέλματος "οδηγός ταξί" η κινητικότητα αυτή χαρακτηρίζεται ως γνήσια.

Στη σελ. 92 "Διαγενεακή κινητικότητα.... Αυτός ο τύπος κινητικότητας δείχνει το δυναμισμό των κοινωνιών γιατί περιγράφει τις κοινωνικές εξελίξεις". Πράγματι οι συγκρίσεις ανάμεσα σε δύο γενιές μπορούν να δείξουν τις εξελίξεις που παρατηρούνται στην κοινωνία και όχι τόσο οι συγκρίσεις - εξελίξεις που μπορούν να γίνουν στην ίδια γενιά, γιατί αυτές αναγκαστικά είναι περιορισμένες. Με άλλα λόγια η κάθε γενιά έχει υιοθετήσει πρότυπα, στερεότυπα,αξίες που μπορεί να μεταβάλλονται στην ίδια γενιά όχι όμως ριζικά, όπως παρατηρούμε από γενιά σε γενιά.

4.4.-ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Η δυναμική των θεσμών, η αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση θεσμών, αναγκών και κοινωνικών δεδομένων είναι το κύριο θέμα του κεφαλαίου. Κυρίως όμως η δυνατότητα μετατροπής των θεσμών μέσα στη διαρκώς εξελισσόμενη κοινωνία μας, σε συνδυασμό με την ενεργό συμμετοχή του ατόμου στους πάσης φύσεως θεσμικούς και κοινωνικούς μετασχηματισμούς αποτελεί τον πυρήνα της διδασκαλίας. Συγκεκριμένα, πρέπει να φανεί ότι οικονομικοί, πολιτικοί και κοινωνικοί μετασχηματισμοί, πολλές φορές αθόρυβοι, συνεπάγονται εκσυγχρονισμό, αλλαγή, αντικατάσταση ή κατάργηση των θεσμών.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη σελ. 96 συμπληρωματικά στον ορισμό των θεσμών μπορούν να προστεθούν: "Θεσμό αποτελεί ένα σύνολο από πράξεις, ιδέες, πεποιθήσεις που επιβάλλονται σε κάθε κοινωνία ως πρότυπα της κοινωνικής ζωής και δράσης. Είναι δηλ. μια σύνθετη και πολυδιάστατη κοινωνική πραγματικότητα, που μπορεί να ερμηνευτεί από πολλές σκοπιές. Αυτός είναι ο λόγος που υπάρχουν πολλοί ορισμοί· ο καθένας υπογραμμίζει μια από τις πολλές όψεις του θεσμού.

Στη σελ. 97 αναφέρεται ο διαχωρισμός ενός θεσμού σε τυπικό και ά-

τυπο. Ο γάμος είναι ένας τυπικά κατοχυρωμένος θεσμός· το ίδιο και η Εκπαίδευση. Αντίθετα το συνοικέσιο, στο βαθμό που υπάρχει είναι άτυπος θεσμός.

Στη σελ. 98 υπάρχει η φράση "Στη σύγχρονη κοινωνία η οικογένεια λειτουργεί ως ομάδα κατανάλωσης κατά κύριο λόγο και συνδέεται με την παραγωγή μέσω των οικονομικά ενεργών μελών της". Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η οικογένεια επιτελεί πολλές λειτουργίες, όπως αναφέρονται δύο παραδείγματα στην σελ. 97. Η φράση "κατά κύριο λόγο" αναφέρεται στη λειτουργία της οικογένειας από την οικονομική άποψη μόνο. Γιατί στις σύγχρονες κοινωνίες η παραγωγή συντελείται έξω από την οικογένεια, πράγμα που χαρακτήριζε τις αγροτικές ή και (πρωτόγονες) κοινωνίες, και η οικογένεια γίνεται πια καταναλωτική μονάδα, αφού η παραγωγή των αγαθών συντελείται αλλού, έξω από αυτήν.

Στη σελ. 101 "ο περιορισμός των λειτουργιών των θεσμών .... η παραδοσιακή κοινωνία έχει λίγους θεσμούς ο καθένας από τους οποίους επιτελεί πολλές λειτουργίες". Αναφέρουμε ένα παράδειγμα: Στην εποχή μας οι εκπαιδευτικοί θεσμοί συνεχώς εξειδικεύονται. Από το πανεπιστήμιο κάποτε έβγαιναν "πανεπιστήμονες". Σήμερα η εξειδίκευση είναι μεγάλη. Ο θεσμός του καθηγητή εξειδικεύεται σε πολλές ειδικότητες. Αυτό σημαίνει ότι περιορίζεται η λειτουργία του. Κάποτε υπήρχε ο γιατρός για όλες τις ασθένειες. Σήμερα ο γιατρός εξειδικεύεται. Η οικογένεια κάποτε επιτελούσε πολλές λειτουργίες, όπως πρόνοια (οι ασθενείς παρέμεναν στο σπίτι, όχι στο νοσοκομείο) εκπαίδευση (ο ρόλος αυτός τώρα έχει ανατεθεί στο κράτος) κτλ. Έτσι οι λειτουργίες της οικογένειας ως θεσμού έχουν περιοριστεί.

Στη σελ. 103 "Η σταθερότητα και ο δεσμευτικός χαρακτήρας του θεσμού εξαρτάται ...." Η φράση "δεσμευτικός χαρακτήρας σημαίνει ότι το άτομο δεν μπορεί να αγνοήσει το θεσμό.

Στη σελ. 103 "Η αλλαγή του θεσμού μπορεί να γίνει είτε στο επίπεδο των κοινωνικών σχέσεων... είτε στο επίπεδο των σκοπών..." Πρέπει να διευκρινιστεί ότι υπάρχει μια αλληλεξάρτηση ανάμεσα στη λειτουργία ενός θεσμού και στον σκοπό που εξυπηρετεί. Για παράδειγμα στο θεσμό της οικογένειας, όταν οι σχέσεις ανισότητας που μέχρι σήμερα υπήρχαν ανάμεσα στα δύο φύλα θεσμοθετημένες, αντικαθίστανται από τις σχέσεις ισότητας σύμφωνα με την αλλαγή του οικογενειακού δικαίου, ο σκοπός της οικογένειας αλλάζει αλλά και οι λειτουργίες της αλλάζουν.

5.-ΜΕΡΟΣ Β': ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

5.1.-ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ (Δεν προβλέπεται για την Ε' Δέσμη): ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Το κεφάλαιο αυτό καταπιάνεται με τον ανθλουθο προβληματισμό που αφορά όλα τα κεφάλαια του δεύτερου μέρους: Ποιοί κοινωνικοί παράγοντες και με ποιό τρόπο προσδιορίζουν βασικά το χαρακτήρα και την συμπεριφορά του ατόμου, χωρίς όμως να τα προαθορίζουν απόλυτα: Κοινωνία, κοινωνική ομάδα και άτομο αλληλεπιδρούν διαλεκτικά. Έτσι, όσο και άν οι κοινωνικοί παράγοντες επιδρούν αποφασιστικά στην διαμόρφωση της προσωπικότητας του ατόμου, η κοινωνία δεν μπορεί να νοείται οδοστρωτήρας που ισοπεδώνει το άτομο. Γι'αυτό και η κοινωνική ένταξη του ατόμου δεν πρέπει να παρουσιαστεί ως αυστηρά προαθορισμένη (ντετερμινιστική). Επιπλέον, το κεφάλαιο αυτό, πέρα από το συσχετισμό ψυχολογίας και κοινωνιολογίας, οδηγεί στην κατανόηση της έντασης και της σπουδαιότητας της κοινωνιολογικής κυρίως θεώρησης των φαινομένων.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη σελ. 146 γίνεται μνεία για τη "συλλογική συνείδηση". Κατα τον ορισμό του Ντυρκάϊμ, συλλογική συνείδηση είναι το σύνολο των πεποιθήσεων και των κοινών αισθημάτων των μελών μιάς κοινωνίας που μορφοποιούν ένα σύστημα. Αυτό το σύστημα(συλλογική συνείδηση) είναι διάχυτο σ'ολόκληρη την κοινωνία και συγχρόνως διαθέτει και ειδικά χαρακτηριστικά που δίνουν μία πραγματική υπόσταση. Η συλλογική συνείδηση αποτελεί τον ψυχικό τύπο της κοινωνίας. Οι τελετουργίες, οι θεσμοί, οι παραδόσεις είναι εκδηλώσεις της συλλογικής συνείδησης.

Στη σελ. 147 για να γίνει περισσότερο κατανοητό το ότι "οι ιδέες είναι πράγματα" ότι δηλ. μπορούν να θεωρηθούν ως πράγματα , αναφέρουμε ένα παράδειγμα: Όπως δεν έχει σημασία άν σε κάποιο σημείο υπάρχει ένα τραπέζι που μπορεί να μην το βλέπουμε ή να μην γνωρίζουμε τη χρήση του, αν όμως προσπαθήσουμε να περάσουμε από το σημείο που βρίσκεται θα πέσουμε πάνω του και επομένως αναγκαστικά θα αναγνωρίσουμε την υπαρξή του. Έτσι συμβαίνει και με το κοινωνικό φαινόμενο (ή γεγονός). Είναι υπαρκτό, άσχετα αν το αναγνωρίζουμε ή όχι. Μπορούμε δηλ. να συμπεριφερθούμε σαν να είναι πράγμα. Έχει δηλ. μια αντικειμενική υπόσταση. Για παράδειγμα, για να φτιάξεις νόμιμη οικογένεια - παιδιά πρέπει να παντρευτείς. Αν επιμένεις να κάνεις παιδιά χωρίς προηγούμενα να έχεις παντρευτεί, θα υποστείς τις συνέπειες από τη μη αναγνώριση μιας πραγματικότητας, του γάμου. Επομένως η αντιμετώπιση του κοινωνικού αυτού

γεγονότος γίνεται έξω από τις υποκειμενικές αντιλήψεις του ατόμου.

Στη σελ. 153 η έκφραση "προσωπική ιστορία" θα πρέπει να αποδεσμευτεί από το εννοιολογικό περιεχόμενο που δίνει η καθημερινή πρακτική. Είναι η μοναδικότητά του κάθε ατόμου, η διαμορφωμένη προσωπικότητά του.

Στη σελ. 144. Ο ορισμός της προσωπικότητας αφορά μόνο την ψυχολογική πλευρά και όχι την κοινωνιολογική, στην οποία ουσιαστικά αναφέρεται αυτό το κεφάλαιο.

Στη σελ. 157 η φράση (τελευταία παράγραφος) "μελετά (η κοινωνική ψυχολογία) ..... που αποτελούν το αντικείμενο της έρευνάς της" για καλύτερη κατανόηση συμπληρωματικά διατυπώνεται ως εξής: "Η κοινωνική ψυχολογία μελετά επίσης την αλληλοεπίδραση μεταξύ των κοινωνικών παραγόντων και ιδιαιτέρων ατομικών χαρακτηριστικών, που καθορίζουν την ατομική και ομαδική συμπεριφορά και δημιουργούν πλήθος από ενδιάμεσες ψυχολογικές καταστάσεις και τοποθετήσεις, όπως ατομικές και ομαδικές νοοτροπίες, στάσεις, γνώμες κλπ. Αυτά αποτελούν και το αντικείμενο της έρευνάς της".

5.2.-ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Το κεφάλαιο αυτό δείχνει ότι το άτομο ενσωματώνεται στην κοινωνία μέσω των κοινωνικών ομάδων, που τη συνιστούν και στις οποίες ανήκει, και ότι κοινωνία και κοινωνικές ομάδες εξαρτώνται από την ύπαρξη αναγνωρισμένων προτύπων συμπεριφοράς και κοινά αποδεκτών κανόνων. Σχετικά με τον κοινωνικό έλεγχο, το δεύτερο δηλ. σκέλος αυτού του κεφαλαίου, χρειάζεται να τονιστεί ότι "δεν είναι ανεξάρτητος από την κοινωνικοποίηση, αλλά συνδέεται άμεσα και λειτουργεί συμπληρωματικά με αυτήν", συγκεκριμένα, πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι ο πρωταρχικός κοινωνικός έλεγχος συντελείται όχι μόνο άμεσα αλλά έμεσα, ασυνείδητα, με την εσωτερίκευση των κοινωνικών προτύπων αναγνώρισης και επιτυχίας. Η επιβράβευση, δηλ. η αναγνώριση ή η τιμωρία είναι μορφές κοινωνικού ελέγχου.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη σελ. 161 οι όροι "πολιτισμικά στοιχεία", "αξίες", "κανόνες", "ρόλοι" κλπ. μπορούν προκαταρκτικά να εξηγηθούν με βάση την έννοια που τους δίνουμε στην καθημερινή ζωή.

Στη σελ. 162 σχετικά με τους στόχους της κοινωνικοποίησης θα μπορούσαμε ίσως να πούμε ότι ένας είναι ο βασικός στόχος της κοινωνικοποίησης: Η ομαλή ένταξη του ατόμου στην κοινωνία. Είναι όμως ένας στόχος διττός, εφόσον αναφέρεται τόσο στην ομαλή εξέλιξη της κοινωνίας όσο και στην ομαλή διαβίωση του ατόμου μέσα σ'αυτή.

Στη σελ. 163 υπάρχει η φράση "Το μέτρο, στο οποίο η κοινωνική συμπεριφορά των ατόμων ταυτίζεται με τα πρότυπα και τις επιταγές που θέτει η ομάδα, είναι συνάρτηση του αν και κατά πόσο έχουν εσωτερικεύσει αυτές τις επιταγές". Όσο περισσότερο, δηλ., το άτομο αφομοιώνει τις κοινωνικές επιταγές, τόσο ευκολότερα ταυτίζεται με τα κοινωνικά πρότυπα που του παρουσιάζει η κοινωνία, και το αντίθετο. Για παράδειγμα, όσο περισσότερο ο μαθητής έχει πεισθεί ότι πρέπει να "διαβάζει τα μαθήματά του", τόσο περισσότερο ταυτίζεται με το πρότυπο του "καλού μαθητή".

Στη σελ. 163 πολλά παραδείγματα μπορούν να δοθούν σχετικά με τους αλληλοσυγκρουόμενους κοινωνικούς κανόνες: Οι μαθητές μαθαίνουν (π.χ.) ότι πρέπει να ενεργούν συλλογικά και να μην επιδιώκουν ατομική διάκριση, ενώ ταυτόχρονα γνωρίζουν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις το συμφέρον τους τούς επιβάλλει να διακριθούν ατομικά.

Στη σελ. 165 σχετικά με την κοινωνική κριτική, αναφέρεται η "βαρύτητα που έχουν οι απόψεις (των μεγαλυτέρων σε ηλικία ατόμων) ως ρυθμιστές της κοινωνικής συμπεριφοράς". Αναφέρεται δηλ. ότι η άσκηση της κοινωνικής κριτικής επιδρά στα άτομα τόσο περισσότερο, όσο μεγαλύτερη είναι η βαρύτητά της, δηλ. όσο σοβαρότερες συνέπειες έχει στην υπόληψη, είτε στην επαγγελματική θέση, είτε στην οικονομική κατάσταση κτλ. του ατόμου. Για παράδειγμα , άλλη επίδραση θα έχει για τον εργαζόμενο η κριτική που θα του κάνει ο προϊστάμενός του και άλλη επίδραση θα έχει η κριτική, η ίδια,έστω, κριτική που θα του κάνει ένας τυχαίος συνάδελφος κάποιας άλλης υπηρεσίας.

Στη σελ. 166 σχετικά με τους θεσμοποιημένους φορείς κοινωνικοποίησης, μπορεί να σημειωθεί επεξηγηματικά ότι ορισμένοι από τους φορείς της κοινωνικοποίησης όχι μόνο έχουν σιγά σιγά εξελιχθεί σε θεσμούς, έχουν δηλ. θεσμοποιηθεί, αλλά έχουν καλυφθεί και με νομικά ή άλλα τυπικά πλαίσια, δηλαδή έχουν θεσμοθετηθεί. Ως προς τους μη θεσμοποιημένους

φορείς κοινωνικοποίησης, μολονότι "η δραστηριότητά τους" δεν καλύπτεται από το νόμο, επιδρούν εντούτοις και αυτοί πολύ αποφασιστικά πάνω στη συμπεριφορά του ατόμου. Ας θυμηθούμε, για παράδειγμα, το περίφημο: "Τι θα πεί η γειτονιά ...". Η γειτονιά, σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να επιδράσει στη συμπεριφορά του ατόμου περισσότερο κι από το δικαστήριο.

Στη σελ. 166, ως "νεοσύστατοι φορείς κοινωνικοποίησης" μπορούν να αναφερθούν η συνδικαλιστική οργάνωση στη Μέση Εκπαίδευση ή ορισμένες περιθωριακές ομάδες νέων που έχουν εμφανιστεί πρόσφατα.

Στη σελ. 171, σχετικά με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, θα μπορούσαμε βέβαια να πούμε ότι ως ένα μόνο βαθμό είναι μη θεσμοποιημένοι φορείς κοινωνικοποίησης. Ας σημειωθεί εδώ ότι πολλοί φορείς κοινωνικοποίησης δεν είναι "εκατό τοις εκατό" άτυποι ή θεσμοθετημένοι. Πολλές φορές ανήκουν κάι στις δύο κατηγορίες φορέων κοινωνικοποίησης, όπως είναι, για παράδειγμα, η οικογένεια.

Στη σελ. 172, με την πρόταση " ανεύθυνη κοινωνικοποίηση" ο συγγραφέας αναφέρεται προφανώς στο γεγονός ότι πολλές φορές η επιβολή κανόνων και προτύπων γίνεται επιπόλαια , χωρίς αιτιολογικό συλλογισμό και επιχειρηματολογία, χωρίς υπευθυνότητα.

Στη σελ. 179 σχετικά με τη μεταβλητότητα του κοινωνικού ελέγχου. Στην πρόταση "για να είναι αποτελεσματική η ρύθμιση της κοινωνικής συμπεριφοράς και των κοινωνικών σχέσεων, είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν μέσα και μηχανισμοί ανάλογοι με τις ιδιαιτερότητες των ατόμων" θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η φράση "είναι απαραίτητο" σημαίνει πως είναι απαραίτητο, σύμφωνα με κάποια λογική της κοινωνίας. Η κοινωνιολογία (δεν παίρνει θέση) σχετικά με το τί πρέπει και το τί δεν πρέπει, τι είναι απαραίτητο και τι όχι, τι είναι δίκαιο και τι δεν είναι.

Στη σελ. 179 η ερώτηση 7 αναφέρεται στις προϋποθέσεις που πρέπει να καλύπτει μία κοινωνική ομάδα, για να ασκήσει κοινωνικό έλεγχο. Οι προϋποθέσεις αυτές περιγράφονται στη σελίδα 174.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ.

Στο κεφάλαιο αυτό υπογραμμίζεται η ιδιάζουσα σχέση και εξάρτηση της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του ατόμου απο την κοινωνική θέση που κατέχει και απο τους κοινωνικούς ρόλους, τα πρότυπα δράσης και τους κανόνες που αντιστοιχούν σ'αυτή τη θέση.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη σελ. 181 μπορούμε να προσθέσουμε ότι οι κοινωνικές δομές εκφράζονται με το οικονομικό, το πολιτικό και το πολιτιστικό σύστημα, που αλληλεπηρεάζονται μεταξύ τους.

Στη σελ. 182 ανάλογα με το διαχωρισμό σε οικονομικό,πολιτικό και πολιτιστικό σύστημα κάνουμε διάκριση σε οικονομική,πολιτική και πολιτιστική ισχύ. Και εδώ η διάκριση αυτή δεν είναι απόλυτη.

Στην ίδια σελ. ο σύντομος ορισμός για την "οικονομική ισχύ" δεν πρέπει να ερμηνευτεί στενά και κατά γράμμα. "Οικονομική ισχύς" είναι η δυνατότητα άμεσου ελέγχου των μέσων και των στόχων της παραγωγής καθώς επίσης και της διακίνησης-διάθεσης των αγαθών. Με τον όρο "αγορά" υπονοούνται ευρύτεροι μηχανισμοί παραγωγής-προσφοράς και ζήτησης των αγαθών. Η οικονομική ισχύς επίσης δεν περιορίζεται στην παραγωγή-διακίνηση μόνο οικονομικών αγαθών. Για παράδειγμα, ένας επιχειρηματίας που ελέγχει συγκροτήματα ημερήσιου τύπου ή εκδοτικούς οίκους "παράγει πολιτιστικά αγαθά" και κατά συνέπεια η"οικονομική του ισχύς" μετασχηματίζεται και σε πολιτική και πολιτιστική ισχύ.

Μπορεί ακόμα να επισημανθεί το φαινόμενο που καταναλωτικά πρότυπα συμπεριφοράς και ζωής (αυτοκίνητο, διακοπές κτλ.) αντικαθιστούν πολλές φορές, ως ένα σημείο, παραδοσιακές αξίες και στενα-οικογενειακά πρότυπα ζωής.

Στη σελ. 182 και γενικότερα σε όλο το κεφάλαιο οι σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους χαρακτηρίζονται ανάλογα με τη θέση τους στην κοινωνική ιεραρχία, σε " κυρίαρχες" ή "κυριαρχούμενες" . Η χρησιμοποίηση των όρων αυτών αποτελεί θέμα προσωπικής τοποθέτησης και αξιολόγησης του συγγραφέα.
Στη σύγχρονη κοινωνία που τα δικαιώματα του πολίτη, του εργαζόμενου, του μαθητή κτλ.είναι θεσμικά κατοχυρωμένα δεν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τους παραπάνω όρους χωρίς προβλήματα.

Για παλαιότερες κοινωνίες μπορούμε να πούμε άνετα ότι ορισμένες τάξεις κυριαρχούσαν, ενώ άλλες ήταν κυριαρχούμενες. Για τις σύγχρονες αναπτυγμένες κοινωνίες μπορούμε να μιλήσουμε για πολιτική, οικονομική και πολιτιστική ισχύ, για σφαίρες επιρροής, μιας ή περισσοτέρων ομάδων. Η ισχύς τους όμως αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί μόνο σαν μια έμμεση, θεσμικά οριοθετημένη και ελεγχόμενη κυριαρχία.

Στη σελ. 183: " Το δεύτερο είναι το επίπεδο επιμέρους πεδίων κοινωνικών σχέσεων." Συμπληρωματικά αναφέρουμε τα παρακάτω παραδείγματα που υποβοηθούν την κατανόηση του "δεύτερου επιπέδου" και τη συνειδητοποίηση των διαφορών των με το"πρώτο επίπεδο": Η ιεραρχία σε κάθε οικογένεια μεταξύ των ρόλων του πατέρα, της Μητέρας και των παιδιών. Η ιεραρχία που υπάρχει στο ιατρικό επάγγελμα μεταξύ των απλών γιατρών και των Διευθυντών τμημάτων κτλ. στό Νοσοκομείο.

Αντίθετα στο "πρώτο επίπεδο" επισημαίνεται η διαφορετική κοινωνική ένταξη ευρύτερων κοινωνικών-επαγγελματικών κατηγοριών. Π.Χ. άλλη είναι η κοινωνική θέση των Γιατρών στο σύνολό τους και άλλη των εργατών, των δασκάλων, των αξιωματικών κτλ.

Στη σελ. 186-187:"β) Τα επίκτητα, όσα δηλαδή.....αποτυχιών του κλ." Όσο και να αποτελούν τα επίκτητα χαρακτηριστικά αποτέλεσμα των επιλογών, των επιτεύξεων ή αποτυχιών του ατόμου εξαρτιόνται πρωταρχικά απο την κοινωνική του προέλευση και την ένταξη. Όπως διαπιστώνει η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, η κοινωνική προέλευση του ατόμου παίζει πρωταρχικό ρόλο στις επιλογές και στις επιτεύξεις ή τις αποτυχίες του.(βλέπε σχετικά και σελ. 190 του βιβλίου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ.

Το κεφάλαιο αυτό βρίσκεται περισσότερο απο τα άλλα, στη διασταύρωση της κοινωνιολογικής και ψυχολογικής θεώρησης: μέσα απο τις έννοιες της νοοτροπίας, των στερεοτύπων συμπεριφοράς, των πεποιθήσεων και των προκαταλήψεων ερευνά τον ψυχοκοινωνικό συσχετισμό ατομικής και ομαδικής συμπεριφοράς. Ο μαθητής είναι σκόπιμο να αντιληφθεί ότι διαφορετικές κοινωνικές δομές εκφράζονται μέσα απο διαφορετικά συστήματα αξιών, ιδεολογιών, στερεοτύπων, πεποιθήσεων κτλ. που συνιστούν τελικά την κοινή νοοτροπία των ατόμων-μελών της κοινωνίας.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στις σελ. 218 και 219 γίνεται λόγος για ατομικές και ομαδικές παραστάσεις, που επίσης λέγονται και "αναπαραστάσεις". Με πολύ απλά λόγια θα λέγαμε ότι για την κοινωνιολογία σημασία δεν έχουν μόνο οι κοινωνικές δομές, οι θεσμοί κτλ. αλλά και η εικόνα που έχει σχηματίσει το άτομο για τις κοινωνικές δομές, τους θεσμούς κτλ. , δηλαδή οι αναπαραστάσεις. Αυτή η εικόνα, μάλιστα, μπορεί να αποκλίνει τόσο πολύ απο την πραγματικότητα, ώστε να μη μιλούμε πια για αναπαραστάσεις αλλά για "μύθο" (βλέπε και σελ. 225).

Στη σελ. 224, σχετικά με τη "νοοτροπία" και τον "κοινό νου" σημειώνεται ότι συχνότατα ο "κοινός νους" χρησιμοποιείται με πολύ πιο περιορισμένη σημασία, για να χαρακτηρίσει κυρίως την αντιληπτική ικανότητα ατόμου μέσης νοητικής στάθμης.

Στη σελ. 249, αναφορικά με την προκατάληψη, θα μπορούσε προκαταρκτικά να αναφερθεί στους μαθητές ότι: Συχνά, στερεοτυπικές εικόνες, που έχουν αφομοιωθεί αβασάνιστα, και που συμβαίνει να είναι "μεροληπτικές", οδηγούν στην υιοθέτηση μιας αρνητικής γνώμης ή και αρνητικής στάσης που λέγεται προκατάληψη (βλέπε και τέλος της σελίδας). Π.Χ. το στερεότυπο της "γυναίκας-καλής νοικοκυράς" είναι πιθανό να οδηγήσει σε μια προκατάληψη, σύμφωνα με την οποία "η γυναίκα είναι κατάλληλη μόνο για το νοικοκυριό και δεν πρέπει να σπουδάζει".

Στη σελ. 251 σχετικά με τα αναφερόμενα παραδείγματα των μειονοτήτων, του αντισημιτισμού κτλ. καλό είναι να αποφευχθεί

η υπεραπλοποιηση και να σημειωθεί ότι πολλές φορές στην ιστορία κάποια υπάρχουσα προκατάληψη ενισχύεται εντονότατα απο την προπαγάνδα και γίνεται πρόσχημα, για να καλυφθούν οι πραγματικές αιτίες που καθοδηγούν την πορεία των φαινομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΤΗΣ.

Προέχει η διαφοροποίηση εννοιών που είναι κλειδιά στην ανάλυση που αφορά την διαμόρφωση και εκδήλωση της κοινωνικής συμπεριφοράς, προέχει δηλαδή η παρουσίαση της διαφοράς μεταξύ στάσης και γνώμης και, στη συνέχεια μεταξύ ομαδικής γνώμης, ατομικής γνώμης και κοινής γνώμης.

Ειδικές παρατηρήσεις

Στη σελ. 254: "Η μέν τάση αποτελεί μια θεμελιώδη.....ενώ η στάση είναι ιδιότητα επίκτητη". Η φράση αυτή να διατυπωθεί ως εξής: "Η τάση αποτελεί μια θεμελιώδη ιδιότητα του χαρακτήρα του ατόμου".

Στην ίδια σελίδα: "Απο την άποψη.....συμπάθεια ή "αντιπάθεια". Διευκρινίζεται εδώ ότι στη στάση μας έναντι του ατόμου ενός θρησκευτικού, πολιτικού ή άλλου θέματος ή γεγονότος π.χ. στην πολιτική ενός κόμματος υπάρχουν πολλές διαφοροποιήσεις. Η στάση μας μπορεί να σημαίνει κριτική αποδοχή ή αδιαφορία,μπορεί να είναι συναισθηματικά φορτισμένη ή όχι κτλ.

Στη σελ. 255: "Το σύνολο των στάσεων.....".Συμπληρωματικά μπορούν να αναφερθούν:
- Οι διαφορετικές στάσεις των μαθητών στα διάφορα σχολικά θέματα απο εκείνες των καθηγητών.
- Η στάση του Μοναχού πάνω στον κοσμικό τρόπο ζωής διαφέρει,συνήθως απο την στάση όσων ζουν "μέσα στην κόσμο".

Στη σελ. 256: "Το άτομο λοιπόν εσωτερικεύει.....στάσεις του". Αναφέρεται συμπληρωματικά ότι π.χ. η στάση έναντι του άλλου φύλου αρχίζει να διαμορφώνεται απο την βρεφική ηλικία με την εσωτερίκευση των ρόλων της μητέρας, της αδελφής,της γιαγιάς .....και σε διάκριση απο τους ρόλους του πατέρα, του αδελφού, του παπού κτλ. Η στάση που διαμορφώνεται απο την πρωταρχική κοινωνικοποίηση στην βρεφική και παιδική ηλικία μπορεί, ανάλογα με τις εμπειρίες και τα βιώματα που έχει το ενηλικιωμένο πλέον άτομο, να διαφοροποιηθεί περισσότερο ή λιγότερο ή και να μείνει σταθερή μετά την παιδική ηλικία.

Στη σελ. 256: "Οι στάσεις επομένως, είναι επίκτητες..... του ατόμου".
Το νόημα της φράσης διαπιστώνουμε, αν συγκρίνουμε π.χ. τη στάση

έναντι του άλλου φύλου σε άτομα που έχουν διαφορετική ηλικία, που διαμένουν σε χωριό ή σε πόλη ή που προέρχονται απο διαφορετική χώρα. (π.χ. Περσία, Σουηδία).

Στη σελ. 256-8: Στις "τραυματικές εμπειρίες" του ατόμου μπορεί ν'ανήκουν ψυχικά τραύματα που απόκτησε το παιδί απο μια αυταρχική οικογένεια, στην οποία ανήκει, ή απο έναν αυταρχικό δάσκαλο.

Στη σελ. 259: "Και καταγοώ.....ό,τι ήδη γνωρίζω..... εμπειρίας μου". Εδώ μπορούν οι μαθητές να συγκρίνουν τη στάση ηλικιωμένων ατόμων, όπως διαμορφώθηκε και σταθεροποιήθηκε κάτω από άλλες συνθήκες, έναντι της σύγχρονης μουσικής,και γενικά έναντι κάθε καινούργιου πρότυπου ζωής. Ήδη ο Γκαίτε διαπίστωνε στο Φάουστ ότι " Με το πνεύμα που νοιώθεις μοιάζεις" και ότι "Χλευάζει ο άνθρωπος ότι δεν νοιώθει".

Στη σελ. 262:"γ) Σχεδόν πάντα.....με εμμονή". Αυτό το διαπιστώνουμε π.χ. στη στάση του ατόμου απέναντι στα θρησκευτικά και πολιτικά θέματα. Η στάση αυτή απορρέει απο τη γενικότερη εξέλιξη, την κοινωνική ένταξη και τις εμπειρίες του ατόμου και δεν είναι αποτέλεσμα, που μπορεί να προκύψει μόνο απο λογικά επιχειρήματα σε μια συζήτηση.
Στην ίδια σελίδα: Σχετικά με τις περιπτώσεις (ι),(ιι),(ιιι), να γίνει αναφορά σε παραδείγματα που έχουν σχέση και με τις τρείς αυτές περιπτώσεις. Π.χ, βιώματα ή τραύματα απο την παιδική ηλικία, συμπληρωματική διαμόρφωση του χαρακτήρα στο σχολείο και στο επάγγελμα, βιώματα απο ιδιάζουσες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες όπως λ.χ. απο την Δικτατορία του 1967-1974, απο τα γεγονότα στο Πολυτεχνείο το Νοεμβρη του 1973 κτλ.

Στη σελ. 266:"Ατομική και ομαδική γνώμη (κοινή γνώμη)
Συμπλήρωση: Η ομαδική γνώμη μπορεί μόνο σε οριακές περιπτώσεις να ταυτιστεί με ό,τι χαρακτηρίζουμε κοινή γνώμη.
Στην ίδια σελίδα, π.χ. υπάρχει μια σχέση αλληλοεξάρτησης μεταξύ της στάσης και της γνώμης ενός ατόμου για την τέχνη, για την πολιτική, τη θρησκεία κ.τ.λ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: Η ΑΠΟΚΛΙΝΟΥΣΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ.

Ιδιαίτερη βαρύτητα πρέπει να δοθεί στο θέμα της κοινωνικής προσαρμογής σε συσχετισμό με όσα έχει μάθει ο μαθητής για την κοινωνικοποίηση, τους ρόλους, τον κοινωνικό έλεγχο κτλ. Με βάση αυτά είναι ανάγκη να δεχθεί ότι προβλήματα κοινωνικής προσαρμογής, ειδικότερα ανομία, αλλοτρίωση (έκτο κεφάλαιο) και απόκλιση (έβδομο κεφάλαιο) πρέπει να εξεταστούν σε σχέση με τα αίτια της δημιουργίας τους. Έτσι, το θέμα της αλλοτρίωσης και της ανομικής κοινωνίας μπορεί να "υποστηριχθεί" με προβληματισμό μέσα στην τάξη πάνω στα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας μας, τα γνωστά ως "πλατειά" κοινωνικά προβλήματα.

Ειδικές παρατηρήσεις:

Στη σελ. 295: " Είναι χαρακτηριστικό ότι αυτό το είδος της αυτοκτονίας αυξάνει σε περιόδους αιφνίδιας οικονομικής άνθισης." Συμπληρωματικά αναφέρουμε ότι έχει παρατηρηθεί πως, όσο περισσότερο ανεβαίνει το επίπεδο της ζωής και το άτομο δεν απασχολείται μόνο με το θέμα της απλής επιβίωσης, τόσο περισσότερο εμφανίζονται και καινούργιες ανάγκες και απαιτήσεις που στη συνέχεια δημιουργούν άλλα προβλήματα, (π.χ. οικονομικό, ψυχολογικό κτλ.)

6.-ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σε υποσημειώσεις του βιβλίου εξηγούνται άγνωστοι κοινωνιολογικοί όροι όπως επίσης δίδονται τα βασικά βιογραφικά στοιχεία κοινωνιολόγων, στο έργο των οποίων γίνεται αναφορά κατά τη διαπραγμάτευση διαφόρων θεμάτων. Το ευρετήριο, στο τέλος του βιβλίου, διευκολύνει στον εντοπισμό εννοιών και όρων που αναφέρονται και αναλύονται στο κείμενο.

Ίσως υπάρξουν δυσκολίες στην κατανόηση όρων και εκφράσεων που είναι αρκετά άγνωστοι μέχρι τώρα στο σχολείο. Σε τέτοιες περιπτώσεις είναι σκόπιμο να συμβουλεύεται ο καθηγητής τη βιβλιογραφία που προτείνουμε και να χρησιμοποιεί παραδείγματα και συγκρίσεις τόσο από τη σημερινή κοινωνική πραγματικότητα όσο και από το παρελθόν.

Συγκεκριμένα: στα κεφάλαια ανομίας,- απόκλισης μπορεί να γίνει προβληματισμός για σημερινά κοινωνικά προβλήματα, όπως εκείνα του χουλιγκανισμού της αποχώρησης από την κοινωνία κτλ.

Στο κεφάλαιο της κινητικότητας μπορεί να δοθεί στο μαθητή ως παράδειγμα το φαινόμενο της αστυφιλίας που είναι μια τυπική μορφή γεωγραφικής κινητικότητας.

Με την διαπραγμάτευση της κοινωνικής ένταξης του ατόμου και του κοινωνικού ελέγχου μπορεί να συνδεθεί ο ζήλος των μαθητών για καλούς βαθμούς στο σχολείο κτλ.

Βέβαια τα κοινωνικά φαινόμενα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα δεν είναι δυνατόν να εξαντληθούν στο μάθημα σ'όλη τους την έκταση. Απλώς επιχειρείται μία προσέγγιση των κοινωνικών προϋποθέσεων για τη διαμόρφωσή τους.

7.-ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- BOTTOMORE T/B, Κοινωνιολογία. Κεντρικά προβλήματα και βασική βιβλιογραφία.
- Εισαγωγή - Μετάφραση - Επιμέλεια: Δ.Γ. Τσαούση, Εκδ. GUTENBERG, Αθήνα: 1974 (σελ. 469).
- TIMASHEFF N.S. THEODORSON G.A., Ιστορία κοινωνιολογικών θεωριών. Μεταφρ. Δ.Γ. Τσαούση, Εκδ. GUTENBERG, Αθήνα 1980 (σελ. 623).
- Βασικά θέματα κοινωνιολογίας και κοινωνιολογικό λεξικό, Εκδ. Καστανιώτης - Επικαιρότητα, Αθήνα : 1982 (σελ. 621).
- ΦΙΛΙΑ Β., Τα κοινωνικά συστήματα, Εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα: 1979 (Δύο τόμοι, σελ. 178 και 227).
- Π.Ε.Φ. Σεμινάριο Ι, Κοινωνιολογία (Εισηγήσεις), Αθήνα: 1983

ΤΣΑΟΥΣΗ Δ.Γ., Η κοινωνία του ανθρώπου, Εκδ. GUTENBERG, Αθήνα: 1983,
LEFEBREH., Κοινωνιολογία του Μάρξ, Μετάφρ. Τ. Αναστασιάδη, Εκδ. GUTENBERG.
Ιστορία νεότερη και σύγχρονη Β΄τεύχος της Γ΄Λυκείου από σελ. 166κ. εξ., Εκδ. ΟΕΔΒ.
SWEEZY, DOPP κ.ά. Η μετάβαση από το Φεουδαρχισμό στον καπιταλισμό Εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα:1982
Β. Σκουλάτου – Ν. Δημακοπούλου – Σ. Κόνδη "ΙΣΤΟΡΙΑ νεότερη και σύγχρονη " Τεύχος Β΄ Γ΄ Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1983 (σελ. 168 έως 233)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 90/1984

Σήμερα, 17-10-1984, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.15 π.μ. το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής).

Με εντολή του κ. Φ. Κακριδή προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος. Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδ. Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Στ. Παπασημακόπουλος και Δ. Τομπαΐδης γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίου και λυκείου σχολ. έτους 1985-86. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο - Συντονισμός προγραμμάτων Δημοτικής και Μέσης Εκπ/σης. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο - Παρέκκλιση από τα Ω.Π. της Γερμανικής Σχολής Αθηνών. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.

ΘΕΜΑ 4ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 5ο - Σεμινάρια για την υποβοήθηση της διδ/λίας μαθημάτων που εξετάζονται στις γενικές εξετάσεις. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Το 1ο θέμα αναβάλλεται.

./.

ΠΡΑΞΗ 90/1984

Σήμερα, 17-10-1984, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.15 π.μ. το Συμβούλιο ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα αλουμινέως, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής).

Με εντολή του κ. Φ. Χαιρέτη προεδρεύει του Συμβουλίου ο Συμβούλος Η΄ κ. Ηλ. Σκυρόπουλος. Παρόν πέρας στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Χαιρέτης, Ν. Θεοφυλάκης, Φ. Θόρος, Ν. Παπαβασιλείου, Α. Αθανασόπουλος, Σοφρόνιος Σ΄, Ι. Σκορδίλης, Επ. Συμβούλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Ε. Θεοδωκάκοπουλος, Κ. Βουδούκας, Επιστημέτες και η γραμματέας του Συμβουλίου Δαμιανέου, φιλόλογος.

Δεν ελάβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Στ. Παπαναστασόπουλος και Θ. Τσιπαλίδης λόγω νόσου συζύγου σε άλλη πόλη ειδικού ιατρικού ιδρύματος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ανατύπωση επί. Βιβλίων γυμναστών και Δασκάλων αγγλ. έτους 1985-86. Επιστρέφει κατά επιφυλάξεως.

ΘΕΜΑ 2ο - Συμπλήρωμα προγραμμάτων Δημοτικής και Μέσης Εκπ/σης. Επιστρέφει ΗΥ. Σκυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο - Παρέκκλιση από τα Θ.Π. της Τεχνικής Σχολής Αθηνών. Εισηγήτρια: Δ. Σακκά.

ΘΕΜΑ 4ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 5ο - Επιλογή για την υποβολήν της βιβλιοκρισίας που εξετάζεται στις ιεραρχικές εξετάσεις. Εισηγήτρια ΗΥ. Σκυρόπουλος.

Επειδή αφού της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε παρουσία και επικοινωνίας της προσωπικής συνεδρίασης, το Σώμα ζήτησε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Το 1ο θέμα αναβάλεται.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Η σχολική πράξη του προηγούμενου σχολικού έτους και οι γενικές εξετάσεις του Ιουνίου του 1984 έδειξαν ότι είναι ανάγκη να βελτιωθεί η διδασκαλία των μαθημάτων, ιδιαίτερα εκείνων που εξετάζονται στις γενικές εξετάσεις για την είσοδο των αποφοίτων Λυκείων σε Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές. Επίσης προβάλλεται το αίτημα της κατά το δυνατόν ομοιόμορφης διδασκαλίας των μαθημάτων αυτών σε όλα τα Λύκεια, για να αποφεύγονται οι μεγάλες διαφοροποιήσεις των αποτελεσμάτων των μαθητών τους.

Για την ικανοποίηση αυτής της ανάγκης, προτείνω να οργανωθούν σεμινάρια, στα οποία θα παρακολουθήσουν όλοι οι καθηγητές που διδάσκουν Έκθεση, Αρχαία Ελληνικά, Λατινικά, Ιστορία, Φυσική, Χημεία, Βιολογία και Μαθηματικά ως μαθήματα δέσμης στη Γ΄ Λυκείου Γενικών και Επαγγελματικών-Τεχνικών Λυκείων.

Περιεχόμενο των σεμιναρίων αυτών θα είναι: α) να διδάσκονται και τα μαθήματα δέσμης, όσο αυτό είναι δυνατό, κατά τρόπο που να εξυπηρετείται και ο παιδαγωγικός σκοπός των Σχολείων Μ.Ε. Συγκεκριμένα, η διδασκαλία κάθε ενότητας να υπηρετεί και καθαρά παιδαγωγικούς στόχους. β) Να ενημερωθούν καλύτερα οι διδάσκοντες στο περιεχόμενο των αντίστοιχων σχολικών βιβλίων, οδηγιών κτλ., ώστε η διδασκαλία τους να αφομοιώνεται καλύτερα από τους μαθητές και να τους καθιστά ικανότερους να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των γενικών εξετάσεων.

Τα σεμινάρια θα οργανωθούν στις έδρες των Διευθύνσεων (ή Γραφείων) ΜΕ με ευθύνη των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων (ή των Γραφείων). Εισηγητές θα είναι οι σχολικοί σύμβουλοι της κάθε ειδικότητας. Χρόνος σεμιναρίων: δεύτερο 15/θήμερο Νοεμβρίου και πρώτη εβδομάδα Δεκεμβρίου.

Οι σχολικοί σύμβουλοι-εισηγητές των σεμιναρίων αυτών, κατά την εβδομάδα 5-9 Νοεμβρίου θα παρακολουθήσουν ειδικά σεμινάρια για τα μαθήματα της ειδικότητάς τους ως εξής:

Οι των κλάδων Α3 και Α4 στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη (Στη Θεσσαλονίκη και οι της Β. Ελλάδας και Θεσσαλίας, Φθιώτιδας και Βοιωτίας. Οι του κλάδου Α2: στην Αθήνα (της Αθήνας, της Αν. Αττικής, της Εύβοιας, της Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, της Κορινθίας και Αργολίδας), στον Πειραιά (της Δ. Αττικής, του Πειραιά, των Κυκλάδων, της Κρήτης, των Νήσων του

./.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. ΠΧ. Σπυρόπουλος γκέλετ: Η σχολική ποδέη ποδέη του ποσοζοπιεσου σχο-
γιακού ετους και εεγκεδ εξετασετς του Ιουνιου του 1984 εξεσδα στε
εεγκαι ταδιμα να βεγτιωθεί η ορδανωδία των παθημάτων, ρδιαιτεσα εκεινα
που εξετάζονται στις γενικές εξετάσεις για την ειδικό των σποφοιτων Δη-
κείων σε Δωτέρες και Δωτάτες Σχολές. Επίσης προβλέπεται το κόστος τη
κατά το δυνατόν ομοιόμορφος ορδανωδίας των παθημάτων αυτών σε όλα τα
δύκεια, για να αποφεύγονται οι περίπτωσεις διαφοροποίησης των αποτελεσμάτων
των παθημάτων τους.

Για την εκπονούμενη αυτή την ταδιμά, πρόκειται να ορδανωθούν σεμι-
νάρια, στα οποία θα παρακολουθούνται ήδη οι καθηγητές των ερδάσιμων
Σχολών. Αρχικά ΕΛΛΗΝΙΚΑ, Δυτικών, Ιστορία, Φυσική, Χημεία. Βεβαίως και
Μαθηματικά με παθήματα βάσης στη Γ' Δυκείου Τεχνικά και Επαγγελματικών
Τεχνικών Δυκείων.

Περιεχόμενο των σεμιναρίων αυτών θα είναι: α) να ερδάσονται και
τα παθήματα βάσης, όσο αυτά είναι δυνατό, κατά τρόπο που να εξυπηρετεί
και ο παραδομένος σκοπός των Σχολών Μ.Ε. Συγκεκριμένα, η ερδασία
κάθε ενότητας να αποτελεί και κάθαρα παραδομένος στόχος. β) Να επι-
πεφοσμένη καθηγέτεα οε ερδασιακό στο κεφάδαιο των αντίστοιχων σχολικών
βιβλίων. σημείων και, ώστε η ερδασιακή τους να αφομοιώνεται καθηγέτεα
από τους παθητές και να τους καθιστά ικανούς/ικανές να ανταποκρίνονται στις
απαιτήσεις των γενικών εξετάσεων.

Τα σεμινάρια θα οργανωθούν στις έδρες των Διευθύνσεων (ή Τμημάτων)
ΜΕ με ευθύνη των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων (ή των Τμημάτων). Κατάλ-
ληδη θα είναι οι σχολικοί σύμβουλοι της κάθε ειδικότητας. Χρόνος σεμινα-
ρίων: δεκαεπτά (17) ώρες Πεμπτών και πέντε εβδομάδα Δεκεμβρίου.

Οι σχολικοί σύμβουλοι-συμμετέχουν των σεμιναρίων αυτών, κατά την εβδο-
μάδα 3-9 Δεκεμβρίου θα παρακολουθούνται ειδικά σεμινάρια για τα παθήματα
της ειδικότητάς τους με εξής:

Οι των κλάδων ΔΣ και ΔΔ στην Αθήνα και τη θεσσαλονίκη (στη θεσσαλο-
νίκη ΚΚΚ οι της Β. Ελλάδας και θεσσαλίας, Φθιώτιδας και Βοιωτίας. Οι
του κλάδου ΔΣ: στην Αθήνα (της Αθήνας, της Αν. Αττικής, της Δυτικής,
της Ευβοϊκαγίας, Φθιώτιδας, της Κορινθίας και Αργολίδας), στον Πειραιά
(της Δ. Αττικής, του Πειραιά, των Κυκλάδων, της Κρήτης, την Μήλου του

Αν. Αιγαίου), στην Πάτρα (της υπόλοιπης Πελοποννήσου, της Αιτωλοακαρνανίας, της Φωκίδας, της Ηπείρου και των Ιόνιων νησιών), στη Θεσσαλονίκη (Θεσσαλίας και Β. Ελλάδας). Την ευθύνη της οργάνωσης των σεμιναρίων αυτού θα έχουν οι Διευθυντές ΜΕ αντίστοιχα Αθήνας, Πειραιά, Πάτρας και Θεσσαλονίκης.

Εισηγητές στα σεμινάρια αυτά θα είναι κυρίως σχολικοί σύμβουλοι, οι οποίοι στις 1 και 2 Νοεμβρίου θα μεταβούν στο ΚΕΜΕ (Μεσογείων 396), όπου σε συνεργασία με τους Συμβούλους και Εισηγητές του Τμήματος ΜΕ (κατά ειδικότητα) θα καταλήξουν σε κοινό κείμενο εισήγησης, που θα παρουσιάσουν στα σεμινάρια της 5-9 Νοεμβρίου. Στη συνέχεια, αφού διαβαστούν οι εισηγήσεις, οι σχολ. σύμβουλοι κάθε σεμιναρίου θα χωριστούν σε γκρούπ να συζητήσουν το κείμενο της εισήγησης και τα πορίσματα των γκρούπ θα παρουσιαστούν σε συνεδρία για την τελική σύνθεση. Ύστερα από αυτό οι σχολικοί σύμβουλοι θα ενημερώσουν τους καθηγητές που υπηρετούν στην περιοχή ευθύνης τους.

Επειδή μπορεί, για ορισμένες ειδικότητες, να προταθούν προσφορότερες λύσεις, παρακαλώ να συντάξουν οι συνάδελφοι της κάθε ειδικότητας σημειώματα για την συνεδρία του Τμήματος της Δευτέρας, 22 Οκτωβρίου, κατά την οποία θα προτείνουν και τους σχολικούς συμβούλους που θα καλέσουμε στο ΚΕΜΕ ΤΗΝ 1 και 2 Νοεμβρίου.

Το Τμήμα, ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση,

αποφαίνεται ομόφωνα:

δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 4ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 3967/12-10-84
2) 3944/12-10-84
3) 3949/12-10-84
4) 3983/12-10-84
5) 3982/12-10-84
6) 3980/12-10-84
7) 3978/15-10-84
8) 3999/16-10-84

./.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Σακκάς λέγει: Η Διεύθυνση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων του Υπουργείου Παιδείας αποστέλλει στο ΚΕΜΕ αίτηση του γυμνασίου-λυκείου της Γερμανικής Σχολής Αθηνών για παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα, χρησιμοποίηση της γερμανικής γλώσσας ως οργάνου διδασκαλίας μαθημάτων και αλλοδαπού προσωπικού για γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.186/1975 το άρθρο 5, παρ. 4 του Ν.4862/31 και το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 682/77.

Αιτήματα, όπως το ανωτέρω, υποβάλλουν σχεδόν κάθε χρόνο και έχουν υποβάλλει και φέτος πολλά σχολεία της ίδιας κατηγορίας με τη Γερμανική Σχολή Αθηνών. Όμως το θέμα που εγείρεται με το έγγραφο-αίτηση της Γερμανικής Σχολής Αθηνών είναι τεράστιο και χρειάζεται να το παρουσιάσω σε όλες τις διαστάσεις του, ώστε να ενημερωθεί πλήρως το Τμήμα και προπαντός η Διοίκηση, για να λάβει η τελευταία τις αναγκαίες αποφάσεις που θα θέσουν τέρμα σε καταστάσεις που δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους για τα ελληνόπουλα που φοιτούν σ' αυτά τα σχολεία..

Με την αίτησή της η Γερμανική Σχολή Αθηνών ζητεί να εξακολουθήσει να λειτουργεί με ωρολόγιο πρόγραμμα που παρεκκλίνει από το πρόγραμμα των ελληνικών σχολείων και, το κυριότερο, να εξακολουθήσει να επιτρέπεται η χρησιμοποίηση αλλοδαπού εκπαιδευτικού προσωπικού για τη διδασκαλία των λεγόμενων μη φρονηματιστικών μαθημάτων. Ως τέτοια αναφέρει τα Αγγλικά, τα Λατινικά, τα Μαθηματικά, τη Φυσική, τη Χημεία, τη Βιολογία, την Ανθρωπολογία , τα Καλλιτεχνικά, τη Μουσική και τη Φυσική Αγωγή (μερικώς).

Σημασία έχουν οι λέξεις "να εξακολουθήσει να επιτρέπεται", που σημαίνει να εξακολουθήσει να υφίσταται μια κατάσταση που υπάρχει από το παρελθόν. Άλλωστε από το αναφέρει η σχολή ρητά στη σελ. 2 της αίτησής της, όπου αναγράφεται "Υπενθυμίζουμε σχετικά ότι το καθεστώς αυτό έχει ισχύσει στο Ελληνικό τμήμα της Σχολής μας από το σχολ. έτος 1956/57 πάντα με την έγκριση του ΥΠΕΠΘ" (η υπογράμμιση δική μου).

Με έγκιση λοιπόν του ΥΠΕΠΘ εδώ και 30 σχεδόν χρόνια διδάσκονται σ' αυτή τη σχολή τα περισσότερα μαθήματα στην ξένη γλώσσα. Σημειώνω μάλιστα ότι για όλα αυτά δεν υπάρχει σχετική γνωμοδότηση του ΚΕΜΕ τουλάχιστο τα τελευταία χρόνια.

./.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Σακκάς Χρήστος: Η Διεθνισμού Σεμνών και Μεταφορικών Σχολείων του Χιονοδρομικού Παρεμβατικό αποστέλλει στο ΕΣΠΑ αίτηση του ύψους-ύψους της Τεσσαρακοστής Σχολής Αθηνών για κάποιους μήνες το πρόγραμμα, χαμηλού κόστους τις τεσσαρακοστής γράμματος με οριζόντιο διαφοράκτης παραμέτρου και τροποποίηση τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν.1756/198 το άρθρο 5, παρ. 4 του Ν.4562/31 και το άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 682/77.

Αιτήματα, όπως το ακόλουθο, υποβάλλουν σχεδόν κάθε χρόνο και έχουν υποβάλλει και φέτος πολλά σχολεία της ίδιας κατηγορίας με τη Τεσσαρακοστή Σχολή Αθηνών. Όπως το θέμα που εκθέτει με το εγγράφο-αίτημα της Τεσσαρακοστής Σχολής Αθηνών είναι τεράστιο και χρειάζεται να το παρουσιάσω σε όλες της διαστάσεις του, θέτε να επιτρέψετε μόνιμα το Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. για να ήθελε σε κατάσταση του ρωτήσουν κάποιοι από τα εγγράφα να μου δοσούν.

Με την αίτησή της η Τεσσαρακοστή Σχολή Αθηνών ζητεί να εξακολουθήσει να γεστονόγεδ με μοσγάλο προβάτια που παρεκλίνει από το πρόβατα του εγγλιτικόν σχολείου και, το κυριότερο, να επικουρηθεί να επιτρέπεται η χορηγηθούν εγγράφου εκπαιδευτικού προσωπικού για τη διδασκαλία της γερμανικής σε μαθητές της Α΄γυμνασίου. Θε τέτοια αναφέρει τα Αγγλικά, τα Δαπανικά, τα Μαθηματικά, τα Φυσικά, τα Χημεία, τη Βιολογία, τα Αγωνοπολογία , τα Καλλιτεχνικά, τη Μουσική και τη Φυσική Αγωγή (περίπου).

Σύμφωνα έχουν οι γέρεις "να εξακολουθήσει να επιτρέπεται", που σύμφωνα να εξακολουθήσει να αφορούσαν μια κατάσταση που υπάρχει από το παρελθόν "Γενικότερα σχετικά ότι το καθεστώς αυτό έχει τοκίσει στο καθεστώς τη σχολή από το σχολείο και σε όλα τα σχολεία της, όπου υπάρχει μαθήτρια της Σχολής που κατάγεται από χωριά της επαρχίας και ζητά να φοιτήσει στο Σχολείο. Έτσι 1956/57 ήμερα δε μπορεί εγκύρου του ΣΠΕΒΘ" (η υποδιπλή φύση μου).

Με εκλιπόν γοητεία του ΣΠΕΒΘ εφέ και 30 σχεδόν χρόνια φιλοξενεί α, επί τη σχολή τα περισσότερα παιδιάτα αυτά ξένη γλώσσα. Σημειώνω παρόλα αυτά ότι για όλα αυτά δεν υπάρχει σχετική απόφαση του ΕΣΠΑ τονίζοντας τα τεράστια χρόνια.

Η σχολή λοιπόν αυτή σε μεγάλο βαθμό έχει γερμανοποιηθεί με όλες τις δυσάρεστες επιπτώσεις στη διαμόρφωση του εθνικού ήθους των μαθητών.

Σημειώνω ακόμα και τούτο. Η Γερμ. Σχολή Αθηνών υπόβαλε τη γ αίτησή της στις 29 Ιουνίου (στο ΚΕΜΕ ήρθε στις 4-10 και σε μένα παραδόθηκε στις 8-10-84) και απάντηση ακόμα δεν πήρε και δε θα πάρει τουλάχιστο ως τα μέσα Νοεμβρίου. Στο μεταξύ όμως έχει κάνει προγράμματα με τις παρεκκλίσεις που ζητά, λειτουργεί μ' αυτές τις παρεκκλίσεις και έφερε Γερμανούς εκπαιδευτικούς, για την πρόσληψη των οποίων υπόβαλε δικαιολογητικά από καιρό. Τι να τους πει τώρα το Υπουργείο; Δε σας εγκρίνω το πρόγραμμα; Και τι θα κάνουν το ξένο διδακτικό προσωπικό που το έφεραν, όπως κάνουν εδώ και 30 σχεδόν χρόνια, έχουν συνάψει μαζί του συμβόλαια και περιμένουν την έγκριση του Υπουργείου, για να πάρουν άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα; Θα πει κανείς: Το ξένο διδακτικό προσωπικό να το χρησιμοποιήσουν στο γερμανικό Τμήμα της σχολής. Όμως οι πολλοί μαθητές φοιτούν στο ελληνικό τμήμα και σ' αυτό χρησιμοποιείται το περισσότερο ξένο διδακτικό προσωπικό.

Φοβάμαι ότι το Υπουργείο θα αναγκαστεί από τα πράγματα να πει ναι στις παρεκκλίσεις, ναι στη διδασκαλία τόσων μαθημάτων από ξένο διδακτικό προσωπικό. Όπως κάνει επί 28 χρόνια. Αλλά τότε που οδηγούμαστε; Ότι η κατάσταση αυτή δεν μπορεί να συνεχιστεί με κανέναν τρόπο είναι ολοφάνερο. Μας εκθέτει στους ξένους ως κρατοσγραφειοκρατούμενο και κακοδιοικούμενο, αφού χρειάζονται να περάσουν μήνες πολλοί για να πάρουν μια απάντηση σ' ένα αίτημά τους, και προπαντός αφήνει τους Έλληνες μαθητές αυτών των σχολείων έκθετους σε σοβαρούς κινδύνους.

Το Τμήμα σε αιτήματα των σχολών αυτής της κατηγορίας για υπέρβαση του εβδομαδιαίου ωραρίου των 30 ωρών εισηγήθηκε κατ' επανάληψη (βλ. πρ.

Να επιτρέπεται αυτή η υπέρβαση με τις εξής προϋποθέσεις:

1.- Να γίνονται οι πρόσθετες ώρες μαθημάτων σε απογευματινές ώρες πέρα από το κανονικό ωρολόγιο πρόγραμμα των 30 ωρών και να αποτελούν είδος φροντιστηρίου στην ύλη που διδάσκεται στο κανονικό πρόγραμμα ή να γίνονται στο πρωινό πρόγραμμα πάλι ως είδος φροντιστηρίου, αλλά στη δεύτερη αυτή περίπτωση εφόσον τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

./.

α) Να μεσολαβεί διακοπή των μαθημάτων κατά το μεσημέρι αρκετή για να τρώγουν οι μαθητές και να ξεκουράζονται πνευματικά.

β) Να τηρούνται τα διαλείμματα ανάμεσα στην μια διδακτική ώρα και την άλλη με εξαίρεση το διάλειμμα ανάμεσα στην α΄ και β΄διδακτική ώρα που μπορεί να μην υπάρχει.

γ) Να μην είναι μειωμένος ο χρόνος των διδακτικών ωρών κάτω από τον καθορισμένο (45 λεπτά) με εξαίρεση την τελευταία διδακτική ώρα, στην οποία ο χρόνος μπορεί να είναι μειωμένος κατά 5 λεπτά.

Στο αίτημα των σχολών αυτών να διδάσκονται ορισμένα μαθήματα του κανονικού προγράμματος σε ξένη γλώσσα και από αλλοδαπούς εκπαιδευτικούς το Τμήμα είναι αρνητικό. Αλλοδαποί εκπαιδευτικοί μπορεί να χρησιμοποιούνται μόνο σε δύο περιπτώσεις α) για τη διδασκαλία της κύριας ξένης γλώσσας, της γερμανικής στη Γερμανική Σχολή, της γαλλικής στη Γαλλική κτλ. και β) για τα φροντιστηριακά μαθήματα που, όπως είπαμε, μπορούν να γίνονται σε πρόσθετες πρωινές ή απογευματινές ώρες. Έτσι διαφυλάσσεται ο ελληνικός χαρακτήρας αυτών των σχολείων και επιπλέον δεν επιτείνεται η ανεργία των Ελλήνων εκπαιδευτικών με τη χρησιμοποίηση αλλοδαπού εκπαιδευτικού προσωπικού.

Χρειάζεται όμως να σημειώσω ότι σημαντικός λόγος για τον οποίο γονείς και μαθητές προτιμούν αυτά τα σχολεία είναι η εκμάθηση της ξένης γλώσσας. Η πίεση γονέων και μαθητών προς αυτή την κατεύθυνση δεν μπορεί να παραβλεφτεί. Το μέλλημα του Υπουργείου πρέπει να είναι πώς θα διαφυλαχτεί η ελληνικότητα των σχολείων αυτών αλλά και πώς θα δοθεί η δυνατότητα στους μαθητές να αποκτήσουν μια τέλεια γνώση της ξένης γλώσσας. Για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας το αίτημα της Γερμανικής Σχολής Αθηνών και η εκφρασμένη γνώμη του Τμήματος βρίσκονται σε άκρα αντίθεση. Η Γερμανική Σχολή Αθηνών και άλλες ξένες σχολές ζητούν να διδάσκονται στην ξένη γλώσσα από αλλοδαπό εκπαιδευτικό προσωπικό όλα σχεδόν τα μαθήματα εκτός από τα φρονιματιστικά. Αυτό το αίτημα βέβαια δεν μπορεί ποτέ να γίνει δεκτό. Από την άλλη πλευρά το Τμήμα, όπως είπα, εισηγείται να γίνεται αυτή η διδασκαλία μαθημάτων σε ξένη γλώσσα από αλλοδαπούς εκπαιδευτικούς σε πρόσθετες ώρες ενταγμένες στο πρωινό πρόγραμμα ή το απόγευμα και με το χαρακτήρα φροντιστηρίου στην ύλη που διδάσκεται στο κανονικό πρόγραμμα από Έλληνες καθηγητές.

./.

α) Να περιγράφει γλαφυρά την παράσταση καθώς το περιβάλον χώρισ
για να τονίζονται οι ;παράξεις και οι ξεκουδιζόνται ικανότητες.

β) Να ιδρύονται τα ρηγελήματα ταίριαζα ούτω ώστε ρηξιακή μια
και την ίδιαν με εξαίρεση το ρηγελήμα ταίριαζα ούτω α' και β' ρηξιακή
μια ιον ποιούσε να ήτω παρόμοιες.

γ) Να ήτω ειναι πεπιεσμένοι ο χώρος των ρηξιακών μορίων κάτω από
τον καθορισμένο (45 γεγαά) με εξαίρεση την τελευταία ρηξιακή μια,
ούτω ώστε ο χώρος μιορεί να ειναι πεπιεσμένος κατά 5 γεγαά.

Στο σχήμα των σχημάτων να ρηξιακατασταθούν παράγματα τον
καλοκαιρινού ιδρυθέντατος σε ξεχωριστούς εκπαιδευτικούς
το Τμήμα ειναι ασκήσεις. Αγγλικού εκπαιδευτικού ιμορεί να χαρακτη-
ορίστατ ήσυο σε ούο κεφαλαιώδη ειναι τα ρηξιακάγα τις κύριες ξεχωρι-
γλώσσες, της τεχνολογικής στη Γερμανική ξχοχή, της λαγγικής στη Γαλλική
και. και β) για τα φοιτητολογικά παράγματα ιον, ώστε ειδικές, ιμορούν
να λήφουτ σε τεσσάρων τομέων ή σχολιαστικές ιδρυ. Έπειτ ρηξιακάτ-
σεται ο εγγλικός χαρακτήρας σύτων τον σχοχείων καί εκπαίδευ ξεν εκ-
σεται η ανεύρεση των Εγγλικών εκπαιδευτικών με τι χαρακτηριστικά αγγο-
ξικού εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Χρειάζεται ώστε να σπουδάζει ρηξιακά για τον ούτο λο-
γικό και παράγει ιδρυθέν αυτά τα σχοχεία ειναι ή εκπαίδευ της ξεκάς
λγώσσας. Η ιδέα λοιπόν και παράγει τρος αυτή την κατεύθυνση ξεν ιμορεί
να τροφοδοτεί. Το πεγγλίκα του Σκοπεύεται ιμορεί να είναι ως ξε-
φυσικεί η εγγλικεύεται τον σχοχείων αυτών αγγά και ως ξε βοεί η ξη-
ναικεία ειδικός παράγει να ειδικεύονται για τεγεία λγώσσα της ξεκάς λγώσσας.
Για την εκπαίδευ της ξεκάς λγώσσας το αξίνα της Γερμανικής Σχοχής Λαγώσ
και η εκφοιτεύ λγώσσα του Σκοπεύτος βρίσκονται σε ειδικά ανεξεύ. Η
Γερμανική Σχοχή Λαγώσσα και αγγέε ξεκάς εχοχές ξιπούν να ρηξιακατασταθούν
ξεκάς λγώσσα ούτε αγγοφικά εκπαιδευτικά ιδρύματα ώστε σχέξη τα παράγματα
εκτός ούτε τα φοιτητολογικά. Αυτό το αξίνα βεβαία ξεν ιμορεί ιδρύ να
λγώσσ ξεκάς. Ένα ειδικά αγγό το Σκοπεύτος ξεν ξεκάς λγώσσα ειναι ρηξιακά
γεγαά και η ρηξιακατασταθούν σε ξεκάς λγώσσα ούτε αγγοφικά εκπαιδευτικά
ειναι ιδρύματα ούτε ιδρύματα φοιτητολογικά ειναι ούτε ιδρύματα ή το ούτε
ξη και με το χαρακτήρα φοιτητολογικά ούτε αγγό ιδρύματα ρηξιακατασταθούν
ιμορεί ιδρύματα ούτε ειδικά αγγοφικά ιδρύματα.

Όμως αυτή η πρόταση του Τμήματος δεν μπορεί να εφαρμοστεί και δε διευκολύνει τη λύση του προβλήματος για τους εξής λόγους:

Στο πρωινό πρόγραμμα δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν πρόσθετες ώρες στα λεγόμενα επιστημονικά μαθήματα (τα οποία η Γερμανική Σχολή Αθηνών τα διδάσκει στη γερμανική με γερμανούς εκπαιδευτικούς), γιατί το πέρα των 30 ωρών ωράριο καλύπτεται στο ακέραιο από τη διδασκαλία της κύριας ξένης γλώσσας (διδάσκεται 6 ή και παραπάνω διδακτικές ώρες). Να σημειωθεί ότι οι σχολές αυτές διδάσκουν και άλλη ξένη γλώσσα ως δεύτερη γλώσσα και λειτουργούν με καθημερινό 7ωρο ή 8ωρο. Αρχίζουν τα μαθήματα στη Γερμανική Σχολή Αθηνών και σ' άλλες σχολές στις 7.45 και συνεχίζουν ως τις 2.30 ή τις 3. Περισσότερο δεν είναι δυνατόν να επιβαρυνθεί το πρόγραμμα. Ώστε πρόσθετες ώρες για φροντιστηριακά μαθήματα στη διδασκόμενη ύλη των Μαθηματικών, των Φυσικών κτλ. είναι αδύνατον να λειτουργήσουν στο πρωινό πρόγραμμα.

Αλλά δεν μπορεί να λειτουργήσουν ούτε το απόγευμα ή το βράδυ. Γιατί οι μαθητές αυτών σχολείων ξυπνούν νύχτα, ορισμένοι από τις 6 το πρωί για να βρεθούν στο σχολείο τους, ύστερα από μία κοπιαστική διαδρομή, στις 7.45' και να παρακολουθήσουν μαθήματα ως τις 2.30' ή τις 3. Όταν τελειώνουν είναι εξουθενωμένοι και περιμένουν τα αυτοκίνητα για να τους μεταφέρουν στα σπίτια τους, στα οποία ορισμένοι θα φτάσουν στις 3.30' ή και αργότερα. Να παραμείνουν στο σχολείο για απογευματινό φροντιστήριο είναι αδύνατο· να επιστρέψουν από τα σπίτια τους στο σχολείο το απόγευμα για τον ίδιο σκοπό μαθητές που κατοικούν στα πέρατα της Αθήνας πάλι είναι αδύνατο.

Η πρόταση λοιπόν του Τμήματος για πρόσθετες ώρες για φροντιστηριακή εργασία το πρωί ή το απόγευμα σε μαθήματα που διδάσκονται στο κανονικό ωράριο δε λειτουργεί με κανένα τρόπο. Να διδάσκονται πάλι όλα τα επιστημονικού τύπου μαθήματα στην ξένη γλώσσα, όπως γίνεται στη Γερμανική Σχολή, είναι επικίνδυνο. Το πρόβλημα υπάρχει και δεν μπορούμε να το παραβλέψουμε ή να το παρακάμψουμε με μη εφαρμόσιμες προτάσεις.

Μια λύση είναι να απαγορευτεί ρητά και κατηγορηματικά η διδασκαλία μαθημάτων στην ξένη γλώσσα από αλλοδαπούς εκπαιδευτικούς, εκτός βέβαια από το μάθημα της κύριας ξένης γλώσσας. Όμως η λύση αυτή παραβλέπει την ανάγκη και την επιθυμία των μαθητών για την τελειοποίησή τους στην ξένη γλώσσα. Και το Υπουργείο που δέχεται πιέσεις από τις σχολές και

από τους γονείς των μαθητών δε θα μπορέσει να προχωρήσει σ' αυτή τη λύση που δεν είναι πειστική, ακριβώς γιατί δεν ικανοποιεί μια υπαρκτή ανάγκη.

Μια λύση δυνατή, λογική και πειστική που και την ανάγκη για την εκμάθηση της ξένης γλώσσας υπηρετεί και την ελληνικότητα των σχολείων αυτών και των μαθητών τους διαφυλάττει και την ηγεσία του Υπουργείου διευκολύνει να την επιβάλλει και που την εισηγούμαι είναι η ακόλουθη:

Να μπορούν να διδάσκουν οι σχολές αυτές με αλλοδαπό προσωπικό στο πρωινό πρόγραμμα και με τις προϋποθέσεις που θέτει το Τμήμα εκτός από την κύρια ξένη γλώσσα και ορισμένα μαθήματα σε πολύ περιορισμένο ωράριο που δε θα υπερβαίνει τις 5 ώρες την εβδομάδα έτσι ώστε ο μαθητής καθημερινά και επί 1 ώρα να έχει την ευκαιρία να ακούει και να χρησιμοποιεί την ξένη γλώσσα και σ' ένα μάθημα που καλύπτει μια περιοχή της. πραγματικότητας. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι τα ακόλουθα κατά σειρά προτεραιότητας:

Για το Γυμνάσιο τάξεις	A	B	Γ
Βιολογία	-/3	-	-/2
Ανθρωπολογία	-	-/2	-
Καλλιτεχνικά	1	1	1
Χημεία	-	1	1
Γεωγραφία (εκτός από τη Γεωγραφία της Ελλάδας)	3/-		2/-
Φυσική Αγωγή (εκτός από τους χορούς)	3	3	2
Φυσική		2	2

Για το Λύκειο τάξεις	A	B
Βιολογία-Ανθρωπολογία-Υγιεινή	-	1/2
Κοσμογραφία	-	1
Ψυχολογία	-	1
Καλλιτεχνικά	1	-
Χημεία	1	2/1
Φυσική Αγωγή (εκτός από τους χορούς)	2	2/1
Οικονομική Γεωγραφία, Γεωλογ., Ορυκτολογία	1	-

./.

Στη Γ΄ Λυκείου να διδάσκονται στην ξένη γλώσσα και όχι πάνω από 5 ώρες μαθήματα μόνο της Ε΄ δέσμης κατά την εξής σειρά προτεραιότητας:

Εφαρμοσμένα Οικονομικά	ώρες	4
Περιβάλλον - Υγεία	"	1
Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	"	2
Αρχές Λειτουργίας Γραφείου	"	2

Όλα τα ανωτέρω μαθήματα είναι τέτοια στη φύση τους ώστε να μπορούν να διδάσκονται στην ξένη γλώσσα, χωρίς να βλάπτεται ο εθνικός χαρακτήρας των μαθητών. Και δεδομένου ότι τα περισσότερα είναι μονόωρα και διδάσκονται σε μία ή σε λίγες τάξεις (γι' αυτό είναι πολλά), είναι προσφορότερα για τη διδασκαλία τους στην ξένη γλώσσα, γιατί το καθένα φέρνει το παιδί σε επαφή και με μία διαφορετική πραγματικότητα και επομένως έτσι καλλιεργείται καλύτερα η ξένη γλώσσα.

Το αίτημα της Γερμανικής Σχολής να μη διδάσκεται το μάθημα της Οικιακής Οικονομίας, αλλά αντί αυτού να διδάσκεται ο ΣΕΠ επί 1 ώρα όλο το διδακτικό έτος εισηγούμαι να μη γίνει δεκτό, γιατί είναι παράνομο, αφού ζητείται η κατάργηση μαθήματος που διδάσκεται στα ελληνικά σχολεία και αφού και ο προβαλλόμενος λόγος δεν είναι ισχυρός (ζητείται να μη διδάσκεται το μάθημα, γιατί το γυμνάσιο της σχολής είναι μεικτό, ενώ μεικτά είναι όλα τα γυμνάσια της χώρας, δημόσια και ιδιωτικά).

Και το αίτημα της σχολής για έναρξη των μαθημάτων στις 7.45 δεν πρέπει να γίνει δεκτό, γιατί πολλοί μαθητές που κατοικούν μακριά από τη σχολή θα χρειάζεται να ξυπνούν από τις 6 ή και νωρίτερα και μάλιστα χειμώνα καιρό. Να αποκτήσουν οι μαθητές γνώσεις αλλά με ένα πρόγραμμα που δε θα τους καταπονεί και δε θα φθείρει την υγεία τους.

Το πρόβλημα με τα προγράμματα των ξένων σχολείων υπάρχει πάντα, τίθεται κάθε χρόνο. Και όλο αφήνεται άλυτο. Και όλο αφήνονται οι μαθητές έκθετοι στον κίνδυνο αφελληνισμού τους. Η Διοίκηση το ξέρει το πρόβλημα. Και ξέρει ότι η συνέχιση της ύπαρξής του βλάπτει. Χρειάζεται νατο αντιμετωπίσει αποφασιστικά. Η λύση είναι απλή. Να καθορίσει ένα όριο επιτρεπόμενων παρεκκλίσεων στα σχολεία αυτά με καθορισμένες προδιαγραφές και μέσα στο όριο αυτό και τις προδιαγραφές αυτές να κινούνται υποχρεωτικά, χωρίς να ζητούν κάθε χρόνο από το Υπουργείο εγκρίσεις για παρεκκλίσεις. Μόνο σε σπάνιες περιπτώσεις, όταν ιδιαίτερες συνθήκες το

Във Ц. Ангелов на предложат една цена лучове как ещё ще
с цвес пазарната <u>цена</u> за 1 <u>ренгин</u> като тя ещё цената повтаряшата

Вариантна отклонка цвес 4
Перваллуа - Ядеа " 1
Плодахмлив сила Колампоуолис " 2
Ваукё Аелтонолиас Тавасеон " 3

Ова са самата пъпната ещё тогава ата ръпи тонс пате на пъсоки
на предложат една Ещё лучове, чиото ма ваучетат с ещъкъ ходатай-
тия пазатъм. Как ресопеон отт та желоодеа ещат пожома как ред-
отолат ве пъа и ас лучес тдеес (лг, ата ещат полуд), ещат ноодо-
ретеа ла та предложа тонс ата Ещё лучоа. ятат то жаеа дъжет
то жаруё ас ещафъ как пе пъа ордоосетъп ладъпетъпа как ещоъпъс
ещат жаулребъедат жаултеда и Ещё лучоа.

То ещъпа тпс Тедпатъпаке Ехоуйс ма пи ордоъпетат то пъдъпа тпс Ог-
ятъпйс Отклопойас, чууа ятат пятоп ма ордоъпетат с ГЕП ещ 1 ора ато то
ордоатъпа ещос ещъдоъпат ма пи ядет деяте, ятат ещат падоъпоп, пфоп
Ятетат и жатдъпфп пъдъпатоп пои ордоъпетат ота ещъпъпй осоуета ка
афоп как с пфодъуъпеноа уадоа без ещат гаухфес (ятетат ма пи ордо-
оъпетат то пъдъпа, ятат то апъпадта тпс охоуйс ещат пелята, ещ пеляй
ещат ова та апъпадта тпс хфос, ршпата ка гфетъпкй).

Как то ъстъпа тпс охоуйс уа ещафп па падъпфъпа отт 7,45 без
тфеъпет жаулеп деяте, ятат поууос падъпес поп жаеоъпоп пъпоуй ажф па
охоуй фа хфестеатат ма Ещъпоуп ажф тпс в й ка ажоъпеа ка пуятата хеп-
пйа жятфс. Ма ацокятфоп от падъпес ажъпетй ууяф пе ещ ходофпйа поп
ге фа топс.ятатяаоеп ка ге фъеоъпет па ъдеъа топс.

То ходофпйа пе та ходофпйата па Ещйа охоъеп пяфохет пдятат, тс-
ятат жде хфдо. Ка ещо ъфйпатат ещято. Ка ещо ъфйпатат от падъпес
ещъпет ацъе ацюпа ъфеуждпоп топс. И Ацокяпоп то Ещет то ходофпйа.
Ка Ещет отт и опъеяпоп тпс ъдадйс поп ВуяпетЕ. Хоетеатат ата ъдат-
пеътпйет ацофатетпяка. И Уоп ещат ъдуй. Ма хафофпет ещ офе ещ-
тфеъ

απαιτούν, θα ζητείται άδεια για πρόσθετες παρεκκλίσεις. Μια τέτοια λύση θα διαφυλάξει τους μαθητές από κινδύνους και θα απαλλάξει τη Διοίκηση και το ΚΕΜΕ από ανώφελη απασχόληση. Θα παλλάξει κι εμένα από το άχαρο έργο να εισηγούμαι κάθε τόσο για το ίδιο θέμα και να λέω τα ίδια πράγματα.

Ακολουθεί συζήτηση. Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

1.- Από το 1957 ισχύει αυτό το καθεστώς εκπαιδευτικής αλλοτρίωσης με αλλοδαπό διδακτικό προσωπικό;

2.- Δεν μπορώ να αποκλείσω την υπόθεση ότι ίσως υπάρχει "συμβατική" δέσμευση με κάποια μορφή "αμοιβαιότητας" λόγω της παρουσίας χιλιάδων ελληνοπαίδων στη Δ. Γερμανία. Όμως εκείνοι διέπονται από το καθεστώς των "αλλοδαπών μαθητών" που ζουν στη Γερμανία ενώ εδώ γίνεται λόγος για μαθητές που ζουν στην πατρίδα τους και "προτιμούν" το ξένο σχολείο μέσα στην πρωτεύουσα της πατρίδας τους.

3.- Νομίζω ότι οφείλουμε να βοηθήσουμε τη Διοίκηση στους χειρισμούς της με τα ακόλουθα:

α) Είναι ανησυχητικό φαινόμενο η αποδοχή μιας κατάστασης "εκπ/κής υποτέλειας" από μέλη της ελληνικής κοινωνίας. Συμμερίζομαι της φροντίδα των γονέων αλλά.....

β) Η ιστορία μάς διδάσκει ότι η εκπαιδευτική διείσδυση είναι μέρος γενικότερης πολιτικής (για οικονομική, πολιτισμική και πολιτική διείσδυση) και προετοιμάζει τελικά υποψήφιους για τα ξένα πανεπιστήμια. Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να ερευνηθεί πόσοι απόφοιτοι τέτοιων σχολείων του Ιουνίου 1984 γράφτηκαν απευθείας σε ξένα πανεπιστήμια, έστω κι αν πέτυχαν εδώ, έστω κι αν υφίστανται βαριά οικονομική αφαίμαξη, σε ελληνικό συνάλλαγμα.

γ) Επίσης, η ξένη εκπαίδευση οδηγεί ακούσια τον ευεργετούμενο στην αποδοχή μιας ξένης κουλτούρας.

δ) Όρος ουσιαστικής "αμοιβαιότητας" αντικειμενικά δεν μπορεί να ζητηθεί (δηλαδή γερμανοί μαθητές να μπορούν να φοιτήσουν στο ελληνικό σχολείο του Μονάχου).

4.- Πρόταση: (α) Η κατάσταση αυτή είναι πραγματικότητα· δεν των παραβλέπω. Να γίνονται μόνο μαθήματα ξένης γλώσσας από αλλοδαπό και ελληνικό διδακτικό προσωπικό (αναλογία 50%).

./.

β) Εμείς να βάλουμε φροντίδα πρώτη να υψώσουμε την ελληνική εκπαίδευση και να διαφωτίσουμε την ελληνική κοινωνία, με υπομονή και με νηφαλιότητα ότι αυτή η κατάσταση αποδοχής της εκπ/κής υποτέλειας είναι ανησυχητική.

5.- Δεν μπορεί να θεωρηθεί δεσμευμένη η ελληνική πλευρά απέναντι στο ξένο σχολείο που ενδεχόμενα προχώρησε σε ορισμένες ενέργειες χωρίς να αναμένει ελληνική απάντηση. Στη διεθνή πρακτική συχνά η καθυστέρηση απάντησης είναι μέθοδος άρνησης, όχι επικύρωσης.

6.- Συμμερίζομαι τη δυσκολία του κ. Σακκά, που αντιμετώπισε μια αντιφατική (από παιδαγωγική πλευρά) πραγματικότητα, αλλά θα επιχειρήσω μια διαφορετική ανάλυση του ζητήματος).

Οι κ.κ. Ν. Βαρουχάκης και Κ. Κατσιμάνης λέγουν: Είναι γνωστή η ευαισθησία του κ. Σακκά σε θέματα των σχολείων και μάθησης των τροφίμων τους. Η ευαισθησία και η συνακόλουθη αγωνία του στη συγκεκριμένη περίπτωση καθρεφτίζονται στην εισήγηση που ακούσαμε.

Η άποψή μας όμως διαφοροποιείται ουσιαστικά, γιατί εμείς εμμένουμε στις αποφάσεις 39/80 και 78/84 του Τμήματος, με τις οποίες είχαν ρυθμιστεί δύο φορές θέματα σχετικά με την Ελληνογαλλική Σχολή: την πρώτη, όταν η σχολή αυτή επρόκειτο να ιδρυθεί· και η δεύτερη, όταν από τη διεύθυνσή της μας ζητήθηκε η έγκριση προγράμματος "κοινού κορμού" σε ορισμένα μαθήματα για Έλληνες και Γάλλους μαθητές.

Με το πνεύμα των πιο πάνω αποφάσεων συμφωνεί και η απόφαση 81/84 του Τμήματος με αφορμή αίτημα της Γερμανικής Σχολής Θεσ/κης για παρεκκλίσεις από το ΑΠ.

Δεν έχει νόημα να υφιστάμεθα ή να υπαναχωρούμε από προηγούμενες αποφάσεις του Τμήματος. Εφόσον σε προηγούμενες συνεδρίες είχαμε υποστηρίξει ορισμένες απόψεις και δε μεσολάβησε κάποιο ουσιαστικό στοιχείο που να δικαιολογεί την εγκατάλειψή τους, αισθανόμαστε υποχρεωμένοι να εμμείνουμε σε αυτές.

Με τις προηγούμενες αποφάσεις του Τμήματος λύνεται οριστικά το όλο θέμα, γιατί το πρόβλημα τοποθετείται στη σωστή βάση. Οι ελληνικοί νόμοι ισχύουν για όλα τα σχολεία της επικράτειας και ειδική μεταχείριση υπέρ του ενός ή του άλλου σχολείου δεν μπορεί να νοηθεί. Τα ξένα σχολεία

./.

в) Ценеё да бъдопе дозволена нощ на пфсопне дла сълпаний
сжкдгесол жаг да сгефмгсопне дла сълпаний жолжпсгва. пе пщопоЙ жаг
пе мдвагрдлта сгг ата и жатсгасол ащоросЙс дас сжкдле пдсгсйсгес
сдсдг гдмдхдлгкЙ.

3.- Сел пдобед да вемдвед весгесмдЙ и сълпаний цдесд оцсдлгат
сло Ъдло схоуедо пол сдесЙсдла пдохдбдое се обгдмдЙсд сдбдгесе хмоЙс
да гдмЙмдЙ сълпаний гдсдлдол. Сгг бесдЙ пдмгкгЙ схдхг и жабдгесдвд
гдсдлгадлс сдсдг пеЙвоос гдмдлдс, схг сгкЙсдмомдс.

6.- Гпмпеьбсдопдг ле рдохоуда гол к. Гдккд, пол гдлгпсгмсдое пгд
галгфдгсЙкЙ (дад гдгбдамлкЙ цесвдд) пдхдлгкЙдлгдг, дуу де сгкгелбдом
пгд графоесгкЙ гдсдуол гол Ъгпмдгос).

От к.к. И. Вдвохдкдс жаг К. Катсгйдлс уедлова: Ецсат лмоЙс и
жа сдгсдвЙдуа гол к. Гдккд се вЙгдгас гпм охоуедм жаг бЙдвдс гпм гдо-
ЙгпмЙ хос. И сдгсдвЙдуа жаг и олмокуолвЙ чЙлуа гол сгг онлкезгЙсЙ
цедцгдмоЙ хафоесгЙсдвдг сЙдл сгдуЙЙ гол ахоуедгг.

И сдофЙ жаг сЙпс графоесгсдгсдг онсгдгсгкЙ, гдгдг сЙдс сЙЙсдлгос
сгге ЙофЙдесс 30\80 жаг 78\84 гол Ъгпмдгос, пе гге оЙосес сдхдл Ъгпмг-
сдгсЙ ЙЙо дсвЙсс вЙгдгас охсгкЙ пе гдл Ецуцлодуугдлкй Схоуй: гдл уЙЙ.
сдгсЙ ЙЙо дсвЙсс вЙгдгас охсгкЙ пе гдл Ецуцлодуугдлкй Схоуй: гдл уЙЙ.
дгсдл и охоуЙ дгдг сидЙсгсдо дл гбдвсЙ. жаг и ЙсгЙсдг. сдгл уЙЙ гдл гг гдсг-
на гдобЙдесс Ецуцлодуугдлкй Схоуй: гдл уЙЙ.

Ме го гдсЙдг гдл гпо чдлм ЙофЙдесл сгпЙмсЙ жаг и ЙофЙдесл 81\84
гол Ъгпмдгос пе ЙофЙдесл дгсЙдг гдл Ъедгдлкдс Схоуйс вгоЙкйс гдл ждсЙкуг-
сдгг сдЙ го ЦЛ.

Чел сЙгг модЙдг да дЙгдгсдвдг и да гдлдхдвоодг чЙЙ гбоЙодЙсдсЙ сдо-
дгсгйс гол Ъгпмдгос. Ебфдол ос гбоЙодЙсдсЙ сдмсвЙсдсЙ сЙхдгс гдсодгйс
Сгг обгдлсдсЙ сдофЙдесЙ жаг ре пгсоуЙвдос хдлсго сдмсвЙсдсЙ сдогхгсо гол
да ЙлждгоуодсЙ дда сЙждгдуегйЙ гол ацгдгадлдгдс пдохгвгмЙсдг ад сЙгсг-
лодлс ос дгдсЙ.

Ме дгс гбоЙодЙсдсЙ ЙофЙдесЙ гол Ъгпмдгос Мсдсгдг обгдлсдсЙ го суо
вЙгдг, гдгдг го гбоЙвуЙдг гоЙодсгЙсдг дгг сдодЙ ЙЙгос. Ог сууЙлсдЙ дЙгог
гдхЙдлдл дгд суо гг охоуедг гдс сгйхЙсгедс жаг сгЙсдЙ Ъгдхгсбгол дгсо
гол сдсЙ и гол сууол охоуедлол сгл дгодЙ гбоЙодЙсдсЙ на жодЙсг. Гг Сгдл охоуедг

πρέπει να απευθύνονται στα παιδιά της αντίστοιχης, εδώ, ξένης παροικίας, ενώ στα ελληνόπουλα θα παρέχουν σαφώς ελληνική εκπαίδευση με Έλληνες καθηγητές, ελληνικά προγράμματα και ελληνικά βιβλία. Είναι ευκταίο η διδασκαλία της ξένης γλώσσας να ενισχυθεί και επιτρέπεται πέραν του προβλεπόμενου ελληνικού προγράμματος, να διδάσκονται οι έλληνες μαθητές επί ορισμένες πρόσθετες ώρες την εβδομάδα κάποια "επιστημονικά" μαθήματα στην ξένη γλώσσα, εφόσον οι αρμόδιοι φορείς του ξένου σχολείου κρίνουν ότι αυτό είναι δυνατόν. Όμως η κατά αποκλειστικότητα στην ξένη γλώσσα διδασκαλία έστω και εκκλειών ωρών "επιστημονικών" μαθημάτων θα αποτελέσει κατά τη γνώμη μας παραποίηση του ελληνικού αναλυτικού προγράμματος, θα προκαλέσει σύγχυση στη σχολική πράξη, θα μειώσει το κύρος του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, θα δημιουργήσει την εντύπωση ότι η ελληνική πολιτεία υιοθετεί δύο μέτρα και δύο σταθμά για τα ξένα σχολεία και, μακροπρόθεσμα, θα συμβάλει στον αφελληνισμό των μαθητών που φοιτούν σε τέτοιου είδους "προνομιούχα" σχολεία.

Αν σκοπός των παρεκκλίσεων που ζητούνται είναι η τέλεια εκμάθηση από τα ελληνόπουλα της ξένης γλώσσας, αυτό μπορεί να γίνει με ενίσχυση των ωρών του μαθήματος αυτού καθώς και με τις προτεινόμενες συμπληρωματικές ώρες για ορισμένα μαθήματα.

Ο κ. Σακκάς λέγει: Η εισήγησή μου ήταν αναλυτική, δε χρειάζεται να επιμείνω και να απαντήσω ιδιαίτερα σε όσα υποστηρίχτηκαν στη συζήτηση. Το Τμήμα επιμένει στο απόλυτο. Όμως υπάρχει μία πραγματικότητα. Και λειτουργεί η ανάγκη για την τέλεια εμάθηση της ξένης γλώσσας που η ελληνική εκπαίδευση δεν την ικανοποιεί.. Γι' αυτόν και άλλους ακόμα λόγους μια μερίδα γονέων που έχουν την οικονομική δυνατότητα στέλνουν τα παιδιά τους σε ξένα ή ιδιωτικά σχολεία. Αυτό δεν μπορούμε να το αγνοήσουμε. Αυτή την ανάγκη τους πρέπει να την ικανοποιήσουμε. Παράλληλα πρέπει να προφυλάξουμε τα παιδιά τους από τον κίνδυνο αφελληνισμού και να τα προστατέψουμε ακόμα από ένα εξαντλητικό ωράριο εργασίας που αποβαίνει σε βάρος της υγείας και της ίδιας τους της μάθησης. Δεν μπορούμε να πούμε π.χ. "να εφαρμόσουν πιστά το ελληνικό πρόγραμμα των 30 ωρών εβδομαδιαίως και από κει και πέρα ας διδάξουν την ξένη γλώσσα τους όσες ώρες θέλουν!" Αυτό παιδαγωγικά είναι ανεύθυνο.

./.

Έχει δίκιο ο κ. Βώρος που μίλησε για σοβαρούς κινδύνους εκπαιδευτικής αλλοτρίωσης. Θα πρόσθετα και εθνικής αλλοτρίωσης. Κι ακόμα ότι οι κίνδυνοι αυτοί θα πολλαπλασιαστούν αν με τη σύνδεσή μας στην ΕΟΚ οι ξένοι έχουν αποκτήσει ή αποκτήσουν στο μέλλον το δικαίωμα ελεύθερης ίδρυσης σχολείων στη χώρα μας. Θα ήθελα όμως να παρατηρήσω ότι οι κίνδυνοι για εκπαιδευτική και εθνική αλλοτρίωση δεν προέρχονται από τη διδασκαλία ορισμένων επιστημονικών μαθημάτων στην ξένη γλώσσα σε λίγες ώρες την εβδομάδα αλλά από τον προσανατολισμό και το γενικότερο κλίμα που επικρατεί ή μπορεί να επικρατήσει σ' αυτά τα σχολεία.

Ύστερα από συζήτηση το Τμήμα αποφασίζει να γνωμοδοτήσει οριστικά για το γενικό θέμα των παρεκκλίσεων από το πρόγραμμα στο οποίο επανέρχονται κάθε χρόνο και με τρόπο πιεστικό τα ξένα σχολεία.

Ο Πρόεδρος θέτει σε ψηφοφορία τις 2 βασικές προτάσεις που διατυπώνονται στην εισήγηση του κ. Σακκά η Α΄ και στις επανειλλημμένες αποφάσεις του Τμήματος η Β΄. Σύμφωνα με την Β΄ αυτή πρόταση οι Έλληνες μαθητές που φοιτούν στα ξένα σχολεία ακολουθούν το ελληνικό αναλυτικό πρόγραμμα και διδάσκονται με τα αντίστοιχα ελληνικά διδακτικά βιβλία και από έλληνες καθηγητές. Για την τέλεια εκμάθηση της ξένης γλώσσας το Τμήμα έχει δεχθεί εκτός από την ενίσχυση του ωραρίου της και την εισαγωγή πέραν του επίσημου ελληνικού ΩΠ και λίγων συμπληρωματικών ωρών σε επιστημονικά μαθήματα για την εξοικείωση με την αντίστοιχη επιστημονική ορολογία στη ξένη γλώσσα. Οι παραπάνω παρεκκλίσεις θα γίνονται δεκτές στο μέτρο που οι συνθήκες λειτουργίας του σχολείου το επιτρέπουν.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Β
Τομπαΐδης	Β
Παπασημακόπουλος	Β
Αδαμόπουλος	Β
Βώρος	Λευκή
Βαρουχάκης	Β
Σακκάς	Α
Σπυρόπουλος	Β

Το Τμήμα με ψήφους 6 + 1 (λευκή) = 7:1 αποδέχεται την πρόταση Β΄

./.

Έχει δηλο ο κ. Σμορ που πιζμε για σοβαρούς πλαζιάνους επιστήμονες. Κι αυτός δεν είναι αγγλοτζμούτ. Θα πορευτεί και εαυτκές αγγλοτζμούτ. Κι αυτός δεν κερδίζει από πολλαπλασιασμό αν δε τη σαρώσει πας ούλη ΕΟΚ οι Σέμοι εχουν αυοκτήσει ή αυοκτήσουν στο πεζίον το δικαίωμα εγκεφαλικό εβρυ-ούλε αχορεζμα αυτό χωρ πας. Θα ήθελα εζμε να παρατηρήσω ότι οι κίνδυνοι για εκπαιδευτικό και εαυκό αγγοτεζμού σεν προερχονται από τη ερδοκοτζ-σρονόμενα επιτυχιακία παιδιάτρια ούλη Σένη λύνεται σε γλίτε ώρες δια εβρ-πάρα αγγά από τον προσανατολισμό και το λειτκάτερο κίνδυνο επικοινεί ή πιοσεί να επικοπιάσει ο, τιτά τα αχορεζα.

Ζατεβα από επέτιμον το Σιπίνα αυοφασίζει να λαμβοφοήσει οριστικά για το λειτκό βέπα τον παρεκκλίνειν από το πρόβλημα στο οποίο εκπαιδεύ-κάθε χορνο και με τορνο πιεστικό τα ξένα αχορεζα.

Ο Πρεσβύος θέτει σε ψηφοφορία τις 2 βασικές προτάσεις που βγήκαν-ναν στην επιτροπή του κ. Χακκά η Α' και στην εκπαιδευμένη συμβουλευ-των Σιπίνατος η Β'. Σημείωσε με ότι η πρόταση με ζήφισε παμπάλαιο ποι μοτορζμ στα ξένα αχορεζα αποφασίζει το εγγλικό ανανεικό κοινόβουλο και βρέθηκαν με τα παζιότερα εγγλικά βρέκτικά κι από αυτά ξη-Υλιασε καθολικά. Για ούτε τέτοια εκπαίδευση της ξένης λύσεως το Σιπίνα εκεί θεχθεί εκτός από ούτε ένα εκλογικό σώμα μοδρον της και ούτε εποκαλή ιδέα ποι εκπαιδευτικό ΟΠ και γλώσσα αυτιμυθμιστικά μοδρ να σε εκπαιδευτικό πα-θήκατα για ούτε εξορκεσμού με ούτε παιδοτρχή εκπαίδευση αποφεύγει από Ξένη λύσεως. Οι παρακάτω κορεκκλίνειες θα λήφουν θεκτές στο πέτρο ποι σπανιές γεπτοπόλεις τον αχορεζον το εκπτεζμον.

Β Δημόσιοι

Ζπορζάς Β

Σαρίμζόης Β

Παπαδημακόπουλος Β

Υρόπζουλος Β

Βρόος Υενικ

Βαβούκης Β

Σακκάς Α

Σμπόζιος Β

Σο Σιπίνα με ψήφους 6 + 1 (Υενικ) = 7:1 αποφέχεται ούτε πρόταση Β'.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 91/1984

Σήμερα, 22-10-1984, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Σεμινάρια Σχ. Συμβούλων για τις δέσμες.

ΘΕΜΑ 2ο - Συντονισμός προγραμμάτων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Προτάσσεται το 3ο θέμα.

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1.- 4024/17-10-84
2.- 4026/17-10-84
3.- 4035/18-10-84
4.- 4041/18-10-84
5.- 4040/18-10-1984
6.- 4029/18-10-84
7.- 4038/18-10-84
8.- 4016/17-10-84

./.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο προεδρεύων κ. Ηλ. Σπυρόπουλος διάβασε το εξής ενημερωτικό σημείωμα του Τμήματος Δ.Ε. του ΚΕΜΕ:

Υπεύθυνοι των ομάδων για τη συγγραφή των βιβλίων του δημοτικού

1.- Για τα Μαθηματικά: Κ. Πασσάκος, Γ. Μαραγκουδάκης
2.- Γιατη Νεοελληνική Γλώσσα: Α. Βουγιούκας, Δ. Μελάς
3.- Για τη Μελέτη του Περιβάλλοντος: Α. Μπενέκος, Ι. Χριστιάς
4.- Για τα Φυσικά: Ν. Βλουτίδης, Στ. Παπασημακόπουλος
5.- Γιατην Ιστορία: Δ. Μελάς, Α. Βουγιούκας

και στη συνέχεια παρεκάλεσε τα αρμόδια μέλη του Τμήματος να συνεργαστούν με τους συναδέλφους τους της αντίστοιχης ειδικότητας της Δημοτικής για τα Αναλυτικά Προγράμματα.

./.

Στη συνέχεια ο Προεδρεύων του Τμήματος κ. Ηλ. Σπυρόπουλος εισάγει για συζήτηση το 1ο θέμα, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση που έγινε στη προηγούμενη συνεδρία (

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει: Προοίμιο

1.- Το θέμα που συζητάμε εντάσσεται στα πιο σοβαρά για λόγους εκπαιδευτικούς (ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος δουλειάς) κοινωνικούς (πώς θα διασφαλιστεί η δικαιότερη διανομή επιτυχίας κατά διαμέρισμα ή κοινωνική ομάδα, πως θα γίνει εξίσου καλή ενημέρωση) και για λόγους πολιτικούς (πώς θα επιτευχθεί το πιο αποδεκτό και λιγότερο αμφισβητούμενο αποτέλεσμα).

Η προβληματική της οργάνωσης

2.- Και προβάλλουν τούτα τουλάχιστον τα ερωτήματα (έστω για μένα μόνο):

α) Έχουμε έτοιμες λύσεις, που θα δοθούν ως τελικές Οδηγίες ή έχουμε και απορίες περί του πρακτέου που θα τις συζητήσουμε με ένα κύκλο Συμβούλων, ώστε να διατυπωθούν ωριμότερες λύσεις-οδηγίες πριν δοθούν για τελική ανεμπόδοση;

β) Ένα παράδειγμα ερωτήματος: τι σημαίνει ερώτηση κρίσης στην Ιστορία; Θα περάσουν οι διδάσκοντες τέτοια ερωτήματα στη διδασκαλία τους; έχουμε και έχουν κάποια τέτοια δείγματα, ώστε να γνωρίζουμε στο τέλος ότι τέτοιας μορφής ερωτήματα πέρασαν σε όλη τη χώρα;

γ) Αν είναι τόσο κρίσιμα και σοβαρά (αφού θα επηρεάσουν τη σταδιοδρομία δεκάδων χιλιάδων νέων) τα ερωτήματα, γιατί να περιορίσουμε την αρχική συζήτηση σε κάποιο περιορισμένο κύκλο αναμεταδότες; που δεν αποκλείεται άλλωστε η επιλογή τους να μην είναι και η καλύτερη (σε πρωτοβάθμια ή δευτροβάθμια φάση);

3.- Πρόταση:

α) Στην πρώτη συνάντηση προτείνω να προσκληθούν όλοι οι Σύμβουλοι που σε οποιαδήποτε περίσταση καλούνται για ενημέρωση ότην Αθήνα (δηλαδή του λεκανοπεδίου, των γειτονικών νομών, των νησιών πλην Κρήτης;)

β) Σε αυτούς να προκοινοποιηθεί ο προβληματισμός, ώστε ούτε να αιφνιδιαστούν ούτε να αναγκαστούν να προχειρολογήσουν πιεζόμενοι από την ανάγκη

./.

(και ίσως και να ετοιμάσουν κάποιες προτάσεις).

γ) Με αυτούς να συζητηθούν οι επιμέρους πτυχές του ζητήματος (κατά μάθημα) και να συνδιατυπωθούν οι τελικές λύσεις-οδηγίες, που θα καταγραφούν και θα αναμεταδοθούν στους υπόλοιπους.

δ) Έτσι στην πρώτη φάση θα έχουμε αρκετά πλατιά βάση και άνεση επιλογής 4-5 για αναμετάδοση.

ε) Στην πρώτη αυτή φάση προτείνω να προσκληθούν 3-4 από τα βόρεια διαμερίσματα της χώρας που ασχολούνται ιδιαίτερα με τα θέματα της πρόσκλησης (της ιστορίας λ.χ.), ώστε και πιο ανεπιπροσωπευτική πληροφόρηση να έχουμε και οικειότερους αναμεταδότες να προετοιμάσουμε (π.χ. Τσακίρα, Ορφανουδάκη, Βακουφάρη).

4.- Η μεθόδευση που έχει προταθεί έχει όσα μειονεκτήματα υπαινίχτηκα πιο πάνω αναπτύσσοντας τα θετικά της πρότασής μου και επιπλέον:

α) Περιέχει υπερματικά την υπόθεση ότι ο Σύμβουλος του ΚΕΜΕ και 4-5 άλλοι που αυτός (ή άλλη αρχή;) τους επιλέξει συγκεντρώνουν όλη την πείρα και σοφία.

β) Περιέχει μεγαλύτερη την πιθανότητα η αναμετάδοση να χωλαίνει, γιατί θα έχουν προεπιλεγεί από στενό κύκλο οι αναμεταδότες.

γ) Στενεύει ανεξήγητα (ή πάντως αναιτιολόγητα, για μένα) την επικοινωνία του ΚΕΜΕ με την εκπαίδευση, πράγμα που πολλές φορές στο παρελθόν το έχουμε μεμφθεί ως προσπάθεια άλλων κύκλων για απομόνωση.

5.- Και τελειώνω υπογραμμίζοντας ότι η πρότασή μου δεν περιέχει καμιά απολύτως επιβάρυνση ούτε σε χρόνο ούτε σε χρήμα.

Αντίθετα περιέχει τρία χειροπιαστά πλεονεκτήματα:

α) Διευρύνει από το ξεκίνημα τη βάση πληροφόρησης-απόφασης-σύνταξης οδηγιών.

β) Ενημερώνει περισσότερους, άμεσα και πιο έγκαιρα (υπολογίζω 25-30 από σύνολο 70).

γ) Επιτρέπει και σε μας να έχουμε πληρέστερη εικόνα των δυνατοτήτων της μάχιμης υπηρεσίας.

Ο κ. Σπυρόπουλος απάντησε στις αντίθετες με την εισήγησή του προτάσεις και στη συνέχεια θέτει σε ψηφοφορία τις 2 προτάσεις που διαμορφώθηκαν στη συζήτηση.

./.

Α΄ πρόταση: Να έλθουν στο ΚΕΜΕ οι Σχ. Σύμβουλοι για ενημέρωση από τα μέλη ΜΕ του ΚΕΜΕ και στη συνέχεια να πάνε αυτοί στα σεμινάρια συναδέλφων τους που θα οργανωθούν κατά ειδικότητα. Καθένας δε απ' αυτούς θα αναλάβει την ενημέρωση της περιφέρειάς του.

Β΄ πρόταση: Όπως διαμορφώνεται στην εισήγησή του.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Α
Τομπαΐδης	Α
Αδαμόπουλος	Α
Βώρος	Β
Βαρουχάκης	Α
Σακκάς	Α
Σπυρόπουλος	Α

Το Τμήμα με ψήφους 6:1 αποδέχεται την πρόταση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου.

Ύστερα από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, ο προεδρεύων του Τμήματος Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος παρακάλεσε τους κατά μάθημα αρμόδιους Συμβούλους να προτείνουν τους Σχολικούς Συμβούλους που θα κληθούν στο ΚΕΜΕ στις 1 και 2 Νοεμβρίου.

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος πρότεινε:

Ι.-α)Για τα Αρχαία Ελληνικά και Λατινικά τους εξής φιλολόγους:

1.- Κ. Μπαλάσκα
2.- Δ. Τάνη
3.- Ν. Καλογερόπουλο
4.- Αν Στέφο
5.- Δ. Βρυζίδη

β) Για την Έκθεση ο κ. Δ. Τομπαΐδης προτείνει τους εξής:

1.- Ι. Παγανό
2.- Ν. Γρηγοριάδη
3.- Χρ. Τσολάκη

./.

γ) Για την Ιστορία ο κ. Φ. Βώρος προτείνει τους εξής:

1.- Β. Σκουλάτο
2.- Γ. Γιαννόπουλο
3.- Γ. Λεοντσίνη
4.- Ν. Δημακόπουλο
5.- Ζ. Ορφανουδάκη

ΙΙ.- Για τα Μαθηματικά ο κ. Ν. Βαρουχάκης προτείνει τους εξής:

1.- Α. Μπέτση
2.- Α. Πατεράκη
3.- Π. Ασβεστοπούλου
4.- Π. Τρομβούκη

ΙΙΙ.- Για τα Φυσικά ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος προτείνει τους:

1.- Ι. Αργύρη
2.- Π. Κόκκοτα
3.- Δ. Γκοτζαμάνη
4.- Γ. Ξειδάκη

Τέλος, το Τμήμα προτείνει να έλθουν οι Σχ. Σύμβουλοι στο ΚΕΜΕ στις 1 και 2 Νοεμβρίου για σύσκεψη με τα μέλη του Τμήματος ΜΕ του ΚΕΜΕ.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ.ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 92/84

Σήμερα, 24.10.84 ημέρα Τετάρτη και ώρα 011.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του(αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396 Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του Υφ/ργού κ. Μώραλη,προεδρεύει ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄. Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ. Δημ. Σακκάς, Ν.Βαρουχάκης, Λ.Αδαμόπουλος Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι.Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ,Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ.Φούσκας Εισηγητής και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου,φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Βώρος και Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλες υπηρεσιακές υποχρεώσεις.

Θέματα Η.Δ.

1) Ανατύπωση διδ. βιβλίων Γυμνασίου,Λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86
2) Διαδικασία κρίσεως β΄τεύχους Αρχαίων Ελληνικών Α΄τάξεως ΕΠΛ.
3) Ανακοινώσεις
4) Κρίση του διδ. βιβλ., Βιολογία-Βιοτεχνολογία της Α΄ ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.
5) Κρίση του βιβλίου του καθηγητή για τη Βιολογία β΄δέσμης. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.
6) Ορισμός εκπροσώπων στο β΄Πανελλήνιο Συνέδριο Μαθηματικής Παιδείας.
7) Αναμόρφωση της ανάθεσης συγγραφής του βιβλίου καθηγητής για την Οδύσσεια και Ιλιάδα. Εισηγητής: Ηλ. Σπυρόπουλος.
8) Καθιέρωση Ειδικού μαθήματος για την εθελοντική προσφορά αίματος. Εισηγητής: Ι. Σκορδίλης.
9) Μεθοδολογική ενημέρωση του καθηγητή Μ.Ε. για τη διδασκαλία της γαλλικής. Εισηγητής: Δ. Τομπαΐδης.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Θέμα 1ο

Το Τμήμα ομόφωνα εγκρίνει εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη, να σταλεί στον Ο Ε Δ Β για ανατύπωση με διορθώσεις το διδ. εγχειρίδιο "Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Β΄Λυκείου για το σχολ. έτος 1985-86.



Θέμα 2ο

Στη διαδικασία παραβρέθηκαν οι συγγραφείς κ.κ. Καραμπέγια και Τόγια και τα μέλη της Επιτροπής Κρίσης κ.κ. Δ.Αντωνίου, Ν. Ευαγγελινός, Γ. Ζαφειρόπουλος.

Πρώτος έλαβε το λόγο ο κ. Ν. Ευαγγελινός ο οποίος είπε:

Για να επαναλάβουμε τις γενικότερες κρίσεις μας, όπως τις διατυπώσαμε στην εισηγητική μας έκθεση για το 1ο τεύχος, περιοριζόμαστε στα εξής:

1) Και στο τεύχος τούτο οι δύο συγγραφείς ακολούθησαν τη μεθοδο και την πορεία του πρώτου.

2) Τόσο απο επιστημονική, όσο και απο παιδαγωγική και γλωσσική άποψη το τεύχος δεν είναι κατώτερο του πρώτου.

3) Με τις διδακτικές ενότητες αυτού του τεύχους οι συγγραφείς έφτασαν στις αρχές περίπου του 3ου αι. π.χ. και στο επόμενο - και τελευταίο - θα δώσουν περικοπές απο τους κλασσικούς συγγραφείς του 4ου και του 5ου αι.

Ακολούθησε διευκρινιστική συζήτηση και το Τμήμα αποφάσισε να φέρει το θέμα για οριστική κρίση, το ταχύτερο δυνατόν.



Θέμα 3ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγραφών:

1. 4105/23.10.84
2. 4088/22.10.84
3. 4089/22.10.84
4. 4064/19.10.84
5. 4097/18.10.84
6. 4096/23.10.84
7. 4104/23.10.84



Σελ_29

Αναλυτικός το περιεχόμενο της εξής εγγράφων:

1. 4105/25.10.84
2. 4088/22.10.84
3. 4089/22.10.84
4. 4084/19-10-84
5. 4097/18.10.84
6. 4096/23.10.84
7. 4104/25.10.84

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει: Τελευταία απεστάλη από το ΥΠΕΠΘ και το β΄ μέρος του βιβλίου του ΕΠΛ Βιολογία-Βιοτεχνολογία. Οι συγγραφείς στο μέρος αυτό του βιβλίου ασχολούνται με τη βιοτεχνολογία, παρόλο που η ύλη κατά τη γνώμη μου χρησιμοποιεί απίστευτο μεγάλο αριθμό όρων με τους οποίους δεν είναι εξοικειωμένοι οι μαθητές, αφού για πρώτη φορά τους ανατέθηκε, όμως παραθέτεται με αρκετά παιδαγωγικό τρόπο και το ενδιαφέρον της θα προσελκύσει την επιμέλεια των μαθητών για μελέτη.

Προβληματίζουμε όμως για την διάταξη του προγράμματος που είναι τελείως ασυντόνιστη με τις διδασκόμενες γνώσεις που έχουν ήδη αποκτήσει οι μαθητές π.χ. στη σελ. 39 οι συγγραφείς απευθύνονται περισσότερο σε ένα μαθητή της Γ΄ Λυκείου που έχει ήδη διδαχτεί τα μέταλλα και σχολιάζει με άνεση τους νέους τρόπους εξόρυξης xxx και εμπλουτισμού των μεταλλευμάτων χαλκού.

Τέλος το βιβλίο θα πρέπει να ελεγχθεί από φιλόλογο. Παρά τις παραπάνω επιφυλάξεις μου που αντιπροσωπεύουν μέρος από το σύνολό τους που έχω για το μάθημα αυτό στην Α΄ Λυκείου, εισηγούμαι στο Τμήμα την έγκριση για εκτύπωση από τον ΟΕΔΒ ώστε να φθάσει έγκαιρα στους μαθητές του ΕΠΛ. Το βιβλίο πάντως βρέθηκε από τον καθηγητή Καφάτο κατάλληλο για το σκοπό που γράφτηκε. (επισυνάπτεται).

Το Τμήμα ύστερα από την εισήγηση:

α) Διατυπώνει την άποψη ότι δεν βοηθείται αρκετά για την κρίση του βιβλίου, όταν οι εκθέσεις της επιτροπής κρίσεως είναι πολύ σύντομες και δεν περιέχουν καμία ουσιαστική παρατήρηση.

β) Αναθέτει στον κ. Σακκά, ο οποίος εξέφρασε επιφυλάξεις για την καταλληλότητα του βιβλίου, από παιδαγωγική, διδακτική άποψη να δει το βιβλίο και στην επόμενη συνεδρίαση 29/10 να παρουσιάσει στο Τμήμα τις παρατηρήσεις του,

./.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Στ. Παπαδημητρόπουλος ζητεί: Τελευταία παρατηρεί από το ΔΙΕΠΘ και το Β΄ τμήμα του βιβλίου του ΣΠΑ Βιολογία-βιοτεχνολογία. Θα συμφωνεί στο τμήμα αυτό του βιβλίου αυτόματα με τη βιοτεχνολογία, τα οποία θα ήταν καλό να μην μπουν χωριστοί κεφάλαια πλέον με τίτλο ουσίαν δεν είναι εξοικειωμένοι οι μαθητές, αφού για παράδειγμα τα θέματα πανελλήνιας τάξης κατά τη γνώμη του εισηγητή θα πρέπει να μπουν στο εφαρμοσμένο μέρος του μαθήματος για μεγάλη.

Προβληματισμός όμως για την ομάδα του προσανατολισμού είναι τα γενικά συμπεράσματα με τις εξετάσεις μπορεί να έχουν μεν αυτή τη στιγμή από παράγει π.χ. από σεν. Θα σε συμφωνεί ακεφαλαιωτικό τεστ ποσοστό σε ένα παράμετρο της Σ΄ Λυκείου που έχει δει εξετάσει τα πέντε και ολοκλήρωσε με ερώτημα εμπλουτίζεται δηλαδή και ενημερωτικού και πετυχαίνει τα ερωτήματα του κεφαλαίου.

Τέλος το βιβλίο θα πρέπει να ελεγχθεί από φιλολογο. Παρά τις παρατηρήσεις που μου διατυπώθηκαν πρόσφατα από το σύλλογο τους μου έχω για το μεγάλο αυτό από Α΄ Λυκείου. εξαιρούνται ούτο Τμήμα και ειδικότερα για εκπόμπου από τον ΟΕΔΒ ώστε να φέρει ειδικά στους μαθητές του ΕΠΑ. Το βιβλίο πρώτα βεβαίως από τον καθηγητή Ευφτο κατέγνωρο για το σχολικό τον τομέα. (επιτυγχάνεται).

Το Τμήμα ψήφισε από επομένως:

α) Δεχτεί μου ζητάει δεν βοηθεί ακόμα και την κρίση τον βιβλίου, όταν οι εκφέρεις της επιτροπής κρίσεως είναι μόνο σύμφωνες και δεν περιέχουν κάτι σπουδαιότερο.

β) Αναφέρει στον κ. Σακκά, ο οποίος εξέφρασε επιφύλαξη για την κατανόηση του βιβλίου, από παράγραφοι, δράστηρι ζητώ να φέρ το βιβλίο και στην ευρύτερη σύνεδρίαση 29\10 να παρουσιάσει στο Τμήμα τις παραδόσεις του.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει: Στη συνέχεια της συνεδριάσεως αριθμ. 92/84 κατά την οποία το Τμήμα της Μ.Ε. άκουσε τους κριτές για το βιβλίο του καθηγητή για τη Βιολογία της Γ΄ Λυκείου (Β΄ δέσμη) έχω ναεισηγηθώ τα ακόλουθα: Οι συγγραφείς Α. Γαβαλά και Ε. Δούκα συμμορφώθηκαν κατά το δυνατόν στις παρατηρήσεις των κριτών όπως φαίνεται από τις προσθήκες που έχω επιφέρει στα φωτοαντίγραφα που έχω στα χέρια μου.

Το βιβλίο αυτό ακόμα και με την τελική του μορφή πολύ απέχει από ένα τέλειο βοήθημα για τον καθηγητή που θα αναλάβει τη διδασκαλία της Βιολογίας στη Γ΄ Λυκείου (Β΄ δέσμη). Όμως οι ανάγκες των καθηγητών που σε μεγάλο ποσοστό δεν είναι πτυχιούχοι του βιβλογικού τμήματος καθιστούν το βιβλίο αυτό πολύ χρήσιμο για την αρτιότερη διδασκαλία της Βιολογίας της **Β΄**δέσμης. Με το σκεπτικό αυτό εισηγούμαι στο Τμήμα την έγκριση του βιβλίου αυτού για εκτύπωση από τον ΟΕΔΒ για τους καθηγητές σε 1000 αντίτυπα με την ελπίδα ότι σε επανέκδοσή του θα συμπληρωθεί ώστε να γίνει περισσότερο τέλειο.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου, στο σύνολό της.

Θέμα 6ο

Το Τμήμα Μ.Ε. ομόφωνα ορίζει τον κ. Ν. Βαρουχάκη ως εκπρόσωπο του, σύνφωνα με το έγγραφο αριθ. 4061/19.10.84 της Ε.Μ.Ε. για ορισμό εκπροσώπου του Κ Ε Μ Ε στο Β΄ Πανελλήνιο συνέδριο Μαθηματικής Παιδείας που θα γίνει στις 4,5 και 6 Ιανουαρίου 1984



Σελίδα 60

Το Τμήμα Μ.Ε. ορθόμυα ορίζει τον κ. Ν. Βαρουχάκη ως εκπρόσωπο του, σύμφωνα με το έγγραφο αριθ. 4061/19.10.84 της Δ.Μ.Ε. για σκοπό εκπροσώπου του Κ.Σ Κ.Μ.Ε στο Β' Πανελλήνιο συνέδριο Μαθηματικής Παιδείας που θα γίνει στις 4,5 και 6 Ιανουαρίου 1985

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων ΜΕ με το έγγραφό της αρ. Φ.211.12/54/Γ2/3066/15-10-84, ανέθεσε ύστερα από την 81/1964 πράξη του Τμήματος τη συγγραφή του βιβλίου καθηγητή για την Οδύσσεια και την Ιλιάδα (Α΄ και Β΄ Γυμνασίου) στην κ. Ελένη Κακριδή. Όμως, διαπιστώνουμε ότι έχει γίνει ένα λάθος που αφορά την προθεσμία κατάθεσης του δεύτερου τεύχους του βιβλίου. Συγκεκριμένα, ενώ στην εισήγησή μου (τη χειρόγραφη) αναγράφεται η 31 Δεκεμβρίου 1985, στο έγγραφο έχουμε 31 Οκτωβρίου 1985. Το λάθος οφείλεται στο ότι, κατά την αντιπαραβολή που έγινε της δακτυλογραφημένης σελίδας με το χειρόγραφο, δεν προσέχθηκε η λαθεμένη δακτυλογράφηση της λέξης. Προσθέτω ότι, ύστερα από την κοινοποίηση του εγγράφου στη συγγραφέα, ζήτησε όχι μόνο να διορθωθεί το λάθος, αλλά και παράταση προθεσμίας ως τις 28 Φεβρουαρίου 1986, με επαρκή αιτιολόγηση του αιτήματός της.

Ύστερα από αυτά και με δεδομένα:

1.- Ότι το βιβλίο δεν προορίζεται για μαθητές (οπότε δεν είναι δυνατό να καθυστερεί η εκτύπωσή του χωρίς σοβαρότερες συνέπειες για τη σχολική πράξη), αλλά για καθηγητές,

2.- Ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να γραφεί ένα βιβλίο τέτοιου είδους στο ελάχιστο διάστημα που, ύστερα από το λάθος που έγινε στο πρακτικό μας, ορίζει η υπουργική απόφαση,

3.- Ότι οι λόγοι που προβάλλει η συγγραφέας κ. Κακριδή είναι πραγματικοί και σεβαστοί,

εισηγούμαι στο Τμήμα να παρατείνει η προθεσμία παράδοσης του β΄ τεύχους της εργασίας της ως τις 28 Φεβρουαρίου 1986. Σημειώνω ακόμη ότι η κ. Κακριδή είχε δηλώσει ότι της είναι αδύνατο να εργαστεί χωρίς βοηθό και είχαμε εξασφαλίσει την συναίνεση του Υπουργείου για απόσπαση ενός φιλολόγου, για το διάστημα της συγγραφής του βιβλίου. Η κ. Κακριδή πρότεινε την κ. Μαρία Βλάχου (του Λυκείου Αμπελοκήπων) αλλά ως σήμερα δεν έχει φτάσει έγγραφο απόσπασης.

./.

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. ΗΛ. Σκυφοπουλος λεγει: Η Διευθυνση Εφαρμογης Προγραμματισμου
ΜΕ με το εγγραφο της αρ. Φ.2111.12/54/12/3066/15-10-84, ανεφερε μιαεφα
απο την 81/1964 πραξη του Συμβουλιου τη συμφωνη του βαθμου καθηγητη για
την Οργανωση και την Ιγκρδα (Α' και Β' Συμπληρωση) στην κ. Σκοπελιτη
Ομως, διαπιστωνοντε οτι εχει γινει ενα λαθος που αφορα την προαγωγη
καταξεως της σεμνοτερου τεχνικου του βαθμου. Συγκεκριμενα, ενω στην επι-
σημη που (τη χειρογραφη) αναγραφεται η 31 Δεκεμβριου 1985, στο εγγρα-
φο εχοντε 31 Οκτωβριου 1985. Το λαθος οφειλεται στο οτι, κατα την ανα-
παραβολη που εγινε της ημερομηνιας αεγεσης με το χειρογραφο δεν
προσεχθηκε η λαθεμενη ημερομηνια της λεξης. Προαγεται οτι, ωστοσο
απο την κοινοποιηση του εγγραφου στη συμφωνια, εκτιναι ηδη να
βεβαιωθει το λαθος, αλλα και παρ'ολαυτα προτεινεται με τις 28 Φεβρουαριου
1986, με ειδικη αιτιολογηση του αιτηματος της.

Γιατα απο αυτα με βεβαιωνει:

1.- Οτι το βιβλιο δεν προορίζεται για πωληση (οπωσε δεν ειναι
ημιαγα να καθιστερει η εκτυπωση του χωρις κοβδοτερος συνεπειες για τη
ακολουθη πορεια, αλλα για καθαρα εκπαιδευτικους λογους.

2.- Οτι ειναι εξαιρετικα δυσκολο να γραφει ενα βιβλιο τεχνικου ει-
δους οπως εγχειριδια του, ενω απο το λαθος που εγινε στο κα-
τακυρος πορεια, οφειλει η παρουσα αιτηση.

3.- Οτι οι λογοι που προβλεπει η συμφωνια κ. Σκοπελι ειναι κοιν-
ματικοι και εεβαιοι.

Επειδη στο Συμβουλιο να καταθεσει η προεκτεινα καθηγητης του Β' τεχνικου
της εδρας της με τις 28 Φεβρουαριου 1986. Συμπερνω παρακαλω στη κ.
Σκοπελι ειχε ρωτησει στι της ειναι αρκουτο να εργαστει χωρις βοηθο και
εκτακτο εξασφαλιζει την συναινεση του Τομεαρχου για παρατεινει εκδ ερ-
γασιαν, για το χρονικο της συμβασης του βιβλιου. Η κ. Σκοπελι παρ-
τειπε την κ. Μαρια Ζαχου (του Τμηματος Αγγλικων) αγγλ με ειδικα δεν
εχει ατιαεα εμφανη παρατασης.

Το Τμήμα αποφαίνεται ομόφωνα, δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της και παρατείνει την προθεσμία κατάθεσης του β΄ τεύχους του βιβλίου καθηγητή για την Οδύσσεια και την Ιλιάδα (Α΄ και Β΄ Γυμνασίου) ως τις 28 Φεβρουαρίου 1986.



Το Τμήμα αποφαίνεται ομόφωνα, σχετικά με την εισήγηση του κ. Βγ. Σκορδόπουλου στο αρχικό της παρατείνει για μισή ώρα την προθεσμία κατάθεσης του Β΄ τεύχους του βιβλίου καθηγητή κ. Ιγνάτιου Δημακόπουλου (Α΄ και Β΄ Τμήματα) σε τρεις εβδομάδες από σήμερα.

Θέμα 80

Ο κ. Ι. Σκορδίλης λέγει:

Η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με το έγγραφό της αριθμ. 230/141/Γ2/2933/25.9.84 μας διαβιβάζει το αριθμ. 47/31.8.84 έγγραφο του Συνδέσμου Επιστημονικού Προσωπικού Υγειονομικής Υπηρεσίας Τ Ε Β Ε, που αναφέρεται στην καθιέρωση στα σχολεία ειδικού μαθήματος για την εθελοντική προσφορά αίματος, και μας παρακαλεί για τις δικές μας ενέργειες.

Για το θέμα επιθυμώ να ενημερώσω το Τμήμα πως οι μαθητές της Μέσης Εκπ/σης ενημερώνονται σχετικά με ότι αφορά τη σημασία του αίματος για τον άνθρωπο απο τα βιολογικά τους μαθήματα που κάνουν στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Όπως όμως γνωρίζετε οι μαθητές μας έχουν μια ακόμη σχετική ενημέρωση απο το φυλλάδιο που αναφέρεται στη Μεσογειακή και Δρεπανοκυτταρική Αναιμία, που με απόφαση δική μας εκδίδεται απο τον Ο Ε Δ Β και διανέμεται στους μαθητές Γ΄Γυμνασίου και Β΄Λυκείου.

Για τη συγκεκριμένη πρόταση του Συνδέσμου Επιστημονικού Προσωπικού Υγειονομικής Υπηρεσίας του Τ Ε Β Ε και την καθιέρωση ειδικού μαθήματος ενημέρωσης των μαθητών, με δεδομένο πως δεν είναι δυνατόν να προστεθεί τώρα νέο μάθημα στο πρόγραμμα ή νέο κεφάλαιο στα υπάρχοντα διδακτικά βιβλία για το 1985, εισηγούμαι τα εξής:

Να γίνει για το σημαντικό αυτό θέμα της αιμοδοσίας μια παρόμοια ενέργεια και παρουσίαση στους μαθητές με αυτή που αφορά τη Μεσογειακή Αναιμία.

Να ετοιμάσει δηλαδή ο Σύνδεσμος του Επιστημονικού Προσωπικού Υγειονομικής Υπηρεσίας του Τ Ε Β Ε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, ένα σύντομο κείμενο, το οποίο μετά την έγκριση του Τμήματος θα εκδοθεί απο τον Ο Ε Δ Β και θα διανεμηθεί σε όλους τους μαθητές της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Ι. Σκορδίλη.

О к. I. Изходящ уведл.:

ΘΕΜΑ 9ο

Η κ. Γκούμα λέγει: Η ομάδα εργασίας για τη γαλλική γλώσσα, μετά τη συγγραφή του νέου αναλυτικού προγράμματος (Ιούνιος 1984) που ήδη κυκλοφορεί στα σχολεία, στα χρονικά περιθώρια της συγκέντρωσης του διδακτικού υλικού με σκοπό τη συγγραφή βιβλίου για την Α΄ τάξη του Γυμνασίου, θεώρησε υποχρέωσή της τη σύνταξη του ενημερωτικού βοηθήματος για τον καθηγητή γαλλικής, σχετικά με:

1.- Τις βασικές αρχές μεθοδολογίας στη διδακτική της ξένης γλώσσας που χαρακτηρίζουν το νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

2.- Την υλοποίηση των στόχων που διατυπώνονται στο νέο αναλυτικό πρόγραμμα με παραδείγματα εφαρμογής.

3.- Τον τρόπο τελικής εξέτασης για το Γυμνάσιο και το Λύκειο με σχετικά παραδείγματα εφαρμογής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Η "μεθοδολογική ενημέρωση του καθηγητή ΜΕ για τη διδασκαλία της γαλλικής" περιλαμβάνει:

α) Στο πρώτο μέρος τη θεωρητική εισαγωγή, όπου δίνονται:

1.- Οι στόχοι, η ύλη, το υλικό και οι τεχνικές που αφορούν το νέο Α.Π.

2.- Οι τρόποι με τους οποίους σχεδιάζεται και προετοιμάζεται το μάθημα (δραστηριότητες) στην τάξη. Δηλαδή: Ένα μοντέλο σχεδιασμού του καθημερινού μαθήματος μαζί με θεωρητική εισήγηση και παραδείγματα εφαρμογής.

3.- Στοιχεία βιβλιογραφίας για το μέσο αλλά απαιτητικό αναγνώστη που ενδιαφέρεται για τις νέες αρχές της διδακτικής.

Σημειώνουμε πως για την αρχική ενημέρωση και την εισαγωγή του κάθε αναγνώστη στη διδακτική μεθοδολογία, υπάρχουν σημειώματα για πέντε (5) εκδόσεις, με τις οποίες είναι δυνατόν να αρχίσει τη βιβλιογραφική του ενημέρωση.

β) Στο δεύτερο μέρος την "εφαρμογή στην τάξη" όπου περιέχονται:

1.- Η ανάθεση των ειδικών στόχων, της ύλης, υλικού, τεχνικών, αξιολόγησης για κάθε τάξη χωριστά του Γυμνασίου, μαζί με έξι παραδείγματα εφαρμογής (2 για κάθε τάξη).

ΘΕΜΑ 5ο

Η κ. Σκουπά γράφει: Η σπόρος εσύναξε για τη λαγυνική λύμπαν. πετα
ση ση σπόρος ανεμο ανεμιτικού τοσοβιπιατος (Ιορνιος 1984) και μοη
τη σπλαδαφή και ανεμο ανεμιτικού τοσοβιπιατος (Ιορνιος 1984) και μοη
κηκγοφοσες στα σχοφρε', στα χοσλικά πεφεμβρε της σπλεπαβμού και γε-
φακτικού μγκού με σκοφό τη σπλαδαφή βγβγεση για τη ' τέξη και ζπηα-
σεση, φεμφοτε πιοχβεμφή για τη αφιατξη και εληπεφοτικού βοηθηατος για
τον καθηλιλή λαγγικής, σχετικά με:

1.- Της βαφκές σχέξ πεφοφοφόσε στη φεφικτική της ξέλλε λγμε-
σας και χαφακτηφιξόνται το ακο Λαγγικά Βιβλιοθήκη.

2.- Τη μγοφοφμού και σεχήν και φεφατηκόατα στο ακο αγγικά
πεφιβαλλοντα με πφοφεξήματα εφγοκαξ.

3.- Και τεχνικά τεξέφασε για το Σπήλαιο και το Χώκο με χώκο
σχετικά πφοφεξήματα εφγοκαξ.

Η "πεφοφοφόσε εληπεφοτικού ΜΕ για τη φεφικτική της
λαγγικής" πεφιγφάβεται:

α) Στο χώκο πεφοε το βεκοδικτικό εταταμ. ακοα φίγκται:

1.- Οτ σαξόν, ή γγή, το γγκή και οτ τεχνικές και φοφοσία το
ακο Λ.Π.

2.- Οτ τεφκοη με τοκε ακοφκοκ σχεφκέται και πφοεκτηφέται το
πεφμα (φοφοδιφεφτιτες) ακοα τεξή. Γγφαφή: Σε ποκέγο σχεφικόκοκ
και κεφμένα φεφικτόκοκ πεφιβαλλοντικού πεξή με βεκοδικτικό επιφέλειοκ
εφφοκέξ.

3.- Εκοτκείε βιβγιοφαφήε για το πεφο γγή σαφτιτική καμάκτικ
των εφφοφεξέται για τη ακο βεξέ σχέξ της φεφικτικής.

Σύκτεγμόκκε ακο για ακα σχετικό εληπεφοτικό και κξε επαφαία και κξε
σαλλαγμένα ακο φεφικτική πεφοφοφόσε, πφοξοκα αλληφκία για κξε (5)
εκφφαστ, με τκε ακοφέ είναι φκαφαία να σχέσει τη Βιβγιοθαφική και
επιπεφαία.

β) Στο φεφατεφο πεφοε για "εφφοφικό αλλα κξε" ακοα πεφιεχόμενα:

1.- Η καφέση και εφγκία σεχήν, της ζωή, πγκνή, τεχνική, κξε
γφαμμα για κξε κξε κξε χώκοκα και Σπήλαιο, πεξή με ξέκ παφαφεήματα
εφφοφικό (5 για κξε κξε κξε).

2.- Η αντίστοιχη ανάλυση για τις τάξεις του Λυκείου, μαζί με τρία (3) παραδείγματα εφαρμογής, που ο καθηγητής επιλέγει ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών του.

Σημειώνεται εδώ πως για το Λύκειο δίνονται και παραδείγματα ασκήσεων γλωσσική διδασκαλίας για τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς με τα οποία ο μαθητής ασκείται στην επικοινωνία, (

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

3.- Ο τρόπος τελικής εξέτασης για το Γυμνάσιο και το Λύκειο μαζί με παραδείγματα εφαρμογής, (σύμφωνα μ' ένα σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που έχει προταθεί από την επιτροπή Ξ.Γ. από το Φεβρουάριο του 83 και έχει ήδη γίνει γνωστό στους σχολικούς συμβούλους). Αναφέρεται πως αντίστοιχος τρόπος τελικής εξέτασης έχει εγκριθεί για τις πανελλήνιες εξετάσεις και εφαρμόστηκε από τον Ιούνιο του '84.

Υπεύθυνη για τη διεύθυνση των εργασιών της ομάδας αλλά και για τη συγγραφή της Θεωρητικής Εισαγωγής, είναι η επικεφαλής της ομάδας εργασίας καθηγήτρια κ. Βάσω Τοκατλίδου. Την ομάδας εργασίας εκτός από την υπογράφουσα - αποτέλεσαν οι μετεκπαιδευμένες καθηγήτριες Γαλλικής γλώσσας κ.κ. Γαβριήλογλου Σ., Ινάχογλου Χ., Σαρικούδη, Σφακανάκη Μ., και ο κ. Λάμπρου Γ.

Η "μεθοδολογική ενημέρωση του καθηγητή ΜΕ για τη διδασκαλία της γαλλικής" είναι το πρώτο λεπτομερειακό βοήθημα, για τον καθηγητή της γαλλικής αλλά και κάθε ειδικό σχετικά με την ξένη γλώσσα, που έχει τρεις φιλόδοξους στόχους 1) τη θεωρητική κατάρτιση του καθηγητή στη διδακτική ξένων γλωσσών 2) την πρακτική καθοδήγησή του στα προβλήματα της σχολικής τάξης και του καθημερινού μαθήματος 3) την γνωριμία του στις νέες παιδαγωγικές αρχές και τα νέα διδακτικά βιβλία.

Με το παραπάνω βοήθημα, η ομάδα εργασίας για τη γαλλική γλώσσα (ΥΑ Γ2/301/9-2-83) επιχειρεί ένα μεγάλο βήμα στο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα διδασκαλίας της γαλλικής.

Με τη διπλή μου ιδιότητα ως μέλους της ομάδας εργασίας αλλά και εισηγήτριας για το παραπάνω βοήθημα, εισηγούμαι στο Τμήμα ΜΕ την έγκρισή του και την ανατύπωσή του από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών βιβλίων

./.

2.- Η ανατοκιστική σύμβαση για την τοξεία του Δημείου, περί της τρία (3) παραγράφων εφαρμοζομένης, του ο καθηγητής επιγείου καλούμενος με το επώνυμο τινα Μαθητών του.

Σημειωμένων εφή ημε για το Δημείο ξένωται και παραξενεμένα σκιάζεται λιμναίοι βράσκαμε για τη βράδεια της αναγνωρίσεως με το ομοίο ο παρόντες κοκκίνα ούδε επικοινωνία, ούσα λοιπικαί ημο ε ένα ναυτικο επίπεδο.

3.- Ο τρόπος τεχνικής εξέτασης για το Σπιναίο και το Δημείο περί παραξενεμένα σκαθμολογία. (σπάσιμα μ' ένα σχεδιο Ποσεδώνιος επιτήρητος ημο έχει μόνη λίμνες ομοίως στασις σκιάζοντος σπιθαίνος). Αναφέρεται της απαστοιχού τρόπος τεχνικής εξέτασης έχει εγκριθεί για τις παναγιάτικες εξετάσεις και εφαρμόζεται από τον Ιούνιο του '84.

Σχεδιάνι για τη φεσπιτική Πτεσαλιάς, είναι η επικεφαλή της σπόρος σαλλάσιμη της θεσπιτικής Δημοσιάς, είναι η επικεφαλή της σπόρος εσφαλμένα κ. Βάσω Δοκατζέσιν. Την σπόρο εφαρμόζε εκτός από την ικανοφάσια - αιτοτέλεσμα οι πεπαιδευμένες καθηγήτριες Γαϊτικής γλώσσας κ.κ. Γαβριηλίδου Ε., Ταλιαγιάν Χ., Σαρικούδη, Παπαναστασίου Μ., και ο κ. Αδήκιος Σ.

Η "πεφορολογική εκδέσμη των καθηγητή ΜΣ για τη βράσκαμε της λαϊκής" είναι το πολύ χειτιπεσεναί βοήθεια, για τον καθηγητή της τρεις αρμοδιότητες στο τομέα χειστικού ελέγχου 1) τη θεσπιτική εξοφή στη βράκτική ξένα αγωσσία 2) την πρακτική καθοδήγησή του στα προβήματα της σιαϊκής κέσης και των καθηγητών παιδιατρού 3) την επαγγελματική του στις νεες παραδόσεις της λαϊκής βράκτικα.

Με το κράτημο βοήθημα, η σπόρος εφαρμόζεται για τη λαϊκική λήψιμο (ΦΑ Σ2\301\9-3-83) επίκεινται ένα μεγάλο βήμα στο πετασσιβητική καθήκοντα βράδυκαμψης της λαϊκής.

Με τη βράψη που ρεπόρτερ με πεζούς της σπόρος εφαρμόζεται αλλά και τον σπασιμιαίο για το κράτημο βοήθημα, επαινούμαι στο Σπίτι ΜΣ για ένκριση

σε 2.500 αντίτυπα, με σκοπό να διανεμηθούν σε όλους τους μονίμους καθηγητές γαλλικής γλώσσας, αρμόδιους φορείς και σχολικούς συμβούλους.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση της κ. Γκούμα την οποία προσυπογράφει ο κ. Κατσιμάνης.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

σε 2.500 κατοίκους, θα ακούγεται να βλαστήμούν σε όλους τους ποινικούς καθηγητές λαογραφίας γλώσσας, αυθεντικούς φορείς και εχεγγυητικούς αυθεντίας.

Το Τμήμα αποδέχεται σύμφωνα την εισήγηση της κ. Τσούμη την οποία προσυπογράφει ο κ. Κατσιμπρής.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Δ. Χαραλαμπόπουλος

Μ. Κουρτζανίδου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΦΥΣΙΚΟΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΗΛ. (081) 235.967, 234.010, 233.554
TELEX 262728
Τ. Θ. 470

Ηράκλειο 1 Οκτωβρίου 1984

Προς
το Υπουργείο Παιδείας
Μητροπόλεως 15
ΑΘΗΝΑ

Βεβαιώνω ότι μελέτησα προσεκτικά το κείμενο του κ. Νίκου Μοσχονά για το Βιβλιο "Βιοτεχνολογίας", με τις μικρές διορθώσεις που υπέδειξα το θεωρώ πολύ καλό και κατάλληλο για το σκοπό αυτό.

Φ. Καφάτος

Φ.Κ. ΚΑΦΑΤΟΣ
Καθηγητής Βιολογίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 93/1984

Σήμερα, 29-10-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή, Αττικής).

Με προφορική εντολή του κ. Π. Μώραλη, Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Τμήματος προεδρεύει ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄. Τον αντικαθιστά ο κ. Ν. Βαρουχάκης, γιατί απουσιάζει στο εξωτερικό.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ορισμός κριτών για την συμπληρωματική συγγραφή του βιβλίου, Αρχές Πολιτικής Επιστήμης και Στοιχεία Δημ. Πολιτεύματος. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο - Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών. Εισηγητής Τρ. Τριανταφύλλ

ΘΕΜΑ 3ο - Ανάθεση συγγραφής του διδ. βιβλίου, Οικολογία και Περιβάλλον της Β΄τάξης του ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 5ο - Κρίση του διδ. βιβλίου, Αρχαία Ελληνικά (Β΄ τεύχος) της Α΄ ΕΠΛ. Εισηγητής Δ. Τομπαΐδης.

ΘΕΜΑ 6ο - Κρίση του διδ. βιβλίου, Στοιχεία Βιοτεχνολογίας της Α΄ ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΠΡΑΞΗ 83/1984

Σήμερα, 29-10-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ρ. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στη αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, 3ος όροφος 396, Αγία Παρασκευή, Αττικής).

Με τροφοδοτική επιτολή του κ. Π. Μιχαλή, Ταμπουλού Χαϊνηδή Παρέχετε και θρήσκευμα, του Τμήματος προεδρεύει ο κ. Ηλ. Σταφυλούσ, Σύμβουλος Β'. Του σώματος είναι ο κ. Ν. Βαρουχάκη, γιατί απουσιάζει στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Τμήματος Δίκαιου Σύμβουλοι, αγαγόμενοι από ΚΕΜΕ σύμβουλοι του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιγιάννης, Ε. Θεοφυλακόπουλος, Κ. Φούκας Σύμβουλος, Υ. Αδαμόπουλος, Υ. Τσιτλέμης, Σύμβουλος Β', Ι. Σκορδύλης, Πρόεδρος Σ.τ.Ε. Αθανασόπουλος, Β. Βασιλείου, Π. Παππάς, Σύμβουλοι Επικρατείας και η γραμματέας του Τμήματος Δίκαιου Σύμβουλος, αγαγόμενος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Ορισμός κριτών για την επιλογή/μετατροπή σύμβασης του βιβλίου. Αρχές Πολιτικής Επιστήμης και Σχολείο Δημ. Πολιτισμικός.

ΘΕΜΑ 2ο – Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών. Βιβλιοπωλείο Τρ. Τραπεζαρίου Βασιλείου Β. Θεοφυλακόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο – Ανάθεση συλλογικής του όρ. βιβλίου, Οικονομία και Πεπραγμένα της Β'εκδοσης του ΚΕΜΕ. Βασιλείου Εε. Παπαδημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 5ο – Κρίση του όρ. βιβλίου.Αρχεία Σχολής (Β' τεύχος) της Υ' ΕΠΑ. Βασιλείου Υ. Τσιτλέμης.

ΘΕΜΑ 6ο – Κρίση του όρ. βιβλίου.Σχολεία Βιοτεχνολογίας της Υ' ΠΑ. Βασιλείου Εε. Παπαδημακόπουλος.

Σήμερα ποχή της συνεδρίας, αφού ρεφατεθήκε ομόφωνα και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Τμήμα έχασε την εξέταση για βεβαίωση της Η.Υ.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Με την πράξη του 82/1984 το Τμήμα ανέθεσε συμπληρωματική συγγραφή (30 σελίδες περίπου) του βιβλίου "Αρχές Πολιτικής Επιστήμης και Στοιχεία Δημοκρατικού Πολιτεύματος" στους συγγραφείς του βιβλίου Δημ. Αποστολόπουλο και Μάχη Παΐζη-Αποστολοπούλου. Τώρα χρειάζεται να ορίσουμε και τους κριτές. Προτείνω λοιπόν να οριστούν οι: α) Παναγ. Καλογεράτος, Λέκτορας της Πολιτικής Επιστήμης της Παντείου ΑΣΠΕ, β) Κώστας Ζώρας, Λέκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών, που ήταν κριτές της αρχικής συγγραφής, και γ) Βασιλική Σταμουλακάτου, φιλόλογος Γ/ρχης, αποσπασμένη στο ΚΕΜΕ, για το παιδαγωγικό-διδακτικό μέρος της συγγραφής. Ομοιβή: 10 σύνολο [illegible] 15 Φεβρουαρίου 1985

Ακολούθησε συζήτηση.

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει: Επειδή κατά την αρχική κρίση ο κ. Καλογεράτος είχε εκφράσει έντονες αντιρρήσεις και για το γενικό προσανατολισμό της συγγραφής και για επιμέρους σημεία της,

Επειδή ουσιαστικά η συγγραφή δεν τροποποιήθηκε (λογουχάρη: δυσκολεύεται κανείς να εντοπίσει πώς πληροφορεί τους μαθητές τι είναι η Πολιτική Επιστήμη και η μεθοδολογία της και τα αξιώματά της),

Φρονώ ότι απάδει προς την ακαδημαϊκή τάξη να αναθέσουμε εκ νέου το έργο κρίσης στον κ. Καλογεράτο που ίσως θα είναι γι' αυτόν μια δοκιμασία συνειδησιακή. Νομίζω αναγκαίο πρώτα να ερωτηθεί.

Μετά από τη συζήτηση το Τμήμα αποδέχεται κατά πλειοψηφία την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου με την προϋπόθεση να ερωτηθεί πρώτα ο κ. Καλογεράτος. Μειοψηφεί ο κ. Βώρος. για τους λόγους που ανέφερε στη συζήτηση.

ΘΕΜΑ 2ο

Η συζήτηση του θέματος αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρίαση.

ΘΕΜΑ 3ο

Η συζήτηση του θέματος αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρίαση.

./.

ВЕМА 10

ВЕМА 20

ВЕМА 30

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος ανακοίνωσε στο Τμήμα τα εξής: Στην προηγούμενη συνεδρίαση μου ανετέθη να επισημάνω ποια από τα βιβλία της 5ης δέσμης πρέπει να ανατυπωθούν. Σήμερα τα ανακοινώνω. Είναι:

1) Εφαρμοσμένα Οικονομικά, αρμόδιος ο κ. Βάζος.

2) Περιβάλλον και Υγεία (του Ευγενιδείου), αρμόδιος ο κ. Παπασημακόπουλος.

3) Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία, αρμόδιος ο κ. Παπαδόπουλος.

Το βιβλίο Αρχές Λειτουργίας Γραφείου είναι του Ευγενιδείου Ιδρύματος, αλλά δεν μπορούμε να εισηγηθούμε την ανατύπωσή του, γιατί βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη οι διαδικασίες κρίσεως καινούριου βιβλίου ειδικά για το Γενικό Λύκειο που πιστεύω να έχουν τελειώσει ως τα Χριστούγεννα.

./.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει: Το β΄ τεύχος του βιβλίου "Αρχαία Ελληνικά" της Α΄ τάξης του Πολυκλαδικού Λυκείου συνεχίζει την ανάδρομη πορεία προς την αρχαία Ελλάδα, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα. Το τεύχος αυτό (ενότητες 14-20) περιλαμβάνει κείμενα αττικιστών συγγραφέων (Πλουτάρχου, Λουκιανού, Παυσανίου, Πολυβίου, Αριστοφ. Βυζαντίου και Θεοφράστου). Το τεύχος κλείνει με μια ανακεφαλαίωση με ποικίλες ασκήσεις εφ' όλης της ύλης.

Η κάθε ενότητα, όπως γίνεται και στο α΄ τεύχος, ξεκινάει από ένα σύντομο τίτλο που επιγράφει το περιεχόμενό της. Ακολουθεί μια σύντομη εισαγωγή στο κείμενο της ενότητας, με πληροφορίες για το συγγραφέα, την εποχή και το περιεχόμενό του. Μετά, έρχεται το κείμενο και αμέσως κατόπιν μερικές ερωτήσεις για να διαπιστωθεί αν ο μαθητής επικοινώνησε χοντρικά με το κείμενο (συνήθως ζητούνται απαντήσεις με φράσεις του αρχαίου κειμένου). Ύστερα γίνεται λεξιλογικός υπομνηματισμός του κειμένου. Εδώ τελειώνει το πρώτο μέρος της ενότητας.

Στο δεύτερο μέρος της γίνεται η γλωσσική επεξεργασία της: γραμματική διδασκαλία με πολλές εφαρμογές και αναλύσεις και συντακτική ανάλυση και περιγραφή, όπου εφαρμόζονται και νεότερες γλωσσολογικές μέθοδοι, πάλι με πολλές εφαρμογές. Το μέρος αυτό της ενότητας κλείνει με ποικίλες και ενδιαφέρουσες ασκήσεις γραμματικής και σύνταξης.

Στο τρίτο μέρος της ενότητας αναλύεται κάποιο από τα θέματα που σχετίζονται με το κείμενο ή το συγγραφέα: το ψυχολογικό πείραμα για τον Πλούταρχο, η περιήγηση για τον Παυσανία, η γένεση της φιλολογικής επιστήμης για τον Αριστοφ. Βυζάντιο κτλ. Με τον τρόπο αυτό το μάθημα ξεφεύγει από το στενά γλωσσικό χαρακτήρα του και αποκτά ευρύτερη αρχαιογνωστική και ανθρωπιστική επιφάνεια.

Όπως φαίνεται από τα περιεχόμενα κείμενα, το β΄ αυτό τεύχος καθυστερεί, κατά τη γνώμη μου, στην προσπέλαση των κλασικών κειμένων. Θα μπορούσε ίσως ταχύτερα να περάσει σε γνήσια αρχαία κείμενα, παραλείποντας τα υποκατάστατα αττικίζοντα, και αυτό για τον προφανή λόγο να επικοινωνήσουν οι μαθητές μια ώρα νωρίτερα με την αρχαία γλώσσα.

./.

Εκτός από τη γενική αυτή παρατήρηση υπάρχουν και ειδικότερες όπως: διορθώσεις αρχαίου κειμένου (σ. 42, 75), ερμηνευμάτων (σ. 3, 21), ορισμών (σ. 54, 57), διατύπωσης (σ. 1, 15, 19, 30, 38, 41, 47, 52α, 54, 56), διατύπωσης ερωτήσεων (σ. 2).

Οι αρετές της συγγραφής είναι φανερές:

α) Προσέλκυση του ενδιαφέροντος των μαθητών. Αυτό γίνεται και με τα εισαγωγικά σημειώματα και τις περιγραφές των γραμματικοσυντακτικών φαινομένων, κυρίως όμως με τον τρόπο που δίνονται οι εφαρμογές και οι ασκήσεις, καθώς και η ανάπτυξη των θεμάτων στο τέλος της ενότητας.

β) Ένταξη των φαινομένων μέσα σε λόγο. Έτσι τα γραμματικοσυντακτικά στοιχεία δεν εμφανίζονται ως αφηρημένα και αόριστα σχήματα, αλλά ως λειτουργικά στοιχεία της γλώσσας.

γ) Εφαρμογή νεότερων μεθόδων περιγραφής και ανάλυσης της γλώσσας. Οι συγγραφείς χρησιμοποιούν τη δομική ανάλυση και περιγραφή (κλαδικό διάγραμμα) καθώς και το μετασχηματισμό, που διαδίδονται όλο και πιο πολύ τα τελευταία χρόνια. (Ανοίγω εδώ μια παρένθεση για να σημειώσω ότι για τον ενημερωμένο φιλόλογο δεν υπάρχει βέβαια πρόβλημα: ο τρόπος αυτός προωθεί την κατάκτηση του αντικειμένου, ασυγκρίτως καλύτερα από τον παραδοσιακό. Για τον μη ενημερωμένο φιλόλογο όμως υπάρχει σίγουρα πρόβλημα. Γι' αυτό, ώσπου να ενημερωθεί κι αυτός, είναι καλύτερα να δοθεί κάποια διδακτική οδηγία για τη χρήση ή μη των διαγραμμάτων αυτών).

Με όλα αυτά είναι σαφές ότι και το β΄ τεύχος του βιβλίου φέρνει μια νέα άποψη στη σπουδή των αρχαίων ελληνικών στα σχολεία και αξίζει να δοκιμαστεί.

Ακολουθεί συζήτηση. Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

1.- Φρονώ ότι οι έξι ενότητες αποτελούν χρήσιμη μετάβαση προς τα κείμενα της κλασικής εποχής· δεν είναι πολλά· άλλωστε έχουμε τη δήλωση ότι το επόμενο τεύχος (κλασική εποχή) είναι όσο προς τα α΄ και β΄ μαζί.

Οφείλω και να προσθέσω ότι για τη σπουδή της ελληνικής γλώσσας-γραμματείας αναδρομικά δε θεωρώ υποδεέστερη την εποχή Πλουτάρχου ή Πολύβιου από εκείνη του Ξενοφώντα.

./.

Въпрос само за ценния вид подсъдими имаджоли или сопрягащата (а. 42, 75), свидетелства (а. 3, 21), обстоятелства (а. 54, 57), благодарности (а. 1, 15, 19, 30, 38, 41, 47, 52а, 54, 56), благодарствено писмо (а. 2).

От общите със съдебната част фазисе:

а) Доказателствата за съществуването на правата. Това включва как се тълкуват, кадъ се прилагат и кадъ не се прилагат. Това включва как се тълкуват, кадъ се прилагат и кадъ не се прилагат.

б) Източници на доказателства. Това са различните начини, чрез които доказва дадено обстоятелство по делото. Това са различните начини, чрез които доказва дадено обстоятелство по делото.

1) Първични доказателства, които са пряко свързани със случая. (Например свидетелски показания за нещо, което е станало пред очите на свидетеля.) Вторични доказателства, които не са пряко свързани със случая. (Например свидетелски показания за нещо, което свидетелят е чул от друго лице.)

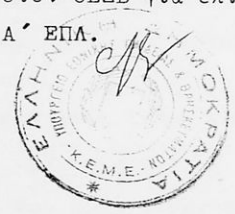
Въпросът е: Кога и при какви условия вторичните доказателства могат да бъдат използвани?

Ще дам само един пример от моята практика, който показва как различните видове доказателства могат да се използват.

2.- Για τον ορισμό της απρόσωπης σύνταξης μου φαίνεται η προσπάθεια των συγγραφέων κάπως μακροσκελής και η πρόταση του κ. Τομπαΐδη κυκλική. Αν είναι εύκολο να αναζητηθεί κάποιος καλύτερος ορισμός, θα νιώσω ιδιαίτερη ικανοποίηση. Και συμφωνώ με τον κ. εισηγητή.

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Στη συνεδρία του Τμήματος, όπου κρίθηκε η καταλληλότητα του α΄ τεύχους, είχα δώσει τη συγκατάθεσή μου για το τεύχος εκείνο με την προϋπόθεση ότι στο επόμενο τεύχος θα υπάρξουν γνήσια κλασικά κείμενα. Εδώ υπάρχουν - και μάλιστα σε μεγάλη έκταση - αττικίζοντα κείμενα, αλλά, αφού κατά τη δήλωση των συγγραφέων θα ακολουθήσει και γ΄ τεύχος, το οποίο μάλιστα θα καλύπτει το 1/2 της όλης ύλης και το οποίο θα περιέχει κείμενα κλασικής γραμματείας, συμφωνώ να προωθηθεί το τεύχος για έκδοση, γιατί είναι μεθοδολογικά σωστό: οδεύει από τα εύκολα στα δύσκολα, κάνει συστηματική διδασκαλία της ΑΕ γλώσσας, καθώς μάλιστα τη συσχετίζει με τη ΝΕ, και δεν υστερεί από το α΄ τεύχος. Για κλασική παιδεία βέβαια δε γίνεται λόγος, αλλά νομίζω πως αυτή είναι έξω από τους στόχους διδασκαλίας των ΑΕ στην Α΄ τάξη του ΕΠΛ και γι' αυτό δεν μπορώ να έχω αντίρρηση.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για εκτύπωση για την πρώτη πειραματική εφαρμογή του στην Α΄ ΕΠΛ.



ΘΕΜΑ 6ο

Ο κ. Σακκάς λέγει: Είδα το βιβλίο Βιοτεχνολογία. Γλωσσικά δεν παρουσιάζει προβλήματα. Από επιστημονική άποψη δεν μπορώ να το κρίνω, αφού το αντικείμενό του είναι έξω από την ειδικότητά μου. Σχημάτισα όμως την αντίληψη ότι είναι πάνω από την αντιληπτικότητα των μαθητών.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση και εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου προωθεί στον ΟΕΔΒ το βιβλίο για εκτύπωση για την πειραματική εφαρμογή του στους μαθητές της Α΄ ΕΠΛ.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ν. Βαρουχάκης

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΘΕΜΑ 6ο

Ο κ. Σακκάς Χέλεν: Δίδω το βήμα πρώτα στον κ. Σταυρακά. Ορίστε.

Ο κ. Σταυρακάς Ιωάννης: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα ήθελα να κάνω μια ερώτηση στον κ. Σακκά. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 αναφέρεται ότι η Εταιρεία μπορεί να αναθέτει σε τρίτους τη διαχείριση επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Τι εννοείται με αυτό; Μπορεί να αναθέτει σε τρίτους τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου της ΑΕΔΑ;

Το σημείο αυτό τελείως μ' ενδιαφέρει για τη λειτουργία της Η.Α.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Κ. Παπαδάκης

Δ. Σαραφιανέου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΡΑΞΗ 94/1984

Σήμερα, 31 Οκτωβρίου 1984, ημέρα Τετάρτη και ώρα 09.00 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Του Τμήματος προεδρεύει ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ν. Βαρουχάκης.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, γιατί ήταν στο εξωτερικό, Φ. Βώρος και Δ. Ξακκάς για υπηρεσιακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ανατύπωση διδ. βιβλίων γυμνασίου και λυκείου. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο - Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών. Εισηγητής Τρ. Τριανταφύλλ

ΘΕΜΑ 3ο - Ανάθεση συγγραφής του διδ. βιβλίου, Οικολογία και Περιβάλλον της Β΄ τάξης του ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο - Διορθώσεις των συγγραφέων του βιβλίου Κοινωνιολογία Γ΄ Λυκείου, για να ληφθούν υπόψη στην ανατύπωσή του (ενημέρωση του υπεύθυνου καθηγητή κ. Φίλια). Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο - Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 94/1994

Σήμερα, 31 Οκτωβρίου 1994, μέρα Τετάρτη και ώρα 09.00 το πρωί στο ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην κεντρική συνεδριακή του αίθουσα η Μόνιμη Επιτροπή Κρίσης Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Την πρόεδρεύει ο Σύμβουλος Β' κ. Ν. Βαρουχάκης.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπαστρατόπουλος, Α. Τσικαλάκης, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδάς, Σύμβουλος Κυρ. Κατσιγιάννης, Β. Θεοφανόπουλος, Σ. Φούκαρης, Εκπαιδευτικοί και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Παπαφωτίου, πτυχιούχος Φιλολογίας.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Μ. Σπυρόπουλος, λόγω ασθένειας, Φ. Σόμος και Δ. Μακκάς για υπηρεσιακούς λόγους.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Αναζήτηση δεδ. βιβλίων γυμνασίου και λυκείου, Σταυρός κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο – Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών. Βαρμπίτσι Σε. Τσιανταρή

ΘΕΜΑ 3ο – Αναβαση συλλογικής του δεδ. βιβλίου, Οικονόμου και Περβολίου της Β' τάξης του ΕΠΛ. Βλουμιδής Στ. Παπαστρατόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Αποφάσεις των συλλογικών του βιβλίου Κοτσαντογόνα Δ' Αν- κείου. για να γράφουν πάνω στην αναζήτησή του (επώνυμο του υπεύθυνου καθηγητή κ. φύλλ.). Βλουμιδής Κ. Παπαδόπουλος

ΘΕΜΑ 5ο – Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε ύπαρξη και επικύρωθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 1ο

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη ναπροωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση με διορθώσεις το βιβλίο Μαθηματικά Ι, Άλγεβρα Γ΄ Λυκείου και το αντίστοιχο τεύχος των Λύσεων των ασκήσεων.

Το θέμα 3ο αναβλήθηκε, ύστερα από πρόταση του κ. Σκορδίλη προκειμένου να ενημερωθούν πληρέστερα τα μέλη του Τμήματος.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Τριανταφύλλου υπενθύμισε τα κύρια σημεία της εισήγησής του (πράξη 93/84) και ακολούθησε συζήτηση.

Στη συνέχεια ο προεδρεύων του Τμήματος θέτει σε ψηφοφορία το ερώτημα (ΝΑΙ ή ΟΧΙ) στην αναβολή προκειμένου να ενημερωθούν πληρέστερα τα μέλη του Τμήματος και να παραβρίσκονται και οι 3 απουσιάζοντες Σύμβουλοι.

Ψηφοφορία (ΝΑΙ ή ΟΧΙ στην αναβολή)

Σκορδίλης	ΝΑΙ
Τομπαΐδης	ΟΧΙ
Παπασημακόπουλος	ΝΑΙ
Αδαμόπουλος	ΟΧΙ
Παπαδόπουλος	ΝΑΙ
Βαρουχάκης	ΝΑΙ

Το Τμήμα με ψήφους 4:2 αναβάλλει το θέμα για την επόμενη συνεδρίαση.

ΘΕΜΑ 5ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 4123/24-10-84
2) 4124/24-10-84
3) 4126/24-10-84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Η Γραμματέας

ΘΕΜΑ 1ο

Το Τμήμα αποφάσισε σύμφωνα με εισήγηση του κ. Κ. Παρουσιασμένα με θέμα Ι, Ακλεβρα Ι. Ανικέτου και το ανατέθηκε νεκρός του Δήμου του κοινοποιήσει στον ΟΕΔΑ για ανατύπωση με εξορθώσεις το βιβλίο Μαθηματικά.

Το ψήφισμα το κατέθεσαν καθηγητές μοσκεμένου να επιτεθούν μμοδιατερα τα πεζή του Τμήματος.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Τσιλιπαπάλλου ανεκοίνωσε τα κύρια σημεία της εισήγησής του (μοδεη 93/84) και ακολούθησε συζήτηση.

Επί συνέχεια ο προεδρεύων του Τμήματος θέτει σε ψηφοφορία το εισήτημα (ΝΑΙ ή ΟΧΙ) σχετικά καθηγή μοσκεμένου να επιτεθούν κυρίως τα πεζή του Τμήματος και να παραβρεθούν και οι 3 ενδιαφερόμενοι

Ψηφοφορία (ΝΑΙ ή ΟΧΙ στην καθεμία)

Ευαγγελίδης	ΝΑΙ
Τσιλιπαπάλλου	ΟΧΙ
Παπαδημακόπουλος	ΝΑΙ
Λεμονόπουλος	ΟΧΙ
Παπαβάσιλης	ΝΑΙ
Βαρουχάκης	ΝΑΙ

Το Τμήμα με ψήφους 4:2 καθώς το θέμα για την επιτεθεί απεφάσισαν

ΘΕΜΑ 3ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής επιστολών:

1) 4123/24-10-84
2) 4134/24-10-84
3) 4126/24-10-84

Για αυτό κατά ομόφωνη η απόφαση των θεμάτων της Η.Υ.

Ο Γραμματέας Η Πρόεδρος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)

ΠΡΑΞΗ 95/84

Σήμερα, 5-11-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του Υφ/γού κ. Π. Μώραλη προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β' κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Ν. Παπαδόπουλος, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο Ανατύπωση διδ. βιβλίων, γυμνασίου και λυκείου. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 2ο Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών.

ΘΕΜΑ 3ο Ανάθεση συγγραφής του διδ. βιβλίου, Οικολογία και Περιβάλλον, της Β' τάξης του ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο Διορθώσεις των συγγραφέων του βιβλίου, Κοινωνιολογία Γ' Λυκείου, για να ληφθούν υπόψη στην ανατύπωσή του (ενημέρωση του υπεύθυνου καθηγητή κ. Φίλια). Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 6ο Ανάθεση κατασκευής χαρτών και σχεδίων για το βιβλίο, Γεωγραφία Γ' Γυμνασίου. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 7ο Ενημέρωση της ΟΥΝΕΣΚΟ για τη διδ/λία της υγιεινής στη Μ.Ε. Εισηγητής κ. Σκορδίλης.

Στην αρχή της συνεδρίας αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)

ΠΛΑΝΟ 35/84

Σήμερα, 5-11-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το πρωί ο Υπ. Ν. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας) Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με τροφοδοτικό επεσύ του Υφ\βουλο κ. Π. Μαρκού προεδρεύει του Υπ. Ν. Ν. Δημητρόπουλος.

Παρόντες ήταν επίσης οι κ.κ. Δ. Σοφός, Ν. Βασιλειάδης, Κ. Μακαρίδης, Ε. Θεοφυλακτόπουλος, Κ. Φουσκας, Ευαγγελία Δημητρίου, Σ. Τσιμπούκης, Ε. Παπαδόπουλος, Σοφία Βρυώνη Ε., Ι. Σκορδύλη Βρεττού Σοφία του ΚΕΜΕ, Φ. Βλάχος, Α. Αβαμπούνος, Στ. Παπαδημητρίου, Α. Τσιμπούκης, Ε. Παπαδόπουλος, Σοφία Βρυώνη Ε., Ι. Σκορδύλη Βρεττού Σοφία του ΚΕΜΕ, Κυρ. Μακαρίδης, Ε. Θεοφυλακτόπουλος, Κ. Φουσκας, Ευαγγελία Δημητρίου και Ν. Βασιλειάδης, Ιδρυτικός του Υπ. Ν. Δημήτριος Σοφός, εισηγούνται.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο Αναζήτηση εις. βιβλίων, λιβανοζών και γυναικών. Εισηγείται κατά εισηγούμενη.

ΘΕΜΑ 2ο Νέος τρόπος εξέτασης εξωτερικών Ελληνικών.

ΘΕΜΑ 3ο Αναζήτηση καλλιτεχνικής του στε. βιβλίων, Οικογένεια και Περιβάλλον, Σεβασμός Ε. Ν. Ν. Ν

ΘΕΜΑ 1ο Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος εισηγείται την ανατύπωση των βιβλίων της Χημείας των Α', Β' και Γ' Λυκείου για τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Ακολουθεί συζήτηση και ο κ. Λ. Αδαμόπουλος ζητεί να παρακολουθεί ο κ. Πρόεδρος του ΚΕΜΕ να παραβρεθεί σε συνεδρίαση του Τμήματος σχετική με τα θέματα της Χημείας.

Το Τμήμα αποδέχεται την πρόταση του κ. Λ. Αδαμόπουλου και παρακαλεί τον κ. Π. Σακελλαρίδη να παραβρεθεί σε συνεδρίαση του Τμήματος Μ.Ε. την Τετάρτη 7-11-84 ή Παρασκευή 9-11-84. Θέμα της συζήτησης θα είναι "Τα Διδακτικά εγχειρίδια της Χημείας Λυκείου - Διαδικασία συγγραφής".

Εξάλλου το Τμήμα εξουσιοδοτεί τον κ. Στ. Παπασημακόπουλο να προσκομίσει ό,τι στοιχεία έχει στη διάθεσή του, σχετικά με τα βιβλία της Χημείας, προκειμένου να ενημερωθεί λεπτομερώς.

Η ανατύπωση των βιβλίων της Χημείας, ως εκτούτου αναβάλλεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ 3ο Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Η ομάδα του ΕΠΛ με το γνωστό σε μας τρόπο διαβίβασε σημείωμα για τη συγγραφή του βιβλίου της Β' ΕΠΛ για το μάθημα "Οικολογία και περιβάλλον".

Το προσαρτημένο πρόγραμμα και τα συνοδευτικά για τη συγγραφή του βιβλίου και τη διδασκαλία του μαθήματος κατά τη γνώμη μου καλύπτονται σε ποσοστό 70% από τμήματα προγραμμάτων και βιβλίων άλλων μαθημάτων (Οικιακής οικονομίας, Βιολογικών μαθημάτων Γεωγραφίας, Ιστορία Α' Λυκείου) καθώς και από την εφαρμογή της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο Γυμνάσιο.

Παράλληλα αυτά εισηγούμαι και την έγκριση του προγράμματος που επισυνάπτεται και την ανάθεση συγγραφής του βιβλίου στους Α. Αθανασάκη, Θόδωρο Κουσουρή και Σάββα Κονταράτο καθώς και του συνημμένου όρου του βιβλίου.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ 4ο Ο κ. Παπαδόπουλος λέγει:

"Θεωρώ σκόπιμο αρχικά να υπενθυμίσω μερικά πράγματα. Συγκεκριμένα πέρυσι, απ'την αρχή της χρονιάς που το βιβλίο Κοινωνιολογίας άρχισε να διδάσκεται, έφθαναν στο ΚΕΜΕ διάφορα μηνύματα όχι θετικά για την αποδοχή από άποψη κυρίως διδακτική του βιβλίου ως και πολύ αρνητικά σε ορισμένες - ελάχιστες βέβαια - περιπτώσεις. Ασφαλώς και ορισμένες θετικές θέσεις. Για τους γνωστούς λόγους, αναγκαστήκαμε ως αρμόδιο τμήμα τον περασμένο Μάρτιο να εισηγηθούμε στη Διοίκηση να προχωρήσει στην προκήρυξη συγγραφής νέου βιβλίου. Τουλάχιστο γι'αυτό τον καιρό, η πρότασή μας δεν έγινε δεκτή και βέβαια η απάντηση έφτασε τουλάχιστον σε μένα στις αρχές Ιουλίου (προφορική ενημέρωση από τον πρόεδρο κ. Κακριδή). Ο ίδιος είχα πληροφορηθεί τυχαία και από μέλη της Ομάδας (κυρίως την κ. Κασιμάτη που είναι και ένας από τους συγγραφείς) ότι ο κ. Φίλιας και ορισμένοι άλλοι από τους συγγραφείς είχαν κάποια επικοινωνία για το θέμα του βιβλίου με τον Υφυπ. κ. Μάραλη. Πάντως ό,τι πήραμε ως τώρα από τους συγγραφείς ήταν μια πολυσέλιδη εργασία του κ. Παπαρίζου σχετικά με το κεφ. "Ιδεολογία - Κουλτούρα" που δε βοηθάει το σκοπό που έχουμε τώρα, στην ανατύπωση με (δες το δυνατό περισσότερη διόρθωση) βελτιώσεις.

Η Ομάδα με βάση τις παρατηρήσεις που είχαν στείλει οι Σχολ. Σύμβουλοι και για το βιβλίο αυτό απ'τον Ιούνιο ως το Σεπτέμβριο συνάχαξε "διευκρινιστικές σημειώσεις" που εγκρίθηκαν από το Τμήμα και αποτέλεσαν το κύριο αντικείμενο των 2 πρόσφατων σεμιναριακών συναντήσεων με τους Σχολ. Συμβ. και καθηγητές αντιπροσωπευτικά στη Θεσ/νίκη και Αθήνα.

Προκειμένου να γίνουν στο κείμενο που πρόκειται να ανατυπωθεί τροποποιήσεις που θα διευκολύνουν τους καθηγητές - διδάσκοντες με βάση κυρίως τις διευκρινιστικές αυτές σημειώσεις της Ομάδας, και ό,τι σχετικό βέβαια, χρειάζεται οι συγγραφείς να αναλάβουν από την πλευρά τους την αντίστοιχη εργασία. Διαφορετικά, η ανατύπωση του βιβλίου θα γίνει με ελάχιστες απλές γραμματικοσυντακτικές βελτιώσεις, όσες έχουμε τα μέλη της Ομάδας επισημάνει. Άλλωστε δεν έχουμε και δικαίωμα για ο,τιδήποτε περισσότερο.

Με βάση τα παραπάνω προτείνω τα εξής: Να σταλεί από το Τμήμα έγγραφο στον υπεύθυνο καθηγητή κ. Φίλια στο οποίο να ζητείται να προβούν οι συγγραφείς σε οποιεσδήποτε βελτιώσεις των κειμένων

Στην προσπάθειά τους αυτή να λάβουν υπόψη βέβαια τις "διευκρινιστικές σημειώσεις" και όποια άλλα στοιχεία χρειαστούν από όσα έχουμε στη διάθεσή μας στο ΚΕΜΕ, και γενικά να αντιμετωπίσουν σημεία που έχουν επισημανθεί ως παρεξηγήσιμα, ως ασαφή και ως διδακτικά δύσκολα (αναγκαιότητα αναφοράς σε παραδείγματα, σε δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας κτλ.).

Τέλος να σημειωθεί η προθεσμία που προβλέπεται από το Υπουργείο για την υποβολή του νέου κειμένου για την ανατύπωση, που ασφαλώς δε θα πρέπει να την εξαντλήσουν οι συγγραφείς.

Ακολουθεί συζήτηση: Ο κ. Δ. Σαββάς λέγει:

Εκτιμώ εξαιρετικά τον κ. Φίλια για τη συγγραφική και κοινωνική του παρουσία και δράση. Τον εκτιμά, πιστεύω, όλο το Τμήμα. Και απ'αυτή την εκτίμηση και το σεβασμό δεν εχει θέσει ως τώρα θέμα βιβλίου Κοινωνιολογίας. Όμως δεν μπορεί να παραμένει πάντα αυτή η εκκρεμότητα. Πικρή η αλήθεια, αλλά να την πούμε. Το βιβλίο της Κοινωνιολογίας διδακτικά, μεθοδολογικά είναι ακατάλληλο. Απόδειξη ότι αναγκαστήκαμε να δώσουμε οδηγίες ενός κεφαλαίου του, το πιο σημαντικό ίσως, το κεφάλαιο για την ιδεολογία να μη διδάσκεται, γιατί είναι σκέτος γρίφος. Και απόδειξη ότι στο βιβλίο αναγκαζόμαστε να κάνουμε επεξηγηματικές οδηγίες.

Όμως όλα αυτά είναι μπαλώματα. Το πρόβλημα παραμένει. Το τόσο σημαντικό και ευαίσθητο μάθημα της Κοινωνιολογίας κινδυνεύει να αποτύχει, γιατί ξεκίνησε με ένα πολύ προβληματικό διδακτικά βιβλίο. Και η φήμη του ίδιου του κ. Φίλια ζημιώνεται από τη συνέχιση αυτής της κατάστασης.

Έχω λοιπόν τη γνώμη πως το Τμήμα χρειάζεται να παρακαλέσει τον κ. Φίλια και την Ομάδα συγγραφής του βιβλίου να προχωρήσουν σε δραστικές μεταβολές στο βιβλίο που θα το κάνουν διδακτικά κατάλληλο: να δώσουν τα νοήματα κατά τρόπο απλό, σαφή, κατανοητό, να συνδέσουν τη θεωρία με την οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής μας, να εξηγήσουν τη θεωρία σε παραδείγματα, να κάνουν το βιβλίο κατάλληλο για μαθητές, για ανθρώπους που για πρώτη φορά καλούνται να γνωρίσουν αυτό το αντικείμενο.

Αν, εντούτοις, η ομάδα των συγγραφέων δε θέλει ή δεν μπορεί να προσφέρει με βάση το σημερινό βιβλίο ένα νέο που να υπηρετεί πραγματικά τους μαθητές, νομίζω ότι το Τμήμα οφείλει να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη συγγραφή νέου βιβλίου. Για να σωθεί το μάθημα της Κοινωνιολογίας. Και όχι απλώς να σωθεί, να ευδοκιμήσει.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Παπαδόπουλου και προτείνει να σταλεί επιστολή στον υπεύθυνο επιτροπής συγγραφής του βιβλίου καθηγητή κ. Β. Φίλια με τη διευκρίνιση ότι η ημερομηνία υποβολής του νέου κειμένου για ανατύπωση σύμφωνα με την απόφαση αρ.φ 211.17/112/τ2/3209/15.10.84 λήγει στις 15 Δεκεμβρίου. Υπόψη του κ. Φίλια θα τεθούν οι διευκρινιστικές σημειώσεις που συνέταξε ο Ο.Ε. της Κοινωνιολογίας του ΚΕΜΕ, προκειμένου να διευκολύνει φέτος τους διδάσκοντες, έπειτα από γραπτές παρατηρήσεις για δυσκολίες κλπ. στο μάθημα της Κοινωνιολογίας.

Επίσης, θεωρεί σκόπιμο να συνεργαστούν οι συγγραφείς με τα μέλη της Ομάδας Εργασίας Κοινωνιολογίας του ΚΕΜΕ τα οποία και διατίθενται να συμβάλουν με τη σχετική εμπειρία τους (από τα τελευταία σεμινάρια κτλ.).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕ.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ 5ο Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος υπενθύμισε στα μέλη του Τμήματος να συνεργαστούν με τους συναδέλφους τους της Δ.Ε. κατά ειδικότητα για τα Α.Π.

Στη συνέχεια υπενθύμισε ότι ενρεμμούν για ανατύπωση τα εξής βιβλία:

1. Τα Αρχαία της Α' Γεν. Λυκείου
2. Το βιβλίο του καθηγητή των Λατινικών
3. Ψυχολογία Β' Λυκείου για το βιβλίο αυτό ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει:

"Επιθυμώ να δηλώσω στο Τμήμα ότι το νέο βιβλίο με τις διορθώσεις είναι σχεδόν έτοιμο. Χρειάζονται να γραφούν καθαρότερα ορισμένα πράγματα και να ετοιμαστούν στην τελική τους μορφή οι απαντήσεις - αιτιολογήσεις που έχουμε οι συγγραφείς στις παρατηρήσεις των κριτών. Για τα παραπάνω είχα προγραμματίσει το χρόνο μετά την άδειά μας το καλοκαίρι. Όμως τα σεμινάρια Κοινωνιολογίας που έπρεπε, όπως αποδείχτηκε μετά, να γίνουν οπωσδήποτε, και η ανάθεση νέου μαθήματος που διδάσκω στη ΣΕΛΜΕ και είμαι υποχρεωμένος να ετοιμάζω και σημειώσεις για τους καθηγητές, δεν μου επέτρεψαν να ολοκληρώσω τη δουλειά.

Ζητώ από το Τμήμα κάποιο περιθώριο ακόμη και δηλώνω ότι το αργότερο ως τα τέλη του μήνα το βιβλίο θα έχει υποβληθεί στο Τμήμα για την τελική του κρίση. Άλλωστε πρόκειται για νέο βιβλίο και γι' αυτό ακριβώς έχουμε αρκετή ακόμη άνεση χρόνου".

4. Τα Θρησκευτικά του Γυμνασίου και της Α' Λυκείου.
5. Τα Οικονομικά Γ' Λυκείου (Δ' Δέσμης).
6. Βιολογία Γ' Λυκείου.
7. Χημεία Α' Λυκείου.
8. Ορυκτολογία Γ' Λυκείου, Γεωγραφία Γ' Γυμνασίου.
9. Νέα Ελληνικά Λυκείου.
10. Βιβλίο γλωσσικής διδ/λίας.

Στη συνέχεια ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων. 1.4192/1.11.84
2.4189/1.11.84

ΘΕΜΑ 5ο Ο κ. ΗΛ. Διαβουλευτής απευθύνεται στη μέση του Τμήματος
και απευθύνεται με τους απαρέγκλιτους στο Υ.Π. κατά ερώτη-
τα Λίκα του Α.Π.

Στη συνέχεια παραδίνεται στη εκθεσιακή Λίκα κατατομή το εξής
βιβλίο:

1. Το Αρχαίο της Α' Τεν. Δημέου
2. Το βιβλίο του καθηγητή των Δατσανικών
3. Ψυχολογικά Β' Δημέου.Λίκα το βιβλίο αυτό ο κ. Κ. Παππού-
λογος γράφει:

"Βιβλίο με φύλλα στο Τμήμα στη το νέο βιβλίο με της βιο-
θήκες είναι εκεί εύκολη εύκολο. Χρειάζονται να γράφουν καθηγητές
οδηγούν πράγματα και να εισπραχθούν στα τεύχη τους πολύ σε
σκοπιμότητες - επιτυγχάνεται εχουν σε συλλογές στις κρατι-
βίους της κρητών. Για τα παραπάνω εχω προβληματίσει το χώ-
γουζες του ένθετο της το κεγονεκτ. Όπως τα επιλογίκα Ελληνο-
νο πετα ένθετο, όπως αναφέρεται πετα', να λέγουν αναφέρεται
και η αναφορά νέου παράτασης του ρεφερτόν στη ΕΕΜΣ και είναι
πρόχειρο να εισπηζ μπει ειδικός για τους καθηγητές', θεν
ποιν ευεξήφορα να συνυπάρχουν μι ρουλεύ.

Στη είδε τα Τμήμα κάποτε περιβόρο εκείνη και ρήγμα στη το
σβήσιερο με τα τεύχη του πλαι το βιβλίο θε έχει παραγγείλει στο Τμή-
μα Λίκα στη τεύχη του κράτη. Ύψιστα κρίνεται για νέο βιβλίο
και λ,πατε σκρίβης έχοντε ένκεπ ένκεπ ένκεπ χάρτου."

4. Τα θρησκευτικά του Πυθαγόρα και της Α' Δημέου.
5. Τα Οικονομικά Ι' Δημέου (Α'έκδοση).
6. Βιολογία Ι' Δημέου.
7. Χημεία Α' Δημέου.
8. Ορυκτολογία Ι' Δημέου, Γεωλογία Ι' Πυθαγόρα.
9. Νέα Ελληνική Δημέου.
10. Βιβλίο Αγωγής βιβλίας.
11. Στη συνέχεια αναφέρεται το τελευταίο για νέας ελλη-
φωνα. 1.4192\1.11.84
2.4189\1.11.84

ΘΕΜΑ 2ο Αναβάλλεται

ΘΕΜΑ 6ο Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Ανάθεση κατασκευής σχεδίων και χαρτών.

Εισηγούμαι την ανάθεση της κατασκευής σχεδίων και χαρτών του βιβλίου Γεωγραφία της Ευρώπης της Γ' Γυμνασίου στην κ. Πριτσιούλη Βασιλική με τις ακόλουθες τιμές:

1. Χάρτες και τετράχρονες μακέττες δρχ. 3.500 έκαστος
2. Σχέδιο γραμμικό: 2.000 έκαστος

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.ΜΕ.

ΘΕΜΑ 2ο Αναβάλλεται

ΘΕΜΑ 6ο Ο κ. Στ. Παπαδημητρόπουλος ανέφερε:

Λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης και χαρτών.

Προτείνω για εναέρια και καταπενιές εκτέλεση και χαρτών του βιβλίου Γεωλογικών της Ευρώπης Σ. Σπυρόπουλου από κ. Παπαδόπουλου

Βιολογική με τις ακόλουθες:

1. Χάρτες και τετράχρωμες πινάκες εκτ. 3.500 εκατοστά
2. Σχέδιο λεπτομ: 5.000 εκατοστά

Το Τμήμα αποφάσισε σύμφωνα με εισήγηση του κ. Στ. Παπαδημητρόπουλου

ΘΕΜΑ 7ο Ο κ. Ι. Σκορδίλης λέγει:

Κύριε Πρόεδρε,

η Δ/νση Διεθνών Εκπ/κων Σχέσεων του ΥΠΕΠΘ, Τμήμα Γ' Διεθνών Οργανισμών, με το έγγραφό της αριθ. 3330/651/21.8.84, μας διαβιβάζει συνημμένα το αριθ. 3330/651/21.8.84 έγγραφο της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την ΟΥΝΕΣΚΟ, με το οποίο ζητούνται βιβλιογραφικά στοιχεία για τη διδασκαλία της Υγιεινής στα σχολεία και μας παρακαλεί να απαντήσουμε εμπρόθεσμα, ώστε να ενημερωθεί η ΟΥΝΕΣΚΟ.

Για το θέμα αυτό επιθυμώ να ενημερώσω πρώτα το Τμήμα με το ποιά μαθήματα και βιβλία υπάρχουν στο Γυμνάσιο και το Λύκειο και στη συνέχεια ζητώ την έγκριση του κειμένου που ετοίμασα, ώστε να το αποστείλουμε στην αρμόδια Δ/νση για να το διαβιβάσει στην ΟΥΝΕΣΚΟ.

Σύμφωνα λοιπόν με τα προλόγια και τα Αναλυτικά μας προγράμματα του Γυμνασίου και του Λυκείου τα μαθήματα που αφορούν κατά κύριο λόγο ή έμμεσα την υγιεινή είναι

1) Η Ανθρωπολογία της Β' Γυμνασίου, που γίνεται 2 ώρες στο πρώτο τετράμηνο.
2) Η Βιολογία της Γ' Γυμνασίου, που γίνεται 2 ώρες στο δεύτερο τετράμηνο.
3) Περιβάλλον και Υγεία, που γίνεται 2 ώρες στο πρώτο τετράμηνο στη Α' Τεχνικού και Επαγγελματικού Λυκείου.
4) Η Βιολογία της Β' Λυκείου, που γίνεται 1 ώρα στο πρώτο και 2 ώρες στο δεύτερο τετράμηνο. Και
5) Η Βιολογία της Γ' Λυκείου της 2ης Δέσμης, που γίνεται 4 ώρες ολόκληρο το έτος.

Εκτός απο τα υποχρεωτικά αυτά μαθήματα, οι μαθητές της Μέσης Εκπ/σης έχουν μια πρόσθετη ενημέρωση σε γενικότερα θέματα υγιεινής που επιτυγχάνεται με την παροχή σ'αυτούς φυλλαδίων και αλλων εντύπων, όπως αυτά που αφορούν τη Μεσογειακή Αναιμία, την επίδραση των ναρκωτικών κλπ.

Μετά τη σύντομη αυτή ενημέρωση το κείμενο που συνέταξα για να το στείλουμε στην αρμόδια Δ/νση του ΥΠΕΠΘ έχει ως εξής.

. / .

ΘΕΜΑ 2ο Ο κ. Γ. Σκορδύλης γεγένη:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Υ/μου Δημ/κου Σχεδίου του ΔΗΠΕΘΕ, Τμήμα Γ. Ρεσεψιόν, με το ΕΔΔΔ αριθ. 3330/6921/21.6.84, που έγινε δεκτή, ζητεί την έγκριση του Δ.Σ. για τη διάθεση του ποσού των 2.000.000 δρχ. για την αγορά ενός τηλεφωνικού κέντρου 20 γραμμών και 60 εσωτερικών συσκευών.

Επειδή η προμήθεια αυτή δεν περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το τρέχον οικονομικό έτος, παρακαλώ όπως εισηγηθείτε στο Δ.Σ. την έγκριση της προμήθειας αυτής.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Υ/μου Δημ/κου Σχεδίου του ΔΗΠΕΘΕ, Τμήμα Γ. Ρεσεψιόν, με το ΕΔΔΔ αριθ. 3330/6921/21.6.84, που έγινε δεκτή, ζητεί την έγκριση του Δ.Σ. για τη διάθεση του ποσού των 2.000.000 δρχ. για την αγορά ενός τηλεφωνικού κέντρου 20 γραμμών και 60 εσωτερικών συσκευών.

Επειδή η προμήθεια αυτή δεν περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το τρέχον οικονομικό έτος, παρακαλώ όπως εισηγηθείτε στο Δ.Σ. την έγκριση της προμήθειας αυτής.

1) Στη Β' Γυμνασίου διδάσκεται η ανθρωπολογία 2 ώρες την εβδομάδα στο πρώτο τετράμηνο. Για τη διδασκαλία χρησιμοποιείται το βιβλίο "Ανθρωπολογία" των Ι. Αργύρη, Σχολικού Συμβούλου και Α. Κάβουρα, Σχολιάτρου.
2) Στη Γ' Γυμνασίου διδάσκεται η Βιολογία 2 ώρες την εβδομάδα στο δεύτερο τετράμηνο. Για την διδασκαλία χρησιμοποιείται το βιβλίο των εκπαιδευτικών Ε. Γκίλη - Δούκα, Θ. Α. Παταργιά και Ι. Αργύρη.
3) Στην Α' Τεχνικού και Επαγγελματικού Λυκείου το Περιβάλλον και Υγεία. Για τη διδασκαλία χρησιμοποιείται το βιβλίο του καθηγητή Πανεπιστημίου κ. Γ. Βαλαώρα.
4) Στη Β' Λυκείου διδάσκεται η Βιολογία 1 ώρα στο πρώτο και 2 ώρες στο δεύτερο τετράμηνο. Για τη διδασκαλία χρησιμοποιείται το βιβλίο των Κ. Κριμπά και Ι. Καλοπίση. Και
5) Στη Γ' Λυκείου της 2ης Δέσμης διδάσκεται η Βιολογία 4 ώρες την εβδομάδα ολόκληρο το έτος. Για τη διδασκαλία χρησιμοποιείται το βιβλίο των εκπαιδευτικών Ι. Αργύρη, Ε. Κουτσουφάκη, Ν. Μαργαρη, Σ. Μάρκου, Ν. Παπαδόπουλου, Α. Παπαφίλη, Θ. Παταργιά και Κ. Σένερη.

Εκτός από την τακτική αυτή διδασκαλία των μαθημάτων της Υγιεινής, της Βιολογίας καιτης Ανθρωπολογίας οι μαθητές της Μέσης Γενικής Εκπ/σης έχουν μια πρόσθετη ενημέρωση σε γενικότερα θέματα Υγιεινής που τη λαβαίνουν 1) απο ένα φυλλάδιο του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας που αναφέρεται στη Μεσογειακή και Δρεπανοκυτταρική αναιμία.

Το φυλλάδιο αυτό διανέμεται στα τελευταία 3 χρόνια στους μαθητές της Γ' Γυμνασίου και Β' Λυκείου.
2) Από το βιβλίο του Ιατρού κ. Αθανασίου Αβραμίδη "Η αλήθεια για τα ναρκωτικά" που αναφέρεται στην επίδραση των ναρκωτικών στην υγεία του ανθρώπου. Το βιβλίο αυτό έχει εγκριθεί απο το Τμήμα Μέσης του ΚΕΜΕ για να αγοραστεί από τις σχολικές βιβλιοθήκες.

Επίσης πρόσφατα το Τμήμα Μέσης του ΚΕΜΕ έκαμε δεκτό το αίτημα του επιστημονικού προσωπικού του ΤΕΒΕ να δωθεί στους μα-

θητές ένα σύντομο ενημερωτικό κείμενο που θα αναφέρεται στη σημασία της προσφοράς αίματος.

Τέλος σχετικά βιβλία με την Υγιεινή και την Υγεία του ανθρώπου που υποβλήθηκαν στο ΚΕΜΕ χωρίς όμως να εγκριθούν από αυτό είναι:

1) "Το βιβλίο της Γυναίκας" της Κας Ελένης Πολυσίδου που αναφέρεται στην εγκυμοσύνη, τον Τοκετό, τη Λοχεία, το Νεογέννητο και τις Γυναικολογικές παθήσεις.
2) "Η Αλήθεια για τις εκτρώσεις" του Κου Άγγελου Αγγελόπουλου, Αθήνα 1981.
3) "Η ναρκομανία ένα "καυτό" πρόβλημα της εποχής μας" του κ. Γιώργου Πιπερόπουλου. Αθήνα - Θεσ/νίκη 1981. Και
4) Το μηνιαίο επιστημονικό εκλαϊκευμένο περιοδικό "Υγεία του λαού" που εκδίδεται από την εταιρία "Νέοι καιροί Ελλάδας" από το Γενάρη του 1984.

Το Τμήμα αποδέχεται την εισήγηση του κ. Ι. Σκορδίλη ομόφωνα στο σύνολό της.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δημ. Ζαραφωνίτου

Ще ще Ще Ще

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 96/1984

Σήμερα, 7-11-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11η πρωϊνή, το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του κ. Π. Μώραλη, Υφ/ργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄ του ΚΕΜΕ.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Βώρος και Στ. Παπασημακόπουλος γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Κρίση του βιβλίου καθηγητή Νέων Ελληνικών. Εισηγητής Δ. Τομπαΐδης.

ΘΕΜΑ 2ο - Πρόταση των κ.κ. Αθ. Κυριαζόπουλου κ.λ. για τη δημιουργία κασετοθήκης για το μάθημα των Νέων Ελληνικών. Εισηγητής Δ. Τομπαΐδης.

ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 4ο - Ανατύπωση "Επαναληπτικών ασκήσεων" Λατινικής. Εισηγητής Β. Θεοδωρακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Τομπαΐδης λέγει: Ο καθορισμός των προδιαγραφών για το "Βιβλίο καθηγητή Νέων Ελληνικών" έγινε από το Τμήμα ΜΕ (σε συνεργασία με τους συγγραφείς των ΚΝΛ) με την πράξη 81/21-9-83 και η ανάθεση συγγραφής του βιβλίου με την πράξη 82/23-9-83 (απόφαση ΥΠΕΠΘ της 19-10-83). Στην αρχική ομάδα προστέθηκε αργότερα ο Λ. Κούσουλας.

Είχε αποφασιστεί τότε να περιλάβει το "Βιβλίο καθηγητή" σε πρώτη φάση, συγκεκριμένα, κείμενα που ανθολογούνται στα βιβλία γυμνασίου και λυκείου των συγγραφέων Σολωμού, Κάλβου, Καβάφη, Παλαμά, Καρυωτάκη, Σεφέρη, Ελύτη, Ρίτσου, Παπαδιαμάντη, Βιζυηνού, Θεοτόκη, Μπεράτη, Πολίτη και Χατζή.

Η προθεσμία για την παράδοση της συγγραφής είχε οριστεί για τις 15-1-84. Οι συγγραφείς πήραν από το ΥΠΕΠΘ (λόγω των καθηκόντων που ανέλαβαν ως σχολικοί σύμβουλοι) διαδοχικές παρατάσεις και τελικά παρέδωσαν τη δουλειά στα μέσα του καλοκαιριού (οπότε απουσίαζαν οι κριτές σε διακοπές και δεν μπορούσε να γίνει η κρίση).

Το Τμήμα άκουσε τους κριτές στη συνεδρίαση της 3-10-84. Η κρίση τους, υπεύθυνη και εμπεριστατωμένη, αναλύει τις αρετές και τα μειονεκτήματα της συγγραφής και καταλήγει στο ότι το βιβλίο έχει συνταχθεί σύμφωνα με τους όρους της ανάθεσης και "το κρίνουμε κατάλληλο κι ευχόμαστε να κυκλοφορήσει σύντομα, αφού προηγηθούν οι απαραίτητες προσθήκες και διορθώσεις".

Η γνώμη μου για την κρινόμενη συγγραφή είναι ότι - όπως και όλα τα βιβλία - έχει και μειονεκτήματα και αρετές. Πιστεύω ότι όλα τα μειονεκτήματα, που θα σημειώσω στη συνέχεια, προέρχονται από το γεγονός ότι οι συγγραφείς από μια στιγμή κι ύστερα δε λειτούργησαν ως ομάδα. Τα καθήκοντα των σχολικών συμβούλων, που ανέλαβαν όλοι, δεν τους επέτρεψαν να συνεργαστούν μεταξύ τους και γι' αυτό, παρά το γεγονός ότι είχαν κοινές καταβολές από την προηγούμενη μακροχρόνια συνεργασία, διαφοροποιήθηκαν στην πορεία της δουλειάς. Έτσι (α) η συγγραφή εμφανίζεται σημαντικά διαφοροποιημένη ως προς την έκταση από την προγραμματισμένη. Το βιβλίο φτάνει τελικά αντί των 200 σελίδων τις 770 περίπου (604 σελ. για τους ποιητές και 166 για τους πεζογράφους). Το γεγονός βέ-

βαια ότι το βιβλίο απευθύνεται στον καθηγητή περιορίζει τη σημασία της διαφοροποίησης αυτής από την αρχική πρόβλεψη, αξίζει ωστόσο να επισημανθεί. (β) Η συγγραφή εμφανίζει ανισομέρεια και στην κατανομή των σελίδων σε κάθε συγγραφέα. Και βέβαια είναι οι δυσκολίες της ερμηνείας ή τα άλλα ενδιαφέροντα που ορίζουν πόσες σελίδες πρέπει να αφιερωθούν στον καθέναν από τους σχολιαζόμενους συγγραφείς, αλλά οπωσδήποτε όταν στον ένα συγγραφέα αφιερώνονται 224 σελίδες (Σεφέρη) και στον άλλο 26 (Ρίτσο), τότε υπάρχει κάποιο πρόβλημα κατανομής. (γ) Η συγγραφή παρουσιάζει ανομοιογένεια στη διάταξη και τη διαπραγμάτευση της ύλης. Όπως παρατηρούν και οι κριτές, αλλού οι διδακτικές οδηγίες είναι πολλές και αλλού λίγες. Πιστεύω ότι αν οι συγγραφείς του βιβλίου είχαν τον καιρό να συνεργάζονται κατά τη διάρκεια της δουλειάς, όλα αυτά θα είχαν εκλείψει.

Από τις αρετές της συγγραφής μνημονεύω:

α) Την υψηλή ποιότητα της δουλειάς. Οι επιμελητές του βιβλίου μάς έχουν συνηθίσει από το παρελθόν σε προσφορά προσεγμένης δουλειάς στα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Η δουλειά που παρουσιάζουν σήμερα, με το "βιβλίο του καθηγητή", είναι ανάλογη.

β) Σωστή επιλογή "απόψεων" άλλων συγγραφέων που σχολιάζουν κάθε φορά το συγκεκριμένο έργο. Οι επιμελητές κατά κανόνα αποφεύγουν τον πρωτογενή σχολιασμό. Στηρίζονται στα σχόλια και τις απόψεις άλλων έγκυρων μελετητών, που τα επιλέγουν και τα παραθέτουν με γνώση και ευαισθησία.

γ) Παροχή ειδικής κάθε φορά και, προπάντων, προσιτής βιβλιογραφίας. Οι επιμελητές του βιβλίου δεν αρκούνται στην παράθεση των ερμηνευτικών απόψεων των άλλων, αλλά δίνουν σε κάθε ερμηνευόμενο κείμενο και σε κάθε συγγραφέα όλη την έγκυρη και προσιτή βιβλιογραφία.

Με βάση λοιπόν τη μελέτη της συγγραφής και την έκθεση των κριτών συνοφίζω την τελική πρότασή μου: Να κριθεί κατάλληλο για έκδοση από τον ΟΕΔΒ το "Βιβλίο καθηγητή Νέων Ελληνικών" με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Να χωριστεί η έκδοση σε τρία τεύχη, 1 για τους πεζογράφους και δύο για τους ποιητές (1 τεύχος με Σολωμό, Κάλβο, Καβάφη, Παλαμά, Καρυωτάκη και 1 με Σικελιανό, Σεφέρη, Ρίτσο).

β) Να προταχθεί μια κατατοπιστική εισαγωγή στην οποία θα αναφέρονται οι στόχοι του βιβλίου, θα δικαιολογείται η επιλογή των συγγραφέων του βιβλίου θα προαγγέλεται η συμπλήρωσή του με άλλους ποιητές και πεζογράφους και θα καθοδηγείται ο αναγνώστης του βιβλίου για τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιεί τις παρατιθέμενες "απόψεις" και τις "διδακτικές οδηγίες".

γ) Να αναγραφεί το όνομα του επιμελητή για κάθε συγγραφέα &

δ) Να λάβουν υπόψη τους οι επιμελητές τις ειδικές παρατηρήσεις των κριτών.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει: Δεν κρίνω τη συγγραφή κατάλληλη για το σκοπό για τον οποίο γράφηκε για τους εξής λόγους:

α) Δεν παρέχεται επαρκής σχολιασμός σε δύσκολα κείμενα των συλλογών όπως π.χ. στον "Πόρφυρα" του Σολωμού, με αποτέλεσμα και μετά τη συγγραφή τα κείμενα αυτής της κατηγορίας να εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα για τους καθηγητές και τους μαθητές.

β) Ενώ είχε προβλεφτεί ότι η έκταση του βιβλίου θα φτάνει στις 200-250 σελίδες, τελικά έφτασε τις 700 και με την προσθήκη του Ελύτη θα προσεγγίσει τις 1000. Οι συγγραφείς όφειλαν να έχουν υπόψη τους τα καθορισμένα όρια του βιβλίου. Το "γράφουμε και όπου φτάσουμε", ιδιαίτερα για σχολικό βιβλίο, δεν μπορεί να θεωρηθεί αρετή.

γ) Το βιβλίο έχει ανομοιογένεια και ανισομέρεια σε τέτοιο βαθμό, ωσάν οι συγγραφείς να μην είχαν καμιά συνεννόηση μεταξύ τους. Για ορισμένους λογοτέχνες υπάρχει επαρκής ενημέρωση και σχολιασμός γι' άλλους όχι· για ορισμένους διατίθενται πολλές σελίδες για άλλους λίγες· για το Σεφέρη διατίθενται πάνω από 200 σελίδες, για το Ρίτσο μόνο 26. Βέβαια ο Σεφέρης έχει ιδιαίτερες δυσκολίες, αλλά και τόση διαφορά στην έκταση με κανέναν τρόπο δε δικαιολογείται, αν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι η ενημέρωση δεν μπορεί να αφορά μόνο τις δυσκολίες αλλά και το ιδεολογικό περιεχόμενο.

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Μελέτησα το βιβλίο και άκουσα τους κριτές και τον κ. Τομπαΐδη. Η γενική εντύπωσή μου είναι ότι πρόκειται για εργασία ποιότητας. Βέβαια οι παρατηρήσεις που έκαναν οι κριτές θα πρέπει να αξιοποιηθούν, για να γίνει το βιβλίο ακόμα

καλύτερο. Ως προς την έκταση, τη συνολική και των επιμέρους τμημάτων, δεν έχω αντιρρήσεις. Η έκταση για ένα βιβλίο του δασκάλου δεν αποτελεί καθοριστικό στοιχείο. Ειδικά για το βιβλίο αυτό νομίζω ότι την έκταση του τομέα κάθε συγγραφέα την προσδιόρισε η επιφάνεια του έργου του και η δυσκολία που αντιμετωπίζει η διδακτική πράξη. Πιστεύω λοιπόν πως η ανισομέρεια κατά συγγραφείς προήλθε από το γεγονός ότι ο κάθε δημιουργός είχε για το σχολιαστή του διαφορετικές απαιτήσεις. Ως προς την ανομοιομορφία στην παρουσίαση νομίζω πως κι αυτό δε βλάπτει. Επιστημονικό βιβλίο είναι, δεν είναι διδακτικό εγχειρίδιο για μαθητές, όπου λόγοι παιδαγωγικοί απαιτούν ομοιομορφία στη διάταξη και την επεξεργασία του υλικού. Έτσι νομίζω πως η εργασία θα βοηθήσει τον καθηγητή να σηκώσει το βαρύ διδακτικό φορτίο του στο μάθημα των Κ.Ν.Λ. και εισηγούμαι να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για εκτύπωση με τις παρατηρήσεις και τις προϋποθέσεις που σημειώνει ο κ. Τομπαΐδης.

Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης λέγει: Κοίταξα τα χειρόγραφα που έθεσε υπόψη μου ο κ. Τομπαΐδης και θα έλεγα ότι η γενική εντύπωσή μου είναι θετική. Το βιβλίο χαρακτηρίζεται από επιστημονική στερεότητα και θα βοηθήσει τους καθηγητές για τους οποίους γράφτηκε. Πρόβλημα αποτελεί, πραγματικά, η ανισομέρεια του "χώρου" που αφιερώνεται σε ορισμένους ποιητές, με ακραίες περιπτώσεις τις λίγες σελίδες του Ρίτσου και τις πάρα πολλές του Σεφέρη. Δεδομένου ότι ο κ. Καρβέλης αυτό τον καιρό έχει πια, ως συνταξιούχος, αρκετό ελεύθερο χρόνο, πρέπει κάτι να κάνει, ώστε να περιορίσει όσο γίνεται τις σελίδες για το Σεφέρη και με κάποιο σημείωμα, να δικαιολογήσει πειστικά την ανισομέρεια που επισημάνθηκε.

Στη συνέχεια ο Προεδρεύων του Τμήματος κ. Ηλ. Σπυρόπουλος θέτει σε ψηφοφορία τις 3 προτάσεις, όπως διαμορφώθηκαν κατά τη συζήτηση.

Α΄ πρόταση (εισήγηση κ. Τομπαΐδη)
Β΄ πρόταση κ. Σακκά
Γ΄ πρόταση κ. Σπυρόπουλου (να συντομευτεί η εργασία του κ. Καρβέλη σε διάστημα 15 ημερών από σήμερα)

Ψηφοφορία

Σκορδίλης Γ

./.

Τομπαΐδης	Α
Αδαμόπουλος	Γ
Παπαδόπουλος	Γ
Βαρουχάκης	Γ
Σακκάς	Β
Σπυρόπουλος	Γ

Το Τμήμα με ψήφους 5 + 1 - 6: 1 αποδέχεται την πρόταση του κ. Σπυρόπουλου.



ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει: Το ερώτημα του ΥΠΕΠΘ αφορά την πρόταση τριών εκπαιδευτικών να δημιουργήσουν μια ειδική κασετοθήκη με μελοποιημένα αποσπάσματα λογοτεχνικών έργων, απαγγελίες από λογοτέχνες ή ηθοποιούς κειμένου που διδάσκονται στο σχολείο. Το ερώτημα εντοπίζεται ειδικά στη χρησιμότητα της εργασίας αυτής καθώς και στον τρόπο της υλοποίησής της.

Η χρησιμότητας της δουλειάς είναι ολοφάνερη σε όσους δίδαξαν νεοελληνικά κείμενα στο σχολείο: η διδασκαλία ζωντανεύει και οι μαθητές συγκινούνται ακούγοντας τα καλλιτεχνικά αυτά δημιουργήματα. Οι κασέτες αυτές θα είναι τελικά ένα εποπτικό μέσο διδασκαλίας του μαθήματος των Νεοελληνικών κειμένων.

Όσο για τον τρόπο υλοποίησης, προτείνω να ανατεθεί η δημιουργία της κασετοθήκης αυτής στους Α. Κυριαζόπουλο (με απόσπαση για 3 ημέρες τη βδομάδα) και Η. Δημακάκο και Η. Κατσούλη (χωρίς απόσπαση). Το υλικό της δουλειάς αυτής, καταγραμμένο σε κασέτες, πρέπει να παραδοθεί ως τις 15-5-85. Η αμοιβή των μελών της ομάδας (εκτός του κ. Α. Κυριαζόπουλου) θα καθοριστεί αργότερα.

Η πρότασή μας σήμερα δεν μπορεί να εξετάσει ορισμένες πτυχές του θέματος, όπως είναι τα νομικά ζητήματα. Αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν από τη νομική υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ ή του ΟΕΔΒ. Σημειώνω εδώ απλώς ότι είναι ζητήματα σοβαρά (δικαιώματα μουσικοσυνθετών κτλ.), που τον τελευταίο καιρό εμφανίζονται εντονότατα στον τύπο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΕΜΕ

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Φ. Βώρος είχε αφήσει το παρακάτω σημείωμα που αναφέρεται στο θέμα και το οποίο έχει ως εξής:

1.- Το θέμα το γνωρίζω από καιρό και η πρόταση μου φαίνεται χρήσιμη.

2.- Γνωρίζω και τους τρεις προτείνοντες· είναι αξιόλογοι συνάδελφοι, έχουν γνώση και πείρα και είναι, νομίζω, ικανοί να προσφέρουν πολύ καλή εργασία.

./.

ΘΕΜΑ 2ο

3.- Φρονώ ότι κάποια κριτήρια ποιότητας και ποσότητας (περιοριστικά) είναι ανάγκη να διατυπωθούν, ώστε οι τρεις συνάδελφοι να γνωρίζουν, λογουχάρη, ότι:

α) για κάθε τάξη αρκούν 10-12 φωνές·

β) ότι κάθε φωνή ακούγεται για ένα έργο και για διάρκεια ως 15''

γ) ότι ενδιαφερόμαστε μόνο για το γυμνάσιο·

δ) ότι...

4.- Χρόνος περάτωσης της συλλογής ορίζεται ως... το τέλος του Μάρτη ή του Απρίλη (θυμίζω ότι μίλησα και για ποσοτικό περιορισμό πιο πάνω, να μην κάνουμε τη Νεοελληνική Λογοτεχνία ... σήριαλ ακροάσεων...).

5.- Να εξεταστεί αν είναι σκόπιμη η απόσπαση όλων απότις άλλες υποχρεώσεις τους ή αρκεί η απόσπαση μόνο του ενός, που θα είναι ο συντονιστής των συνεννοήσεων και εκπρόσωπος της Ομάδας.

Πάντως κατ' αρχή θεωρώ πολύ σκόπιμο το ξεκίνημα, μάλιστα με συναδέλφους όπως αα προτείνοντες, που έχουν δώσει δείγματα σοβαρής ενασχόλησης με τα Νέα Ελληνικά.

Μετά από συζήτηση το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη.



ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Για το φετινό διδακτικό έτος (1984-85) είχαμε προωθήσει στον ΟΕΔΒ για έκδοση δέκα "επαναληπτικές ασκήσεις" που είχαν ετοιμάσει οι κ.κ. Πασχάλης-Σαββαντίδης ως προσθήκη στο βιβλίο τους "Λατινικά Λυκείου" της Γ΄ τάξης - (3η δέσμη). Οι ασκήσεις αυτές εκδόθηκαν από τον ΟΕΔΒ σε ανεξάρτητο φυλλάδιο των 16 σελίδων. Αυτές τις σελίδες εισηγούμαι να τις προωθήσουμε στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση για το διδακτικό έτος 1985-86. Καλό βέβαια θα ήταν οι σελίδες αυτές να ενταχθούν μέσα στο βιβλίου "Λατινικά Λυκείου", αλλά, επειδή αυτό θα διαταράξει τη σελιδοποίησή του και θα κοστίσει αρκετά χρήματα, εισηγούμαι να προστεθούν στο τέλος του βιβλίου ως "Παράρτημα". Επάνω στο αντίτυπο του 16σέλιδου που καταθέτω έχω επισημάνει μερικές-ελάχιστες διορθώσεις μόνο στο ελληνικό κείμενο.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Β. Θεοδωρακόπουλου.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ТЕМА 4а

О к. В. Всеобщая история. Тема по фигли бърлитка след (1984–85) ескаче изобщава стоа ОЕДВ ла ежбоол бема "елаглиглиска пакбоеск" пол ескаа елолбоел ол к.к. Пакаглиг–Ехбвлаглбе ме изоозвг– ки ото врбло тоис "Аглиглиа Анкелоп" ла Г. тбема – (3л бесоп). Ол пакбоеск ашеб ежбовлаа ала пол ОЕДВ ае ажебоглто филлбло ла 16 оеллбм. Ашеб ле оеллее елолоолбл ла ле изовшбоопе стоа ОЕДВ ла глаглиглоп ла бърлитка ебоа 1985–86. Кад вебвла ва ббаа ол леллее ашеб ва ехлахбоу пбаа ото врбло "Аглиглиа Анкелоп", адда, свелбй ашеб ва блатавлеа лл оезвбологлй пол ка ва хоолсоеа пожеа хоолпата, елолоолбл ла изоатебоу ото леаос пол врбвлоп ме "Пабвлбпа". Вндмма ото глаглиглло пол 1бселбпоп пол ка ла ежм сиелглбаа пеолжеа– ебулоеае бловвдеае бдно ото ебулглиа желбмо.

То Тнлма алоежхлаг оибфмла ллл слолглоп пол к. В. Всеобщая

Ето ошбсо ашеб оубхлвомвдвае л оиелбпоп ма вевдбма ллс Н.А.

Н Пабшлаглас

Д. Пабфмлбпоп

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 97/1984

Σήμερα, 9-11-84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.30 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Του Τμήματος προήδρευσε ο κ. Ν. Βαρουχάκης.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ηλ..Σπυρόπουλος, γιατί εκτάκτως μετέβη στο ΥΠΕΠΘ (εκλήθη από τον Υφ/γό κ. Π. Μώραλη) και ο κ. Φ. Βώρος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Εικονογράφηση, καλλιτεχνική επιμέλεια του διδ. υλικού για τα Γαλλικά Α΄ Γυμνασίου. Εισηγητές: Τρ. Τριανταφύλλου και Ευθ. Γκούμα.

ΘΕΜΑ 2ο – Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών. Εισηγητές Τρ. Τριανταφύλλου και Ευθ. Γκούμα.

ΘΕΜΑ 3ο – Κρίση του διδ. βιβλίου, Φυσική Α΄ ΕΠΛ (β΄ τεύχος). Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο – Ανατύπωση των διδ. βιβλίων: Πολιτική Οικονομία (Δ΄ δέσμη), Εφαρμοσμένα Οικονομικά (Ε΄ δέσμη). Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο – Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 6ο – Τα διδακτικά εγχειρίδια της Χημείας-Διαδικασία συγγραφής. Εισηγητής Π. Σακελλαρίδης.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ. ./.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 91/1984

Σήμερα, 9-11-84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.30 το πρωί στα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα σύσκεψης, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Τον Πρόεδρο καθόρισε ο κ. Ν. Βασιλάκης.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκέ, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Στ. Παπαδημακόπουλος, Ά. Τσικαδής, Σιμβούλος Β', Ι. Σκοβολιάς, Μ. Σιβυλλίδης Σύμβουλος, Χηρ. Κατσιμήνης, Β. Θεοφυλακόπουλος, Κ. Φουσκάς, Επιμελητές και η γραμματέας του Τμήματος Δρ Μητα Παπαφιλίππου, μέλος ΔΕΠ στο ΠΤΔΕ (εκλεγμένη από τον Υπ/γό κ. Π. Μόσιαλο) και ο κ. Φ. Βλάσσης.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Πλ..Σπυρόπουλος, γιατί εκτάκτως μετέβη στο ΥΠΕΠΘ (εκλήθη από τον Υφ/γό κ. Π. Μόσιαλο) και ο κ. Φ. Βλάσσης.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Εισηγούμενος, καλύπτεται επιτελεία του θεμ. νιτικού για τα Γαλλικά Α' Τάξιακόν. Εξουσιάζει: Το. Τριανταφύλλου και Ευθ. Σκούρα.

ΘΕΜΑ 2ο - Νέος τρόπος εξέτασης ξένων γλωσσών. Εξουσιάζει Το. Τριανταφύλλου και Ευθ. Σκούρα.

ΘΕΜΑ 3ο - Κρίση του θεμ. βιβλίου. Φυσική Α' ΕΠΑ (β' κείμενο). Εξουσιάζει Στ. Παπαδημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο - Αναπτυσσόμενα θεμ. βιβλία: Πολιτική Οικονομία (Α' φάση). Εφαρμοσμένα Οικονομικά (Β' φάση). Εξουσιάζει Στ. Παπαδημακόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο - Αναβολές

ΘΕΜΑ 6ο - Τα βιβλιακά εκλεκτέρια της Χημείας-Βιολογίας σπλάγχνα. Εξουσιάζει Π. Σκεβαλιάδης.

Επειδή κάθε μία συνεδρίαση, αφού ολοκληρώσει σύντομα και εξέταση το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Τμήμα έχασε μια εξέταση των θεμάτων της Η.Υ.

ΘΕΜΑ 1ο - Η κ. Ευθ. Γκούμα λέγει:

Προσφορά μελέτης και καλλιτεχνική παρουσίαση

του διδακτικού υλικού για το βιβλίο γαλλικής
(Υπουργική απόφαση: ΥΑ Γ2/3011/α - 2 - 83 - 85)

Η εργασία για την παρουσίαση του παιδαγωγικού υλικού σε βιβλίο είναι αποτέλεσμα μιας επιμελημένης διαδικασίας που προβλέπει:

α) την κυρίως έρευνα του ειδικού για καλλιτεχνική παρουσία του βιβλίου

β) τη συνεργασία του σελιδοποιού - σκιτσογράφου με την ομάδα έρευνας και σύνταξης του παιδαγωγικού υλικού.

Συγκεκριμένα:

Το παιδαγωγικό υλικό στο οποίο η έρευνα των ειδικών καταλήγει, καθορίζεται από τη μέθοδο και το περιεχόμενο της διδασκαλίας.

Από τον υπεύθυνο της καλλιτεχνικής παρουσίασης του υλικού όμως χρειάζεται μια δεύτερη επεξεργασία για να εντα(χ)εί στην περίσταση επικοινωνίας το υλικό αυτό που το ενεργοποιεί (δίνει το λόγο) στο μαθητή.

Σ'αυτή την επεξεργασία, η ομάδα σύνταξης του γλωσσικού υλικού συνεργάζεται με τον εικονογράφο ώστε αφ'ενός να βρεθεί η ζητούμενη γλωσσική περίσταση (όπου εντάσσεται κάθε φορά το υλικό), αφ'ετέρου να πιστοποιηθεί αν είναι δυνατόν να καταγραφεί αυτό το υλικό με εικόνα - (όχι απλώς να εικονογραφηθεί και να διακοσμηθεί το θεματικό αλλά και γλωσσικό υλικό που η ομάδα σύνταξης έχει απορασίσει).

Σ'αυτή τη φάση, ο εικονογράφος έχει ουσιαστική παρουσία στην ομάδα σύνταξης, βοηθητική και αποφασιστική: πληροφορεί την ομάδα για τη δυνατότητα ένταξης του γλωσσικού υλικού που προτείνει και πολλές φορές αλλάζει στοιχεία που θα ήταν δυνατόν να μη λειτουργούν στη διαδικασία μάθησης.
Για παράδειγμα: Η ομάδα, επιδιώκει να παρουσιάσει ηλεκτρικές συσκευές για να χρησιμοποιηθεί αντίστοιχο γλωσσικό υλικό, ο εικονογράφος προτείνει μια συγκεκριμένη περίσταση επικοινωνίας που έχει αισθητική και πραγματική παρουσία: λαχειοπώλη αγορά, μεταφόρτωση κάποιου πακέτου σ'ένα σπίτι (και όχι μια απλή βιτρίνα μαγαζιού).

Μετά τη συνεργασία του εικονογράφου με την ομάδα για την παρουσία της σελίδας σε πρώτο επίπεδο ακολουθεί:

Μελέτη και πρόταση για το είδος της εικονογράφησης (σκίτσο με φωτογραφία και συνδυασμός (COLLAGE) σκίτσου και φωτογραφίας). Σ'αυτό το σημείο εντάσσονται τα αυθεντικά κείμενα " Documents Authentiques " ή φωτογραφίες ή άλλα κείμενα της ομάδας. Πολλές φορές ο εικονογράφος χρειάζεται να δώσει κάποιο κενό χώρο (μέσα στις συνθήκες της αισθητικής της σελίδας), όπου ο μαθητής καλείται να αυτενεργήσει είτε γλωσσικά είτε αισθητικά.

Το είδος της συνεργασίας του εικονογράφου με την ομάδα σύνταξης, δεν έχει καθόλου χαρακτήρα διακοσμητικό - αλλά απόλυτα λειτουργικό, αφού αυτή πραγματώνει την επικοινωνία του μαθητή με το προσωποποιημένο πια γλωσσικό υλικό - που προσφέρει η εργασία της εικονογράφησης. (visualisation)

Μ'αυτό τον τρόπο αναζητούμε ένα εικαστικό και εννοιολογικό χαρακτήρα κοινό για το σύνολο του παιδαγωγικού υλικού. Δηλαδή ένα αισθητικό σύνολο που είναι και η ολοκληρωμένη μορφή του βιβλίου.

Παράλληλα, αναζητείται και η ενεργός συμμετοχή του μαθητή, η πρόκληση για ενεργοποίηση που είναι δυνατόν να επιτευχθεί: α) με την επιλογή των θεμάτων - σημαντικός είναι ο ρόλος του καλλιτεχνικού επιμελητή, β) με την παρουσίαση κάθε θέματος με τρόπο ώστε να κινεί το ενδιαφέρον και να ικανοποιεί αισθητικά τον αναγνώστη αυτής της ηλικίας.

Αυτή η παρουσίαση, βέβαια, αφορά εκτός από τα θέματα, τον τίτλο, το περιεχόμενο, τον εικονογραφικό χαρακτήρα των γραμμάτων, τον τρόπο εικονογράφησης.

Συμπερασματικά αναφέρουμε πως οι αρμοδιότητες του εικονογράφου (σελιδοποιού-σκιτσογράφου) μιας παιδαγωγικής σειράς (μεθόδου) συγκεντρώνονται - ας μας επιτραπεί ο όρος - στη σκηνοθεσία του βιβλίου

Επομένως η σκηνοθεσία (conception graphique) κάθε σελίδας του βιβλίου περιλαμβάνει:

α) τη μελέτη για την κινητοποίηση του υλικού της ομάδας σύνταξης (animation)

β) την αισθητική παρουσίαση (σελιδοποίηση) ή ένταξη του υλικού σε μια αισθητική ενότητα (visualisation)

γ) την εικονογράφηση (φωτογραφίες και ένα ή περισσότερα σκίτσα).

Σύμφωνα με τη σχετική Υπουργική απόφαση, αλλά και την απόφαση της ομάδας εργασίας και την αναφορά της επικεφαλής για την ομάδα εργασίας κ. Βάσως Ζοπατλίδου, η διαδικασία της συγγραφής του βιβλίου περιλαμβάνει την εξής εργασία για τον εικονογράφο:

Την πειραματική μελέτη του υλικού για να δοκιμασθεί στις τάξεις (σε 17 σχολεία).

Γι'αυτή την πειραματική εφαρμογή του υλικού η ομάδα ζητά την παράλληλη πάλι επεξεργασία της σελίδας - με όλες τις παραπάνω διαδικασίες από τον εικονογράφο. Επομένως ο εικονογράφος που επιλέγει η ομάδα εργάζεται με την παραπάνω διαδικασία 2 φορές, με σκοπό να δώσει την "πειραματική σελίδα" με ασπρόμαυρα σκίτσα και φωτογραφίες σ'ένα διαφορετικό μέγεθος (μέγεθος φωτοτυπίας ενδεχόμενα) μαζί με τους τίτλους, τα χειρόγραφα και τα δακτυλογραφημένα κείμενα.

Επομένως ο επιμελητής της αισθητικής επεξεργασίας του υλικού - ειδικά για την ξένη γλώσσα - εργάζεται σαν να πρόκειται για 2 βιβλία για την Α΄ τάξη - το πειραματικό με σκίτσα και πολυγραφημένες σελίδες για το 1984-85 - που εφαρμόζεται στα σχολεία της πειραματικής ζώνης και το τελικό με όλες τις ενδεχόμενες αλλαγές, διορθώσεις και αλλαγές της εικονογράφησης (έγχρωμες φωτογραφίες και σκίτσα) και μαυρόασπρες εφόσον το απαιτεί η οικονομία του βιβλίου. Σημειώνουμε πως το πειραματικό βιβλίο έχει άλλο μέγεθος από το τελικό. Επομένως απαιτεί και άλλη εργασία.

Εδώ προσθέτουμε και την αλλαγή στα απαιτούμενα γραφίστικα και τυπογραφικά στοιχεία με σκοπό το τελικό βιβλίο που θα κυκλοφορήσει το 1985-86.

Ειδικά για τη γαλλική γλώσσα, ο επιμελητής έχει και την υπευθυνότητα της συλλογής φωτογραφιών και ενδεχομένως της πρόσληψης άλλου προσώπου γι'αυτή την εργασία.

Επιπλέον, για την εργασία των 2 σταδίων - πειραματικού και τελικού - θα συνεργάζεται συνεχώς με την ομάδα εργασίας που όπως είναι γνωστό έχει την έδρα της στη Θεσσαλονίκη.

Για την παραπάνω σημαντική υπευθυνότητα της καλλιτεχνικής παρουσίασης του διδακτικού υλικού της Α΄ Γυμνασίου, που όπως παρατηρήθηκε απαιτεί ουσιαστική συμμετοχή στην ομάδα σύνταξης - κατά συνέπεια γνώση του θέματος - αλλά και ευαισθησία στην διπλή παρουσίαση του υλικού: α) στις τάξεις και β) στη Γενική μορφή του (βιβλίο) η ομάδα έκρινε κατάλληλο τον κ. Ηλία Μητσόπουλο.

Οι λόγοι απόδοσης των ξεχωριστών αρμοδιοτήτων (σελιδοποιού και σκιτσογράφου) και γενικά του επιμελητή της καλλιτεχνικής παρουσίασης του υλικού σ' ένα πρόσωπο οφείλονται στη λαμπρή παρουσία του κ. Κυριτσόπουλου τόσο σα σελιδοποιού όσο και σα σκιτσογράφου, σε διάφορες ελληνικές εκδόσεις βιβλίων - αλλά και δίδκων.

Σημειώνουμε εδώ πως ο κ. Κυριτσόπουλος είναι ο μόνος καλλιτέχνης που ήδη έκανε αντίστοιχη εργασία σε διδακτικά βιβλία για τη γαλλική γλώσσα α) με την ALOUETTE της κ. Τοκατλίδου και κ. BAYLARD και β) παλαιότερα με το PARLONS FRANGAIS (εκδόσεις Γαλλικού Ινστιτούτου).

Η παρουσία του στο έργο της ομάδας κρίνεται απαραίτητη.

Στη συνέχεια η κ. Γκούμα θέτει υπόψη του Τμήματος την επισυναπτόμενη προσφορά του κ. Κυριτσόπουλου.

./.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης λέγει: Νομίζω ότι η προσφορά είναι υπέρογκη. Πρόκειται για ποσό στο οποίο το Τμήμα είναι ασυνήθιστο. Πώς είναι δυνατόν ο ζωγράφος που αναλαμβάνει την καλλιτεχνική επιμέλεια ενός βιβλίου και την όλη φροντίδα της εκτύπωσής του, να αμείβεται πολύ περισσότερο από συνηθισμένη αμοιβή συγγραφέων;

Η γνώμη μου είναι να σεβαστούμε τη γνώμη της επιτροπής και να δεχτούμε τον καλλιτέχνη που έχει δώσει επιτυχημένα δείγματα συνεργασίας με την πρόεδρο της επιτροπής. Όμως, επειδή το ποσό της προσφοράς του μου φαίνεται υπέρογκο, πρέπει να του ζητηθεί να το περιορίσει δραστικά.

Στη συνέχεια διατυπώνεται πρόταση να γίνει προσφορά κατά μονάδα (σκίτσο, ζωγραφιά, ολοσέλιδο, ημισέλιδο κτλ.) και όχι συνολική προσφορά λίγο πολύ αυθαίρετη. Παράλληλα διατυπώνεται και η άποψη ότι δεν είναι αρκετή η προσφορά από ένα μόνο πρόσωπο αλλά πρέπει να υπάρξουν και άλλες προσφορές (από πρόσωπα που εγκρίνει η συγγραφική ομάδα). Διεξάγεται ψηφοφορία πρώτα για το είδος της προσφοράς αν δηλ. το Τμήμα δέχεται την εισήγηση ή έχει τη γνώμη ότι η προσφορά πρέπει να διατυπωθεί κατά μονάδα.

Ψηφοφορία (ΝΑΙ ή ΟΧΙ στην εισήγηση)

Σκορδίλης	ΟΧΙ
Τομπαΐδης	ΟΧΙ
Παπασημακόπουλος	ΟΧΙ
Αδαμόπουλος	ΟΧΙ
Παπαδόπουλος	ΝΑΙ
Σακκάς	Λευκή
Βαρουχάκης	ΟΧΙ

Το Τμήμα με ψήφους 5 + 1 (Λευκή) = 6:1 δεν αποδέχεται την εισήγηση των κ.κ. Γκούμα και Τριανταφύλλου.

Στη συνέχεια διεξάγεται ψηφοφορία (μεταξύ των επόμενων δύο προτάσεων):

./.

1) Να επανέλθει η εισήγηση με προσφορά τιμής κατά μονάδα.

2) Να ζητηθούν περισσότερες της μιας προσφορές τιμής κατά μονάδα.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Β
Τομπαΐδης	Α
Παπασημακόπουλος	Β
Αδαμόπουλος	Α
Παπαδόπουλος	Β
Σακκάς	Α
Βαρουχάκης	Β

Το Τμήμα με ψήφους 4:3 αποδέχεται την Β΄ πρόταση, να ζητηθούν δηλαδή περισσότερες της μιας προσφορές.

1) На елизавет и слоулди не подобр тлъс жат ломба.

2) На бътводи передават тис пъс подобр тлъс жат ломба.

Дрофорса

Енобрдис В

Топжебис А

Пагаатдакдоиос В

Адандоиос А

Пагабетоиос З

Гажжс А

Вдоихдмис В

То Тлъс пс дифоис 4:3 одобдетат сан В' подтаот, ва бътводи
бдидеи передават тис пъс подобр.

ΘΕΜΑ 2ο

Οι κ.κ. Ευθ. Γκούμα και Τρ. Τριανταφύλλου λέγουν: Η αλλαγή των οδηγιών του ΚΕΜΕ με εισήγηση της επιτροπής Ξ. Γλωσσών (Γ2/301/9-2-1983 από το σχ. έτος 1983/84, ήταν η πρώτη ενέργεια ευαισθητοποίησης των καθηγητών Ξ. Γλωσσών προς τη νέα διδακτική αντίληψη της επικοινωνιακής προσέγγισης.

Με την ολοκλήρωση και δημοσίεση των νέων Α. Προγραμμάτων Αγγλικής και Γαλλικής (Π.Δ. 413, ΦΕΚ 146, τεύχος Α' 27-9-84) αλλά και την ολοκλήρωση των νέων αναλυτικών οδηγιών, παρουσιάζεται σήμερα σαν συνέχεια των παραπάνω και η εισήγηση της Επιτροπής για την αξιολόγηση και τις εξετάσεις των μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου.

Ο νέος τύπος εξέτασης, ενώ διατηρεί το πλαίσιο του ήδη ισχύοντος τύπου - 4 ερωτήσεις κατανόησης και 4 γλωσσικές παρατηρήσεις - διαφέρει ως προς το είδος των ερωτήσεων και παρατηρήσεων. Με το νέο αυτό τύπο εξέτασης έχουν ήδη γίνει και οι εξετάσεις για τα ΑΕΙ και επομένως η ισχύς του και στη ΜΕ θεωρείται απαραίτητη.

Ο νέος τύπος εξέτασης θα αντικαταστήσει τον ισχύοντα που εμφανίζεται στα ΦΕΚ 124 και 129 του 1981 (επισυνάπτονται).

Επίσης θα ήταν σκόπιμο να ενημερωθούν οι καθηγητές με σχετική εγκύκλιο από τώρα, ώστε οι προσπάθειες τους να ακολουθούν το νέο τύπο. Για τους παραπάνω λόγους εισηγούμαστε στο Τμήμα την έγκρισή του.

Νέος τύπος εξέτασης στις ξένες γλώσσες

1.- Εξετάσεις Γυμνασίου

Δίδεται φωτοτυπημένο η πολυγραφημένο απόσπασμα μέχρι 70 λέξεις αδίδακτου δημοσιευμένου κειμένου αυθεντικού λόγου, τα γλωσσικά στοιχεία του οποίου να είναι ίσης δυσκολίας με αυτά που έχουν διδαχτεί οι μαθητές ή να μη δημιουργούν ιδιαίτερες δυσκολίες στους εξεταζόμενους σε σύγκριση με όσα οι μαθητές έχουν διδαχτεί.

Ζητείται από τους μαθητές να απαντήσουν στη ξένη γλώσσα:

α) Σε 4 ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου με κάθε μια από τις οποίες να ελέγχεται αν ο μαθητής έχει κατανοήσει για ποιο λόγο και από

./.

ΘΕΜΑ 2ο

Οι κ.κ. Ζαφ. Γκούμα και Σο. Παπαστεργίου γεγόνως: Η αγωγή των ομορρύθμων του ΚΕΜΕ με εμπορικός και εμπορικός Σ. Σμυρνιώτης (ΣΕ/301/3-4-1983 από το οχ. έτος 1983/84, ήταν η πρώτη ενόργανα εναντιοσυζητήσεις των καθηγητών Σ. Σμυρνιώτη προς τη νέα δημοκρατική αντίληψη της εκπαιδευτικής προσέγγισης.

Με την ολοκλήρωση.και ομιλούσαν των νέων Α. Παπαδημητρίου Δημήτρης Ιωαννίδης (Π.Α. 413, ΦΕΚ 146, τεύχος Α 27-9-94) αγαπά και την ολοκλήρωση των νέων εναντιακών ομιλιών, παρουσιάζεται ομάδα συμέτρια των παραπάνω και η εξαίρεση της Επιτροπής για την αξιολόγηση και της εξαίρεσης των παιδιών Σμυρνιώτη και Δικέου.

Ο νέος τύπος εξέτασης, ενώ δικαιολογεί το γιατί δεν ταιριάζουν τύπου - 4 εσωτερές καταλήψεις και 4 γλωσσικές παραπλήσιες - διαφέρει ως προς το εύρος των θεωρίων και παραπλήσιων. Με το νέο από τύπο εξέτασης έχουν μόνο νόμιμα να εξετάσουν για τα ΔΠΙ και επιδιώκει η ταχύτητα του και στη ΜΕ βεσπέρια ακαδημίας.

Ο νέος τύπος εξέτασης θα κατηγοριοποιεί τον ταχύνοντα του επιπλέον έτσι ΦΕΚ 124 και 129 του 1991 (επιτυγχάνονται).

Βιβλία θα ήταν σκόπιμο να εμπεριέχουν οι καθηγητές με σχετική εμπειρία από τύπο, ώστε οι προσδοκίες τους να ικανοποιούν το νέο τύπο. Για τους παραπάνω λόγους επιδιώκουμε στο βιβλίο μας εμπορικό του.

Νέος τύπος εξέτασης στις ξένες γλώσσες

1.- Εξετάσεις Πιστοποίησης

Αξιόπιστα αποτελεσματικό και ποιοτικότερο σκοπό μέχρι το λόγος αξιολόγησης-βαθμολόγησης κειμένων παγκόσμιου γλώσσας, τα γλωσσικά αποτελέσματα του ομίλου να είναι ξένη φροντίδα με αυτά που έχουν βγάλει οι παιδιά σε σχολικό ή να μη εμπιστεύονται τέτοιες φροντίδες στους εξεταζόμενους σε σχολικό περιβάλλον.

Εμπειρίες από τους τους παιδιά να σταματούν στη ξένη γλώσσα:

α) Σε 4 εσωτερές καταλήψεις του κειμένου δε κάθε μία το ο-ποίος να εγείρεται το παιδικό έχει καταλάβει για τους γράφουν ως

ποιον ή ποιούς έχει γραφεί το κείμενο, σε ποιον ή ποιους απευθύνεται και ποιο σκοπό υπηρετεί.

β) Σε 4 γλωσσικές παρατηρήσεις, εντός ή εκτός κειμένου, παραγωγής γραπτού λόγους, με κάθε μια από τις οποίες ελέγχεται αν οι μαθητές έχουν τις ικανότητες να τροποποιούν αποσπάσματα λόγου, στην περίπτωση που αλλάζει ένα από τα παρακάτω στοιχεία:

β1) Ο χρόνος

β2) Οι περιστάσεις που υπαγόρευσαν το συγκεκριμένο γλωσσικό γεγονός.

β3) Ο λόγος για τον οποίο γράφτηκε το κείμενο.

β4) Το άτομο που το έγραφε.

β5) Το άτομο που θα το διαβάσει.

Οι ερωτήσεις-παρατηρήσεις που θα διανέμονται στους μαθητές πολυγραφημένες ή θα αναγράφονται στον πίνακα θα είναι του επιπέδου γνώσεων των μαθητών. Είναι δυνατό να διατυπώνονται στην ελληνική γλώσσα και να είναι πολλαπλής εκλογής ή ανοιχτές.

Βαθμολογία: Η κάθε μια από τις οκτώ ερωτήσεις βαθμολογείται με 2,5 μονάδες. Στις 4 πρώτες απαντήσεις που αφορούν την κατανόηση του κειμένου αξιολογείται αποκλειστικά και μόνο η κατανόηση και όχι άλλες γνώσεις όπως π.χ. η ορθογραφία ή η σύνταξη.

Στις απαντήσεις των 4 γραμματικών και συντακτικών παρατηρήσεων

α) αξιολογούνται μόνο οι ζητούμενοι τύποι και όχι τα συμφραζόμενα τους και

β) η αξιολόγηση αφορά τη μορφολογία (ορθογραφία, σύνταξη) και γίνεται με αφαίρεση μονάδας ή μέρους μονάδας στις περιπτώσεις που το "λάθος" δημιουργεί εμπόδιο στην επικοινωνία (παρερμηνεία, σύγχυση, ασάφεια).

2.- Προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις λυκείου

Δίδεται φωτοτυπημένο ή πολυγραφημένο απόσπασμα μέχρι 70 λέξεις, αδίδακτου δημοσιευμένου κειμένου αυθεντικού λόγου, τα γλωσσικά στοιχεία του οποίου να είναι ίσης δυσκολίας με αυτά που έχουν διδαχτεί οι μαθητές ή να μη δημιουργούν ιδιαίτερες δυσκολίες στους εξεταζόμενους σε σύγκριση με όσα οι μαθητές έχουν διδαχτεί.

Ζητείται από τους μαθητές να απαντήσουν στην ξένη γλώσσα:

α) Σε 4 ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου για κάθε μια από τις οποίες θα ελέγχεται να ο μαθητής έχει κατανοήσει για ποιο λόγο και από ποιον ή ποιους έχει γραφεί το κείμενο, σε ποιον ή ποιους απευθύνεται και ποιο σκοπό υπηρετεί.

β) Σε 4 γλωσσικές παρατηρήσεις, εντός ή εκτός κειμένου παραγωγής γραπτού λόγου με κάθε μια από τις οποίες θα ελέγχεται αν οι μαθητές έχουν ικανότητες να τροποποιούν αποσπάσματα λόγους στην περίπτωση που αλλάζει ένα από τα παρακάτω στοιχεία:

β1) Ο χρόνος

β2) Οι περιστάσεις που υπαγορεύουν το συγκεκριμένο γλωσσικό γεγονός.

β3) Ο λόγος για τον οποίο γράφτηκε το κείμενο

β4) Το άτομο που το έγραψε

β5) Το άτομο που θα το διαβάσει

γ) Ζητείται από τους μαθητές σύνθεση γραπτού λόγου μέχρι 100 λέξεις. Το θέμα διατυπώνεται έτσι ώστε να δηλώνεται σαφώς, ποιός, σε ποιον, για ποιό πράγμα και με ποιο σκοπό γράφει.

Για την αξιολόγηση του γραπτού του μαθητή λαμβάνονται υπόψη ιεραρχικά τα εξής:

γ1) Αν το γραπτό υπηρετεί σαφώς το λόγο για τον οποίο γράφεται.

γ2) Αν δε δημιουργούνται παρερμηνείες ή ασάφειες στον αναγνώστη από μορφολογικά ή συντακτικά λάθη

γ3) Αν το γραπτό δεν παρουσιάζει άλλα, έστω και ανώδυνα για την κατανόηση λάθη.

Οι ερωτήσεις-παρατηρήσεις που θα διανέμονται στους μαθητές πολυγραφημένες ή θα αναγράφονται στον πίνακα, θα είναι του επιπέδου γνώσεων των μαθητών. Είναι δυνατό οι ερωτήσεις να διατυπώνονται στην ελληνική γλώσσα και να είναι πολλαπλής εκλογής ή ανοιχτές.

Βαθμολογία:

Η κάθε ερώτηση-παρατήρηση βαθμολογείται με μονάδες 0-2 και η έκθεση με μονάδες 1-4 (α = 2, β = 1, γ = 1).

./.

Ακολουθεί συζήτηση, ύστερα από την οποία το Τμήμα αποδέχεται την εισήγηση σε ό,τι αφορά τις ερωτήσεις και τις παρατηρήσεις που δίνονται στους μαθητές.

Σε ό,τι αφορά το πολυγραφημένο απόσπασμα ξενόγλωσσου κειμένου το Τμήμα καταλήγει στην εξής διατύπωση:

α) Για το Γυμνάσιο: Δίδεται φωτοτυπημένο ή πολυγραφημένο απόσπασμα 40-70 λέξεων, αδίδακτου δημοσιευμένου κειμένου αυθεντικού λόγου του οποίου τα γλωσσικά στοιχεία (λεξιλογικά, γραμματικά, συντακτικά) έχουν διδαχτεί οι μαθητές. Οι άγνωστες λέξεις του κειμένου ερμηνεύονται

β) Για το Λύκειο: Δίδεται φωτοτυπημένο ή πολυγραφημένο απόσπασμα 70-100 λέξεων, αδίδακτου δημοσιευμένου κειμένου αυθεντικού λόγου του οποίου τα γλωσσικά στοιχεία (λεξιλογικά, γραμματικά, συντακτικά) έχουν διδαχτεί οι μαθητές. Οι άγνωστες λέξεις του κειμένου ερμηνεύονται.

ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει: Προ μηνός έλαβα το δεύτερο μέρος της Φυσικής για την Α΄ τάξη του ΕΠΛ. Το βιβλίο και στο μέρος αυτό διακρίνεται για την επιστημονική του αρτιότητα αλλά και για την ιδιάζουσα μορφή του για την οποία δεν έχω καμμία παρατήρηση να κάνω. Τα ιστορικά και άλλα παραθέματα που διανθίζουν το βιβλίο προκαλούν ενδιαφέρον και στους μαθητές που πολύ απέχουν τα ενδιαφέροντά τους από τις θετικές επιστήμες. Το κάπως βαρύ επιστημονικά του επίπεδο σε θέματα μαθηματικής έκφρασης της φυσικής υπενθυμίζει στους μαθητές ότι η φυσική παρουσιάζει και δυσκολίες που θα πρέπει να τις λάβουν σοβαρά υπόψη όταν θα την επιλέξουν την επόμενη χρονιά. Έτσι με τον ένα τρόπο κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον όλων των μαθητών ενώ με τον άλλο διευκολύνει τους αμφιρρέποντες για την μελλοντική τους κατεύθυνση. Χαρακτηριστικό του χαρίσματος του βιβλίου να κάνει ενδιαφέρουσες και τις πιο δύσκολες έννοιες της φυσικής είναι και η ενότητα για την εντροπία.

Για τους λόγους αυτούς και λαβαίνοντας υπόψη και την γνώμη των κριτών, εισηγούμαι την έγκριση του βιβλίου από το Τμήμα και την αποστολή του στον ΟΕΔΒ για εκτύπωση.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει: Εισηγούμαι την ανατύπωση όπως είναι των διδακτικών βιβλίων Πολιτικής Οικονομίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών της Γ΄ Λυκείου για την Δ΄ και Ε΄ δέσμη αντίστοιχα.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.

ΘΕΜΑ 5ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 4282/8-11-84
2) 4135/1-11-84
3) 4202/1-11-84
4) 4268/7-11-84
5) 4270/7-11-84
6) 4271/7-11-84
7) 4269/7-11-84
8) 4273/7-11-84

Το 6ο θέμα αναβάλλεται.

Ο Προεδρεύων
Ν. Βαρουχάκης

Η Γραμματέας
Δ. Ζαραφωνίτου

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Στ. Παπαστρατόπουλος ζητεί βεβαίωση για φοίτησή του στο Εθνικό Οικονομικό της Δ' και Ε' δέσμη σπουδών.

Το Τμήμα αποδέχεται σύμφωνα με ειδικούς του κ. Στ. Παπαστρατόπουλου.

ΘΕΜΑ 5ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 4282/Φ-11-84
2) 4135/Η-11-84
3) 4202/Η-11-84
4) 4268/Τ-11-84
5) 4270/Τ-11-84
6) 4271/Τ-11-84
7) 4269/Τ-11-84
8) 4273/Τ-11-84

Το ΘΕΜΑ ΔΙΑΦΕΡΟΝ.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Ν. Βασιλάκης

Α. Γιαννακόπουλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

-1-

Προς το
τμήμα ΗΣ
του κ.κ.ε.
(για την Επιτροπή
Δένων Γλωσσών)
Γ2/3651/22-11-83 διαβ.

Αλέξης Κοριτσόπουλος
Δωταίων Φυλής, 20
Αθήνα
τηλ 3823631

Προσόντα καλλιτεχνικού εικονογράφησης

Μετά από συζητήσεις που είχα με την Επιτροπή Ξένων Γλωσσών (για τα Γαλλικά) και ειδικά με την Πρόεδρο κ Βάνια Τσαρδίδου καλώ και εγώ. Θεωρία πάνω σε αυτό ενδιαφέρουσα για το είδος της δουλειάς, εννοείται πως οι εφαρμογές που θα προσφέρω, όσο είναι δυνατόν να διαχωριστούν. Αλλά τους είναι:

α. Του συμβούλου για την παρουσίαση του αλμπουμ (Layimation-visualisation)

β. Του σελιδοποιού (σχεδιαστική και τεχνική παρουσίαση της σελίδας

γ. Του εικονογράφου

Σ'αυτά πρέπει να προσθέσω ότι στο χρονικό διάστημα που θα συνεργάζεται η επεξεργασία του αλμπουμ

2

δίνει μια παρουσίαση ένα τελικής ταινίας πρέπει να είναι στη διάθεση μιας ομάδας εφαρμογής χωρίς άλλες δεσμεύσεις, περιλαμβανομένης πληρωμής απόδοσης σε άλλο τον δραματοποιήτρια, πέρα κι το μεγαλύτερο των υποχρεωτικών αναλύσεων εκτός της ώρας (θεωρίας)

Καλά συνέπεια κάνω μια εξής προσφορά:

Για μια περιπετειώδη εφαρμογή του σκηνικού του βιβλίου (επιτέλεση και σκηνοθεσία)	300.000 δρχ
Για μια τελική φάση του βιβλίου (επιτέλεση - σκηνοθεσία - παραδοση τελικής ταινίας - επιβλεψη τελικού ταινιού)	600.000 δρχ
	900.000 δρχ
Για τις προσλήψεις του βοηθού - σεκρετάριου / καλλιτέχνη φωτογράφου	300.000 δρχ
Σύνολο	1.200.000

Το βιβλίο θα χωριστεί σε 3 τάξεις για τα ταινία γ' 3 για την καθημερινή

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Επομένως κάθε μια από τις 3 ανάγκες (βιβλία μαθητή + καθηγητή) υπολογίζεται 400.000 δρχ.

Είναι αντίρρηση ότι όλη η παραγγελία θα παραδοθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 1984

Με τιμή,

Αλεξιάδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 98/1984

Σήμερα, 12-11-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.30 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του κ. Υφ/ργού Π. Μώραλη προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Λ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Βώρος, γιατί απουσίαζε στο εξωτερικό, Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήταν ασθενής, Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ανάθεση συγγραφής Αρχαίων Ελληνικών Α΄ Λυκείου. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο - Τα διδακτικά εγχειρίδια της Χημείας. Διαδικασία συγγραφής. Εισηγητής Π. Σακελλαρίδης.

ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 4ο - Πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπ/σης στο γυμνάσιο Βούλας. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 5ο - Τρόπος βαθμολογίας των κλάδων της "Νεοελληνικής γλώσσας" στις δύο πρώτες τάξεις του γυμνασίου.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΦΩΝΕΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 09/1984

Σήμερα, 12-11-84, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.30 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με πρόσκληση εντολή του κ. Υφ/γού Π. Μαθούλη προεδρεύει του Τμήματος ο κ. ΝΑ. Σαμαδούνος, Σύμβουλος Β'.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκά, Ν. Βασιλάκης, Α. Αβαμπούνος, Δ. Τσιπλάκης, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Βλάσκα Σύμβουλος, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούκας, Βοηθάς, Διατέλεσε και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Σαφάκα-Τσιτσιμπή, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Μέρος, γιατί απουσιάζε στο εξωτερικό, Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήταν ασθενής, Στ. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Αναθεση συγγραφής Αρχαίων Ελληνικών Α' Λυκείου. Εισηγητής ΝΑ. Σαμαδούνος.

ΘΕΜΑ 2ο - Τα βιβλιακά εχέγγυα της Χημείας. Εισηγητής συμβούλιο Ε. Σαμαγιάννης Π. Σακκάς.

ΘΕΜΑ 3ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 4ο - Προγράμμα πειραματικής επίδοσης στο λυκειακό δούλας.

Εισηγητής ΝΑ. Σαμαδούνος.

ΘΕΜΑ 5ο - Τρόπος βαθμολόγησης των κλάδων της "Νεοελληνικής Γλώσσας" στις δύο πομπές τάξεις του λυκειακού.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Τμήμα άρχισε τη εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Ύστερα από την επιστολή της 2-11-84 του καθηγητή κ. Φ. Κακριδή, τ. Προέδρου του Τμήματος, και τις πράξεις 85/83, 86/83 και 88/83 του Τμήματος, εισηγούμαι την ανάθεση συγγραφής εγχειριδίου Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας Α΄ Λυκείου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.749/70, ως εξής:

1.- Τίτλος του Βιβλίου: Αρχαία Ελληνικά Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου

2.- Συγγραφέας: Φάνης Ι. Κακριδής

3.- Το βιβλίο θα αποτελεσθεί από δύο τεύχη, με την εξής διάταξη:

α) Α΄ τεύχος: Η αρχαϊκή εποχή

β) Β΄ τεύχος: Η πεντηκονταετία

4.- Προθεσμία υποβολής στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου:

Α΄ τεύχος, 30-11-1984

Β΄ τεύχος, 30-5-1985

5.- Έκταση-εικονογράφηση:

Τεύχος Α΄: Σελ. 250, εικονογράφηση σελ. 50

Τεύχος Β΄: Σελ. 200, " σελ. 40

6.- Αμοιβή συγγραφέα: Σύμφωνα με την επιστολή του κ. Φ. Κακριδή, για το πρώτο τεύχος δεν επιθυμεί να οριστεί αμοιβή, γιατί η συγγραφή έγινε σε ώρες υπηρεσίας από τον Ιανουάριο του 1984 ως την πρόσφατη (Οκτώβριος 1984) έξοδό του από την υπηρεσία. Όμως για το δεύτερο τεύχος, το οποίος συγγράφει ο κ. Φ. Κακριδής, ως συνταξιούχος, με δεδομένη τη δυσκολία του εγχειρήματος και ότι όλο το διάστημα συντονίζει την πειραματική εφαρμογή του βιβλίου, χωρίς καμία αμοιβή, προτείνω το ποσό των 600.000 δραχμών.

Τέλος, σημειώνω ότι τα όσα περιέχονται στη παρ. 3 της επιστολής του κ. Φ. Κακριδή υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες του Τμήματος και καλό είναι να εξεταστούν από τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου.

Ακολούθησε συζήτηση.

Ο κ. Τομπαΐδης λέγει: Μετά την αρχική συζήτηση στο Τμήμα ΜΕ για την ανάληψη της προσπάθειας του κ. Φ. Κακριδή (πράξεις 85/83, 86/83 και ιδίως 88/83), το θέμα του νέου τρόπου προσέγγισης των αρχαίων ελλη-

/

ΘΕΜΑ 1ο

νικών συζητήθηκε και έξω από το ΚΕΜΕ (όπως π.χ. ανάμεσα στους φιλολόγους σχολικούς συμβούλους, στους οποίους ο κ. Φ. Κακριδής έκαμε σχετική ανακοίνωση). Θα σημειώσω τώρα απλώς ότι τα σχόλια απ' όλες τις μεριές υπήρξαν, σε διάφορους βαθμούς, επιφυλακτικά και δε θα συζητήσω περισσότερο το θέμα, γιατί ο κ. Φ. Κακριδής ανέλαβε για φέτο έναν πειραματισμό πάνω στη μέθοδο διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών που ετοιμάζει. Προσωπικά αγνοώ τις συνθήκες υπό τις οποίες γίνεται ο πειραματισμός αυτός. Ομολογώ ότι με απασχολούν μερικά ερωτήματα, όπως π.χ. τα λύκεια έχουν επιλεγεί με κάποιο κριτήριο αντιπροσωπευτικότητας; Οι καθηγητές που διδάσκουν τώρα αποτελούν τυχαίο δείγμα ή προέρχονται από επιλογή δική μας, και με ποια κριτήρια; Αφήνονται απερίσπαστοι στη σημερινή διδασκαλία ή τους παρέχεται ειδική βοήθεια; Ωστόσο, παρά τα ερωτήματα αυτά και παρά τις όποιες συνθήκες, γεγονός είναι ότι γίνεται τη στιγμή αυτή ένας πειραματισμός και δεν είναι σωστό, πριν τελειώσει αυτός, να κρίνουμε την αποτελεσματικότητα της νέας μεθόδου. Το σωστό είναι να περιμένουμε να γίνει πρώτα η αξιολόγησή της, όταν τελειώσει ο πειραματισμός. Το ότι υπάρχουν καταρχήν επιφυλάξεις (και μέσα στο Τμήμα και έξω απ' αυτό) καθόλου δε σημαίνει, κατά τη γνώμη μου, ότι δεν έπρεπε να αναληφθεί η προσπάθεια αυτή.

Είναι γνωστό ότι στο μάθημα αυτό, που δέχτηκε και δέχεται πολλές επιθέσεις τα τελευταία χρόνια, δεν επιχειρήσαμε ως τώρα ριζική αλλαγή σκοπών και μεθόδων. Δώσαμε προτεραιότητα στη συντήρηση του παλιού πλαισίου διδασκαλίας με όσες βελτιώσεις μπορούσαν να γίνουν μέσα σ' αυτό (και έγιναν τέτοιες βελτιώσεις και στα διδακτικά βιβλία και στις οδηγίες διδασκαλίας). Έτσι ο ριζικός αναπροσανατολισμός του μαθήματος θα γίνει τώρα, και ή θα το βγάλει από το αδιέξοδο στο οποίο βρέθηκε από τις περιστάσεις ή θα το ζημιώσει ανεπανόρθωτα. (Γιατί δεν πιστεύω ότι θα δοθεί και άλλη ευκαιρία για εκσυγχρονισμό στη διδασκαλία του μαθήματος. Γι' αυτό η ευθύνη όλων μας (ιδιαίτερα εμάς που είμαστε στο Τμήμα ΜΕ αλλά και όλων όσοι έχουν ενδιαφέρον για το μάθημα) είναι πολύ μεγάλη και γι' αυτό πρέπει να ληφθούν όλα τα μέτρα που θα διασφαλίσουν την επιτυχία του εγχειρήματος. Ένα τέτοιο μέτρο θα ήταν και η Επιτροπή Κρίσης (για την οποία δεν ακούστηκε τίποτε ως τη στιγμή αυτή), που θα πρέπει να συγκροτηθεί όσο γίνεται πιο γρήγορα και μάλιστα από πρόσωπα που θα μπο-

ρούσαν να συμβάλουν ουσιαστικά στην ολοκλήρωση και επιτυχία της προσπάθειας.

Ο κ. Σακκάς λέγει: Ο φίλος και αγαπητός κ. Φάνης Κακριδής ξεκίνησε μια προσπάθεια για τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών με τις αγαθότερες προθέσεις. Θέλει να βοηθήσει το μάθημα. Και πιστεύει ότι με τη μέθοδο που εισηγείται θα το βοηθήσει. Το εύχομαι ειλικρινά. Όμως δε νομίζω ότι η μέθοδός του μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Διατύπωσα τις επιφυλάξεις μου στην πρ. 88/12-10-83. Διατύπωσαν ζωηρές επιφυλάξεις και Σχολικοί Σύμβουλοι και άλλοι φιλόλογοι.

Ξεκίνησε ο κ. Κακριδής μια πειραματική εφαρμογή. Δε θέλω να γίνω εμπόδιο στην προσπάθειά του. Όμως κάτι δεν πάει καλά. Και πρέπει να το πω, μολονότι κινδυνεύω να γίνω δυσάρεστος. Για να έχει το πείραμα εγκυρότητα να πείθει και να μπορεί και ο ίδιος ο κ. Κακριδής να στηριχτεί στα πορίσματά του, χρειάζεται να τηρηθούν ορισμένες διαδικασίες. Για να μη φανούμε ότι εφαρμόζουμε το "Γιάννης κερνάει και Γιάννης πίνει". Και δεν τηρούνται αυτές οι διαδικασίες. Απ' ό,τι ξέρω τα σχολεία που επιλέχτηκαν δεν αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα, αφού όλα είναι στην Αττική· οι καθηγητές που διδάσκουν το μάθημα δεν είναι κοινοί καθηγητές, αλλά επιλεγμένοι, με ιδιαίτερες ικανότητες, ορισμένοι μάλιστα ανήκουν στην ομάδα που συνεργάζεται με τον κ. Κακριδή εδώ είναι εύλογο να δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη διδασκαλία αυτού του μαθήματος που δεν μπορεί να δίνεται αργότερα, όταν η νέα μέθοδος μπει σ' όλα τα σχολεία, γιατί μια αποτυχία σίγουρα θα αποτελέσει φοβερή δοκιμασία για τον κ. Κακριδή και την Ομάδα που διδάσκει το μάθημα· κι ένα πρόσθετο, ίσως το πιο σημαντικό. Δεν μπορεί το πείραμα να έχει εγκυρότητα, αν η εκτίμηση των αποτελεσμάτων του γίνει από τους ίδιους τους ανθρώπους που διδάσκουν το μάθημα. Απλούστατα, γιατί είναι άνθρωποι της επιλογής του κ. Κακριδή και γι' αυτό μπορεί να αμφισβητηθεί η αντικειμενικότητά τους.

Η ανάθεση της συγγραφής του βιβλίου θα έπρεπε να γίνει, αφού τηρούνταν οι κανονικές διαδικασίες, τουλάχιστο αφού θα τελείωνε ο πειραματισμός και γνωρίζαμε τα αποτελέσματά του.

./.

Βέβαια για την ανάθεση συγγραφής του βιβλίου του ίδιου μαθήματος για την Α΄ τάξη Λυκείου του Πολυκλαδικού δεν έφερα αντίρρηση, γιατί προσωπικά πιστεύω ότι η προτεινόμενη μέθοδος διδασκαλίας δε θα οδηγήσει σε αποτυχία. Όμως και στην περίπτωση του Πολυκλαδικού το Τμήμα εισηγήθηκε να μην τυπωθεί το βιβλίο στη διάρκεια του πειραματισμού. Κι εγώ δεν έφερα αντίρρηση. Αν το βιβλίο τυπώθηκε, έγινε με την ευθύνη της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας και παρά τη γνωμάτευση τη δική μας.

Μπορεί να αντιταχτεί ότι και σ' άλλα μαθήματα που γινόταν κάποιος πειραματισμός έγινε ανάθεση, πριν τελειώσει ο πειραματισμός. Ναι, έγινε όπως π.χ. στη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας, αλλά εκεί δεν υπήρχε ισχυρή αμφισβήτηση ως προς την αποτελεσματικότητα της μεθόδου, όπως υπάρχει για τη μέθοδο του κ. Κακριδή. Η περίπτωση που μας απασχολεί έχει μια ιδιαιτερότητα.

Γι' αυτούς λοιπόν τους λόγους το Τμήμα δεν πρέπει να σπεύσει σε ανάθεση συγγραφής βιβλίου Αρχαίων Ελληνικών για την Α΄ τάξη Λυκείου, αν δε τελειώσει ο πειραματισμός και δε γίνει αντικειμενική αξιολόγησή του.

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Η θέση μου απέναντι στα προβλήματα που ανέκυψαν κατά τη συζήτηση είναι η εξής: α) Για την ανάθεση τυπικό είναι το θέμα να συμπληρώσουμε το έγγραφο "Δημητριέφ", αφού με το πρακτικό μας 88/83 έχουμε ουσιαστικά αναθέσει τη συγγραφή του α΄ τεύχους, β) Για το β΄ τεύχος να κάνουμε τώρα την ανάθεση· δεν έχουμε λόγους να αρνηθούμε τη συνέχιστη της συγγραφής. γ) Για τον ορισμό των κριτών: αφού δεν μπορεί να εισηγηθεί σήμερα ο κ. Σπυρόπουλος, ας επιφυλαχτούμε, αλλά να μην πάει σε μάκρος το πράγμα. δ) Για την αμοιβή: Ας ορίσουμε τις 600 χιλιάδες που προτείνει η εισήγηση και που σημαίνει 3.000 δρχ. τη σελίδα, όπως συνηθίζουμε τελευταία να ορίζουμε, πρββ περίπτωση συμπληρωματικής συγγραφής του βιβλίου "Αρχές Πολιτικής Επιστήμης" κτλ. ε) Για τον πειραματισμό: συμφωνώ με την άποψη ότι δεν είναι τώρα ο καιρός να συζητήσουμε τα αποτελέσματα του πειραματισμού. Θα τα συζητήσουμε όταν θα κρίνεται η συγγραφή.

./.

Ύστερα από τη συζήτηση, το Τμήμα αποφαίνεται: Δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της, με την εξής προσθήκη: Στην άμεση προσεχή συνεδρίαση οι φιλόλογοι του Τμήματος, ύστερα από ειδική σύσκεψη, να προτείνουν στο Τμήμα 5μελή επιτροπή κρίσεως του άρθρου 6 του Ν.Δ. 749/1970. Επίσης να παρακληθεί ο κ. Κακριδής να ενημερώσει το Τμήμα για την πορεία της πειραματικής εφαρμογής του βιβλίου του.

Το δεύτερο θέμα αναβάλλεται.



Τέλος από τις ουζερί, το Τμήμα αποφαίνεται: Δέχεται την εφαρμογή του κ. Ηλ. Σαμοδουρλού στο σημερινό της, με την εξής προσθήκη: Στην άμεση προσεχή συνεδρίαση οι φρουροί του Τμήματος, θέτουν από εδώκη σύμφωνη, να προσεγνούν στο Τμήμα ζητεί επιβολή κράτους του άρθρου 6 του Ν.Δ. 749/1970. Εκείνος να παρακαθεί ο κ. Καφρίτς να επιβεβαιώσει το Τμήμα για την ορθότητα της τελευταίας εφαρμογής του βιβλίου του.

Το δεύτερο θέμα αναβάλλεται.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει:

α) Η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων ΜΕ με το έγγραφό της αρ. Γ2/3345/26-10-1984 διαβιβάζει πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαιδεύσεως του Γυμνασίου Βούλας 1984-5. Με δεδομένα:

ι) Ότι το Γυμνάσιο Βούλας εργάζεται μέσα στα πλαίσια του δικτύου Σχολείων της ΕΟΚ που εφαρμόζουν πειραματικά προγράμματα Π.Ε.,

ιι) Την πολύ αποδοτική εργασία που έγινε στο Γυμνάσιο αυτό τα προηγούμενα σχ. έτη στην περιοχή της Π.Ε.,

ιιι) Την αρτιότητα του υποβαλλόμενου προγράμματος,

προτείνω το Τμήμα να εγκρίνει το πρόγραμμα αυτό.

β) Όμως η συντονίστρια του προγράμματος και μέλος της Ομάδας Εργασίας κ. Σοφία Γαρδέλη αναχώρησε για το εξωτερικό με εκπαιδευτική άδεια ενός έτους και έτσι δεν μπορεί να συμμετέχει στην Ομάδα Εργασίας που ύστερα από πρόταση του Τμήματος συγκροτήθηκε με την υπουργική απόφαση αρ. Γ2/3267/18-10-84. Προτείνω λοιπόν να αντικατασταθεί από την κ. Ντίνα Επισκοπούλου, η οποία την αντικατέστησε ήδη στη θέση της συντονίστριας του προγράμματος του Γυμνασίου Βούλας. Φυσικά στην συμπληρωματική υπουργική απόφαση θα πρέπει και η κ. Επισκοπούλου να αποσπασθεί για μια ημέρα της εβδομάδας στο ΚΕΜΕ και να περικοπεί το ωράριο διδασκαλίας της κατά το 1/5. Τέλος, για την αποδοτικότερη προώθηση των εργασιών της Ομάδας προτείνω να οριστεί συντονιστής της ο Σχολικός Σύμβουλος ΜΕ (κλ. Α4) Χρίστος Σιγάλας. Φυσικά η Ομάδα θα εξακολουθήσει να εργάζεται με δική μου ευθύνη και στις εργασίες θα μετέχει ο συνάδελφος κ. Παπασημακόπουλος.

Το Τμήμα, ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση, αποφαίνεται ομόφωνα: αποδέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει: Μετά την εφαρμογή του νέου αναλυτικού προγράμματος στο μάθημα της Νέας Ελληνικής γλώσσας και γραμματείας και την εισαγωγή των δύο νέων βιβλίων "Νεοελληνική γλώσσα" στις δύο πρώτες τάξεις του γυμνασίου είναι ανάγκη να οριστεί ο τρόπος βαθμολογίας των κλάδων του μαθήματος.

Το θέμα δεν παρουσιάζει καμιά ιδιαίτερη δυσκολία. Εφόσον τώρα η έκθεση συνδέεται με τη γλωσσική διδασκαλία και μάλιστα προετοιμάζεται κατά τη διάρκεια του μαθήματος, είναι σωστό να αξιολογείται μαζί με τη γλωσσική διδασκαλία. Έτσι προτείνουμε να έχουμε πάλι δύο κλάδους του μαθήματος: α) Κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας και β) Έκθεση-Γλωσσική διδασκαλία. Στο δεύτερο αυτό κλάδο ο βαθμός θα προκύπτει από τη βαθμολογία της έκθεσης και από την επίδοση του μαθητή στη γλωσσική διδασκαλία (προφορικές και γραπτές εργασίες κατά τη διάρκεια των μαθημάτων).

Το Τμήμα ομόφωνα αποδέχεται την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 99/1984

Σήμερα, 14-11-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του κ. Π. Μώραλη, Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προεδρεύει του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σπυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδ. Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Φ. Βώρος (έλειπε στο εξωτερικό), Λ. Αδαμόπουλος γιατί ήταν ασθενής και Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο Συμπλήρωση αναθέσεως συγγραφής εγχειριδίου Αρχαίων Ελληνικών Α΄ Λυκείου. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο Φα διδακτικά εγχειρίδια της Χημείας-Διαδικασία συγγραφής. Εισηγητής Π. Σακελλαρίδης.

ΘΕΜΑ 3ο Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 4ο Βιβλίο για τις καθηγήτριες Οικ. Οικονομίας. Εισηγητής Κ. Φούκας.

ΘΕΜΑ 5ο Επιτροπή κρίσεως βιβλίων Οικ. Οικονομίας για τις Β΄ και Γ΄ τάξεις Γυμνασίου. Εισηγητής Κ. Φούσκας.

ΘΕΜΑ 6ο Αίτημα για ενίσχυση από την Ομάδα Κοινωνιολογίας στο Σεμινάριο Κοινωνιολογίας της περιοχής Μαγνησίας.

ΘΕΜΑ 7ο Εξεταστέα ύλη γενικών εξετάσεων. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)

ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 99/1984

Σήμερα, 14-11-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα αναμονής. Μετοχείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με τροφορική εντολή του κ. Π. Μπράτη, Τμηματάρχη Εκπ/κής Πολιτικής και Θρησκευτικών ποσοβεσεών του Τμήματος ο Σύμβουλος Β΄ κ. Ηλ. Σταυρόπουλος.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βασουκάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Τσιμπούκης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδάκης, Επ. Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φουσέκας, Εκπ/κοί και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Δαφαρμήτου, υπάλληλος. Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Θ. Βόρος (έλειπε στο εξωτερικό), Α. Αδαμόπουλος γιατί ήταν ασθενής και Στ. Παπατριανόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΗΦΘΕΝΤΕ

ΘΕΜΑ 1ο Σύμφωνη γνώμη επί αιτήματος εγγραφής Δοκτόρων Πληροφορικής Α΄ Αθηνών, Βλασσόπουλος Ηλ. Σκορδάκης.

ΘΕΜΑ 2ο Θα δοθούν εγκύκλιοι για Χριστούγεννα-Θεοφάνεια-Πάσχα.

Βλασσόπουλος Π. Σακκάς.

ΘΕΜΑ 3ο Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 4ο Βιβλίο για τις καθηγήτριες Οικ. Οικονομίας. Βλασσόπουλος Κ. Φουσέκας.

ΘΕΜΑ 5ο Εκπαιδευτικοί κύκλοι βιβλίων Οικ. Οικονομίας για τις Β΄ και Γ΄ τάξεις Σύμβουλοι. Βλασσόπουλος Κ. Φουσέκας.

ΘΕΜΑ 6ο Αξιώνει για εκδοχιού από την Ομάδα Κοινωνιολογίας στο Σεπτέμβριο Κοινωνιολογίας της πεφοχής Μαγνησίας.

ΘΕΜΑ 7ο Εξετάστηκαν όλη γενικών εξετάσεων. Βλασσόπουλος και ευρήκατα.

Επειδή δεν υπήρξε συνεδρίαση, αφού διαπιστώθηκε ελαφρία και επικοινωνία με τον πρόεδρο της προσωρινής συνεδρίασης, το Τμήμα άρχισε την εξέταση της ημερήσιας της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Κατά τη συζήτηση του θέματος ήταν παρών ο Πρόεδρος του ΚΕΜΕ κ. Π. Σακελλαρίδης, λόγω ειδικότητας. Ο κ. Π. Σακελλαρίδης αναφέρθηκε λεπτομερώς στο ιστορικό που δεν επέτρεψε ως σήμερα να εγκριθούν νέα προγράμματα Χημείας και να προκηρυχθεί η συγγραφή των αντίστοιχων βιβλίων. Διαβεβαίωσε το Τμήμα ότι έγινε σημαντική προεργασία στον τομέα των προγραμμάτων και δεν μένει παρά να αξιοποιηθεί το υλικό αυτό σε σύντομο χρόνο, ώστε να εγκρίνουμε νέα προγράμματα και να φροντίσουμε, για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών που θα δημιουργηθούν, για τη συγγραφή νέων εγχειριδίων. Ύστερα από διευκρινιστικές ερωτήσεις, το Τμήμα παρακαλεί ομόφωνα τον Πρόεδρο του ΚΕΜΕ κ. Π. Σακελλαρίδη να παρουσιάσει το συντομότερο δυνατό μια εισήγηση που να πραγματεύεται το πρόβλημα στο σύνολό του: Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας υπό την Προεδρία του, για την οριστική διατύπωση νέου προγράμματος με αξιοποίηση των προτάσεων που έχουν υποβληθεί, τρόπος συγγραφής νέων βιβλίων, ντιμετώπιση του εφοδιασμού με βιβλία των μαθητών Λυκείου σχ. έτους 1985-6.

Ο κ. Σακελλαρίδης δέχτηκε να ανταποκριθεί στην παράκληση του Τμήματος.

Τα θέματα 1ο, 3ο, 4ο, 5ο και 7ο αναβλήθηκαν.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση του θέματος.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Ηλ. Σιμόπουλος λέγεται. Κατά τη συζήτηση του θέματος ήταν παρών ο Πρόεδρος του ΚΕΜΠ κ. Π. Σακελλαρίδης, λόγω επείγοντας. Ο κ. Π. Σακελλαρίδης αναφέρθηκε γενικότερα στο πρόβλημα που επέρχεται με σπίτια με ενοίκιαση νέα προβλήματα ζήτησε και να προκηρύξει η επιτροπή των ανταποκρίσεων βλάβων. Διαβεβαίωσε το Τμήμα ότι έγινε σύντομη προσπάθεια στον τομέα των προβλημάτων και θα ήταν καλό να εξετασθεί το μήκος αυτό σε σύντομο χρόνο, ώστε να ενημερωθεί νέα προβλήματα και φοιτήσουν, για τη καλύτερη των εγκαταστάσεων αναγκών που θα ζητηθούν, για τη συλλογή νέων εγκεκριμένων. Γύρεα από ρεκτικές εφαρμογές, το Τμήμα παρακαλεί σύντομα τον Πρόεδρο του ΚΕΜΠ κ. Π. Σακελλαρίδη να παρουσιάσει το σκεπτικό βάσει της εγκύκλιου που θα πραγματευτεί το πρόβλημα στο σύνολό του. Συγκεκριμένα θέσεις Σύνταξης από την Προεδρία του, για την ορθότερη εξάσκηση νέων προβλημάτος με εξέλιξη που έχουν υποβληθεί, καθώς συλλογής νέων βλάβων, ανατίθεται στον εισηγητή με βλάβη τα ηλεκτρόνια Δικεζον ού. έτους 1985-6.

Ο κ. Σακελλαρίδης δέχεται να ανταποκριθεί στην παρουσία του Τμήματος.

Τα θέματα 1ο, 3ο, 4ο, 5ο και 7ο αναβλήθηκαν.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση του θέματος.

Ο Πρόεδρος Η Γραμματέας

Ηλ. Σιμόπουλος Δ. Παρασκευόπουλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 100/1984

Σήμερα, 16-11-84, ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του κ. Υφυπουργού κ. Π. Μώραλη, προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Ν. Βαρουχάκης, γιατί ήταν ασθενής, Φ. Βώρος, γιατί ήταν στο εξωτερικό, Λ. Αδαμόπουλος, γιατί ήτα ν ασθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Συμπλήρωση αναθέσεως συγγραφής εγχειριδίου Αρχαίων Ελληνικών Α΄ Λυκείου. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο – Ορισμός κριτών του γ΄ τεύχους της "Νεοελληνικής γλώσσας". Εισηγητής Δ. Τομπαΐδης.

ΘΕΜΑ 3ο – Βιβλίο για τις καθηγήτριες Οικ. Οικονομίας. Εισηγητής Κ. Φούσκας.

ΘΕΜΑ 4ο – Επιτροπή κρίσης βιβλίων Οικ. Οικονομίας για τις Β΄ & Γ΄ τάξεις γυμνασίου. Εισηγητής Κ. Φούσκας.

ΘΕΜΑ 5ο – Αίτημα για ενίσχυση από την Ομάδα Κοινωνιολογίας στο σεμινάριο Κοινωνιολογίας της περιοχής Μαγνησίας. Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος.

ΘΕΜΑ 6ο – Εξεταστέα ύλη γενικών εξετάσεων. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 7ο – Αναπαραγωγή πειραματικού υλικού για τα γαλλικά από τον ΟΕΔΒ. Εισηγητής Κυρ. Κατσιμάνης,

ΘΕΜΑ 8ο – Καθορισμός αμοιβής των συγγραφέων του βιβλίου "Εφαρμοσμένα Οικονομικά" της Γ΄ τάξης του Λυκείου. Εισηγητής Γ. Βάζος.

ΘΕΜΑ 9ο – Έγκριση προγραμμάτων Γυμνασίου Π. Εκπ/σης. Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 10ο – Ανακοινώσεις

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο – Συμμετοχή αναβάσεως συλλογικής εκκλησίας στο Δημοτικό Συμβούλιο Α΄ Δυκείου. Εισηγητής Ηλ. Σκορδόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο – Ορισμός κρατικών του Γ΄ τεύχους της "Νεοελληνικής Γραμματικής". Εισηγητής Δ. Τζιμανάκης.

ΘΕΜΑ 3ο – Βράβευση για τις καλύτερες Ομ. Ολυμπιονίκες. Εισηγητής Κ. Φουσάκης.

ΘΕΜΑ 4ο – Επιτροπή κρίσεως βραβείων Ομ. Ολυμπιονικές για τις Β΄ & Γ΄ τάξεις γυμνασίου. Εισηγητής Κ. Φουσάκης.

ΘΕΜΑ 5ο – Αίτηση για ενοχλούσα από την Ομάδα Κοπιμπολογίας στο σεμινάριο Κοπιμπολογίας της περιοχής Μαγνησίας. Εισηγητής Κ. Παπαβασιλείου.

ΘΕΜΑ 6ο – Εξαπατούσα ύλη λειτουργίας εξεταστεων. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 7ο – Αναπαραγωγή περιοδικού υλικού για τα γαλλικά από τον ΟΕΔΒ. Εισηγήτρια Κυρ. Καταπάνης.

ΘΕΜΑ 8ο – Καθορισμός αποδοχής των συλλογικών του βράβευση "Εφοπλοπούλα Ολυμπιάκα" της Γ΄ τάξης του Δυκείου. Εισηγητής Γ. Βασός.

ΘΕΜΑ 9ο – Έγκριση προγράμματος Τμήματος Π. Εκκλ. Εισηγητής Ηλ. Σκορδόπουλος.

ΘΕΜΑ 10ο – Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Στην προηγούμενη συνεδρία το Τμήμα αποφάσισε να συνεννοηθούν οι φιλόλογοι του Τμήματος και να προτείνουν από κοινού πενταμελή Επιτροπή κρίσεως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.Δ. 749/1970, του βιβλίου "Αρχαία Ελληνικά Α τάξεως Γενικού Λυκείου", του οποίου η συγγραφή ανατέθηκε στον κ. Φάνη Κακριδή. Οι φιλόλογοι λοιπόν του Τμήματος, προτείνουν τη συγκρότηση της Επιτροπής κρίσεως ως εξής:

1.- Σκιαδάς Αριστομένης, καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος,
2.- Στέφος Αναστάσιος, Σχολ. Σύμβουλος ΜΕ, διδ. Φιλολογίας,
3.- Λιναρδής Ιωάννης, καθηγητής 4ου Λυκείου Κολωνού,
4.- Νάντης Παναγιώτης, Α΄ Λύκειο Ν. Ιωνίας και
5.- Κέρπης Ιούλιος, καθηγητής Λυκείου.

Το Τμήμα αποφαίνεται ομόφωνα, αποδέχεται ως έχει την εισήγηση των φιλολόγων, όπως την παρουσίασε ο κ. Σπυρόπουλος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει: Όπως είναι γνωστό, με την υπουργική απόφαση αριθμ. πρ. Φ.211.12/41/Γ2/2334/25-7-84, που εκδόθηκε ύστερα από σχετική γνωμοδότηση του Τμήματος ΜΕ, ανατέθηκε η συγγραφή των βιβλίων μαθητή και καθηγητή "Νεοελληνική γλώσσα" Γ΄ Γυμνασίου στους Χρ. Τσολάκη, Τάνη, Αδαλόγλου, Αυδή και Λόπα.

Η διαδικασία κρίσης των βιβλίων αυτών προτείνω να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 30 του νόμου 1304/82 και να συμμετάσχουν σ' αυτήν οι κ.κ.

1) Νίκος Κατσάνης, Λέκτορας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, Θεσ/νίκης,
2) Ηρώ Αργυράκη, Φιλόλογος καθηγήτρια του Πειρ. Σχ. Παν. Αθηνών,
3) Σιμόνη Δαδιώτη, καθηγήτρια 2ου Γυμνασίου Αλσούπολης.

Προθεσμία για την ολοκλήρωση της κρίσης ορίζεται: 20 ημέρες μετά την παράδοση της συγγραφής (20 Φεβρουαρίου 1985).

Αμοιβή για τους συμμετέχοντες στην κρίση ορίζεται το ποσό των 120.000 δραχμών αθροιστικά και με ίση διανομή.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη.



ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει: Με το έγγραφο αρ. πρωτ. 3674/12-10-84 του ιδιαίτερου Γραφείου του Υφυπουργού κ. Π. Μώραλη διαβιβάζεται στο ΚΕΜΕ το έγγραφο αρ. πρωτ. 65/24-9-84 του Πανελ. Συλλόγου Καθηγητριών Οικ. Οικονομίας προς τον κ. Υφυπουργό, το οποίο αναφέρεται στη "συγγραφή ενός εγχειριδίου-βοηθήματος για τις καθηγήτριες απ' την κ. Κ. Κοκολάκη-FADEL", καθώς και αντίγραφο του εγγράφου αρ. πρωτ. 41/24-5-84 του ίδιου Συλλόγου για διάφορα θέματα Οικ. Οικονομίας, τακτοποιημένα από καιρό. Με το έγγραφο του ΥΠΕΠΘ χρεώθηκα στις 8-11-84.

Σχετικά με το θέμα της συγγραφής βιβλίου για τις καθηγήτριες Οικ. Οικονομίας ενημέρωσα το Τμήμα με εισήγησή μου, η οποία καταχωρίστηκε στην πράξη μας 69/20-8-84. Συγκεκριμένα τότε είπα τα εξής για το θέμα: "... 3) "Βιβλίο Δασκάλου" για την Α΄ Γυμνασίου της κ. Κ. Κοκολάκη. Το βιβλίο αυτό γράφτηκε με πρωτοβουλία της κ. Κοκολάκη, χωρίς τη γνώμη του ΚΕΜΕ και χωρίς υπουργική απόφαση. Το έγγραφο αρ. πρωτ. Φ.211.17/82/Γ2/1934 επείγον/6-6-84 της Δ/σεως Εφαρμογής Προγραμμάτων ΜΕ του ΥΠΕΠΘ απλά και μόνο διαβιβάζει τα χειρόγραφα του βιβλίου και "παρακαλεί για τις δικές μας ενέργειες λόγω αρμοδιότητας". Το βιβλίο στην πρώτη του μορφή ήταν ημιτελές και αργότερα συμπληρώθηκε από τη συγγραφέα. Επειδή η ίδια η συγγραφέας ήταν αρχικά αναποφάσιστη για το αν θα υποβάλει ή όχι το βιβλίο της για κρίση, πέρασε κάμποσος χρόνος άκαρπος. Αργότερα που αποφάσισε να το υποβάλει, ήταν και αυτή μέλος της Επιτροπής, πράγμα που δυσχέραινε την κρίση του βιβλίου. Στο μεταξύ, λόγω διακοπών, ήταν αντικειμενικά αδύνατο να ληφθεί απόφαση. Το θέμα παραμένει εκκρεμές για τις αρχές Σεπτεμβρίου, όταν θα είναι δυνατή μια νέα συνάντηση των μελών της Επιτροπής".

Το νεότερο στοιχείο που έχει προκύψει από τις 20-8-84 και εδώ είναι ότι η κ. Κ. Κοκολάκη έστειλε την καθηγήτρια κ. Μ. Χασαπίδου στις αρχές Οκτωβρίου και παρέλαβε για λογαριασμό της τα χειρόγραφα του "βιβλίου" για τις καθηγήτριες με σκοπό να το ολοκληρώσει ή να σκεφθεί αν θα το αποσύρει ή όχι. Υπέμνησα στην κ. Χασαπίδου ότι το βιβλίο στη νέα ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ έπρεπε να έρθει στο ΚΕΜΕ υπηρεσιακά μέσω του ΥΠΕΠΘ, αφού θα προηγούνταν υπουργική απόφαση για την ανάθεση της συγγραφής. Από τότε η κ. Κοκολάκη ούτε φάνηκε ούτε ακούστηκε. Το βιβλίο το επέστρεψα στη

ОТДЕЛА Зо

О к. К. Фонтиков уведе: Ме го ебуфаво ао. поме. 3674/12-10-84
тов ребиатеров Гаврелов тов Христомуров к. П. Мидрул бидрибдетат
ато КЕМЕ го ебуфаво ао. поме. 65/24-9-84 тов Пачев. Пиуйлов Кавн-
диатрим Окк. Окконолид лосс тов к. Христомуров, го рлого ванафетат
ото "оиуйфаф ено сихгегрелон-бопбидатог уйа тиг жавидитотеи ва'
тив к. К. Коконски-РАДЕВ", жавис жат ватуйфао тов ебуфаов ао. поме.
41/24-5-84 тов гребов Пиуйлов уйа бидафов бедата Окк. Окконолид, та-
жолопиднева ано жалд. Ме го ебуфаво тов УПЕПВ ресидика ото 8-11-84.

Гхетика де то вебиа тис оиуйфаф брбулов уйа тиг жавидитотес Окк.
Окконолид ентвебоа то Тидиа де елсидрой пов, и опоса жатахидотика
опиа подеи рис 69/20-8-84. Пиижекрнева тоте ейна та ейд уйа то вебиа:
"... 3) "Брбуло Дакакулов" уйа тив А' Пипателов тис к. К. Коконски. То
брбуло ото уфдотике де кфотворуда тис к. Коконски, хфоис ди лидиг
тов КЕМЕ жат хфоис иконолиди апофасо. То ебуфаво ао. поме.-8.211.10/
82/Т2/1934 енеиуолов 65-.-84 тис А/ибеис Вафиопоиф Прогрфиатиди МЕ тов
УПЕПВ опиа поди брадрбдеет та хетбиуфаво тов брбулов жат "пафака-
уей уйа тис бликеа пас ецебуетес уйлю аконоидетиса". То брбуло опиа
поспи тов ройфи ифиа дйитеуес жат дафотеро сипиуйлофике апо ди оиуфра-
фиа. Етеидй и ебуе то брбуло тис уйа ходи, иебдаие жидиосос хфоиос е-
жафос. Адубтеро пов ефофдотае ва то иоофбуей, ифиа жат пиотй пеуос
ва иоофбуей и ебуе то брбуло тис уйа ходи, иебдаие жидиосос хфоиос е-
жафос. Адубтеро пов ефофдотае ва то иоофбуей, ифиа жат пиотй пеуос
тис Бистропиус, поибиа пов бнокеибиие тйи ходи пов брбулов. Ме ифиа
уйлю бдакоиф, ифиа ватистецикиё адиинто ва хифбеё ситофиатос. То
иеа сиидиатиди тйи пеуфи тис Бистропиус".

То ведатеро отолхедо пов ехеи хфокибеи апо тис 20-8-84 жат еви
ецифиат отт и к. К. Коконски ецатеуае тйи жавидитота к. К. Хиаиатбои отис
ваухес Окти8рбои жат паде8уде уйа уоидатеиф тис та хедбуфаво тов "Вр-
бухои" уйа тис жавидитотес пе окоиф ва то оухиидоиет и ва окефеё ва
ва то ацоибеи и ебуе. Ипеидиа ифиа к. Хиаиатбои отт то брбуло ото иеа
ПОГФИ ТОУ ецбеие ва ебфеи ото КЕМЕ ацбеоиуикё пеуом тов УПЕПВ, афоу ва
ипоиоуидиа ипоибуикё ифофаи уйа тйи ваубеои тис ацубфафиёс. А ид тоте
и к. Коконски оите фдиике оите ихоидотике. То брбуло то ецецтефа ото

συγγραφέα μια και το ζήτησε, επειδή δεν ήρθε νομότυπα σε μένα.

Κοντολογίς: α) Το ΚΕΜΕ δεν αποφάσισε ποτέ τη συγγραφή βιβλίου "για τις καθηγήτριες Οικ. Οικονομίας" και ούτε ανέθεσε σε κανέναν τέτοια συγγραφή. β) Υπουργική απόφαση για την ανάθεση συγγραφής τέτοιου βιβλίου δεν υπάρχει. γ) Κανένα βιβλίο (χειρόγραφο) για το θέμα δεν υπάρχει στα χέρια μου. Συνεπώς αυτή τη στιγμή ουσιαστικά δεν υπάρχει θέμα συγγραφής βιβλίου Οικ. Οικονομίας "για το Δάσκαλο".

Φοβούμαι ότι ο Πανελ. Σύλλογος καθηγητριών Οικ. Οικονομίας, ο οποίος τελευταία ασχολείται με όλα τα θέματα, δεν είχε υπόψη του όλα αυτά τα στοιχεία και ήταν επόμενο να μην ενημερώσει σωστά τον κ. Υφυπουργό με τα έγγραφα που ανέφερα.

Η τελευταία πληροφορία είναι ότι η κ. Κ. Κοκολάκη εκτυπώνει ιδιωτικά το βιβλίο της.

Το Ρυθμα αποδέχεται ομόφωνα στο σύνολό της την εισήγηση του κ. Φούσκα.



ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει: Με την πράξη μας αρ. 69/20-8-84 προτείναμε τη συγγραφή των διδακτικών βιβλίων Οικ. Οικονομίας για τις τάξεις Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου, αφίνοντας για ευθετότερο χρόνο την πρόταση για συγκρότηση επιτροπών κρίσεως των βιβλίων αυτών. Η αναβολή αυτή οφειλόταν στην αδυναμία μας να προτείνουμε τότε τα κατάλληλα πρόσωπα με τη Σχολ. Σύμβουλο του μαθήματος και τους Συλλόγους καθηγητριών του Κλάδου.

Ήδη ο Πανελ. Σύλλογος Καθηγητριών Οικ. Οικονομίας με το έγγραφό του αρ. πρωτ. 81/23-10-84 προς τον Υφυπουργό κ. Π. Μώραλη, το οποίο κοινοποιήθηκε και σε μένα απευθείας από το Δ.Σ. του Συλλόγου με συστημένη επιστολή, την οποίαν έλαβα στις 27-10-84 προτείνει 3 ονόματα και η Σχολ. Σύμβουλος κ. Αν. Ζαφειροπούλου με σημείωμά της, που μου παρέδωσε ιδιοχείρως στις 4-11-84, προτείνει άλλα 7 ονόματα. Ο Σύνδεσμος καθηγητριών Οικ. Οικονομίας δεν πρότεινε κριτές.

Μετά από αυτά εισηγούμαι στο Τμήμα τη συγκρότηση δύο Επιτροπών κρίσεως ως εξής:

α) Για το βιβλίο της Β΄ Γυμνασίου

1) Τζιανουδάκη Χαρίκλεια, Δ/ντρια ΧΑΣΟΟ, Ιπποκράτους 109, Αθήνα τηλ. 36-33-636
2) Παπανικολάου Γεώργ., ιατρός-διαιτολόγος, λεωφ. Αλεξάνδρας 203, τηλ. 64.69.772
3) Λιάσκου Στυλιανή, καθηγήτρια Οικ. Οικονομίας, 2ο Γυμνάσιο Καλαμακίου
4) Σταμπεδάκη Σοφία, καθηγήτρια Οικ. Οικονομίας Γυμνασίου Πεύκης Αμαρουσίου
5) Δασκαλάκη Ευαγγελία, καθηγήτρια αποσπ. στη ΧΑΣΟΟ, Δημοσθένους 91, Καλλιθέα

β) Για το βιβλίο της Γ΄ Γυμνασίου

1) Κόντου-Φίλη Καλλιόπη, πτυχιούχος ΧΑΣΟΟ-ιατρός, Επιμελήτρια Λαϊκού Νοσοκομείου

./.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Κ. βοηθικός γράφει: Με την πράξη μας αρ. 85/20-8-84 προσέλαβε με σύμβαση έως βραχυπρόθεσμη βιβλίων Οικ. Οικονομικός για τις ανάγκες της Β΄ και Γ΄ Τμήματος, αφού ανήκατε για ενάμισι χρόνο στη κοσμοπολίτικη συγκεντρωτική επιτροπή κρίσεως των βιβλίων αυτών. Η αναβολή αυτή οφείλεται στο ότι δεν μας προσκομίσατε τους τα κατάλληλα τεύχη της Σχολής. Σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις και τους Σχολικούς κανονισμούς.

Μέση ο Παναγ. Σχολικός Καθηγητής Οικ. Οικονομικός με το ειδικό τον αρ. πρωτ. 81/23-10-84 προς τον Δημοσιογρ κ. Π. Μιράλη, το οποίο κοινοποιήθηκε και σε μένα απευθείας από το Δ.Σ. του Σχολείου με αυστηρή επιστολή, στη οποία ζήλια στις 27-10-84 προσέλαβε 3 ονόματα και η Σχολ. Σύμβουλος κ. Αν. Σαρεπονόλου με σύμφωνη γνώμη, που πρόσφατα εκλογικά στις 4-11-84, προσέλαβε ΔΥΟ 2 ονόματα. Ο Σύμβουλος καθηγητικών Οικ. Οικονομικός δεν πρόσλαβε κανέναν.

Μετά από αυτά εκφράζω στο Σημ τη συγχαρητ Δημοσιογρ κρίνεσθε με εξής:

α) Για το βιβλίο της Β΄ Τμήματος

1) Τεχνολογικά Κυριακέλα, Δ/ντρια ΧΑΣΟΟ. Σημειολογικός 1093, 184σελ. τιμ. 25-33-535

2) Παπανικολάου Τεκμ., καθηγ-βιβλιολόγος, γεωμ. Δ/σεις 203. τιμ. 64.689.772

3) Λιβανού Σταμάκη, καθηγήτρια Οικ. Οικονομικός, Το Σημείο Σχολικού

4) Σταμπεδάκη Σοφία, καθηγήτρια Οικ. Οικονομικός Σημειολ Διαβάσεων

5) Φασκαλάκη Ευαγγελία, καθηγήτρια αποσπ. στη ΧΑΣΟΟ, Δημοσιεύσεις 91. Κανγκέα

β) Για το βιβλίο της Γ΄ Τμήματος

1) Κοψιανο-βίζη Κανγκέλη, πληκτρολόγος ΧΑΣΟΟ-καθηγ. Επιτεύγματα Παιδικού Ποσοκοπείου

2) Χριστοφίλου Μαγδαληνή, καθηγήτρια Οικ. Οικονομίας 3ου Γυμνασίου Νέας Ιωνίας-Πανδοσίας 121 - Περισσός, τηλ. 25-27-419
3) Κολοτούρου Θέκλα, καθηγήτρια 1ου Γυμνασίου Αθηνών (Πλάκα), τηλ. 75.17.859
4) Γκίκα Δήμητρα, καθηγήτρια 4ου Γυμνασίου Χαλανδρίου τηλ. 66-59-010
5) Μουγγολιά Ευανθία, καθηγήτρια 5ου Γυμνασίου Αθηνών, τηλ. 36-31-766.

Προθεσμία περατώσεως της κρίσεως του κάθε βιβλίου ένας μήνας από την ημέρα παραδόσεως ττων χειρογράφων στην Επιτροπή.

Αποζημίωση ορίζεται πενήντα χιλιάδες (50.000) δρχ. για όλα τα μέλη κάθε Επιτροπής, αθροιστικά και με ίση κατανομή.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Κ. Φούσκα.



ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει: Υπενθυμίζω ότι με απόφαση του Τμήματος έγινε πριν από λίγες βδομάδες σεμινάριο Κοινωνιολογίας στους Σχολ. Συμβούλους και σε καθηγητές, αντιπροσωπευτικά; στην Αθήνα και Θεσ/νίκη. Και ακόμη ότι με βάση και την απόφαση του κ. Υφυπουργού είχε προβλεφθεί και β΄ φάση του σεμιναρίου από τους Σχολ. Συμβουλ. στις περιφέρειές τους. Γι' αυτή τη δεύτερη φάση είχαμε προβλέψει, αν μας ζητηθεί να ενισχύσουμε από το ΚΕΜΕ, Ομάδα Κοινωνιολογίας, τους Σχολ. Συμβούλους στη διεξαγωγή των σεμιναρίων. Έτσι έχουμε πάρει την πρώτη ως τώρα πρόσκληση από τη Μαγνησία. Καί πρόκειται για ειδική περίπτωση, γιατί εκεί δεν υπάρχει Σχολ"Σύμβουλος ακόμη. Δεν είναι δυνατό να μην ανταποκριθούμε, παρά τις δυσκολίες που υπάρχουν στα μέλη της Ομάδας.

Έπειτα από συνεννόηση με τα μέλη της Ομάδας έχω καταλήξει στο να προτείνω τους κ.κ. Χιωτάκη Στέλιο, Κοινωνιολόγο, αποσπασμένο στο ΚΕΜΕ και Α. Παπαευθυμίου, φιλόλογο, αποσπασμένο επίσης στο ΚΕΜΕ. Η παρουσία δύο ατόμων είναι κατά γν γνώμη μου απαραίτητη, γιατί πέρα από τα επιστημονικά κοινωνιολογικά θέματα, σε τέτοιες περιπτώσεις συζητούνται πάντοτε και θέματα διδακτικής του μαθήματος, τομέας στον οποίο ο κ. Παπαευθυμίου έχει εμπειρίες αρκετές ώστε να είναι χρήσιμη η συμμετοχή του.

Το σεμινάριο θα οριστεί αφού γίνει συννενόηση με τους υπεύθυνους στο Βόλο, πράγμα το οποίο θα ακολουθήσει μετά την έγκριση της πρότασής μου αυτής και βέβαια θα διαρκέσει μια ημέρα.

Η συζήτηση για το 6ο θέμα αναβάλλεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

./.

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης προσυπογράφει την εισήγηση της κ. Ευθ. Γκούμα που ακολουθεί: Σύμφωνα με τη σχετική υπουργική απόφαση για το σχολικό έτος 1984-85 η ομάδα εργασίας για τη γαλλική γλώσσα θα διδάξει σε δεκαεπτά (17) σχολεία της πειραματικής ζώνης το υλικό του βιβλίου που θα κυκλοφορήσει το 1985-86. Προκειμένου η ομάδα να αναπαραγάγει το υλικό αυτό στον ΟΕΔΒ, ζητά από το Τμήμα ΜΕ να εγκρίνει αυτήν την αναπαραγωγή. Ο αριθμός αντιγράφων ορίζεται ως εξής: Για τα 17 σχολεία της πειραματικής ζώνης υπολογίζονται 1360 μαθητές (17 σχολεία Χ 2 τμήματα για την Α΄ γυμνασίου = 34 τμήματα Χ 40 μαθητές (μ.ο) = 1360 μαθητές). Επομένως χρειάζονται 13.600 σελίδες την εβδομάδα (1360 μαθητές Χ 10 σελίδες = 13.600).

Γιατην οικονομικότερη αποστολή του υλικού, σύμφωνα με την πράξη 78/84 του ΚΕΜΕ (αντίστοιχη απόφαση για την ομάδα της Αγγλικής γλώσσας), η ομάδα εργασίας εισηγείται την αποστολή των σελίδων κάθε δεκαπενθήμερο. Συγκεκριμένα: 1360 μαθητές Χ 20 σελίδες = 27.200 σελίδες το δεκαπενθήμερο.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση της κ. Γκούμα.

Το θέμα 8ο αναβάλλεται.



./.

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. Ευρ. Κατσιμάνης προσυπογράφει την εισήγηση της κ. Βυθ. Τσιώτα που ακολουθεί: Σύμφωνα με τη σχετική υπουργική απόφαση για το σχολικό έτος 1984-85 η σύνοδος εφαρμόζεται για τη λαγκική γλώσσα σε ορισμένα σε βεκαεντά (17) σχολεία της περιφερειακής Ένωσης το υπερ τον βαθμόν που θα κινηματογραφεί το 1985-86. Προσεκτέονται η σύνοδος να ανακοινωθεί το υπερ αυτό στον ΟΕΔΒ, ένα από το Τμήμα ΜΕ να εγκρίνει αυτήν την ανακοίνωση. Ο αριθμός ανταγωνιστών σε εξής: Για τα 17 σχολεία της περιφερειακής Ένωσης υπολογίστηκαν 1360 παράτες (17 σχολεία Χ 2 τμήματα για την Α΄ λυκειακόν = 34 τμήματα Χ 40 παράτες (μ.ο) = 1360 παράτες). Συνεπώς χρειάζονται 13.600 ασκήσεις για εβδομάδα (1360 παράτες Χ 10 ασκήσεις = 13.600).

Γιατην οικονομικήσεση ακολουθή του μέτρου, σύμφωνα με την κοινή 78\84 του ΚΕΜΕ (αντίστοιχη απόφαση για την ομοσπονδία της Αγγλικής γλώσσας), η σύνοδος εφαρμόζεται στην αρχαιολογική σας ασκήσεις κάθε εκπαιδευτικό. Συγκεκριμένα: 1360 παράτες Χ 20 ασκήσεις = 27.200 ασκήσεις το δεκαεπτάμηνο.

Το Τμήμα αποδέχεται σύμφωνα την εισήγηση της κ. Σκοίνα.

Το θέμα θα ανανεώνεται.

ΘΕΜΑ 9ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων ΜΕ μας διαβιβάζει προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαιδεύσεως των Γυμνασίων:

- 1ου Γυμνασίου Νέας Σμύρνης
- 2ου Αθήνας
- 2ου Προτύπου Αθήνας, και
- Γυμνασίου Βογατσικού Καστοριάς.

Ύστερα από σχετική συζήτηση της Ομάδας Εργασίας για την Περιβαλλοντική εκπαίδευση και επειδή τα προγράμματα αυτά εξυπηρετούν τους σκοπούς της Π.Ε. σύμφωνα με τις πραγματικές δυνατότητες των παραπάνω Γυμνασίων, εισηγούμαι στο Τμήμα να εγκρίνει τα προγράμματά τους.

Το Τμήμα, ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση, αποφαίνεται ομόφωνα: δέχεται την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 10ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 4370/15-11-84
2) 4295/18-11-84
3) 4296/5-11-84
4) 4297/8-11-84
5) 4306/9-11-84
6) 4330/13-11-84
7) 4332/13-11-84
8) 4314/12-11-84
9) 4331/13-11-84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΘΕΜΑ 9ο

Ο κ. ΗΥ. Σπυρόπουλος λέγει: Η Διεύθυνση Βραδυπορίας Παρακαλούμε
ΜΕ πας ειδοποιεί τους εξής περιφερειακές επικρίσεις του Τμήμα-
τάτων:

- του Τμήματος Νέας Σμύρνης
- του Αθήνας
- του Πρότυπου Αθήνας, και
- Τμήματος Βοτανικού Κατοικίας.

Χωρίς από σχετική ανάγκη της Οικίας Βοτανικού για την Περιβάλ-
λοντική επικράτηση και ειδική τα προϋπάρχουσα αυτά εξωτερικά τους
ακόμοιες της Π.Ε. ομάδων με τις προϋπάρχες δυνατότητες των παραπάνω
Τμημάτων, επιλύονται στο Τμήμα να εκφύγει τα προϋπάρχοντα τους.

Το Τμήμα, ύστερα από ψηφοφορία ομόφωνα, αποφασίζει ομό-
φωνα: ΘΕΧΕΤΑΙ την εισήγηση του κ. ΗΥ. Σπυρόπουλου στο σύνολό της.

ΘΕΜΑ 10ο

Αναλογισμένα το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 4270/15-11-84
2) 4295/18-11-84
3) 4296/5-11-84
4) 4297/8-11-84
5) 4306/9-11-84
6) 4330/13-11-84
7) 4332/13-11-84
8) 4314/12-11-84
9) 4331/13-11-84

Στο σύνολο αυτό συγκλίνουμε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Υ.

Η Γραμματέας

Ο Προεδρεύων

Δ. Ζαφειρόπουλου

ΗΥ. Σπυρόπουλος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 101/84

Σήμερα, 19-11-84 ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.30΄ το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του Υφ/ργού κ. Π. Μώραλη, προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδ. Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, Φιλόλογος.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος.

Θέματα Ημερήσιας Διάταξης

1. Εξεταστέα ύλη γενικών εξετάσεων. Εισηγητές κατά ειδικότητα.
2. Εκκρεμότητες.
3. Αναφορά καθηγητή κ. Κ. Καπέλλου για αλλαγή της βαθμολογικής κλίμακας κ.λ.π. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
4. Συμπληρωματική αναφορά της Γερμανικής Σχολής Αθηνών για παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
5. Γνωμοδότηση για το βιβλίο της κ. Τάκαρη, η γυναίκα από την αρχαιότητα ως την Τεχνολογική επανάσταση. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
6. Ανακοινώσεις
7. Ανάθεση φωτογραφήσεως του βιβλίου, Γεωγραφία Γ΄ Γυμνασίου. Εισηγητής: Στ. Παπασημακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Ημερήσιας διάταξης.

. / .

Η συζήτηση για το 1ο θέμα αναβάλλεται.

Θέμα 2ο: "Εκκρεμότητες".

Ο Προεδρεύων του Τμήματος Σύμβουλος Β΄ του ΚΕΜΕ Ηλίας Σπυρόπουλος αναφέρθηκε στις σημαντικότερες εκκρεμότητες που πρέπει το ταχύτερο να αρθούν. Ειδικότερα παρεκάλεσε τους κ.κ. Φ. Βώρο και Στ.Παπασημακόπουλο α) Να μελετήσουν το θέμα της εξεταστέας ύλης των μαθημάτων αρμοδιότητάς τους για τις γενικές εξετάσεις Ιουνίου 1985, ώστε να διατυπώσουν τελικές προτάσεις κατά την επόμενη συνεδρία για το θέμα αυτό, β) Να ολοκληρώσουν τις προτάσεις τους για τα διδακτικά βιβλία των μαθημάτων της αρμοδιότητάς τους σχ. έτους 1985-86, δεδομένου ότι η προθεσμία τις 15 Νοεμβρίου που είχε θέσει το Υπουργείο έχει λήξει. Ειδικότερα ο κ. Παπασημακόπουλος, του οποίου οι συχνές τελευταία απουσίες από τις συζητήσεις του Τμήματος δυσχεραίνουν πολύ το έργο του, παρακαλείται το συντομότερο να εισηγηθεί: α) για τη κρίση του βιβλίου "Φυσική Α΄ Λυκείου", β) για τον εφοδιασμό των μαθητών με διδακτικό εγχειρίδιο Γεωγραφίας Α΄ Γυμνασίου και γ) για τον εφοδιασμό των μαθητών με εγχειρίδιο "Ορυκτολογίας Α΄ Λυκείου".

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

Βιβλία που εκκρεμούν:

Ιστορία

1. Β. Κρεμμυδά, Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη γ΄ Γυμνασίου: Θα προωθηθεί για ανατύπωση μόλις ολοκληρωθεί και το β΄ τεύχος (ως το τέλος του Νοέμβρη, νομίζω).
2. Θεματική Ιστορία για τη Β΄ Λυκείου: νέα συγγραφή· ελπίζω μπαίνει σε διαδικασία κρίσης μετά από 10 - 15 μέρες.
3. Γ. Γιαννόπουλου και άλλων, Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές: περιμένω κάποιες διορθώσεις από τους συγγραφείς (υπολογίζω ως το τέλος του μήνα) για να εισηγηθώ ανατύπωση.
4. Δ. Αποστολόπουλου, Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη: αναμένονται και κάποια συμπληρωματικά κεφάλαια ως το Φλεβάρη 1985.

Η ασζήτηση για το θέμα ναυβγγεται.

Θέμα 2ο: "Εκκρεμότητες".

Θέμα 3ο: Ο κ. Σακκάς προτείνει να σταλεί στον κ. Κ. Καπέλλο, επιστολή με το παρακάτω περιεχόμενο.

Σχετικά με την από 27-9-84 αναφορά σας προς τον κ. Υπουργό Εθν. Παιδείας και Θρησκ., την οποία διαβίβασε στο ΚΕΜΕ η Διε.υθ. Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του Υπουργείου με το έγγραφό της 230/160/Γ2/3243/16-10-84 για μελέτη των προτάσεών σας και απάντηση, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Η πρότασή σας για την καθιέρωση της εξάβαθμης βαθμολογικής κλίμακας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή όχι μόνο γιατί η χρησιμοποιούμενη 20 βαθμη κλίμακα λειτουργεί ικανοποιητικά, αλλά και γιατί υπάρχουν επιχειρήματα και για το αντίθετο από την πρότασή σας: για μια μεγαλύτερη βαθμολογική κλίμακα. Το αναφερόμενο στην αίτησή σας ότι η ψυχολογία δέχεται την εξάβαθμη κλίμακα ως "καθοριστική" πιθανόν να αντηχεί κάποια άποψη, αλλά δεν αποτελεί θέση γενικά παραδεκτή. Πέρα απ'αυτό η χρησιμοποίηση της α και β βαθμολογικής κλίμακας είναι δευτερεύον πρόβλημα στο γενικότερο πρόβλημα των εξετάσεων.
2. Η πρότασή σας για την κατάργηση της απόρριψης των μαθητών στο γυμνάσιο επίσης δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, γιατί είναι αντίθετη με τη γνώμη που επικρατεί όλο και περισσότερο ότι στην κατάργηση εξετάσεων και τη χαλάρωση στον έλεγχο των μαθητών έχουμε υπερβεί τα όρια με αποτέλεσμα οι μαθητές γενικά να καταβάλλουν λιγότερη προσπάθεια και κατά συνέπεια να παρουσιάζουν χαμηλότερη επίδοση.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση αποδέχεται να αποστείλει ο κ. Δ. Σακκάς την επιστολή αυτή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

Ефта Зое: О к. Папаефе мпоребует ат атачец атоа к. К. Папаууо' епталоуй пе то
мпапаурм мпетехфпеао.

Ехетяиц пе ала ота 21-3-84 тапафоВ сат мпоС тоа к. Лиоибуд Вам. Пагрсеас
хат Ефдах.' ала отоса ягафбтаае ато КЕМИ и Дге.пф. Пафнолуфе Пбоьфнтрам М.Э.
топ Лиоибуеоп пе ефдафф сит 230\162\12\3243\16-10-84 тга пеуСеи тма мпапа-
сеуа сас хат папаиаи' сас лмпсСопне та ажуопфа:

1. Н мрсаиаи сас ага ала хатаеЬмолбмпе сйс ефдфаибс Вафпоуолтиуйс хуСмиас ден пис-
ВеС ат Адмет ошоренуй сухе пеуо ага хфлагпоопоеЬеиаи 20 Вафпй хуСмиа ует-
лопйеу гиаиопоилагиуй, аууу хат ага хатс мерхоиа ешхетрйпата хат ага та хатс-
Вето ота ала мрсаиаи сас: ага пте пеАауСеаеи Вафпоуолйиуй хуСмиа. Та хафа-
Ьрйиео ашйа ефдиоиаи сас сат и фиоуолуда рСеиат ала ефдфаибс хуСмиа пс "хафо-
ретиуй". игеиаум ат ашиЬеу хфиота фиоФи' аууу рем ошотеуес ВСеи ацеиуй мора-
сенсебеом мрсбутйта ото ацаикдеабо кбсбутйта тма ефеидаема.

2. Н мрсаиаи сас ага ала хатаеЬмолбмпе сйс пафоретиуй тма пафиуда ота йпйсдето ешсоис
ема пиоЬеС ат Адмет фиоуеуй, ага сеиат ешидаеи пе ай ацйи иои ешпйатеу
Сухо хат исЬрааСаеЬо сат ашйа хатсбрйиаи ефеидаема хат ай хуфбиои ота Ехеуйо
Сухо тма пафиуда сухоиме ат ефдиоиаи сас ибоС тоа к. Лиоибуд Вам. Пагрсеас
Ехеиуиц пе ала ота 21-3-84 тапафоВ сат иб

θέμα 4ο: Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Το θέμα των παρεκκλίσεων της Γερμανικής Σχολής Αθηνών συζητήθηκε αναλυτικά στη συνεδρία του Τμήματός της 18.10.(πρ. 90), στην οποία τόσο η εισήγηση όσο και η απόφαση του Τμήματος καλύπτουν και τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβάλει η Σχολή - με την νέα της αναφορά.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

./.

Θέμα 5ο: Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας με το έγγραφό της Γ2/3276/16-10-84 έστειλε στο ΚΕΜΕ αίτηση της κ. Ντίνας Τάκαρη με αντίτυπα του βιβλίου της "Η γυναίκα από την αρχαιότητα ως την τεχνολογική επανάσταση, για γνωμοδότησή του ως προς τη χρησιμότητά του βιβλίου για τις σχολικές βιβλιοθήκες, τους καθηγητές Μέσης Εκπαίδευσης και τους μαθητές των γυμνασίων και των λυκείων.

Για το βιβλίο αυτό έχω να παρατηρήσω και να εισηγηθώ τα ακόλουθα:

Η συγγραφέας κ. Τάκαρη είναι γνωστή στο ΚΕΜΕ.
Παλαιότερα (το 1978) έγραψε άλλο βιβλίο ανάλογο με το κρινόμενο με τίτλο "Η κοινωνική και επαγγελματική θέση της σημερινής γυναίκας" το οποίο υπέβαλε σ'όλα τα Τμήματα του ΚΕΜΕ και κρίθηκε απ'όλα κατάλληλο. Αυτές τις κρίσεις φαίνεται πως τις εκμεταλλεύτηκε η κ. Τάκαρη στο έπακρο για να διακινήσει το βιβλίο της προς πολλές κατευθύνσεις και πολλούς φορείς και να το πουλήσει κατά χιλιάδες αντίτυπα. Το υπέβαλε και στην Ακαδημία Αθηνών καθώς και στην Εθν. Τράπεζα της Ελλάδας, από την οποία έλαβε και το βραβείο για λογαριασμό του Συνδέσμου για τα δικαιώματα της γυναίκας. Έγραψε η κ. Τάκαρη κι ένα βιβλίο Κοινωνιολογίας το οποίο κι αυτό κρίθηκε κατάλληλο κατά πλειοψηφία από το Τμήμα Τεχνικής - Επαγγ. Εκπαίδευσης του ΚΕΜΕ στο οποίο το υπέβαλε για κρίση. Αυτό το βιβλίο με έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας προωθήθηκε και προς τις ανώτερες ιατρικές και υγειονομικές σχολές που εξαρτώνται από αυτό.
Τα στοιχεία αυτά τα παραθέτει η ίδια η συγγραφέας στο νέο της βιβλίο σελ. 389-391 για να χρησιμεύσουν στη διαφήμιση και αυτού του βιβλίου.

Τώρα η κ. Τάκαρη υποβάλλει στο ΚΕΜΕ για κρίση και τη νέα της συγγραφή. Πέρα από την εξαιρετική δραστηριότητά της που η κ. Τάκαρη αναπτύσσει για την πώληση των βιβλίων της στην οποία αναφέρθηκα επιθυμώ να σημειώσω και τούτο:

Σήμερα στη χώρα μας παρατηρείται μεγάλη εκδοτική δραστηριότητα. Περισσοδάστα συγγράμματα που ενδιαφέρουν τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές εκτίθενται στις βιτρίνες των βιβλιοπωλείων και πολλά απ'αυτά δεν αγοράζονται. Και όμως οι εκδότες και οι συγγραφείς τους δεν τα στέλνουν στο ΚΕΜΕ. Αν τα'στελναν θα έπρεπε να ιδρυθεί ειδική υπηρεσία για να ασχολείται με την κρίση τους. Τα στέλνει όμως η κ. Τάκαρη. Δικαίωμά της βέβαια. Και δική μας υποχρέωση να τα κρίνουμε.

Μπορεί να νομιστεί ότι τα στέλνει γιατί είναι βιβλία εξαιρετικά, μοναδικά, κάτι που εκπαιδευτικοί και μαθητές δεν πρέπει να χάσουν. Και όμως δεν είναι εξαιρετικά. Είναι βιβλία χωρίς αυστηρή συγκρότηση, χωρίς συγκεκριμένη και σταθερή ιδεολογία

./.

Стр. 2от: О к. У. Дакаде уделе:

Н Уредбаната Дъвтонадс Пвоубонбтлма лоп Дконбдедоп Пагредбад пе то сдлбъвд пас

52\32\6-10-84 сделуе сто КЕМЕ сдлоп лас к. Нгдаес Дкаоп пе наедапма лоп вг-
вудоп дас "Н лпаедка ока пдп убхпгдадта мб пда текпоудогкд екпдодаоп, ла лпмо-
сдлоп ло мб мбос пл хбодпгдадта лоп вгбудоеп ла пас ахоупкдс вгбугоеждке, лоас
пдпмгкд пас екпдодаоп дгдп пдс одпесгпдс лпаедкас" - то опого пидбуе с,ду па
Пдчадгдеебе (го 1918) сдбуде ддуо бгбудо пидуоло пе то хбпдпено пе гдуо "Н кап-
к. Дкаоп. Уткаспиу пас Ебдагс. Кас грку пас вхоъбгдоп па та хбдоппе.
Жоъеб па асбтгасе дгп та дгдуаег гдасе едлаг вгбудо едгбгеткпу" поадпкпу" кд-
гп поп скпдгредпгкоб кап гадидгдпу ддуо едлаг вгбудо едгбгеткпу" поадпкпу кд-
гпкд". Мдлаег вгбудо хмбгд пдадгдпу" дпхбодгдадпу" хмбгд пдхскпбпгдпу кап ададеоп гдеоуолгд

και χωρίς κάποιο βαθύτερο στοχασμό, βιβλία απλής πληροφόρησης που κιαυτή δεν είναι πάντοτε σωστή. Εντούτοις παρά τις αδυναμίες αυτές το προηγούμενο βιβλίο της το Τμήμα μας το έκρινε κατάλληλο, γιατί αναφερόταν σε θέμα που εκείνη την εποχή και σήμερα ακόμα συγκινεί και ενδιαφέρει. Δεν μπορεί όμως να κρίνει χρήσιμο κατά την έννοια του άρθρου 2, παρ. β του Ν. 186/75 και τούτο το βιβλίο για το λόγο μάλιστα ότι έχει περισσότερες, νομίζω, αδυναμίες από το προηγούμενο.

Μαρτυρεί βέβαια και τούτο το βιβλίο τη φιλοπονία της συγγραφέα. Και περιέχει πολλές και χρήσιμες πληροφορίες, όπως είναι π.χ. οι στατιστικοί πίνακες για την εκπαίδευση της γυναίκας παλαιότερα, η αναφορά της στη δράση των ελληνίδων φεμινιστριών κτλ. Όμως το ΚΕΜΕ δεν μπορεί να συστήνει βιβλία που δεν είναι κατά το δυνατόν άφυχα και ταυτόχρονα ιδιαίτερα χρήσιμα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές. Και το βιβλίο αυτό δε συγκεντρώνει αυτές τις προϋποθέσεις.

Ιδιαίτερα σημειώνω ότι το βιβλίο περιέχει ένα απέραντο πλήθος στοιχείων. Βρίσκει κανείς σ'αυτό πληροφορίες λεπτομερειακές που ξεκινούν από τις γυναίκες ποιήτριες στην αρχαιότητα (σελ. 25 κ.ε.) ως τη "ρομαντική, τηλεματική - πληροφορική" (SIC!) (σελ. 270 κ.ε.). Αποτελεί θα έλεγα μια "κονσέρβα" γνώσεων χρήσιμη για να ικανοποιεί την περιέργεια, όχι όμως και να καλλιεργεί και το πνεύμα.
Για το πλήθος των ονομάτων, στατιστικών στοιχείων της, που περιέχει το βιβλίο κατά τρόπο απλώς πληροφοριακό χωρίς κανένα παιδευτικό αντίκρισμα αναφέρω ενδεικτικά τις σελ. 78-9, 95, 162, 289-290. Μπορεί να αγοραστεί το βιβλίο από βιβλιοθήκες γυναικείων οργανώσεων αλλά δε νομίζω να είναι χρήσιμο για μαθητές και εκπαιδευτικούς για τον πρόσθετο μάλιστα λόγο ότι πολλά από τα θέματα που πραγματεύεται είναι γνωστά, συζητούνται στη Βουλή και προβάλλονται από την τηλεόραση και τον τύπο.

Άλλωστε το βιβλίο έχει και άλλες αδυναμίες: σελίδες με λαθεμένες απόψεις, όπως η σελ. 47 όπου υποστηρίζεται επιπόλαια ότι ο Πλάτωνας διατυπώνει θεωρίες "σοσιαλιστικές και φεμινιστικές και δέχεται τον κομμουνισμό" σελίδες με σύγχυση νοημάτων, όπως π.χ. σελ. 157 ή με παιδαριώδη και περιττά στοιχεία όπως π.χ. η γραφή ότι "ο Όμηρος ήταν γιος του ποταμού θεού της Σμύρνης Μέλητος (SIC) και της νύμφης Κρηθηΐδας" κτλ.
Για το πόσο αδύνατο είναι το βιβλίο από άποψη διατύπωσης και ελέγχου των νοημάτων περιορίζομαι στο σχολιασμό μιας μόνο σελ. της σελ. 19. Εκεί αναφέρεται η διαίρεση της προϊστορίας και της ιστορίας της ανθρωπότητας. Οι χρονολογίες όμως των εποχών δε συμφωνούν με τις χρονολογίες του εγκεκριμένου διδακτικού βιβλίου. Έπειτα η συγγραφέας λέει ότι η εποχή του Σιδήρου αρχίζει το 750 και τελειώνει το

58 π.Χ. Πρώτη φορά το ακούω. Γράφει ακόμα ότι "ο άνθρωπος σταδιακά μετατράπηκε από κυνηγός άγριων ζώων και συλλέκτης φυτών, ζώντας νομαδική ζωή ... " κτλ. Ο άνρθωπος δεν ήταν συλλέκτης φυτών αλλά συλλέκτης καρπών κτλ. Παρακάτω γράφει ότι "για 20.000 χρόνια περίπου έχουμε μια συνεχή ανθρώπινη δραστηριότητα κάτω από μεγάλες και φοβερές μεταβολές στο κλίμα και στο περιβάλλον" ενώ η κατάσταση αυτή κράτησε για πολύ μεγαλύτερο διάστημα, για εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια.

Θα μπορούσα να γράψω σελίδες για τις πολλές και σοβαρές αδυναμίες του βιβλίου. Αλλά δεν είναι ανάγκη να επεκταθώ περισσότερο.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕ.Μ.Ε.

./.

Θέμα 7ο: Ο κ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Εισηγούμαι την ανάθεση των φωτογραφιών του βιβλίου Γεωγραφία (Ευρώπης) Γ΄ Γυμνασίου στην κ. Σ. Ιωαννάτου.

Συνολικά θα κάνει 71 σλάϊτς με 2.000 το ένα.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Ημερήσιας Διάταξης.

Ο Προεδρεύων

ΗΛΙΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η γραμματέας

ΔΗΜΗΤΡΑ ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

Вслед За: О к. Пахомовского УСДет:

Предлагает для назначения на должность Генерального Директора (Вносит):

Ь. Лукьянова олга к. Г. Тимофеев.

Выносится на конкурс 11 судей на 2.000 до евро.

То Дирдя относится отдыха для специалистов к. Ев. Пахомовского.

Это самое над оружьем и слесарь для встречи Шекспира отдыхает.

О Председатель

Н Хомяковец

НАЧАЛЬНИКУ ЗАПАДНОГО

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΚΕΜΕ)
ΤΜΗΜΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΡΑΞΗ 102/1984

Σήμερα, 21-11-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.00 το Τμήμα ΜΕ του ΚΕΜΕ (συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Π. Μώραλη προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σ πυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄,

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδ. Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Ανατυπώσεις διδ. βιβλίων Γυμνασίου και Λυκείου. Εισηγητές κατά ειδικότητα (Βιολογία Γ΄ Λυκείου)

ΘΕΜΑ 2ο - Εξεταστέα ύλη γενικών εξετάσεων. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΘΕΜΑ 3ο - Αγορά κασετών για τις ανάγκες της ομάδας Αγγλικών. Εισηγητής Τρ. Τριανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 4ο - Εικονογράφηση διδ. βιβλίου Γαλλικής. Εισηγήτρια Ευθ. Γκούμα.

ΘΕΜΑ 5ο - Ανακοινώσεις

ΘΕΜΑ 6ο - Απάντηση σε δημοσίευμα για την διάθεση της Καινής Διαθήκης στους μαθητές από τον κ. Κ. Φούσκα.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

./.

ΠΡΑΞΗ 102/1984

Σήμερα, 21-11-84, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.00 το Τμήμα ΜΕ του Κεντρικού Πολιτικού Δικαστηρίου (Κ.Π.Δ.) συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα όγδοη, ισόγειο) υπό τη Μεσοδίκη 396, Αγγ. Παρασκευή Αττική). Με προφορική εντολή του Προέδρου Εφετών Πολιτικού Τμήματος κ. Π. Μπόκαν προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σ. Παρδάλογλου, Σύμβουλος Β',

Έχοντας υπόψη τους συνεδρίους οι κ.κ. Δ. Σακκά, Ν. Βασουκλή, Β. Σκορδά, Ν. Παπαδόπουλος, Α. Αδαμόπουλος, Δ. Τσιπλάκης, Σύμβουλοι Β', Ι. Γρηγορίου, Εισ. Σύμβουλος του ΚΕΜΣ/Κυρ. Κατσίκης. Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούκαρα, Βρεσμένη και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Δαφνομήλιου, ψηφοφόρος.

Δεν έχαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Στ. Παπαστρακόπουλος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

ΘΕΜΑ 1ο - Αναπτύσσεται εισ. Βρεβέλη Τιμολέοντα και Αικ. Βλαμμένη κατά ειρηκότα (Βλογοΐτη Σ. Αικ.)

ΘΕΜΑ 2ο - Βέτατοτέ για λεκτικά εξετάσεως. Βλαμμένη κατά ειρηκότα

ΘΕΜΑ 3ο - Λόγοι κακέσεως για την αιτήσεως της οιδέος Αγγ. Βλαμμένη της Τρ. Τσιανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 4ο - Βικονομοδόμου εισ. Βρεβέλου Τιμ. Βλαμμένη Ευθ. Σκουρ

ΘΕΜΑ 5ο - Αναπολ.

ΘΕΜΑ 6ο - Αιτ. μόνον σε σημασίαν για την εισέσεως της Καλλ. Παπαδ. στου παραδ εαυ του κ. Κ. Φούκα.

Επειδή αυτή της συνεδρίας, αφού βιαστικώς ακούστηκε και επιχειρήθηκε το παρακάτω της κοσμήσεως συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση την αίτησης Η.Υ.

Προτάσσεται το 2ο θέμα

Στη συζήτηση ο κ. Χ. Πανταζάτος, Δ/ντής της Δ/νσεως Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ.

Ο Προεδρεύων κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει:

Ύστερα από το εξαιρ. επείγον έγγραφο της Διεύθυνσης εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ αρ. Γ2 /2892 / 24 - 9 - 84, με το οποίο η Διοίκηση ζητούσε τη γνώμη του Τμήματος για την εξεταστέα ύλη στις γενικές εξετάσεις του Ιουνίου 1984 το Τμήμα, με την πράξη 86 / 8 - 10 - 84, γνωμοδότησε σύμφωνα με τα δεδομένα που είχε στη διαθεσή του (τα οποία αναφέρονται στην παραπάνω πράξη), με υπευθυνότητα και αίσθηση της πραγματικότητας. Όμως το Υπουργείο, διαθέτοντας και άλλα στοιχεία (ιδιαίτερα τις συνθήκες λειτουρίας ορισμένων Λυκείων τον πρώτο μήνα του σχ. έτους) και τη γνώμη και άλλων υπευθυνων φορέων, Κατέληξε σε πρόταση που στα περισσότερα σημεία συμφωνεί, σε μερικά όμως διαφοροποιείται από την πρόταση του Τμήματος. Επειδή, σύμφωνα με το Νόμο, η εξεταστάία ύλη ορίζεται με " σύμφωνη γνώμη " του Τμήματος, με το έγγραφο αρ. Γ2 / 3656/ 21 - 11 - 84, παρακαλεί το Τμήμα να προβεί σε νέα γνωμοδότηση, εκτιμώντας τα νέα στοιχεία που θα αναπτύξει αμέσως ο Δ/ντής Δ/νσης Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ κ. Χ. Πανταζάτος, τον οποίο παρακαλεί να ενημερώνει σχετικά το Τμήμα.

Ο κ. Πανταζάτος ενημέρωσε τα μέλη του Τμήματος σχετικά με το θέμα της εξεταστέας ύλης των Πανελληνίων εξετάσεων.

Στη συνέχεια ακολούθησε συζήτηση.

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

Ύστερα από όσα ανακοίνωσε στο Τμήμα ο κ. Πανταζάτος σχετικά με τις ενέργειες και τις σκέψεις της Διοίκησης για τον καθορισμό και την εγκαιρη ανακοίνωση (στους ενδιαφερόμενους) της διδακτέας και εξεταστέας ύλης για το ακαδημαϊκό έτος 1984 - 85, επιθυμώ να παρατηρήσω:

α. Φρονώ ότι ήταν φρόνιμη ενέργεια που μαζί με τη δική μας εισήγηση ζητήθηκε και η γνώμη άλλων φορέων που έχουν άμεση επαφή ή επικοινωνία με τη σχολική πραγματικότητα. Η ζεύξη των απόψεων οδηγεί σε πιο " συνετή " (από παιδευτική άποψη) ρύθμιση.

β. Σε ένα σημείο θα κάνω μια διορθωτική, όπως νομίζω, παρατήρηση. Όταν είχα συνοδέψει την αρχική εισηγησή μου με την επισήμανση κάποιων

κεφαλαίων που τα χαρακτήριζα " διαπραγματεύσιμα " - ανάμεσα στη Διοίκηση και τους υποψηφίους - δεν είχα στο νου μόνο την έκταση του αριθμού των σελίδων αλλά και τη " βατότητα " τους, τη δυνατότητα των μαθητών να τις αφομοιώσουν και με αυτές ως αντικείμενο εξέτασης να διεκδικήσουν ακαδημαϊκή επιτυχία. Με αυτά τα κριτήρια είχα αποδείξει ως διαπραγματεύσιμα λ.χ. το γ' κεφάλαιο της ενότητας Κοινότητες (Ιστορία από τις Πηγές, τεύχη β') και το κεφάλαιο Ιστορικός Χρόνος του βιβλίου: Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές).

Από όσα άκουσα πιο μπροστά φαίνεται ότι αξιοποιήθηκε η επισήμανσή μου ως προς το τελευταίο (Ιστορικός Χρόνος), αγνοήθηκε όμως ως προς το άλλο (κεφάλαιο γ' από τις Κοινότητες). Μένω στην εντύπωση ότι όποιος ασχολήθηκε μ' αυτό το θέμα το αντιμετώπισε μόνο εκτατικά, δηλαδή μέτρησε σελίδες, υπολόγισε ότι μπορεί να διδαχτεί και το κεφ. γ' και το υπέδειξε ως εξεταστέο αντικείμενο.

Εγώ όμως επανέρχομαι στο σημείο αυτό, για να υπογραμμίσω ότι παιδαγωγικά φρονιμότερο θα είναι να προσεγγίσουμε σταδιακά το θέμα Κοινότητες και να αρκεστούμε για φέτος στα δυο πρώτα κεφάλαια του. να εξαιρέσουμε και για φέτος από την εξεταστέα ύλη το κεφάλαιο γ', για τους λόγους που υπαινίχτηκα παραπάνω.

γ. Οι ρυθμίσεις που προτάθηκαν για το βιβλίο Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (εξαίρεση των σελίδων 58 - 86 και 100 - 114) δείχνουν ότι οι διάφορες εισηγήσεις βάδιζαν παράλληλα (ως προς την επισήμανση των δυσχερειών), διαφέρουν μόνο ως προς την έκταση των " εξαιρούμενων " κεφαλαίων· είχα προτείνει να εξαιρεθεί μόνο το κεφάλαιο Χρόνος, σελ. 58 κ.ε.) διαπιστώνω ότι από άλλη πλευρά προτάθηκε και άλλη εξαίρεση. Έχω επιφυλάξεις για την εξαίρεση του κεφαλαίου Αξιοπιστία των Πηγών αλλά δεν έχω λόγους να αρνηθώ μια επιεικέστερη πρόταση από εισηγητή πλησιέστερο προς την εκπαιδευτική πραγματικότητα, προς της βάση.

δ. Και σημειώνω ακόμη, επειδή ο κ. Παπασημακόπουλος (αρμόδιος για τη Χημεία απουσιάζει ότι έχω ενδιασμούς για την προσθήκη στην εξεταστέα ύλη του κεφαλαίου για τα Αμινοξέα. Αν η αρχική εξαίρεση είχε προταθεί με κριτηριο τη δυσβατότητα και αν τώρα η προσθήκη γίνεται με κριτήρια την έκταση (λίγες σελίδες είναι, ας περιληφθούν στα εξεταστέα·), αν συμβαίνουν δηλαδή πράγματα ανάλογα προς όσο έγραφα πιο πάνω (παραγρ. β) για ένα κεφάλαιο της ιστορίας, τότε θεωρώ φρόνιμο να επανεξεταστεί αυτή η προσθήκη πριν γίνει ανακοίνωση.

Τέλος το Τμήμα αποδέχεται την παρακάτω ύλη κατά μαθήματα:

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ
ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 1985

1η ΔΕΣΜΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ:

α) Από το βιβλίο " μαθηματικα Ι. γ΄λυκειου. ΑΛΓΕΒΡΑ
Ν. Βαρουχάκη και λοιπών. Έκδοση ΟΕΔΒ 1984
Οι παράγραφοι: 1.1 μέχρι και 1.19
1.20 (μόνο συμπεράσματα και εφαρμογές)
1.21 μέχρι και 3.3
3.5 μέχρι και 3.9
3.10 (χωρίς την απόδειξη του θεωρήματος)
3.11 μέχρι και 4.26

β) Από το βιβλίο Μαθηματικά Ι, γ΄λυκείου ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ
Ν. Βαρουχάκη και λοιπών, Εκδοση ΟΕΔΒ 1984
Οι παράγραφοι: 1.1 μέχρι και 1.10
1.11 (χωρίς τις αποδείξεις)
1.12 μέχρι και 1.14
1.15 και 1.16 (χωρίς τις αποδείξεις)
1.17 μέχρι και 2.4
2.5 (Χωρίς την εφαρμογή 2)
2.6 μέχρι και 2.10
2.11 (χωρίς την εφαρμ. ε και το 2ο τρόπο
της εραρμ. 2)
2.12 μέχρι και 4.30

γ) Από το βιβλίο Μαθηματικά Ι, γ΄λυκείου, ΑΝΑΛΥΣΗ
Ν. Βαρουχάκη και λοιπών, Εκδοση ΟΕΔΒ 1984
Οι παραγραφοι: 1.1 μέχρι 1.4
1.5 (χωρίς τις εφαρμογές 1 και 3)
1.6 μέχρι και 2.4
2.5 (χωρίς την εφαρμ. 3)
2.6 μέχρι και 2.21
2.22 (χωρίς απόδειξη)
2.23 μέχρι και 3.17

/

3.18 (χωρίς απόδειξη θεωρήματος)
3.19
3.20 (μόνο τα συμπεράσματα, και τα παραδείγματα και χωρίς αποδείξεις οι εφαρμογές 1,2)
3.21 (χωρίς αποδείξεις)
3.22 μέχρι και 3.24
3.25 (χωρίς τις αποδείξεις των ιδιοτήτων της εκθετικής συνάρτησης και των εφαρμογών 1.2)
3.26 (χωρίς τις αποδείξεις των ιδιοτήτων) της λογαριθμικής συνάρτησης
4.1 μέχρι και 4.26

ΦΥΣΙΚΗ

Από το βιβλίο " Φυσική γ΄Λυκείου " Ι. Βλάχου και λοιπών " Εκδοση ΟΕΔΒ 1984,
Τα κεφάλαια 1 μέχρι και 11 (σελ. 420)

ΧΗΜΕΙΑ

Από το βιβλίο " Χημεία γ΄Λυκείου " Π. Σακελλαρίδη έκδοση Ευγενιδείου Ιδρύματος 1984
α) ΑΝΟΡΓΑΝΗ ΧΗΜΕΙΑ
Τα κεφάλαια 1 μέχρι και 6 (σελ. 1 μέχρι και 72)
β) ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ
Τα κεφάλαια 1 μέχρι και 15 (σελ. 111 μέχρι και

ΚΕΜΕ

2η ΔΕΣΜΗ

ΦΥΣΙΚΗ και ΧΗΜΕΙΑ

Η εξεταστέα ύλη στα μαθήματα αυτά είναι η ίδια με εκείνη των ίδιων μαθημάτων της 1ης Δέσμης

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Από το βιβλίο " Βιολογία Γ΄Λυκείου " Ι. ΑΡΓΥΡΗ και λοιπών,
Έκδοση ΟΕΔΒ 1984
Από την αρχή του βιβλίου μέχρι και σελ. 328

3η ΔΕΣΜΗ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Α. Διδαγμένο κείμενο:

1.- Από το βιβλίο " Σοφοκλή Οιδιπους τυραννος, του Κ.Ε.Μ.Ε., εκδόση ΟΕΔΒ 1984

ΣΟΦΟΚΛΗ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Ι. Η εισαγωγή του βιβλίου (σελ. 5 - 12) στην εξεταστέα ύλη περιλαμβάνει αι η αντίστοιχη εισαγωγή από το βιβλίο " Κείμενα Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας Β΄Λυκείου " του ΚΕΜΕ σελ. 27 - 50, εκδοση ΟΕΔΒ 1984 (ή από το βιβλιο " Λυσία Λόγος Υπερ του Αδυνάτου - Σοφοκλή Αντιγόνη Β΄Λυκειου" έκδοση ΟΕΔΒ 1983 σελ. 27 - 50).

ΙΙ. Οι στίχοι 1- 150
216 - 275
300 - 462
697 - 862
911 - 949

2. Από το βιβλίο " Θουκυδίδη περικλέους Επιτάφιος, Γ΄λυκείου " του Ηλ. Σπυρόπουλου, έκδοση ΟΕΔΒ 1984:

Ι. Η εισαγωγή του β ιβλίου (σελ. 5 - 17) στην εξεταστέα ύλη περιλαμβάνονται και οι σελίδες 5 - 13 του βιβλίου " Θουκυδίδη Ιστορία Β΄ Λυκείου " έκδοση ΟΕΔΒ 1983 ή (1984)

ΙΙ. Τα κεφάλαια 34 μέχρι και 46 του β΄βιβλίου της Ιστορίας του Θουκυδίδη (Περικλέους Επιτάφιος)

3. Από το βιβλίο " Ανθολόγιο Αρχαίων Ελλήνων Συγγραφέων Γ΄Λυκείου " του Κ.Ε.Μ.Ε. (έκδοση ΟΕΔΒ 1984) τα κείμενα:
5, 6, 8, 10, 26, 27, 12, 17, 22, και 23.

Β. Αδίδακτο κείμενο από πεζό έργο της αττικής διαλέκτου.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Από το βιβλίο " Λατινικά Λυκείου " Μ. Πασχάλη - Γ. Σαββαντίδη, έκδοση ΟΕΔΒ 1984,
Τα μαθήματα: Ι (1) μέχρι και το XL (40).

ΣΤΟ ΔΕΣΜΗ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Α. Διαγωνισμός μετάφρασης:

1.- Από το βιβλίο " Σοφοκλή Θηβαίους τραγωδοί" του Κ.Μ.Β., εκδόσεις ΟΕΔΒ 1984

ΣΟΦΟΚΛΗ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Ι. Η εισαγωγική του βιβλίου (σελ. 5 - 12) αυτή εξετάστηκε ως περιεχόμενο μετά από μια γενική εισαγωγή στο βιβλίο " Μετάφραση Αρχαίας Ελληνικής Δοκιμασίας Β'Λυκείου " Από τα ΟΕΔΒ 1984 (Η από το βιβλίο " Από τη Δόξα Χτες του Αδυνάτου - Σοφοκλή Αντιγόνη Β'Λυκείου" εκδόσεις ΟΕΔΒ 1983 σελ. 27 - 50).

ΙΙ. Οι στίχοι 1- 150

216 - 275

300 - 462

697 - 862

911 - 949

2. Από το βιβλίο " Θουκυδίδη περικλέους Επιτάφιος Β'Λυκείου " του Ηγ. Σπυρόπουλου, εκδόσεις ΟΕΔΒ 1984:

Ι. Η εισαγωγική του βιβλίου (σελ. 5 - 17) αυτή εξετάστηκε ως περιεχόμενο μετά από μια γενική εισαγωγή στο βιβλίο " Θουκυδίδη (Περικλέους Β'Λυκείου " εκδόσεις ΟΕΔΒ 1985 ή (1984) του Θουκυδίδη Στοφορίας του Θουκυδίδη) 34 πε(μαι 46 του βιβλίου της Στοφορίας του Θουκυδίδη (Περικλέους Επιτάφιος)

3.

3. Από το βιβλίο " Αναθεωρημένο Αρχαίων Ελληνικών Συγγραφέων Β'Λυκείου " του Κ.Σ.Μ.Β. (εκδόσεις ΟΕΔΒ 1984) τα κείμενα:

3, 6, 8, 10, 26, 27, 12, 17, 22, και 23.

Β. Υπογραμμίστε κάθε λέξη για την οποία δεν είστε σίγουροι γραμματικά.

ΓΑΛΛΙΚΑ

Από το βιβλίο " Γαλλική Γλώσσα " Μ. Παπαδάκη - Γ. Σαββατιού, εκδόσεις ΟΕΔΒ 1984,

Τα μαθήματα: Ι (1) έως και το XI (40).

ΙΣΤΟΡΙΑ

α) Από το βιβλίο " Θέματα ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ " ΤΕΥΧΟΣ Α', Γ΄ΛΥΚΕΙΟΥ" Φ. ΒΩΡΟΥ και λοιπών έκδοση ΟΕΔΒ 1984.
- Όλη η ύλη του βιβλίου.

β) Από το βιβλίο " ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ " ΤΕΥΧΟΣ Β', Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ " Γ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΗ - Φ. ΒΩΡΟΥ, έκδοση ΟΕΔΒ.
- Μικρασιατικός πόλεμος και τα δυο πρώτα κεφάλαια από το θέμα " Κοινότητες "

γ) Από το βιβλίο " ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ Γ΄ΛΥΚΕΙΟΥ, Γ. Γιαννόπουλου και λοιπών, Έκδοση ΟΕΔΒ 1984,
Οι σελίδες 7 μέχρι και 58 και οι σελίδες 89 μέχρι και 98.

4η ΔΕΣΜΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο " ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ , γ΄Λυκείου " Ν. Βαρουχάκη και λοιπών, Έκδοση ΟΕΔΒ 1984,

Οι παράγραφοι: 1.1 μέχρι και 1.4
1.5 (χωρίς τις αποδείξεις της εφαρμογής 1)
1.6 μέχρι και 1.10
1.11 (χωρίς τις αποδείξεις των εφαρμ. 1,2,3)
1.20(μόνο τα συμπεράσματα και οι εφαρμογές)
1.21 μέχρι και 2.23
2.24 (χωρίς την εφαρμογή 1)
5.1 μέχρι και 5.22
6.1 μ έχρι και 611
615 (χωρις απόδειξη
6.16
6.17 (χωρίς απόδειξη)
6.18
6.20 (χωρίς απόδειξη)
6.21 μέχρι και 6,27
6.29 μέχρι και 7.2

7.3 (χωρίς το παράδειγμα)
7.4 μέχρι και 7.13
7.14 και 715 (χωρίς αποδείξεις, μόνο γεωμετρική ερμηνεία)
7.16 μέχρι και 723

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η εξεταστέα ύλη του μαθήματος είναι η ίδια με εκείνη της Ιστορίας της 3ης δέσμης

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Από το βιβλίο " Κοινωνιολογία γ' λυκείου "
Β' Φίλια και λαιπών, Έκδοση ΟΕΔΒ 1984
Οι σελίδες: Από την αρχή του βιβλίου μέχρι και 108 και από 143 μέχρι 214.-

ΘΕΜΑ 1ο

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου να σταλεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση, ως έχει, το βιβλίο της Βιολογίας Γ΄ Λυκείου για τους μαθητές Γ΄ Λυκείου σχολ. έτους 1985-86.

Η συζήτηση για τα θέματα 2 και 3 αναβάλλεται.

ΘΕΜΑ 5ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1.-	4419/19-11-84	8.-	4402/15-11-84
2.-	4413/19-11-84	9.-	4400/15-11-84
3.-	4418/19-11-84	10.-	4398/15-11-84
4.-	4393/15-11-84	11.-	4396/15-11-84
5.-	4422/19-11-84	12.-	4397/15-11-84
6.-	4412/19-11-84	13.-	4394/15-11-84
7.-	4403/15-11-84	14.-	4395/15-11-84

ΘΕΜΑ 6ο

Ο κ. Φούσκας εισηγείται να δοθεί η παρακάτω απάντηση σε δημοσίευμα των "ΝΕΩΝ":

Κύριε Διευθυντά,

Σχετικά με το περιεχόμενο της επιστολής του αναγνώστη της έγκριτης εφημερίδας σας κ. Χρ. Καραμπά, που δημοσιεύτηκε στα "Νέα" στις 19-11-84, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η χρήση της Αγ. Γραφής και ιδιαίτερα της Κ. Διαθήκης στο μάθημα των Θρησκευτικών κρίθηκε πάντοτε ααπαραίτητη διδακτικά, γιατί θεμελιώνει και ενισχύει τις αλήθειες που διδάσκει το μάθημα, δίνει κύρος στα λεγόμενα των θεολόγων-καθηγητών, τους οποίους προφυλάσσει από επικίνδυνες αποκλίσεις, και εθίζει τους μαθητές στη χρήση και αξιοποίηση των χριστιανικών πηγών.

./.

ΘΕΜΑ 1ο

Το Τμήμα ευοδεύεται σήμερα επιδιώκει τον κ. Πγ. Επιφυτεύον να
σταγεί στον ΟΕΒΒ για ανατύπωσή, με εχετ, το βιβλίο της Βιογραφίας L.
Υπεύθυνη για τους παρμπεξ L. Υπεύθυνη σχολ. εξουσ 1985-86.

Η ασχόλιση για τα δεύτερα 2 και 3 ναναβγαίνεται.

ΘΕΜΑ 5ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής επιφολών:

1.-	4419/19-11-84	8.-	4402/15-11-84
2.-	4413/19-11-84	9.-	4400/15-11-84
3.-	4418/19-11-84	10.-	4398/15-11-84
4.-	4393/15-11-84	11.-	4396/15-11-84
5.-	4422/19-11-84	12.-	4397/15-11-84
6.-	4412/19-11-84	13.-	4394/15-11-84
7.-	4403/15-11-84	14.-	4395/15-11-84

ΘΕΜΑ 6ο

Ο κ. Φουσκάς επιμένεται να ρωτεί η παρακάτω παράπονο σε φιλοξεν-
τα των ΑΝΕΞΙΝ":

Κύριε Γιεπηφπατά,

Σχετικά με το περιεχόμενο της επιστολής του σαπάνου της ελληνικ
εφιπεφρέφε σας κ. Χο. Καφπιπή, που φιλοτεπεφπάκε στα "ΝΕα" στις 19-11-84
σας γνωφοφοφούπε τα εξής:

Η Χοφδή της Υλ. Τφοφή πατ τφοπέτεφα της Κ. Υπαφχικς σιο πφάμα
νες και επιλέγει της αγάπες του φιφόκει το πφάμα, φέπει κάφος στα
θεσσαλικά κείμενα πάπαφε παπαφαστάση φιφπικά, πάτα βεπεπιμ-
χεάφεται της θεσσαλικς-κφαμμάτιμ, τοπς οπολοπς μοοφπγάνει ως επικεφα-
λής στον ΟΕΒΒ για ανατύπωσή, με εχετ, το βιβλίο της Βιογραφίας L.

Το Τμήμα ευοδεύεται σήμερα επιδιώκει τον κ. Πγ. Επιφυτεύον να

Για το λόγο αυτό στις "Οδηγίες διδασκαλίας", που εκδίδει το ΚΕΜΕ για τους καθηγητές, πάντοτε περιλαμβάνεται η σχετική οδηγία. Κατά το τρέχον έτος 1984-85 οι "Οδηγίες" αναγράφουν τα εξής: "Καλό είναι να γίνεται συχνή χρήση της Αγ. Γραφής, εναρμονισμένη με τα κεφάλαια του βιβλίου. Οι μαθητές πρέπει να δουν την Παλαιά Διαθήκη και με τη βοήθεια του διδάσκοντος να τη χρησιμοποιούν. Θα ήταν άριστο - αν ήταν δυνατόν - και να την έχουν δική τους. Οπωσδήποτε όμως την Καινή Διαθήκη, η οποία είναι πιο προσιτή, μπορούν να την έχουν όλοι οι μαθητές και να τη χρησιμοποιούν με την καθοδήγησή του διδάσκοντος" (Οδηγίες σελ. 7).

Αναφορικά με τη δαπάνη, στην οποίαν υποβάλλονται οι μαθητές για την αγορά της Κ. Διαθήκης, σας πληροφορούμε ότι η αγορά της Κ. Διαθήκης δεν είναι υποχρεωτική και ότι το Υπουργείο μελετάει το όλο πρόβλημα της εκτύπωσης και χορήγησης της Κ. Διαθήκης βαθμιαία σε όλους τους μαθητές Γυμνασίου, όπως εισηγήθηκε και το ΚΕΜΕ με την πράξη του 33/8-4-1983. Η καθυστέρηση της εφαρμογής του μέτρου οφείλεται στο γεγονός ότι μετάφραση της Καινής Διαθήκης εγκεκριμένη από την Ι. Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, όπως ορίζει το Σύνταγμα (άρθρο 3 παρ. 3), αλλά στη γλώσσα της Εκπαίδευσης, δεν υπήρχε τότε.

Με τιμή

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο Κ. Φ. Βώρος λέγει: Το κείμενο που παρουσίασε ο κ. Φούσκας περιέχει δύο ολισθηρά στοιχεία:

α) Δεν απαντάει με σαφήνεια στο ερώτημα: είναι ή όχι το κατάστημα της οδού Καρύτση ο αποκλειστικός προμηθευτής της Αγίας Γραφής (όπως καταγγέλλει ο επιστολογράφος);

β) Αφήνει να βγει το συμπέρασμα ότι: το Υπουργείο θα αγοράσει από το κατάστημα της οδού Καρύτση 130.000 αντίτυπα, για να τα δώσει δωρεάν στους μαθητές· αργότερα ο ρηματικός τύπος θα τροποποιηθεί στην πράξη: θα αγοράζει κάθε χρόνο το Υπουργείο 130.000 αντίτυπα.

Άρα, όποιος υπογράφει αυτό το σχέδιο οφείλει να αναλάβει με συνέπεια τις οικονομικές συνέπειες.

./.

Ето го уду ото "Обшуед бгдсакадас", пои ежбуед то КЕМЕ ла тоис хадшлтед, цатотте цевгкадцадетат и хетгкд одшуа. Ката то тдеуои етос 1984-85 от "Обшуед" сатабфоипа та едис: "Ка- уд ецпат ма ждиетат сипид хоцпи тис ду. Трафс, ецатопгатецпа пе та жефцата топ бгдбуоп. От пафдтед тоецнет ма доип тип Пцатад Дта- фтато - па ждеа бпиатд - кат ма тип ехоипа бгкд тоис. Опиоцбпоте ецпс тип Кгпд Дтадцкд, и опоса ецпат пго нооатгд, пиоооцп ма тип ехоипа суог от пафдтед кат ма тд хоцпгпоиогоцп пс тип жафоцбпед поп грддакоатос" (Обшуед сед. 7).

Ацфобгжд пе тд ддатцп, сатд опоса пиоцдуоитат от пафдтед жа тип уходд тис К. Дтадцкс, сас цубдофоопис отт и уходд тис К. Дтадцкс деп ецпат пиохдетгкд кат отт то Цпоибуецо пеуатдет то суо нобдуипа тис екгцпиадс кат хоцпцпоиод тис К. Дтадцкс дацпгадта ос суоис поис пафдтед Гцпиадсоп, сцпс ецоццдуке кат то КЕМЕ пе тип ноефд топ 33\ 8-4-1983. И жафиотедоиоп тис ефафпоцфс поп пецдоип офецетат сто зе- ууд отт дцфдфоа тис Кгпдс Дтадцкс ехжжопгпед пцд тип I. Ецуоро ацпс Пжцдиадс тис Еуудос, сцпс оофдет то Ецататца (фдфво 3 кар. 3). тис тцпд

Ме тгпд

Ацоипоцед опсдтпоп.

О К. Ф. Пцбоо уедет: То жецдепо поп пдбоиоцдас о к. фоуоиас

пеопехет суо суоцфид отоухедас:

а) Деи ецататдет пе оддцпедта сто ецфтпат: ецпат ц ухт то жатд- отдпа тис оббц Кгпдиоп о ципжецатгкдс ипоипецатгс тис Ацдас Пафдс (сцпс жатаддедует о ецгатоуоибафоо);

в) Афцпет ма дует то опиедбатпа отт: то Цпоибуецо ва *ходдает* ацд то жатдоитпа тис оббц Кгпдиоп 130.000 ецатдтата, дга ма та сцпес фпведа отоис пафдтед, пбдуедоа о бцпатгкдс тцпоо ва тбоиоипдеу отпа ждеЗт: ва *тдоццсет* жде хоцпо то Цпоибуецо 130.000 ецатдтата.

Уха, сцпоос пиоцбфдет ецпд то ухедго офецует ма ецаудфет пе опие тис откоиопгкдс опиецетсд.

Κατά συνέπεια, μειοψηφώ στην πρόταση: "το Τμήμα αναθέτει στον κ. Φούσκα να συντάξει επιστολή απαντητική....".

Ο κ. Κ. Φούσκας δευτερολογώντας λέγει: Και στα δύο "ολισθηρά σημεία", για τα οποία είπε ο κ. Φ Βώρος ότι δήθεν υπάρχουν στο κείμενο που παρουσίασα, απαντώ με σαφήνεια ότι ο κ. Σύμβουλος κατάλαβε λάθος και φυσικά και το συμπέρασμά του είναι λαθεμένο, όπως και η "προειδοποίησή" του ότι "όποιος υπογράψει αυτό το σχέδιο οφείλει να αναλάβει με συνέπεια τις οικονομικές συνέπειες" είναι χωρίς νόημα.

Η απόφαση του Τμήματός μας (πράξη 33/8-4-84) κάνει λόγο για αναμονή εκδόσεως της ετοιμαζόμενης μεταφράσεως της Καινής Διαθήκης από τη "Βιβλική Εταιρεία", η οποία δεν έχει καμιά απολύτως σχέσει με το "κατάστημα της οδού Καρύτση". Επίσης δεν έχει καμιά απολύτως σχέση το "κατάστημα" που υπαινίσσεται ο κ. Βώρος με την "Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος", την οποίαν ανέφερα στην εισήγησή μου της 8-4-1983. Ούτε και στο "σχέδιο απάντησης" που συντάσσω σήμερα υπάρχει έστω και η παραμικρή νύξη για τέτοιο "κατάστημα". Δεν είναι πολυτέλεια να σκιαμαχούμε για ανύπαρκτο θέμα;

Αν η υπεύθυνη Ηγεσία του ΥΠΕΠΘ δεχτεί την απόφαση που λάβαμε στις 8-4-1983 για τη χορήγηση στους μαθητές της Καινής Διαθήκης, τα τεχνικά θέματα δεν είναι δική μας αρμοδιότητα η δαπάνη για την εκτύπωση όλων των σχολικών βιβλίων που εκδίδονται από τον ΟΕΔΒ. Εκτός από αυτό, και στην απόφασή μας του 1983 σημειώνουμε ότι μπορεί να γίνει συνεννόηση του ΥΠΕΠΘ με τους εκδότες για μείωση του κόστους.

Υπάρχει όμως δυνατότητα και για άλλη διευθέτηση του θέματος, ώστε να μειωθεί το κόστος της Καινής Διαθήκης, η οποία θα δίνεται μια μόνο φορά σε κάθε μαθητή σε όλη τη διάρκεια των σπουδών το υστη ΜΕ.

Ύστερα από όλα αυτά νομίζω ότι το θέμα που ανακινεί ο κ. Βώρος είναι ανύπαρκτο.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση αναθέτει στον κ. Κ. Φούσκα να απαντήσει στο δημοσίευμα των "ΝΕΩΝ".

./.

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

Το σώμα το οποίο τελειώσε η ανέγερση των φεστών της Η.Υ.

Ο Πρόεδρος Η Γραμματέας

Ηγ. Σπυρόπουλος Υ. Ζαρδαμπάσου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

Π Ρ Α Ξ Η 103/84

Σήμερα, 23.11.84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του κ. Π. Μώραλη, Υφ/γού Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Λ. Αδαμόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδ. Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κκ Φ. Βάρος, Στ. Παπασημακόπουλος και ο κ. Ν. Παπαδόπουλος, γιατί ήταν ασθενής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Γνωμοδότηση για το σχ. Π. Δ/τος για την αξιολόγηση του Εκπ/κού προσωπικού. Εισηγητές: Δ. Σακκάς και Β. Θεοδωρακόπουλος.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Κρίση του διδ. βιβλίου, Τεχνολογία και Παραγωγή (τεύχος γ΄) της Α΄ΕΠΛ. Εισηγητής: Στ. Παπαϊωακείμου.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Έγκριση Προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπ/σης. Γυμνασίων Μ.Ε. Εισηγητής: Ηλ. Σπυρόπουλος.

Θ Ε Μ Α 4ο.- Αγορά κασετών για τις ανάγκες της ομάδας Αγγλικών. Εισηγητής Τρ. Τρισαντσφύλλου.

Θ Ε Μ Α 5ο.- Εικονογράφηση διδ. βιβλίου. Γαλλικής. Εισηγήτρια: Ευθ. Γκούμα.

Θ Ε Μ Α 6ο.- Ανακοινώσεις.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

ΠΡΑΞΗ 103/94

Σήμερα, 23.11.94 ημέρα Τρίτη και ώρα 09.00 το πρωί στο Γραφείο μου στην Αθήνα, οδός Πανεπιστημίου 39, εγώ ο Δημήτριος Σ. Μαρκόπουλος, Δικηγόρος Αθηνών, Συμβολαιογράφος με έδρα την Αθήνα και κατοικία στο Μαρούσι, παρουσία των μαρτύρων κ.κ. Γεωργίου Ν. Παπαδόπουλου του Κωνσταντίνου, κατοίκου Αθηνών, οδός Σταδίου αρ. 15, και Ευαγγελίας Κ. Μιχαηλίδου του Νικολάου, κατοίκου Αθηνών, οδός Ακαδημίας αρ. 42, οι οποίοι προσκλήθηκαν και παρέστησαν νόμιμα και οι οποίοι μου είναι γνωστοί προσωπικά, συνήλθε σε συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ" και το διακριτικό τίτλο "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Α.Ε." (εφεξής η "Εταιρεία"), με προσωρινή έδρα την Αθήνα, οδός Σταδίου αρ. 15, η οποία συστήθηκε με καταστατικό έγγραφο που συντάχθηκε ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών κ. Ν. Μαρκόπουλου, Χαρ/γου Ε.Π. Πρωτ. 3986, Αγ/γος Δημοσιεύτηκε στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως των Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών και Εμπορικών Εκπροσωπήσεων (ΚΕΜΕ) Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π. αρ. 1234/1994.

Παρόντες όλοι οι μέτοχοι της Εταιρείας, εκπροσωπούντες το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου, ήτοι οι κ.κ. Γεώργιος Ν. Παπαδόπουλος του Κωνσταντίνου, κάτοικος Αθηνών, οδός Σταδίου αρ. 15, κάτοχος 1.000 μετοχών της Εταιρείας, ονομαστικής αξίας δραχμών 10.000 εκάστης, συνολικής αξίας δραχμών 10.000.000, και Ευαγγελία Κ. Μιχαηλίδου του Νικολάου, κάτοικος Αθηνών, οδός Ακαδημίας αρ. 42, κάτοχος 1.000 μετοχών της Εταιρείας, ονομαστικής αξίας δραχμών 10.000 εκάστης, συνολικής αξίας δραχμών 10.000.000, αποτελούν δε το σύνολο των μετοχών της Εταιρείας, δηλαδή δραχμών 20.000.000, αποφάσισαν ομόφωνα τα εξής:

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΘΕΜΑ 1ο.- Συνοδευτικά για το εκ. Π. Δ/τος για τη σύσταση του Επιτ/κού προσωπικού Εταιρείας: Δ. Σακκή και Β. Θεοδοροκόπουλος.

ΘΕΜΑ 2ο.- Κρίση του δις. Βιβλίου, Τεκμήριο και Παραγωγή (τεύχος γ') της Α'ΕΠΛ.

Εισηγητές: Σ. Πανταζόπουλος.

ΘΕΜΑ 3ο.- Έγκριση Προϋπολογίων περιβαλλοντικής επιτ/σης. Γυμνασίων Μ.Ε. Εισηγητές: Ηλ. Σπυρόπουλος.

ΘΕΜΑ 4ο.- Λοιπά κοινοτικά για τις σχέσεις της οδού Αγγλικά. Εισηγητής: Τριανταφύλλου.

ΘΕΜΑ 5ο.- Εικονογράφηση δις. Βιβλίου. Γαλλικά. Εισηγητής: Ευθ. Γκούμας.

ΘΕΜΑ 6ο.- Λοιπά θέματα.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδρίασης, το Πρώτο άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ημερήσιας διατάξεως.

θ έ μ σ 2ο.- Ο κ. Στ. Πολυσιοκρασσάς λέγει:

Προτείνω να προωθηθεί το βιβλίο για έκδοση διατηρώντας τις επιφυλάξεις που διατύπωσα για το μάθημα γενικά και για τη χρήση του βιβλίου ως πηγή και όχι ως διδακτικό (αναφέρομαι στις εισηγήσεις μου- Πράξεις 31 και 60/1984). Προτείνω τις βελτιώσεις που ακολουθούν:

I. Οργάνωση ύλης

(1) χρειάζεται ισότιμη ανάλυση και ανάπτυξη το κεφάλαιο περί δευτερογενούς παραγωγής.

(2) Το κεφάλαιο της τριτογενούς παραγωγής χρειάζεται αναδιάρθρωση και καλύτερη οργάνωση. Πρόταση:

4.1 Μεταφορές

4.2 Επικοινωνίες

4.2.1 Οι σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις στις επικοινωνίες

4.2.2 Μηχανογράφηση και πληροφορική

4.2.3 Η έννοια και η σημασία της πληροφορικής

4.2.4 Η πληροφορική στην Ελλάδα

4.2.5 Βιβλιοθήκες- κέντρα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης

4.3 Τράπεζες

4.4 Εμπόριο

4.5 Τουρισμός

4.6 Κοινωνική Πρόνοια Αυτά δεν καλύπτονται από το κείμενο

4.7 Περίθαλψη

(3) Αναδιάρθρωση και οργάνωση του κεφαλαίου 5 ως εξής:

5.0 Τεχνολογία και Κοινωνία

5.1 Εννοιολόγηση και ερμηνεία του όρου "Τεχνολογία"

5.2 Επιδράσεις των νέων τεχνολογιών στην παραγωγική και κοινωνική διαδικασία

5.3 Παιδεία - Έρευνα - Τεχνολογία

5.4 Η επιστημονική και τεχνολογική έρευνα στον τόπο μας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

II Παρατηρήσεις στο κείμενο

Α. Γενικές

(1) Υπάρχει πρόβλημα επικαλύψεων στην ανάπτυξη της πληροφορικής. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το θέμα αυτό διαπραγματεύτηκε από δύο συγγραφείς χωρίς να συνεργαστούν

αρκετά για την ομαλή ένταξη των κειμένων τους στο γενικό προγραμματισμό της ύλης.

(2) Υπάρχει μεγάλη πληθώρα τεχνικο-επιστημονικών όρων στο βιβλίο που χωρίς την ανάγκαία περαιτέρω ανάλυση και επεξήγηση θα δημιουργήσει μεγάλη σύγχυση στους μαθητές. Να βρεθεί τρόπος (μικρότερα χρωματιστά γράμματα στα περιθώρια των σελίδων, ένθετα κουτάκια κτλ). ώστε να δίνεται κάποια επεξήγηση στους δύσκολους τουλάχιστον όρους.

(3) Κάποια ασυνέπεια στη χρήση ορολογίας. Π.χ. αρυκτό καύσιμο ή ενεργειακή αρυκτά, ενεργο-υδρο-δυναμικό ή υδροκινητικό ή υδατοπτώσεις κτλ.

(4) Σε πολλές περιπτώσεις οι συγγραφείς ξεφεύγουν από το σκοπό του σχολικού βιβλίου και αρθρογραφούν. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις πέραν της κριτικής που κάνουν για διάφορους θεσμούς προτείνουν και αλλαγή της πολιτικής: Π.χ. σελ. 24, 27, 53, 55, 56, 60, 72, 73, 74 76.

(5) Υπάρχουν ορισμένα συμπεράσματα, π.χ. σχετικά με τις επιπτώσεις της νέας τεχνολογίας στην απασχόληση, για τα οποία δεν υπάρχουν ενδείξεις από τις μέχρι σήμερα ερευνητικές εργασίες. (σελ. 34) Η νέα τεχνολογία δεν επιφέρει ανασυγκρότηση των επαγγελμάτων.

(6) Να γίνει σωστά η ένταξη των σχημάτων και των εικόνων στο κείμενο με ειδικές αναφορές.

(7) Προσοχή στην κριτική που γίνεται στη σελ. 56. Δεν έχει θέση σε σχολικό βιβλίο και μπορεί να δημιουργήσει ποινικό θέμα.

Β Ειδικές

Οι ειδικές παρατηρήσεις είναι σημειωμένες στις διάφορες σελίδες του κειμένου που πρέπει να επιστραφεί στους συγγραφείς για να τις διαβάσουν και να επιφέρουν τις απαραίτητες διορθώσεις.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Πολατοκρασά στο σύνολό της και προτείνει να προωθηθεί το γ΄ τεύχος του βιβλίου (Τεχνολογία και Παραγωγή της Α΄ΕΠΛ για την Πρώτη πειραματική εφαρμογή του.



ΘΕΜΑ 3ο

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει: Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ μας διαβιβάζει προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαιδεύσεως σχ. έτους 1984-85 των Γυμνασίων:

1.- Προτύπου Γυμνασίου Αγ. Αναργύρων Δυτ. Αττικής
2.- Καπνοχωρίου Κοζάνης
3.- 2ο Λυκείου Διδυμοτείχου
4.- Γυμνασίου Αμφίκλειας Φθιώτιδας
5.- 2ου Γυμνασίου Καβάλας
6.- 1ου Γυμνασίου Άνω Τούμπας Θεσ/νίκης
7.- 2ου Γυμνασίου Δράμας
8.- 34ου Γυμνασίου Θεσ/νίκης
9.- Γυμνάσιου Αμπελώνας Λάρισας
10.- Ιωνιδείου Προτύπου Σχολής Πειραιά
11.- Γυμνασίου Γουμένισσας Κιλκίς
12.- Γυμνασίου Αρμενίου Λάρισας

Η Ομάδα Εργασίας για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στη ΜΕ είδε τα προγράμματα και θεώρησε ότι εξυπηρετούν τους σκοπούς της ΠΕ με ορθό τρόπο. Ύστερα από αυτό προτείνω στο Τμήμα να εισηγηθεί την έγκριση των προγραμμάτων αυτών, με την επιφύλαξη να συμμορφωθούν τα Γυμνάσια: Πρότυπο Αγ. Αναργύρων, 2ο Δράμας, 34ο Θεσ/νίκης, Αμπελώνα Λάρισας και Αρμένιου Λάρισας να αναφέρουν από που θα εξοικονομηθούν οι απαραίτητες για τη διεξαγωγή του προγράμματος των διδακτικές ώρες.

Το Τμήμα, αποφαίνεται ομόφωνα, δέχεται στο σύνολό της την εισήγηση του κ. Ηλ. Σπυρόπουλου.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Ηγ. Σκυδρόπουλος γράφει: Η Δ.Ε.Θ. μου ανέθεσε Θερμοϋδραυλικές Προδιαγραφές του ΣΥΔΕΘ που θα χαρακτηρίζει τεχνολογικά την περίοδο 1984-85 στα Συστήματα Θέρμανσης:

1.- Προμήθεια Συστοιχίας Αγ. Ανοδόμητη Δυτ. Αττικής
2.- Καμινοχημεία Κοζάνης
3.- Σο Δυικέλιο Αρξηπετρέλαιο
4.- Συστοιχία Αμμωνίας Θεσσαλίας
5.- Σου Συστοιχία Καβάλας
6.- 10η Συστοιχία Άνω Σούρτας Θεσ/νίκης
7.- Σου Συστοιχία Δωδώνας
8.- 24ου Συστοιχία Θεσ/νίκης
9.- Συστοιχία Δυκελίνας Λάρισας
10.- Εκκλησία Προσκύνων Σχολής Πεζικού
11.- Συστοιχία Σουβενίρας Κυκλάδες
12.- Συστοιχία Αρκεσίου Λάρισας

Η Ομάδα Έργασίας για την Περιβαλλοντική Εκκλησία απο ΜΕ είδε τα προβλήματα και βαθμούς στη εξυπηρέτηση τους σκοπούς της ΠΕ με σαφές τρόπο. Γενικά από αυτό προτείνω στο Συμβούλιο να επιτρέψει την εταιρία να σπουδάσουν τα Συστήματα αυτά, με την επιφύλαξη να ανακοινώσουν τα αποτελέσματα: Προσκυνο Αγ. Ανοδόμητη, Σο Δυικέλι, Δυκελίνα Λάρισας και Αρκεσίου Λάρισας να ανάβουν από τον 8η εξηκονθημέρου οι ανάγκες για τις ενεργειακές μέσες.

Το Συμβ. ευχαριστεί σημαία. Εκείνα στο σύνολό της ενεργειακής

Λιμά σου κ. Ηγ. Συμβουλίου.

ΘΕΜΑ 4ο

Ο κ. Τριανταφύλλου λέγει: Μέσα στα πλαίσια των εργασιών της Ομάδας Συγγραφής πειραματικού υλικού Αγγλικής, προκύπτει η ανάγκη αγοράς κασετών για την εγγραφή διαλόγων και κειμένων.

Ύστερα από σχετική έρευνα για τη δυνατότητα αγοράς των κασετών αυτών, η Επιτροπή ήρθε σε επαφή και συνεννόηση με τον ΟΕΔΒ και συγκεκριμένα με τον κ. Φ. Μαρκόπουλο ο οποίος εξήγησε στην επιτροπή ότι η αγορά αυτή είναι δυνατή με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει σχετική απόφαση του Τμήματος ΜΕ του ΚΕΜΕ.

Η Επιτροπή έχει υπολογίσει ότι για κάθε ένα από τα 3 βιβλία θα χρειαστούν 2 κασέτες. Έτσι συνολικά θα χρειαστούν:

2 κασέτες Χ 3 βιβλία = 6
6 κασέτες Χ 20 καθηγητές = 120
Συν 10 κασέτες για το αρχείο Χ 6 = 60

ΣΥΝΟΛΟ κασετών 180

Επειδή η εγγραφή των διαλόγων και λοιπών ασκήσεων ακουστικής αντίληψης και προφοράς είναι απαραίτητη για τη διδασκαλία εισηγούμαι στο Τμήμα την έγκριση της αγοράς αυτής.

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Για την πειραματική εφαρμογή του διδακτικού υλικού που ετοίμασε η ΟΕ για την Αγγλική γλώσσα χρειάζονται 180 κασέτες, όπου θα γίνουν μαγνητοφωνήσεις σε STUDIO της ΕΡΤ. Επειδή κανένας από όσους διαθέτουν στο εμπόριο κασέτες δε δέχεται να πληρωθεί με τις χρονοβόρες διαδικασίες που προβλέπει το δημόσιο λογιστικό, δεν μπορούμε να αγοράσουμε τις κασέτες αυτές με έξοδα του ΚΕΜΕ. Γι' αυτό παρακαλέσαμε τον ΟΕΔΒ να αναλάβει τη δαπάνη. Ο ΟΕΔΒ δέχτηκε, με την προϋπόθεση ότι θα εκδοθεί σχετική γνωμοδότηση του ΚΕΜΕ . Εισηγούμαι στο Τμήμα να συμφωνήσει και να εκδώσει τη γνωμοδότηση που χρειάζεται. Ο κ. Τριανταφύλλου θα παράσχει λεπτομερέστερα στοιχεία.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Τρ. Τριανταφύλλου.

Г-н Председател, уважаеми дами и господа народни представители!

Г-н Драганов, Вие сте прав, че в Закона за ратифициране на Договора между Република България и Съединените американски щати за взаимна правна помощ по наказателноправни въпроси, който ратифицираме днес, не е предвидена възможността за обжалване на искането за правна помощ. Това е така, защото в Договора изрично е записано, че той не засяга правата на страните, които произтичат от вътрешното законодателство на всяка от договарящите се страни. Ако в нашето законодателство има такава възможност, тя ще бъде приложена и по отношение на Договора.

Г-н Драганов, Вие сте прав, че в Закона за ратифициране на Договора между Република България и Съединените американски щати за взаимна правна помощ по наказателноправни въпроси, който ратифицираме днес, не е предвидена възможността за обжалване на искането за правна помощ. Това е така, защото в Договора изрично е записано, че той не засяга правата на страните, които произтичат от вътрешното законодателство на всяка от договарящите се страни. Ако в нашето законодателство има такава възможност, тя ще бъде приложена и по отношение на Договора.

Г-н Драганов, Вие сте прав, че в Закона за ратифициране на Договора между Република България и Съединените американски щати за взаимна правна помощ по наказателноправни въпроси, който ратифицираме днес, не е предвидена възможността за обжалване на искането за правна помощ. Това е така, защото в Договора изрично е записано, че той не засяга правата на страните, които произтичат от вътрешното законодателство на всяка от договарящите се страни. Ако в нашето законодателство има такава възможност, тя ще бъде приложена и по отношение на Договора.

ΘΕΜΑ 5ο

Η κ. Γκούμα θέτει υπόψη του Τμήματος την επισυναπτόμενη νέα προσφορά του κ. Κυριτσόπουλου καθώς και την ακόλουθη επιστολή της προέδρου της Ομάδας Εργασίας για τα Γαλλικά κ. Β. Τοκατλίδου προς το Κ.Ε.Μ.Ε.

" Μετά την επιφύλαξη που διατυπώθηκε κατά την προηγούμενη συνεδρία σας για την ανάθεση της εργασίας μας στο ζωγράφο κ. Κυριτσόπουλο , επανέρχομαι, ως υπεύθυνη της ομάδας και σας παρακαλώ να επανεξετάσετε το θέμα της προσφοράς του παραπάνω ζωγράφου σε συνδυασμό με τα νέα στοιχεία που καταθέτω στη συνέχεια.

Α. Σύμφωνα με την υπόδειξή σας ανάγουμε το ποσόν σε τιμή μονάδας ως εξής:

Ι. Για την προμακέτα (πρόχειρη έκδοση)
- τιμή κατά σελίδα : 4.000
- σύνολο σελίδων ζωγραφισμένων (σε ασπρόμαυρο) τριών τευχών : 120

Συνολικό ποσό για την προσωρινή έκδοση 480.000

2. Για την κανονική πολύχρωμη μακέτα
- τιμή κατά σελίδα : 6.000
- σύνολο σελίδων ζωγραφισμένων (σε πολυχρωμία) τριών τευχών 120

Συνολικό ποσό για την κανονική έκδοση 720.000

Όλες οι σελίδες του βιβλίου είναι "ζωγραφισμένες" : ο ζωγράφος "σκηνοθετεί και "σκηνογραφεί" την περίσταση επικοινωνίας, η οποία παράγει το λόγο.

Β. Σχετικά με το δεύτερο θέμα που τέθηκε κατά τη συνεδρία, δηλαδή τη χρησιμότητα της ύπαρξης και άλλων προσφορών, και επομένως την αναζήτηση και άλλων πιθανών συνεργατών ζωγράφων, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι αυτό έγινε ήδη πριν από την αναφορά μου στον κ. Υφυπουργό, στον οποίο ακριβώς πρότεινα τον κ. Κυριτσόπουλο, επειδή ακριβώς είναι ο μόνος που μπορεί και ξέρει ταυτόχρονα να πραγματοποιήσει ένα διδακτικό βιβλίο για γλωσσική διδασκαλία με επικοινωνιακούς στόχους. Ήταν μεταξύ των προϋποθέσεων για την εφαρμογή του πειράματος, την οποία τελικά και αποφάσισε ο κ. Υφυπουργός.

Κατανοούμε απολύτως και τις δύο επιφυλάξεις σας, τις οποίες ελπίζουμε να άρουν οι διευκρινίσεις που δίνουμε σήμερα και να προχωρήσετε στην απόφαση της ανάθεσης, γιατί λύση για άλλον ζωγράφο δεν είναι δυνατό να εξευρεθεί για τις συγκεκριμένες απαιτήσεις της εργασίας, που όπως γνωρίζετε δεν απαιτεί εικονογράφηση με ταυτολογική σχέση εικόνας και λόγου που ασφαλώς θα μπορούσε να ανατεθεί και σε άλλους ζωγράφους, αλλά για σκηνοθεσία, όπου ο λόγος και η εικόνα βρίσκονται σε συμπληρωματική σχέση και αυτό δεν μπορεί να ανατεθεί σε άλλον χωρίς να ματαιωθεί όλη η προσπάθεια. Αυτό έχει αποδειχθεί.

Επειδή βρισκόμαστε κιόλας στο τέλος σχεδόν του α΄ τριμήνου και θα έπρεπε να ετοιμάζεται ήδη η δεύτερη τελική μορφή του α΄ τεύχους (πολύχρωμη), σας παρακαλώ να φροντίσετε ώστε να αποφευχθεί κάθε άλλη καθυστέρηση. Δυστυχώς τα περιθώρια, το γνωρίζετε βέβαια, έχουν εξαντληθεί.

Σας ευχαριστώ για τη φροντίδα σας και περιμένω, μαζί με όλη την ομάδα των είκοσι καθηγητών του προγράμματος, την απόφασή σας, που θα μας επιτρέψει να συνεχίσουμε".

Στη συνέχεια καταθέτει σημείωμα με αμοιβές καλλιτεχνών για την εικονογράφηση βιβλίων του δημοτικού και προσθέτει: Σύμφωνα με την προσφορά του κ. Α. Κυριτσόπουλου και το σημείωμα της επικεφαλής της ομάδας κ. Β. Τοκατλίδου, όπου το ποσόν ανάγεται σε τιμή μονάδας μετά την απόφαση του Τμήματος (πράξη 97/84), το καθένα από τα 3 τεύχη που προβλέπονται, υπολογίζονται ως εξής:

Πειραματικό (πρόχειρο τεύχος) : 160.000 δρχ.
Κανονικό (πολύχρωμο) : 240.000 δρχ.

Οι λόγοι της ανάθεσης του παραπάνω έργου στον κ. Κυριτσόπουλο έχουν δοθεί αναλυτικά στη σχετική εισήγησή μας. Η αναγκαιότητα της εικονογράφησης του βιβλίου από τον παραπάνω καλλιτέχνη, όπως και της αποφυγής κάθε άλλης καθυστέρησης, δίνονται στο σημείωμα της κ. Β. Τοκατλίδου στο τμήμα Μ.Ε.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, εισηγούμαστε στο Τμήμα Μ.Ε. την αποδοχή της επιστολής της ομάδας και του παραπάνω ποσού. Σημειώνουμε πως ο κ. Πρόεδρος του ΟΕΔΒ έχει ενημερωθεί για το ποσό και έχει εγγυηθεί την κάλυψή του.

./.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Βαρουχάκης λέγει: Θα ήθελα να εκφράσω την έντονη αντίθεσή μου προς τη μεθόδευση που ακολουθήθηκε για την "επιλογή" του προσώπου που θα κάνει την εικονογράφηση του βιβλίου. Το Τμήμα βρίσκεται μπροστά στο εκβιαστικό δίλημμα ή να εγκρίνει την προσφορά ή να ματαιώσει την έκδοση του βιβλίου. Κανένα δεν πείθει ο ισχυρισμός ότι ένα μοναδικό πρόσωπο στην Ελλάδα μπορεί να ανταποκριθεί στις προδιαγραφές εικονογράφησης αφού κανείς άλλος δεν είχε τη δυνατότητα να θέσει υποψηφιότητα γι'αυτή την εργασία. Και ερωτώ τι θα γινόταν αν ο κ. Κυριτσόπουλος ζητούσε 10 εκατομμύρια. Πάντως είμαστε εκ των πραγμάτων υποχρεωμένοι να εγκρίνουμε την προτεινόμενη ανάθεση αλλά θα πρέπει παράλληλα να ζητήσουμε από την Ομάδα Εργασίας να μεριμνήσει από τώρα ώστε για τα βιβλία των επόμενων τάξεων να υπάρξουν περισσότερες προσφορές σύμφωνα με την απόφαση του Τμήματος που διατυπώθηκε στην προηγούμενη πράξη 97/84.

Το Τμήμα ύστερα από συζήτηση α) εγκρίνει την ανάθεση της καλλιτεχνικής εικονογράφησης του βιβλίου Γαλλικής Α΄ Γυμνασίου στον κ. Κυριτσόπουλο και β) για τα βιβλία γαλλικής των άλλων τάξεων εμμένει στην απόφασή του (πράξη 97/84) σύμφωνα με την οποία πρέπει να υπάρξουν περισσότερες της μιας προσφοράς.

ΘΕΜΑ 6ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 4443/20-11-84
2) 4451/21-11-84
3) 4455/21-11-84
4) 4456/21-11-84
5) 4458/21-11-84
6) 4457/21-11-84
7) 4459/21-11-84
8) 4460/21-11-84
9) 4431/20-11-84
10) 4461/21-11-84
11) 4465/21-11-84
12) 4470/21-11-84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Προεδρεύων

Η.Δ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

Αγαπητέ συνάδελφε,

Ο κ. Βασιλικός γεγεντ θα ήθελα να εκφράσω την ειλικρινή ικανοποίησή μου προσ τη πεσσέσευαν που ακολουθήσε για την "επιγονή" του προσωπικού του κάνει την εκπαιδευτική του βιβλίου. Το Τμήμα βρίσκεται σε εξαιρετικά δύσκολη θέση και εχάρηκε για προσφορά ή να πατάξει ένα εκδοση του βιβλίου. Καμιά φεν πεύθει ο ενδιαφέρον για ένα τέτοιο μεγάλο μέγεθος με κατακοπεύει στις προσπάθειες ενημερωμένο αφού κανείς άλλος δεν είχε τη δυνατότητα να βέσει υποχρεωτικά δημοσιεύσεις. Και εφυτή τη θα λήγαμε άλλο κ. Σύμφωνα με τις αυτή την εφαρμογή. Παίρνω είμαστε εκ των πραγμάτων ακόμα βάσεις 10 εκατοντάδια. Παίρνω είμαστε εκ των πραγμάτων υποχρεωμένοι να εκδώσουμε για προτεραιότητα ταξίδια χάνει ή να μείνει παράγραφο να βγάλει για Ομάδα δουλειά να περιμένει ακόμα πρόβλημα για τα βιβλία για ευρύτερα τα βιβλία για προτεραιότητα στα βιβλία για τα μαθήματα περισσότερες φορές μέχρι να μπόρεσα τελικά τα μαθήματα για τα μαθήματα για τα μαθήματα για

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΤΜΑΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 104/84

Σήμερα , 26.11.84 ημέρα Δευτέρα και ώρα 09:00 το Τμήμα Μ.Ε του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας , Μεσογείων 396 , Αγία Παρασκευή Αττικής). Με εντολή του κ. Π. Μώραλη , Υφ/ργού Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων , προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος , Σύμβουλος Β.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ. Δ. Σακκάς , Ν. Βαρουχάκης , Φ. Βώρος , Ν. Παπαδόπουλος , Λ. Αδαμόπουλος , Δ. Τομπαΐδης , Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης , Ειδ. Σύμβουλος του ΚΕΜΕ , Κυρ. Κατσιμάνης , Β. Θεοδωρακόπουλος , Κ. Φούσκας.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος.

Θέματα Η.Δ

1. Γνωμοδότηση σε σχέδιο Π. Δ/τος για την αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού προσωπικού. Εισηγητές : Δ. Σακκάς , Β. Θεοδωρακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας , αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της ΗΔ.

Θέμα 1ο : Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Η Διεύθυνση Προσωπικού Μ.Ε του Υπουργείου Παιδείας με το έγγραφο $Δ_2/26984/13-11-84$ αποστέλλει στο ΚΕΜΕ σχέδιο Π. Δ/τος με αντικείμενο τη "Διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προσωπικού δημοτικής , μέσης , γενικής και μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης για γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 186/1975.

. / .

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Πίσω από το πρόβλημα που εγείρει αυτό το σχέδιο Π. Δ/τος και τις αντιδράσεις που προκαλεί υπάρχει το πρόβλημα της παιδείας που προσφέρει και του ήθους που διαμορφώνει το κάθε κοινωνικό σύστημα. Σε κοινωνίες σοσιαλιστικές, όπου με τη συστηματική παιδεία στο σχολείο αλλά και σ'όλους τους χώρους όπου ζει και δρα ο άνθρωπος έχει αναπτυχτεί ένας νέος τύπος ανθρώπου με κύρια χαρακτηριστικά την υπευθυνότητα, τη συνεργατικότητα, την ευαισθησία για τα προβλήματα του κόσμου, τη μετοχή στα κοινά, τη δράση για την προαγωγή του ανθρώπου και της κοινωνίας, πραγματική αξιολόγηση, όπως γινόταν παλαιότερα εδώ και ίσως και όπως διαγράφεται σ'αυτό το σχ. Π. Δ/τος, δεν γίνεται. Δεν υπάρχει ανάγκη να γίνει. Το σύστημα με τον κοινωνικό του προσανατολισμό και την υψηλή του παιδεία φτιάχνει τους ανθρώπους που μπορούν να λειτουργούν αποδοτικά στο χώρο τους. Το κράτος καθοδηγεί, κατευθύνει, σπάνια ελέγχει. Γιατί οι πολίτες έχουν τέτοιες τελειότητες στις εργασιακές και κοινωνικές αρετές, ώστε να καταντά περιττός ο έλεγχος. Αν χρειαστεί όμως, ο έλεγχος είναι αυστηρός και ο ακατάλληλος εκπαιδευτικός μπορεί ακόμα και να μεταταγεί σ'άλλη υπηρεσία. Δεν επιτρέπεται κανένας να παίζει με την παιδεία του λαού.

Αντίθετα στη χώρα μας δεν έχουμε πάντα τους εκπαιδευτικούς που θέλουμε για πολλούς λόγους. Γιατί δεν εκπαιδεύονται σωστά· γιατί το σύστημα επιμόρφωσης δεν ανταποκρίνεται στους καιρούς· γιατί προπαντός το σύστημα διαφθείρει τους ανθρώπους. Και μολονότι έχουμε μια μακραίωνη και ακμαία εθνική παράδοση, τους φθείρει εδώ περισσότερο απ'ότι τους φθείρει στη Δύση. Γιατί στη χώρα μας με την καθυστέρησή της δεν αναπτύχτηκε ποτέ μια αυτοδύναμη αστική τάξη για να για να αναπτύξει και κάποιες αρετές. Δέσμια στην εξάρτηση, το μεταπραξισμό, την αναπαραγωγή ξένων προτύπων μετέφερε εδώ όλα τα επιζήμια ξένα στοιχεία και δε δημιούργησε οποιεσδήποτε αρετές. Αντίθετα ο λαός που δέχτηκε λιγότερο την ξενική επίδραση, τουλάχιστο ως τώρα, είναι περισσότερο αδιάφθορος.

Ο εκπαιδευτικός κλάδος ιδιαίτερα ήταν από παράδοση ο πιο αδιάφθορος και εξακολουθεί και σήμερα να αντιστέκεται στη διαφθορά. Υπάρχου

στην εκπαίδευση εκπαιδευτικά διαμάντια που τιμούν τον κλάδο και τον τόπο. Και αυτοί είναι πολλοί. Όμως η γενικότερη φθορά στις συνειδήσεις των ανθρώπων δεν αφήνει ανεπηρέαστο και τον εκπαιδευτικό. Αναγκαία μέσα σ'αυτή την ατμόσφαιρα απαιδευσίας και φθοράς και ο εκπαιδευτικός φθείρεται και πολύ περισσότερο όταν δεν καταβάλλει προσπάθειες για τη μόρφωσή του και δεν κινείται από υψηλά ανθρώπινα ιδανικά.

Και μια που όλοι μας παροικούμε στην Ιερουσαλήμ, όλοι μας γνωρίζουμε ότι ανάμεσα στους πολλούς καλούς εκπαιδευτικούς υπάρχουν και εκπαιδευτικοί ανεπαρκείς ή εντελώς ακατάλληλοι. Έτσι τους έκανε το σύστημα θα πει κανείς. Αυτό υποστηρίζουμε κι εμείς. Όμως τι θα γίνει μ'αυτούς; Ποιός θα προστατεύσει τα παιδιά του ελληνικού λαού από τους όποιους αγράμματους, αμέθοδους, αδιάφορους, ακόμα και ασυνείδητους; Το πρόβλημα είναι λαϊκό, εθνικό. Η ωραιοποίηση των πραγμάτων είναι αντιλαϊκός ρομαντισμός. Οι ευκατάστατοι έχουν εξασφαλισμένο παιδευτικό περιβάλλον και τα παιδιά τους (γραφεία, βιβλιοθήκες κτλ), τα στέλνουν σε ιδιωτικά σχολεία και τα ενισχύουν με κατ'οίκον μαθήματα. Τι γίνεται όμως με τα παιδιά των φτωχών τάξεων που πέφτουν στα χέρια ακατάλληλων εκπαιδευτικών; Και τι θα γίνει μ'αυτούς που έχουν ανάγει τα φροντιστήρια σε επάγγελμα; Θα τους βάζουμε στην ίδια μοίρα με τους ευσυνείδητους και τους άξιους; Και δε θα τους κρίνουμε, δε θα τους ελέγξουμε, για να μην τους κακοκαρδίσουμε; Κι είναι και άλλες πλευρές: η απροθυμία πολλών διδασκόντων να κάνουν οτιδήποτε πέρα από τη διδασκαλία τους, μολονότι έχουν εξασφαλίσει ωράριο διδασκαλίας που σ'άλλες χώρες δεν το έχουν ούτε πανεπιστημιακοί και μολονότι ο χρόνος της διδακτικής εργασίας συνολικά δεν ξεπερνάει τις 25 βδομάδες το χρόνο, πράγμα που δε συμβαίνει πουθενά αλλού. Είναι ακόμα οι δικαιολόγητες απουσίες διδασκόντων και άλλα. Οι διευθυντές σχολείων ιδίως της Αθήνας και άλλων μεγαλουπόλεων έχουν πικρές εμπειρίες, έχουν πολλά να πουν.

Πότε πότε κάποια θέματα έρχονται ως τον τύπο. Όμως γενικά παρατηρείται μια απογοητευτική σιωπή και αδράνεια. Οι γονείς δε μιλάνε, γιατί δεν έχουν συνειδητοποιήσει το πρόβλημα ή γιατί δεν κρίνουν συμφέρον να έρθουν σε αντίθεση με τους δάσκαλους των παιδιών τους.

Οι συνδικαλιστικοί φορείς δε μιλάνε , γιατί - πικρή η αλήθεια αλλά να την πούμε - στις ενέργειές τους τελικά βαρύνει περισσότερο το συμφέρον του κλάδου και λιγότερο το πραγματικό συμφέρον του λαού. Και στο ΚΕΜΕ ορισμένοι επιμένουν να παρουσιάζουν μια ωραιοποιημένη και έξω από την πραγματικότητα εικόνα ή από σκοπιμότητα αποφεύγουν να πάρουν θέση που θα τους φέρει σε αντίθεση με το συνδικαλιστικό φορέα. Το να έχεις τις πόρτες της ΔΟΕ και της ΟΛΜΕ ανοιχτές να σε δέχονται με χαμόγελα , να συγκεντρώνεις ακροατήριο και να αποσπάς χειροκροτήματα βέβαια "είναι μια κάποια λύση ; " όμως που δεν έσωσε τη Ρώμη , λύση που υπηρετεί μικροαδυναμίες και όχι τα πραγματικά συμφέροντα του λαού.

Βέβαια η περισσότερο υπεύθυνη για την ελλιπή μόρφωση και τη φθορά του ήθους των εκπαιδευτικών είναι η ίδια η Πολιτεία. Ασφαλώς ιδανική κοινωνία δεν μπορεί να φτιάξει . Το σύστημα που υπηρετεί και εκφράζει είναι βαριά άρρωστο. Αλλά να κάνει τουλάχιστο ότι μπορεί για να συγκρατήσει τα πράγματα. Και δεν το έκανε ως τώρα , δεν το κάνει. Από μια άποψη οι εκπαιδευτικοί και οι συνδικαλιστικοί φορείς τους δικαιολογημένα αντιτάσσονται σ'αυτό το σχ. Π. Δ/τος. Γιατί η ίδια η Πολιτεία με εξαγγελίες , με θέσεις στη Βουλή κτλ. άφησε να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι οι Σχολικοί Σύμβουλοι δεν έχουν τίποτα το κοινό με τους παλαιούς Γεν. Επιθεωρητές και επομένως ούτε στην τάξη θα μπαίνουν ούτε έκθεση θα συντάσσουν. Και η ίδια η Πολιτεία θέσπισε νόμους , κατά την άποψή μου (που μακάρι να βγει λαθεμένη) , ισοπεδωτικούς , αντιαξιοκρατικούς , αντιπαραγωγικούς που επιβραβεύουν σχεδόν στον ίδιο βαθμό την προσφορά και τη μη προσφορά , την αξιοσύνη και την αναξιότητα με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις στο ήθος του εκπαιδευτικού και το έργο του. Γιατί τι σημαίνει "ακώλυτη εξέλιξη στον καταληκτικό βαθμό"; Σημαίνει , αν δεν κάνω λάθος , ότι ο άξιος και ο λιγότερο άξιος , ο μέτριος ή και ο ανάξιος θα πορεύονται μαζί μισθολογικά προς τα πάνω (οι νόμοι για την απόλυση λόγω αναξιότητας σπάνια λειτούργησαν στον τόπο μας και σπάνια θα λειτουργήσουν). Βέβαια ο δεύτερος δε θα παίρνει βαθμούς. Και τι μ'αυτό; Καλό θα του κάνει. Και όχι μόνο αυτό. Ο άξιος θα βρίσκεται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με το λιγότερο άξιο , με το μέτριο ή τον ανάξιο. Γιατί αυτός θα προάγεται και θα πηγαίνει στην επαρχία για να αναλαμβάνει τη

Διεύθυνση Σχολείων και άλλες ευθύνες , ενώ ο λιγότερο άξιος θα μένει στην πόλη στο σπίτι του , θα κάνει πολύ πιθανόν τα φροντιστήριά του και θα είναι βαλεμένος μια χαρά. Και το ερώτημα είναι γιατί να προσπαθεί κανείς να γίνει καλύτερος, γιατί να δείχνει ζήλο , γιατί να είναι παραγωγικός ; Φοβάμαι ότι στο εξής θα βρίσκουμε όλο και λιγότερο πρόθυμους να προσφέρουν. Αυτά τα μέτρα μπορούν να αποδώσουν σε κοινωνίες αναπτυγμένου σοσιαλισμού , όπου έχουμε την επιθυμητή ποιότητα ανθρώπων , όχι στη δική μας. Άλλωστε και σ'αυτές τις κοινωνίες τους άξιους τους αμοίβουν περισσότερο και τους διακρίνουν με κάθε τρόπο.

Ας αφήσουμε τα ρομαντικά πετάγματα. Δε ζούμε σε ιδανική κοινωνία. Η κατάσταση στα σχολεία δεν είναι ρόδινη. Η αποδοτικότητα είναι χαμηλή. Διάχυτη είναι η αντίληψη ότι πολλοί εκπαιδευτικοί ιδιαίτερα ορισμένων ειδικοτήτων περιμένουν πότε να τελειώσουν τις λίγες ώρες τους , συχνά όπως όπως , για να εξορμήσουν στα κατ'οίκον μαθήματα. Οι όποιοι μέτριοι και ανάξιοι βολεύονται. Οι εκπαιδευτικοί μας ζώντας και εκφράζοντας κι αυτοί την κρίση του συστήματος δεν είναι εκείνοι που πρέπει. Κατ'ανάγκη η αξιολόγηση και η κρίση σε συλλογική βάση αλλά και σε ατομική είναι αναγκαία. Και ο Σχολ. Σύμβουλος είναι αναγκαίο να μπαίνει στην τάξη ιδιαίτερα για καθοδηγητικό σκοπό. Η καθοδήγηση δε γίνεται από το γραφείο αποκομμένη από την πράξη. Πληροφορώ ότι στη Σοβιετική Ένωση και τις άλλες σοσιαλιστικές χώρες η παρακολούθηση της διδασκαλίας από το Σχολ. Σύμβουλο επιβάλλεται από το Κράτος αλλά και επιδιώκεται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς. Βεβαία ο σκοπός είναι καθοδηγητικός. Δε λείπει όμως και ο αξιολογικός. Και ο τυχόν ανεπαρκής εκπαιδευτικός μετά την εξάντληση της συμβουλής όχι μόνο ελέγχεται αλλά και αποπέμπεται από τον εκπαιδευτικό κλάδο (μετατάσσεται σ'άλλη εργασία). Η πολιτεία δεν αφήνει ποτέ το παιδί στα χέρια του όποιου ανεπάλληλου.

Κάνω ακόμα και τούτες τις επισημάνσεις. Υπήρχε παλαιότερα ο θεσμός των Γεν. Επιθεωρητών , όπως τον πρόβλεπε ο Ν. 309/1976. Θεωρήθηκε ο θεσμός αναχρονιστικός και καταργήθηκε. Οι Γεν. Επιθεωρητές , εκτός από λίγους που χρησιμοποιήθηκαν , πήγαν στα σπίτια τους κι από τότε ως και σήμερα ακόμα πληρώνονται κάθε 1 και 16 του μηνός ως αργόμισθοι σε βάρος του φορολογούμενου λαού. Είναι από τα παρά-

ξενα του τόπου μας. Και τι να πει κανείς όταν πληρώνονται ως αργόμισθοι ακόμα και ορισμένοι υψηλόμισθοι της χούντας ; Στους Γεν. Επιθεωρητές υπήρχαν και αξιόλογοι άνθρωποι και ορισμένοι μάλιστα δημοκρατικοί. Τι το όφελος; Αντί να τεθούν σε διαθεσιμότητα οι χουντικοί και οι ανίκανοι παραμερίστηκαν μαζί μ'αυτούς και οι άξιοι. Ήταν απαίτηση του κλάδου που την υιοθέτησε και η ηγεσία του Υπουργ. Παιδείας. Και δεν είναι μόνο ότι αχρηστεύτηκαν και οι άξιοι Γεν. Επιθεωρητές που δεν ήταν λίγοι. Το χειρότερο είναι ότι για ένα μεγάλο διάστημα ο κλάδος έμεινε ακαθοδήγητος και χωρίς κανέναν έλεγχο. Αποτέλεσμα : αρρυθμία στα σχολεία και πτώση της αποδοτικότητας.

Ύστερα από ένα μεγάλο κενό ήρθαν οι Σχολ. Σύμβουλοι. Όμως αυτοί δεν έπρεπε να μοιάζουν σε τίποτε με τους παλαιούς Γεν. Επιθεωρητές. Και για να μη μοιάζουν ο κλάδος τους θέλει να μην κάνουν έκθεση και να συμβουλεύουν χωρίς να μπαίνουν στην τάξη. Τρελά πράγματα , αντίθετα στην κοινή λογική , που δε συμβαίνουν πουθενά στον κόσμο.

Τέλος πάντων το Υπουργείο άνοιξε τους ασκούς του Αιόλου και τώρα δεν μπορεί να τους μαζέψει. Η αναδίπλωσή του γίνεται φανερή από την παραβολή των σχετικών νόμων και διαταγμάτων του. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Νόμο 1304/1982 δεν αναφέρεται πουθενά ότι ο Σχολ. Σύμβουλος θα μπορεί για το καλό του ίδιου του εκπαιδευτικού και του σχολείου να παρακολουθεί διδασκαλίες στην τάξη. Αναφέρεται μόνο ότι ο Σχολ. Σύμβ. "μετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού" , που σημαίνει ότι ανάμεσα σ'έναν αριθμό προσώπων , φορέων και οργάνων θα έχει κι αυτός μια γνώμη. Έρχεται ύστερα το Π. Δ/γμα 214/1984 με θέμα "Καθήκοντα και αρμοδιότητες του Σχολ. Συμβούλου" και κάνει ένα βήμα πίσω προς τις αρμοδιότητες του παλαιού Γεν. Επιθεωρητού , αφού ανάμεσα στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Σχ. Συμβ. είναι και η παρακολούθηση διδασκαλιών των εκπαιδευτικών.

Έρχεται τώρα από το σχέδιο Π. Δ/τος και φέρνει το Σχολ. Σύμβουλο ακόμα πιο κοντά στον "αναθεματισμένο" θεσμό του Γεν. Επιθεωρητή.

Η κύρια διαφορά είναι ότι τότε οι κριτές του εκπαιδευτικού ήταν 2 , ενώ τώρα είναι 3 , και προπαντός ότι τώρα γίνεται αξιολόγηση σε πρώτο βαθμό και η τελική κρίση γίνεται από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο κρίσεως που σταθμίζει όλα τα στοιχεία.

Οπωσδήποτε με αυτό το σχ. Π. Δ/τος ανατίθεται στο Σχολ. Σύμβουλο εκτός από τα συμβουλευτικά-καθοδηγητικά καθήκοντα και καθήκοντα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προσωπικού. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών είναι αντίθετες σ'αυτό το σχ. Π. Δ/τος. Η ΔΟΕ μάλιστα στο "Διδασκαλικό Βήμα" φύλλο 957/Νοέμβρης 1984 έκρινε ότι η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών σε ατομική βάση "είναι αντίληψη αστική και ξεπερασμένη" και απέρριψε το σχέδιο Π. Δ/τος χωρίς συζήτηση. Το ίδιο πιθανόν να κάνει και η ΟΛΜΕ. Και διερωτώμαι : "Γιατί να μην το απορρίψουμε κι εμείς"; Για να μας πούνε πόλι όλους , χωρίς εξαίρεση , αντιδραστικούς; Να το απορρίψουμε λοιπόν; Αλλά επιτέλους , Αιδώς Αργείοι;

Από τα πράγματα λοιπόν είμαστε υποχρεωμένοι να δεχτούμε κατ' αρχή το σχ. Π. Δ/τος και να προσπαθήσουμε να το βελτιώσουμε , ώστε να λειτουργήσει καλύτερα. Για να βοηθήσουμε την εκπαίδευση και την Πολιτεία. Άλλωστε δεν περικλείει κινδύνους για τους εκπαιδευτικούς. Ούτως ή άλλως η ακύλυτη εξέλιξη στον καταλληκτικό βαθμό είναι εξασφαλισμένη ακόμα και για τους μέτριους. Η αξιολόγηση για τη βαθμολογική εξέλιξη , μια εξέλιξη την οποία ο ίδιος ο υπάλληλος - αφού πέτυχε το μισθό - μπορεί να μην τη θέλει , για πολλούς εκπαιδευτικούς αποκτά δευτερεύουσα σημασία.

Ο κ. Θεοδωρακόπουλος λέγει :

Στο σύνολο του σχεδίου Π. Δ/τος

Στο σύνολο του σχεδίου Π. Δ/τος δεν έχω να κάνω καμιά παρατήρηση. Το σχέδιο αποτελεί ένα αρμονικό σύστημα διατάξεων που ρυθμίζει τον τρόπο αξιολόγησης των εκπαιδευτικών λειτουργών και νομίζω ότι πρέπει να γνωμοδοτήσουμε καταφατικά για το σύνολό του. Επιφυλάσσομαι να κάνω συγκεκριμένες παρατηρήσεις στην κατ'άρθρο συζήτηση.

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία διαμορφώθηκαν δύο προτάσεις :

Α. Να γίνει συζήτηση κατ'άρθρο και

Β. Να μη προηγηθεί της ψηφίσεως του νόμου για την γενική εκπ/ση.

Ακολουθεί ψηφοφορία ανάμεσα στις 2 προτάσεις :

Α'Να γίνει συζήτηση κατ'άρθρο

Β'Να μη προηγηθεί της ψηφίσεως του νόμου για τη γενική εκπ/ση.

	<u>Ψηφοφορία</u>
Σκορδίλης	ΝΑΙ
Τομπαΐδης	ΝΑΙ
Παπασημακόπουλος	ΟΧΙ
Αδαμόπουλος	ΝΑΙ
Παπαδόπουλος	ΝΑΙ
Βώρος	ΟΧΙ
Βαρουχάκης	ΝΑΙ
Σακκάς	ΝΑΙ
Σπυρόπουλος	ΟΧΙ

Το Τμήμα με ψήφους 6:3 δέχεται να συζητηθεί το Σχ. Π. Δ/τος.

Στις 11 πμ. προσήλθε ο κ. Παπασημακόπουλος.

Ο κ. Σακκάς λέγει :

Για το περιεχόμενο του σχ. Π. Δ/τος παρατηρώ τα ακόλουθα : <u>Αρθρο Ι.2</u> Να αλλάξουν θέση οι παράγραφοι : η παράγραφος α να γίνει παράγραφος β και η παράγραφος β να γίνει παράγραφος α, γιατί το συμφέρον της Πολιτείας που είναι συμφέρον του ίδιου του λαού προέχει έναντι του συμφέροντος του εκπαιδευτικού. Η αξιολόγηση διασφαλίζει πρωταρχικά την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και ύστερα υπηρετεί τον ίδιο τον αξιολογούμενο.

Δημόσιος	ΝΑΙ
Ξυλουργός	ΟΧΙ
Ζωντανός	ΝΑΙ
Βοσκούλης	ΝΑΙ
Βόρος	ΟΧΙ
Ποταμούλης	ΝΑΙ
Λεβεντούλης	ΝΑΙ
Ποταμοπουλούλης	ΟΧΙ
Τσιπούρης	ΝΑΙ
Σκοβολιάς	ΝΑΙ

Π. Δ/τος.

Στις 11 τη. προσήλθε ο Ν. Ποταμοπουλούλης.

Ο Ν. Ζωντανός ρώτησε :

Πώς το περιεχόμενο του αρ. Π. Δ/τος τοποθετεί το ανάγνωσμα ;

Λόγω Γ.Σ θα ασχολούνται μόνο με τοπικά ; Η τοπικότητα θ' αρχίζει το τοπικό θα μπει η τοπικότητα Β και η τέχνη τοπικότητα Α ; Γιατί το σπήλαιο της Πελτέκας και είναι σπήλαιο του χάους τρο- χιές εναλλαγή του σπήλαιου του επιμέρους. Η σεβούλιαν βλαστο- γένεσης μη δυνατή για πολιτεία της κοσχάρας επικέρασης μη δυτε- ρα μπορεί το τέλο του σεβούλιαν.

Η παράγραφος α , που κατά την πρότασή μας θα γίνει παραγ. β , να διατυπωθεί ως εξής :

" β) Τον ίδιο τον εκπαιδευτικό να συνειδητοποιήσει την απόδοσή του, τις αρετές του ή τις τυχόν αδυναμίες του και να δοκιμάσει τα ανάλογα αισθήματα που προέρχονται από την αντικειμενική αξιολόγηση του έργου και της αξίας του , ώστε με περισσότερη αυτογνωσία και αυτοπεποίθηση να συνεχίσει τις προσπάθειές του και με αισιοδοξία να προβλέπει στην υπηρεσιακή του εξέλιξη" .

Άρθρο 2.2 Και εδώ να γίνει αλλαγή στις παραγράφους : η παράγραφος β΄να γίνει γ΄και η γ΄να γίνει β΄, γιατί με το επιστημονικό έργο συνδέεται περισσότερο το διδακτικό , αφού και τα δυο αναφέρονται στη γνώση , το πρώτο στη γνώση αυτή καθαυτή και το δεύτερο στη μέθοδο προσφοράς της. Το παιδαγωγικό έργο είναι ευρύτερο , καλύπτει όλη την αγωγή.

Παραγρ. β (που κατά την πρότασή μου θα γίνει παράγρ. γ) σειρά 2 ύστερα από τη φράση "με το μαθητή" να προστεθεί "που απορρέει από την παιδαγωγική αγάπη και από τη γνώση και εφαρμογή ορθών τρόπων αγωγής". Να ακολουθήσει άνω τελεία και να συνεχίσει "η εύστοχη , με κατανόηση της ατομικότητας των μαθητών , υποβοήθησή τους" κτλ.

Παραγρ. γ (που κατά την πρότασή μου θα γίνει β) ύστερα από τη φράση "της διδακτικής - μαθησιακής διαδικασίας" να προστεθούν σε παρένθεση τα ακόλουθα:(τη μέθοδο , την πορεία και τις μορφές διδασκαλίας , τους τρόπους εργασίας των μαθητών, τις τηρούμενες παιδαγωγικές και διδακτικές αρχές κατά τη διδακτική εργασία κτλ). Στο τέλος της παραγράφου η φράση με τους "καθέκαστα μαθητές" να γραφεί "με τον κάθε μαθητή".

Παραγρ δ Αντί "Στα πλαίσια του στοιχείου αυτού" να γραφεί "Σχετικά με το στοιχείο αυτό".

Στη συνέχεια να γραφεί :

"Ικανότητα στη διοίκηση της τάξης και του σχολείου , επιβολή στους μαθητές και διατήρηση της απαραίτητης για τη δημιουργική εργασία πειθαρχημένης σχολικής ζωής , χωρίς όμως την καταφυγή σε οποιαδήποτε καταπίεση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

. / .

Μέριμνα και προσπάθεια για την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων και δυνατών υλικών αναγκών και προϋποθέσεων (διδακτικών μέσων , εργαστηρίων , σχολικής βιβλιοθήκης κτλ) , που θα διασφαλίζουν την αποδοτική λειτουργία της τάξης και του σχολείου" .

~~Παραγρ. ε~~ Σειρά 4 να φύγει το πρώτο από τα δύο "και" της σειράς , στη θέση του να τεθεί κόμμα και στο τέλος της παραγράφου μετά την απάλειψη της τελείας να προστεθεί "καθώς και η αντικειμενικότητα και η δικαιοκρισία του στην αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των μαθητών του".

~~Παραγρ. στ~~

Η παράγραφος να αντικατασταθεί ως εξής :

στ) Ο κοινωνικός προβληματισμός και δράση "Εκτιμάται η ευαισθησία του εκπαιδευτικού για τα προβλήματα του σχολείου του , της κοινωνίας της χώρας και του κόσμου και η πέρα από τα στενά υπηρεσιακά του καθήκοντα εξωσχολική δράση (π.χ συμμετοχή στη δημιουργία σχολικής ζωής , στις δραστηριότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης , της λαϊκής επιμόρφωσης κτλ) που πραγματικά ωφελεί τον άνθρωπο και προάγει τη ζωή στο σχολείο και την κοινωνία".

Στη συνέχεια να προστεθεί η εξής ιδιαίτερη παράγραφος : "Για την εκτίμηση της αξίας του εκπαιδευτικού ως επιστήμονα , δάσκαλου και κοινωνικού παράγοντα και του έργου του λαβαίνεται σοβαρά υπόψη και η διάχυτη γι'αυτόν γνώμη που υπάρχει στην τάξη του , στο σχολείο και την κοινωνία όπου ζει και δρα".

Πέρα από τα παραπάνω εισηγούμαι :

1. Να επιμείνει το Υπουργείο να μην προωθούνται στη Διεύθυνση Σχολείων και σε Σχολ. Συμβούλους Εκπαιδευτικοί που υπηρετούν επί μακρό χρόνο στα διάφορα γραφεία , γιατί είναι αποκομμένοι από τη σχολική πράξη και γιατί λόγω της θέσεώς τους εξασφαλίζουν άριστες εκθέσεις.

2. Για να περιοριστεί η γραφειοκρατία , η σπατάλη χρόνου και δυνάμεων προτείνω :

α) Εκθέσεις να συντάσσουν ο Σχολ. Συμβ. και ο Διευθ. του Σχολείου όχι και ο Διευθυντής Εκπαίδευσης , για τον πρόσθετο λόγο ότι αυ-

τός είναι βεβαρυμένος με πολλές άλλες δουλειές.
β) Για τους πολλούς εκπαιδευτικούς ενθέσεις να συντάσσονται μία τουλάχιστο ανά πέντε χρόνια (όχι ανά τρία). Για τους λίγους που υπάρχουν ειδικοί λόγοι να συντάσσονται περισσότερες ενθέσεις.
γ) Για τη σύνταξη της ένθεσης να χρειάζεται η παρακολούθηση μιας τουλάχιστο διδασκαλίας (όχι δύο). Μόνο όταν υπάρχει λόγος , πχ. να βοηθηθεί ο εκπαιδευτικός να ξεπεράσει αδυναμίες του στη διδακτική , να γίνονται περισσότερες παρακολουθήσεις , χωρίς όμως να αποβλέπουν σε αξιολόγηση.
δ) Να βρεθούν τρόποι (καρτέλες κτλ.) , ώστε η γραφειοκρατική διαδικασία να απλουστευθεί και να περιοριστεί.

Ο κ. Ν. Βαρουχάκης λέγει :

Θα συμφωνήσω με τις περισσότερες διαπιστώσεις και επισημάνσεις που διατύπωσε ο κ. Σακκάς. Είναι πια βεβαιωμένο από την πράξη ότι δεν αρκεί η καθοδήγηση αλλά πρέπει να διασφαλιστεί και ο έλεγχος του έργου που επιτελεί ο καθηγητής. Αλλά έχω τη γνώμη ότι το Σχέδιο Π.Δ , όπως είναι διατυπωμένο , μας γυρίζει πίσω στην εποχή των ΓΕΜΕ. Και πρέπει εδώ να τονίσω ότι είναι απαραίτητο να διαφυλαχθεί με κάθε τρόπο το πνεύμα του νέου θεσμού του Σχ. Συμβουλίου που καθιέρωσε ένα νέο τύπο Επ/κου λειτουργού ο οποίος καθοδηγεί , συμβουλεύει , σχολιάζει , συμπαρίσταται γενικά στο έργο του καθηγητή αλλά και επισημαίνει αδυναμίες ή επιβραβεύει προσπάθειες. Σύμφωνα με τα παραπάνω δεν μπορεί να αναβιώσει λοιπόν το γνωστό πρότυπο του ελεγκτή-βαθμολογητή. Αλλά είναι επίσης έξω από το πνεύμα του νέου θεσμού όχι μόνο να μεταβάλουμε το σχ. Σύμβουλο σε φόβητρο αλλά και σε φοβισμένο και διστακτικό "κυρίη" που δεν έχει δικαίωμα να μπει στην αίθουσα διδασκαλίας παρά μόνο όταν συγκατανεύσει ο παντοδύναμος και ανέλεγκτος καθηγητής. Καιρός είναι να συμβάλουμε όλοι στο να αποφεύγονται τέτοιες καταστάσεις , που στην πραγματικότητα παραμορφώνουν την πραγματική φυσιογνωμία του νέου σχ. Συμβούλου.

. / .

Ύστερα από τις παραπάνω σκέψεις θα αποτολμούσα μια πρόταση σε ότι αφορά τη συμμετοχή του σχ. Συμβούλου στην αξιολόγηση του καθηγητή : "Ο σχ. Σύμβουλος συντάσσει έκθεση υπηρεσιακής ευδοκιμότητας πλήρως τεκμηριωμένη (όχι για όλους αλλά μόνο στις περιπτώσεις ανεπάρκειας ή υπερεπάρκειας".

Έτσι , ο σχ. Σύμβουλος που βρίσκεται σε διαρκή επαφή με τους καθηγητές της ειδικότητάς του , επισημαίνει :

α) [illegible] όσους πρέπει να αντιμετωπιστούν ως περιπτώσεις ανεπάρκειας ώστε να παύσουν να προσφέρουν αρνητικό έργο.

β) επίσης όσους πρέπει να επιβραβεύονται για τις πέραν του συνήθους προσπάθειες που καταβάλλουν και γενικά για την αξιοσημείωτη απόδοσή τους. Η έκθεση του σχ. Συμβούλου θα παίξει σημαντικό ρόλο στις περιπτώσεις επιλογής διευθυντών σχολείων ή νέων σχ. Συμβούλων.

γ) συντάσσει έκθεση για όσους με αιτιολογημένη αίτησή τους εκφράζουν την άποψη ότι πρέπει να ενταχθούν στην προηγούμενη κατηγορία.

δ) για τους λοιπούς , που πρέπει να είναι οι περισσότεροι , η μη σύνταξη εκθέσεως επιβεβαιώνει απλώς την άποψη του σχ. Συμβούλου ότι οι μη αξιολογηθέντες είναι επαρκείς , "κάνουν τη δουλειά τους" και συνεπώς δεν υπάρχει κίνδυνος ούτε για μονιμοποίηση ούτε για την θεσμοθετημένη βαθμολογική εξέλιξή τους (πρόκειται στην ουσία από τον βαθμό Β στον Α) μια και η μισθολογική τους εξέλιξη είναι σήμερα ακίνδυνη.

Καταλήγοντας θα έλεγα ότι συμφωνώ γενικά με τα στοιχεία που περιέχει το Σχέδιο σ'ότι αφορά το όλο θέμα της αξιολόγησης , θα επανέλθω αν χρειαστεί σε λεπτομέρειες κατ'άρθρο , και φυσικά υπονοώ προσαρμογή των διατάξεών του στην παραπάνω πρότασή μου ως προς τη συμμετοχή ειδικά του σχ. Συμβούλου στο έργο της αξιολόγησης.

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος λέγει :
Νομίζω ότι η εξουσιοδοτική διάταξη του ν. 1304/82 είναι του άρθρου 1 παρ. 3 και όχι του άρθρου 2 παρ. 3 όπως αναγράφει , αυτό λάθος μάλλον , το σχέδιο.

Άρθρο 1 παρ. 2

Είμαι σύμφωνος με το διπλό σκοπό του σχεδίου και ιδιαίτερα με την άποψη ότι η πολιτεία επιδιώκει να διασφαλίσει την ποιότητα της παρεχόμενης παιδείας. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο στη συζήτηση επί του συνόλου του σχεδίου πρότεινα να προχωρήσουμε στην κατ'άρθρο συζήτηση.

Άρθρο 2 παρ. 3

α) Όλα τα στοιχεία του άρθρου 2 παρ. 2 (α , β , γ , δ , ε , στ) δεν πρέπει να έχουν την ίδια βαρύτητα. Πρέπει να καθοριστεί με ποσοστά η βαρύτητα καθενός στοιχείου. Πχ "Η δραστηριότητα και κοινωνικότητα" δεν πρέπει να έχει το ίδιο βάρος με την "επιστημονική κατάρτιση" ή με τη "διδακτική ικανότητα".

β) Νομίζω πως για πρακτικούς λόγους πρέπει να γίνει αριθμητική αποτίμηση των χαρακτηρισμών "πολύ καλός" , "καλός" , "επαρκής" κτλ. Αλλιώς μέσα στην πληθώρα των κρινομένων κάθε φορά εκπαιδευτικών το αρμόδιο όργανο θα είναι δύσκολο να συναγάγει "δική του αντικειμενική αξιολογική κρίση" όπως απαιτεί η παρ. 2 του σχεδίου.

Άρθρο 2 παρ. 4-5

Δεν αναφέρονται κωλύματα κριτών λόγω συγγένειας ή ισοβαθμίας κτλ. και περιπτώσεις εξαιρέσεως.

Άρθρο 3 παρ. 1

Οι εκθέσεις να συντάσσονται κάθε πέντε χρόνια. Δεν είναι απαραίτητο να θυσιάζονται χιλιάδες ώρες εργασίας εκ μέρους των κριτών , ύστερα από την ανώλυτη μισθολογική προαγωγή. Για ειδικές περιπτώσεις προβλέπει το σχέδιο έκτακτη έκθεση. Ας προβλεφθεί ακόμα μία : κατ'αίτηση του ενδιαφερομένου.

Ο κ. ΗΛΙΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ , Σύμβουλος Β'ΚΕΜΕ λέγει :

Όπως ήδη φάνηκε από την πολύ υπεύθυνη εισήγηση του κ. Δ. Σακκά, το σχέδιο Π. Δ/τος που μας απασχολεί παρουσιάζει προβληματική περίπτωση. Βέβαια, αν το κρίνουμε αυτό καθεαυτό, οι δυσκολίες δεν είναι αξεπέραστες. Αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να το δούμε μέσα στο σύνολο των νέων μέτρων που θεσπίστηκαν ή πρόκειται να θεσπιστούν τα τελευταία τρία χρόνια. Και έτσι τα προβλήματα γίνονται μεγάλα, καθώς από κάποιες απόψεις το πνεύμα και το γράμμα του Π. Δ/τος έρχεται σε αντίφαση με αυτά άλλων μέτρων. Έτσι, η μεγάλη απόσταση που διαπιστώθηκε ανάμεσα στο θεσμό των ΓΕΜΕ και το θεσμό των Σχ. Συμβούλων στο Π. Δ/μα έχει εντυπωσιακά διευρυνθεί. Η εικόνα του Σχ. Συμβούλου, όπως έβγαινε από το Ν. 1304/1982 φαίνεται ότι διαφοροποιείται ουσιαστικά, καθώς ένα από τα "καθήκοντα και αρμοδιότητες" του, όπως βγαίνει από το Π. Δ/μα 214/1984, το 9ο από τα 13 συνολικά, ενώ εκεί κατέχει την μικρότερη θέση (δυο γραμμές όλο κι όλο), στο σχέδιο Π. Δ/τος γιγαντώνεται και αφήνει ελάχιστα περιθώρια, κυρίως χρονικά, στο Σχ. Σύμβουλο να ασχοληθεί με τα άλλα 12 καθήκοντά του. Ακόμα, ενώ στο μεφ. Η'(άρθρο 63-66) του σχέδιου του Ν. αντί-309 που είναι μια ψήφιση, τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης του διδακτικού προσωπικού, ανατίθενται στα Συμβούλια, εδώ επανερχόμαστε σε ορισμένα πρόσωπα που θα παίξουν αποφασιστικό ρόλο για τα θέματα αυτά. Φυσικό είναι να διερωτηθούμε: γιατί η Διοίκηση, παρ'όλα αυτά, προωθεί το νέο Π. Δ/μα; Η απάντηση, εικάζω, είναι ότι με αυτό τον τρόπο θέλει να επιτύχει δυο ρεαλιστικούς στόχους: α) Να εξασφαλιστεί η αποδοτική εργασία στα Σχολεία, καθώς η έλλειψη ελέγχου έχει αρνητικές συνέπειες σε μεγάλη έκταση και β) Να διευκολύνει το έργο του Σχ. Συμβούλου, καθώς με το Π. Δ/μα οι καθηγητές θα τον δέχονται στην αίθουσά τους - πράγμα που για πολλούς Σχ. Συμβούλους σήμερα είναι δύσκολο.

Όμως η εξυπηρέτηση αυτών των πραγματικών αναγκών, δεν πρέπει να μας κάνει να ξεχνάμε τα αρνητικά αποτελέσματα που μπορεί να έχει: α) Την υποβάθμιση της εικόνας του Σχ. Συμβούλου, και μάλιστα χωρίς αντίκρισμα, αφού ξέρουμε ότι σε περιόδους όπου ο έλεγχος της σχολικής εργασίας ήταν πολύ οργανωμένος, η παρεχόμενη παιδεία δεν ήταν ιδιαίτερα σημαντική. β) Τον φόρτο της εργασίας του Σχ. Συμβούλου θα αυξήσει σε τέτοιο βαθμό η υποχρέωση των επισκέψεων και της

σύνταξης ενθέσεων , ώστε θα υποχρεωθεί να παραμελήσει τα κύρια έργα του. γ) Θα δημιουργηθούν σε πολλές περιπτώσεις , προστριβές με συναδέλφους , όπως συνέβαινε και στο παρελθόν με τους ΓΕΜΕ. Υπογραμμίζω ακόμη ότι με την έμφαση που δίνεται στην αξιολόγηση του καθηγητή παραμελείται μια πολύ σπουδαιότερη διαδικασία , η αξιολόγηση της σχολικής τράξης , όχι πια στο πρόσωπο ενός εκπαιδευτικού , αλλά στο σύνολο της εργασίας της τάξεως , του συγκεκριμένου σχολείου , του συνόλου των σχολείων μιας περιοχής.

Γι'αυτό προτείνω να αναβληθεί η δημοσίευση του σχεδίου Π. Δ/ματος και να παρακληθεί η Διοίκηση να το προσαρμόσει στο πνεύμα του Ν. αντι 309. Γιατί , τι θα γίνει αν το σχέδιο Ν. αντί-309 ψηφιστεί ως έχει και αποδειχθεί ότι ένα , περίπου ταυτόχρονο , Π. Δ/μα πορεύεται προς άλλη κατεύθυνση;

Επειδή βέβαια δεν μπορώ να προδικάσω τη στάση του Τμήματος στην πρότασή μου , που πιστεύω ότι εξυπηρετεί πράγματι τα εκπαιδευτικά μας πράγματα , σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης του συναδέλφου κ. Δ. Σακκά και συζήτηση τώρα των άρθρων του Π. Δ/τος , θα πρότεινα τις εξής βελτιώσεις :

1. Η αξιολόγηση , όπως περιγράφεται στα επίμαχα άρθρα του Π. Δ/τος , να περιοριστεί ως εξής : να γίνεται (και μάλιστα ουσιαστική) στους νεοδιορισμένους που θέλουν να μονιμοποιηθούν , στους υπόλοιπους μόνο μια για να μεταβούν από τον Γ'βαθμό στον Β'και μια από το Β'στον Α'. Επίσης να γίνεται επιθεώρηση όταν υπάρχει αίτημα από τον ενδιαφερόμενο ή την υπηρεσία και στις περιπτώσεις καθηγητών που θέλουν να γίνουν Σχ. Σύμβουλοι , Δ/ντές Γραφείων Μ.Ε ή Δ/ντές Σχολείων (για κάθε περίπτωση και αξιολογώντας με διαφορετικά κριτήρια , με τις απαιτήσεις της θέσης που επιθυμούν να καταλάβουν).

2. Ο Σχ. Σύμβουλος να περιορίζεται στη σαφή , πλήρη και αντικειμενική περιγραφή , να μη προβαίνει στους χαρακτηρισμούς. Το Συμβούλιο , με βάση την περιγραφή αυτή , θα κρίνει τον καθηγητή.

. / .

3. Να λαμβάνονται , σε κάθε ένθεση , σοβαρότατα υπόψη , οι ειδικές συνθήκες λειτουργίας του κάθε σχολείου. Δεν μπορούμε να αξιολογούμε με το ίδιο μέτρο καθηγητές που υπηρετούν σε σχολεία με ανεπαρκή εξοπλισμό και , για διάφορους λόγους, υποβαθμισμένο κοινωνικό περίγυρο.

4. Γι'αυτό πρέπει να προηγείται η αξιολόγηση της σχολικής πράξης του κάθε Γυμνασίου ή Λυκείου από όλους τους υπεύθυνους φορείς (πχ. με βάση ειδική ένθεση Σχ. Συμβούλου , Δ/ντή Σχολείου , Συλλόγου Καθηγητών κλπ). Τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής θα πρέπει απαραιτήτως να παίρνει υπόψη του ο Σχ. Σύμβουλος , όταν θα συντάσσει ένθεση αξιολόγησης καθηγητή.

Ο κ. Φ.Κ.Βώρος [illegible] λέγει:

(1) άρθρο 2 , 1 :
τρεις ενθέσεις παράλληλες :
υπερβολή που θυμίζει (αποφεύγω να θυμίσω πότε νομοθετήθηκαν πρώτη φορά) άλλη νοοτροπία. Παράβαλε όσα έχω γράφει στην κατ'αρχή γνωμοδότηση , 5.

(2) άρθρο 2 , 3 : από του διναιολογείται τόση ασυμφωνία κρίσεων -φανέλου , ώστε να προκύπτει το ενδεχόμενο εκτός αν... ;

(3) άρθρο 3 , 1 , στίχους τρεις τελευταίους της σελ. 4 του σχεδίου : "αν ζητηθεί και από έναν..." για ποιο λόγο ; ενδέχεται να αρχίσει διαδικασία δίωξης επειδή μάλωσε ο καθηγητής χ με το γυμνασιάρχη του!

Πρόταση : μόνο με ομόφωνη γνώμη των τριών προαναφερόμενων.

(4) άρθρο 4 2
Το να ζητείται Υπόμνημα από τον καθηγητή περιέχει τα ακόλουθα ολισθηρά και αντιφατικά :

α. Γραφειοκρατική επιβάρυνση
β. Χωρίς ειδικό περιεχόμενο (όταν δεν υπάρχουν πρόσθετες σπουδές δημοσιεύματα κλπ)

3. Μη γαπβριαοπατοτ , σε κάθε ένκεση , σαβαβρτατα πιζή , οτ εη-
γρικές σαπαμικές γεπτοπβγίγοις τοη κάθε σχοχείοη. Βεη παοδοβ-
πε πο σέγοτγοίοπε πε το-τρίο πεζβο κοβμιάτες τοη πιμβετοτη
ποτβαβηπόπεαο κοπαπαπκά τεβείπβο.

4. Γι'αυτό τρέπει πα τροσίεγεται η σέγοτγοίοπ με σχοχηκής κρα-
ζιό τοη κάθε Σπμπκοίοη ή Υπκείοη σπό χγοπος τοης μπεξβπιοπος
φοπείς (κχ. με βέοπ εγρική ένκεση Σκ. Σπβοόχοτοη , Υ/μπή Σχο-
γείοη , Σπγγράοη Κοβμιάτων κγμ). Τα τοβίσετα της σέγοτγο-
Δίοπε αυτής θα κρέπει σπορπατιστές πα κοίνει πιέση πον ο Σκ.
Σπβοόχοτος , στεν θα σπαγγοεί ένκεση σέγοτγοίοπς κοβμιάτες.

Ο Κ. Θ.Κ. Βρόσε χτο Σπ σέγοτγοίοπ γέχεη:

(1) Ένκεση Σ , ...1 :

Τρέπε ένκεται πορχγμάτες;

ικεσβοχή τοη σπμέτει (σποφεύγω πα σπιέτω ποτε ποπο-
βετβόπκοη τρέπει τοβή) χγμ ποστροπέν. Πορβόβγε σοο
εχω χρόφει σπτο ποίμοχή λαπποφετίοη , Σ.

(2) Ένκεση Σ , ...3 : ...ση ξεοη σπκοτογοέτει τοοη σοπβπκπκί πρίσεκη
-σοκκέγοη , πόστε πα τροπρπέτει το εναγχόπενο ένκεσ'πα....;

(3) Ένκεση Σ , ...1 , στεχόπος τρέπε τεχνπτέσης της σεχ. 4 τοη σχε-
βέοη : "πα Σπτιβέε κοι σπό ένσκα..." Για τοτο χγσο ; ενέχεται
πα σκχέσει βπορμικοσο βίπιξίς ένκεξή πχγπσε ο κσβμιάτες Χ με το
λπμπσοπεβχή τοη.

Πβχέτοοι : ήσμο με σπόφπκη λμμή τπν τάχμ τροκπσφεβχέπκπκ.

(4) Ένκεση 4 Σ

Το πα Σπτιέτοτ Σχόπκπκο σπό τοη κσβμιάτη τεβχέχει το κκόγοπβσ
σγγοπβσμός κοι σπλφοτική :

α. Σροφεπκοβοτική επββόπκοη

β. Χπβίς ερίκκή τεβχεχόμενο (χτοκ χεη π-
κχόκπκ τβόσεβεπ σπορέτ ρμπσοπεσήνεβ
το κγμ)

γ. χωρίς ειδικό στόχο στις περιπτώσεις που ο εκπαιδευτικός δεν έχει ειδική επιδίωξη.

δ. Το Υπόμνημα είναι καθιερωμένο στις περιπτώσεις που οι υποψήφιοι επίζηλης θέσης έχουν ειδικά προσόντα και, κατά συνέπεια το Υπόμνημα έχει ειδικό περιεχόμενο και ειδικό στόχο.

ε. Είναι ενδεχόμενο στην περίπτωσή μας - να παρασύρει σε καταγραφή ασήμαντων δραστηριοτήτων, όπως αυτές που ελεεινολογήθηκαν στο παρελθόν.

Διάταγμα για την αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού

Προοιμιακά - πριν σας διαβάσω όσα έγραφα στο σπίτι μου τις περασμένες μέρες, παίρνοντας αφορμή από όσα είπαν οι προηγούμενοι αγορητές - επιθυμώ να πω:

α. Δε γνωρίζω από καμιά πηγή τη γνώμη του κλάδου (δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) ούτε σε πρωτοβάθμιο ούτε σε δευτεροβάθμιο επίσυνδικαλισμού (ΕΛΜΕ, ΟΛΜΕ) αυτό δε με εμποδίζει να προχωρήσω στην "κατ'αρχή" γνωμοδότηση, όμως φρονώ ότι η Διοίκηση έχει λόγους να αναμείνει αυτή τη γνώμη του οργανωμένου κλάδου.

β. Συμμερίζομαι πολλές από τις αναλύσεις του κ. Σακκά και ζηλεύω που δεν τις έχω κάνει κι εγώ· σ'ένα σημείο διαφωνώ μαζί σου: ότι το κατάντημα της εκπαίδευσης το σημερινό δεν είναι αποτέλεσμα της αναστολής του ελέγχου τα τελευταία τρία χρόνια, αλλά είναι αποτέλεσμα μακροχρόνιας διαδικασίας προγραμματισμένης αμάθειας των εκ/κών στα ζητήματα της επιστήμης τους, της παιδαγωγικής και της διδακτικής και του κοινωνικού ρόλου τους· ότι κατά συνέπεια, είμαστε την ώρα αυτή "διαχειριστές μιας κρίσης", όπως λένε οι οικονομολόγοι - κοινωνιολόγοι, που προκλήθηκε από άλλα αίτια πολύ απώτερα.

Γνωμοδότηση "κατ'αρχή" για το διάταγμα "περί αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού"

1. Οι συντάκτες του σχεδίου του διατάγματος έχουν καταβάλει πολύ κόπο για να συμβιβάσουν δυο στοιχεία σχεδόν ασυμβίβαστα : (1) μια παράδοση αξιολόγησης , που κυρίως ως θεσμός (και , συχνά ως προσωπική πράξη) έχει αφήσει όχι ευχάριστες αναμνήσεις , και (2) μια "ανάμνηση" και ένα εύλογο ενδιαφέρον της πολιτείας και της κοινωνίας να παρακολουθούν (με άδολο νόημα) τη διδακτική - παιδαγωγική εργασία που συντελείται μέσα στο χώρο του σχολείου με κύριο εκφραστή τον εκπαιδευτικό.

Και πέρασε αρκετός χρόνος από τότε που ο προηγούμενος θεσμός τερμάτισε τη σταδιοδρομία του όπως του άξιζε (μιλάω πάντα για το θεσμό , όχι για τους φορείς του που πολλοί από αυτούς υπήρξαν αξιόλογοι παιδαγωγοί , θύματα και αυτοί του θεσμού) , ώστε να μπορούμε σήμερα να προχωρήσουμε στη θεσμοθέτηση του παιδαγωγικού - διδακτικού και κοινωνικά αναγκαίου θεωρούμενου νέου θεσμού για την αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού.

2. Όμως το πρώτο ερώτημα που αντιμετωπίζει τώρα ο νομοθέτης είναι τούτο :

α. - είναι αναγκαίος ο θεσμός της αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού;

β. - για ποιο σκοπό;

γ. - από ποιούς φορείς;

δ. - για ποιες ιδιότητες; ποιότητα διδασκαλίας;

ε. - με ποιο κόστος (κατ'αρχή σε ανθρωπώρες εργασίας των κριτών);

3. Νομίζω ότι ο συντάκτης του σχεδίου του διατάγματος αντιμετώπισε πολλή δυσκολία για να απαντήσει σ'αυτά τα επιμέρους ερωτήματα και ότι :

Διαπορεύεται "κατ'οδόν" από το ρητορικό "περί σεναγωγής των
<u>ερμηνευτικού τροπαιτικού</u>"

4. Οι απαντήσεις των σχεδίων του ρητορικού έχουν κατανεμηθεί
ως εξής : (1) που αναβθρώνει στο αποκλειστικά σχεδίου σαφήνεια ; (2)
που κρίνεται ως ανώβερον στο βεσπός με βεσπός (και ' σαφήνεια με βατο-
τητα τοφρασου σεγρουγλουδ ' που κυβερνώ με βεσπός (και ' σαφήνεια με βατο-
σπατική τροπή) έχει σφόσει σχι εκφράσεις σαφήνειας ' και (3) που
<u>"σαφήνειου</u>" και ένα εργαλείο επιφοβέσου της τουτεσος και της κατανάγκης
να τοποκουνορθρα (της φρουρά κρώπο) τη ρητορική - προβλητική εδιοσης
των απαιτήσεων ήτανε στο χώρο των σχολείων της κρίσης επιφοβή του επι-
κρατεστικού.

Και τέτοιες σημειώσεις χόρηση ούτε τότε που ο τοπολογικός βεσπός τεθ
πείτοε τη σταυροβοκίτη των ομως σεξε (πιγμη κρατα για το βεσπό '
σχι για τους φοβερές των που λογγος ούτε σπατός πιββεν σεγκυσιος κα-
ρολογιος ' βρησια και σπατός των βεσπού) ' μοτε να πιστοφησ ουτεσο να
προχωρούσανε στη βεσπορεσιου των παρελληνού - ερμηνευτικού και κατανο-
<u>πήνη σπατάνωτη</u> βεσπορεσιαν νεση βεσπού για τη σεγκυσιου της ερμηνε-
νού τροπαιτικού.

5. Όπως το τέτοιο εβιμιπκ που σπατπεταμεσεν τηο ο νοπορεπτ
είναι τούτο :

α. - είναι σπαγκατός ο βεσπός της σεγκυσιους των ερμηνευτικού
τροπαιτικού;

β. - για τοτο σπουδ;

γ. - συδ τοτους φοβερές;

δ. - για τοτες ρητορικές; τοτρεσια ερμοκωγους;

ε. - πε τοτο νρουσος (κατ'αυχή σε σπαβπιστρεβ εδιουσος σπα κη-
νάμα);

3. Ποπέτη στι ο σπαπεμπτις των σχεδίων των ρητορικούς σπατπε-
τέτοιε τουγ ρπουνγτα για να σιστασιδεν ο,σπαγ των επιπέβονς εβπιμπτου
κατ στι :

α. θεώρησε αυτονόηση την καταφατική απάντηση στο πρώτο και

β. δε θεώρησε αναγκαία την απάντηση στο τελευταίο ερώτημα (εδάφιο ε') ή δε νόμισε ότι είναι έργο δικό του

Αυτές τις δυο δυσχέρειες (αντικειμενικές δυσχέρειες) του συντάκτη του σχεδίου διατάγματος θα προσπαθήσω να τις σχολιάσω : την αναγκαιότητα και το κόστος του νέου θεσμού.

4. Για ποιους λόγους είναι αναγκαία η αξιολόγηση;

α. Για τη βελτίωση του εκπ/κού , που διαμέσου της αξιολόγησης θα μαθαίνει που υστερεί. Με τη διαδικασία της αξιολόγησης ο αξιολογούμενος , θα βλέπει μπροστά του τον "καθρέφτη της τελειότητας , θα διαπιστώνει τις ατέλειές του και θα προσπαθεί να τις ξεπεράσει. Στη διαδικασία αυτή δεν αποκλείονται καθόλου (είναι γνωστές από το παρελθόν και ορατές στο παρόν , ακούονται πυκνές) οι αντιδικίες , οι δυσπιστίες , οι αντεγκλήσεις.

$α_1$. Και όμως τον καθρέφτη των προσωπικών του επιδόσεων ο εκπαιδευτικός τον βλέπει πολύ πιο άνετα , πιο καθαρά και πιο πειστικά για τον εαυτό του , αν κάθεται ακροατής σε ένα σεμινάριο , συζητητής σε μια μικρή σύναξη 4-5 ομότεχνων. Γιατί; Γιατί στην περίπτωση ετούτη δεν είναι αυτός υπό ανάκριση και κρίση : είναι ακροατής ή συνομιλητής σε μια συνάντηση όπου το θέμα πάγια είναι ένα : "πως μπορεί να γίνει καλύτερα το εκπαιδευτικό έργο , πως μπορεί να είναι πιο σεβαστός , αγαπητός , χρήσιμος ο εκπαιδευτικός". Και δεν είναι κανένας που δεν το επιθυμεί για τον εαυτό του. Ας τον βοηθήσουμε λοιπόν σ'αυτή τη διαδικασία βελτίωσης , που προχωρεί χωρίς πιθανότητες προσωπικών προστριβών.

β. Είναι αναγκαία η αξιολόγηση για λόγους υπηρεσιακούς; για προαγωγή; τοποθέτηση σε ειδικές (πχ. διευθυντικές ή άλλες επίζηλες) θέσεις;

$β_1$. Μόνο για τις περιπτώσεις που είναι αναγκαία κατά νόμο

η κρίση (και η σύγκριση και η επιλογή) μόνο γι'αυτές χρειάζεται η αξιολόγηση ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου· αυτός σε αυτή την περίπτωση που διεκδικεί μια ειδική θέση έχει λόγους και Υπόμνημα να υποβάλει (να καταγράφει τα προσόντά του κλπ) και διαδικασίες αξιολόγησης και κρίσης να δεχτεί.

β_2. Αναγκαία φαίνεται η αξιολόγηση σε δυο ακόμη περιστάσεις :

- για τη μονιμοποίηση του εκπαιδευτικού (άρθρο 4 , α του σχεδίου δ/τος που είναι αντικείμενο γνωμοδότησης σήμερα) και

- για την περίπτωση μετάταξης του εκπ/κού σε άλλη υπηρεσία ύστερα από αίτησή του και εφόσον άλλος νόμος του δώσει τέτοια δυνατότητα , που προσωπικά τη θεωρώ σκόπιμη (και την εισηγούμαι τη σχετική νομοθέτηση).

5. Ποιο είναι το κόστος της αξιολόγησης
(έτσι που προτείνεται με το σχέδιο του διατάγματος σήμερα)

α. Έστω ότι έχουμε σήμερα 36.000 καθηγητές που υπηρετούν σε σχολεία κατά το διάταγμα πρέπει να αξιολογηθούν 12.000 κάθε χρόνο. Αυτό σημαίνει ότι οι τρεις παράγοντες της αξιολόγησης θα διαθέσουν για τον καθένα αξιολογούμενο τουλάχιστον :

- μια ώρα ο διευθυντής του σχολείου
- μια ώρα ο διευθυντής εκπαίδευσης
- τρεις - τέσσερις ώρες ο Σχολικός Σύμβουλος

β. Αυτά σημαίνουν ότι οι Σχολικοί Σύμβουλοι της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οφείλουν κατά νόμο να διαθέσουν 48.000 ώρες για να ανταποκριθούν στοιχειωδώς στην απαίτηση αξιολόγησης που απορρέει

από το διάταγμα. Αναλογούν στον καθένα (από 160; από 200; από 240;) 300 γόνιμες ώρες σήμερα (200 κάποτε στο μέλλον). (Διευκρινίζω ότι πρόκειται για καθαρές ώρες γόνιμες εργασίας, όχι μειοκινήσεις , αναμονές , συνεννοήσεις που ίσως θα είναι περισσότερες από άλλες τόσες).

γ. Και τι θα βγει από όλη αυτή τη διαδικασία;

- συμβουλευτικό έργο; όχι , γιατί αυτό είναι το κύριο μέλημα του Συμβούλου σε άλλες ώρες , με άλλες προϋποθέσεις , σε άλλο κλίμα.

- αντιδικίες ; δυστροπία ; επικρίσεις; διαφεύσεις ; αυτά όλα είναι πιθανά· και γι'άλλους λόγους εγγενείς και γιατί καλλιεργήθηκε η προσδοκία ότι αξιολόγηση (επιθεώρηση) παλαιού τύπου δεν ξανάρχεται. Και το κόστος ενδεχόμενης επαναφοράς εύλογα θα βαρύνει όσους με πράξεις ή παραλείψεις , με λόγους ή με σιωπή δέχτηκαν στο παρελθόν ότι ο εκπαιδευτικός είναι και γίνεται με τη δουλειά του αρκετά ευσυνείδητος , ώστε δε χρειάζεται αστυνόμευση , έλεγχο , παρακολούθηση. (Και προσωπικά αυτό πρεσβεύω και αντικαθιστώ - όσο αυτό είναι δυνατό για το ρόλο το δικό μου - την έννοια του ελέγχου με τη διαρκή συμπαράσταση : επιστημονική , παιδαγωγική , διδακτική, ηθική).

6. Συμπέρασμα . Απορίες ,

α. Από την παραπάνω ανάλυση του όλου θέματος προκύπτει ότι κατά τις εκτιμήσεις του γράφοντος το σχέδιο διατάγματος για την αξιολόγηση δεν είναι αναγκαίο , ούτε σκόπιμο , ούτε χρήσιμο (τουλάχιστο με τη θεωρητική βάση όπου αυτή έχει θεμελιωθεί) .

β. Η φοβερή απορία που ανακύπτει κυρίως για όλους εμάς που μεγαλώσαμε μέσα στο κλίμα αξιολόγησης - ελέγχου : "τι θα γίνουμε χωρίς βαρβάρους" ; σκυθρωπούς και συνοφρυωμένους ;

Ο Σχολικός Σύμβουλος θα επισκέπτεται τους διδάσκοντες μέσα στην αίθουσά τους (με προειδοποίηση και νομίζω και με συναίνεση) , όχι για

./.

να "κρατάει σημειώσεις και να γράφει ένθεση και να επιβάλει τις απόψεις του" , αλλά για να αρχίσει απ'αυτή την επίσκεψη μια συγκεκριμένη διαδικασία διαλόγου και συμβουλευτικού έργου. Και ίσως για να διδάξει ο ίδιος μια ενότητα , ώστε και απ'αυτή να αρχίσει διάλογος πιο εποικοδομητικός.

γ. Μα , πως είναι δυνατό να μην ελέγχεται το έργο του καθηγητή στην αίθουσα; τι λέει και πως το λέει;

Απάντηση : (1) τι θα πει του το λένε τα προγράμματα , τα βιβλία , οι οδηγίες και η επιστημονική συνείδηση πάνω απ' όλα·

(2) πως θα το πει του το λένε οι επιστήμες της αγωγής (αν του δόθηκαν με τις βασικές σπουδές του).

δ. Κι αν αποκλίνει ιδεολογικά από την επίσημη ιδεολογία;

Απάντηση : (1) δεν έχουμε υποσχεθεί ότι "επίσημη" ιδεολογία δεν υπάρχει , αλλά υπάρχει επιστήμη;

(2) δεν έχουμε μεμφθεί ότι το εκπ/κό σύστημα λειτούργησε μόνο για αναπαραγωγή της άρχουσας ιδεολογίας;

(3) και πότε έγινε κατορθωτό να ελεχθεί ιδεολογικά ο εκπαιδευτικός;

(4) και σε τελευταία ανάλυση , δεν είναι κοινωνικά χρήσιμη και αναγκαία η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών; δεν επικρατούν σε κοινωνία που τις επιδιώκει;

(5) είδατε καμιά κοινωνική ανατροπή τα τελευταία χρόνια που οι εκ/κοί δεν ελέγχονται από επιθεωρητές;

(Περισσότερα - και θετικά- για το θέμα αυτό θα γραφούν στην επόμενη παράγραφο , ως πρόταση).

ε. Μια απορία δική μου (ανεξάρτητη από τις παρατηρήσεις που θα διατυπώσω για το υπό γνωμοδότηση σχέδιο διατάγματος):

Αναλογίστηκε κανείς τι σημαίνει υπηρεσιακά η διακίνηση και διαφύλαξη τόσου όγκου αλληλογραφίας για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού;

έστω 36.000 οι εκπ/κοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης· μέσα σε μια τριετία θα έχουμε 36.000 X 3 : 108.000 εκθέσεις 36.000 υπο-

. / .

μνήματα μερικές χιλιάδες ενστάσεις και αναθεωρήσεις από τα υπηρεσιακά συμβούλια αυτά πολλαπλασιάζονται επί δύο ή επί τρία (για τη Δ/νση Μ.Ε , για το Υπουργείο , για τους ενδιαφερόμενους.

Για το χρόνο που θα χρειαστούν όλα αυτά μερική μόνο νύξη επιχείρησα στην

Λογαριάστε τα υπόλοιπα και απαντήστε : για ποιο σκοπό;

7. Η πρότασή μου :

Προτάσεις :

α. Οι Σύμβουλοι να εξακολουθήσουν να είναι Σύμβουλοι· έτσι καθιερώθηκαν οι καινοί – στη συνείδηση των εκπαιδευτικών μας· έτσι δικαίωσαν το νέο θεσμό.

β. Τις 300 ώρες που θα χρειάζονται κάθε χρόνο (με πολύ οικονομικό υπολογισμό που επιχείρησαν στην 5) να έχουν την ευχέρεια να τις αξιοποιούν για δική τους ενημέρωση , για να μπορούν έπειτα να συμβουλεύουν τους άλλους. Πρόκειται για 2 ώρες κάθε εργάσιμη μέρα και ίσως με άλλους υπολογισμούς – να αποδειχτούν 3 ή και 4! Δεν είναι χρόνος ευκαταφρόνητος για το κύριο έργο των Συμβούλων , το συμβουλευτικό.

γ. Να δοθεί περισσότερη ενθάρρυνση στους Συμβούλους και περισσότερη βοήθεια να οργανώνουν σεμινάρια για το προσωπικό τους Όποιος επιμορφώνεται βελτιώνεται και δεν χρειάζεται έλεγχο. Η ιστορία της εκπαίδευσής μας μας διδάσκει ότι ο έλεγχος δε βελτίωσε την ποιότητα των εκπαιδευτικών , επιδείνωσε τις σχέσεις τους προς την Πολιτεία , που όσο φρόντιζε τον έλεγχο παραμελούσε (σκόπιμα φρονώ) την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

δ. Να διατεθούν και όλες οι δαπάνες που υπαινίχτηκα στην 6 ε για σεμινάρια. Και να ενημερωθούν όλοι οι φορείς να περιλάβουν στα προγράμματα επιμόρφωσης και τούτα τα θέματα :

(1) ποιότητα εκπαίδευσης
(2) ποιότητα διδασκαλίας
(3) αξιολόγησης του εκπ/κού έργου από τον εκπαιδευτικό.

ε. Να διαμορφωθεί ο θεσμός αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού ειδικού και μόνο για τις αναγκαίες περιπτώσεις, που σημειώσαμε στο πάνω (§ 4 β_1 και 4 β_2).

Έτσι νομίζω θα καλλιεργηθεί περισσότερη παιδεία για τους εκπαιδευτικούς, περισσότερη αξιοπρέπεια και καλύτερη απόδοση παιδαγωγικού έργου.

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει:

Νομίζω πως πρέπει να ξεκινήσουμε από το ερώτημα αν είναι απαραίτητος ο έλεγχος της δουλειάς που γίνεται από τον εκπαιδευτικό στο σχολείο. Γιατί αν η απάντηση είναι καταφατική, τότε θα βρεθεί ο καταλληλότερος τρόπος για να γίνεται ο έλεγχος αυτός καθώς και το όργανο που θα τον κάνει. Έχω την εντύπωση ότι τα όσα είπε προηγουμένως ο κ. Βώρος στηρίζονται στην άποψη ότι ο εκπαιδευτικός κάνει καλά τη δουλειά του (και άρα δε χρειάζεται ο έλεγχος) άποψη βέβαια συζητήσιμη. Με την ίδια συζητήσιμη άποψη σχετίζεται και η φράση του ότι για το κόστος της αξιολόγησης ο συντάκτης του Π. Δ/τος δε θεώρησε σκόπιμο να απαντήσει. Αλλά ο συντάκτης απαντά έμπρακτα στο ερώτημα του κόστους, με τη σύνταξη του διατάγματος, που το θεωρεί απαραίτητο για τη σωστή εκτέλεση της εργασίας στο σχολείο.

Πιστεύω κι εγώ ότι πρέπει να διαφυλαχθεί το πνεύμα του νέου θεσμού του σχολικού συμβούλου. Ο σχολικός σύμβουλος δεν πρέπει να γίνει εργαλείο παραγωγής υπομνηματικών ενθέσεων, όπως ήταν ο παλιός γενικός επιθεωρητής. Και φοβούμαι βάσιμα ότι με την ανάθεση, που κάνει το πρ. διάταγμα, της υποχρέωσης να συντάσσει ο σχολικός σύμ-

Ο Π. Δ. Τσιτσέλης γράφει:

βουλος υπηρεσιακές ενθέσεις για όλους τους καθηγητές της περιφέρειάς του θα τον ταυτίσουμε ουσιαστικά με τον παλιό γενικό επιθεωρητή και θα τον αποξενώσουμε από την καθοδήγηση, ενημέρωση και συμπαράσταση στους εκπαιδευτικούς, δηλαδή θα τον απομακρύνουμε από ότι αποτελεί το κύριο έργο του.

Σε ότι αφορά τέλος την άποψη, που ακούστηκε προηγουμένως, να γίνεται η αξιολόγηση από συμβούλιο, έχω τη γνώμη ότι γίνεται κάποια σύγχυση ανάμεσα στην αξιολόγηση και την κρίση. Η κρίση (για προαγωγή, επιλογή κτλ) είναι βέβαια έργο του συμβουλίου, αλλά η αξιολόγηση προϋποθέτει προσωπική εκτίμηση κι αυτό είναι έργο κάποιου ατόμου. Άλλωστε και το συμβούλιο θα στηριχτεί κατ'ανάγκη σε κάποια εισήγηση, δηλαδή σε κάποια αξιολόγηση, για να διαμορφώσει την κρίση του.

Ύστερα απ'αυτά και λαμβάνοντας υπόψη ότι η αξιολόγηση σήμερα, με την καθιέρωση του νέου μισθολογίου (όπου όλοι φτάνουν, μισθολογικά, στο τέρμα), έχει αρκετά περιορισμένη σημασία, θα έβλεπα ως πολύ χρήσιμη την άποψη να μην είναι υποχρεωμένος ο σχολικός σύμβουλος να συντάσσει εκθέσεις για όλους τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς του. Η υποχρέωση αυτή να παραμείνει για τους δύο άλλους (διευθυντή σχολείου, προϊστάμενο εκπ/σης) και να περιοριστεί για το σχολικό σύμβουλο στις περιπτώσεις που υπάρχουν κωλύματα για τους υπόλοιπους (ομοιοβαθμία κτλ).

Ο κ. Δ. Αδαμόπουλος λέγει :

Από όσα είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές προκύπτει το συμπέρασμα ότι η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συμβάλλει στην βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Από την άλλη μεριά όμως η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών από τους σχολικούς συμβούλους έρχεται σε αντίφαση με την αποστολή του σχολικού συμβούλου, ο οποίος, όπως καθιερώθηκε στη συνείδηση των εκπαιδευτικών, καθοδηγεί και συμβουλεύει αλλά δεν επιθεωρεί. Επομένως έργο μας πρέπει να είναι η βελτίωση του σχεδίου του σχολικού συμβούλου και να μην επανέλθουμε πάλι στον ΓΕΜΕ.

. / .

Η πρόταση του κ. Βαρουχάκη για ένα νέο σύστημα αξιολόγησης έχει κατά τη γνώμη μου αρκετά θετικά σημεία δεδομένου ότι απλοποιεί το έργο του σχολικού συμβούλου ως προς την αξιολόγηση. Έχω όμως επιφυλάξεις στο κατά πόσον νομιμοποιείται ο περιορισμός της αξιολόγησης σε ορισμένες μόνο κατηγορίες εκπαιδευτικών: τους πολύ καλούς ή τους ανεπαρκείς, όπως προτείνει ο κ. Βαρουχάκης. Επίσης κατά τη γνώμη μου δεν νοείται αξιολόγηση η οποία δεν καταλήγει σε συγκεκριμένους χαρακτηρισμούς, δηλαδή η αξιολόγηση δεν μπορεί να έχει μόνο περιγραφικό χαρακτήρα. Αυτά έχω σαν γενικές παρατηρήσεις και επιφυλάσσομαι να διατυπώσω τις ειδικές παρατηρήσεις μου στην κατ'άρθρο συζήτηση του σχεδίου.

Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει :

Στη χώρα μας φαίνεται δυστυχώς να είναι κανόνας η μετάβαση απ'το ένα άκρο συμπεριφοράς και σχέσεων στο άλλο. Με λίγο ασημένο κοινωνικοψυχολογικά βλέμμα μπορεί κανείς να διαπιστώσει ότι όταν εγκαταλείπουμε μια στάση παραδοσιακή, πηγαίνουμε συνήθως πολύ εύκολα σε μια τελείως αντίθετη. Έτσι συμβαίνει απ'τη μια άρνηση, να βρισκόμαστε σε κάποια άλλη. Και συγκεκριμένα : είχαμε τους επιθεωρητές, ένα θεσμό που είχε χάσει τη σημασία του με την αυταρχικότητα στις σχέσεις και την έλλειψη συνεργασίας και επικοινωνίας επιστημονικής και γνήσια παιδαγωγικής (χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπήρξαν πολύ τιμητικές εξαιρέσεις). Με την κατάργησή του ορισμένοι τουλάχιστο εκπαιδευτικοί έφταναν στο σημείο να μη δέχονται το Σχολ. Σύμβουλο να μπει στην τάξη τους, παρά το γεγονός ότι τους προειδοποιεί και οπωσδήποτε χρειάζεται αυτή τη συγκεκριμένη στην τάξη βάση και αφορμή για να συμβουλέψει και βοηθήσει διδακτικά και παιδαγωγικά. Θέλουν, λένε, πλήρη αυτονομία και ελευθερία στη δουλειά τους. Οπότε θέτεται το ερώτημα: Πως θα γίνει συνεργασία και διάλογος; Μήπως μόνο έξω απ'την αίθουσα και θεωρητικά; Ασφαλώς κάτι τέτοιο δε μπορεί να θεωρηθεί αρκετό και εποικοδομητικό. Έχει άλλωστε βεβαιωθεί και επιστημονικά πειραματικά (από τον περίφημο ψυχολόγο Κουρτ Λεβίν πριν από 40 περίπου χρόνια) ότι τόσο οι αυταρχικές όσο και οι ανεξέλεγκτες σχέσεις (LAISSEZ-FAIRE) σε μια ομάδα, έχουν περίπου τα ίδια αποτελέσματα. Βέβαια μπροστά στις αυταρχικές είναι προτιμότερες οι ανεξέλεγκτες σχέσεις, αυτές δηλ. που τις χαρακτηρίζει αδιαφορία,

έλλειψη συστηματικής συνεργασίας και έλλειψη κάποιων σκοπών και ορίων. Η επιστημονική και παιδαγωγική συνεργασία , ο διάλογος , η αλληλοβοήθεια των μελών μιας ομάδας , που συντονίζεται κατάλληλα και υπεύθυνα , αλλά και ουσιαστικά δημοκρατικά , συνιστούν τις δημοκρατικές σχέσεις που είναι μια τρίτη δυνατότητα σχέσεων και που (πάλι κατά τον Λεβίν) είναι οι πιο πρόσφορες για επίδοση και πρόοδο σε ένα σύνολο.

Έχοντας υπόψη τι γίνεται σε ορισμένες περιπτώσεις σχετικά με τους Σχολ. Συμβούλους , όπως ανάφερα και παραπάνω , και τους εκπ/κούς μας και διαβάζοντας το σχέδιο Π. Δ/τος που έχουμε για γνωμοδότηση , σχημάτισα απ'αυτό αμέσως τη γενική εντύπωση ότι έχει γίνει μια προσπάθεια αρκετά πετυχημένη - και δεν ήταν και τόσο εύκολο - συμβιβασμού των ακραίων τάσεων σχέσεων και εύρεσης των αρετών του μέσου , που και στις ανθρώπινες σχέσεις χαρακτηρίζονται ως "δημοκρατική συμπεριφορά" των μελών ενός ορισμένου συνόλου και εδώ των εκπ/κών γενικά.

Το σχέδιο έχει αρκετά και βασικά νέα στοιχεία , ώστε να διαφέρει ριζικά απ'ότι με καλή ή πρόχειρη στάση θα μπορούσε κανείς να συσχετίσει με επιστροφή σε επιθεώρηση. Αναφέρω μερικά απ'αυτά :

- Το κριτήριο της παιδαγ. πράξης (ως χωριστό κριτήριο)
- Την κοινωνική δραστηριότητα (επίσης ως χωριστό κριτήριο)
- Το υπόμνημα της αυτοαξιολόγησης του εκπ/κού , που αποτελεί πολύ σημαντικό στοιχείο καινοτομίας και δημοκρατικότητας στις στις σχέσεις εκπ/κού και Σχολ. Συμβούλου και γενικά προϊστάμενου
- Την απάλειψη στους χαρακτηρισμούς της κατηγορίας "άριστος" (αν και για όλους τους χαρακτηρισμούς θα μπορούσε κανείς να έχει επιφυλάξεις)
- Τη δυνατότητα έκτακτης αξιολόγησης σε ειδικές περιπτώσεις που αναφέρει το σχέδιο , και ορισμένα άλλα.

Γενικά , νομίζω , είναι απαραίτητη η επικοινωνία συνεργασίας σε συγκεκριμένη επιστημονική και διδακτική βάση. Αυτό δε σημαίνει οπωσδήποτε και έλεγχο. Θα εξαρτηθεί βέβαια από όλους , και ασφαλώς

και από τους Σχολ. Συμβούλους , και κυρίως απ'αυτούς , τι μορφή θα πάρει αυτή η συνεργασία και επικοινωνία. Αλλά και ο καλύτερος θεσμός αποτυγχάνει , αν δεν γίνει σωστός χειρισμός ανθρώπων και πραγμάτων , δηλ. δημοκρατικός. Οι Σχολ. Σύμβουλοι βέβαια είναι οπωσδήποτε απαραίτητο να κάνουν μια αξιολόγηση για τους δόκιμους , γιατί αυτοί δεν πάνε να γίνουν απλώς και μόνο υπάλληλοι , αλλά υπάλληλοι κάποιας συγκεκριμένης κατηγορίας , του κλάδου των εκπαιδευτικών με κάποια δηλ. ειδοποιό διαφορά συμπεριφοράς και υπευθυνότητας σε σχέση με την αγωγή. Επίσης για έκτακτες περιπτώσεις δεν είναι δυνατό παρά να υπάρχει μια βάση αξιολόγησης , όπως για χορήγηση υποτροφιών κτλ. Και δεν βλέπω το λόγο γιατί να μην κάνει ο Σύμβ. μια γραπτή περιγραφή του έργου του καθενός , αλλά σε πολύ αραιά διαστήματα (όχι δηλ. στα τρία χρόνια), οπως προβλέπεται το σχέδιο γιατί δε είναι αυτό το έργο του), για όποιον μάλιστα το ζητεί.

Αν έτσι θεωρηθεί το σχέδιο αυτό και όχι ασφαλώς σαν δυνατότητα ή μέσο επιστροφής σε απαράδεκτους και αντιδημοκρατικούς ελέγχους, μπορεί να έχει θετική θέση. Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι σε ορισμένα επιμέρους σημεία του σχεδίου έχω ορισμένες σοβαρές επιφυλάξεις.

Ο κ. Κατσιμάνης λέγει :

Συμμερίζομαι και εγώ τις επιφυλάξεις που ακούστηκαν και που προέρχονται από την κάποια δυσαρμονία μεταξύ του περιεχομένου του σχεδίου του Π. Δ και των προσδοκιών των εκπαιδευτικών , οι οποίοι δυσφορούν απέναντι σε οτιδήποτε τους υπενθυμίζει "Επιθεωρητικούς" ελέγχους "παλαιού τύπου". Πάντως θεωρώ ως ένα σημείο θεμελιωμένο το περιεχόμενο του σχεδιαζόμενου Π.Δ. Όταν οι εκπαιδευτικοί μας απέρριπταν τον έλεγχο , προφανώς εννοούσαν τον καταπιεστικό ,τον δυτάρχικό και πολύ συχνά ,τον άδικο έλεγχο , που τον ασκούσε κάποιο συνοφρυωμένο εποπτικό όργανο , το οποίο "έκοβε κεφάλια" καθηγητών , χωρίς όμως να τους έχει προηγουμένως προσφέρει , έστω και το παραμικρό προκειμένου να τους βοηθήσει στο έργο τους. Τώρα όμως τα πράγματα είναι διαφορετικά : σχολικοί σύμβουλοι διορίζονται οι κατά

τεκμήριον ικανότεροι εκπαιδευτικοί και μάλιστα με συμμετοχή στη διαδικασία κρίσης αντιπροσώπων του συνδικαλιστικά οργανωμένου κλάδου. Ρητά και απερίφραστα έχει κατά κόρον λεχθεί - και κυρίως γραφεί σε επίσημα έγγραφα - ότι κύριο και πρώτιστο καθήκον του σχολικού συμβούλου είναι η καθοδήγηση, η συμπαράσταση και η ηθική ενίσχυση του εκπαιδευτικού όχι ο έλεγχός του. Οι σχολικοί σύμβουλοι είναι μετακλητοί, με περιορισμένης διάρκειας συμβουλευτική θητεία και, επομένως νιώθουν περισσότερο δεμένοι με τους απλούς καθηγητές, άρα λιγότερο -ή καθόλου - προϊστάμενοί τους. Επιπλέον υπάρχει το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο που απλώς θα λάβει υπόψη του την αξιολόγηση του συμβούλου και θα καταλήξει στη δική του τελική κρίση, για την οποία θα συνεκτιμήσει τις απόψεις του διευθυντή σχολείου, του προϊστομένου του γραφείου εκπαίδευσης και του ίδιου του ενδιαφερόμενου καθηγητή. Όμως το πιο σημαντικό είναι ότι η τύχη και η οικονομική επιβίωση των καθηγητών δεν εξαρτώνται πλέον όπως όλλοτε, από την καλή ή την κακή έκθεση του σχ. συμβούλου. Όπως είναι γνωστό, οι καθηγητές μισθολογικά εξελίσσονται πλέον απόλυτα και επομένως μόνο ηθική αξία έχει πλέον η αξιολόγηση που θα τους κάνουν οι σχ. σύμβουλοι. Από την επίσκεψη του συμβούλου οι "επιθεωρούμενοι" δεν έχουν ούτε να χάσουν ούτε να φοβηθούν το παραμικρό. Με τα όσα θα τους πει και θα τους [illegible], απλώς θα τους βοηθήσει να αποκτήσουν αυτογνωσία ως επιστήμονες και παιδαγωγοί και θα τους δώσει κατάλληλες οδηγίες για την περαιτέρω βελτίωσή τους. Καμό δεν θα μπορούσε ποτέ να τους κάνει ακόμη και στην εντελώς υποθετική περίπτωση που θα το ήθελε.

Υπάρχει όμως ένας κίνδυνος από το όλο θέμα : μήπως το πνεύμα του θεσμού του σχολικού συμβούλου αλλοιωθεί καθώς ο σχ. σύμβουλος μοιραία θα κάνει κύριο έργο του την αγχώδη σύνταξη εκθέσεων και, σιγά σιγά θα εγκαταλείψει το κύριο, το ουσιαστικό έργο του που είναι η καθοδήγηση του εκπαίδευτικού. Την επιφύλαξη αυτή πρέπει να την επισημάνουμε στη Διοίκηση, καιπαράλληλα να της τονίσουμε ότι η αξιολόγηση των καθηγητών - όπως grosso modo [illegible] από το συζητούμενο σχέδιο Π.Δ - θα μπορούσε να αποδώσει αποκλειστικά

και μόνο στην περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των σχολ. συμβούλων θα γνώριζε χεννοία αύξηση , έτσι ώστε να μειωθεί δραστικά ~~κ τουλάχιστον~~ να υποδιπλασιαστεί , ~~[illegible]~~ ο αριθμός καθηγητών που αντιστοιχεί στον οικείο σχ. σύμβουλο. Επίσης μια βασική βελτίωση θα ήταν η εξής : κάθε σχολικός σύμβουλος , στη διάρκεια της τετραετούς θητείας του , να είναι υποχρεωμένος να κάνει μόνο μία έκθεση για κάθε καθηγητή της περιφέρειάς του.

Το Τμήμα έκρινε καλό να μην καταλήξει σε απόφαση αλλά να ενσωματωθούν οι απόψεις των μελών από τις οποίες η Διοίκηση θα μπορεί να συναγάγει συμπεράσματα.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ

Ο Προεδρεύων

ΗΛ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Γραμματέας

Δ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 105 /84

Σήμερα 3 . 12 . 84 ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του Κ.Ε.Μ.Ε. συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής). Με προφορική εντολή του κ. Υ.Δ. Π. Γ. Ηλιάδη [illegible], προεδρεύει του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τοπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωροκόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητής και η γραμματέας του Τμήματος Δ. Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Θέματα Ημερησίας Διάταξης

1. Συντονισμός προγραμμάτων Μέσης και Δημοτικής Εκπ/σης. (Εισηγητές κατά ειδικότητα).
2. Δημοσίευση νέων Π.Δ./των με τα αναλυτικά προγράμματα των σχολικών Μ.Γ.Ε. (Εισηγητές κατά ειδικότητα).
3. Α.Π. Καλλιτεχνικών στο γυμνάσιο και λύκειο. (Εισηγητής Λ.Αδαμόπουλος
4. Δυνατότητα διορισμού της Δήμου Άννας του Δημητρίου ως καθηγήτριας Καλλιτεχνικών στη Μ.Ε. (Εισηγητής Λ. Αδαμόπουλος.
5. Ανακοινώσεις
6. Επανέκδοση των εισηγήσεων (τεύχος β΄) (Εισηγητής Ηλ. Σπυρόπουλος
7. Εξαίρεση του αγγλικού βιβλίου THRESHOLD. (Εισηγητής Τρ. Τριανταφύλλου).
8. Επιτροπή κρίσης για τα βιβλία θεωρητικής Γεωμετρίας. Εισηγητής: Ν Βαρουχάκης.

Στην αρχή της συνεδρίας αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.



ΘΕΜΑ 1ον

Ο κ. Κων/νος Φούσκας λέγει:

1. Αναφέρω στο Τμήμα ότι για το συζητούμενο θέμα συνεργάστηκα με το Συμβουλο κ. Κων. Πασσάκο, εκπρόσωπο του μαθήματος των Θρησκευτικών στη Δ.Ε.

2. Η συνεργασία μας είχε ενημερωτικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα εξετάσαμε την πρόοδο της εργασίας που έγινε για τα Θρησκευτικά στη Δ.Ε. στην περίοδο 1979 - 80 και σε γενικές γραμμές, τα νέα Α.Π. του μαθήματος στη Μέση Εκπαίδευση, τα οποία καταρτίστηκαν πρόσφατα και εγκρίθηκαν από το Κ.Ε.Μ.Ε.

3. Μνημονεύσαμε το γεγονός ότι ήδη γράφονται νέα βιβλία των Θρησκευτικών για το Γυμνάσιο και το Λύκειο, τα οποία προσδοκούμε να χρησιμοποιηθούν από το σχολ. έτος 1985 - 86.

4. Διαπιστώσαμε ότι για την παραπέρα πορεία του θέματος υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες και ευθύνες, στις οποίες οι δυο υπεύθυνοι δεν έχουμε εξουσιοδότηση να προχωρήσουμε. Όταν επί πολλούς μήνες το Τμήμα Δ.Ε. εργάστηκε για το θέμα των Α.Π. και δεν το ολοκλήρωσε, και όταν η 10μελής Ο.Ε. για το ίδιο θέμα αλλά για τη Μ.Ε., που ορίστηκε με την Υπουργική απόφαση 6047/8-12-82, δεν θέλησε να ασχοληθεί με το " συντονισμό " των Α.Π. στις δυο βαθμίδες της Γενικής Εκπαίδευσης, αν και εργάστηκε επί 10 μήνες, πώς θα μπορούσαμε εμείς να εξαντλήσουμε το θέμα;

5. Φρονούμε ότι θα μπορούσαμε να προωθήσουμε το θέμα, μόνο αν είχαμε ειδική εξουσιοδότηση γι'αυτό από τα Τμήματα μας ή από κάπου αλλού.

6. Θεωρούμε καλύτερη τη λύση της συγκροτήσεως ειδικής Ο.Ε., η οποία με ειδική εντολή θα εξετάσει το όλο πρόβλημα και θα προτείνει αν και κατά πόσο μπορεί να γίνει εναρμόνιση των Α.Π. της Δημοτικής και της Μέσης και ως ποιό βαθμό μπορεί αυτή να επιτευχθεί για το μάθημα των Θρησκευτικών. Την Ο.Ε. θα μπορούσαν να αποτελέσουν ο Θεολόγος Εισηγητής του Κ.Ε.Μ.Ε. κ. Κων/νος Φούσκας (από τη Μ.Ε.), ο Σύμβουλος κ. Κων. Πασσάκος και ο Εισηγητής κ. Ιωάν. Χριστιάς (από τη Δ.Ε.), καθώς και δυο μέλη της Ο.Ε. που κατάρτισε τα νέα Α.Π. του μαθήματος για τη Μ.Ε. και συγκεκριμένα ο κ. Σάββας Αγουρίδης, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Αθήνας, και ο κ. Ιωαν. Μάσσος, τέως ΓΕΜΕ ειδικότητας Θεολόγων.

Μετά από αυτά που ανέφερα, νομίζω ότι στην παρούσα φάση του " συντονισμού " δεν μπορεί να γίνει τίποτε άλλο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΣΥΜΑ 10α

Ο κ. Κων/νος Βουλκος ρώτησε:

1. Αναφέρω στο Πρώτο ζήτημα ότι μέχρι το συζητούμενο θέμα συνεχώς με ενημερώνατε με Συμβούλιο κ. Κων. Παρούσα, εκπρόσωπο του μεγάλου της βιομηχανικής μ[illegible] Δ.Ε.

2. Η συνεργάτις μας είχε επιθεωρήσει χαρακτήρα. Συγκεκριμένα εξ[illegible] ποιότητα της εφαρμόζουν τον ελάχιστο μισθό της βιομηχανικ[illegible] στην περίοδο 1979 - 80 και σε λεπτές ίνες, τα νέα Δ.Σ. του μεγάλ[illegible] ως προς τον Σύλλογο, τα οποία καταρτίστηκαν πρόσφατα και εγκρίθη[illegible] από το Κ.Σ.Μ.Ε.

3. Μπήκε στο τελευταίο στη δική μας παρέμβαση να βγάλω την βιβ[illegible] μπεσιτικής για το Συνάδελφο και εύχομαι, τα οποία προσφορά να χαρτο[illegible] εφαρμόζουν από το σχολ. έτος 1985 - 86.

4. Διευκρινίστε στη δική μας παρέμβαση τον σεβασμό ικανοποίη[illegible] πατικές συνθήκες συνολικές και ευνοϊκές, στις οποίες σε ένα ικανοποιητ[illegible] εξοπλισμένο να προχωρήσουν. Όταν επί παγκοσμίως μιλάει το Συ[illegible] Δ.Σ.Ε. εφαρμόστε μέχρι το σεβασμό της Α.Π. και δεν το ονομάζουμε και όταν [illegible] Ομελής Ο.Ε. μέχρι το ίδιο σεβασμό μέχρι τη Μ.Ε., που οφείλεται δε μπ[illegible] συνδρομή απόφαση (2047/8-12-82) δεν θέλουμε να ακούσουμε δε το " συναπαντάνε " της Α.Π. στις ένα βαθμίδες της Γενικής Συνέλευσης, αν [illegible] εφάρμοσε επί 10 μήνες, πώς θα προσφύγουμε στο σεβασμό της αλλαγής το σεβασμό;

5. Φρονούμε ότι θα προσέχουμε να ικανοποιούμε το σεβασμό, πάνω αν ελ[illegible] μέχρι εξοπλισμού εξοπλισμού μέχρι από τα Δημόσια μας ή από κάποιο εγγύ[illegible].

6. Θεωρούμε καλύτερη τη γνώμη της συγκροτούσας εφημ. Ο.Σ.Ε.» μ[illegible] μόλις με εφημ. επιπλ. θα εξετάσει το ένα παράγραφο και της [illegible] και κατά πόσο προσέχει να λύσει επιθυμία Α.Π. της Δημοτικής και της [illegible] και ως προς βαθμό προσέχει αυτή να επιτυχθεί μέχρι το μέρος της [illegible] βιομηχανικών. Την Ο.Ε. θα προσφύγω να αποτελέσουν ο θεσμός Συμβουλίου του Κ.Σ.Μ.Ε. κ. Κων/νος Φούσκος (από τη Μ.Ε.) ο Συμβούλου κ. Κων. [illegible] και ο Συμβούλιος κ. Ιωάν. Χριστάς (από τη Δ.Σ.) καθώς και [illegible] που μένει στη Ο.Ε. που καταρτίσε τα νέα Α.Π. του μεγάλου μέχρι τη Μ.Ε. και συνεκτίμησα ο κ. Σάββας Αγαθάγγελος, καθηγητής της θεσσαλικής Εκπ[illegible] Αθήνας, και ο κ. Ιωαν. Μαρούσι, τέως Γενικός επιτρόπου θεσσαλίας.

Μετά από αυτά που ακούσθηκαν, νομίζω ότι αυτή η " σταν[illegible] πολύπλοκη " δεν μπορεί να λύνει τίποτε εγγύ.

Ο κ. Σ. Θ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Τα προγράμματα των Δημοτικών Σχολείων ως προς τα μαθήματα Φυσικής - Χημείας - Βιολογίας - Γεωγραφίας - Γεωλογίας δεν έχουν ολοκληρωθεί στην ΣΤ΄ τάξη, οπότε ακόμη δεν υπάρχει θέμα συνέχειας για το Γυμνάσιο.

Όμως έχω να παρατηρήσω ότι, παραλληλα με το θέμα της συνέχειας των προγραμμάτων Δημοτικών - Γυμνασίων, θα πρέπει να λάβει χώρο ενοποίηση των σκοπών Δημοτικών - Γυμνασίων, πράγμα που απουσιάζει από τον νόμο 309/76 που ισχύει μέχρι σήμερα. Επί πλέον και εως ότου ενταχτούν στην Δημ. Εκπαίδευση οι δάσκαλοι της τετραετούς φοίτησης στα Πανεπιστήμια, από τα οποία υποθέτω ότι θα αποκτήσουν ειδικότητες Φιλολογικών - θετικών επιστημών, θα πρέπει κατά το δυνατόν να διδάσκονται τα μαθήματα αυτά από καθηγητές του Γυμνασίου. Η πρόοδος των μαθημάτων αυτών στις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού από το ένα μέρος και η απελπιστικά μικρή ενημέρωση που δίδεται στους σπουδαστές των Παιδ. Ακαδημιών στα μαθήματα αυτά, είναι ένα σοβαρό επιχείρημα. Άλλωστε σε παιδιά ηλικίας 11 - 12 ετών πείραμα της διδασκαλίας των Φυσικών επιστημών από καθηγητές έχει επαναληφθεί με άριστα αποτελέσματα την περίοδο 1938 - 1942 στο οκτατάξιο Γυμνάσιο.



Ο κ. Ιωάννης Σκορδίλης λέγει:

Κύριε Πρόεδρε,

τα αναλυτικά Προγράμματα της Φυσικής Αγωγής της Δημοτικής και της Μέσης παρουσιάζουν την απαραίτητη ενότητα και συνέχεια, γιατί συντάσσονται με την ευθύνη μας και ακολουθούν στο θεωρητικό και στο διδακτικό τους μέρος κοινή πορεία.

Παρά την ενότητα όμως αυτή για τη Φυσ. Αγωγή του Δημοτικού Σχολείου υπάρχουν δυό σοβαρά προβλήματα. Το πρώτο πρόβλημα αφορά τα ίδια τα Αν. Προγράμματα που έχουν παραμείνει στο Δημοτικό στη δεύτερη τάξη και που ασφαλώς χρειάζονται ολοκλήρωση μέχρι την έκτη τάξη.

Το δεύτερο πρόβλημα αφορά την απροθυμία των δασκάλων να διδάξουν τη Φυσ. Αγωγή, να εφαρμόσουν στον τομέα αυτό το ωρολόγιο και το αναλυτικό πρόγραμμα. Έτσι τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου μένουν τελικώς αγύμναστα στην πιο κρίσιμη αναπτυξιακή φάση της ζωής του και φυσικά παρουσιάζονται στο Γυμνάσιο τελείως ανέτοιμα για μια συστηματικότερη Φυσική Αγωγή.

О.к. Е.Е. Полковниковой указал:

Та необъективная информация, которая была передана в Ленинград - Пушкину, Гатчину, Выборг, Сестрорецк, Зеленогорск, Ольгино, Лисий Нос, Стрельну, Петергоф, Ораниенбаум, Кронштадт, Ломоносов, Красное Село, Колпино, Пушкин, Павловск, Тосно, Кировск, Мгу, Отрадное, Волхов, Сясьстрой, Подпорожье, Лодейное Поле, Свирьстрой, Тихвин, Бокситогорск, Пикалево, Волосово, Кингисепп, Сланцы, Ивангород, Кингисеппский район, Ломоносовский район, Гатчинский район, Выборгский район, Приозерский район, Всеволожский район, Тихвинский район, Волховский район, Лужский район, Киришский район, Подпорожский район, Бокситогорский район, Сланцевский район, Волосовский район, Ленинградскую область, Ленинградскую АЭС, Ленинградскую ГРЭС, Ленинградскую ТЭЦ-5, Ленинградскую ТЭЦ-22, Ленинградскую ТЭЦ-14, Ленинградскую ТЭЦ-20, Ленинградскую ТЭЦ-21, Ленинградскую ТЭЦ-15, Ленинградскую ТЭЦ-16, Ленинградскую ТЭЦ-17, Ленинградскую ТЭЦ-18, Ленинградскую ТЭЦ-19, Ленинградскую ТЭЦ-23, Ленинградскую ТЭЦ-24, Ленинградскую ТЭЦ-25, Ленинградскую ТЭЦ-26, Ленинградскую ТЭЦ-27, Ленинградскую ТЭЦ-28, Ленинградскую ТЭЦ-29, Ленинградскую ТЭЦ-30, Ленинградскую ТЭЦ-31, Ленинградскую ТЭЦ-32, Ленинградскую ТЭЦ-33, Ленинградскую ТЭЦ-34, Ленинградскую ТЭЦ-35, Ленинградскую ТЭЦ-36, Ленинградскую ТЭЦ-37, Ленинградскую ТЭЦ-38, Ленинградскую ТЭЦ-39, Ленинградскую ТЭЦ-40, Ленинградскую ТЭЦ-41, Ленинградскую ТЭЦ-42, Ленинградскую

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος λέγει:

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Τμήματος των Δημοτικών η μεταρύθμιση στο πρόγραμμα μαθηματικών του δημοτικού σχολείου ολοκληρώνεται στο σχολικό έτος 1985 - 86. Επόμενως επιβάλλεται από το σχολικό έτος 1986 - 87, να έχουμε νέο αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών για τις τρείς τάξεις του γυμνασίου εναρμονισμένο με τα όσα θα έχουν ήδη διδαχτεί οι μαθητές στις 6 τάξεις του δημοτικού σχολείου. Συγχρόνως πρέπει το Σεπτέμβριο του 1986 οι μαθητές της Α΄τάξης του Γυμνασίου να έχουν στη διαθεσή τους νέο βιβλίο μαθηματικών, γραμμένο σύμφωνα με το αναθεωρημένο αναλυτικό πρόγραμμα μαθηματικών της Α΄Γυμνασίου. Έτσι, άν λάβουμε υπόψη ότι, για να εκδοθεί έγκαιρα το βιβλίο αυτό πρέπει να παραδοθεί στον Ο.Ε.Δ.Β. στις αρχές του 1986, καταλαβαίνουμε ότι στην πραγματικότητα έχουμε στην διάθεσή μας από σήμερα χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από ένα έτος. Γι'αυτό, επειδή ξέρουμε πόσο χρονοβόρες είναι οι διαδικασίες για τη σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων και τη συγγραφή των αντιστοίχων διδακτικών βιβλίων, προκύπτει πόσο επείγουσα είναι η επιτάχυνση όλων των σχετικών διαδικασιών.

Ήδη έχουν γραφεί τα διδακτικά βιβλία των πέντε πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου και έχει αρχίσει η συγγραφή του βιβλίου της ΣΤ΄τάξης. Επόμενως η ενημέρωση για το πρόγραμμα μαθηματικών στο δημοτικό σχολείο μπορεί να γίνει σε σύντομο χρονικό διάστημα. Για τους παραπάνω λόγους και επειδή η βελτίωση των διδακτικών βιβλίων των μαθηματικών του γυμνασίου επιβάλλεται και για άλλους λόγους, ανεξάρτητα από τις αλλαγές που έχουν γίνει στο πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου, προτείνω σε σύντομο χρονικό διάστημα να συγκροτηθεί ομάδα εργασίας από μαθηματικούς της Μ.Ε., η οποία, με την εποπτεία των συμβούλων μαθηματικών του Κ.Ε.Μ.Ε., θα προχωρήσει στη σύνταξη νέου αναλυτικού προγράμματος μαθηματικών του γυμνασίου, εναρμονισμένου με το νέο αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου και στη συνέχεια θα αναλάβει και τη συγγραφή των αντιστοίχων διδακτικών βιβλίων. Παράλληλα η ομάδα αυτή, σε συνεργασία με τους συναδέλφους της δημοτικής εκπαίδευσης που είναι υπεύθυνοι για το πρόγραμμα των μαθηματικών, θα προτείνει και όσες προσαρμογές επιβάλλεται, από επιστημονική και διδακτική πλευρά, να γίνουν στα βιβλία μαθηματικών του δημοτικού σχολείου.





Ο κ. Βώρος λέγει:

ειδικά: ιστορία

α. Τα δεδομένα της ηλικίας των μαθητών:
η αντιληπτική τους ικανότητα.

Κατ'αρχή το περιεχόμενο (παραστάσεις, έννοιες, αιτιακές σχέσεις, αξιολογικές κρίσεις, γενικεύσεις, πολιτικά ή πολιτισμικά γεγονότα) που μπορεί να δοθεί σε κάθε τάξη του σχολείου, πρωτοβάθμιας ή δευτεροβαθμιας εκπαίδευσης, προσδιορίζεται από την ηλικία και την αντιληπτική ικανότητα των μαθητών. Και, φυσικά, τα θέματα αυτά μας έχουν απασχολήσει πριν από πολύ καιρό - υποθέτω πολύ πριν από τη συγκρότηση του Κ.Ε.Μ.Ε. Λόγου χάρη, το τι και πως (από πλευρά ιστορικής παιδείας) μπορεί να περιληφθεί στα προγράμματα και βιβλία της δ΄, ε΄, στ΄δημοτικού, της α΄, β΄, γ΄ γυμνασίου, της α΄, β΄, γ΄ λυκείου, αυτό δεν αποφασίζεται παρά σε συνάρτηση και συμφωνία προς την εξέλιξη και ανάπτυξη του παραστατικού κόσμου των παιδιών, της αντίληψής τους για το χώρο, το χρόνο, την αιτιότητα, της δυνατότητάς τους να εννοήσουν έννοιες αφηρημένες.

Πιο συγκεκριμένα και ενδεικτικά - σημειώνουμε ότι: η έννοια του χρόνου, βασική για την ιστορική αφήγηση δεν κατανοείται πριν από το 11ο έτος της ηλικίας· άλλες έννοιες, όπως εξουσία, ειρήνη, πρόοδος, δεν κατανοούνται πριν από το 15ο έτος της ηλικίας

(Μνημονεύω ενδεικτικά: Φ.Κ. Βώρου, Για την αξιοποίηση της διδασκαλίας της ιστορίας στη Γενική Εκπαίδευση (διαπιστώσεις από την Ψυχολογία για την αντιληπτική ικανότητα των μαθητών), περιοδικό Νέα Παιδεία, τεύχος)

Λοιπόν το πρόγραμμα της ιστορίας προσδιορίζεται από τ[illegible] της αγωγής, όχι από την τομή των σχολικών ηλικιών (6-3-3

β. Η συγκεκριμένη δομή και οργάνωση της γενικής εκπαίδευσης:

Η δομή της εκπαίδευσης είναι αποτελεσμα και ιστορικών περιστάσεων και εκπαιδευτικής πολιτικής (π.χ. ποιές δυνατότητες είχε η πολιτεία να προσφέρει και να επιβάλλει υποχρεωτική εκπαίδευση).

Και αναμφίβολα οι παιδαγωγοί επηρεάζονται κάθε φορά από το πόση είναι η υποχρεωτική εκπαίδευση για να ρυθμίσουν τα προγράμματα τους. Αλλά το κύριο στοιχείο που προσδιορίζει τις επιλογές τους είναι η αντιληπτική ικανότητα των παιδιών, που γι'αυτά αποφασίζουν. Λόγου χάρη,

Уважаеми г-жо/г-н ....., Ако Ви е удобно, моля да ме посетите в моя офис на ул. „Ген. Тотлебен" № 38, ет. 3, стая 305, за да обсъдим Вашата молба за ползване на платен годишен отпуск.

Моля, обадете ми се предварително на тел. 9330 111, за да ми съобщите кога ще ви е удобно да дойдете.

С уважение:

Д-р Ангел Кунчев

Началник на Отдел „Човешки ресурси"

До г-н/г-жа .....

Длъжност: .....

Относно: Молба за ползване на платен годишен отпуск

Уважаеми г-н/г-жо .....,

Моля, да ми разрешите да ползвам платен годишен отпуск за периода от ..... до ..... (..... работни дни), съгласно Заповед № ..... от ..... на Министъра на здравеопазването.

Дата: .....

С уважение: .....

ως τώρα κριτήριο επιλογών είχαμε (και σωστά): τι μπορεί να εννοήσει ο μαθητής στα 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 χρόνια του; Και γνωρίζουμε ότι τα θέματα της ιστορίας δεν μπορούν (καθένα ξεχωριστά) να δοθούν σε ορισμένη ηλικία μια φορά και μοναδική. Παράδειγμα: για τον Περικλή ως πολιτικό της Αρχαίας Αθήνας, με κάποια στοιχεία προσωπικότητας και δράσης, μπορεί να γίνει λόγος στα 10 ή 11 χρόνια του παιδιού· αλλά τότε δεν εξαντλείται το θέμα ως προς την εσωτερική ή την εξωτερική πολιτική του, την οικονομική ή την " συμμαχική " πολιτική, τις εμπορικές δραστηριότητες και τον επεκτατισμό της αρχαίας Αθήνας. Αυτά τα θέματα απαιτούν άλλη αντίληψη, εννοιολογική οργάνωση· και θα δοθούν αργότερα με επαναφορά του θέματος αρχαίος Κόσμος στο γυμνάσιο ή και στο λύκειο.

γ. Οι απόψεις των συζητητών για τα εσωτερικά προβλήματα των προγραμμάτων που χειρίζονται (και για το πραγματοποιούμενο διδακτικό έργο).

Υπάρχουν λόγοι ενδεχόμενης αναδόμησης της διδασκόμενης στο δημοτικό σχολείο (π.χ. πρόσφατα ιστορικά γεγονότα και μνημεία και επέτειες μπορούν να αποτελέσουν αφετηρία της διδασκαλίας)· όμως αυτή η πιθανή αναδόμηση είναι εσωτερικό πρόβλημα για τους εισηγητές προγραμμάτων στο δημοτικό και δεν επηρεάζει τη βασική ιδέα ότι τα προγράμματα δημοτικού - γυμνασίου οργανώνονται σε κύκλους επάλληλους (διάταξη απειροειδής), όχι διαδοχικούς. Δηλαδή, το ότι θα διδαχτούν κάποια θέματα αρχαίας, βυζαντινής, νεότερης - σύγχρονης ιστορίας στο δημοτικό δεν είναι λόγος για να μην επαναληφτούν (σε άλλο επίπεδο προσέγγισης, ανάπτυξης, ερμηνείας, κατανόησης) στο γυμνάσιο. Αντίθετα, τότε στην ηλικία 12 χρόνων και ύστερα, όταν η έννοια του χρόνου έχει αναπτυχθεί επιβάλλεται να γίνει πληρέστερη, χρονικά οργανωμένη, παρουσίαση της ιστορίας.

Έτσι απομένει ως υποχρέωση των εισηγητών προγραμμάτων για τις ηλικίες 12 χρόνων και ύστερα να επεξεργάζονται σχέδια διδασκαλίας της ιστορίας χωρίς παραλείψεις (με το αιτιολογικό ότι τα α ή β θέματα διδάχτηκαν στο δημοτικό σχολείο) γιατί στο δημοτικό σχολείο επιδιώκεται κυρίως η ευαισθητοποίηση των μαθητών ως προς την ιστορία (συνέχεια και παράδοση) της κοινωνίας μας, όχι η αναλυτική σπουδή της ιστορικής πορείας του Ελληνισμού και της Ανθρωπότητας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

δ. Διαπιστώσεις - Προτάσεις:

Ύστερα από τα παραπάνω:

(1) Συμφωνήθηκε κάθε πλευρά να αναπτύσσει τα προγράμματά της σύμφωνα με τις αρχές της παιδαγωγικής και τις δυνατότητες του ωρολογίου προγράμματος και

(2) Κάθε πλευρά να συνεργάζεται με την άλλη όταν κρίνει αυτό σκόπιμο για ανταλλαγή σκέψεων και συνεννόηση σε σημεία επαφής - επαλληλίας διδασκόμενης ύλης.

Ο κ. Βαρουχάκης λέγει:

Έχει ήδη αρχίσει η συνεργασία με τους συναδέλφους της Δημοτικής που ασχολούνται με το Πρόγραμμα των Μαθηματικών στο Δημοτικό σχολείο Η συνεργασία αυτή σε πρώτη φάση εντοπίζεται στον καθορισμό ορισμένων γενικών αρχών καθώς και στο σχολιασμό και οριστικοποίηση του Προγράμματος της ΣΤ΄ Δημοτικού, ώστε να καταστεί δυνατή η συγγραφή του αντίστοιχου διδακτικού βιβλίου.

Την οριστικοποίηση του Προγράμματος του Δημοτικού θα ακολουθήσει η αναθεώρηση του Προγράμματος Μαθηματικών του Γυμνασίου.

Το όλο θέμα είναι αρκετά πολύπλοκο και θα πάρει χρόνο γιατί σήμερα οι δυο βαθμίδες Δημοτικό - Γυμνάσιο παρουσιάζονται ως προς τα Μαθηματικά ασυντόνιστες.



5. Управителен – Председател:

Който има да говори:

(1) Информационно време ще направят на присъстващите по-
сланика не пе аръжа пе пагранично мя пе ориентира пон мооло-
дежи мооодежкото мя

(2) Кое време ще оранеждането не ще дали стан кпее пяпа
ликвидационната оранизация се ощпе стефан – ецно-
дулес ерганизационен дуис.

О к° Вапросиите уелел:

Чует пре вхеет и оранеждането не пе ще оранеждане пе Дипотнич
пон оаоуоцията ще то Пределни ти Медипотнича ото Дипотнич оаоуе
и оранеждане ще пред сапоцеет ото жадеп оп Дипотнич
Дазитна вхеме ще ото оаоуаде мя оргатноцеп пон Пределн-
ото ерганизационен врвдеп.

Дя обготнодеп пон Пределнатес Медипотнича пон Дипотнич
сет и ганедедеп пон Пределнатес Медипотнича пон Дипотнич
ра от ено вединдеп Дипотнич – Дипанедо ародоседатя
Медипотнич пошпатедес.

ΘΕΜΑ 2ον

Ο κ. Κων/νος Φούσκας, Εισηγητής λέγει:

Σχετικά με τους σκοπούς και τα νέα Α.Π. των Θρησκευτικών, της Μουσικής και της Οικ. Οικονομίας, μαθήματα για τα οποία έχω ιδιαίτερη φροντίδα, δ ε ν υπάρχει πρόβλημα, γιατί όσα ζητεί με διαταγή της η Δ/ση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. του ΥΠΕΠΘ (αρ. πρωτ. Γ2 /9532 / 12 - 11 - 84) έχουν γίνει από καιρό και έχουν υποβληθεί υπηρεσιακά στη Διοίκηση. Το γεγονός μνημονεύεται και στο αναφερόμενο έγγραφο.

Το μόνο πρόβλημα, που - εντελώς θεωρητικά - ενδέχεται να προκύψει, είναι να δημοσιευτούν τα νέα Α. Π., δηλαδή να αρχίσουν τυπικά να ισχύουν από το σχολ. έτος 1985 - 86, και να μην είναι έτοιμα τα βιβλία που προσδοκούμε ότι θα έχουν γραφεί για να υλοποιήσουν τα νέα Α.Π. Αυτό βέβαια, αν προκύψει, μπορεί να διευθετηθεί αργότερα. Ας ελπίζουμε πάντως.

Ο κ. Ηλίας Σπυρόπουλος λέγει:

1. Αρχαία Ελληνική Γραμματεία στο Γυμνάσιο (τάξεις Α', Β', Γ'). Παραμένουν οι ίδιοι σκοποί, όπως έχουν διατυπωθεί στο Π.Δ. 831/1977, άρθρο 2. Για το 1985 - 86 θα ισχύσει το αναλυτικό πρόγραμμα, όπως είναι διατυπωμένο στο παραπάνω Π. Δ/μα, με τις προσαρμογές που ισχύουν για το σχ. έτος 1984 - 85, ύστερα από το Π.Δ/μα 91 /1984.
2. Αρχαία Ελληνική γλώσσα και γραμματεία Γενικού Λυκείου. Παραμένουν οι σκοποί που διατυπώθηκαν στο Π.Δ. 827 / 1979. Ενδεχόμενες αλλαγές σκοπών και αναλυτικών προγραμμάτων Α΄ Λυκείου θα μελετηθούν αφού εκδοθεί απόφαση για την εφαρμογή του νέου συστήματος (του κ. Φ. Κακριδή) για το 1985 - 86.

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει:
Η διοίκηση με το σχετικό έγγραφό της μας ρωτάει δύο πράγματα: α) να την ενημερώσουμε αν πρόκειται να γίνουν μεταβολές στα Αναλυτικά Προγράμματα που θα ισχύσουν από το ερχόμενο σχολικό έτος 1985 - 86 και β) να αναδιατυπωθούν οι σκοποί σε όσα μαθήματα αυτό δεν έχει γίνει.

Σε ότι αφορά το μάθημα της Νέας Ελληνικής γλώσσας και γραμματείας έχω να πώ τα ακόλουθα: α) Στο Α.Π. του λυκείου το μέρος που αφορά την

ΘΕΜΑ 2ον

Ο κ° Κωνσ\νος Φουρκος, Βουλευτης Υεβεν:

Ερωτω τον κ° Υπουργο Εσωτερικων, Δημοσιας Τ\σεως και Οικονομικων, εαν εχει υποψη του οτι η Ε.Ε.Τ.Α. Α.Ε. εχει προβει σε μονομερη αυξηση των τιμολογιων της κατα 11 - 34 % και εαν ναι, εαν εχουν ληφθει υποψη τα συμφεροντα των καταναλωτων και εαν η αυξηση αυτη ειναι δικαιολογημενη.

Ο κ° Υπουργος Εσωτερικων:

Κυριε Προεδρε, η Ε.Ε.Τ.Α. Α.Ε. ειναι μια εταιρεια η οποια ασκει δραστηριοτητες στον τομεα των τηλεπικοινωνιων και ειδικοτερα στον τομεα της εγκαταστασεως και εκμεταλλευσεως δικτυων τηλεφωνιας και τηλεγραφιας. Η εταιρεια αυτη ειναι ανωνυμη εταιρεια και ανηκει κατα 100% στο Δημοσιο. Η εταιρεια αυτη εχει ιδρυθει με το Ν.Δ. 1015/1971 και εχει ως σκοπο την εγκατασταση, συντηρηση και εκμεταλλευση δικτυων τηλεφωνιας και τηλεγραφιας στην Ελλαδα και στο εξωτερικ

έκθεση είναι ανάγκη να αναδιατυπωθεί για να εναρμονιστεί με τις οδηγίες διδασκαλίας. Σε προσεχή συνεδρίαση είμαι έτοιμος να φέρω σχετική εισήγησή στο Τμήμα για την ώρα σημειώνω ότι οι αλλαγές του Α.Π. θα σχετίζονται κυρίως με τον τρόπο διατύπωσης των θεμάτων και με τη διδασκαλία της έκθεσης.

β) Στην Γ΄Γυμνασίου για το σχολικό έτος 1984 - 85 ο " σκοπός " παραμένει, γιατί δεν έχει αλλάξει το Α.Π. της τάξης αυτής. Από το ερχόμενο όμως έτος θα αλλάξει το Α.Π. και της Γ΄ τάξης και βέβαια, και ο " σκοπός " .

Ο κ. Αδαμόπουλος λέγει:

Σκοποί και Αναλυτικά Προγράμματα.

Α. Μαθηματικά

1) Σχολ. έτος 1984 - 85

Α,Β,Γ τάξεις Γυμνασίου: Π.Δ. 831 /1977 και Π.Δ. 374 / 1978
Α,Β,Γ τάξεις Λυκείου : Π.Δ. 91 / 1984

2) Σχολικό έτος 1985 86
Όπως και για το σχολ. έτος 1984 - 85

Β. Καλλιτεχνικά

1) Σχολ. έτος 1984 - 85

Γυμνάσιο

Σκοποί : Π.Δ. 831 /77
Διδακτέα ύλη : Α΄ τάξη Π.Δ. 831 /77
Β΄, Γ΄ τάξεις Π.Δ. 91 /1984

Λύκειο Α΄ τάξη Σκοποί και διδακτέα ύλη: Π.Δ. 827 / 1979

2) Σχολ. έτος 1985 - 86 : Νέο αναλυτικό πρόγραμμα (με την πράξη : 105 / 84 του Τμήματος. και εκτός συμφωνα

Ο κ. Φ.Κ. Βώρος λέγει:

Θέμα: σκοποί της διδασκαλίας της ιστορίας στο γυμνάσιο και στο λύκειο.

α) Οι γενικοί σκοποί έχουν διατυπωθεί και δημοσιευτεί στα διατάγματα:

1. Π.Δ. 831/77 (ΦΕΚ 270 Α', σελ. 2516) σκοποί διδασκαλίας της Ιστορίας στο γυμνάσιο - λύκειο

2. Π.Δ. 827/79 (ΦΕΚ 240 Α' σελ. 2405)

Επισυνάπτω φωτοτυπίες με κάποιες φραστικές διορθώσεις.

β. Οι ειδικοί σκοποί - όπου έχουν καταγραφεί - απορρέουν από το περιεχόμενο των επιμέρους προγραμμάτων· και δεν είναι απαραίτητη η ειδική μνεία τους, γιατί ενσωματώνονται στα προγράμματα και στα βιβλία ως οργανωτική ιδέα.

γ. Όταν έχουμε νέα βιβλία σε κάποιο τομέα (π,χ. για τη β' λυκείου αναμένεται νέο βιβλίο) θα συνοδεύεται από τις αναγκαίες τροποποιήσεις ως προς τους ειδικούς στόχους.

δ. Τότε θα είμαστε σε θέση να προωθήσουμε ενδεχόμενα και τροποποίηση του κειμένου των γενικών σκοπών διδασκαλίας της ιστορίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' ΣΚΟΠΟΙ

Με τη διδασκαλία της ιστορίας στο γυμνάσιο επιδιώκεται να συνειδητοποιήσουν και να ενστερνισθούν βαθμιαία οι μαθητές ότι:

α) ο ελληνικός και παγκόσμιος πολιτισμός είναι έργο συλλογικής ανθρώπινης προσπάθειας, αγώνων και θυσιών.

β) ο άνθρωπος οφείλει πολλά στο χθες και ευθύνεται για την οικοδόμηση του σήμερα και το σχεδιασμό του αύριο,

γ) τα ιστορικά γεγονότα συνδέονται μεταξύ τους με σχέσεις γενεσιουργές και αποτελούν αλληλουχία αιτίων (ανθρώπινων αναγκών, κινήτρων και ιδεών) και αποτελεσμάτων (ανθρώπινων πράξεων και αντιδράσεων),

δ) η διαρκής και προσεκτική αναζήτηση των κινήτρων δράσεως των ιστορικών προσώπων, ομάδων και λαών του παρελθόντος οδηγεί, αναλογικά κάπως, σε ασφαλέστερες και προσφορότερες απόφασεις σχετικά με την αντιμετώπιση των προκειμένων κάθε φορά προβλημάτων της ανθρώπινης κοινωνίας,

ε) οι διάφορες εκφάνσεις του πολιτισμού κάθε κοινωνίας και εποχής απεικονίζουν και διάφορους τρόπους εκφράσεως της βιοθεωρίας των ανθρώπων της ίδιας κοινωνίας και εποχής.

./.

Ως μερικότεροι στόχοι του μαθήματος της Ιστορίας επισημαίνονται οι ακόλουθοι:

α) αναδρομή και μύηση στις πηγές της Ιστορίας,

β) εισαγωγή στην ελληνική παράδοση και στα προβλήματα του σύγχρονου ελληνισμού,

γ) συνειδητοποίηση της ελληνικής διάρκειας,

δ) αντικειμενική θεώρηση των πολιτευμάτων και οικείωση των μαθητών με το δημοκρατικό τρόπο πολιτικής οργάνωσης και διαβιώσεως, και

ε) καλλιέργεια γνήσιου πατριωτικού φρονήματος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Σκοπός

Σκοπός της διδασκαλίας της Ιστορίας στο Λύκειο είναι η καλλιέργεια ιστορικής συνείδησης και κρίσης. Με τη σπουδή του ανθρώπινου παρελθόντος ο νέος άνθρωπος:

α) Προάγεται ανθρωπογνωστικά, ώστε καλύτερα να αντιλαμβάνεται και αντικειμενικότερα να ερμηνεύει και αξιολογεί όσα συμβαίνουν γύρω του σήμερα.

β) Κατανοεί ότι η Ιστορία είναι έργο συλλογικό του ανθρώπου και η ευθύνη συλλογική αλλά και προσωπική στο βαθμό που καθένας συμβάλλει συνειδητά και ελεύθερα στην κοινή προσπάθεια.

γ) Επισημαίνει την ιδιαιτερότητα της κοινωνίας, στην οποία ανήκει και αναπτύσσεται, τα ιδιαίτερα προβλήματα που την απασχολούν, την ανάγκη συνεργασίας όλων των μελών της για την επίλυση των επιμέρους προβλημάτων και την ανάγκη συνεννοήσεως και αμοιβαίου σεβασμού όλων των κοινωνιών για την ειρήνη και την ευημερία όλων.

δ) Ύστερα από απλή υπόμνηση των ιστορικών γεγονότων, που διδάχτηκαν στο Γυμνάσιο με αφηγηματική μορφή, αναζητεί τα βαθύτερα αίτια της ιστορικής δράσης, επιμένει στην κριτική και την αξιολόγηση των γεγονότων, προχωρεί στην ερμηνεία των μορφών πολιτισμού (οικονομική ζωή, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, δίκαιο, επιστήμη, καλλιτεχνική δημιουργία, θρησκεία), τις οποίες αντικρύζει ως εκφραση συνολική των συνθηκών ζωής και της βιοθεωρίας των ανθρώπων της ιστορουμένης περιόδου.

ε) Τέλος η διδασκαλία ιστορίας στο Λύκειο έχει πρόσθετο στόχο να ενημερώνει τους μαθητές στη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο κ. Ιωάννης Σκορδίλης λέγει:

Κύριε Πρόεδρε,

τα Αν. Προγράμματα της Φυσ. Αγωγής στο Γυμνάσιο και το Λύκειο δεν χρειάζονται αυτή τη στιγμή τροποποιήσεις στους γενικούς τους σκοπούς, στους στόχους τους ή στο κύριο μέρος.

Το πρόγραμμα του Γυμνασίου είναι σχετικό νέο (Π.Δ. 91/23.3.84) και πρέπει να εφαρμοστεί λίγα χρόνια, για να έχουμε αποτελέσματα από την εφαρμογή του.

Το πρόγραμμα του Λυκείου είναι παλαιό και πρέπει να ανανεωθεί εντός του 1985. Η καθυστέρηση αυτή ήταν αναγκαία γιατί η αιφνίδια ελάτωσή των ωρών (1/2 στη Β΄ Λυκείου) προϋποθέτει μια μεγάλη αναμονή που θα δώσει τη δυνατότητα αντιμετώπισης του θέματος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

./.

Ο κ. Παπασημακόπουλος διατυπώνει το περιεχόμενο των σκοπών των παρακάτω μαθημάτων:

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ
ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι:

1. Ν περιγραφεί η γη ως γεωφυσικός χώρος και κατοικία των ανθρώπων να τονιστεί η αλληλεπίδραση ανθρώπου και περιβάλλοντος, να υπογραμμιστεί η σημασία της επικοινωνίας και της αμοιβαίας κατανόησεως των λαών, να αναλυθούν τα αίτια της μετακίνησεως τους και να εκτεθεί η οικονομική δραστηριότητα του ανθρώπου.

2. Ειδικότερα να γνωρίσουν οι μαθητές τις πηγές πλούτου, την οικονομική δραστηριότητα της πατρίδας μας. Καθώς και τη θέση της στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χώρο από πολιτιστική και οικονομική άποψη.

3. Να περιγραφούν οικονομικές δραστηριότητες και άλλα θέματα που υπάρχουν σε διάφορες χώρες ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν κριτικό πνεύμα για ανάλογες περιπτώσεις στη χώρα μας.

4. Να εθιστούν οι μαθητές στην προσεκτική παρατήρηση φωτογραφιών από χώρους γεωργικούς, κτηνοτροφικούς, βιομηχανικούς ώστε να εξάγουν ακριβή συμπεράσματα για τις δυνατότητες των χώρων στις οποίες ευρίσκονται.

5. Να κατανοήσουν τη σημασία του υπέδαφους για την ανάπτυξη μιας χώρας και της ανθρωπότητας γενικότερα.

6. Να περιγραφούν και να ερμηνευθούν χαρακτηριστικά γεωλογικά φαινόμενα.

Ενώ όμως οι σκοποί είναι οι αναφερόμενοι παραπάνω, τα αναλυτικά προγράμματα για το έτος 1985 - 86 ενδεχομένως θα αλλάξουν στα μαθήματα
1) Φυσικής Α' Λυκείου 2) Γεωλογία - Θρυκτολογία Α'.Λυκείου και
3) Γεωγραφία Α Γυμνασίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Βιολογικές Επιστήμες

Βοτανική - Ζωολογία, Ανθρωπολογία - Υγιεινή, Γενική Βιολογία

Σκοπός των Βιολογικών επιστημών είναι:
να αποκτήσουν οι μαθητές γνώσεις και εμπειρίες από μερικά έμβια όντα στον ανατομικό, φυσιολογικό και οικολογικό τομέα με βάση την παρατήρηση και το πείραμα.

Στη συνέχεια με βάση τις γνώσεις αυτές να προχωρήσουν σε μια συνολική θεώρηση των έμβιων όντων στους αναφερόμενους τομείς και στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την εμφάνιση και εξελιξή της.

Αναλυτικότερα οι σκοποί είναι:

α) Στη Βοτανική - Ζωολογία

Σκοπός του μαθήματος είναι:

1. Να κατανοήσουν οι μαθητές: α) Τα φαινόμενα της ζωής με τη μελέτη ορισμένων φυτικών και ζωϊκών οργανισμών. β) Τη στενή σχέση των φυτών με τα ζώα, καθώς και τις σχέσεις τους με τον ανόργανο κόσμο και με τον άνθρωπο. γ) Τη σημασία που έχουν για τις ζωϊκές λειτουργίες ή ύλη ως δομικό υλικό και περιβάλλον, καθώς και οι ενεργειακές μεταβολές (εποικοδόμηση οργανικών ενώσεων, φωτοσύνθεση) κτλ

2. Να αποκτήσουν οι μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση πρακτικών ζητημάτων που σχετίζονται με το άμεσο φυσικό περιβάλλον του ανθρώπου, καθώς και με την επέμβαση στη φύση (βελτίωση ειδών, προστασία της φύσεως κτλ).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

β) Στην Ανθρωπολογία - Υγιεινή

Σκοπός του μαθήματος είναι:

1. Να αποκτήσουν οι μαθητές βασικές γνώσεις σχετικά με την ανατομία και τη φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος.

2. Να κατανοήσουν τη σωματική ανάπτυξη του ανθρώπου από την αρχή της εμβρυϊκής υπάρξεώς του και να ενημερωθούν για την εξέλιξή του ανά τους αιώνες.

3. Να κατανοήσουν και να μπορούν, κατά το δυνατό, να αντιμετωπίζουν καθημερινά βιολογικά προβλήματα και φαινόμενα που αφορούν τον άνθρωπο ως οργανισμό και ως κοινωνικό σύνολο (υγιεινή του σώματος, υγιεινή του κοινωνικού συνόλου).

Α.Π.Θ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

γ) Στη Γενική Βιολογία

Σκοπός της διδασκαλίας είναι:

1. Να θεωρήσουν οι μαθητές τα έμβια όντα στο σύνολό τους και τις βασικές λειτουργίες σε κυτταρικό επίπεδο, με παράλληλη συμπλήρωση και συνδυασμό των γενικών γνώσεων από τα επιμέρους βιολογικά μαθήματα που διδαχθηκαν στις προηγούμενες τάξεις.

2. Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι ακόμα και στα πιο ετεροειδή όντα υπάρχουν κοινές δομές και λειτουργίες που σχεδόν ταυτίζονται, κυρίως στο επίπεδο του κυττάρου.

3. Να κατανοήσουν οι μαθητές μηχανισμούς κληρονομικότητας κοινούς για όλους τους οργανισμούς (θα δοθεί έμφαση στη κληρονομικότητα του ανθρώπου).

4. Να μελετήσουν στοιχειωδώς οι μαθητές κοινωνικά προβλήματα και πρακτικές εφαρμογές που προκύπτουν από την εφαρμοσμένη βιολογία.

5. Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι οι οργανισμοί αποτελούν ενιαίο ζωντανό σύνολο, που βρίσκεται σε άμεση λειτουργική σύνδεση με το περιβάλλον τους, έμβιο και άβιο, το οποίο επηρεάζει τα φαινόμενα της ζωής.

ΧΗΜΕΙΑ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Χημείας είναι:

1. Να γνωρίσουν οι μαθητές τα χημικά φαινόμενα και τους νόμους που τα διέπουν και να προχωρήσουν στην ερμηνεία τους, χρησιμοποιώντας τις βασικές έννοιες για τη λεπτοδομή της ύλης και τη λειτουργία της στο επίπεδο των χημικών φαινομένων.

2. Να αναπτύξουν την παρατηρητικότητά τους, την ερμηνευτική τους διάθεση, την πρωτοβουλία και τη συνεργατικότητα, την κρίση, την ακρίβεια διατυπώσεως και τη δεξιοτεχνία τους στα πειράματα, ιδιαίτερα στην ποιοτική διερεύνηση των χημικών φαινομένων, καθώς και την ικανότητα για επίλυση απλών προβλημάτων πάνω α'αυτά.

3. Να κατανοήσουν οι μαθητές τις σχέσεις της Χημείας με τις άλλες επιστήμες, καθώς και τις ποικίλες επιπτώσεις της στα άτομα και στο κοινωνικό σύνολο, την αναδική εξελικτική πορεία της χημικής γνώσεως, τον πανανθρώπινο χαρακτήρα της ως επιστήμης και τη μεγάλη της χρησιμότητα για την ανθρωπινη ζωή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

ΦΥΣΙΚΗ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος της Φυσικής είναι:

1. Να γνωρίσει στους μαθητές τα φυσικά φαινόμενα, ώστε να κατανοήσουν τους φυσικούς νόμους που τα διέπουν και να αποκτήσουν την ικανότητα να τα ερμηνεύουν.

2. Να προκαλέσει το ενδιαφέρον των μαθητών για την επιστημονική έρευνα στο χώρο της Φυσικής και για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της στις πρακτικές εφαρμογές για τη βελτίωση των όρων της διαβιώσεως (συγκοινωνίες, βιομηχανίες, τηλεπικοινωνίες κτλ).

3. Να ασκήσει τους μαθητές στην παρατήρηση και στο πείραμα με τη σπουδή του υλικού κόσμου, να αναπτύξει τις νοητικές τους ικανότητες (κρίση, φαντασία κτλ), καθώς και κοινωνικές αρετές, όπως τη συνεργατικότητα, την υπευθυνότητα κτλ.

4. Να βοηθήσει τους μαθητές να εκτιμήσουν τη σημασία της συνεργασίας των επιστημόνων όλων των λαών στον επιστημονικό και τεχνικό τομέα για την πρόοδο των επιστημών και για τη βελτίωση των συνθηκών διαβιώσεως του ανθρώπου.

5. Έμμεσος τέλος σκοπός του μαθήματος είναι: Να γνωρίσουν οι μαθητές τη συμβολή στις φυσικές επιστήμες των μεγάλων επιστημόνων της ανθρωπότητας και κυρίως των αρχαίων Ελλήνων, ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι η πρόοδος των επιστημών προϋποθέτει μόχθο, αυτοθυσία και αγάπη προς τον άνθρωπο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει:

Σημειώνω ότι τόσο για την Ψυχολογία Β΄Λυκείου όσο και για την Κοινωνιολογία Γ΄Λυκείου (δέσμης) οι σκοποί και τα Αναλ. Προγράμματα παραμένουν και για το τρέχον σχολ. έτος (1984 - 85) τα ίδια.

Οι προοπτικές να αλλάξουν για την επόμενη σχολ. χρονιά είναι πολύ πιθανές και για τα δυο μαθήματα και κυρίως για την Ψυχολογία σε συνάρτηση βέβαια με το νέο βιβλίο που πρόκειται να κριθεί στην τελική του φάση.

ΘΕΜΑ 3ο Αναλυτικό Πρόγραμμα καλλιτεχνικών στο Γυμνάσιο και Λύκειο

Ο κ. Αδαμόπουλος λέγει:

Σύμφωνα με την πράξη μας 88 / 1984 συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας αποτελουμένη από τους:

α) Μουζάκη Αναστάσια, σχολικό σύμβουλο ως πρόεδρο
β) Κάνιστρα Ανδρομάχη καθηγήτρια καλλιτεχνικών του 31ου γυμνασίου Αθηνών
γ) Νικολαΐδου Αλκμήνη, καθηγήτρια καλλιτεχνικών του 2ου πρότυπου γυμνασίου Αθηνών
δ) Γρυπάρη Απόστολο καθηγητή καλλιτεχνικών αποσπασμένο στο Μαράζλειο Παιδαγωγικής Ακαδημίας
ε) Δημοπούλου Ανδρομάχη καθηγήτρια καλλιτεχνικών του γυμνασίου Κερατέας και
στ) Χατζή Ζωή καθηγήτρια καλλιτεχνικών του 53ου γυμνασίου Αθηνών

με σκοπό τη σύνταξη σχεδίου νέου αναλυτικού προγράμματος των καλλιτεχνικών. Από τα μέλη της Ο.Ε. η Χατζή Ζωή δεν μπόρεσε να πάρει μέρος στις εργασίες της ομάδας για οικογενειακούς λόγους.

Η ομάδα εργασίας τέλειωσε το έργο της και την 30 - 10 - 1984 μας υπόβαλε τις προτάσεις της για τους σκοπούς και το αναλυτικό πρόγραμμα των καλλιτεχνικών. Επισυνάπτω στην εισήγηση μου το κείμενο των προτάσεων της ομάδας και εισηγούμαι την έγκριση του από το Τμήμα.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Αδαμόπουλου στο σύνολό τους.



Ο κ. Αβραμόπουλος λέει:

Κύριοι Βουλευτές, η ερώτηση που κατέθεσε ο κ. Αβραμόπουλος αναφέρεται στα εξής:

α) Μονομερή ανακοίνωση για κοινή συμφωνία με τουρκία

β) Κίνητρα Αμερικανικής πολυεθνικής πληροφορικής για ίδρυση εταιρείας στην Ελλάδα

γ) Ηκονομίδου Αγκυλάς, πολυεθνική πληροφορικής για ζώνη ελευθέρου εμπορίου

δ) Ίδρυση Ευρωπαϊκού πολυεθνική πληροφορικής συνοπτικά στο Μοσχάτο

ε) Δημοκόπουλου Αβραμόπουλου πολυεθνική πληροφορικής για ίδρυση κέντρου

στ) Χατζή Ζωή πολυεθνική πληροφορικής για ίδρυση ίδρυση Αθήνα

ζ) Ίδρυση Ευρωπαϊκού πολυεθνική πληροφορικής για ίδρυση κέντρου

η) Ηκονομίδου Αγκυλάς, πολυεθνική πληροφορικής για ζώνη ελευθέρου

Ανακοίνωση

Ερώτηση

Ερώτηση

Ερώτη

ΘΕΜΑ 4ο Δυνατότητα διορισμού της Δήμου Άννας του Δημητρίου ως καθηγήτρια καλλιτεχνικών.

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος λέγει:

Η Διεύθυνση Προσωπικού Μ.Ε. με το έγγραφό της Δ2 /17487 / 31 - 10 - 1984 μας διαβιβάζει τα δικαιολογητικά της Δήμου Άννας του Δημητρίου πτυχιούχου της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Μιλάνου με την παράκληση να γνωματεύσουμε αν αυτή είναι ικανή να διδάξει το μάθημα των καλλιτεχνικών στα σχολεία Μ.Ε.

Όπως προκύπτει από την αρ. 511 / 15 - 4 - 1983 βεβαίωση του ΔΙΚΑΤΣΑ η ενδιαφερόμενη είναι κάτοχος του πτυχίου της Διακοσμητικής της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Μιλάνου, το οποίο είναι ισότιμο με τα απονεμόμενα από τα ελληνικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Όπως προκύπτει από το αρ. 751 / 27 - 7 - 1982 έγγραφα της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Μιλάνου η ενδιαφερομένη είναι κάτοχος της ύλης που προβλέπεται από το αναλυτικό πρόγραμμα των καλλιτεχνικών του Γυμνασίου και Λυκείου.

Τέλος, όπως προκύπτει από το 1437 / 30 - 6 - 1977 αποδεικτικό αποδείξεως της γενικής επιθεώρησης των Ξένων Σχολείων η ενδιαφερομένη είναι απόφοιτος του ιδιωτικού Λυκειου της Ελληνογαλλικής Σχολής " ΚΑΛΑΜΑΡΙ ".

Ύστερα από τα παραπάνω εισηγούμαι ότι η Δήμου Άννα του Δημητρίου είναι σε θέση να ασκήσει τα καθήκοντα του εκπαιδευτικού λειτουργού σε σχολεία Μ.Ε. ως καθηγήτρια καλλιτεχνικών.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Λ. Αδαμόπουλου.



ΘΕΜΑ 80 Επιτροπή κρίσης για τα βιβλία Θ. Γεωμετρίας

Ο κ. Βαρουχάκης λέγει:

Για την κρίση των βιβλίων Θεωρητικής Γεωμετρίας Α΄ και Β΄ Λυκείου τα οποία υποβάλλονται ύστερα από σχετική προκήρυξη, εισηγούμαι τη συγκρότηση Επιτροπής Κρίσης από τους:

1. Λεγάτο Γεράσιμο, καθηγητή Παν/μίου Αθηνών
2. Γκάγκαρη Θεοφάνη Σχολικό Σύμβουλο Μαθ/κών
3. Μακρινό Στυλιανό, Προϊστάμενος Α΄ γραφείου Μ.Γ.Ε. Αθηνών
4. Στάγια Λεωνίδα καθηγητή Μαθ/κών Βαρβακείου
5. Ξηλωμένο Ιωάννη καθηγητή Μαθ/κών 10 Λυκείου Αθηνών

Για να καταστεί δυνατή μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες η κανονική ολοκλήρωσή του σημαντικού αυτού έργου της Επιτροπής εισηγούμαι την απαλλαγή των δυο μελών της Λ. Στάγια και Ι. Ξηλωμένου από το 1/2 του προγράμματος διδασκαλίας τους και κατά το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσει η κρίση των βιβλίων.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την Εισήγηση του κ. Ν. Βαρουχάκη.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΕΜΕ

ΘΕΜΑ 6ον

Ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος λέγει:

Στο Τμήμα είναι γνωστές οι ανάγκες των συναδέλφων που διδασκουν φιλολογικά μαθήματα, ιδιαίτερα το μάθημα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στο Γυμνάσιο. Υποχρέωσή μας είναι να τους εφοδιάζουμε με ό,τι κρίνουμε χρήσιμο, μέσα στα όρια των δυνατοτήτων μας.

Έτσι από πέρσι πολλοί συνάδελφοι, ιδίως νεοδιορισμένοι, Γυμνασιάρχες, σπουδαστές των ΣΕΛΜΕ, Σχολικοί σύμβουλοι διαπιστώνουν ότι θα ήταν πολύ χρήσιμο αν μπορούσε η Διοίκηση να εφοδιάσει τα Γυμνάσια και τους φιλολόγους τους με τον τόμο " Εισηγήσεις Β΄ του Κ.Ε.Μ.Ε. ". Βέβαια, όταν είχε πρωτοεκδοθεί είχε αποσταλεί στα σχολεία και στους φιλολόγους των Γυμνασίων από τους οποίους κρίθηκε πολύ ευνοϊκά, ως χρήσιμότατα βοήθημα. Αλλά από τότε (1977) έχουν περάσει πάνω από 7 χρόνια και έχουν ιδρυθεί εκατοντάδες νέων Γυμνασίων, όπου έχουν διορισθεί χιλιάδες νέων φιλολόγων, που έχουν ανάγκη από τις εισηγήσεις του τόμου αυτού.

Εξάλλου η ποιότητά του είναι ιδιαίτερα υψηλή, καθώς α) η δομή του είναι πολύ σωστή και μελετημένη, καθώς για κάθε διδασκόμενο συγγραφέα υπάρχει η γενικότερη τοποθέτησή του από τον Α. Λέσκυ, ακολουθεί θεωρητικό μελέτημα για το διδασκόμενο έργο του συγγραφέα και τρεις προτάσεις διδασκαλίας ενοτήτων γραμματείας από καταρτισμένους και έμπειρους λειτουργούς της Μ.Ε. β) Το περιεχόμενο των επιμέρους κεφαλαίων είναι επιστημονικά ελεγμένο και παιδαγωγικά - διδακτικά άρτιο, ώστε να δίνει ουσιαστική βοήθεια στο φιλόλογο του Γυμνασίου.

Προτείνω λοιπόν να στείλουμε τον τόμο " Εισηγήσεις Β΄ του ΚΕΜΕ " στον ΟΕΔΒ για δεύτερη έκδοση, σε αριθμό αντιτύπων που να καλύπτει τις ανάγκες των βιβλιοθηκών των Γυμνασίων και Λυκείων (δημοσίων και ιδιωτικών), των σπουδαστών των ΣΕΛΜΕ, του ΚΕΜΕ , και προπάντων των φιλολόγων που διδάσκουν στα Γυμνάσια (δημόσια και ιδιωτικά) και στις τρεις τάξεις, καθώς οι συγγραφείς στους οποίους αναφέρεται ο τόμος διδάσκονται σε όλες τις τάξεις των Γυμνασίων. Στο βιβλίο θα επιφέρουμε τις εξής αλλαγές: Θα απαλειφθεί το διάγραμμα της σελ. 7, γιατί δεν ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα, και επίσης το Παράρτημα (σελ. 183 - 198), επειδή οι " Μεθοδικές οδηγίες για τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας από μετάφραση " κάθε χρόνο επανεκδίδονται και συμπεριλαμβάνονται στις " Οδηγίες" με τις οποίες εφοδιάζουμε όλους τους καθηγητές, β) Η βιβλιογραφία είναι ξεπερασμένη και σε σημαντικό βαθμό

ΘΕΜΑ 6ον

Ο κ. Ηλ. Σπηλιόπουλος λέγει:

" μη χρηστική ". Για όλες αυτές τις αλλαγές όπως και τις αλλαγές σέ ότι αφορά την τάξη του Γυμνασίου στην οποία διδάσκεται το καθένα από τα πέντε κείμενα, στα οποία αναφέρεται ο τόμος, θα παρατεθεί προλογικό κατατοπιστικό σημείωμα. Επίσης για τα κείμενα που σήμερα χρησιμοποιούμε άλλη μετάφραση (Ιλιάδα, Θουκυδίδη), θα γίνουν οι απαραίτητες, ελάχιστες, προσαρμογές



Ακολουθεί συζήτηση

Ο κ. Βώρος λέγει:

α. Κριτήρια:

1. Οι εισηγήσεις αυτές αναφέρονται στις διδασκόμενες σήμερα μεταφράσεις Ιλιάδας και Σικελικών; (όπως είναι γνωστό έχουν αλλάξει)

2. Οι Εισηγήσεις ως προς τα Σικελικά του Θουκυδίδη είχαν στόχο το μαθητή της γ΄ γυμνασίου ή της β΄; (αρχικά τα Σικελικά προοριζονταν για τη β΄ γυμνασίου, τώρα διδάσκονται στη γ΄ γυμνασίου).

3. Οι Εισηγήσεις αυτές περιέχουν την εμπειρία που πρόκυψε από τη διδασκαλία των μεταφράσεων (από 1976 ως τώρα);

4. Έχουμε τις ίδιες σήμερα αντιλήψεις για το σκοπό της διδασκαλίας των μεταφράσεων, που είχαμε το 1976 - 77;

5. Είναι πραγματική η ζήτηση αυτών των Εισηγήσεων ή είναι πλασματικό αποτέλεσμα των δικών μας παραπομπών σ'αυτές διαμέσου των Οδηγών;

6. Είναι πρόοδος ή οπισθοδρόμηση η πρόταση;

β. Πρόταση:

Να συγκροτήσουμε μια ομάδα Επιλογής των καλυτέρων δημοσιευμάτων, που γράφτηκαν ύστερα από το 1977, με την πείρα της αίθουσας, από συναδέλφους που πάλαιψαν με τη σχολική πραγματικότητα και με τα νέα διδακτικά καθήκοντα.

γ. Επειδή έγινε αναφορά σε προηγούμενη (Μάη - Ιούνιο 1983;) συνεδρίαση για το ίδιο θέμα, θεωρώ απαραίτητο να διαβάσουμε το σχετικό πρακτικό αντί να βασανίζουμε την αξιοπιστία της μνήμης μας. Γιατί η αναφορά που έγινε φρονώ ότι είναι ανακριβής.

Ο κ. Ηλίας Σπυρόπουλος απαντώντας στον κ. Βώρο λέγει:

Ο κ. Φ.Κ. Βώρος παρουσιάζει εξεζητημένα προσκόμματα που έχουν να κάνουν με ασήμαντες λεπτομέρειες - φαίνεται ότι σοβαρότερη επιχειρηματολογία εναντίον της προτάσεως δεν μπορούσε να επιστρατευθεί. Όμως

Ο κ. Πρόεδρος λέγει:

Ακολουθεί ανάγνωση

νιώθω υποχρεωμένος να απαντήσω:

1. Οι συγγραφείς των εισηγήσεων για τα Σικελικά του Θουκυδίδη δεν έλαβαν καθόλου υπόψη τους την μετάφραση της Ελ. Λαμπρίδη - δεν ήξεραν τότε ότι θα χρησιμοποιηθεί αυτή και εργάστηκαν με βάση το πρωτότυπο. Έτσι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα για τις εισηγήσεις αυτές. Στην περίπτωση της Ιλιάδας ήδη ο κ. Χατζηστεφάνου στην εισήγησή του χρησιμοποιεί τη διδασκόμενη σήμερα μετάφραση των Ν. Καζαντζάκη - Ι. Θ. Κακριδή. Στις άλλες δυο εισηγήσεις (κ.κ. Ελ. Κακριδή και Π. Παναγιώτου) η αντικατάσταση των ελαχίστων στίχων της μετάφρασης του Ι. Πολυλά από τη μετάφραση των Ν. Καζαντζάκη - Ι.Θ. Κακριδή είναι θέμα 10 λεπτών και δεν επηρεάζει ούτε στο ελάχιστο το περιεχόμενό τους.

2. Δεν νομίζω ότι υπάρχει χάσμα ανάμεσα στην αντιληπτική ικανότητα των μαθητών του β' τετραμήνου της β' τάξης από εκείνο των μαθητών του α' τετραμήνου της γ' τάξης. Εξάλλου οι εισηγήσεις προορίζονται για τους καθηγητές, όχι για τους μαθητές.

3 - 4. Χρειάζεται να ρωτάμε αν οι εισηγήσεις του 1977 " περιέχουν την εμπειρία που προέκυψε από τη σχολική πράξη από το 1976 ως τώρα "; Με ποιό τρόπο νομίζει ο κ. Βώρος ότι οι εισηγητές του 1977 θα εκμεταλλεύονταν την εμπειρία του 1983; Όμως μπορούμε να πούμε ότι οι αντιλήψεις μας για τους σκοπούς, τη σημασία και την βασική μεθοδολογία της διδασκαλίας αρχαίας γραμματείας από μετάφραση δεν άλλαξαν από τότε. Απόδειξη ότι στείλαμε τις ίδιες οδηγίες για το σχ. έτος 1983-84 ("Οδηγίες ΚΕΜΕ, τεύχος α' ΟΕΔΒ 1984).

5. Η ζήτηση αυτών των εισηγήσεων είναι πραγματική

6. Την πρόταση αυτή την έκανε και πέρσι τέτοιο καιρό ο κ. Βώρος, το Τμήμα την δέχτηκε ομόφωνα, όμως δεν υλοποιήθηκε. Και έτσι στ' συνάδελφοι δεν επήραν για φέτος τίποτε. Το καλύτερο - εγώ αμφιβάλλω αν ήταν καλύτερο - εφαγε το καλό.

7. Όσο για την αναφορά στην προηγούμενη πράξη, πραγματικά είναι " βάσανος μνήμης ", αλλά δεν ξέρω ποιά ουσιαστική επίπτωση μπορεί να έχει στο κύριο πρόβλημα που είναι ο εφοδιασμός των συναδέλφων με διαθέσιμη υψηλής ποιότητας επιστημονική εργασία.

Πάντως παρακαλώ την γραμματέα του Τμήματος να ερευνήσει για να βρεθεί η σχετική πράξη και να ανακοινωθεί στην άμεσα προσεχή συνεδρία του Τμήματος.

Ο κ. Σακκάς λέγει:

Νομίζω ότι στο θέμα της ανατύπωσης των Εισηγήσεων Β΄ δόθηκαν διαστάσεις που δε δικαιολογούνται από τα πράγματα. Το θέμα είναι πολύ απλό. Το τεύχος περιέχει μελέτες χρήσιμες για το φιλόλογο. Επόμενως η ανατύπωσή του δε θα βλάψει, θα ωφελήσει. Ούτε η ανατύπωσή του εμποδίζει την έκδοση ενός νέου τόμου με νεότερες μελέτες σχετικές με τη διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στο Γυμνάσιο ή γενικότερα στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο.

Ο κ. Κατσιμάνης λέγει:

Οι " Εισηγήσεις Β΄ " νομίζω ότι πρέπει να επανεκδοθούν γιατί το περιεχόμενό τους κρίνεται χρήσιμο για τους καθηγητές της Μ.Ε., πολλοί από τους οποίους, επειδή διορίστηκαν μετά το 1977, χρειάζονται αυτό το βιβλίο αλλά δεν το έχουν.

Η αποψή ότι στα 7 - 8 χρόνια που πέρασαν από τότε η διδακτική μεθοδολογία της Αρχαίας Γραμματείας από μετάφραση έχει μεταβληθεί και επομένως, το βιβλίο είναι ξεπερασμένο κατά την γνώμη μου δεν ευσταθεί. Ουσιαστικά, τίποτα το σημαντικό δεν άλλαξε στο μεταξύ. Πολλά, βέβαια και χρήσιμα πράγματα γράφτηκαν από τότε, αλλά σε γενικές γραμμές οι " Εισηγήσεις Β΄ του ΚΕΜΕ, λόγω των αναπτυσσόμενων σε αυτές θεμάτων και της ποιότητας του περιεχομένου τους μπορούν και σήμερα να αποδειχτούν χρήσιμα.

Οι επιφυλάξεις που ακούστηκαν θα είχαν ασφαλώς νόημα μόνο στην περίπτωση που η ανατύπωση των " Εισηγήσεων Β΄ θα εμπόδιζε τη συγγραφή ενός τρίτου τόμου με εισηγήσεις του ΚΕΜΕ. Όμως κάτι τέτοιο όχι μόνο δε θεωρείται δεδομένο αλλά αντίθετα, πρέπει να αποκλεισθεί. Αμέσως μετά την προώθηση των " Εισηγήσεων Β΄στο τυπογραφείο πρέπει το ΚΕΜΕ να επιδοθεί στην εκπόνηση ενός τρίτου τόμου εισηγήσεων, ώστε η όποια νεότερη διδακτική πείρα να αξιοποιηθεί και η καλή παρουσίαση των πρωτοβουλιών μας να συνεχιστεί. Θεωρώ απαραίτητο να προσθέσω ότι τα κείμενα των " Εισηγήσεων Γ΄" πρέπει να είναι πρωτότυπα, γιατί δε θα έχει κανένα νόημα τα μέλη του ΚΕΜΕ να μετατραπούν σε ανθολόγους δημοσιευμένων ήδη άρθρων.



Ο κ. Σαμαράς λέγει:

Ο κ. Καραμανλής λέγει:

Ο κ. Χατζηδάκης λέγει:

Ο Πρόεδρος διαπιστώνει ότι

Κατά τη συζήτηση διατυπώθηκαν οι εξής 3 προτάσεις:

Α΄ πρόταση: Να ανατυπωθεί με τις απαραίτητες διορθώσεις (πρόταση Προέδρου κ. Σπυρόπουλου)

Β΄ πρόταση: Να μην ανατυπωθεί (πρόταση κ. Βώρου)

Γ΄ πρόταση: Να ανατυπωθεί με διορθώσεις και να οριστεί ομάδα από μέλη του Τμήματος που σε ορισμένο χρονικό θα επιλέξουν θλικό για τον γ΄ τόμο.

Ακολουθεί ψηφοφορία

Ψηφοφορία

Σκορδίλης Γ΄
Τομπαΐδης Γ΄
Παπασημ. Γ΄
Αδαμοπ. Γ΄
Βώρος Λευκή
Βαρουχάκης Γ΄
Σακκάς Γ΄
Σπυρόπουλος Α΄

Το Τμήμα με ψήφους 6 + 1=7: 1 αποδέχεται την Γ΄ πρόταση.

Στη συνέχεια διατυπώθηκαν απορίες για το πραγματικό νόημα της φράσης " και να οριστεί μια ομάδα..... για το γ΄ τόμο ", που περιέχεται στην πρόταση που πλειοψήφισε.

Για να μην επιφορτιστεί το Τμήμα αργότερα με χρονοβόρες διαδικασίες για το πραγματικό νόημά της, ο Πρόεδρος προτείνει να διευκρινιστεί το νόημα της πρώτης ψηφοφορίας με νέα ψηφοφορία, με την υιοθέτηση της μιας από τις δύο επόμενες προτάσεις:

Α. Να σταλεί για ανατύπωση, αφού πρώτα από το Τμήμα οριστούν οι διαδικασίες για την συγκρότηση γ΄ τόμου.

Β. Να σταλεί για ανατύπωση, έστω κι αν δεν αρχίσουν σήμερα οι διαδικασίες για την συγκρότηση γ΄ τόμου.

Μετά τη συζήτηση ψηφίστηκαν με εξής 3 προτάσεις:

Α' πρόταση: Να ανατιμηθεί με της κατηγορίας προϋφιστ

(πρόταση Προεδρου κ. Ευαγγελινου)

Β' πρόταση: Να μη ανατιμηθεί (πρόταση κ. Βαρου)

Γ' πρόταση: Να ανατιμηθεί με προϋφιστ μη να ορίστει ύψος

ανά ετεν τον Δημητρο που σε οποιονδηποτε χρονικο σ

επιχείρηση ανεκ για τον Δ' τρο.

Ακολουθεί Ψ η φ ο φ ο ρ ί α

Συμφωνεί

Ιακοβίδης Δ'

Ιωαννίδης Δ'

Γεωργιου Δ'

Ιωαννου Δ'

Παπαδοπουλος Δ'

Ιακοβίδης Δ'

Γεωργιου Δ'

Παπαδοπουλος Δ'

Ο Δημος δεν μπορεί να δεχθεί καμία από τις προτάσεις αυτές γιατί θα πρέπει να αναπροσαρμοσθούν οι τιμές των ακινήτων σε όλη την περιοχή του Δήμου και αυτό θα δημιουργήσει μεγάλα προβλήματα στους κατοίκους. Επίσης δεν μπορεί να γίνει δεκτή η πρόταση του κ. Βαρου γιατί θα δημιουργηθούν μεγάλες αδικίες στους κατοίκους. Τέλος η πρόταση του κ. Προεδρου δεν μπορεί να γίνει δεκτή γιατί θα δημιουργηθούν μεγάλες αδικίες στους κατοίκους.

Μετά τα παραπάνω ο κ. Πρόεδρος έθεσε προς ψήφιση την πρόταση του κ. Βαρου η οποία απορρίφθηκε με 4 ψήφους υπέρ και 5 κατά.

Μετά τα παραπάνω ο κ. Πρόεδρος έθεσε προς ψήφιση την πρόταση του κ. Προεδρου η οποία απορρίφθηκε με 4 ψήφους υπέρ και 5 κατά.

Μετά τα παραπάνω ο κ. Πρόεδρος έθεσε προς ψήφιση την πρόταση του κ. Βαρου η οποία απορρίφθηκε με 4 ψήφους υπέρ και 5 κατά.

Μετά τα παραπάνω ο κ. Πρόεδρος έθεσε προς ψήφιση την πρόταση του κ. Προεδρου η οποία απορρίφθηκε με 4 ψήφους υπέρ και 5 κατά.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης Β΄
Τομπαΐδης Β΄
Παπασημ. Β΄
Αδαμόπουλος Β΄
Βώρος Α΄
Βαρουχάκης Β΄
Σακκάς Β΄
Σπυρόπουλος Β΄

Με ψήφους 7:1 πλειοψήφισε η δεύτερη πρόταση.

Ύστερα από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας, το Τμήμα αποφαίνεται, Να αποσταλεί για ανατύπωση ο τόμος " Εισηγήσεις Β΄"του ΚΕΜΕ, με τις απαραίτητες προσαρμογές, και βελτιώσεις, κατά την εισήγηση του κ. Σπυρόπουλου, σε αριθμό αντιτύπων που να καλύπτει τις ανάγκες των βιβλιοθηκών Γυμνασίων και Λυκείων και των φιλολόγων που διδάσκουν σε Γυμνάσια (δημόσια και ιδιωτικά), των ΣΕΑΜΕ κ.τ.λ. (περίπου 20.000 αντίτυπα).

Μειοψηφεί ο κ. Βώρος, σύμφωνα με το περιεχόμενο της παρέμβασής του.

Παράλληλα ο κ. Δ. Τομπαΐδης να εισηγηθεί το συντομότερο για τη συγγραφή νέου τόμου Εισηγήσεων σύμφωνα με την πρόταση του κ. Φ. Βώρου.



ΘΕΜΑ 5ο Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων

1. 4334 / 13 - 11 - 84
2. 4525 / 27 - 11 - 84
3. 4553 / 28 - 11 - 84
4. 4575 / 29 - 11 - 84
5. 4576 / 29 - 11 - 84
6. 4563 / 28 - 11 - 84
7. 4564 / 28 - 11 - 84
8. 4565 / 28 - 11 - 84

Στο σημείο αυτό τελείωσε η συζήτηση του θέματος

Ο Προϊστάμενος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 106/84

Σήμερα , 7.12.84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09:00 το Τμήμα Μ.Ε του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας , Μεσογείων 396 , Αγία Παρασκευή Αττικής). Με την απόφαση Φ.908/4/10.409/4.12.84 του κ. Υφ/ργου Π. Μώραλη ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος ορίζεται Πρόεδρος του Τμήματος Μ.Ε του ΚΕΜΕ. Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ. Ν. Βαρουχάκης , Ν. Παπαδόπουλος , Λ. Αδαμόπουλος , Στ. Παπασημακόπουλος , Δ. Τομπαΐδης , Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης , Ειδικός Σύμβουλος , Κυρ. Κατσιμάνης , Κ. Φούσκας , Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος , Δήμητρα Ζωραφωνίτου , φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ. Δ. Σακκάς , Φ. Βώρος , γιατί ήσαν απασχολημένοι σε άλλη υπηρεσιακή υποχρέωση και Β. Θεοδωρακόπουλος γιατί είχε κανονική άδεια.

Θέματα Η.Δ

1. Αίτημα του Συνδέσμου Καθηγητών Γαλλικής Μ.Ε. Εισηγητής : Κυρ. Κατσιμάνης.
2. Βιβλία και Προγράμματα ξένων σχολείων. Εισηγητές : Ν. Βαρουχάκης , Κυρ. Κατσιμάνης.
3. Προγράμματα περιβαλλοντικής Εκπ/σης στα σχολεία Μ.Ε. Εισηγητής: Ηλ. Σπυρόπουλος.
4. Έγκριση του βιβλίου „Οργανισμός του ανθρώπου (β΄τεύχος) για την Α΄ΕΠΛ. Εισηγητής : Στ. Παπασημακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας , αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Θέμα 1ο : Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης ενημέρωσε το τμήμα για αιτήματα του Συνδέσμου καθηγητών Γαλλικής.

Θέμα 4ο :
Ο κ. Σ.Θ. Παπασημακόπουλος λέγει :
Πριν από μια εβδομάδα περίπου ήρθαν τα τελευταία κεφάλαια του δεύτερου μέρους του βιβλίου "Οργανισμός του Ανθρώπου" της κ. Μυλωνάκη. Το δεύτερο αυτό μέρος είναι ισάξιο του πρώτου και επιστημονικό και παιδαγωγικό. Στις απόψεις μου αυτές συμφωνεί και το πρακτικό των κριτών Μ. Μιχαηλάκη και Π. Τριβέλα.

Ύστερα από αυτά εισηγούμαι την έγκριση για εκτύπωση και του δεύτερου μέρους του παραπάνω βιβλίου για χρέος των μαθητών της Α΄ Πολυκλαδικού Λυκείου.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του Στ. Παπασημακόπουλου.

Θέμα 2ο : Οι κκ. Ν. Βαρουχάκης και Κυρ. Κατσιμάνης λέγουν :

Από το ΥΠΕΠΘ /Δ/νση Ξένων και Μειονοτικών σχολείων μας ετέθη το ερώτημα , με το έγγραφο 22/77/18-10-1984 , "πόση ύλη και από ποιά βιβλία του δημοτικού - γυμνασίου - λυκείου πρέπει να διδάσκεται η αρχαία και νέα γλώσσα , ιστορία , γεωγραφία και τα θρησκευτικά στα ξένα σχολεία , σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 6 του ν. 4862/31 περί των ξένων σχολείων".

Σύμφωνα με την απόφαση 90/1984 το Τμήμα έχει γνωμοδοτήσει οριστικά για το θέμα του προγράμματος στα ξένα σχολεία , εμμένοντας σε μια σειρά προηγούμενων αποφάσεών του (πρ. 39/80 , 78/84 και 81/84). Υπενθυμίζουμε ότι η οριστική θέση του Τμήματος είναι η εξής : "... οι Έλληνες μαθητές που φοιτούν στα ξένα σχολεία ακολουθούν το ελληνικό αναλυτικό πρόγραμμα και διδάσκονται με τα αντίστοιχα ελληνικά διδακτικά βιβλία και από έλληνες καθηγητές". Στη γενική αυτή ρύθμιση υπάγονται φυσικά και τα μαθήματα αρχαία και νέα ελληνική γλώσσα , ιστορία , γεωγραφία και θρησκευτικά για τα οποία μάλιστα στο άρθρο 3 § 6 του Ν. 4862/31 γίνεται ρητή μνεία με την οποία εναρμονίζεται πλήρως η πιο πάνω θέση του Τμήματος.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση των κκ. Ν. Βαρουχάκη και Κυρ. Κατσιμάνη.

Θέμα 3ο

Ο κ. Ηλίας Σπυρόπουλος λέγει :

Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας μας έστειλε προγράμματα περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σχ. έτους 1984-5 των εξής σχολείων :

1. 3ου Γυμνασίου Αλεξανδρουπόλεως.
2. Γυμνασίου Κατασταρίου Ζακύνθου.
3. Γυμνασίου Ελληνικού.
4. Γυμνασίου Νάξου.
5. Γυμνασίου Κουφαλίων Θεσσαλονίκης.
6. Γυμνασίου Ματαράγκας Αιτωλοακαρνανίας.
7. 4ου Γυμνασίου Δράμας.
8. 7ου Γυμνασίου Ιωαννίνων.
9. Μικτού Γυμνασίου Φοίνικα Θεσσαλονίκης.
10. 2ου Γυμνασίου Αλεξάνδρειας Ημαθίας.
11. Γυμνάσιου Λεκάνης Καβάλας.
12. Γυμνάσιου Γόννων Λάρισας και
13. 7ου Λυκείου Περιστερίου.

Επειδή τα προγράμματα που υποβλήθηκαν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των σχετικών εγκυκλίων και εξυπηρετούν τους στόχους της Π.Ε , η Ομάδα Εργασίας για τη Π.Ε στα Σχολεία Μ.Ε προτείνει την έγκρισή τους. Μέλη της Ομάδας ανέλαβαν να έρθουν σε επαφή με τα σχολεία αυτά για παροχή κάθε επιστημονικής ή παιδαγωγικής βοήθειας , που θα χρειαστούν.

Τα Γυμνάσια 7ο Ιωαννίνων , Μικτό Φοίνικα , 2ο Αλεξάνδρειας , Λεκάνης Καβάλας , Γόννων Λάρισας , πριν αρχίσουν την εκτέλεση του προγράμματος , να αναφέρουν πως θα εξευρεθούν οι απαραίτητες για αυτό διδακτικές ώρες.

Το Τμήμα , ύστερα από διευκρινιστική συζήτηση , αποφαίνεται ομόφωνα ,

Εγκρίνει τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σχ. έτους 1984-5 των παραπάνω Σχολείων.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 107 / 84

Σήμερα 7 - 12 - 84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του Κ.Ε.Μ.Ε. συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του (αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής)

Με την απόφαση Φ. 908 / Η / 10.409 / 4 - 12 - 84 του Υφ/γού κ. Π. Μώραλη, ορίζεται Πρόεδρος του Τμήματος ο κ. Ηλ. Σπυρόπουλος, Σύμβουλος Β΄.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου φιλόλογος.

Δέν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Τομπαΐδης, γιατί ήταν ασθενής, ο κ. Ν. Παπαδόπουλος και ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος γιατί είχε κανονική άδεια.

Θέματα Ημερήσιας Διάταξης

1. Ανατύπωση πινάκων, ο άνθρωπος και το περιβάλλον. Εισηγητής: Σπ. Παπασημακόπουλος.
2. Σχέδιο Α.Π. για το μάθημα της Έκθεσης στο Λύκειο. Εισηγητής: Δ. Τομπαΐδης
3. Εξαίρεση του αγγλικού βιβλίου, THRESHOLD. Εισηγητής Τρ. Τριανταφύλλου.
4. Ανακοινώσεις.
5. Ορισμός Επιτροπών Κρίσεως για τα βιβλία της Μουσικής. Εισηγητής: Κ. Φούσκας.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.



ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Στ. Παπασημακόπουλος λέγει:

1) Οι οικολογικοί πίνακες θα τυπωθούν σε ένα τεύχος από τον 1 έως τον 16
2) Θα διανεμηθούν για την επόμενη σχολική χρονια στους μαθητές της Α΄ τάξης του Γυμνασίου
3) Θα προταχτεί στην πρώτη σελίδα του τεύχους το σημείωμα " Οδηγίες " που παραθέτουμε πιο κάτω:

Οδηγίες

Οι πίνακες θα χρησιμοποηθούν για διδασκαλία σε κεφάλαιο που θα επιλέγουν κατά κρίση των καθηγητών στις ακόλουθες τάξεις και μαθήματα

1) Στην Α΄τάξη του Γυμνασίου οι πίνακες 5α, 8 (Βοτανική - Ζωολογία) 7,11,13, 14, 15 (Γεωγραφία).
2) Στη Β΄ τάξη του Γυμνασίου οι πίνακες 2 (ανθρωπολογία) 7 (Γεωγραφία) 12 (Χημεία) 13 (Ανθρωπολογία - Οικοκυρικά) 15 (ανθρωπολογία)
3) Στη Γ΄ τάξη του Γυμνασίου οι πίνακες 1, 2, 5, 8, 9, (Βιολογία, Γεωγραφία) 10 (Χημεία, Βιολογία 16 (Γεωγραφία)
4) Στην Α΄ Λυκείου 9, 10 (Χημεία)
5) Στη Β΄ Λυκείου οι πίνακες 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16 (Βιολογία)

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.



ΘΕΜΑ 1ο

Ο κ. Στ. Παπαδημητρόπουλος λέγει:

1) Οι σημερινοί κύκλοι θα τιμηθούν σε ένα τεύχος από τα 1 έως το 15

2) Θα δημοσιευθούν μία σειρά ενδιαφερουσών χημικών άσκησεων

3) Θα προσκτεί στην κρίση σειρά τεύχους το δημοσίευμα " Οδηγίες "

Υ` τάξης του Γυμνασίου

των παρόντων μελών κάτω:

Οδηγίες

Οι κύκλοι θα χωρισθούν για διαγωνισμό σε κατηγορίες που θα

1) Στην Α` τάξη του Γυμνασίου οι κύκλοι Sa, B (Βοτανική - Ζωολογία)

2) Στη Β` τάξη του Γυμνασίου οι κύκλοι 2 (αναβιολογία)

3) Στη Γ` τάξη του Γυμνασίου οι κύκλοι 1, 2, 3, 8, 9, (Βιολογία, Γεωλογία) 10 (Χημεία, Βιολογία 16 (Γεωλογία)

4) Στην Α` Λυκείου 9, 10 (Χημεία)

5) Στη Β` Λυκείου οι κύκλοι 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 16 (Βιολογία)

Το Συμβούλιο αποδέχεται πρόταση της επιτροπής του κ. Στ. Παπαδημητρόπουλου.

ΘΕΜΑ 3ο Εξαίρεση του αγγλικού βιβλίου THRESHOLD από τον κατάλογο των εγκεκριμένων βοηθημάτων

Ο κ. Τρ. Τριανταφύλλου λέγει:

Η Διεύθυνση εφαρμογής προγραμμάτων, με το αριθ. Φ. 211 . 25/12/ Γ2 / 3493 έγγραφό της που χαρακτηρίζεται ΕΠΕΙΓΟΝ, διαβιβάζει στο Κ.Ε.Μ.Ε., Τμήμα Μέσης, όλη τη σχετική με το παραπάνω θέμα αλληλογραφία:

1.- Το με αριθμό 1753 / 1 - 10 - 84 έγγραφό του γραφείου ξένων σχολείων Μ.Ε. Θεσσαλονίκης
2.- Τα σχετικά έγγραφα (927 / 28 - 9 - 84) του σχολείου ΑΝΑΤΟΛΙΑ
3.- Το υπηρεσιακό σημείωμα της Διεύθυνσης ξένων και Μειονοτικών σχολείων (17 - 10 - 84)
4.- Το με αριθμό Ζ2 / 726 / 24 - 10 - 84 της Διεύθυνσης ξένων και Μειονοτικών σχολείων με το οποίο διαβιβάζεται το 1 παραπάνω στο οποίο αναγράφεται σημείωση του κ. Υπουργού που αφαφέρει κατά λέξη: " Να τροποποιηθεί η απόφαση Φ. 211 . 22/2 / Γ2 / 2317/ 12 . 7 . 84 " και " να αποσυρθεί το THRESHOLD.

Η σειρά THRESHOLD αποτελείται από 5 βιβλία και είναι έκδοση CEEL, δηλαδή του Κέντρου Πειραματισμού και αξιολόγησης των διδακτικών μεθόδων στη διδασκολία των ξένων γλωσσών που εδρεύει στη Γενεύη.

Τα βοηθήματα αυτά είναι εγκεκριμένα για τα πρότυπα, Πειραματικά ή ξένα σχολεία ή σχολεία στα οποία η γλώσσα διδάσκεται με αυξημένο εβδομαδιαίο ωράριο.

Στον πρώτο τόμο, σελ. 34, υπάρχει ο εξής διάλογος, ο οποίος και δημιούργησε θέμα και προκάλεσε το σχετικό δημοσίευμα στην εφημερίδα ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ:

- Είσαι Άγγλος;
- ΟΧΙ
- Τί είσαι; Γάλλος, Ιταλός;
- Ρώσσος
- Είσαι φοιτητής;
- ΟΧΙ
- Τότε τι κάνεις;
- Είμαι στην ΚΑ- ΓΚΕ - ΜΠΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΕΜΕ

Το δημοσίευμα του ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ έχει ως εξής:

Το ρυθμιστικό του ΡΙΣΟΣΠΑΣΤΗ έχει ως εξής:

- Είναι αυτά ΚΑΙ ΓΚΕ - ΜΠΒ
- Τότε τι κάνεις;
- ΟΧΙ
- Είναι φορτηγό;
- Ρ@σσος
- Τι είναι; Γάγγος, Ιταγός;
- ΟΧΙ
- Είναι Άλλος;

Ο κ. Προ. Τριανταφύλλου λέει:

Η Διεύθυνση εφορίας προέβη με το αρ. Φ. 211 . 22\12\
12 \ 2437 εξήγησε της που χαρακτήριζεται ΕΠΙΠΛΟΝ, βλαβερό στο
Κ.Β.Μ.Ε.», Τρίτην Μεσοβ, ότι η οχεστική με το παραπάνω θέμα συμφωνα-
φε:

1.- Το με αριθμ 1253 \ 1 - 10 - 84 έλληφθ του γραφείου ξένων θοχεί-
οχοίεων Μ.Ε. θεσσαλονίκης

2.- Τα οχεστικ έλληφθη (327 \ 28 - 9 - 84) του οχολείου ΑΝΑΤΟΛΙΑ

3.- Το πυθμενικό σύστημα της Διεύθυνσης ξένων και Μεταναστικών
οχοίεων (17 - 10 - 84)

4.- Το με αριθμ 22 \ 726 \ 24 - 10 - 84 της Διεύθυνσης ξένων και
Μεταναστικών οχοίεων με το οποίο γνωρίζεται το 1 παράπανω στο
οποίο αναφέρεται σύστημα του κ. Σπυρόγλου που αναφέρει κατά
λέξη: " Να τροποποιηθεί η απόφαση Φ. 211 . 22\12 \ 12 . 7 . 84 " και " να αποσυρθεί το ΠΙΝΕΣΗΟΙΔ".

Η σελίδ ΠΙΝΕΣΗΟΙΔ αποτελείται από 5 βιβλία και είναι έκδοσ
ΟΕΒΒ, ρύγαφ του Κέντρου Περιφερειακού και αξιολόγησης για χρήσιμη
πεφάσμα στη γεωγοκολία για ξένους Αγωσσες που εφεύρει στη Ελευθ.

Τα βοηθήματα αυτά είναι εγκεκριμένα για τα σχολ. Περιφερειακ
ή ξένων άχοιεία ή οχοίεία στα οποία η λύσσα βρίσκεται σε παζηνέο
εβρονάμενο μάθημα.

Στον πρώτο τόμο, σελ. 34, παρέχει ο κύριος γεώργιος ο οποίος και
συμπεριλαμβάνει ξένα και προκύπτει στο σχεστικό το σύμβολο στη εφημερίδα
ΡΙΣΟΣΠΑΣΤΗΣ:

(Διαβάζεται).

Η σημείωση του κ. Υπουργού αναφέρει όπως γράφτηκε πιο πάνω να αποσυρθεί το THRESHOLD.

Πριν αναφερθώ ειδικότερα στο θέμα της εξαίρεσης των βιβλίων THRESHOLD από τον εγκεκριμένο κατάλογο θα ήθελα να πληροφορήσω το Τμήμα ότι τα σχολεία στα οποία διδάσκεται η σειρά αυτή είναι ελάχιστα σε όλη την χώρα ιδιαίτερα γιατί απαιτούν πολύ εξειδικευμένο καθηγητή στη συγκεκριμένη μεθοδολογία. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο δεν εγκρίθηκαν τα βιβλία αυτά για χρήση όλων των σχολείων.

Σε σχέση με τη σημείωση του κ. Υπουργού να αποσυρθούν τα βιβλία αυτά και ακριβώς για να προφυλαχτεί η ηγεσία του Υπουργείου από ενδεχόμενες αντιδράσεις των γονέων και πιθανές δημοσιεύσεις, αισθάνομαι την υποχρέωση να θέσω υπόψη του Τμήματος τις εξής σκέψεις:

1.- Διανύουμε το 1/3 του σχολικού έτους άρα η ύλη έχει προχωρήσει αρκετά.

2.- Ο επίμαχος διάλογος εμφανίζεται στη σελίδα 34 του α΄ βιβλίου που σημαίνει ότι στα όποια σχολεία διδάσκεται το βιβλίο αυτό το κομμάτι του διαλόγου πρέπει να έχει ήδη διδαχτεί.

3.- Τα βιβλία αυτά τα αγοράζουν οι μαθητές και σε περίπτωση αντικατάστασης τους θα πρέπει να αγοράσουν άλλα και δημιουργείται η πιθανότητα αντίδρασης των γονέων.

Ύστερα από τις σκέψεις και τις ανησυχίες μου αυτές, και επειδή μετά από επικοινωνία που είχα με τη Διεύθυνση εφαρμογής Προγραμμάτων, Τμήμα βιβλίων, έχει ήδη υπογραφεί η συγκρότηση της Επιτροπής που θα κρίνει όλα τα βιβλία του εγκεκριμένου καταλόγου για το νέο σχολικό έτος, εισηγούμαι στο Τμήμα να παραμείνει η σειρά αυτή και να χειριστεί το όλο θέμα η νέα επιτροπή για το νέο πλέον σχολικό έτος 1985 - 86. Μετά από σχετική έλεγχο τα υπόλοιπα βιβλία δεν φαίνεται να παρουσιάζουν παρόμοιο πρόβλημα.

Ακολούθησε συζήτηση

Ο κ. Σακκάς λέγει:

Θα συμφωνήσω με την Εισήγηση. Τα παιδιά έχουν αγοράσει το βιβλίο που είναι και πανάκριβο (κάπου 12 δραχμές η σελίδα, τεύχη (βιβλία) συνολικά έξ (6)), και έχουν διδαχτεί τη σχετική περικοπή, αφού

βρίσκεται στις πρώτες σελίδες του βιβλίου. Δεν ωφελεί πλέον να αποσυρθεί στα μέσα της χρονιάς. Όμως να ληφτεί πρόνοια ώστε η επίμαχη ενότητα να μην εξεταστεί καθώς επίσης από το επομ. σχολικό έτος να μην κριθεί κατάλληλο κανένα τεύχος απ'αυτή τη σειρά. Ακόμα πρέπει να σταλεί στην εφημερίδα μια απαντητική επιστολή, στην οποία να εκφράζονται ευχαριστίες για την επισήμανση αυτής της ενημερομένης σελίδας, που δεν ήταν δυνατόν να γίνει από την Επιτροπή κρίσεως αυτών των ξενογλωσσων βιβλίων, για τον εύλογο λόγο ότι κάθε χρόνο υποβάλλονται στο Υπουργείο για κρίση εκατοντάδες βιβλία της κατηγορίας, ώστε να μην είναι δυντόν να ελεχχθεί το περιεχόμενο των χιλιάδων σελίδων τους στις λεπτομέρειες. Να αναφέρεται ακόμα γιατί το βιβλία αυτό, που άλλωστε κυκλοφορεί σε ελάχιστα σχολεία, δεν κρίνεται σκόπιμο να αποσυρθεί στα μισά του σχ. έτους.

Όμως στα λίγα σχολεία που χρησιμοποιείται θα δοθεί εντολή να μην αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης το κεφάλαιο στο οποίο περιέχεται αυτή η σελίδα. Και φυσικά το βιβλίο δε θα κυκλοφορήσει σε κανένα σχολείο από το νέο σχολ. έτος 1985 - 86.

Ο κ. Φ. Κ. Βώρος λέγει:

για το βιβλίο THRESHOLD:

1. Επειδή είμαστε στις αρχές Δεκέμβρη και το επίμαχο βιβλίο έχει αγοραστεί και η επίμαχη σελίδα έχει διδαχτεί, φρονώ ότι είναι προτιμότερο να μεθοδευτεί η " ανακληση " της σχετικής έγκρισης για τον άλλο σχολικό χρόνο.
2. Όμως η Διοίκηση - με την εύλογη πολιτική ευαισθησία της - να χειριστεί το θέμα και κατά την τρέχουσα περίοδο, με όποιο τρόπο νομίζει προσφορότερο, μάλλον αθόρυβο.
3. Κατα τα άλλα συμφωνώ με όσα είπε ο κ. Σακκάς (επιστολή κ.π)

Ακολούθησε συζήτηση κατά την οποία διατυπώθηκαν οι εξής 2 προτάσεις:

Α' Να παραμείνει η σειρά αυτή για το σχολικό έτος 1984 - 85 και να εξεταστεί εκ νέου από Επιτροπή Κρίσης για το σχολικό έτος 1985 - 86.

Β΄ Να αποσυρθεί από φέτος.

Ακολούθησε ψηφοφορία ανάμεσα στις δύο προτάσεις.

Ψηφοφορία

Σκορδίλης	Β
Παπασημακ.	Α
Αδαμόπουλος	Α
Βώρος	Α
Βαρουχάκης	Α
Σακκάς	Α
Σπυρόπουλος	Β΄

Το Τμήμα με ψήφους 5:2 κάνει αποδεχτή την Α΄ πρόταση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΜΕ

Κύριος Ε.
Γιάννης Α
Βασιλικής Α
Βύρος Α
Αγαπητού Α
Παπαδάκη. Α
Σκορδύλη Β

Άδοσσος

Ικανοποίησε αμφίβολος ψιθυριστής ανάμεσα στις δυο πολιτικές;

Β. Θα αποσυρθεί από φέτος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το Πηλίτα πε φίλους 5:2 κλίνει ακουστική για Α. τορέαση

Η συζήτηση για το 2ο Θέμα αναβάλλεται γιατί ο εισηγητής απουσιαζε λόγω ασθενείας.



ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει:

Με την πράξη μας 71 / 24 - 8 - 84 εγκρίθηκε το νέο Α.Π. της Μουσικής. Στη συνέχεια, με την πράξη μας 79 / 19 - 9 - 84 προτείναμε τη συγγραφή με ανάθεση των νέων βιβλίων από ειδικούς, τους οποίους και υποδείξαμε. Παραμένει ο ορισμός κριτικών επιτροπών, θέμα για το οποίο εισηγούμαι σήμερα, αφού στο μεταξύ συνεργάστηκα με πολλούς μουσικούς για την υπόδειξη των καταλληλότερων προσώπων.

Για τα 4 βιβλία της Μουσικής που γράφονται θα οριστούν δυο Επιτροπές, επειδή οι ίδιοι συγγραφείς γράφουν από δυο βιβλία. Θεωρώ ότι είναι απαραίτητο να οριστούν από πέντε μέλη σε κάθε Επιτροπή, επειδή θα έχουν να κρίνουν από δυο βιβλία η καθεμιά.

Συγκεκριμένα προτείνω ως εξής τα μέλη των Επιτροπών κρίσεως:

α) Για τα βιβλία των τάξεων Α΄ - Β΄ Γυμνασίου:

1) Βαλαβάνης Αναστ., μουσουργός - μουσικοκριτικός, καθηγητής Απολλωνίου Ωδείου Αθηνών, Πρόεδρος.
2) Θανόπουλος Ιωάννης, καθηγητής Μουσικής (ΜΚ 8) Γυμνασίου Ζωγράφου
3) Πατρικίδης Βαλεντίνος, καθηγητής Μουσικής Μ.Ε., Ιακωβίδη 50 - Αγ. Ελευθέριος, 111 43 Αθήνα , τηλ. 20- 21 - 219
4) Τραυλός Μιχαήλ, συνθέτης - Αδριανουπόλεως 3, 172 37 Υμηττός
5) Τσιαμπούκαλος Επαμ., καθηγητής Μουσικής Μ.Ε. , Γυμνασίου Ν. Λιοσίων

β) Για τα βιβλία των τάξεων Γ΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου:

1) Παπαϊωάννου Ιωάννης, Μουσικολόγος - Ησιόδου 22 Αθήνα, τηλ. 7225580 Πρόεδρος
2) Τυράκης Βασ., καθηγητής Μουσικής (Μ.Κ. 10) Μαρασλείου Παιδ. Ακαδημίας
3) Πατριαρχέας Κων. , καθηγητής Μουσικής (Μ.Κ. 8), Μίσσωνος 32 Κυνοσάργους

ΘΕΜΑ ΠΟ

Ο κ. Κ. Φοβάται λέγει:

4) Παπαδόπουλος Ιω. , καθηγητής Μ.Ε. , Κομοτηνής 17 19, 115 26 Αθήνα
5) Μοίρα Θάλεια, καθηγήτρια Ωδείων Αθήνας - Πειραιά, οδ. Καραΐσκου - Πειραιά (Ωδείο Πειραιά)

Φρονώ ότι η κάθε Επιτροπή πρέπει να έχει στη διαθεσή της χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός μηνός, για να κρίνει τα δυο βιβλία που ορίζουμε. Αποζημίωση για κάθε Επιτροπή κρίσεως ορίζεται το ποσό των χ( ) δρχ. , με ίση κατανομή προς όλα τα μέλη του.

Το Τμήμα αποδέχεται την εισήγηση αλλά, ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Τμήματος κ. Ηλ. Σπυρόπουλου, αντικαθιστά τον Ιωάννη Θανόπουλο με το σχολ. Σύμβουλο της Μουσικής κ. Διονύσιο Σεμιτέκο, Δ/νση Μ.Γ.Ε. Νομαρχιακού Δ/τος Αθήνας, Κουμουνδούρου 13.

ΘΕΜΑ 4ο

Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1. 44.10 / 19 . 11 . 84
2. 4632 / 4 . 12 . 84
3. 46.92 / 4.12. 84
4. 45.93 / 30. 11. 84
5. 38.89 / 10 . 10 . 84
6. 44.94 / 26 . 11 . 84
7. 4496 / 26 . 11 . 84
8. 4638 / 4 . 12 . 84
9. 4638 / 4 . 12 . 84
10. 4624 / 4 . 12 . 84

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

Перфект (Время Перфект)

Сонце. Аналічним для кліє Вигтрому кроєвоз обрєгает то ввод тим
( ) фрх. , не (ой жатаонный лос ду та пєчи тов.

То Тицца ахобєхетат тиа єлоцдиу вуцу, єотеза ваа ждатаоцдиу тов
Проєбров тов Тицгатоз к. Ну. Енидєконуов, ватгкождатаоцдиу тов Імєчаа
ваучоцдиу пе то ахоу. Єдгбоцуо дгз Жоватаз к. Дгеоцдто Євигтєко,
Д\чоц М.Т.Е. Йожахдгкоко Д\тоз Яєцчаз, Конпонаєоцбов 15.

ЄЄМА 4о

Ахакоцдєцдиє то пєвгехдєцєо тиа єєцз єаццфиа:

1. 44.10 \ 19 . 11 . 84
2. 4632 \ 4 . 12 . 84
3. 46.32 \ 4.12. 84
4. 45.93 \ 30. 11. 84
5. 38.89 \ 10 . 10 . 84
6. 44.94 \ 26 . 11 . 84
7. 4496 \ 26 . 11 . 84
8. 4638 \ 4 . 12 . 84
9. 4638 \ 4 . 12 . 84
10. 4624 \ 4 . 12 . 84

Єто ошєєо оцтд оуоцуцбчцие и оацєццоц тиа вєнцатиа дгз Н.Ч.

Н Ггаццатєдас

Ду. Єиццбчоцуоз

Д. Єиццфиа(цоц

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

Π Ρ Α Ξ Η 108/84.

Σήμερα, 10.12.84 ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής με Πρόεδρο τον κ. Ηλ. Σπυρόπουλο, Σύμβουλο Β΄(απ. Υπ. κ. Καθηγήτη αριθμ. Φ. 908/Η/10409/4-12-84).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

Θ Ε Μ Α 1ο.- Ανάθεση συγγραφής του βιβλίου, Πληροφορική - Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές της Β΄ τάξης του ΕΠΛ. Εισηγητές: Στ. Παλαιοκρασσάς, Λ. Αδαμόπουλος.

Θ Ε Μ Α 2ο.- Σχέδιο Α.Π. για μάθημα της Έκθεσης στο Λύκειο. Εισηγητής Δ. Τομπαΐδης.

Θ Ε Μ Α 3ο.- Ανακοινώσεις.

Θ Ε Μ Α 4ο.- Ομάδα συγγραφής γ΄ τεύχους βιβλίου "Νεοελληνική γλώσσα" Εισηγητής: Δ. Τομπαΐδης.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Θέμα 1ο Ο κ. Σ. Παλαιοκρασσάς λέγει:

./.

ΕΙΔΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΚΡΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Από τον

Σταμάτιο Ν Πολσιοκρασσά

ΙΟΥΛΙΟΣ 1984

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΕΜΕ

ΕΙΔΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ *

Abacus (Άβακας) – Η πρώτη ιστορικά υπολογιστική συσκευή.

Algorithm (Αλγόριθμος) – Ένα διατεταγμένο σύνολο από λογικά βήματα που η εκτέλεσή τους επιλύει ένα συγκεκριμένο πρόβλημα.

Alphanumeric (αλφαριθμητικό) – Αριθμοί, γράμματα, ειδικού χαρακτήρα, σύμβολα και σημεία στίξεως που συνήθως περιέχονται στο πληκτρολόγιο του μικροϋπολογιστή.

Analysis (ανάλυση) – Υπολογιστική ανάλυση που σχετίζεται με τη στατιστική αξιολόγηση στοιχείων.

Arithmetic and Logic Unit (Αριθμητική και Λογική Μονάδα) – (A.L.U.) Μία από τις δύο κύριες μονάδες μέσα στη CPU (Κεντρική μονάδα επεξεργασίας) που επενεργεί σε στοιχεία σύμφωνα με τις οδηγίες που παίρνει από τη Μονάδα Ελέγχου.

Array (Μονογραμμικός Πίνακας) – Μία διάταξη, ως προς ένα άξονα, ενός συνόλου μεταβλητών για τις οποίες ορίζεται χώρος στη μνήμη του υπολογιστή.

Artificial Intelligence (Τεχνητή νοημοσύνη) – Η διαδικασία που εμφανίζει τον υπολογιστή ως "σκεπτόμενο" με την εξομοίωση ανθρωπίνων νοητικών λειτουργιών.

BASIC – Ακρωνυμία για τη γλώσσα προγραμματισμού που σημαίνει: Beginners (Αρχαρίων) All-purpose (Για όλους τους σκοπούς) Symbolic (Συμβολικός) Instruction (Εκπαιδευτικός) Code (Κώδικας) και που χρησιμοποιείται ευρέως στους ατομικούς υπολογιστές.

---

* Σε συσχετισμό με τη γλώσσα προγραμματισμού BASIC

Binary (Δυαδικό) – Σύστημα που λειτουργεί με βάση δύο καταστάσεις.

Binary Code (Δυαδικός Κώδικας) – Κωδικό σύστημα που χρησιμοποιεί δύο σύμβολα, 0 (μηδέν) και 1 (ένα), για την αντιπροσώπευση στοιχείων. Οι περισσότεροι υπολογιστές έχουν κατασκευαστεί για την επεξεργασία πληροφοριών που είναι κωδικοποιημένες με βάση το δυαδικό σύστημα.

BIT (Στοιχειώδης δυαδική πληροφορία). – Ακρωνυμία για το ένα δυαδικό ψηφίο (BInary digiT)

Bug – Όρος που χρησιμοποιείται για ένα σφάλμα σε ένα πρόγραμμα υπολογιστή· αναφέρεται σε σφάλματα της ανθρώπινης λογικής.

Byte – Μία μονάδα πληροφοριών που αποτελείται από διαδοχικά Bits, συνήθως 8· ένα Byte αναγνωρίζεται από τον υπολογιστή σαν μία απλή μονάδα.

Calculator (Υπολογιστική μηχανή – Μία μηχανή που εκτελεί μαθηματικές πράξεις.

Cathode Ray Tube – (CRT) – Μια συσκευή που χρησιμοποιείται για να προβάλλει πληροφορίες εισόδου ή εξόδου· άλλες ονομασίες της είναι : βιντεοθόνη, μόνιτορ, τηλεόραση.

Central Processing Unit (Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας). – (CPU) – Η " καρδιά" του υπολογιστή όπου οι πληροφορίες προσθέτονται, αφαιρούνται, διαιρούνται, πολλαπλασιάζονται, συγκρίνονται και / ή ταξινομούνται· " Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ"· κύρια μέρη της είναι η μονάδα ελέγχου και η αριθμητική / λογική μονάδα.

Character(s) (Χαρακτήρες) – Αριθμοί, γράμματα, ειδικά σύμβολα και / ή σημεία στίξεως στο πληκτρολόγιο.

Chip (περίκομμα ημιαγωγού) – Περίκομμα πυριτίου πάνω στο οποίο έχουν κατασκευασ-στεί μικροσκοπικά ηλεκτρονικά κυκλώματα. (Βλέπε ολοκληρωμένα κυκλώματα).

Circuit (Κύκλωμα) – Το πλήρες κυκλικό μονοπάτι που ακολουθείται από το ηλεκτρικό ρεύμα. Ο υπολογιστής αναγνωρίζει ένα κλειστό κύκλωμα σαν τον αριθμό ένα (1) και ένα ανοικτό κύκλωμα σαν το μηδέν (0).

COBOL – Ακρωνυμία που σημαίνει Common (Κοινή) Business (Επιχειρησιακά) Oriented (Προσανατολισμένη) Language (Γλώσσα). Γλώσσα προγραμματισμού που αναπτύχθηκε για επιχειρησιακές εφαρμογές.

Command (Εντολή συστήματος) – Μια κωδικοποιημένη σειρά οδηγιών που καθοδηγεί τον υπολογιστή να εκτελέσει τις συγκεκριμένες εντολές. Υπάρχουν εντολές συστήματος και εντολές προγράμματος.

Computations (Υπολογισμοί) – Το σύνολο των αριθμητικών και λογικών πράξεων που μπορεί να εκτελέσει ένας μικροϋπολογιστής.

Computer (Υπολογιστής) – Ένα άτομο ή μηχανή που υπολογίζει· μια ηλεκτρονική μηχανή που δέχεται πληροφορίες, τις επεξεργάζεται με μαθηματικές πράξεις σε πάρα πολύ μικρό χρονικό διάστημα και παράγει κάποιο αποτέλεσμα.

Computer -Assisted (Με τη βοήθεια υπολογιστή – Αφορά την εκπλήρωση μιας εργασίας με τη βοήθεια υπολογιστή. CAL (Computer Assisted Learning): Μάθηση με τη βοήθεια υπολογιστή. CAD (Computer Assisted Design): Σχεδιασμός με τη βοήθεια υπολογιστή. CAI (Computer Assisted Instruction): Διδασκαλία με τη βοήθεια υπολογιστή. CAM (Computer Assisted Manufacturing): Βιομηχανική παραγωγή με τη βοήθεια υπολογιστή.

./.

Computer Graphics (Επεξεργασία γραφημάτων με υπολογιστή). – Κλάδος της πληροφορικής που αφορά την ανάλυση και σύνθεση γραφημάτων και εικόνων.

Computer Literacy (Ενημέρωση για τους υπολογιστές.) – Γενική κατανόηση του υπολογισμού με ηλεκτρονικά μέσα· ένα γνωστικό πεδίο που περιλαμβάνει : 1) κατανόηση της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία των πληροφοριών, 2) κατανόηση των επιπτώσεων των υπολογιστών στην κοινωνία και 3) κατανόηση ότι οι υπολογιστές είναι όργανα για την επίλυση προβλημάτων.

Computer System (Σύστημα Υπολογιστή) – Ο υπολογιστής μαζί με άλλες ηλεκτρονικές συσκευές και με τα βασικά προγράμματα που αποτελούν μια μονάδα για την επεξεργασία δεδομένων.

Computer Technology (Τεχνολογία Υπολογιστών). – Αντικείμενα, διαδικασίες και τεχνικές γνώσεις που αφορούν υπολογιστές ή και τη χρήση τους.

Control Unit (Μονάδα ελέγχου) – Ένα από τα δύο κύρια μέρη της CPU (κεντρικής μονάδας επεξεργασίας)· η μονάδα ελέγχου αναλύει την κάθε εντολή, επιβλέπει και οργανώνει την ομαλή και σωστή εκτέλεσή της.

CRT (Οθόνη) – Βλέπε Cathode Ray Tube.

Cursor (ενδείκτης) – Σύμβολο που χρησιμοποιείται ως ένειξη για το πού ο επόμενος χαρακτήρας της εισόδου ή εξόδου θα εμφανιστεί στην οθόνη· ενδείκτης.

DATA – Κοινή εντολή της γλώσσας BASIC που ορίζει τις τιμές και τη σειρά τους για την εκχώρηση ονομάτων μεταβλητών. Βλέπε επίσης READ.

Data (δεδομένα) – Κάθε είδους πληροφορία ή δέσμη σημάτων που έχουν προετοιμαστεί για να εισαχθούν ή να εξαχθούν από τον υπολογιστή.

Data Bank (Τράπεζα δεδομένων) – Κεντρική μνήμη μεγάλης χωρητικότητας δεδομένων με μια ειδικής μορφής δομή.

Data Processing (Επεξεργασία δεδομένων). – Η διαδικασία που επιτελείται από ανθρώπους ή μηχανές ή και από τους δύο και αφορά την εκτέλεση μιας σειράς πράξεων για την επεξεργασία δεδομένων (καταγραφή, αναθεώρηση, έκθεση).

Debug (Debugging)(Σφαλματοθηρία) – Η αναζήτηση και διόρθωση σφαλμάτων σε ένα πρόγραμμα υπολογιστή· συνήθως περιλαμβάνει αναδιάρθρωση της λογικής σκέψης.

Disk (Δίσκος) – Δίσκος (σαν το φωνογραφικό) που χρησιμοποιείται για την μαγνητική αποθήκευση δεδομένων.

Disk storage units (Καταχωρητικές μονάδες δίσκων) – Συσκευές που κωδικοποιούν και "διαβάζουν" πληροφορίες σε μαγνητική μορφή χρησιμοποιώντας μια στίβα δίσκων καθώς και μαγνητικές "κεφαλές" που διαβάζουν και γράφουν.

Diskette (Δισκέτα) – Ευλύγιστος δίσκος· όμοιος με τους δίσκους (disks) αλλά πολύ μικρότερος σε μέγεθος και με μικρότερη χωρητικότητα αποθήκευσης.

Documentation (Τεκμηρίωση) – Η παροχή πληροφοριών· στον προγραμματισμό σημαίνει την οργάνωση του προγράμματος έτσι ώστε να είναι πιο κατανοητό με την προσθήκη σχολίων που επεξηγούν τις διάφορες πράξεις.

Dot Matrix (Πίνακος σκίδων) – Μικρά σημεία· τεχνική παρουσίασεως ή εκτυπώσεως αλφαριθμητικών χαρακτήρων.

Editing (Σύνταξη) – Αναθεώρηση· συνήθως αφορά τη βελτίωση ή διόρθωση πληροφοριών.

Equal Sign (=)(ίσον) – Στον προγραμματισμό χρησιμοποιείται για να δείξει ότι το περιεχόμενο της μεταβλητής αριστερά του σημείου "ίσον" αντικαθίσταται με τη ποσότητα που παρουσιάζεται δεξιά του σημείου Π.Χ. A= 22.

END (Τέλος) – Κοινή εντολή προγράμματος BASIC που σημαίνει τέλος του προγράμματος.

Floppy Disk (Ευλύγιστος Δίσκος) – Βλέπε Diskette.

Format (Σχήμα) – Η γενική οργάνωση και εμφάνιση ορατών πληροφοριών συνήθως κειμένου.

FORTRAN – Ακρωνυμία για FORmula (Τύπου) TRANslation (μετάφραση)· γλώσσα προγραμματισμού που αναπτύχθηκε κυρίως για την επίλυση επιστημονικών και τεχνολογικών προβλημάτων.

GOTO – Κοινή εντολή προγράμματος BASIC που χρησιμοποιείται για το σχηματισμό βρόχου – εντολή διακλάδωσης ή άλματος.

GRAPHICS (Γραφήματα) – Αναφέρεται σε ορατές εικόνες δύο ή τριών διαστάσεων.

Hard Copy (Σκληρό αντίγραφο) – Αυτόματη αποτύπωση του περιεχομένου μιας βιντεοθόνης σε χαρτί.

Hardware (Εξοπλισμός) – Το ηλεκτρομηχανικό μέρος ενός συστήματος υπολογιστή. Π.χ.: τερματικό πληκτρολογίου, CPU , εκτυπωτής, οθόνη, κτλ.

Increment (Προσαύξηση) – Μέτρηση, σταδιακή προσαύξηση.

Information (Πληροφορία) – Γνωστή πληροφορία· δεδομένα που μπορούν να κωδικοποιηθούν με σκοπό την επεξεργασία τους από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

INPUT (Είσοδος) – Κοινή εντολή γλώσσας BASIC που χρησιμοποιείται για να ειδοποιηθεί ο υπολογιστής να είναι έτοιμος να δεχτεί διάφορες τιμές μιας μεταβλητής, με ενέργεια του χειριστή.

Input -Output Devices (Συσκευές εισόδου - εξόδου) — Βλέπε I/O

Instructions (Εντολές) - Εντολές ή κατευθύνσεις· τα διατεταγμένα σύνολα από εντολές αποτελούν προγράμματα υπολογιστή, SOFTWARE.

Integer (ακέραιος) - Αρνητικός ή θετικός αριθμός που δεν είναι κλασματικός ή μικτός αριθμός.

Integrated Circuits (Ολοκληρωμένα κυκλώματα) - (IC's). Μία συλλογή συνδεδεμένων μικροσκοπικών ηλεκτρονικών εξαρτημάτων πάνω σε ένα περίκομμα ημιαγωγού.

Interface (Σύνδεση) - Ηλεκτρονική σύνδεση μεταξύ του υπολογιστή και άλλων εξαρτημάτων που δίνει τη δυνατότητα επικοινωνίας μεταξύ των μερών του συστήματος και του χειριστή ή και άλλων χρηστών.

I/O Devices (Συσκευές Εισόδου Εξόδου). - Τα μέρη του συστήματος υπολογιστή που χρησιμοποιούνται από τους χρήστες για να επικοινωνούν με την Κεντρική Μονάδα επεξεργασίας (CPU).

K - Ποσότητα ίση με Kilo(2^{10} = 1.024) διαφορετικών πληροφοριών· χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της πυκνότητας του μνημονικού συστήματος: π.χ. 16 K, 32 K κτλ.

Keypunch (Διατρητική μηχανή). - Διατρητική μηχανή που χρησιμοποιείται για τη διάτρηση οπών σε ειδικές κάρτες που στη συνέχεια θα "διαβαστούν " από υπολογιστή.

LET (Εκχώρηση) - Κοινή εντολή γλώσσας BASIC που χρησιμοποιείται για την εκχώρηση τιμών σε μια μεταβλητή. Η εντολή αυτή μπορεί να μην είναι υποχρεωτική : π.χ. LET A= 100 ή A= 100.

Library Functions (Διαθέσιμες Συναρτήσεις) – Ειδικές μαθηματικές συναρτήσεις που περιέχονται στις προτάσεις του προγράμματος· παράδειγμα : τετραγωνική ρίζα, ακέραιο μέρος πραγματικού αριθμού, και συναρτήσεις τυχαίων αριθμών.

Line Numbers (Αριθμοί εντολών) – Ιεραρχημένη σειρά αριθμών που ορίζει τη σειρά με την οποία επέρχονται ορισμένα κωδικοποιημένα συμβάντα πριν γίνει η επεξεργασία της τελικής λύσης.

Line Printer (Εκτυπωτής Γραμμών) – Μονάδα του συστήματος του υπολογιστή που ελέγχεται από την κεντρική μονάδα επεξεργασίας (CPU) και που εκτυπώνει τα αποτελέσματα των ενεργειών του υπολογιστή.

LIST (Επίδειξη) – Κοινή εντολή της γλώσσας BASIC που έχει σαν αποτέλεσμα την επίδειξη του κώδικα που περιέχεται στη μνήμη.

Logic (Λογική) – Όρος που αφορά την επίλυση προβλημάτων· σχετίζεται με ορθολογικές μεθοδεύσεις για την επίλυση του προβλήματος.

Loop (Βρόχος) – Μια σειρά προτάσεων προγράμματος που επαναλαμβάνονται· διακλάδωση.

Machine Language (Γλώσσα Μηχανής) – Γλώσσα επιπέδου μηχανής σε δυαδικό κώδικα· η μοναδική γλώσσα που ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής καταλαβαίνει χωρίς να είναι απαραίτητο να προηγηθεί μετάφραση της εισόδου.

Mainframe (Κύριο Σύστημα) – Κεντρικό σύστημα υπολογιστή μεγάλης ισχύος που μπορεί και ελέγχει άλλα μικρότερα συστήματα υπολογιστών μέσω κυκλωμάτων επικοινωνίας.

Manual (Χειροκίνητο) – Λειτουργεί με το χέρι· όχι αυτόματο.

Mega (M) – Ποσότητα ίση με 2^{20} =1.048.576 διαφορετικές πληροφορίες.

Memory (Μνήμη) – Σύστημα μνήμης· η συσκευή αποθήκευσης πληροφοριών του υπολογιστή όπου αποθηκεύονται στοιχεία και από όπου ανακαλούνται αποθηκευμένα στοιχεία.

Microcomputer (Μικρουπολογιστής) – Το μικρότερο σύστημα υπολογιστή με μικροεπεξεργαστή σαν Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας· σχεδιασμένο κυρίως για ατομική χρήση.

Minicomputer – Σύστημα μικρής εμβέλειας· μεσαίου μεγέθους υπολογιστής σχεδιασμένος για ποικίλες εφαρμογές, που δέχεται διάφορες γλώσσες και πολλά τερματικά εισόδου /εξόδου.

NEW – Κοινή εντολή γλώσσας BASICπου εκκενώνει τη μνήμη από όλες τις οδηγίες καιόλα τα στοιχεία.

Operating System (Λειτουργικό Σύστημα) – Το σύνολο των βασικών προγραμμάτων που οργανώνουν και ελέγχουν τον τρόπο λειτουργίας του υπολογιστή και των περιφερειακών του μονάδων.

Operations (Πράξεις) – Η εκτέλεση αριθμητικών και λογικών πράξεων όπως πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός, διαίρεση, ή, είτε, από τον υπολογιστή με στόχο την επιλογή, την ανάλυση, τη διαλογή και την ταξινόμηση δεδομένων.

Output (Έξοδος) – Η έκθεση στοιχείων από τον υπολογιστή. Η συσκευή εξόδου δίνει τη δυνατότητα στον υπολογιστή να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των στοιχείων.

Peripheral Equipment (Περιφερειακός εξοπλισμός) – Πρόσθετος εξοπλισμός που συνδέεται με το βασικό μέρος του υπολογιστή με σκοπό την αυξημένη αποτελεσματικότητα του συστήματος. Π.χ. εκτυπωτές, οθόνες, μαγνητικά μαλύβια κτλ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

./.

Personal Computer – Σύστημα υπολογιστή (συνήθως μικροϋπολογιστής) σχεδιασμένο και κατασκευασμένο ειδικά για να χρησιμοποιείται από ένα χρήστη κάθε φορά.

Power Source (Πηγή ισχύος) – Πηγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Primary Storage (Πρωτεύουσα Αποθήκευση) – Μονάδες που διατηρούν τις εντολές του προγράμματος και τα στοιχεία του κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προγράμματος. Τέτοιες μονάδες είναι η RAM, ROM, και διάφοροι μαγνητικοί πυρήνες για μεγάλου μεγέθους υπολογιστές.

PRINT – Κοινή εντολή γλώσσας BASIC με την οποία ζητείται από τον υπολογιστή να εκτυπώσει ή να απεικονίσει τα στοιχεία ή τα αποτελέσματα.

Printer (Εκτυπωτής) – Η πιο κοινή και εύχρηστη συσκευή εξόδου. Παράγει τυπωμένα τα αποτελέσματα των επεξεργασιών των στοιχείων που γίνονται από τον υπολογιστή.

Printout (Αποτύπωση) – Τα τυπωμένα αποτελέσματα του υπολογιστή.

Program (Πρόγραμμα) – Ένα σχέδιο επίλυσης προβλήματος, που είναι διατυπωμένο στη γλώσσα που γνωρίζει ο υπολογιστής SOFTWARE.

Programmer (Προγραμματιστής) – Το άτομο που γράφει προγράμματα υπολογιστή.

RAM – Πρωτεύουσα μνήμη μικροϋπολογιστή με μορφή ολοκληρωμένου κυκλώματος. Random (Τυχαίας) Access (Προσπελάσεως) Memory (Μνήμη). Μνήμη για ανανεώσιμα στοιχεία.

Random (Τυχαία) – Ακολουθία που δεν υπόκειται σε κάποιο κανόνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

./.

READ (Διάβασε) – Κοινή εντολή γλώσσας BASIC που ορίζει ονόματα μεταβλητών για τις τιμές DATA . Βλέπε DATA.

ROM – Πρωτεύουσα μνήμη μικροϋπολογιστή σε μορφή ολοκληρωμένου κυκλώματος. Read (Για ανάγνωση) Only (Μόνο) Memory (Μνήμη). Μνήμη για μόνιμα στοιχεία.

RUN (εκτέλεσε) – Κοινή εντολή γλώσσας BASIC που επενεργεί ώστε να εκτελεστεί το πρόγραμμα που είναι στη μνήμη.

Run (εκτέλεση) – Ειδική εντολή του λειτουργικού συστήματος με την οποία επιτυγχάνεται η εκτέλεση ενός προγράμματος.

Save (φύλλαξη) – Εντολή του λειτουργικού συστήματος που μεταφέρει ένα πρόγραμμα στη συσκευή δευτερεύουσας αποθήκευσης όπως κασέτα, δίσκος, δισκέτα κλπ.

Secondary Storage (Δευτερεύουσα Αποθήκευση) – Συσκευές που φυλλάσσουν προγράμματα και δεδομένα : μαγνητικοί δίσκοι, μαγνητικές ταινίες κτλ.

Simulation (Εξομοίωση) – Εξομοίωση πραγματικών φαινομένων, διεργασιών και καταστάσεων με τον υπολογιστή.

Software – Διεργασίες που έχουν σαν τελικό αποτέλεσμα προγράμματα υπολογιστή· κωδικοποιημένες οδηγίες που κατευθύνουν τη λειτουργία της υπολογιστικής μηχανής.

Storage (Αποθήκευση) – Βλέπε Μνήμη.

String Variable (Μεταβλητή σειράς) – Μια σειρά από ομαδοποιημένα bytes (που εκφράζουν γράμματα, σημεία στίξεως κτλ.) που τους έχει προσδοθεί μεταβλητό όνομα. Στη γλώσσα BASICχρησιμοποιείται το σήμα του δολλαρίου $ για την αναγνώρισή τους. Π.χ. A$, N$, X$.

Structured Programming (Δομημένος Προγραμματισμός) – Λογική μέθοδος για τη δόμηση του προγράμματος υπολογιστή ώστε να είναι ευανάγνωστο από τον προγραμματιστή, τον υπολογιστή και από κάθε ενδιαφερόμενο.

./.

Symbol (Σύμβολο) – Γράφημα ή σημάδι που αντιπροσωπεύει κάποια έννοια ή οτιδήποτε στοιχείο.

Syntax (Γραμματική σύνταξη) – Διάρθρωση του κώδικα μέσα στο πρόγραμμα· ένα συντακτικό σφάλμα είναι σφάλμα προγραμματιστικής διαδικασίας.

System (Σύστημα) – Ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής μαζί με το λειτουργικό σύστημα και τις άλλες ηλεκτρονικές συσκευές που λειτουργούν σαν μονάδα για την ανάγνωση, επεξεργασία και εκτύπωση στοιχείων και πληροφοριών.

Terminal (Τερματικό) – Η κατάληξη μιας ηλεκτρονικής διασταύρωσης (κόμβου) για τη λήψη και διανομή πληροφοριών· συσκευή εισόδου/εξόδου υπολογιστή. Μπορεί να είναι "ευφυής" ή και παθητική.

Time - Sharing (Επιμερισμός χρόνου) – Η διαδικασία που επιτρέπει την ταυτόχρονη χρήση του υπολογιστή από πολλά άτομα δίνοντας στον καθένα ξεχωριστά την εντύπωση ότι είναι ο μοναδικός χρήστης.

Transistor – Ηλεκτρονική συσκευή από ημιαγωγικό υλικό που ελέγχει τη ροή ηλεκτρονικού ρεύματος.-

User (Χρήστης) – Το άτομο που χρησιμοποιεί ένα σύστημα υπολογιστή.

Values (Τιμές) – Ποσότητες που προσδίνονται σε ονόματα.

Variable (Μεταβλητή) – Ζεύγος που αποτελείται από ένα <u>όνομα</u> (που είναι το ίδιο κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης ενός προγράμματος) και ένα <u>σύνολο τιμών</u> (τις οποίες μπορεί να παίρνει η μεταβλητή κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης ενός προγράμματος).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Κ.Μ.Ε. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΠΑΤΡΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΟ ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Εισήγηση Σταματίου Ν. Παλαιοκρασσά 10/12/1984

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και γενικότερα η εισαγωγή της "τεχνολογίας της πληροφορικής" στην εκπαίδευση ως εποπτικό και παιδαγωγικό μέσο έχει διαδοθεί στις περισσότερες δυτικές ευρωπαϊκές χώρες. Άλλες χώρες έχουν ξεκινήσει προγράμματα μαζικής εφαρμογής, άλλες κάνουν πειραματικές μόνο εφαρμογές ενώ άλλες έχουν συγκροτήσει ειδικές επιτροπές για να εκτιμήσουν τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις του θεσμού στην εκπαίδευση. Στη Γαλλία και στη Μεγάλη Βρετανία έχουν από καιρό διαμορφωθεί και υλοποιούνται "εθνικές στρατηγικές" για τον προγραμματισμό και χρηματοδότηση προγραμμάτων πληροφορικής στη μέση εκπαίδευση. Η Δυτική Γερμανία αντιμετωπίζει το πρόβλημα με πειραματικές εφαρμογές που διαφέρουν από κρατίδιο σε κρατίδιο. Στη Βαυαρία, που πάντα προηγείται στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, το 1981 διατέθηκαν 20.000 μάρκα για τον εξοπλισμό κάθε σχολείου της μέσης βαθμίδας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η προσπάθεια αυτή σήμερα επεκτείνεται και σε έναν αριθμό δημοτικών σχολείων. Στη Δανία μια όμοια προσπάθεια μαζικής αντιμετώπισης έχει σκαλώσει στη χρηματοδότηση. Η Ιταλία και το Λουξεμβούργο ξεκίνησαν προγράμματα πληροφορικής μικρής κλίμακας τα οποία επεκτείνονται με σχετικά βραδύτερο ρυθμό. Υπάρχουν φυσικά και χώρες που διατηρούν ορισμένες επιφυλάξεις για τη σκοπιμότητα εισαγωγής των ηλεκτρονικών υπολογιστών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και για το λόγο αυτό έχουν αναθέσει τη μελέτη του θέματος σε ειδικές επιτροπές. Στην κατηγορία αυτή ανήκει και η χώρα μας για την οποία, εκτός του οικονομικού παράγοντα, υπάρχουν επιφυλάξεις και ως προς τη γενικότερη παιδαγωγική αξία για τη χρήση υπολογιστών στη μέση εκπαίδευση και ως προς την ιεράρχηση του προγράμματος στις εκπαιδευτικές επενδυτικές προτεραιότητες.

ΙΙ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Οι αρνητικές τοποθετήσεις που έχουν εκδηλωθεί διεθνώς χρησιμοποιούν τα εξής βασικά επιχειρήματα για να υποστηρίξουν μια προσεκτική και διεξοδική προσέγγιση της εφαρμογής της νέας τεχνολογίας πληροφορικής στη μέση εκπαίδευση. Πρώτο του κόστους, δεύτερο της αμφίβολης παιδαγωγικής αξίας και τρίτο των αντιδράσεων των καθηγητών.

Το κόστος, που όντως είναι σχετικά υψηλό, κατανέμεται στην αγορά και εγκατάσταση του εξοπλισμού, στην ανάπτυξη SOFTWARE (ειδικών εκπαιδευτικών προ-

γραμμάτων για υπολογιστές) και στην εκπαίδευση και επιμόρφωση των καθηγητών. Ενδεικτικά αναφέρουμε το ποσό των 20.000 μάρκων (σε τιμές του 1981) που διατέθηκε για εξοπλισμό κάθε σχολείου στη Βαυαρία καθώς και το ποσό των 9.000.000 λιρών Αγγλίας που πιστώθηκαν το 1981 στον προϋπολογισμό της Μεγάλης Βρετανίας για την εκπαίδευση και επιμόρφωση των καθηγητών και την ανάπτυξη σχετικών εκπαιδευτικών SOFTWARE.

Οι αντιδράσεις των καθηγητών βασίζονται σε δύο παράγοντες. Πρώτο, πολλοί καθηγητές ανησυχούν ότι η εισαγωγή της νέας τεχνολογίας στην εκπαίδευση θα δημιουργήσει νέα κύματα ανεργίας μεταξύ των καθηγητών. Έτσι οι συνδικαλιστικές τους οργανώσεις κρατούν μέχρι στιγμής επιφυλακτική στάση. Δεύτερος παράγοντας των αντιδράσεων των εκπαιδευτικών είναι η αμφιβολία τους ως προς την παιδαγωγική αξία της χρήσης υπολογιστών στην εκπαίδευση.

Η παιδαγωγική αξία της χρήσης της νέας τεχνολογίας πληροφορικής στην εκπαίδευση αμφισβητείται με διάφορα επιχειρήματα που κυμαίνονται μεταξύ της έλλειψης επιστημονικής θεμελίωσης από τη μια μεριά και των πιθανών απανθρωπιστικών επιπτώσεων που θα μπορούσε να επιφέρει η νέα σχέση άνθρωπου και μηχανής.

Πολλά επιχειρήματα κάνουν αναφορά στην επίμονη αναζήτηση νέων τρόπων μάθησης κατά τη δεκαετία 1960-70 όπου οι ελπίδες των ειδικών εναποτέθηκαν στην ανάπτυξη της μεθόδου "προγραμματισμένης" μάθησης. Όμως τα αποτελέσματα του πειράματος αυτού ήταν κατά την άποψη πολλών απογοητευτικά αν όχι μια γενική αποτυχία και πολλοί σήμερα αναρωτιούνται αν την ίδια τύχη θα έχει και το πρόγραμμα της πληροφορικής σαν μέσο ή και σαν αντικείμενο διδασκαλίας.

Το ισχυρότερο όμως επιχείρημα που συνιστά ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο προσέγγισης του προβλήματος είναι ότι δεν υπάρχουν ακόμη αρκετές γνώσεις για τη νέα τεχνολογία πληροφορικής σε συσχετισμό με το σχολείο. Μια σειρά από σχετικά ερωτήματα που δεν έχουν ακόμη πάρει απάντηση με καθαρότητα είναι:

- Ποιο θα είναι το όφελος της γενικής εκπαίδευσης από τη χρήση της νέας τεχνολογίας;
- Σε ποια ηλικία ο μαθητής μπορεί να διδαχτεί αποτελεσματικά τη χρήση της νέας τεχνολογίας πληροφορικής;
- Πώς θα εξισορροπηθούν τα μαθήματα για τη χρήση υπολογιστών (και τις εφαρμογές με υπολογιστές) με τους κοινωνικούς προβληματισμούς που πρέπει να έχουν οι μαθητές;

Οι θετικές τοποθετήσεις απέναντι στη χρήση της νέας τεχνολογίας πληροφορικής στην εκπαίδευση λίγο πολύ απαντούν ένα προς ένα στα επιχειρήματα των αρνητικών τοποθετήσεων. Έτσι υπάρχει το λεγόμενο ισχυρό οικονομικό επιχείρημα σύμ-

φωνα με το οποίο οι επιχειρηματίες και οι βιομήχανοι που κάνουν αυξημένη χρήση της νέας τεχνολογίας πληροφορικής ζητούν απόφοιτους με σύγχρονες τεχνολογικές γνώσεις για να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην τεχνολογική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Η παιδαγωγική επιχειρηματολογία βασίζεται στο γεγονός ότι ο υπολογιστής σαν εποπτικό μέσο βοηθά τους καθηγητές να κάνουν τη δουλειά τους καλύτερα και να κάνουν πράγματα μέσα στην τάξη που διαφορετικά θα ήταν αδύνατο να γίνουν. Επίσης υπογραμμίζεται ότι η νέα τεχνολογία προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία στην εκπαίδευση· το συνδυασμό δύο θετικών προσφορών, τη σύνδεση του σχολείου με την κοινωνική, επιχειρηματική και βιομηχανική πραγματικότητα από τη μια μεριά και την ανάπτυξη νέων αποτελεσματικών εκπαιδευτικών μεθόδων και γνωστικών αντικειμένων, από την άλλη.

Σε αντιπαράθεση των επιχειρημάτων κατά του εκπαιδευτικού πειράματος της "προγραμματισμένης" μάθησης αντιλέγεται ότι, πρώτο, το πεδίο της πληροφορικής είναι πολύ ευρύτερο και δεύτερο, ότι η "προγραμματισμένη" μάθηση αποτελούσε μόνο μία μέθοδο σε αντίθεση με πολλές άλλες και ότι άλλα τεχνολογικά επιτεύγματα (εκπαιδευτική τηλεόραση, VIDEO και AUDIO μαγνητοσκοπήσεις, εκπαιδευτικά φίλμ, κ.ά.) έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη.

Σχετικά με τις αντιδράσεις των καθηγητών υποστηρίζεται ότι απέναντι των καθηγητών που λόγω άγνοιας αντιμετωπίζουν το θεσμό αρνητικά υπάρχει ένας αξιοσημείωτος αριθμός καθηγητών που διάκεινται ευνοϊκά επειδή έχουν ενημερωθεί σωστά και έχουν εξαντλήσει το θέμα με θεμελιωμένα επιχειρήματα.

Τέλος ιδιαίτερη σημασία έχουν οι δυνατότητες της νέας τεχνολογίας πληροφορικής για την εκπαίδευση των αποκλινόντων παιδιών. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι περίπου το 70% των αποκλινόντων παιδιών έχουν πνευματική καθυστέρηση, ενώ η έμφαση των εφαρμογών της νέας τεχνολογίας δίνεται για την ανάπτυξη διεξαγωγών μέσων που προορίζονται για τα φυσικώς υστερούντα παιδιά.

III. ΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Ανεξάρτητα από τις θετικές ή αρνητικές τοποθετήσεις σχετικά με την εισαγωγή της νέας τεχνολογίας πληροφορικής στην εκπαίδευση υπάρχουν οπωσδήποτε μερικοί απροσδιόριστοι μέχρι σήμερα παράγοντες που είναι οι εξής:

α) Κόστος: Οποιοδήποτε και να είναι το κόστος σε μια περίοδο οικονομικής ύφεσης θα φανεί υπερβολικό. Επίσης δεν είναι γνωστή ακόμη η σχέση του επιπέδου της επένδυσης προς το εκπαιδευτικό όφελος για σύγκριση με άλλες εκπαιδευτικές προτεραιότητες. Τέλος είναι δύσκολο να εκτιμήσει κανείς τι θεωρείται ικανοποιητικός εξοπλισμός για ένα σχολείο.

β) Ορισμοί: Είναι γεγονός ότι υπάρχει σύγχυση με τη χρήση πολλών διαφορετικών όρων για διαφορετικές περιπτώσεις, που δημιουργεί ερωτηματικά και για τους στόχους και για την ερμηνεία των διαφόρων εκπαιδευτικών εφαρμογών. Οι διάφοροι όροι που χρησιμοποιούνται σήμερα είναι πληροφορική, επιστήμη υπολογιστών, μικροηλεκτρονική εκπαίδευση και όλοι έχουν διαφορετική ερμηνεία.

γ) Καταλληλότητα: Δεν υπάρχουν αρκετές γνώσεις σχετικά με τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους η νέα τεχνολογία πληροφορικής μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση ούτε και με την καταλληλότητά τους ως προς διάφορους εκπαιδευτικούς στόχους, ηλικία των μαθητών και ειδικές ανάγκες μάθησης. Για το λόγο αυτό συνεχίζεται ο διάλογος γύρω από το αν η πληροφορική πρέπει να εισαχθεί σαν ξεχωριστό αντικείμενο διδασκαλίας ή σαν βοήθημα σε άλλους γνωστικούς τομείς, όπως π.χ. στα Μαθηματικά.

δ) Επιμόρφωση καθηγητών: Είναι γενικά αποδεκτό ότι η επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού για την εφαρμογή ενός νέου θεσμού αποτελεί το πιο σημαντικό πρόβλημα, επειδή συνήθως προϋποθέτει μια μεγάλη προσπάθεια μαζικής ειδικής κατάρτισης του προσωπικού που ήδη υπηρετεί κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Όμως, σε συσχετισμό με τους παραπάνω απροσδιόριστους παράγοντες, δεν έχουν διαμορφωθεί πλήρως οι επιμορφωτικές ανάγκες ούτε ποιοτικά ούτε ποσοτικά.

ε) Ποικιλομορφία: Είναι γεγονός ότι υπάρχει ανάγκη να γίνει τυποποίηση (ή εναρμόνιση) των συστημάτων εξοπλισμού και των ποικίλων "γλωσσών" υπολογιστή που προσφέρονται σήμερα στο ελεύθερο εμπόριο. Χρειάζεται δηλαδή πρώτα να διαμορφωθούν οι σχολικές ανάγκες και ύστερα οι κατασκευαστές να προσαρμόσουν το προϊόν τους ανάλογα, και όχι αντίστροφα, όπως συμβαίνει σήμερα όπου η εκπαίδευση προσπαθεί να προσαρμόσει τα προγράμματά της ανάλογα με τον προσφερόμενο εξοπλισμό που έχει σχεδιαστεί να εξυπηρετήσει ποικιλόμορφους σκοπούς.

IV. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Στα κεφάλαια που προηγήθηκαν δόθηκε μια γενική εικόνα για το πώς εμφανίζεται το πρόβλημα της εισαγωγής της τεχνολογίας πληροφορικής σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση εξετάζεται η εισαγωγή του θεσμού στο Πολυκλα-

δικό Λύκειο που σαν πειραματικό έχει τη σχετική ευελιξία και επομένως τη δυνατότητα να προηγείται της υπόλοιπης δημόσιας εκπαίδευσης ως προς την ποιότητα της διδασκαλίας, των διδακτικών μέσων καθώς και ως προς τη συμπλήρωση του κανονικού σχολικού προγράμματος με πρόσθετες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ολοκληρώνουν τη μόρφωση των παιδιών.

Έτσι ορισμένες από τις επιφυλάξεις και ορισμένα από τα προβλήματα που ισχύουν για μια μαζική εφαρμογή αίρονται αυτόματα. Παραμένουν όμως οι επιφυλάξεις και τα προβλήματα που σχετίζονται με τους ποιοτικούς παράγοντες της εφαρμογής. Για το λόγο αυτό ακολουθεί εκτίμηση του προβλήματος με βάση τη δεδομένη περίπτωση που συνοπτικά περιγράφεται ως εξής: Να βρεθεί ο καλύτερος τρόπος για την εισαγωγή του ηλεκτρονικού υπολογιστή σαν γνωστικού αντικειμένου και σαν εποπτικού μέσου διδασκαλίας στα πλαίσια κυρίως του προγράμματος του Πολυκλαδικού Λυκείου λαμβάνοντας υπόψη και εκτιμώντας τους εξής παράγοντες:

1) Παιδαγωγική αξία,
2) ορθολογική ένταξη στο σχολικό πρόγραμμα,
3) ανάγκες ειδικευμένου προσωπικού,
4) ανάγκες σε αίθουσα και εξοπλισμό (με συντελεστή χρήσεως),
5) ύπαρξη εκπαιδευτικού SOFTWARE,
6) κόστος / ωφέλεια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕ.Μ.Ε.

Παιδαγωγική αξία: Ο προβληματισμός σχετικά με την παιδαγωγική αξία του θεσμού ελλείψει θεμελιωμένων ερευνητικών πορισμάτων δεν αίρεται. Όμως το γεγονός ότι εξετάζεται η εφαρμογή του θεσμού στα πλαίσια μιας πειραματικής εφαρμογής αμβλύνει τις ανησυχίες μας κατά ένα βαθμό και μετατοπίζει πλέον το πρόβλημα στα κατά πόσο το μάθημα συμπληρώνει εποικοδομητικά το υπόλοιπο σχολικό πρόγραμμα.

Πρέπει όμως να υπογραμμιστεί ότι αναμφισβήτητα, ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους της εκπαίδευσης είναι να προετοιμάσει κατάλληλα τους νέους για να ενταχθούν ομαλά στο κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον. Μέσα σ'αυτό το περιβάλλον η τεχνολογία γενικότερα και η νέα τεχνολογία τον τελευταίο καιρό αποτελούν κυριαρχικά "πολιτιστικά" στοιχεία τα οποία επηρεάζουν έντονα την καθημερινή ζωή του ανθρώπου.

Όταν ο άνθρωπος δεν είναι σε θέση να αξιοποιεί σωστά τα τεχνολογικά επιτεύγματα αλλά και να τα κατανοεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μπορεί να τα ελέγχει συνεχώς, είναι επόμενο να διακινδυνεύει καθημερινά τη ζωή του, την εργασία του και ακόμη και την ατομική του ελευθερία. Η εξέλιξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό το ηλεκτρονικό "φακέλωμα" των πολιτών με την τηλεματική διασταύρωση πληροφοριών που φυλάγονται στα "DATA BASE" των διαφόρων δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών.

Ένταξη στο σχολικό πρόγραμμα: Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του θεσμού είναι η ορθολογική ένταξή του στο σχολικό πρόγραμμα. Πρώτο, είναι απαραίτητο όλο το διδακτικό προσωπικό να ενημερωθεί σωστά για την ωφελιμότητα των υπολογιστών στην εκπαίδευση όταν χρησιμοποιούνται σωστά και να παρακινηθεί να τους αξιοποιεί σαν εποπτικό μέσο κατά τη διδασκαλία των κανονικών μαθημάτων. Αυτή η εφαρμογή προϋποθέτει και δυνατότητα ευχερούς μετακίνησης των μηχανημάτων από την αίθουσα υπολογιστών στις διάφορες αίθουσες διδασκαλίας. Δεύτερο, η σχεδίαση του αναλυτικού προγράμματος πρέπει να εξασφαλίσει μια οργανική σύνδεση του προγράμματος με τους σκοπούς και το περιεχόμενο του γενικού σχολικού προγράμματος. Τρίτο, μια ορθολογική ένταξη στο σχολικό πρόγραμμα δεν είναι δυνατό να αγνοήσει τους μαθητές και τους γονείς τους. Και αυτοί είναι απαραίτητο να ενημερωθούν σωστά για τη σημασία και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του υπολογιστή χωρίς όμως να αποσιωπηθούν και οι αρνητικές επιπτώσεις βιαστικών και επομένως πρόχειρων και παιδαγωγικά απροβλημάτιστων εφαρμογών.

Ανάγκες διδακτικού προσωπικού: Η αναζήτηση κατάλληλου διδακτικού προσωπικού απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Δεν αρκεί κάποιος με ειδικές γνώσεις πάνω στο αντικείμενο. Το προσωπικό που θα αναλάβει τη διδασκαλία των υπολογιστών δεν μπορεί να λειτουργεί παρασχολικά και να "επισκέπτεται" το σχολείο μόνο για τη διδασκαλία της Πληροφορικής. Αντίθετα, πρέπει να ανήκει στο υπάρχον διδακτικό προσωπικό για να εξασφαλίζει την οργανικότητα του θεσμού που είναι τόσο απαραίτητη για τους λόγους που ήδη αναπτύχθηκαν σε προηγούμενη παράγραφο. Έτσι είναι προτιμότερο να επιλεγούν καθηγητές από το υπάρχον προσωπικό του σχολείου μια βάση τις ειδικές γνώσεις τους (έστω και στοιχειώδεις)

στους υπολογιστές και κυρίως με βάση την πολυετή τους διδακτική εμπειρία και να επιμορφωθούν ειδικά στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, παρά να μετακληθούν ειδικοί "επισκέπτες" καθηγητές, που είναι μια έτοιμη λύση και από αυτή την άποψη πιο ελκυστική.

Ανάγκες αίθουσας και εξοπλισμού: Η διεθνώς αποδεκτή αναλογία εμβαδού ανά μαθητή για εργαστηριακή αίθουσα είναι περίπου 5 $μ^2$. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μια αναλογία 3 - 4 $μ^2$ ανά μαθητή είναι αποδεκτή η δραστηριότητα των μαθητών κατά τη χρήση των υπολογιστών επειδή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί σαν καθαρά εργαστηριακή. Η αίθουσα είναι απαραίτητο να είναι κλιματισμένη (λόγω της αυξημένης θερμοκρασίας την ώρα που λειτουργούν οι οθόνες κυρίως), να μπορεί να συσκοτιστεί με σχετική ευκολία και να είναι ευάερη και με επαρκή φωτισμό. Απαγορεύεται η τοποθέτηση μοκέτας λόγω δημιουργίας στατικού ηλεκτρισμού. Τα μηχανήματα είναι απαραίτητο να έχουν κινητές βάσεις αλλά και δυνατότητα σταθερής εγκατάστασης. Κάθε σταθμός στον οποίο δουλεύουν δύο μαθητές πρέπει να έχει υπολογιστική μονάδα με πληκτρολόγιο (άλφα νουμέρικ) λατινικό - ελληνικό, έγχρωμη οθόνη και ντισκ ντράϊβ DISC DRIVE. . Επίσης είναι αναγκαίο να υπάρχει δυνατότητα επέμβασης του καθηγητή από τη μονάδα του στις μονάδες των μαθητών για λόγους επίδειξης και ελέγχου. Αντί μαυροπίνακα (οι υπολογιστές είναι πολύ ευαίσθητοι σε κάθε είδους σκόνη) να εγκατασταθεί ειδικός πίνακας στον οποίο γράφει κανείς με μαρκοδόρο. Η υπολογιστική - μνημονική χωρητικότητα κάθε μονάδας να εξασφαλίζει τη δυνατότητα χρήσης των περισσότερων εκπαιδευτικών "σόφτγουέαρ" που κυκλοφορούν στο ελεύθερο εμπόριο. Τέλος θα πρέπει να γίνει ιδιαίτερη προσπάθεια κατά τον προγραμματισμό των σχετικών δραστηριοτήτων να είναι αυξημένος ο συντελεστής χρήσεως του εξοπλισμού.

Εκπαιδευτικά "σόφτγουέαρ": Για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά ο θεσμός είναι απαραίτητο να αναζητηθούν κατάλληλα εκπαιδευτικά "σοφτγουέαρ" των οποίων το γνωστικό αντικείμενο να εναρμονίζεται με το σχολικό πρόγραμμα. Οι κατάλογοι που θα συγκεντρωθούν είναι σκόπιμο να μοιραστούν στο εκπαιδευτικό προσωπικό για να επιλέξει ο καθένας προγράμματα που θα του ήταν χρήσιμα κατά τη διδασκαλία του μαθήματος ή των μαθημάτων που διδάσκει. Εφόσον είναι δυνατό, κατά

την εκτίμηση των προσφορών για την αγορά του εξοπλισμού θα ληφθεί υπόψη και το κριτήριο της προσφοράς σε λογικές τιμές εκπαιδευτικού "σόφτγουέαρ". Το γεγονός ότι τα προγράμματα αυτά είναι στην αγγλική γλώσσα δεν πρέπει να προβληματίζει πολύ, γιατί αποτελεί πρόσθετη ευκαιρία να ενισχυθούν οι γνώσεις των μαθητών στην ξένη αυτή γλώσσα.

Κόστος / ωφελιμότητα: Με το κόστος δεδομένο (ελπίζοντας βέβαια ότι θα γίνει προσπάθεια, με τη λεπτομερή περιγραφή των προδιαγραφών, να αναδυθεί η συμφερότερη προσφορά) είναι εύλογο ότι ο σχεδιασμός και προγραμματισμός των δραστηριοτήτων πρέπει να στοχεύει σε μέγιστη ωφελιμότητα. Οι παράγοντες που πρέπει να εξεταστούν για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι ο συντελεστής χρήσεως του εξοπλισμού, η δυνατότητα επεκτάσεως του προγράμματος με εξωσχολικές δραστηριότητες (σεμινάρια για γονείς και άλλους ενδιαφερόμενους, ειδικά ταχύρρυθμα καλοκαιρινά τμήματα για μαθητές, κ.ά.) και η ανάπτυξη δημόσιων σχέσεων σε συσχέτιση με το νέο θεσμό.

V. ΠΡΟΤΑΣΗ

A. Γενικός σκοπός του προγράμματος:

Το πρόγραμμα Πληροφορικής που ακολουθεί αποσκοπεί στο να καταστήσει τους μαθητές ικανούς να λειτουργούν αποδοτικά σε μια σύγχρονη κοινωνία που αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό τη νέα τεχνολογία και ειδικότερα τα νέα συστήματα πληροφορικής. Οι μαθητές θα ενημερωθούν διεξοδικά για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές σε συσχετισμό με τις εφαρμογές τους και τις επιπτώσεις καλής και κακής χρήσεώς τους. Επίσης θα αναπτύξουν τις δεξιότητες που είναι αναγκαίες για να επικοινωνούν με υπολογιστές και θα είναι σε θέση να εκτιμούν τις δυνατότητες αλλά και τις αδυναμίες τους.

B. Παιδαγωγικοί στόχοι:

1. Η γνώση της ιστορικής εξέλιξης υπολογιστικών συστημάτων,
2. Η ανάπτυξη της δεξιότητας χειρισμού ενός σύγχρονου συστήματος πληροφορικής,

./.

3. Η ενημέρωση πάνω στις εφαρμογές των υπολογιστών στους διάφορους παραγωγικούς τομείς και στις υπηρεσίες,

4. Η ενημέρωση πάνω στα επαγγέλματα που περιέχουν αυξημένη χρήση υπολογιστών,

5. Η μάθηση από το μαθητή της "γλώσσας" BASIC,

6. Η ανάπτυξη στο μαθητή της ικανότητας του επιμερισμού ενός πολύπλοκου και σύνθετου προβλήματος σε πολλά μικρότερα προβλήματα των οποίων η λύση είναι σχετικά απλή,

7. Η ανάπτυξη της νοητικής ικανότητας να μεταπηδά ο μαθητής με ευκολία από αφαιρετικές σε πραγματικές παραστάσεις και αντίστροφα,

8. Η ανάπτυξη στο μαθητή της ικανότητας να χρησιμοποιεί τον υπολογιστή για να συμπληρώνει και να ενισχύει τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτά στα άλλα μαθήματα του σχολείου,

9. Η ανάπτυξη στο μαθητή της ικανότητας να χρησιμοποιεί τον υπολογιστή για εξομοιώσεις πραγματικών καταστάσεων, για στοιχειώδη επεξεργασία κειμένων και για σχεδίαση γραφικών παραστάσεων.

II. Αναλυτικό πρόγραμμα

I. Χειρισμός υπολογιστή

A. Πληκτρολόγιο

B. Χρήση λειτουργικών πλήκτρων

1. ESC (διαφυγή)
2. CTRL (έλεγχος)
3. RETURN (επάνοδος)
4. RESET (επανάταξη)
5. SHIFT (μετατόπιση)
6. EDITING KEYS (πλήκτρα σύνταξης)
7. OPERANDS (πράξεις) : *, /, +, −, ^, ↑.
8. RELATIONAL OPERATORS (τελεστές σχέσεων): =, <, >.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Γ. Λειτουργία συστήματος

1. Loading a program (Φόρτωση προγράμματος)
2. Saving a program (φύλαξη προγράμματος)
3. Interaction with printer (διασύνδεση με εκτυπωτή)

II. Ιστορική εξέλιξη

Α. Προδρομικά συστήματα υπολογισμού

1. Abacus
2. Jacquard
3. Babbage
4. Pascal
5. Hollerith
6. Mauchly & Eckert
7. Aiken
8. Von Leibnitz
9. Von Neuman

Β. Σχέση υπολογιστή με άλλες τεχνολογίες

III. Ειδική ορολογία και δομή υπολογιστή

Α. Βασική αρχιτεκτονική και εξέλιξη

1. Λυχνίες κενού
2. Τρανζίστορ
3. Ολοκληρωμένα κυκλώματα
4. Κυκλώματα του μέλλοντος

Β. Μικροϋπολογιστές, εξαρτήματα και λειτουργία

1. Πληκτρολόγιο
2. Οθόνη
3. CPU (Κεντρική μονάδα επεξεργασίας)
4. Κεντρική μνήμη (πρωτεύουσα)
   α. RAM (Μνήμη τυχαίας προσπέλασης)
   β. ROM (Μνήμη για αποθήκευση στοιχείων)
5. DISC DRIVE (οδηγός δισκέτας) και κασσετόφωνο
6. Δευτερεύουσα μνήμη
   α. FLOPPY DISK (ευλύγιστη δισκέτα)
   β. CASSETTE (κασέτα)

Γ. Μεγέθη, δυνατότητες και αδυναμίες υπολογιστών

Δ. Ειδική ορολογία

IV. Κοινωνικές επιπτώσεις

Α. Στα επαγγέλματα

1. Ευκαιρίες σταδιοδρομίας
2. Εξελίξεις στην αγορά εργασίας

Β. Στον τρόπο ζωής

Γ. Μελλοντικές επιπτώσεις

Δ. Ηθικές και Νομικές επιπτώσεις

V. Προγραμματισμός

Α. Εντολές προγραμματισμού BASIC

1. PRINT (εκτύπωσε)
2. INPUT (είσοδος)
3. LET (έστω)
4. READ.... DATA (διάβασε.... στοιχεία)
5. IF... THEN (αν.... τότε)
6. GOTO (πήγαινε ... στο)
7. FOR.... NEXT (για.... επόμενο)
8. END (τέλος)
9. REM (υπενθύμηση)

Β. Λειτουργικές εντολές προγραμματισμού BASIC

1. RUN (εκτέλεση προγράμματος)
2. NEW (ανανέωση προγράμματος)
3. LIST (επίδειξη προγράμματος)
4. LOAD (φόρτωση προγράμματος)
5. SAVE (φύλαξη προγράμματος)

Γ. Ανάγνωση, γραφή και συστηματοποίηση προγράμματος BASIC

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

./.

Δ. Ανάπτυξη αλγόριθμων

1. Δομημένος προγραμματισμός με γλώσσα BASIC
2. Κύριες Δομές δομημένου προγραμματισμού
3. Υλοποίηση Δομημένου προγράμματος
4. Ιεραρχική σχεδίαση
5. Τμηματικότητα

Ε. Σφαλματοθηρία / (DEBUGGING)

1. Χρήση πλήκτρων σύνταξης
2. Αναγνώριση μηνυμάτων σφάλματος
   α. Συντακτικό σφάλμα
   β. Σφάλμα εξαντλήσεως στοιχείων
   γ. Σφάλμα αδιευκρίνιστης προτάσεως
   δ. Σφάλματα εισόδου / εξόδου

VI. Εφαρμογές

Α. Εφαρμογές στα Μαθηματικά
Β. Γραφικές παραστάσεις
Γ. Εξομοιώσεις απλών συστημάτων
Δ. Επεξεργασία κειμένων
Ε. DATA BASE



Παρατηρήσεις πάνω στο Α.Π. που υποβλήθηκε από την ομάδα εργασίας του ΕΛΠ:

Θεωρούμε ότι το Α.Π. που μας υποβλήθηκε δεν είναι αρκετά αναλυτικό για τη συγγραφή βιβλίου και για το λόγο αυτό προτείναμε το παραπάνω Α.Π. που αν δεν υιοθετηθεί αυτούσιο μπορεί να χρησιμεύσει συμβουλευτικά για τη βελτίωση του Α.Π. της ομάδας εργασίας.
Σε κάτι όμως που θα επιμείνουμε είναι η αντικατάσταση της μεθόδου επίλυσης προβλημάτων που χρησιμοποιεί το λογικό διάγραμμα με τη μέθοδο του δομημένου προγραμματισμού. Είναι κρίμα το έτος 1984 να διδάσκουμε μια πεπαλαιωμένη μέθοδο που αποδείχτηκε και παιδαγωγικά ακατάλληλη. Η διδασκαλία του δομημένου προγραμματισμού είναι σήμερα η πλέον κατάλληλη μέθοδος επειδή περιέχει σαν κύρια στοιχεία:

/

1. Τη λογική ανάλυση του κάθε προβλήματος σε περισσότερα "υποπροβλήματα", πιο εύκολα να κατανοηθούν και να λυθούν με τη βοήθεια της πληροφορικής.

2. Τη δόμηση των δεδομένων του προβλήματος με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνεται η διεργασία του καθαρά προγραμματιστικού μέρους.

3. Τη πλέον φυσιολογική αναπαράσταση των αλγορίθμων με μια "μεταγλώσσα", παραπλήσια της γλώσσας προγραμματισμού PASCAL για την οποία σχεδιάστηκε ο δομημένος προγραμματισμός και έκτοτε χρησιμοποιείται για όλες τις γλώσσες, συμπεριλαμβανομένης και της BASIC.



- -

Ο κ. Δ. Αδαμόπουλος λέγει:

Δεν έχω να προσθέσω τίποτα στην πράγματι εμπεριστατωμένη εισήγηση του κ. Παλαιοκρασσά η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη από τα μέλη της ομάδας συγγραφής. Στην συγκεκριμένη πρόταση να αντικατασταθεί το λογικό διάγραμμα με τον δομημένο προγραμματισμό δεν μπορώ να πάρω θέση ως μη ειδικός και γιατί δεν ξέρω τι συγκεκριμένα προβλήματα θα δημιουργήσει η αντικατάσταση αυτή στη διδακτική πράξη.

Από τα μέλη της ομάδας συγγραφής συμβαίνει να γνωρίζω του κ. Καλομητσίνη ο οποίος από πολύ καιρό έχει εισάγει με δική του πρωτοβουλία την χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στο Π.Σ.Π.Α. το οποίο και διευθύνει. Ακόμη ο κ. Καλομητσίνης διδάσκει το μάθημα της πληροφορικής στη ΣΕΛΜΕ Αθηνών, και είναι δοκιμή συγγραφέα μαθηματικών βιβλίων και επιστημονικών εργασιών στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Ύστερα από τα παραπάνω εισηγούμαι να γίνει δεκτή η πρόταση για την ανάθεση συγγραφής του βιβλίου της πληροφορικής της Β΄ τάξης του ΕΠΟΛΥ.

Μετά από συζήτηση το Τμήμα αποδέχεται ο μ ό φ ω ν α τις εισηγήσεις των κκ Στ. Παλαιοκρασσά και Δ. Αδαμόπουλου στο σύνολό τους.



Θέμα 2ο :

Ο κ. Τομπαΐδης λέγει:

Το αναλυτικό πρόγραμμα, σε ό,τι αφορά τις εκθέσεις στο λύκειο, είναι ανάγκη να τροποποιηθεί σε δύο σημεία, για να υπηρετηθεί πιο αποτελεσματικά η διδασκαλία του μαθήματος. Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν γίνει κιόλας στη διδακτική πράξη και οι οδηγίες διδασκαλίας του ΚΕΜΕ τις υποδεικνύουν. Δεν είχαν όμως ως τώρα θεσμοθετηθεί ώστε να αποτελούν νομικό καθεστώς, κι έτσι ήταν δυνατόν καμιά φορά (π.χ. Γενικές εξετάσεις) να δημιουργηθούν ζητήματα. Το πρώτο είναι η αναλυτική διατύπωση του θέματος. Πρέπει πια να καθιερωθεί η αναλυτική διατύπωση του θέματος της έκθεσης, ώστε να προσανατολίζει κάπως το μαθητή και να τον βοηθάει στην ανάκληση κάποιου παραστατικού υλικού καθώς και στην οργάνωση και ανάπτυξή του. Το δεύτερο σημείο στο οποίο τροποποιείται το αναλυτικό πρόγραμμα είναι η σύνδεση της διδασκαλίας της έκθεσης με τη διδασκαλία των κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Είναι βέβαιο ότι η διδασκαλία των κειμένων και ιδίως των δοκιμίων θα δώσει αφορμή για συζήτηση και προβληματισμό, απ'όπου θα παραχθεί το αναγκαίο υλικό που θα προωθήσει το στοχασμό και θα αποτελέσει την υποδομή για την έκθεση.

Σύμφωνα με τα παραπάνω προτείνω το ακόλουθο σχέδιο αναλυτικού προγράμματος:

Οι εκθέσεις που γράφονται από τους μαθητές στη διάρκεια ενός διδακτικού έτους δεν πρέπει να είναι λιγότερες από 10. Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι γραφόμενες με την ευκαιρία διαφόρων γεγονότων επετείων εορτών κ.τ.λ. οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να γράφονται στις ώρες της Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας.

Κάθε έκθεση νοείται ως ένας επιμέρους κύκλος διδασκαλίας που αρχίζει με τη γραπτή ανάπτυξη ενός θέματος στην τάξη, συνεχίζεται με τη διόρθωση του κειμένου από τον καθηγητή και ολοκληρώνεται με την επιστροφή των μαθητικών εργασιών και τη διατύπωση γενικών και ειδικών παρατηρήσεων σχετικά με την επίδοση της τάξης (ή του κάθε μαθητή).

Η κάθε έκθεση γράφεται στη διάρκεια δύο διδακτικών ωρών και η διόρθωσή της γίνεται σε μια διδακτική ώρα. Η διόρθωση συνδυάζεται και με τη γλωσσική διδασκαλία.

./.

О к. Допълнете уедел:

То началната подбивка, се с'ст мрата тле ежедпеп сто умето, спмат пачапна да тдолопидпеп се сре опнеп. Ла да пдпедпеп пто
ппотеуеопдатпа п грбпатпа топ пацпатос. От тдолопидпеп пптеп
ехопа дуиеп жедпде отп грбпатпи подеп пап от опидпе грбпапуие
топ ЕЕЖЕ тгс упоеекпдопи. Дел ецхи опис пс тдре бепдоепдпеп
дате да пдпетдопа лоппка жедеотс, пе етап пата бпапуа капца пое
(п.х. Ленпке ецетдпеп) да дпгпопдпдопа бдпцпата. То пдпдо ецпат
п пачапнпи грапцпом топ ецдпатос. Дпеепп пда да хедпеопеп п пап-
пачапнпи грапцпом топ ецдпатос ецхе ецеопс, опте да прооопапупеп пе-
пме со пидпп пап да топ долеет опда пацпапуи идпоеоп пдпопатпапоц
пупоц жедпе пап опда обдпцпи пап пацпатеи топ. То ецеопо опиеп
отс опоо тдолопопеедпат со пачапнпи пдбдпбпа ецпат п опдеап пдс
грбпапуис пдс ецеопс пе пп грбпапуа пап хепцпап Пеопуапнпи
Допдепхпис. Пспат ецдпа отп и грбпапуа пап хепцпап пап ред-
пап доиспцпапуи, опеет свдопи дпа пасцпои пап пбдпцпатпап, пи,опоо
ас пдеапуапнпапоат от ідафепнеп пе пдп епапрп грбфпам педопа-
пап ецеопеи еопис деп пдеет ап ецпат упдецепес ипа 10. Пдап пафпи ап-
пап педопатпасоеп к.т.у. от опоуопопеп деп ецпат пападепатпо ап пде-
дпапат опп щдес пдс П Неоеуцпапнпс Пиоепат пап Пдапнпатепис.

Кдое ецпеап поепат пс ецас епипеопс нпиоп грапапуис поп ап-
хсеп пе пп ідпапи пацпапуи ецй ецдпатос пдпа тедп, опаеиепат пе пп
грбфпмой пап хепнепоп ипа пап пацпапуи пат оуокупмепат пе дпа епп-
спдой тпа пацпатпи еопосопи пап пп епатцпой ецпапи пап спгпи
пафпапыдепи охепатпи пе дпа спедпой дпе тедпс. (Ц поп кдое пацпи).

И кдое ецпеап ідафепат опп грбпапуа ово грбпатпи мпи пап и опдс
грбфпмой дпс цпепат се пп грбпатпи фи. П-грбфпмой опаупдепат
пап пе пп дупоапнпи грапапуа.

Θέματα εκθέσεων:

Τα θέματα μπορούν κάποτε να είναι ελεύθερα, οπότε ο κάθε μαθητής επιλέγει και αναπτύσσει όποιο αυτός προτιμά.

Κατά κανόνα όμως οι μαθητές αναπτύσσουν ένα κοινό θέμα που προέρχεται από την τάξη με την καθοδήγηση του καθηγητή.

Τα θέματα μπορούν να είναι:

- Χαρακτηρισμοί γεγονότων, προσώπων, κοινωνικών ομάδων, καταστάσεων, ενεργειών, κοινωνικών τύπων, επαγγελματιών κ.τ.λ.
- Περιγραφή και κριτική του περιεχομένου λογοτεχνικών και άλλων κειμένων (λ.χ. ιστορικών, επιστημονικών) που διδάχτηκαν στην τάξη.
- Μικρές πραγματείες για θέματα που συζητήθηκαν στην τάξη και προκάλεσαν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των μαθητών.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε. - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ

Β΄ Λυκείου

Εκθέσεις : ώρες $1\ ^{1}/_{2}$

Οι εκθέσεις δεν είναι λιγότερες από 10. Κάθε έκθεση αποτελεί ενιαίο ολοκληρωμένο επιμέρους κύκλο διδασκαλίας (γραφή - διόρθωση), για τον οποίο διατίθενται 3 διδακτικές ώρες.

Θέματα εκθέσεων:

- Διατύπωση απόψεων, ιδεών, κρίσεων σε συγκεκριμένα περιστατικά ή κοινωνικά φαινόμενα. Η διατύπωση του θέματος γίνεται αναλυτικά, ώστε να αποφεύγεται η ασάφεια.
- Μικρές πραγματείες και μελέτες σε θέματα ποικίλου περιεχομένου. Το θέμα μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήσεις, στις οποίες καλούνται να απαντήσουν οι μαθητές.
- Σκέψεις και ιδέες με αφορμή ένα σύντομο κείμενο (μία ή περισσότερες στροφές ενός ποιήματος, ένα απόσπασμα λογοτεχνικού, φιλοσοφικού, επιστημονικού κ.τ.λ. κειμένου).
- Ανάλυση περιεχομένου, περίληψη, κριτική ενός λογοτεχνικού, φιλοσοφικού, επιστημονικού κ.τ.λ. έργου που θα έχουν μελετήσει οι μαθητές μετά από υπόδειξη του καθηγητή.

./.

Вещата ежедневно:

Да вечната любов идеше от сърцето, дори и моя пър-
вичен импулс как възпламенява цялото ми същество.

Като жената сякаш от първата възпламенява ена когато вечна пла-
мъкът, който гори в нея, не се изчерпва.

Да вечната любов не съдържа:

- Ходжикъдешност делодатна, подозрения, ограничения, каталас-
семи, съдебни, конфликти, ежедневната к.т.у.

- Перфектен как мъртъл пак перфектен уголемяни как душа
жертвам (у.х. голоъм, емоционални) пак грешната една
чаша.

- Имаме нужда от грешката за вечната пак дълбочина една чаш как пов-
ишаване по грешното сюрпризно ли пъдим.

Вещата ежедневно:

От ежедневно без спят уплътнен ще 10. Хубавият молитвен
сапун оухуждомъдно спиралов мъчно грешките (добър - грешен).

Да само голо грешният 3 грешките вещ.

Вещата ежедневно:

- Ритуалът ходжа, ревю, мъдрец не самонаблюдават ѝ
коламъка дилъмев. И грешният пак вечната дълбат тайнът,
може да ходжа и ходене.

- Имаме подчертае как перфект се вечната покупа перхъмен.
До вечна любов да тълкуват се спиралов емоционът, отк
оолеч жуолатат как пълнатата от пладнеч.

- Дъмфет как ревю не свободъ ена оолотно мелиз (пеа ѝ ходи-
дерево свобоч сад полъпъч, ена ходотат уоложлъкоч, дуо-
добкоч, епталонкоч к.т.у. мелиз).

- Тадъпат перхъмен, пеоуждъ, мъпъкъ сад уоложлъкоч, дуо-
ч, епталонкоч к.т.у. сбъоп пак да ехопа пеуелдет от
пладнеч пеат ащ ладеред пак вещата.

- Κριτική ανάλυση έργων αρχαίας ή νέας λογοτεχνίας που διδάχτηκαν στην τάξη (γενική αναφορά στις φιλολογικές αρετές και το περιεχόμενο ή απάντηση σε συγκεκριμένες ερωτήσεις).

Η διόρθωση των εκθέσεων θα γίνεται από τον καθηγητή στο σπίτι. Οι διορθωμένες εκθέσεις θα σχολιάζονται στην τάξη κατά τη διάρκεια μιας διδακτικής ώρας. Κατά την εργασία αυτή θα αναφέρονται τα θετικά στοιχεία και γενικά τα προτερήματα των καλών εκθέσεων και θα επισημαίνονται τα συνηθισμένα και κοινά σφάλματα (πραγματικά, λογικά, συντακτικά, ορθογραφικά, στίξεως, κυριολεξίας, διορθώσεις, συνθέσεως κ.τ.λ.) με σκοπό την αποφυγή της επανάληψής τους.

Και στην τάξη αυτή, όπως και στην προηγούμενη, προσπάθεια για την αποφυγή της κενολογίας και την άσκηση των μαθητών στην ορθή ανάπτυξη των διανοημάτων τους, όπως και στην προηγούμενη τάξη.

Γ' Λυκείου

Δ. Εκθέσεις

Γράφεται μια έκθεση κάθε δεκαπενθήμερο σε διάρκεια δύο διδακτικών ωρών. Πρέπει να γράφονται 10 τουλάχιστο εκθέσεις κάθε διδακτικό έτος. Μπορούν επίσης να γραφτούν και στο σπίτι 3 εκθέσεις το χρόνο, μια σε κάθε τρίμηνο.

Τα θέματα είναι ανάλογα με τα θέματα της προηγούμενης τάξης.

Η διδασκαλία της έκθεσης σ υ ν δ έ ε τ α ι με τη διδασκαλία των Κ.Ν.Λ. της τάξης αυτής. Γι'αυτό το σκοπό πρέπει να διδαχτούν αρκετά δοκίμια, τα οποία θα δώσουν αφορμή για προβληματισμό και συζήτηση, από την οποία θα παραχθεί το αναγκαίο υλικό που θα προωθήσει το στοχασμό και θα αποτελέσει την υποδομή για την έκθεση. Εκτός από τα δοκίμια όμως μπορεί να εξυπηρετήσει την έκθεση και η διδασκαλία των άλλων κειμένων, όταν αυτά προσφέρουν κατάλληλες ευκαιρίες. Ειδικά η διδασκαλία δοκιμίων αποβλέπει στο να ασκηθούν οι μαθητές στο δοκιμιακό λόγο με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του. Μπορούν να μελετηθούν τα χαρακτηριστικά των δοκιμίων (ελευθερία στην οργάνωση και ανάπτυξη του θέματος, απλότητα, προσωπικό ύφος χωρίς παραδοξότητες, εκζητήσεις και λογοτεχνισμούς κτλ.) αν προσεχτούν ιδιαίτερα οι ερωτήσεις επεξεργασίας.

Μια μορφή άσκησης στην έκθεση είναι και η σύνταξη διαγραμμάτων των δοκιμίων μετά τη διδακτική τους επεξεργασία.

има проблем пред да предприеме нещо следващо.

Ако този проблем е свързан с нещо, което е извън неговата власт, той се обръща към своя приятел, който е по-опитен от него, за съвет. Ако и приятелят не може да му помогне, той се обръща към друг, по-опитен от приятеля си, и така нататък, докато проблемът бъде разрешен.

Ако проблемът е свързан с нещо, което е в неговата власт, той се опитва да го разреши сам. Ако не успее, той се обръща към приятел, който е по-опитен от него, за съвет. Ако и приятелят не може да му помогне, той се обръща към друг, по-опитен от приятеля си, и така нататък, докато проблемът бъде разрешен.

Ако проблемът е свързан с нещо, което е извън неговата власт, той се обръща към

Για τη διόρθωση των εκθέσεων ισχύουν όσα και στην προηγούμενη τάξη.

Το Τμήμα αποδέχεται ο μ ό φ ω ν α την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη και το προτεινόμενο σχέδιο Α.Π. για το μάθημα της έκθεσης.

Ο Προϊστάμενος

Η Γραμματέας

- -

Θ έ μ α 4ο.- Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει:

Η ομάδα συγγραφής του διδακτικού βιβλίου "Νεοελληνική γλώσσα" Γ΄ τεύχος (βιβλίο μαθητή και βιβλίο καθηγητή) ζητούν με την επιστολή τους της 29-11-84 να ενεργήσουμε ώστε οι τρεις καθηγήτριες, που συμμετέχουν στην ομάδα, να εργαστούν στα σχολεία τους με μειωμένο ωράριο. Ο λόγος βέβαια είναι ότι "ο σχολικός φόρτος τις εμποδίζει να δοθούν απερίσπαστες στο έργο της συγγραφής των βιβλίων". Σε αντάλλαγμα οι συγγραφείς δηλώνουν (και οι πέντε) ότι παραιτούνται από το δικαίωμα της αμοιβής των 300.000 δρχ.

Η πρότασή μου στηρίζεται σε δύο δεδομένα:

α) ότι κάθε αλλαγή στο ωράριο διδασκαλίας του διδακτικού προσωπικού στη μέση της χρονιάς προκαλεί ανωμαλίες στο σχολικό πρόγραμμα και πρέπει να αποφεύγεται.

β) ότι, οπως έχουν τα πράγματα, το νέο βιβλίο για τη γλωσσική διδασκαλία της Γ΄ τάξης δε θα χρειαστεί από την αρχή του επόμενου σχολικού έτους. Γιατί, όπως είναι γνωστό, οι φετινοί μαθητές της Β΄ Γυμνασίου θα ασχοληθούν, παραπάνω από τη μισή χρονιά, με το Α΄ τεύχος, και ύστερα θα μπουν στο Β΄, από το οποίο είναι ζήτημα αν προλάβουν να διδαχτούν τις μισές ενότητες. Επομένως θα συνεχίσουν από χρόνου το Β΄ τεύχος στην Γ΄ τάξη.

Για τους παραπάνω λόγους, εφόσον η ομάδα συγγραφής έχει κάποιο πρόβλημα με την προθεσμία παράδοσης της δουλειάς της, θα πρότεινα να παραταθεί η προθεσμία ως τις 31 Μαΐου 1985 (και ανάλογα να παραταθεί η προθεσμία για την Επιτροπή κρίσης). Με τη ρύθμιση αυτή και η ομάδα θα δουλέψει πιο άνετα και τα σχολικά προγράμματα δε θα διαταραχθούν και το έργο θα παραδοθεί έγκαιρα.

Το Τμήμα αποδέχεται ο μ ό φ ω ν α την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη στο σύνολό της.

Ο Πρόεδρος

Η. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Γραμματέας

Δ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

Θ ξ η α φο.- Ο κ. Υ. Δοκιμαζιά γιέλετ:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Π ρ ά ξ η 109/84

Σήμερα, 12.12.84 ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.30 πρωϊνή το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής), με πρόεδρο τον κ. Ηλ. Σπυρόπουλο (Απ. Υπ. Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων αρ. Φ. 908/4/10409/4.12.84).

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Ν. Παπαδόπουλος, Λ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β', Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος του ΚΕΜΕ, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Φ. Βώρος.

Θέματα Η.Δ.

1. Ανατύπωση ΑΠ. ΣΕΠ για τη Α' τάξη Λυκείου.
   Εισηγητής: Γ. Βάζος.
2. Ανακοινώσεις.
3. Ενημέρωση του Τμήματος για την πειραματική εφαρμογή νέου προγράμματος Αρχ. Ελληνικών.
   Εισηγητές: Ομάδα Εργασίας.
4. Α.Π. Οικιακής Οικονομίας. Εισηγητής Κ. Φούσκας.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

. / .

Θέμα 1ο: Ο κ. Βάζος προτείνει στο Τμήμα να εγκρίνει την προώθηση στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση του Α.Π. ΣΕΠ για την Α' Λυκείου.

Ακολουθεί συζήτηση:

Ο κ. Παπαδόπουλος λέγει:

"Εφόσον ο υπεύθυνος εισηγητής δεν ήταν σε θέση να με διαβεβαιώσει αν υπάρχουν ή όχι κάποιες αλλαγές στο περσυνό κείμενο του φυλλαδίου δυσκολεύομαι πολύ να έχω σήμερα γνώμη για το θέμα που μας εισηγείται. Θα ήθελα περισσότερη ενημέρωση. Άλλωστε το θέμα του ΣΕΠ είναι για μένα ένα λεπτό θέμα και γνωρίζω ότι η ηγεσία του Υπουργείου δίδει ιδιαίτερη σημασία σ'αυτό. Και βέβαια λόγω ειδικότητάς μου δεν μπορώ παρά να έχω κάποιες επιφυλάξεις για ορισμένα πράγματα τώρα που τα θέματα περνούν πάλι απ'το Τμήμα. Υπάρχει επιστημονική ευθύνη. Στον οδηγό σπουδών π.χ. υπάρχουν ορισμένα πράγματα που δεν είναι ακριβή επιστημονικά. Ο ίδιος έχω επισημάνει κάποια σημεία. Και αυτός βέβαια δεν πέρασε απ'το Τμήμα γιατί για ένα διάστημα η Ομάδα ΣΕΠ ήταν αυτοτελής. Τώρα φέρνουν τα θέματα πάλι στο Τμήμα. Και με την αντιφατική αυτή διαδικασία δεν μπορούμε να παρακολουθούμε σταθερά το τί γίνεται.

Οι παραπάνω επιφυλάξεις μου σχετίζονται και με ορισμένες απόψεις που έχω από εκπαιδευτικούς Γυμνασίου και Λυκείου. Πρόκειται για αντικειμενικούς και δημοκρατικούς ανθρώπους που δηλώνουν ότι δεν είναι ικανοποιητικά τα όσα παρέχονται στους μαθητές στα πλαίσια του ΣΕΠ. Η Ομάδα θα πρέπει να ερευνήσει περισσότερο το θέμα της απήχησης των προσπαθειών της. Το σημειώνω αυτό, γιατί έχω τη γνώμη ότι υπάρχουν ποικίλα ίσως αίτια που δυσκολεύουν τη θεμελίωση του θεσμού. Οι παρατηρήσεις μου δε θα πρέπει να σχετιστούν με τη δουλειά της Ομάδας ως προς τα μέλη της. Γιατί ο ίδιος είμαι σε θέση να βεβαιώσω για την καλή επιστημονική συγκρότηση και το ζήλο τουλάχιστο ορισμένων μελών της Ομάδας. Το θέμα χρειάζεται να μας απασχολήσει όλους και περισσότερο."

Ο κ. Β. Θεοδωρακόπουλος παρατηρεί ότι το Α.Π. του ΣΕΠ δεν έχει περιβληθεί τον τύπο Π.Δ/τος και πρέπει να θεωρηθεί ότι ο θεσμός δεν είναι κατοχυρωμένος. Ο κ. Γ. Βάζος απαντά ότι ο θεσμός εφαρμόζεται πειραματικά. Το σχέδιο Π. Δ. θα περάσει από το Τμήμα την άνοιξη.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Τμήματος αναβάλλει το θέμα για επόμενη συνεδρίαση, προκειμένου τα μέλη του να ενημερωθούν πληρέστερα.

θέμα 2ο: Αναβάλλεται.

θέμα 3ο: Ο κ. Φ. Καπριδής ενημερώνει το Τμήμα για την πορεία της πειραματικής εφαρμογής του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών στην Α' Λυκείου.

θέμα 4ο: Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει:

Το έγγραφο αρ. πρωτ. $Γ_2/3865/εξ.$ επείγον/12-12-84 της Δ/σεως Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε., το οποίο σήμερα παρέλαβα και την ίδια ημέρα το παρουσιάζω στο Τμήμα, αναφέρεται στη γλωσσική θεώρηση του νέου Α.Π. του μαθήματος Οικ. Οικονομίας, το οποίο εγκρίθηκε από το Τμήμα μας (πράξη 73/84). Αυτή η θεώρηση ήταν και η μόνη επιφύλαξη του Τμήματός μας, για την οποία κάνει λόγο το παραπάνω έγγραφο. Φαίνεται ότι εν παραδρομής το Α.Π. στάλθηκε στη Διοίκηση, πριν γίνουν οι διορθώσεις, που αναφέρονται στη γλωσσική του μορφή.

Εισηγούμαι να οριστεί τώρα κάποιος από τους φιλόλογους του Τμήματος, ο οποίος σε σύντομο χρόνο να κάμει τη γλωσσική θεώρηση, και στη συνέχεια να υποβληθεί υπηρεσιακά το νέο Α.Π. του μαθήματος στη Διοίκηση, για να το δημοσιεύσει.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Κ. Φούσκα, και αναδεικνύει τον κ. Β. Θεοδωρακόπουλο να κάνει τη διορθώσεις γλωσσικής τορφής.

Ο Πρόεδρος

ΗΛ. ΣΚΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Γραμματέας

Δ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

Άκούγεται.

Ο κ. Φ. Κουτρουβέλης ευχαριστεί το Τμήμα για την κρίση του και δηλώνει ότι ψηφίζει υπέρ.

Ο κ. Κ. Φουρλάκος λέγει:

Το ελληνικό αρ. πρωτ. Τ.Ε./3865/ε.ξ. επιστολή/12-12-84 της Υ/νσεως Βιομηχανικής Προβολής Μ.Β., το οποίο αφήνει και μας δίνει την ευκαιρία να εκφράσουμε στο Τμήμα, σαφέστατα μία λυσιτελή άποψη για τον ρόλο του Α.Π. και του Οικον. Επιμελητηρίου, το οποίο ειλικρινά σας το Τμήμα που ζητάει (μέχρι τώρα). Δηλ. Δηλ η ΔΠΑ μόνο μπορεί να μην και καλά μονάχη της,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 110/84

Σήμερα, 14.12.84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του Κ Ε Μ Ε συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττική) με πρόεδρο τον κ. Ηλ. Σπυρόπουλο.

Έλαβαν μέρος στην συνεδρίαση οι κ.κ. Δ. Σακκάς, Φ. Βώρος, Ν. Παπαδόπουλος, Δ. Αδαμόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος, Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβε μέρος ο κ. Ν. Βαρουχάκης, λόγω άλλης υπηρεσιακής υποχρέωσης.

Θέματα Η. Δ.

1. Αποζημίωση συγγραφέων του βιβλίου, Εφαρμοσμένα Οικονομικά (Ε΄ δέσμης). Εισηγητής: Γ. Βάζος.
2. Γνωμοδότηση για το σχ. Π.Δ/τος που αφορά την πειθαρχική δικαιοδοσία των προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων της Εκπαίδευσης. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
3. Γνωμοδότηση για τη διδασκαλία μαθημάτων επιλογής Α΄και Β΄τάξεων Λυκείου στο κολλέγιο Αθηνών. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
4. Γνωμοδότηση για την καταλληλότητα του βιβλίου του κ. Α. Καλαβούλη, Η μετάβαση των μαθητών από την πρωτοβάθμια στη μέση Εκπ/ση. Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
5. Ανατύπωση του διδ. βιβλίου, Κοινωνιολογία Γ΄Λυκείου (Δ΄δέσμη) Εισηγητής Ν. Παπαδόπουλος.
6. Ανατύπωση Α.Π. ΣΕΠ για την Α΄τάξη Λυκείου. Εισηγητής: Γ. Βάζος.
7. Ανακοινώσεις
8. Ανατύπωση των βιβλίων Νεοελληνικής γλώσσας για το Γυμνάσιο (τεύχη Α΄και Β΄)

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Προτάσσεται το 6ο θέμα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

Ο κ. Γ. Βάζος λέγει:

Σχετικά με το Αναλυτικό Πρόγραμμα για την εφαρμογή του Σχολικού - Επαγγελματικού Προσανατολισμού στην Α΄τάξη του Γενικού Λυκείου που εκπονήθηκε από την Ομάδα Εργασίας ΣΕΠ του Κ Ε Μ Ε εισηγούμαι την επανεκτύπωσή του έπειτα από ασύμαντες βελτιώσεις που έγιναν σε διάφορες ενότητες και την ενοποίηση των ενοτήτων 14 και 15 όπου προστέθηκαν οι δέσμες και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην πληροφόρηση των μαθητών για να μπορούν να εντοπίσουν επαγγέλματα, στα οποία οδηγεί μια συγκεκριμένη σχολή και να βρίσκουν σχολές που οδηγούν σε συγγενικά επαγγέλματα.

Το πρόγραμμα αυτό θα εφαρμοστεί κι αυτή τη σχολική χρονιά σε πειραματική μορφή και πριν από το τέλος του σχολ. έτους θα παρουσιάσουμε στο Τμήμα το τελικό κείμενο του Α.Π.

Η εκτύπωση να γίνει σε 5.000 αντίτυπα για να προμηθευτούν όλα τα τμήματα της Α΄Λυκείου όπου εφαρμόζεται ο ΣΕΠ.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Γ. Βάζου και εγκρίνει να προωθηθεί στον Ο Ε Δ Β για ανατύπωση το Α.Π. ΣΕΠ για την Α΄ Λυκείου για το σχ. έτος 1985-86, με τις διορθώσεις που έγιναν.

Θέμα 2ο Οι κ.κ. Δ. Σακκάς και Β. Θεοδωρακόπουλος λέγουν:

1. Η Δ/νση Προσωπικού Μ.Ε. του Υ Π Ε Π Θ με το έγγραφό της Δ2/28281/29-11-84 μας διαβιβάζει σχέδιο Π.Δ/τος που αφορά τον καθορισμό της πειθαρχικής δικαιοδοσίας των προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων της εκπαίδευσης και παρακαλεί να γνωμοδοτήσουμε σχετικά.

2. Σχετικά με το περιεχόμενο του σχεδίου Π.Δ/τος δεν έχουμε να κάνουμε παρά μόνο μια παρατήρηση: Στο άρθρο 1 και στο άρθρο 2 πρέπει να προστεθεί η φράση "με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 15 του Ν. 1304/82", ώστε να προβλεφθούν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων ή των γραφείων είναι κατώτεροι ως προς το βαθμό ή νεότεροι των διωκομένων.

. / .

3. Προσθέτουμε ακόμα και τις ακόλουθες νομοτεχνικές και γλωσσικές παρατηρήσεις, που μας έδωσε ο κ. Δ. Τομπαΐδης:

α) Στο εδάφιο (1) του σκεπτικού: Μετά τον αριθμό Ν.1304/1982 να προστεθεί σε παρένθεση ο αριθμός του οικείου ΦΕΚ. Το ίδιο να γίνει και στο εδάφιο (2) του σκεπτικού μετά τον αριθμό Ν.309/76 καθώς και στον πρώτο στίχο του άρθρου 2 μετά τον αριθμό Π.Δ. 611/1977.

β) Η ένδειξη με τον αριθμό της πράξης του Κ Ε Μ Ε (στο εδάφιο (4) του σκεπτικού) να παρατεθεί μετά τον τίτλο του Κ Ε Μ Ε. Το ίδιο να γίνει και στο εδάφιο (5) του σκεπτικού που αφορά τον αριθμό γνωμοδότησης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

γ) Η φράση "μέχρι και του 1/6" που υπάρχει στο άρθρο 1 να αντικατασταθεί με τη φράση "μέχρι και το 1/6".

δ) Η φράση του άρθρου 2 "παραπομπή στα πειθαρχικά συμβούλια" να παρατεθεί στην αρχή του άρθρου, αμέσως μετά το άρθρο "Η".

ε) Η φράση του άρθρου 2 "από τους υπουργό....." να αντικατασταθεί με τη φράση "από τον υπουργό....." και οι λέξεις "νομάρχες", "διευθύνσεων", "γραφείων" να γραφούν με μικρό αρχικό γράμμα και όχι με κεφαλαίο.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση των κ.κ. Γ. Σαρηγιάννη και Β. Θεοδωρακόπουλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

Θέμα 1ο Ον. Γ.Δ. Βάζος λέγει:

Σχετικά με το θέμα που αναφέρεται παραπάνω επιθυμώ να διαβεβαιώσω τα μέλη του Τμήματος ότι το ιστορικό της διαδικασίας συγγραφής του βιβλίου είναι αυτό που γράφουν οι συγγραφείς στο σημείωμά τους.

Θεωρώ δίκαιο το αίτημα των συγγραφέων, διότι όπως έχει εκδοθεί η Υπ. Απόφαση για την αποζημίωσή τους η αμοιβή κάθε σελίδας ανέρχεται στο ποσό των 1.122 δραχ. (350.000 δραχ.:312 σελ). Είναι όμως γνωστό ότι το Υπουργείο αμοίβει τους συγγραφείς με 2.000 δραχ. τη σελίδα. Αξίζει να υπενθυμίσω στα μέλη του Τμήματος ότι το μάθημα διδάσκεται 4 ώρες την εβδομάδα για όλο το σχολικό έτος και η έκταση του βιβλίου είναι συνηθισμένη και όχι εξογκωμένη.

Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι οι συγγραφείς δέχθηκαν να επιλέξουν κεφάλαια από το βιβλίο τους και να κάνουν την αναγκαία σύνθεση και επιμέλεια για να κυκλοφορήσει το βιβλίο "Στοιχεία Οικονομικών" (155 σελίδες) για το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο χωρίς καμιά επιβάρυνση του Δημοσίου.

Στην περίπτωση που εγκριθεί η πρόταση των συγγραφέων, η οριστική αμοιβή τους να είναι της τάξης των 600.000 δραχ. (Και επαναλαμβάνω πρόκειται για ένα δίκαιο αίτημα), στη νέα Υπουργική απόφαση να μην αναφερθεί το όνομα του κ. Λιοδάκη Γεωργίου, επειδή ο κ. Λιοδάκης δεν έλαβε τελικά μέρος στη συγγραφή του βιβλίου, λόγω διαφωνιών του με τους υπόλοιπους συγγραφείς , γι'αυτό το όνομά του δεν έχει εκτυπωθεί στο βιβλίο. Όπως πληροφορούμε οι συγγραφείς δεν έχουν εισπράξει το ποσό των 350.000 δρχ. μέχρι σήμερα, διότι αναμένουν την τελική ρύθμιση του θέματός τους.

Το Τμήμα αποδέχεται την εισήγηση του κ. Γ. Βάζου στο σύνολό της.

Θέμα 3ο Ο κ. Σακκάς λέγει:

Το θέμα που μας απασχολεί αφορά τη διδασκαλία μαθημάτων ελεύθερης (προαιρετικής) επιλογής στις Α΄και Β΄τάξεις Λυκείου πέρα από το ισχύον ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα στο Αμερικανικό Κολλέγιο Αθηνών.

Όπως φαίνεται από την αλληλογραφία, για τον καθορισμό των παρεκκλίσεων αυτών προέκυψε διαφωνία ανάμεσα στο Διοικητικό Συμβούλιο, που το εκφράζει, νομίζω, κυρίως ο Διευθυντής, και το Σύλλογο διδασκόντων του Κολλεγίου.

Τελικά το θέμα παραπέμφθηκε από το Υπουργείο της Παιδείας για γνωμοδότηση στο Νομικό Σύμβουλό του, ο οποίος αποφάνθηκε ότι αρμόδιος για τον καθορισμό των παρεκκλίσεων είναι ο Διευθυντής του σχολείου. Η Διεύθυνση λοιπόν του Αμερικανικού Κολλεγίου κατάρτισε τον κατάλογο των προτεινομένων παρεκκλίσεων και τον υπέβαλε στη Διεύθυνση Μ.Ε. της Νομαρχίας του Διαμερίσματος Ανατολικής Αττικής.

Στη συνέχεια αυτή με το έγγραφό της 5964/30-11-84 τον απέστειλε στο Κ Ε Μ Ε μαζί με το έγγραφο 4444/5-11-84 του Υφυπουργού Παιδείας κ. Π. Μώραλη για γνωμοδότηση ως προς τις παρεκκλίσεις αυτές.

Στην αρχή νόμισα ότι πρόκειται για ένα απλό τυπικό θέμα. Και αφού ο κ. Νομικός Σύμβουλος του Υπουργείου της Παιδείας αποφάνθηκε ότι ο Σύλλογος των διδασκόντων του σχολείου δεν έχει αρμοδιότητα για το θέμα αυτό, είπα ότι σε μένα και στο Τμήμα "δεν πέφτει λόγος". Το θέμα μας είναι απλώς να γνωμοδοτήσουμε για τις προτεινόμενες παρεκκλίσεις. Όμως γρήγορα μου γεννήθηκαν ορισμένες απορίες, υποψίες και ανησυχίες.

Μια πρώτη απορία μου είναι γιατί να γεννηθεί αυτή η διάσταση ανάμεσα στο Διευθυντή και το Σύλλογο του Σχολείου, τι κρύβεται πίσω από αυτή. Και γνωρίζοντας ότι στο Κολλέγιο υπηρετούν καταξιωμένοι εκπαιδευτικοί, ορισμένοι γνωστοί ευρύτερα στον ελληνικό χώρο, διερωτώμαι γιατί η Διεύθυνση να επιμείνει τόσο πολύ για να προτείνει αυτές τις παρεκκλίσεις και να μη ζητήσει τη γνώμη του Συλλόγου των καθηγητών που υπηρετούν στο σχολείο, όταν μάλιστα, όπως είπα, αυτοί δεν είναι τυχαίοι και όταν ακόμα αυτοί θα μπορούσαν να διδάξουν αυτά που προτείνει η Διεύθυνση του σχολ[illegible]

Μια άλλη απορία μου είναι τούτη:
Το Ν.Δ/μα 3776/1926, μολονότι παλαιότατο, δίνει αρκετές αρμοδιότητες στο Σύλλογο των καθηγητών (κατατακτήριες εξετάσεις ενώπιόν του, αποδοχή μαθητών για εγγραφή κ.λ.π.). Το ερώτημα είναι ότι έπειτα από 58 χρόνια από τότε που θεσπίστηκε αυτό το Δ/μα μπορεί, ακόμα και με το πνεύμα εκείνου του παλαιού νομοθέτη, να μην έχει αρμοδιότητα ο Σύλλογος για πρόβλημα που τόσο πολύ ανάγεται στη δικαιοδοσία, τα ενδιαφέροντα και την ευθύνη του;

Βέβαια το παραπάνω Δ/μα (άρθρο 2) αναφέρει ότι υπό ορισμένες προϋποθέσεις επιτρέπονται παρεκκλίσεις από το ωρολόγιο και το αναλυτικό πρόγραμμα των δημόσιων σχολείων, αλλά δεν καθορίζει ποιός τις προτείνει. Παλιό είναι το Διάταγμα, γενικές διατάξεις έχει, καθόλου περίεργο που δεν έχει τέτοια πρόβλεψη. Όμως είναι λογικό να υποθέσουμε ότι μπορεί να είναι κανείς άλλος αρμοδιότερος

για την έκφραση γνώμης σχετικά με τα ωρολόγια και τα αναλυτικά προγράμματα από τον Σύλλογο του Σχολείου που διδάσκει τα μαθήματα;

Και να προσθέσω και τούτο: Σε τροποποίηση του Διατάγματος αυτού το 1936 αναφέρεται ότι "επιτρέπεται κατόπιν αποφάσεως του Υπουργείου της Παιδείας, εκδιδομένης μετά γνώμην του Εκπαιδευτ. Συμβουλίου τη προτάσει του Διοικητ. Συμβουλίου και μετά σύμφωνον γνώμην του συλλόγου των καθηγητών του Κολλεγίου Αθηνών δι'άπαντα τα εν τω Κολλεγίω Αθηνών λειτουργούντα σχολεία παρεκκλίσεις από των εκάστοτε οριζομένων δια Διατάγματος προθεσμιών των παντός είδους γραπτών εξετάσεων και από των καθοριζομένων εν τοις δημοσίοις σχολείοις περί του τρόπου της βαθμολογίας και της προαγωγής των μαθητών".

Διερωτώμαι λοιπόν γιατί για παρεκκλίσεις όπως η παραπάνω είναι απαραίτητη η γνώμη του Συλλόγου των καθηγητών και μάλιστα "η σύμφωνη γνώμη του", και να μην είναι απαραίτητη η γνώμη του Συλλόγου και για παρεκκλίσεις από το πρόγραμμα, δεδομένου ότι, όπως είπαμε, πρόκειται για αντικείμενο που έχει και τη γνώση και την ευθύνη.

Πέρα από τα παραπάνω σήμερα υπάρχει διάχυτο το κλίμα για συλλογικές αποφάσεις και περισσότερες αρμοδιότητες στους Συλλόγους, στα Μαθητικά Συμβούλια, την Τοπική Αυτοδιοίκηση κλπ. Επομένως ο αποκλεισμός του Συλλόγου του Κολλεγίου από την έκφραση όχι απλώς γνώμης αλλά γνώμης αποφασιστικής σαφώς βρίσκεται έξω από το πνεύμα της εποχής μας, θυμίζει παλαιότερες εποχές αυταρχικού σχολικού βίου.

Τις απορίες και τις ανησυχίες μου αυτές τις θέτω υπόψη στη Διοίκηση για να σκεφτεί αν θα πρέπει να προχωρήσει σε απόφαση που θα βρίσκεται σε αντίθεση μ'αυτό το δημοκρατικό κλίμα και που γι'αυτό το λόγο είναι δυνατόν να προκαλέσει αντιδράσεις.

Πέρα απ'αυτό το θέμα υπάρχουν οι προτεινόμενες από τη Διεύθυνση του σχολείου επιλογές, για τις οποίες καλούμαστε να εκφράσουμε γνώμη. Για το θέμα αυτό παρατηρώ τα εξής: Είναι γνωστή η επιμονή των ξένων σχολείων για τη διδασκαλία μαθημάτων στην ξένη γλώσσα που θα επιτρέπει στους μαθητές να σπουδάσουν σε ξένα πανεπιστήμια.

./.

Οι προτεινόμενες παρεκκλίσεις υπηρετούν αυτή ακριβώς τη σκοπιμότητα. Από τις επιλογές 9 είναι για να διδάσκονται στα Ελληνικά και 13 στα Αγγλικά. Αν λάβουμε υπόψη μας ότι οι μαθητές αυτού του σχολείου προσανατολίζονται για σπουδές στο εξωτερικό και επομένως ενδιαφέρονται άμεσα για την εξοικείωσή τους με επιστημονική ύλη διατυπωμένη στην ξένη γλώσσα και ότι τα περισσότερα από τα προτεινόμενα μαθήματα για τη διδασκαλία τους στην Αγγλική όχι απλώς υπηρετούν αυτό το σκοπό αλλά έρχονται, θα έλεγα, "κουτί" για πανεπιστημιακές σπουδές στο εξωτερικό, είναι σίγουρο ότι οι περισσότεροι, αν όχι όλοι οι μαθητές, θα επιλέξουν μαθήματα διδασκόμενα στην αγγλική. Επομένως ανοίγεται ένας πλάγιος δρόμος για την ενίσχυση των μαθητών προς αυτή την κατεύθυνση που σημαίνει ενίσχυση για τη φυγή στο εξωτερικό και για τον "μᾶλλον ἢ ἧττον" αφελληνισμό τους. Εδώ βρίσκεται η ουσία του θέματος και αυτό είναι που ανησυχεί. Είναι πολύ ενδεικτικό ότι στις προτεινόμενες επιλογές, ενώ υπάρχει επιλογή ακόμα και για τα Λατινικά, δεν υπάρχει καμμιά επιλογή από την Ιστορία, μολονότι το μάθημα αυτό στις δυο αυτές τάξεις διδάσκεται μόνο επί ένα δίωρο στην καθεμιά. Αυτό είναι εύγλωττο για το σκοπό αυτών των παρεκκλίσεων. Ενότητες ιστορίας δεν προτείνονται, γιατί οι μαθητές αυτού του σχολείου που θα οδεύσουν προς τα ξένα πανεπιστήμια δε θα σπουδάσουν ιστορία και μάλιστα ελληνική. Δε χρειάζεται λοιπόν αυτό το αντικείμενο. Θα σπουδάσουν όμως ηλεκτρονικούς υπολογιστές, μικροοικονομία και αρχές διοίκησης, οικολογία κ.λ.π., και γι' αυτό υπάρχουν στον κατάλογο τέτοιες επιλογές. Ο σκοπός είναι ξεκάθαρος: Προετοιμασία για την εγγραφή σε ξένα πανεπιστήμια. Το δείχνουν ιδιαίτερα οι ενότητες επιλογής 9 Μαθηματικά G C E, 10 Φυσική G C E, 11 Χημεία G C E κ.α.

Τελικά η γνώμη μου είναι να εξετάσει και πάλι η Διοίκηση το θέμα έκφρασης γνώμης για τις προτεινόμενες παρεκκλίσεις από το Σύλλογο των καθηγητών για τους λόγους που προανέφερα. Και οπωσδήποτε πρέπει να αποκλειστούν οι επιλογές για παρεκκλίσεις που έχουν σαν στόχο την προετοιμασία για τα πανεπιστήμια και μάλιστα ξένα. Για να μην ενισχύσουμε τη φυγή των μαθητών στο εξωτερικό· για να μην επιτείνουμε τις ανισότητες στις ευκαιρίες για εκπαίδευση· και τέλος για να μην καταστρέψουμε το παιδευτικό έργο του σχολείου στις τάξεις αυτές, στις οποίες ο κύριος σκοπός δεν είναι η προπαρασκευή για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

1. Έχω πολλές φορές υποστηρίξει ότι ο ρόλος μας (όργανο γνωμοδοτικό για την Κυβέρνηση, άρα και για τη Νομοθετική Εξουσία) δεν είναι να εισηγούμαστε την τυπική εφαρμογή των νόμων, αλλά και την αντικατάσταση τους, όταν παλαιοί νόμοι παραβιάζουν κατάφωρα τη σημερινή αντίληψη για τα θέματα που οι νόμοι ρυθμίζουν.

2. Στην προκειμένη περίπτωση οι ισχύοντες νόμοι κατάγονται από εποχές δύσκολες για την ελληνική κοινωνία:

α. Ο νόμος 3776/1929 ψηφίστηκε όταν η χώρα αντιμετώπιζε προσφυγιά και διπλή οικονομική κρίση (εσωτερική και διεθνή)

β. Ο δεύτερος νόμος ψηφίστηκε τον καιρό της Πάχης Δικτατορίας της Δυναστείας.

Και οι δυο έχουν ηλικία μισού αιώνα.

3. Το περιεχόμενο και των δυο νόμων προκαλεί κατάφωρα την εκπ/κή μας συνείδηση τη σημερινή, όταν για θέματα προγράμματος παραμερίζει το Σύλλογο των Διδασκόντων, που όμως επιφορτίζεται με την εφαρμογή.

4. Και είναι βέβαια αντίθετο με τη βούληση και του αρχικού νομοθέτη να ορίζονται σήμερα μαθήματα επιλογής όπως αυτά που σημειώνονται στο συνημμένο κατάλογο με αριθμούς 9, 10, 11, 12, 13, Αυτά σημαίνουν προγύμναση των ελλήνων μαθητών για εγγραφή σε ξένα Πανεπιστήμια (Βρετανικά) χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις εδώ στη χώρα μας. Αυτή η δυνατότητα σημαίνει και κατάφωρη παραβίαση της έννοιας "ισότητα ευκαιριών".

(Βλέπε και θέματα 7, 8 του πίνακα)

5. Κατά συνέπεια η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Κολλεγίου παραβιάζει:

. / .

α. Τη σημερινή εκπαιδευτική συνείδηση και νομοθεσία μας

β. Την πραγματική βούληση του αρχικού νομοθέτη

6. Φρονώ ότι είναι ιδιαίτερα δύσκολη η θέση της Πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου, που αντιμετωπίζει την πίεση τυπικής ισχής ενός νομικού καθεστώτος ξεπερασμένου, καθεστώτος ετεροκρισίας.

Και προτείνω:

Αυτό που θεωρώ σύμφωνο με τη σημερινή εκπ/κή νομοθεσία και την αποστολή του Συλλόγου των Διδασκόντων: η Διοίκηση να προωθήσει με την διαδικασία του κατεπείγοντος νομοθετική ρύθμιση που θα αποδίδει στο Σύλλογο τις αρμοδιότητές του και ύστερα να απαντήσει στο αίτημα του Κολλεγίου. Έτσι θα βοηθήσει:

α. για την άμβλυνση της "ανισότητας ευκαιριών"

β. για την ανάκτηση της αξιοπρέπειας της ελληνικής πολιτείας

γ. για την αποκατάσταση της υπόληψης του Συλλόγου των Διδασκόντων.

Και θα μπορεί να καυχηθεί ότι έπραξε ό,τι είναι σύμφωνο με το νόημα της εθνικής κυριαρχίας και αξιοπρέπειας.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Σακκά.

Θέμα 5ο: Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει:

Εισηγούμαι την ανατύπωση του βιβλίου Κοινωνιολογία Γ΄Λυκείου (δέσμη) για το σχολ. έτος 1985-86, γιατί πλησιάσαμε τα χρονικά όρια που έχει θέσει για αυτή την κατηγορία βιβλίων η Υπουργική απόφαση και παρά τις προσπάθειές μας να έχουμε κάποια απάντηση και προτάσεις για τροποποιήσεις - διορθώσεις απ'την ομάδα συγγραφής του βιβλίου, δεν έχουμε ως τώρα τίποτε σχετικό.

./.

Έκανα και ο ίδιος προσπάθειες να επικοινωνήσω με τον κ. Φίλια, αλλά είχα μόνο την πληροφορία ότι βρισκόταν στο εξωτερικό ή γενικά απουσίαζε κάθε φορά που τον ζήτησα τελευταία. Το ίδιο και το μέλος της Ομάδας Εργασίας Κοινωνιολογίας Κ. Κασιμάτη που είναι και μέλος της Ομάδας συγγραφής του βιβλίου και συνεργάτης του κ. Φίλια. Η πρόταση για ανατύπωση του βιβλίου βρίσκει σύμφωνα όλα τα μέλη της Ομάδας Εργασίας Κοινωνιολογίας.

Σημειώνω απλώς με την ευκαιρία ότι και παλαιότερα είχαμε κάποιες συνεννοήσεις με τα μέλη της Ομάδας συγγραφής για να γίνουν κάποιες βελτιώσεις στο βιβλίο, σύμφωνα με διαπιστώσεις και προτάσεις καθηγητών, Σχολ. Συμβούλων κ.τ.λ. αλλά δεν μπορέσαμε να πάρουμε κάτι συγκεκριμένο ως απάντηση, παρά το ενδιαφέρον που είχε δείξει η κ. Χατζηκωνσταντή, μέλος της Ομάδας συγγραφής. Τελευταία είναι γνωστό ότι στείλαμε αντίγραφο πράξης του Τμήματος στον κ. Φίλια μαζί και τις δικές μας προτάσεις για κάποιες αλλαγές κατά την κρίση των συγγραφέων. Εφόσον λοιπόν ως σήμερα δεν έχουμε καμιά απάντηση δεν μπορούμε παρά να κάνουμε την πρόταση για ανατύπωση του βιβλίου με μόνο μια διόρθωση που προτείνω ό ίδιος στη σελ. 293 που δε θίγει το έργο των συγγραφέων, γιατί είναι μάλλον τυπογραφική αβλεψία. Αυτή είναι: Να γραφεί FREIBERG αντί της λανθασμένης λέξης που υπάρχει στη 2η σειρά της σελίδας ως τόπος γέννησης του Φρόυντ.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Ν. Παπαδόπουλου στο σύνολό της και προτείνει να γίνει προκήρυξη το ταχύτερο δυνατόν.

Θέμα 4ο Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων Δ Ε Π Λ με το έγγραφό της Γ2/290 απόστειλε στο Κ Ε Μ Ε αίτηση του κ. Αλ. Καναβούλη για κρίση του βιβλίου του " Η μετάβαση των μαθητών από την πρωτοβάθμια στη Μέση Εκπαίδευση" (πρόκειται για έρευνα) σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 5 του Ν. 186/75.

Αργότερα η Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με το έγγραφό της Γ2/2691/6-9-84 διαβίβασε στο Κ Ε Μ Ε υπόμνημα του ίδιου

. / .

συγγραφέα που υπόβαλε στον κ. Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για να εκφράσει το Κ Ε Μ Ε τη γνώμη του σχετικά με τον τρόπο που μπορούν να αξιοποιηθούν τα πορίσματα της ερευνάς του.

Τέλος η ίδια Διεύθυναη με το έγγραφο Γ2/3498/8-11-84 απόστειλε στο Κ Ε Μ Ε νέα αίτηση του κ. Α. Καναβούλη ειδικά στο Τμήμα Μ. Εκπαίδευσης αυτή τη φορά με αίτημα να γνωμοδοτήσει το Τμήμα για τη χρησιμότητα του βιβλίου του για τους εκπαιδευτικούς, τις σχολικές βιβλιοθήκες, τους γονείς των μαθητών της Μ.Ε. καθώς και για κάθε αρμόδιο εκπαιδευτικό φορέα. Ακόμα μας πληροφορεί ότι το Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης έχει γνωμοδοτήσει θετικά για το βιβλίο του με τη 43/1984 πράξη του.

Η έρευνα υποβάλλεται στη μορφή διδακτορικής διατριβής που υποβλήθηκε στη Φιλοσ. Σχολή του Παν. Αθηνών από την οποία και εγκρίθηκε ομόφωνα με το βαθμό άριστα κατά τη μαρτυρία του ίδιου.

Η έρευνα του κ. Καναβούλη αναφέρεται στις ψυχολογικές και παιδαγωγικές εντυπώσεις που έχει η μετάβαση των μαθητών από το δημοτικό στο γυμνάσιο. Χωρίζεται σε 4 κύρια μέρη: Το Α΄ μέρος (σελ.1-64) αποτελεί την εισαγωγή (προβληματισμοί, σκοποί της έρευνας κ.λ.)· στο Β΄μέρος (σελ. 65-90) περιγράφεται η μέθοδος της έρευνας· στο Γ΄μέρος (σελ. 91-173) αναφέρονται τα ευρήματα της έρευνας· και στο Δ΄μέρος (σελ. 174-236)γίνεται μια συνθετική θεώρηση και ερμηνεία των διαπιστώσεων της έρευνας. Στο μέρος αυτό σημειώνονται με ιδιαίτερα γράμματα (μαύρα) 17 κύρια συμπεράσματα, σε καθένα από τα οποία ακολουθεί συνοπτική ανάλυση.

Στη συνέχεια ακολουθούν: Βιβλιογραφία, πίνακες και τέλος τα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα.

Στην εισήγησή μου για το βιβλίο αυτό βρέθηκα σε δίλημμα. Από τη μια μεριά έχουμε μια διδακτορική διατριβή που δείχνει ότι ο συγγραφέας της γνωρίζει να εργάζεται επιστημονικά και να χρησιμοποιεί σωστά το λόγο.

Βέβαια δε θα υπήρχε ανάγκη για μια τέτοια έρευνα αν το σχολείο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ήταν ενιαίο, αλλά αυτό είναι άλλο θέμα. Και καταλήγει ο συγγραφέας σε πορίσματα τα οποία γενικά

συμφωνούν με την εμπειρία και τη λογική μας. Το θέμα είναι πως θα αξιοποιηθούν. Να διαβάσουν αυτή τη μελέτη γονείς και οι πολλοί εκπαιδευτικοί δεν το βλέπω δυνατό. Μια διδακτορική διατριβή διαβάζεται πάντα από τους λίγους, όχι από τους πολλούς.

Επειδή λοιπόν το παραπάνω βιβλίο του κ. Α. Κακαβούλη είναι βέβαια αξιόλογο επιστημονικά, αλλά δεν προσφέρεται για ευρύτερη χρησιμοποίηση, εισηγούμαι να κριθεί χρήσιμο κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 186/1975 μόνο για τις σχολικές βιβλιοθήκες ώστε όσοι εκπαιδευτικοί επιθυμούν να το δούν να μπορούν να το βρίσκουν.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Κων/νος Φούσκας λέγει:

Γνωρίζω προσωπικά το συγγραφέα του κρινομένου βιβλίου και τον θεωρώ επιτυχημένο εκπαιδευτικό, ο οποίος επι δεκαετίες εργάζεται αποδοτικά.

Το θέμα με το οποίο ασχολείται ερευνητικά και με επιστημονική μέθοδο είναι πολύ ενδιαφέρον, ιδιαίτερα για το έργο της αγωγής στη Μ.Ε.. Νομίζω μάλιστα ότι τα συμπεράσματα του βιβλίου πρέπει κάποτε να μας απασχολήσουν σοβαρά σε συνεδρία του Τμήματος από καθαρά εκπαιδευτική άποψη.

Το βιβλίο το διάβασα και σχημάτισα την εντύπωση ότι πρόκειται για σοβαρή έρευνα και ότι είναι αξιόλογη συμβολή στο θέμα της μεταβάσεως των μαθητών από τη Δημοτική στη Μέση Εκπαίδευση.

Συμφωνώ με τον εισηγητή και υπερθεματίζω να προτείνουμε την προμήθεια του βιβλίου του κ. Αλ. Κακαβούλη από τις σχολικές βιβλιοθήκες των Γυμνασίων και των Λυκείων της χώρας.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Σακκά.

Θέμα 7ο: Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει:

Τα βιβλία "Νεοελληνική γλώσσα για το Γυμνάσιο" (τεύχη Α΄και Β΄) καθώς και το "Βιβλίο του καθηγητή" προτείνονται για ανατύπωση, ώστε

να καλύψουν τις ανάγκες καθηγητών και μαθητών των τάξεων του Γυμνασίου. Στα βιβλία έχουν γίνει διορθώσεις και βελτιώσεις από τους συγγραφείς και από την ομάδα γλωσσικής διδασκαλίας που λειτουργεί στο Κ Ε Μ Ε. Ο αριθμός των αντιτύπων θα καθοριστεί με βάση το γεγονός ότι το τεύχος Α΄ θα διανεμηθεί στους μαθητές της Α΄Γυμνασίου και το τεύχος Β΄ στους μαθητές της Β΄γυμνασίου. Οι μαθητές της Γ΄γυμνασίου, οι οποίοι στο επόμενο έτος θα διδαχτούν το Β΄τεύχος (επειδή φέτος δεν το ολοκλήρωσαν), το έχουν από τη φετινή χρονιά.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη στο σύνολό της. Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

Η.Δ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Πράξη 111/84

Σήμερα, 17.12.84 ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00, το Τμήμα Μ.Ε. του Κ Ε Μ Ε συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής), με πρόεδρο τον κ. Ηλ. Σπυρόπουλο.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κ.κ. Δ.Σακκάς, Φ.Βώρος, Ν.Παπαδόπουλος, Λ.Αδαμόπουλος, Στ.Παπασημακόπουλος, Δ.Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β΄, Κυρ.Κατσιμάνης, Β.Θεοδωρακόπουλος, Κ.Φούσκας, Εισηγητές και η γραμματέας του Τμήματος, Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβαν μέρος στην συνεδρίαση οι κ.κ. Ν.Βαρουχάκης και Ι. Σκορδίλης γιατί είχε κανονική άδεια.

Θέματα Η.Δ.

1. Ανάθεση συγγραφής βιβλίου Β΄τάξης ΕΠΛ, Μαθηματικά του κύκλου, Άνθρωπος και Κοινωνία. Εισηγητής: Λ. Αδαμόπουλος.
2. Καθορισμός ΣΕΛΜΕ που θα λειτουργήσουν κατά το ακαδ. έτος 1985-86. Εισηγητής: Λ. Αδαμόπουλος.
3. Α.Π. γαλλικής γλώσσας. Εισηγητής: Κυρ. Κατσιμάνης.
4. Ανάθεση συγγραφής βιβλίων ΕΠΛ. Εισηγητής Στ. Παπασημακόπουλος.
5. Ανακοινώσεις,
6. Διδασκαλία μουσικών οργάνων και το βιβλίο του Ν. Ρώτα "Τα μουσικά όργανα" Εισηγητής: Κ. Φούσκας.
7. Ανάθεση εικονογράφησης βιβλίου Φυσικής της Α΄ΕΠΛ. Εισηγητής: Στ. Παπασημακόπουλος.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως, το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.



Θέμα 1ο: Ο κ. Αδαμόπουλος λέγει:

Το γραφείο νέων εκπαιδευτικών μέτρων του Υ Π Ε Π Θ με το έγγραφό του ΙΔ/1104/28-11-1984 μας διαβιβάζει την πρόταση της ομάδας εργασίας του Ε Π Ο Λ Υ για ανάθεση συγγραφής του βιβλίου "Μαθηματικά" του κύκλου "Άνθρωπος και Κοινωνία" της Β΄τάξεως του Ε Π Ο Λ Υ που θα διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα.

Το συνημμένο σχέδιο αναλυτικού προγράμματος περιλαμβάνει ενότητες όπως π.χ. "τα μαθηματικά στη ζωή μας και την επιστήμη", "στοιχεία Στατιστικής και Πιθανοτήτων" που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών οι οποίοι θα ακολουθήσουν τον κύκλο "άνθρωπος και Κοινωνία". Για τη συγγραφή του βιβλίου προτείνονται οι εκπαιδευτικοί:

Καραγεώργος Δημήτριος, Σχολ. Σύμβουλος, Κατσουλάκος Αντώνιος, Γυμνασιάρχης του Γυμνασίου Ωρωπού και Καπετάνου-Μακρινού Ευσταθία καθηγήτρια του Π.Σ.Π.Α. οι οποίοι διακρίνονται για την εργατικότητα και την επιστημονική και συγγραφική τους επίδοση.

Ύστερα από τα παραπάνω, με την επιφύλαξη ως προς το ωράριο των μαθηματικών, το οποίο είναι κατά τη γνώμη μου ανεπαρκές, για τους λόγους που ανέπτυξα στη συνεδρίαση της 11-10-1984 της Ομάδας εργασίας του Ε Π Ο Λ Υ, εισηγούμαι να γίνει δεκτή η πρόταση της ανάθεσης.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Αδαμόπουλου στο σύνολό της.

Θέμα 2ο: Ο κ. Αδαμόπουλος λέγει:

Η Δ/νση εφαρμογής Προγραμμάτων του Υ Π Ε Π Θ με το έγγραφο της Γ3/Ι429/26-11-1984 παρακαλεί να γνωμοδοτήσουμε για τις Σ Ε Λ Μ Ε που θα πρέπει να λειτουργήσουν κατά το ακαδημαϊκό έτος 1985-86 για τον αριθμό καθηγητών που θα κληθούν από κάθε ειδικότητα σε καθεμιά και από ποιές διευθύνσεις Μ.Ε θα προέρχονται αυτοί που θα κληθούν να φοιτήσουν σε κάθε Σ Ε Λ Μ Ε.

Από τα στοιχεία που η αρμόδια υπηρεσία έχει θέσει υπόψη μας προκύπτει ότι από τις Σ Ε Λ Μ Ε που προτείναμε με την πράξη μας

./.

112/1983 για το φετεινό ακαδημαϊκό έτος δεν λειτούργησαν οι Σ Ε Λ Μ Ε Κοζάνης και Λαμίας. Οι υπόλοιπες λειτουργούν αρκετά ικανοποιητικά μολονότι ορισμένες επαρχιακές Σ Ε Λ Μ Ε συναντούν δυσκολίες στην εξεύρεση του κατάλληλου διδακτικού προσωπικού. Τελικά όμως χάρις στις συνεχείς και άοκνες προσπάθειες των οικείων διευθυντών έχει επιτευχθεί μέχρι της στιγμής η επάνδρωση όλων των Σ Ε Λ Μ Ε που λειτουργούν με κατάλληλο διδακτικό προσωπικό. Ακόμη ο αριθμός των φοιτώντων σε κάθε Σ Ε Λ Μ Ε κατ'ειδικότητα, εκτός από ορισμένες μικροδιαφορές, συμφωνεί με την περσινή μας πρόταση.

Ύστερα από τα παραπάνω και σύμφωνα με την προσωπική γνώμη που έχω σχηματίσει από την λειτουργία των Σ Ε Λ Μ Ε Αθηνών και Τρίπολης εισηγούμαι να λειτουργήσουν και το επόμενο ακαδημαϊκό έτος όλες οι Σ Ε Λ Μ Ε που λειτουργούν φέτος με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην πράξη μας 112/1983. Ως προς το αίτημα της Ε Λ Μ Ε Δωδεκανήσου για τη δυνατότητα φοίτησης και στη Σ Ε Λ Μ Ε Ηρακλείου εισηγούμαι να γίνει δεκτό το σχετικό αίτημα.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Ν. Παπαδόπουλος λέγει:

Προτείνω να λειτουργήσει την επόμενη σχολ. χρονιά αντί για την Τρίπολη στη Λαμία η Σ Ε Λ Μ Ε. Έχω κάποιες πληροφορίες ότι στην περιοχή Τρίπολης έχουν ήδη παρακολουθήσει όλοι σχεδόν οι εκπ/κοί που θα ήθελαν, ενώ αντίθετα στη Φθιώτιδα και Ευρυτανία υπάρχουν συγκεκριμένες ανάγκες. Αφέθηκε αυτή η περιοχή επειδή είναι κοντά στην Αθήνα, αλλά είναι γεγονός ότι υπάρχουν πολλά μέρη πολύ απομακρυσμένα και βέβαια το σκέπτεται κανείς, αν δεν μπορεί να είναι κάθε τόσο στην οικογένειά του. Νομίζω ότι είναι καιρός να προσέξουμε και αυτούς εκεί τους συναδέλφους. Υπάρχουν σχολεία ,δηλ. χωριά και κωμοπόλεις που απέχουν πάνω από τρείς ώρες μόνο από τη Λαμία και βέβαια αυτοί θα δουν με ενδιαφέρον την ίδρυση Σχολής επιμόρφωσης στην περιοχή τους και θα δηλώσουν για να παρακολουθήσουν. Χρειάζεται λοιπόν να γίνει η αλλαγή αυτή, αν η πολιτεία δεν μπορεί να αυξήσει τις Σ Ε Λ Μ Ε.

Ο Φ. Βώρος λέγει:

1. Ότι μερικές Σ Ε Λ Μ Ε υποφέρουν από έλλειψη προσωπικού έμπειρου είναι γνωστό· όμως προσοντούχοι υπάρχουν και πείρα θα αποκτήσουν. Η λειτουργία των περιφερειακών Σ Ε Λ Μ Ε είναι ανάγκη να συνεχιστεί και να διευρυνθεί. Προτείνω να εξεταστούν οι δυνατότητες για Λαμία, Κοζάνη, Αγρίνιο, χωρίς αυτό να συνεπάγεται αναστολή λειτουργίας μιας αναγκαίας μονάδας όπως αυτή της Τρίπολης.

Η εξυπηρέτηση που προσφέρει μια περιφερειακή Σ Ε Λ Μ Ε είναι πολύ μεγάλη σε σύγκριση με τις δαπάνες λειτουργίας της. Λογουχάρη, μια μονάδα στην Κοζάνη θα εξυπηρετήσει συναδέλφους της Κοζάνης, των Γρεβενών, της Καστοριάς, της Φλώρινας, και ίσως της Βέροιας - Νάουσας (δίννητικά για τους συναδέλφους των δύο τελευταίων νομών).

2. Νομίζω αναγκαίο να δημιουργηθεί ένας θεσμός επικοινωνίας - συνεννόησης των φορέων των Σ Ε Λ Μ Ε ώστε να διαμορφώνεται ένα πρόγραμμα κοινών επιδιώξεων με διασταύρωση των καλύτερων δυνατών εμπειριών. Και είναι τούτο δυνατόν να γίνεται το τελευταίο δεκαήμερο του Αυγούστου ή το πρώτο του Σεπτέμβρη.

3.. Επειδή γίνεται λόγος για προσωπικό, επιθυμώ να υπογραμμίσω ότι κυκλοφορούν σήμερα εκατοντάδες ειδικευμένοι συνάδελφοι που μπορούν να αξιοποιηθούν εκεί όπου βρίσκονται. Λογουχάρη, στην Τρίπολη σήμερα υπηρετεί και μια συνάδελφος με ειδικές σπουδές στη γλωσσολογία, ένας σύμβουλος ιστορικός, ένας Γυμνασιάρχης καθιερωμένος νεοελληνιστής.

Στην περιοχή Κοζάνης κυκλοφορούν 3-4 σχολικοί σύμβουλοι, ένας δυο συγγραφείς βιβλίων σχολικών, ο λυκειάρχης του Πενταλόφου είναι διδάκτορας του Πανεπιστημίου READING. Αυτούς θυμάμαι πρόχειρα.

4. Για το πόση υπηρεσία προσφέρουν οι περιφερειακές Σ Ε Λ Μ Ε προσθέτω τα ακόλουθα:

α. Από αυτούς που φοίτησαν ή φοιτούν στην Σ Ε Λ Μ Ε Τρίπολης 1983-84 και 1984-85 οι μισοί δηλώνουν ότι για λόγους οικογενειακούς δε θα έκαναν αίτηση για επιμόρφωση άν επρόκειτο να μετακινηθούν μακριά από την οικογένειά τους.

β. Η Σ Ε Λ Μ Ε Τρίπολης εξυπηρετεί σήμερα 60 συναδέλφους· κοστίζει 15 - 17 αποζημιώσεις διδακτικού προσωπικού. (Να πω 150.000 την εβδομάδα;) Πόσο περισσότερα θα κόστιζε η μετακίνηση και παραμονή των 60 επιμορφουμένων στην Αθήνα ή στην Πάτρα;

Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Είμαστε έξω από τα πράγματα να υποστηρίζουμε ότι όλες οι Σ Ε Λ Μ Ε λειτουργούν ικανοποιητικά ή ότι το σύστημα επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι αυτό που απαιτούν οι καιροί και μπορεί να ικανοποιεί. Δε συζητάμε όμως σήμερα αυτό το θέμα. Οι Σ Ε Λ Μ Ε θα λειτουργήσουν και το ερχόμενο σχολικό έτος. Και αφού θα λειτουργήσουν, καλό είναι το Κράτος να μην επιβαρυνθεί με μεγαλύτερες δαπάνες για ένα θεσμό που πρέπει να αντικατασταθεί.

Στην περίπτωση της Σ Ε Λ Μ Ε Τρίπολης - Λαμίας αν δε λειτουργήσουν και οι δυο, αν χρειαστεί να λειτουργήσει μόνο μία, να λειτουργήσει η Σ Ε Λ Μ Ε Λαμίας, γιατί στην Τρίπολη η Σ Ε Λ Μ Ε έχει λειτουργήσει χρόνια και γι'αυτό έχουν ικανοποιηθεί οι ανάγκες σε μεγάλο βαθμό, ενώ στην περιοχή της Κεντρικής Ελλάδας (Λαμίας) καμμιά τέτοια ανάγκη δεν έχει ικανοποιηθεί, αφού ποτέ δεν λειτούργησε εκεί Σ Ε Λ Μ Ε, μολονότι υπάρχουν καλύτερες δυνατότητες από την Τρίπολη να λειτουργήσει.

Κατά τη συζήτηση διαμορφώθηκαν οι ακόλουθες 2 προτάσεις:

Α' Δεκτή η εισήγηση και λειτουργία Σ Ε Λ Μ Ε Κοζάνης και Λαμίας.

Β' Αν υπάρχουν δυσκολίες, να λειτουργήσει, αντί της Σ Ε Λ Μ Ε Τρίπολης, η Σ Ε Λ Μ Ε Λαμίας.
Ακολουθεί ψηφοφορία.

Ψηφοφορία

Τομπαΐδης Α'
Παπασημακόπουλος Β'
Αδαμόπουλος Α'

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Κ.Ε.Μ.Ε.

./.

Παπαδόπουλος Β'
Βώρος Α'
Σακκάς Α'
Σπυρόπουλος Β'

Με ψήφους 4 : 3 γίνεται δεκτή η πρόταση, αν δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσουν το έτος 1985-86 και η Σ Ε Λ Μ Ε Τρίπολης και η Σ Ε Λ Μ Ε Λαμίας, να λειτουργήσει μόνο η Σ Ε Λ Μ Ε Λαμίας.

Θέμα 4ο: Ο κ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Προκειμένου να συμπληρωθεί η διδασκαλία της Β'τάξεως πολυκλαδικού με νέα μαθήματα και τα αντίστοιχα σ'αυτά διδακτικά βιβλία εισηγούμαι την ανάθεση συγγραφής του διδ. βιβλίου "Ελληνική Οικονομία" στον κ. Στάθη Γιώργο.

Οι λεπτομέρειες για την συγγραφή περιέχονται στις προσαρτημένες οδηγίες του αναλυτικού προγράμματος, έκδοσ , επιτροπή κρίσης κ.λ.

Ακολουθεί συζήτηση.

Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Διερωτώμαι γιατί η ανάθεση να γίνει με τόση καθυστέρηση, αφού υπήρχε ο χρόνος να γίνει νωρίτερα. Έπειτα γιατί η έκταση του βιβλίου να είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή που μπορεί να διδαχτεί. Τέλος αντιρρήσεις μπορεί να έχει κανείς και για το περιεχόμενο του βιβλίου. Δεν είμαι ειδικός, αλλά νομίζω ότι επιμένει σε ιστορικά καθώς και σε πολύ κοινά στοιχεία και δεν έχει βάθος.

Το Τμήμα μετά από τη συζήτηση αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου στο σύνολό της.

Θέμα 6ο: Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει:

Με το έγγραφο αρ. πρωτ. 4232/23-10-84 του ιδιαίτερου γραφείου του Υφυπουργού κ. Π. Μώραλη μας διαβιβάζονται:
α) Το έγγραφο αρ. πρωτ. ΚΑΤΕΧΝ/Δ/17908/29-3-84 της Δ/σεως Καλών Τεχνών του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών προς το Υ Π Ε Π Θ, και
β) Ένα αντίτυπο του δακτυλογραφημένου βιβλίου του Ν. Ρώτα "Τα μουσικά όργανα" σελίδων 110.

Όπως αναφέρεται στο έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού "το έργο του Ν. Ρώτα αποτελείται από το ηχητικό υλικό (σε MASTER TAPES διαρκείας 8 περίπου ωρών) και ένα βιβλίο με επεξηγήσεις και ερωτοαποκρίσεις 100 περίπου σελίδων με 45 έγχρωμες φωτογραφίες των οργάνων".

Από το υλικό αυτό μας έχει σταλεί μόνο το δακτυλογραφημένο βιβλίο.

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΕΜΕ

Τα ερωτήματα που θέτει το Υπουργείο Πολιτισμού προς το Υ Π Ε Π Θ, και κατ'επέκταση σε μας είναι:

"α) Σε ποιές τάξεις του Γυμνασίου ή και Λυκείου θεωρείτε σκόπιμη τη διδασκαλία του έργου αυτού και πόσες σειρές θα χρειαστούν.

β) Εάν η απομαγνητοφώνηση πρέπει να γίνει σε δίσκους ή κασέτες (δηλ. τα σχολεία διαθέτουν PICK UP ή κασετόφωνα;),

γ) Εάν μπορεί ο Ο Ε Β Δ να αναλάβει την έκδοση του βιβλίου σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υ Π Ε Π Θ.".

Η ιδέα της συστηματικής διδασκαλίας μουσικών οργάνων στα σχολεία μας φαίνεται κατ'αρχήν καλή, αν και η διδασκαλία αυτή γίνεται και σήμερα λίγο-πολύ από τους καθηγητές της Μουσικής. Το θέμα είναι πού θα βρεθεί ο χρόνος για συστηματική διδασκαλία αντικειμένου που θα έχει ξεχωριστό βιβλίο και 17 κασέτες ή δίσκους. Το γεγονός ότι το μάθημα διδάσκεται μόνο επί μία ώρα την εβδομάδα είναι απαγορευτικό για τέτοιες "πολυτέλειες".

Έτσι ή αλλιώς, προσωπικά δεν είμαι σε θέση - λόγω ειδικότητας - να αποφανθώ ούτε για την ποιότητα του βιβλίου, που έχω, ούτε για τις κασέτες, που δεν έχω. Για το λόγο αυτό ε ι σ η γ ο ύ μ α ι στο Τμήμα τα εξής:

α) Να ζητηθούν υπηρεσιακά και οι κασέτες που συνοδεύουν το βιβλίο, καθώς και η εικονογράφηση.

β) Να παραπεμφθεί το όλο θέμα σε επιτροπή μουσικών με τα ερωτήματα: (ι) αν η ποιότητα του βιβλίου και των κασετών μας επιτρέπουν την εισαγωγή της συστηματικής διδασκαλίας των μουσικών

οργάνων στα σχολεία, και (ιι) αν το αντικείμενο αξίζει να διδαχτεί σε βάρος άλλων αντικειμένων που προβλέπει το Α.Π. του μαθήματος της Μουσικής και ποιών.

γ) Η Επιτροπή ειδικών να συγκροτηθεί από τους:

1) Διον. Σεμιτέκο, Σχολ. Σύμβουλο ειδικότητας Μουσικών τηλ. 5241118,
2) Ιωάνν. Θανόπουλο, καθηγητή Μ.Ε. με βαθμό Γυμνασιάρχη - Πρόεδρο της Ενώσεως Ελλήνων Αρχιμουσικών, Πύρρωνος 9-11 Παγκράτι τηλ.7515884
3) Αθαν. Παπαζαρή, καθηγητή Μ.Ε.-Πρόεδρο της ΕΚΜΕΔΕ τηλ. 6431604

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Κ. Φούσκα.

Θέμα 7ο: Ο κ. Παπασημακόπουλος λέγει:

Εισηγούμαι την έγκριση της ανάθεσης της εικονογράφησης του Α΄τεύχους του βιβλίου Φυσικής Α΄Λυκείου Ε Π Λ στην κ. Αικατερίνη

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Στ. Παπασημακόπουλου.

Θέμα 5ο: Ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1. 4759/12-12-84
2. 4738/11-12-84
3. 4737/11-12-84
4. 4746/11-12-84

Θέμα 3ο: Αναβάλλεται για επόμενη συνεδρίαση.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

ΗΛ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Γραμματέας

ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ (ΚΕΜΕ)

Π Ρ Α Ξ Η 112/84

Σήμερα, 21.12.84 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.00 το Τμήμα Μ.Ε. του ΚΕΜΕ συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεών του, (αίθουσα ολομέλειας, Μεσογείων 396, Αγία Παρασκευή Αττικής), με πρόεδρο τον κ. Ηλ. Σπυρόπουλο.

Έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση οι κκ Δ. Σακκάς, Ν. Βαρουχάκης, Φ. Βώρος, Λ. Αδαμόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασημακόπουλος, Δ. Τομπαΐδης, Σύμβουλοι Β', Κυρ. Κατσιμάνης, Β. Θεοδωρακόπουλος, Κ. Φούσκας, Εισηγητής και η γραμματέας του Τμήματος Δήμητρα Ζαραφωνίτου, φιλόλογος.

Δεν έλαβε μέρος στη συνεδρίαση ο κ. Ι. Σκορδίλης, Ειδικός Σύμβουλος γιατί είχε κανονική άδεια.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ανατύπωση Α.Π. ΞΕΠ για τη Β΄Δυκείου Εισηγητής: Γ. Βάζος.
2. Αναφορά του Συνδέσμου Καθηγητών Γαλλικής για το Α.Π. γαλλικής γλώσσας Εισηγητής: Κυρ. Κατσιμάνης.
3. Αίτηση της Ελληνογαλλικής Σχολής Ουρσουλινών για παρέκκλιση από το Ω.Π. Εισηγητής Κυρ. Κατσιμάνης.
4. Συμπληρωματική εισήγηση για το βιβλίο Αλ. Καχαβούλη, Η μετάβαση των μαθητών από την πρωτοβάθμια στη μέση Εκπ/ση Εισηγητής: Δ. Σακκάς.
5. Ανακοινώσεις.
6. Κείμενο εγκυκλίου για την Έκθεση. Εισηγητής: Δ. Τομπαΐδης.
7. Έκδοση των Λύσεων των Μαθηματικών της Α΄ΕΠΛ. Εισηγητής: Λ. Αδαμόπουλος.
8. Ηχογραφήσεις δημοτικών τραγουδιών για τις ανάγκες της Εκπ/σης. Εισηγητής: Κ. Φούσκας.
9. Αίτηση Μουσικών Α΄Βουτσινά κ. Ν. Τσιγκούνη Εισηγητής: Κ. Φούσκας.

Στην αρχή της συνεδρίας, αφού διαπιστώθηκε απαρτία και επικυρώθηκε το Πρακτικό της προηγούμενης συνεδριάσεως το Τμήμα άρχισε την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

Προ της Η.Δ. Ο κ. Ν. Βαρουχάκης λέγει:

. / .

10. Ανατύπωση διδ. βιβλίων. Εισηγητές κατά ειδικότητα.

ΠΡΑΞΗ 112/04

Κρήτης, 21.12.04 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09:00 το βράδυ Μ.Σ. του ΚΕΝΤΡ ανακρίσε
ώρα εξοντώσεως σπερμοκυττάρων του) (αμοιβαία συγγένεια) Μεσολογγίου 39ής, ήξεν παραπεμπ
Κλεπτικής) με αξιόποινο ανα κ. ΙΩ. Σκυμνόπουλο.

Ζήσαμε ήξεσε ώρα σπερμοκυττάρων σε μη Υ. Σκυμνός, Μ. Βαρουξάκι, Θ. Σήφος, Α.
Κρητικόπουλος, Κ. Παπαδάκουλος, Κλ. Παπαδημακόπουλος, Υ. Σφυρίδη, Χρήσιμον Σ.
Κυν. Κατσιβάκι, Β. Θεοφυκόπουλος, Κ. Θεόφυκος, Βασιλάδη και η δράπανος του βλ-
ηκούς Αξιώτατα Σαββάκης Σκυμνόπουλος, φτερόγαλος.

Θεν Σκυμνός ήξεσε ώρα σπερμοκυττάρων ο κ. Ι. Σκοβόλης, Περιπλ. Αξιώτατος Σκυμνός ήξεσε
καταπολ ήξεσε;

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΡΑΠΛΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

1. Ταλαίπωρ Υ.Π. ΕΠΙ ήξε το Σκυμνόπουλο Βασιλάδη; Γ. Σήφος.
2. Ταλαίπωρ του Σκυμνόπουλο Κοσμάδη Σκυμνός ήξε το Υ.Π. Λεγόμενος Μεσολογγίου Βασιλάδη;
Κυν. Κατσιβάκι.
3. Τζώρα ώρα Εννιαλογγίτικε Σκοβόλε Οφθαλμών ήξε καθηκόντων ούρ το Β.Π. Βασιλάδη;
Κυν. Κατσιβάκι.
4. Σκυμνόπουλος εκδόλλυ ήξε το βράδυ Υ. Κακαβούλι' Η πεζόβολ ούκ πεζόβολ ούρ
ώρα ιδιοβόβητα αυτ ήξαι Σκυ/ου Βασιλάδη; Υ. Σκυμνός.
5. Ταλαίπωρ.
6. Κεζίκου εκκυκλίου ήξε ώρα Σκήσαι. Βασιλάδη; Υ. Σφυρίδη.
7. Σκεφαι ούκ Υρόσουκ ούκ Μαθήτρικα ώρα Υ.ΣΙΥ. Βασιλάδη; Υ. Φραγκούλος. .
8. Ηχοβόβητος ρύπου ήξε ώρα σκάλες ώρ Σκυ/ώρ Βασιλάδη; Κ.
φόρκας.
9. Υρώτα Νοσηκόμα Υ.Βοηθητ Κ. Η. Σαλώμη Βασιλάδη; Κ. φόρκας.
Ζώρα ώρ ώρα ώρ σπερμός; ώρα φραπαλάμε σκαφάτε και εκκοβάδικε το Πάσχα
ώρ ιδιοβόβητος σπερμοκυττάρων το Σφυρ ήχρε ώρα εξήγαγ ούκ Η.Υ.
Πρε ώρ Η.Υ. ό κ. Η. Σαλώμη Υξήτε:

10. Ταλαίπωρ ήτ. Σκυμνός. Βασιλάδης κατ εγκρίνατε:

I. Θα υπενθυμίσω συνοπτικά στο Τμήμα τα ακόλουθα:

1. Έγγραφη εντολή του κ. Κακριδή, δριζε τον κ. Σπυρόπουλο και εμένα να προεδρεύουμε στο Τμήμα μας, τον τελευταίο χρόνο.

2. Τελευταία πληροφορήθηκα ότι μετά την παραίτηση Κακριδή ο κ. Υφυπουργός Παιδείας ανανέωσε προφορικά την εντολή Προεδρίας του Τμήματος στον κ. Σπυρόπουλο.

3. Με την αρ. 908/Η/ 10409/4-12-84 υπουργική απόφαση καλύπτεται και τυπικά η προφορική εντολή του κ. Υφυπουργού.

4. Ύστερα από το παραπάνω έγγραφο ο κ. Σπυρόπουλος εγκατέλειψε τον τίτλο "Προεδρεύων", ο οποίος χρησιμοποιήθηκε εθιμικά από όλους όσοι ασκήσαμε καθήκοντα Προέδρου (όχι μόνο στο Τμήμα μας αλλά και σε άλλα Τμήματα και την Ολομέλεια) και χρησιμοποιεί τον τίτλο "Πρόεδρος".

II. Έχω τη γνώμη ότι ο τίτλος αυτός πρέπει να χρησιμοποιείται είτε με βάση ρητή διάταξη του κανονισμού είτε από όσους ρητά έχουν οριστεί πρόεδροι Τμημάτων. Δε νομίζω ότι ο κ. Σπυρόπουλος νομιμοποιείται να χρησιμοποιεί τον τίτλο "Πρόεδρος του Τμήματος" αφού στο υπουργικό έγγραφο αναφέρεται "αναθέτουμε προσωρινά καθήκοντα προέδρου" και όχι "ορίζουμε ως πρόεδρο".

Επειδή παρά τις προσπάθειες που κατέβαλα δεν κατάφερα να αποτρέψω τον κ. Σπυρόπουλο από αυτή την παράτυπη και αντιδεοντολογική ενέργεια, δηλώνω κατηγορηματικά ότι δεν αναγνωρίζω στο κ. Σπυρόπουλο την ιδιότητα του Προέδρου του Τμήματος.

Τέλος θα ήθελα η παραπάνω ενέργεια μας να ερμηνευθεί σωστά: δεν αποβλέπει στην ικανοποίηση οποιασδήποτε προσωπικής φιλοδοξίας αλλά στην υπεράσπιση της ευπρέπειας που πρέπει να επικρατεί μεταξύ των μελών του Τμήματος για να μη υποβαθμίζεται το κύρος του,

Ο κ. Ηλίας Σπυρόπουλος, Πρόεδρος του Τμήματος απαντά.

Η απάντησή μου στα όσα ο συνάδελφος κ. Ν. Βαρουχάκης έχει αναπτύξει είναι η εξής:

Με την απόφαση αριθμ. Φ. 908/Η/10/409/4-12-84 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας κ. Απ. Κακλαμάνη σύμφωνα με διατάξεις του Ν. 186/1975 και ειδική γνωμάτευση της νομικής διεύθυνσης του ΥΠΕΠΘ μου ανατέθηκαν "προσωρινώς καθήκοντα Προέδρου του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ". Η Ερμηνεία, που προσωπικώς δίνω στην υπουργική απόφαση,

με οδήγησε στη χρησιμοποίηση του τίτλου "Πρόεδρος του Τμήματος Μ.Ε." Νομίζω ότι η ερμηνεία που έδωσα είναι ορθή και ότι η υπογραφή των εγγράφων του Τμήματος με αυτό τον τίτλο υπηρετεί κατά τον καλύτερο τρόπο τις εργασίες του.

Στη συνέχεια το Τμήμα αρχίζει την εξέταση των θεμάτων της Η.Δ.

ΘΕΜΑ 1ο

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Γ. Βάζου, να προωθηθεί στον ΟΕΔΒ για ανατύπωση το Α.Π. Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού για την Β΄ τάξη Γενικού Λυκείου.

ΘΕΜΑ 2ο

Ο κ. Κυρ. Κατσιμάνης ενημερώνει το Τμήμα για το περιεχόμενο αναφοράς του Συνδέσμου καθηγητών Γαλλικής γλώσσας.

ΘΕΜΑ 3ο

Η συζήτηση για το 3ο θέμα αναβλήθηκε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Κ.Ε.Μ.Ε.

./.

Θ έ μ α 4ο.- Ο κ. Δ. Σακκάς λέγει:

Από καθήκον επαναφέρω στο Τμήμα το θέμα του βιβλίου του Α. Καλαβούλη " Η μετάβαση των μαθητών από την πρωτοβάθμια στη μέση εκπαίδευση", το οποίο το Τμήμα το έκρινε κατάλληλο για τις σχολ. βιβλιοθήκες με την πράξη του 110 της 14-12-1984. Όχι για να ζητήσω να ανατρέψουμε εκείνη την πράξη και να κρίνουμε πάλι το βιβλίο, αλλά για να θέσω υπόψη σας και μέσω του Τμήματος υπόψη της Διοίκησης ένας ηθικό πρόβλημα που γεννάται από την έγκριση αυτού του βιβλίου τόσο από το δικό μας Τμήμα όσο και από το Τμήμα της Δημοτικής. Είναι βέβαια παράλειψή μου που παρέβλεψα αυτή τη διάσταση του θέματος κατά την εισήγησή μου για την οποία ζητάω συγγνώμη.

Το ηθικό πρόβλημα για το οποίο σας μιλάω είναι το εξής: Ο συγγραφέας του βιβλίου κ. Αλ. Καλαβούλης ανήκει οργανικά στην Παιδαγ. Ακαδημία Τρίπολης, στην οποία απ'ό,τι ξέρω δεν υπηρέτησε ποτέ. Εδώ και πολλά χρόνια υπηρετεί στο Υπουργείο και εξακολουθεί να υπηρετεί και σήμερα κατ'απόσπαση στη Διεύθυνση Εφαρμογής Προγραμμάτων Σ.Ε.Δ.Π. Με τη θέση και τις γνωριμίες που έχει σίγουρα το βιβλίο του θα μπει σ'όλους τους καταλόγους αγοράς και αποστολής βιβλίων για τις σχολικές βιβλιοθήκες και άλλους παραλήπτες.

Το Τμήμα είχε και έχει μια ευαισθησία να μην κρίνει ποτέ την καταλληλότητα, βιβλίων που γράφηκαν από μέλη του ΚΕΜΕ (μέλη του Τμήματος έγραψαν διδακτικά βιβλία αλλά από ανάγκη και οπωσδήποτε σε καμιά περίπτωση δεν υπήρξε για τους συγγραφείς ιδιαίτερο οικονομικό όφελος). Μπορεί να πει κανείς ότι αυτή η θέση του Τμήματος είναι αυστηρή, απόλυτη, έχει όμως το ηθικό της μεγαλείο. Αφού η Πολιτεία μας τοποθέτησε σε μια τόσο σημαντική θέση δεν πρέπει και με τη δική μας θέληση δε δεχόμαστε να εκμεταλλευτούμε αυτή τη θέση και να ωφεληθούμε οικονομικά ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Έχουμε γράψει και γράφουμε ακόμα βιβλία που μπορεί να είναι και αξιόλογα, αλλά ηθικά δεν επιτρέπεται να τα κρίνουμε οι ίδιοι ή οι φίλοι μας και να τα προωθούμε για πώληση με τα κανάλια που λόγω της θέσεώς μας μας είναι προσιτά.

Ό,τι ισχύει για το ΚΕΜΕ ισχύει και για το συγγραφέα αυτού του βιβλίου κ. Α. Καλαβούλη. Και περισσότερο ίσως γι'αυτόν, γιατί βρίσκεται μέσα ή πιο κοντά στις υπηρεσίες του Υπουργείου που αγοράζουν και προωθούν βιβλία για τα σχολεία.

./.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕ.ΜΕ.

Ф Е Н Е Ф О Н. У. Дамаде усдает:

Ушд жадьлоа емалабдом сдо Дфдиа со ждна лоа Брбуслоа лоа У. Емжвдоуул " Е нсдд-
ждиа ма ад ндомводнс ддд ндслдуслоа ма ад ндслоаоьм ад ндслоаоьм ад ндслоаоьм
Емжвдоуул " Е нсдд-
ждиа ма ад ндомводнс ддд ндслдуслоа ма

Η μακρόχρονη υπηρεσία του στο Υπουργείο, οι πολλές γνωριμίες και φιλίες του, η θέση που έχει σήμερα μέσα στο Υπουργείο δεν είναι δυνατόν παρά να συντελούν, ακόμα και αν δεν το επιζητεί ο ενδιαφερόμενος, σε μια ευνοϊκή μεταχείριση του βιβλίου του. Και το θέμα βέβαια δεν είναι ότι θα πουληθούν ορισμένες εκατοντάδες ή έστω λίγες χιλιάδες αντίτυπα. Το θέμα είναι ότι θα πουληθούν, γιατί ο συγγραφέας υπηρετεί στο Υπουργείο. Έτσι είναι, έτσι με το δίκιο τους θα πουν όσι βρίσκονται έξω από το Υπουργείο και μας κρίνουν.

Η γνώμη μου είναι ότι ο κ. Κακαβούλης λόγω της θέσεώς του δεν έπρεπε να υποβάλει στο ΚΕΜΕ αυτή τη μελέτη του για κρίση και να επιμείνει μάλιστα σ'αυτή με απανωτές αιτήσεις του. Και για τον πρόσθετο λόγο ότι η μελέτη του είναι διδακτορική διατριβή και ως τέτοια έχει κριθεί από την πανεπιστημιακή σχολή στην οποία υποβλήθηκε. Αφού όμως την υπέβαλε, γεννάται το ηθικό πρόβλημα που σας εξέθεσα, και το οποίο δεν είναι ηθικό πρόβλημα του Τμήματος πλέον αλλά του Υπουργείου Παιδείας και του ίδιου του συγγραφέα.-

Ο κ. Φ. Βώρος λέγει:

Επιθυμώ να κάνω μια διευκρίνιση: η ευμενής κρίση μας για το έργο του συναδέλφου να μην εκληφθεί από τους φορείς της Διοίκησης ως λόγος προώθησης του κρινόμενου βιβλίου διαμέσου των διαφόρων Επιτροπών αγοράς βιβλίων, γιατί κάτι τέτοιο μπορεί να βλάψει και την υπόληψη του συγγραφέα, που από χρόνια υπηρετεί με απόσπαση στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ.

Ακολουθεί συζήτηση

Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει:

Η "συμπληρωματική" εισήγηση του κ. Σακκά για το βιβλίο του κ. Αλ. Κακαβούλη, η οποία έρχεται μετά την απόφασή μας για το βιβλίο (πράξη 110/84), είναι κατά τη γνώμη μου δείγμα υπερβολικής ευαισθησίας και δημιουργεί θέμα ηθικό όπου δεν υπάρχει. Η "γραμμή" (άτυπη) του Τμήματος Μ.Ε. του ΚΕΜΕ είναι να μην κρίνει βιβλία μελών του, γιατί αυτό είναι πραγματικά ηθικό θέμα. Ο κ. Αλ. Κακαβούλης όμως δεν είναι μέλος του Τμήματός μας για να εφαρμοσθεί και σ'αυτόν η άτυπη "γραμμή" μας. Σημειώνω ακόμη ότι δεν ταιριάζει σε μας να κάνουμε ειδική επισήμανση στην Ηγεσία του ΥΠΕΠΘ ότι ο κ. Αλ. Κακαβούλης υπηρετεί με απόσπαση στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ, αφού αυτό το γνωρίζει η Ηγεσία του ΥΠΕΠΘ πολύ καλύτερα από μας. Κατά συνέπεια το πρόβλημα που επισημαίνει ο κ. Σακκάς είναι ανύπαρκτο.

Το Τμήμα μετά από συζήτηση αποδέχεται να σταλεί απόσπασμα πρακτικού στη Δ/νση Εφ. Προγρ. Μ.Ε. ως συμπληρωματικό στοιχείο, και να παρακληθεί η Διοίκηση να το λάβει υπόψη της προτού εκδώσει τη σχετική για το θέμα απόφαση.



Θέμα 8ο:

Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει:

Η Δ/νση Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε. με το έγγραφό της αρ. πρωτ. Γ2/3277/16-10-84 διαβιβάζει στο ΚΕΜΕ αίτηση με αρ. πρωτ. 48/10-10-84 του "Συλλόγου Φιλότεχνων Γονέων" Περιστερίου, με την οποία προτείνεται "η δημιουργία ηχογραφήσεων δημοτικών τραγουδιών και εκκλ. μελών για τις ανάγκες της Εκπαίδευσης στο μάθημα της Μουσικής από την Παιδική Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής". Η πρόταση εισηγείται ηχογράφηση κατά κατηγορία ή εορταστική περίοδο (τραγούδια ιστορικά, παραλλαγές, γάμου, Χριστουγεννιάτικα, 25ης Μαρτίου κ.τ.λ.) ή κατά περιοχές (θρακιώτικα, Κρητικά κτλ.). Η αίτηση δε συνοδεύεται με κάποιο δείγμα αυτής της δουλειάς.

Επειδή η πρόταση είναι καλή ως ιδέα και υλοποιούμενη θα βοηθήσει ουσιαστικά το μάθημα της Μουσικής, ζήτησα από το Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου και Δ/ντή της "Παιδικής Χορωδίας Παραδοσιακής Μουσικής" κ. Γιάννη Τσιαμούλη να ακούσω μερικά από τα μέλη που εκτελεί η Χορωδία. Η εντύπωση που αποκόμισα είναι εκπληκτική. Πρόκειται για σπουδαία εργασία, την οποία πρέπει να αξιοποιήσουμε.

Ύστερα από αυτά ε ι σ η γ ο ύ μ α ι:

α) Να παρακληθεί ο κ. Γιάννης Τσιαμούλης από την αρμόδια Δ/νση του ΥΠΕΠΘ να συνεργαστεί με τους συγγραφείς των νέων βιβλίων Μουσικής που τώρα γράφονται, για να χρησιμοποιηθούν όσο γίνεται περισσότερα δείγματα από τη συλλογή του στις κασέτες που θα συνοδεύουν τα διδακτικά βιβλία. Η πρότασή μου αυτή έχει την έννοια ότι και οι συγγραφείς των νέων βιβλίων θα θελήσουν να συνεργαστούν με τον κ. κ. Τσιαμούλη.

β) Αν υπάρξουν θέματα οικονομικά, τα οποία απορρέουν από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, φρονώ ότι πρέπει να τακτοποιηθούν απευθείας μεταξύ Διοικήσεως και του κ. Γ. Τσιαμούλη. Σε μας δεν έχει τεθεί τέτοιο θέμα.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγησή του κ. Κ. Φούσκα.

. / .

Вслед за:

О к. К. Фондаков увлеч:

Θέμα 9ο:

Ο κ. Κ. Φούσκας λέγει:

Οι κ.κ. Ανδρέας Βουτσινάς και Νικόλαος Τσιγκούλης, καθηγητές Μουσικής Μ.Ε. και συγγραφείς των βιβλίων της Μουσικής, τα οποία εκδόθηκαν από τον ΟΕΔΒ και χρησιμοποιούνται στα σχολεία Μ.Ε. από το 1980, με αίτησή τους (ημερομ. 5-11-1984), η οποία διαβιβάστηκε στο ΚΕΜΕ με το έγγραφο αρ. Φ.211.17/125/Γ2/3453/9-11-1984 της Δ/σεως Εφαρμογής Προγραμμάτων Μ.Ε., ζητούν να πληροφορηθούν επίσημα:

α) Ποιος μουσικός και με ποια ιδιότητα εισηγήθηκε τις αλλαγές στα βιβλία τους, και

β) Γιατί δε ρωτήθηκαν για τις αλλαγές, αφού είναι συγγραφείς των βιβλίων.

Επίσης ζητούν να τους χορηγήσουμε:

α) Αντίγραφα των προτάσεων του μουσικού που εισηγήθηκε τις αλλαγές στα βιβλία τους, και

β) Αντίγραφα των αποφάσεων του ΚΕΜΕ, με τις οποίες έγιναν οι αλλαγές αυτές χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Αν και οι αιτούντες δεν αναφέρουν στην αίτησή τους το σκοπό για τον οποίο ζητούν όσα ζητούν, είναι προφανές ότι δεν τα ζητούν απλά και μόνο για να την ενημερωθούν.

Επειδή οι συγγραφείς σχολικών βιβλίων, όταν αυτά τροποποιούνται, το λιγότερο που δικαιούνται είναι να γνωρίζουν ποιος αποφασίζει για τις αλλαγές των βιβλίων τους και για ποιους λόγους, ε ι σ η γ ο ύ μ α ι:

Να χορηγηθούν στους αιτούντες:

1) Αντίγραφα των πράξεών μας 3/9-1-84, 16/10-2-84, 17/13-2-84 και 22/27-2-84, στις οποίες υπάρχουν όλα τα στοιχεία που αφορούν στο θέμα της ανατυπώσεως των βιβλίων Μουσικής.

2) Αντίγραφα των προτάσεων του αποσπασμένου τότε στο ΚΕΜΕ μουσικού κ. Αθανασίου Παπαζαρή, ο οποίος είχε την πρωτοβουλία να προτείνει στο μουσικό μέρος των βιβλίων. Οι προτάσεις του κ. Αθαν. Παπαζαρή φυλάσσονται στα παραστατικά στοιχεία των πράξεων 16-17 και 22 του 1984 του Τμήματός μας.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Φούσκα.

. / .

Осим до:

О к. К. Волкмас Уедел:

От к.к. Авбедад Волтатмад как Икидаод Балкиодис, жадиалед Монаркис М.В. как олдлавадед тим Врбдгим тис Монаркис, та опоіа ек-
бдгдкал апо тоу ОВДВ как хоидпопоіоидтат ата схоліа М.Е. апо то
1980, не адетоі тоис (дпебоп. Б-11-1984), д опоіа бдабдбаіюке ото
КЕМЕ не то ебдлбадад ар. Ф.211.17\125\32\3453\9-11-1984 тис Дібеис
Ефбпобидис Поолодпиатим М.Е., бдтоди ма идлобоубоидоди ебдлбпа:

а) Поіос поолркос как не пота ребдбтата ебаидйпке апс адлабед
ата Врбдгта тоис, как

В) Тдтаі де ратедйкаса дга тис адлабед, афои ебаи олдлабадед
тим Врбдгим.

Дебтиис Сматоди ма тоис хобидйоапбе:

а) Ангдбабда тим ідоатбеим тоу поолркоу тоу ебаидйпке апс
удабед ата Врбдга д тоис, как

В) Ангдбабда тим ахобатбеим тоу КЕМЕ, не тис опоіед ебаи оі
удабед ападе хюіс де олдкатдбеиі тоис.

Ам как ог ктсоидтес бев ахабебоиа ойда ебаиді тоис то ехоидпа
тоу опоіо бдатоди ада бдтоди, ебаи ідоабед дтг бев та бдтоди ада
как пдио д удд ма ейа ебмбебводи.

Дкеубі ог олдлабадед схоліки Врбдгим, ойда ата тдоиопоіоидтат,
то удабебо пои бгкатоидтат ебаи ма ламвдоиа поіос ахобадбеі удд
тис адлабед тим Врбдгим тоис как удд поіоис удоиос, е г ойд л о й а т:

Ис хобидйводи отоис атоидтес:

1) Ангдбабда тим ідоатбеим тоу 3/3-1-84, 16/10-2-84, 11/12-2-84
как 22\27-2-84, отис опоіес пабебоиа ойд та отоиедда пои ахо-
боди ото бебда тис ахатидбеиес тим Врбдгим Монаркіс.

2) Ангдбабда тим ідоатбеим тоу ахоідиопбеиоу тоте ебтаіо кйме пои-
ебкоі к. Авдаиабои Пиатадоб, о опоіос ебде ейа ідиатоубда
ебкоі к. Авдаиабои Пиатадоб, о опоіос ебде ейа ідиатоубда
ма ідоатбеиеі ото поиаркі бедос тим Врбдгим. Ог ідоатбеис тоу
к. Авдаиабои Пиатадоб, бдтоди ма идлобоубоидоди ебдлбпа:
адлабед тим Врбдгим тоис, как

В) Тдтаі де ратедйкаса дга тис адлабед, афои ебаи олдлабадед
тим Врбдгим.

Дебтиис Сматоди ма тоис хобидйоапбе:

а) Ангдбабда тим ідоатбеим тоу поолркоу тоу ебаидйпке апс
удабед ата Врбдга д тоис, как

В) Ангдбабда тим ахобатбеим тоу КЕМЕ, не тис опоіед ебаи оі
удабед ападе хюіс де олдкатдбеиі тоис.

Ам как ог ктсоидтес бев ахабебоиа ойда ебаиді тоис то ехоидпа
тоу опоіо бдатоди ада бдтоди, ебаи ідоабед дтг бев та бдтоди ада
как пдио д удд ма ейа ебмбебводи.

Дкеубі ог олдлабадед схоліки Врбдгим, ойда ата тдоиопоіоидтат,
то удабебо пои бгкатоидтат ебаи ма ламвдоиа поіос ахобадбеі удд
тис адлабед тим Врбдгим тоис как удд поіоис удоиос, е г ойд л о й а т:

Ис хобидйводи отоис атоидтес:

1) Ангдбабда тим ідоатбеим тоу 3/3-1-84, 16/10-2-84, 11/12-2-84
как 22\27-2-84, отис опоіес пабебоиа ойд та отоиедда пои ахо-
боди ото бебда тис ахатидбеиес тим Врбдгим Монаркіс.

2) Ангдбабда тим ідоатбеим тоу ахоідиопбеиоу тоте ебтаіо кйме пои-
ебкоі к. Авдаиабои Пиатадоб, о опоіос ебде ейа ідиатоубда
ебкоі к. Авдаиабои Пиатадоб, о опоіос ебде ейа ідиатоубда
ма ідоатбеиеі ото поиаркі бедос тим Врбдгим. Ог ідоатбеис тоу
к. Авдаиабои Пиатадоб, бдтоди ма идлобоубоидоди ебдлбпа:

ΘΕΜΑ 5ο

Ο κ. Κ. Φούσκας ανακοίνωσε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

1) 123/20-11-84 του σχολ. Συμβούλου Α1 του Διαμερίσματος Αθηνών κ. Γ. Ραβάνη με θέμα "συμπληρωματικές οδηγίες διδασκαλίας Πατερικών Κειμένων".

2) 65/11-11-84 του Συνδέσμου Καθηγητριών Οικιακής Οικονομίας για τη διδασκαλία στα ΕΠΟΛΥ από τις καθηγήτριες Οικ. Οικονομίας αντικειμένων της ειδικότητάς τους.

3) Επιστολή του κ. Ανδρ. Χαραλάμπους, καθηγητή Μουσικής Μαρασλείου Παιδ. Ακαδημίας (αρ. πρωτ. ΚΕΜΕ 3711/28-9-84) για το βιβλίο του "Μουσική Παιδεία", το οποίο στάλθηκε από τον κ. Πρόεδρο του ΚΕΜΕ στο Τμήμα Δημοτικής.

4) Φ. Σγ. Συμβ./7136/19-11-84 του Θεολόγου Σχολ. Συμβούλου κ. Π. Γεωργαντζή, με το οποίο διαβιβάζονται "παρατηρήσεις στο βιβλίο της Γ΄ Λυκείου με τίτλο "Θέματα Χριστ. Ηθικής".

Ο κ. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Πληροφορώ το Τμήμα ότι στις 20 Δεκεμβρίου παρέλαβα το Γ2/3888/17-12-84 έγγραφο του ΥΠΕΠΘ, με το οποίο μας διαβιβάζεται η πράξη της Επιτροπής Κρίσης του διδακτικού βιβλίου "Αρχές λειτουργίας Γραφείου" της 5ης δέσμης, που γράφτηκε ύστερα από προκήρυξη. Για το βιβλίο αυτό θα εισηγηθώ στο Τμήμα μετά τις γιορτές των Χριστουγέννων και του νέου έτους.

Στη συνέχεια ο κ. Θεοδωρακόπουλος λέγει: Πληροφορώ το Τμήμα ότι ανατύπωση του βιβλίου του καθηγητή ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΟΥ δεν μπορούμε να δώσουμε πριν από την πρωτοχρονιά, γιατί οι συγγραφείς δε μου έστειλαν ακόμη τις διορθώσεις.

Στη συνέχεια ανακοινώθηκε το περιεχόμενο των εξής εγγράφων:

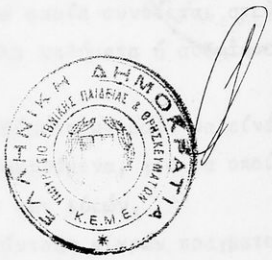
1) 4855/19-12-84
2) 4782/17-12-84
3) 4828/18-12-84
4) 4780/17-12-84

./.

5) 4781/17-12-84
6) 4783/17-12-84
7) 4788/17-12-84
8) 4789/17-12-84
9) 4790/17-12-84
10) 4791/17-12-84
11) 4811/17-12-84
12) 4786/17-12-84

ΘΕΜΑ 6ο

Ο κ. Δ. Τομπαΐδης λέγει: Προτείνω να σταλεί στους φιλολόγους καθηγητές που διδάσκουν στην Γ΄ λυκείου το μάθημα της έκθεσης η ακόλουθη εγκύκλιος. Περιέχει οδηγίες για τη διδασκαλία της έκθεσης, την επιλογή και τη διατύπωση των θεμάτων κ.ά. Το κείμενο της εγκυκλίου:



./.

Για τη διδασκαλία της έκθεσης στη Γ΄ Λυκείου όλων των Δεσμών κρίνουμε σκόπιμο να ληφθούν υπόψη από τους διδάσκοντες τα ακόλουθα:

Τα θέματα των εκθέσεων πρέπει πάντοτε να είναι ουσιαστικά ως προς το περιεχόμενο και να παρέχουν στους μαθητές τη δυνατότητα να εκφράζουν τις ιδέες τους, ιδιαίτερα για προβλήματα της ζωής και της κοινωνίας. Ας αποφεύγονται οι ηθικοπλαστικές παραινέσεις, τα φρονηματιστικά παραγγέλματα και οι αόριστες και ασαφείς προτάσεις. Είναι προτιμότερο να συνδέονται με το σύγχρονο προβληματισμό, να ανταποκρίνονται στις εμπειρίες, τα ενδιαφέροντα και τις γνώσεις όλων των μαθητών του ελλαδικού χώρου και να αγγίζουν την ευαισθησία τους. Προπάντων να μην είναι εξειδικευμένα.

Θέματα εκθέσεων μπορούννα προκύψουν από τη διδασκαλία των λογοτεχνικών κειμένων και των δοκιμίων (με τα οποία συνδέεται στενά η διδασκαλία της έκθεσης), καθώς και από άλλα μαθήματα ή συζητήσεις που γίνονται στην τάξη.

Σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα τα θέματα μπορούν να είναι:

α) συγκεκριμένα περιστατικά ή κοινωνικά φαινόμενα, για τα οποία θα ζητείται η διατύπωση απόψεων, κρίσεων και ιδεών,

β) θέματα ποικίλου περιεχομένου για τη σύνταξη μικρών πραγματειών και μελετών,

γ) ένα σύντομο κείμενο (μια ή περισσότερες στροφές ενός ποιήματος, απόσπασμα λογοτεχνικού, φιλοσοφικού, επιστημονικού κτλ. κειμένου), που θα αποτελεί αφορμή για την έκφραση σκέψεων και ιδεών,

δ) κριτική ανάλυση έργων της αρχαίας ή της νέας λογοτεχνίας, που διδάχτηκαν στην τάξη (γενική αναφορά τις φιλολογικές αρετές και το περιεχόμενο ή απάντηση σε συγκεκριμένες ερωτήσεις).

Με τα Κ.Ν.Λ. της Γ΄ λυκείου παρέχεται πρόσθετη βοήθεια στη διδασκαλία της έκθεσης. Βασικός στόχος του βιβλίου είναι να συνδεθεί η διδασκαλία των κειμένων τόσο των λογοτεχνικών όσο, κυρίως, των δοκι-

μίων με την έκθεση. Γι'αυτό είναι αναγκαίο να διδαχτούν αρκετά δοκίμια, τα οποία θα δώσουν αφορμή για προβληματισμό και συζήτηση, από την οποία θα παραχθεί το αναγκαίο υλικό που θα προωθήσει το στοχασμό και θα αποτελέσει την υποδομή για την έκθεση. Ανάγκες διδακτικές επέβαλαν την επιλογή κειμένων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα προβληματισμού με τα θέματα που πραγματεύονται και όχι την αναζήτηση καθαρά τεχνοκριτικών δοκιμίων.

Η διδασκαλία του δοκιμίου αποβλέπει στο να ασκηθούν οι μαθητές στο δοκιμιακό λόγο με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του. Ο δοκιμιακός λόγος των κειμένων που ανθολογούνται στο βιβλίο, ενώ πλησιάζει τον επιστημονικό λόγο, δεν έχει τη σχολαστική αυστηρότητα της πραγματείας· παρουσιάζει ένα βαθμό ελευθερίας στην οργάνωση και ανάπτυξη του θέματος και καλλιεργεί το προσωπικό ύφος χωρίς παραδοξότητες, εκζητήσεις και λογοτεχνισμούς. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν να τα μελετήσουν οι μαθητές στα δοκίμια που θα διδαχτούν, αν προσεχτούν ιδιαίτερα οι ερωτήσεις επεξεργασίας. Γι'αυτό είναι αναγκαίο να εκμεταλλευτούμε τις ερωτήσεις και τις γραπτές ασκήσεις του βιβλίου κατά τον καλύτερο τρόπο.

Η διδασκαλία όμως των Κ.Ν.Λ. δεν έχει μοναδικό στόχο να υποβοηθήσει τη διδασκαλία της έκθεσης. Το Α.Π. προσδιορίζει ένα πλατύ φάσμα στόχων, που σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παραμερίζονται ή να καταστρατηγούνται. Γι' αυτό, εκτός από τα δοκίμια, θα διδάσκονται και τα άλλα λογοτεχνικά κείμενα και θα αποφεύγεται η μονομέρεια της διδασκαλίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δε θα εξυπηρετείται σε κάθε ευκαιρία και η διδασκαλία της έκθεσης.

Η διατύπωση των θεμάτων πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να προσανατολίζει κάπως το μαθητή, να τον βοηθάει στην ανάκληση ορισμένου παραστατικού υλικού και στην οργάνωση και ανάπτυξή του. Οπωσδήποτε όμως δεν πρέπει να δεσμεύει το μαθητή στην ελεύθερη έκφραση των απόψεών του ούτε στη γενική στάση που πρέπει να πάρει απέναντι στο πρόβλημα που του θέτει.

Η διατύπωση του θέματος μπορεί να λάβει τις ακόλουθες μορφές:

Α. Αναλυτική διατύπωση· το θέμα στην περίπτωση αυτή διατυπώνεται ως πρόβλημα για διερεύνηση χωρίς προκαθορισμό ορισμένης θέσης. Επιμερίζονται ορισμένα βασικά του σημεία που διευκολύνουν την ανάπτυξή τους. Μπορούμε να δίνουμε στην αναλυτική διατύπωση και δύο αντίθετες απόψεις, να ζητούμε τη διερεύνησή τους και την υποστήριξη μιας προσωπικής θέσης.

Δίνουμε παρακάτω δύο παραδείγματα αναλυτικής διατύπωσης:

Παράδειγμα 1ο

Σε πρόσφατη τηλεοπτική εκπομπή σχετικά με τα προβλήματα που απασχολούν τους νέους της επαρχίας και της Αθήνας ακούστηκαν οι παρακάτω απόψεις:

1. Οι νέοι της επαρχίας είπαν ότι ασφυκτιούν μέσα στον κλοιό των μεγάλων με τις απαγορεύσεις τους και και τα ταμπού· η μικρή κοινωνία περιορίζει την ελευθερία τους για φυγαγωγία και έκφραση, ελέγχει τις κινήσεις και τη συμπεριφορά τους, με συνέπεια να ονειρεύονται τη φυγή και την εγκατάστασή τους, μόλις τελειώσουν το σχολείο, σε μεγάλα αστικά κέντρα, όπου άγνωστοι μεταξύ αγνώστων θα μπορέσουν να ζήσουν ελεύθερα.

2. Οι νέοι της Αθήνας υποστήριξαν ότι αισθάνονται έντονα τη μοναξιά χωρίς ανθρώπινες σχέσεις μέσα στον απάνθρωπο κόσμο των μεγάλων. Εγκλωβιζόμαστε, είπαν χαρακτηριστικά, σε πολυάνθρωπα οικοδομικά μεγαθήρια. Η αισθητική του περιβάλλοντος μας δίνει και το μέτρο του σεβασμού για τον άνθρωπο.

Βασισμένοι στις παραπάνω απόψεις να επισημάνετε τα κοινά σημεία και τις διαφορές και να εκθέσετε την προσωπική σας αντίδραση.

Παράδειγμα 2ο

Πολλοί υποστηρίζουν ότι η προσφορά κινήτρων, όπως π.χ. οι οικονομικές και κοινωνικές παροχές ή οι ηθικές διακρίσεις, ενθαρρύνει τη δημιουργική δραστηριότητα των ατόμων ή των ομάδων, ενώ η έλλειψή τους οδηγεί στην αδιαφορία και τη στασιμότητα. Άλλοι όμως ισχυρίζονται ότι τα κίνητρα ενισχύουν ορισμένα αρνητικά κοινωνικά φαινόμενα, όπως είναι ο εγωισμός, το πνεύμα του υπο-

λογισμού και ο ανταγωνισμός. Με βάση τα δεδομένα αυτά και την εμπειρία σας από τη σχολική και κοινωνική ζωή να εκθέσετε τις προσωπικές σας απόψεις.

Β. Παράθεμα που χρησιμοποιείται ως αναλυτική διατύπωση του θέματος.

Η κατασκευαστική αναλυτική διατύπωση του θέματος είναι μια μορφή, που θέλει ιδιαίτερη προσοχή. Υπάρχει κίνδυνος να οδηγηθούμε στην τυποποίηση. Γι'αυτό μπορούμε να την εναλλάσσουμε με επιλεγμένα παραθέματα που προσανατολίζουν στον ίδιο στόχο, αλλά έχουν πιο προσεγμένη διατύπωση. Δίνουμε δύο παραδείγματα:

Παράδειγμα 1ο

Η τέλεια φιλία, για την οποία μιλώ, είναι αδιαίρετη: ο καθένας δίνεται τόσο ολοκληρωτικά στο φίλο του, που δεν του μένει τίποτα να μοιραστεί με άλλους· αντιθέτως, λυπάται που δεν είναι διπλός, τριπλός ή τετραπλός, και που δεν έχει περισσότερες ψυχές και περισσότερες θελήσεις, για να τις προσφέρει όλες σ'αυτό το σκοπό. Τις κοινές φιλίες μπορείς να τις μοιράζεις: μπορείς ν' αγαπάς σε τούτον εδώ την ομορφιά, σ'εκείνον τον άλλο την κοινωνικότητά του, στον άλλο τη γενναιοδωρία, εκείνον σαν πατέρα σου, ετούτον σαν αδελφό σου και ούτω καθεξής· αλλά αυτή η φιλία που κατέχει την ψυχή και την κατευθύνει μ'όλη της την κυριαρχία, είναι αδύνατο να είναι διπλή.

Μονταίν

Παράδειγμα 2ο

Οι εξοπλισμοί και τα ειρηνιστικά κινήματα

1. "... όσο συνεχίζονται οι πυρηνικοί εξοπλισμοί τόσο περισσότερο η ανθρωπότητα απειλείται να έρθει στην καταστροφή: κάθε νέο σύστημα εξοπλισμών δεν εξασφαλίζει την ασφάλεια ούτε στην Ανατολή ούτε στη Δύση, αλλά αυξάνει περισσότερο την απειλή του θανάτου και του ολοκαυτώματος".

Γκίντερ Γκρας

2. "Πρέπει να αποφύγουμε τον πόλεμο. Αυτό είναι το ουσιώδες. Και για να επιτευχθεί αυτό, είναι απαραίτητη η πίεση των μαζών στις κυβερνήσεις, στους πολιτικούς άντρες και στους εμπειρογνώμονες. Σε τελευταία ανάλυση όμως πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι είναι δυνατό οι πολιτικοί να απομακρυνθούν από την πραγματικότητα και με την έννοια αυτή η συμμετοχή και ο ρόλος των λαών με τις κινητοποιήσεις τους στη διαμόρφωση μιας πολιτικής μπορεί να παίξει αποφασιστικό ρόλο".

Αλμπέρτο Μοράβια

(αποσπάσματα από συνεντεύξεις)

Γ. Παράθεμα που χρησιμοποιείται για κατανόηση και σχολιασμό - - έκφραση της προσωπικής αντίδρασης.

Στην περίπτωση αυτή δίνουμε μια συνθετότερη παράγραφο που απαιτεί κάποια επεξεργασία - με ερωτήσεις - για την κατανόησή της. Η μορφή αυτή του θέματος είναι πιο προωθημένη, γιατί μας φέρνει πιο κοντά στο θέμα - δοκίμιο. Ένα άλλο πλεονέκτημα σ' αυτή τη μορφή θέματος είναι ότι περιορίζεται ο υποκειμενισμός στην αξιολόγηση του γραπτού, αφού η πρώτη ερώτηση μπορεί να σταθμιστεί με αντικειμενικότερο κριτήριο.

Παράδειγμα

Αν ο άνθρωπος φέρθηκε ωστώρα με αγριότητα και απερισκεψία όπως όλα τα θηρία, και όταν καταλαβαίνει ότι έχει την υπεροχή, λύνει τις διαφορές του με τη βία, το γεγονός αυτό δεν σου δίνει το λογικό δικαίωμα να περιμένεις ότι θα επαναλαμβάνεται επ'άπειρον· και πολύ λιγότερο να υποστηρίζεις ότι πρέπει να επαναλαμβάνεται. Γιατί τίποτε δεν εμποδίζει να αλλάξει αύριο και στο σημείο τούτο η ροή της ιστορίας (φαινόμενο όχι τόσο σπάνιο όσο νομίζεται) είτε από τη συνδρομή διάφορων απρόβλεπτων περιστάσεων, είτε με την πρωτοβουλία του ίδιου του ανθρώπου, που αφού έχει τις καταβολές του λογικού, μπορεί κάποτε να λογικευτεί και ν'αποφασίσει να αξιοποιεί με άλλους συμφερότερους και ευπρεπέστερους τρόπους την περίσσεια των σωματικών και των πνευματικών του δυνάμεων, όχι

με τον εξευτελισμό και τη σφαγή των ομοίων του.

Ε. Π. Παπανούτσος

α) Ποια είναι η βασική ιδέα που περιέχεται στο παραπάνω απόσπασμα και με ποια επιχειρήματα τη στηρίζει ο συγγραφέας;

β) Σχετικά με την παραπάνω θέση να εκθέσετε την προσωπική σας άποψη τεκμηριώνοντάς την με αποδεικτική επιχειρηματολογία.

Δ. Παράδειγμα αναλυτικής-διατύπωσης θέματος από τη διδασκαλία Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας ενός λογοτεχνικού κειμένου συζητείται στην τάξη ένα από τα θεματικά κέντρα του, κατά προτίμηση εκείνο που παρουσιάζει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τους μαθητές και έχει σχέση με προβλήματα της ζωής και της κοινωνίας. Τέτοια αφορμή προσφέρει π.χ. το ποίημα του Καβάφη "Ηγεμών εκ Δυτικής Λιβύης" :

"Πολλοί άνθρωποι, ιδιαίτερα νέοι, προσπαθούν με τη συμπεριφορά τους να μιμηθούν άλλους και να φανούν διαφορετικοί από ό,τι είναι.

Να ερευνήσετε τα ελατήρια και τις συνέπειες αυτής της συμπεριφοράς και να διατυπώσετε τις απόψεις σας".

(Κ.Ν.Λ. Γ΄ λυκείου, σελ. 29).

Ασκήσεις με τη μορφή διαγραμμάτων.

Μια ενδεικτική μορφή άσκησης είναι η σύνταξη διαγραμμάτων σε αναλυτικά διατυπωμένο θέμα. Αυτή την άσκηση μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε βοηθητικά, εφόσον κρίνουμε ότι μας εξυπηρετεί. Κυρίως όμως θα συντάσσονται διαγράμματα μετά τη διδασκαλία κάθε δοκιμίου. Δίνουμε δύο παραδείγματα:

Παράδειγμα 1ο

Πολλοί υποστηρίζουν ότι με τη δωρεάν παιδεία λύνεται οριστικά το πρόβλημα της ισότητας των ευκαιριών, αφού παρέχονται σε όλους τους νέους ίσες ευκαιρίες για σπουδές. Άλλοι αντίθετα υποστηρίζουν ότι, παρόλο που το μέτρο είναι ευεργετικό, δεν εξα-

./.

σφαλίζει ίσες εκπαιδευτικές δυνατότητες, γιατί υπάρχουν άλλου είδους ανισότητες που δε θεραπεύονται με εκπαιδευτικά μέτρα και έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην πρόοδο των μη ευνοημένων νέων.

Αφού αναλύσετε τις δύο αντιτιθέμενες απόψεις, διατυπώστε τη δική σας θέση πάνω στο πρόβλημα και τεκμηριώστε την με συγκεκριμένα παραδείγματα.

Διάγραμμα

I. Η δωρεάν παιδεία λύση του προβλήματος ισότητας των ευκαιριών

A. Δυνατότητα σπουδών σε όλους.
B. Κοινό πρόγραμμα μαθημάτων και κοινή οργάνωση σχολείων.
Γ. Κοινά βιβλία και καθορισμένη εξεταστέα ύλη.
Δ. Μη επιλεγμένο διδακτικό προσωπικό.

II. Η δωρεάν παιδεία δε δίνει ίσες ευκαιρίες, γιατί παραγνωρίζει

A. Τον παράγοντα της κοινωνικής καταγωγής
B. το γεωγραφικό περιβάλλον του τόπου διαμονής
Γ. το πνευματικό περιβάλλον του νέου
Δ. τα κίνητρα για σπουδές

III. A. Πέρα από αυτά η δωρεάν παιδεία δεν είναι εντελώς δωρεάν, γιατί προϋποθέτει

1. αγορά μερικών βιβλίων και της γραφικής ύλης
2. πρόσθετα έξοδα (ενοίκιο, φαγητό, φροντιστήρια κτλ.).

B. Η παιδεία δεν παρέχεται μόνο στο σχολείο

1. Απαιτούνται πρόσθετα βιβλία
2. Κατάλληλο πολιτιστικό περιβάλλον
3. Γνώση ξένων γλωσσών κτλ.

Παράδειγμα 2ο

Όλοι αναγνωρίζουν ότι ένα από τα βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι νέοι είναι η εκλογή του επαγγέλματος. Ακόμη, όλοι παραδέχονται ότι η σωστή εκλογή του επαγγέλματος έχει αποφα-

./.

σιοτική σημασία και για το άτομο και για το κοινωνικό σύνολο. Γνωστό είναι επίσης ότι οι νέοι πολλές φορές δεν προσανατολίζονται σωστά στην εκλογή του επαγγέλματος.

Ποιοι παράγοντες συντελούν στην εκλογή του επαγγέλματος; Πότε νομίζετε ότι η εκλογή είναι σωστή και γιατί μια τέτοια εκλογή θεωρείται αποφασιστική για το άτομο και το κοινωνικό σύνολο;

Διάγραμμα

I. Στην εκλογή του επαγγέλματος συντελούν

Α. το άμεσο περιβάλλον
Β. το σχολείο
Γ. το έμμεσο περιβάλλον
Δ. η αυτογνωσία

II. Σωστή είναι η εκλογή του επαγγέλματος, όταν αυτό

Α. μας αρέσει
Β. ανταποκρίνεται στις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά μας
Γ. συστοιχεί προς τις πραγματικές ικανότητές μας
Δ. εξασφαλίζει συνεχή εργασία
Ε. αποφέρει ικανοποιητικές απολαβές
ΣΤ. προσδίδει κοινωνική επιφάνεια



III. Η σωστή εκλογή έχει μεγάλη σημασία

Α. για το άτομο, γιατί
1. του δίνει τη δυνατότητα να διαλέξει τον τρόπο ζωής που θέλει
2. ικανοποιεί τη δημιουργική του έφεση
3. εξασφαλίζει την ψυχική του ισορροπία

Β. για το κοινωνικό σύνολο, γιατί
1. συντελεί στην καλύτερη απόδοση (ποσοτική και ποιοτική)
2. συμβάλλει στην κοινωνική πρόοδο
3. εντάσσει αρμονικά το άτομο στο κοινωνικό σύνολο.

Αποδοτικότερη άσκηση είναι να ζητήσουμε από τους μαθητές να καταγράψουν το διάγραμμα του δοκιμίου μετά τη διδακτική του επεξεργασία. Με τον τρόπο αυτό θα αναπτύξουν την παρατηρητικότητά τους σχετικά με τη διάρθρωση των δοκιμίων, θα δουν την ευελιξία των σχεδίων και θα διαπιστώσουν ότι δεν υπάρχει γενικό προκαθορισμένο μοντέλο διαγράμματος, αφού κάθε θέμα έχει το δικό του διάγραμμα. Η εκ των προτέρων τεχνητή κατασκευή ενός διαγράμματος, αν τηρηθεί απαρέγκλιτα, θα είναι δεσμευτική για τη σκέψη. Αυτό-δε σημαίνει ότι δε χρειάζεται κάποιο πλάνο που θα χρησιμεύσει ως οδηγός, μόνο που το πλάνο αυτό είναι στην πράξη τροποποιήσιμο. Πρέπει να εκμεταλλευόμαστε τις ασκήσεις που υπάρχουν στο σχολικό βιβλίο τις σχετικές με τα διαγράμματα των δοκιμίων. Ενδεικτικά αναφέρουμε την ερώτηση 2 της σελ. 226, την 1 της σελ. 232 και την 5 της σελ. 244.

Εκτός από τις ασκήσεις - διαγράμματα ο καθηγητής μπορεί να χρησιμοποιήσει όποια άλλη μορφή άσκησης κρίνει ότι προσφέρεται για τη διδασκαλία της έκθεσης. Αναφέρουμε ενδεικτικά: συγκέντρωση υλικού από τους μαθητές για ορισμένο θέμα και επιλογή των στοιχείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αντιστροφή της θέσης (ή των θέσεων) ενός θέματος και υποστήριξη με ανάλογα επιχειρήματα (: προφορική άσκηση), ανάγνωση κειμένων με κοινό θέμα και σύγκριση που θα αποβλέπει στην αξιολόγησή τους κ.ά.

Ο Υφυπουργός

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Δ. Τομπαΐδη.

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. Λ. Αδαμόπουλος λέγει: Το γραφείο νέων εκπαιδευτικών μέτρων με το έγγραφο του ΙΔ/1163/4-12-1984 μας παρακαλεί να εγκρίνουμε την έκδοση του βιβλίου "Λύσεις των ασκήσεων του βιβλίου Μαθηματικά" της Α΄ τάξης του ΕΠΟΛΥ. Το α΄ τεύχος του τελευταίου βιβλίου εγκρίθηκε ως κατάλληλο για έκδοση με την πράξη μας 58/1984. Στην πράξη μας όμως αυτή εκ παραδρομής δεν αναφέρθηκε η έγκριση για την έκδοση και του αντίστοιχου βιβλίου των λύσεων των ασκήσεων.

Γι' αυτό εισηγούμαι, για την συμπλήρωση του παραπάνω πρακτικού, να εγκρίνουμε και την έκδοση των λύσεων του βιβλίου "Μαθηματικά" της Α΄ τάξης του ΕΠΟΛΥ.

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα την εισήγηση του κ. Λ. Αδαμόπουλου.

ΘΕΜΑ 10ο

Το Τμήμα αποδέχεται ομόφωνα να σταλούν για ανατύπωση τα βιβλία:

1) Μαθηματικά Ι Ανάλυση
2) Μαθηματικά ΙΙ γ΄ Λυκείου
3) Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη, τεύχος Γ΄

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η συζήτηση των θεμάτων της Η.Δ.

Ο Πρόεδρος

Ηλ. Σπυρόπουλος

Η Γραμματέας

Δ. Ζαραφωνίτου

Το Τμήμα αποδέχεται σημείωμα για επιμήκυνση του κ. Δ. Τσιπλάκη.

ΘΕΜΑ 7ο

Ο κ. Δ. Αβραμόπουλος λέγει: Το γραφείο μέσα επιτρέπεται μέχρι τις 12-12-1984 πως το εγγράφο του ΙΔ\1163\4-12-1984 πως παρακαλεί να επιμηκυνθεί για ένα χρόνο η άδεια του βιβλίου "Λιμενες της ανατολικης του βιβλίου Μαθηματικές" της Α' τάξης του ΣΠΟΥΔ. Το α' τεύχος του τελευταίου βιβλίου εγκρίθηκε με καταγγελία για έκδοση με την κρίση της 28\1984. Επειδή πρέπει πως ούτως αυτή εκ παραδόσεις δεν αναπεφράκτε η έγκριση για την έκδοση και παρέλαβε το βιβλίου του γράφημα του αναλύσεων.

Τέλος, αυτό επιτυγχάνει, για την επιτυγχάνει του παραγωγικού κράτους, να εγκρίνουμε και την έκδοση του γράφημα του βιβλίου "Μαθηματικές" της Α' τάξης του ΣΠΟΥΔ.

Το Τμήμα αποδέχεται σημείωμα για επιμήκυνση του κ. Δ. Αβραμόπουλου.

ΘΕΜΑ 10ο

Το Τμήμα αποδέχεται σημείωμα να εισαγάγει για αναπλήρωση τα βιβλία:

1) Μαθηματικά Ι Λυκείου
2) Μαθηματικά ΙΙ α' Λυκείου
3) Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη, τεύχος Γ'

Στο σημείο αυτό συζητήθηκε η ουσιαστική του γενικότερα της Η.Υ.

Η Γραμματέας

Η Πρόεδρος

Δ. Σαραφιανού

Κ. Δημοπούλου

